AA N 9

N. Inv. 2454.

369

A a a domine nescio loqui:
quia puer ego sum. Ver-
ba hec scribuntur Jeremie
primo. Licet illud verbum prophe-
tiale ab ipso propheta alio te(m)-

et intencione sit enarratum non tamen absque racione et sanc-
ta in metaphora quam nostro proposito pro aliquali clericulo
applicari potest ut sit. Quilibet puer in sciencia positus
composita et vocabula non usitata minus intelligens potest dicere
nescio loqui etc. non passus michi conceptum quod premittitur. Quod
in magis est oportunum et utile est circa minore ingeni-
bus et qui cetum commissum pascua vite et sacre scriptu-
re que sepe condescendit pascere doctrinis et exemplis pre-
supponit. Nam [illegible] omnis scriptura minus doctum ampli-
us per paucorum comparatur quam et sic quibuslibet est patiens
doctrine. Cui consonat dictum Jeronimi qui sic inquit. Ipse-
rum non sciens rei contexte vere potest. Sed quamvis divina pa-
gina littera infecta ut ait apostolus occidit in adolescentia maxime
est ut ipsa prius tamen littera quam spiritualiter intelligatur. Na-
vivum de Tertuliano dicitur quo cuius perit si racionis manca
communicacionem non agnoscit. Verumtamen dictiones rare et va-
insolita et inconsueta in textu sepius ponitur solent. Teste
ipso pro clericorum qui et qui virtutes verborum sunt ignari
de facili paralogisantur i. decipiuntur. Et ergo quemadmodum arbus-
tum laboriose impedit currentem ita ipsa etiam varia animi
vocabula non sinunt ad profectum. Hec autem advertendum ut obviti-
litatem et obviacionem pauperum quibuslibet ignorancia rara
et inconsueta vocabula sicut ab aliis sunt grosse in unum sed collecta
colliguntur secundum ordinem alphabeti ita quod latinum precedat et vul-
gare subiungatur. Prius in casibus et in declinacionibus. Sed de orthogra-
phia hic sufficit et [illegible]. Licet vero Ysidorus Papias Brito Ala-
nus Katholicon aliqui alii plures magni de hiis sufficienter tracta-
verunt a quibus hoc est collectum prius vocabulari[illegible] est receptum aliquam ob
causam prestatam prius opus additur. Quoniam [illegible] volumina

ita sunt plura et magno precio comparanda ita quod
pauperes deficiali et pro apportanti tot paupertate
gravati precium non sufficiunt quorum quod ita sunt
abstracta ac Rorata et prolixa et inordinate conscripta ut
in eis fructus non possit capi ideo valde requireret quod omnia
informata sive emendata esse a quibus fieret primo
opere est affectandum ut dicit metaphysica Non vero sic
satur quod ieiunus pariatur Magnum namque ingredi urbem
et opera supplere non valent ideo presentem laborem grosse
meo astuto indigentia pauperum compilaui

Cum quidam pueris collectio desunt arte gra-
matice que secundum quosdam in tribus sillabis et
in dictionibus dividitur Littera autem a secundum ysidorum
in libro ethimologiarum in omnibus linguis prima
est propterea quia ipsa omnia nascentia aperit
Unde dicitur in hystoriis masculus natus vocat a ...
a ... et ... profert autem a quod ... prodit ab ova
Eius masculus a dicat e femina profert Secundo quia pueris
opera profunde per litteras alpha ... dicitur ut dicitur est
in principio in a primis ... in ... latinorum ... ...
alpha ... ... secundo ... vero ... et ... ...
Alpha igitur prima littera grecorum ... et alpha ... doctrina
vel beatitudo Alpha vero grecorum est prima littera ...
minori vel pueri ... in apocalipsi ... sum alpha et
o in ... et ... Secundo A est prima littera latinorum et ...
... ad ... Prima A dicitur est ... et ... quod
sit ... quod a summo ... deorsum ... est non
medialis et est prima littera in ordine alphabeti vel figura
... ... est ... in ... sic ... a a a
Unde dicit aliquis quare alphabetum ... ab
a ... quod ... valet in ... alpha ... ...
Et alpha ... valet ... ... vel ... in ...
... masculus a profert homines ... in ... ... Epra-
... ...

Sequitur capitulum Et primo de a

m ij Aron est nomen proprium viri et
interpretatur magnus vel fortitudo
ppo Ab i[dest] de vel est nomen idole et
est mas[culini] augusti
hebr ij Abba siriace dicitur pater ab hebre=
yco et dicitur pater latine
ndv Abalienari quasi fieri alienum
ptp Abalienatus id est factus alienatus
m t Abbas abbatis media producta est nomen prelatus et est pater
f iij monachorum // Abbatis equora ad plana vel abbatis
ad terram dat equis abbatis avena
f p Abbacia est locus prelati precipue ~~apetgiuen~~ abbedige
m t Abictor (actor) est fur iumentorum vel pecorum ein diebe
v. & v. ado a iij Ab arcibus [illegible] dicebatur i[dest] [illegible] accidentia
m ij Abavus est pater avi
a b Abamita est soror avi ein alder swaster vater
f p Abante est vor
adv Abdefrago is est [illegible] ein knecht
hebr iij Abdias dicitur seu interpretatur servus dei et est nomen proprium
m t Abdo is est [illegible] abscondere vel removere proprie verbergen
a t Abditus ta tum id est absconditus vel obvelatus
ptp Abdicium [illegible] secretum vel occultum proprie heymlich
n b Abdicis abs at [illegible] media correpta [illegible] vel abdicit
a p appellit removet et refutat et abdit denotat
absentat abscondit [illegible] vel
a t Abduco is cere dicitur separare absentare vel distinguere
f t Abductio dicitur cum aliquis primo de loco alienatur
a scipsa et [illegible] invenitur
n iij Ab esse dicitur refutare abnegare inhibere
m ij Abel est nomen proprium viri vel est lapis super quem posita
fuit archa domini vel abel est nomen civitatis que
prius ~~[illegible]~~ dicebatur bethzamias
f p Abela est nomen proprium civitatis vel lapis super quem
posita fuit archa noe
m b Abecedarius dicitur alphabetum proprie abc buchelle
f t Abies est nomen arboris ein danne [illegible]
a s Abiegnus dicitur aliquid de abiete factum
m b Abietarius dicitur carpentarius qui de abiete aliquid
operatur
vel lignarius

a t Abice̅ ca̅ ctiu̅ i. a se iacere longe uel vilipendere
ff t Abiccio i. remocio afwerpinge
a t Abicere co̅ ctiu̅ sit separare alienare abstrahere
Et abicere i. dubitare vn̅ versus remones abigel
dubitas q. i. ambig̅ esse
ay b Abigeus ea i. vel ab abigo quod est removeo se
alieno et dicitur qui pecudes vel vaccas furatur
vel rapit dicuntur abigei et vispilio et stratila
tas unde versus Qui pecus aut pecudes abigunt hii
sunt abigei Vispilio qui de vi spolians ... re
vocator ... stratilatas quasi strati ... dico
latrones sed ... de quolibet in suo loco
f b Abissus i. profunditas aquarum Et est quandoque ca
pro inferno
q t Abilis i. aptus bechayde
ff t Abilitas i. aptitudo bequedicheit vel bequemecheit
ad v Abinde doervan
ay ny Abimalecth ... est ... nos vivi
ad v Abintus adverbium loci zelegerethe
ad v Abintestate i. sine testamento an vilgeredte vn̅
dicitur et est abintestato moritur i. sine testamento
ay s Abinus i. informis
a s Abinnuere i. refutare vel renuere ... vor semen
ad v Abintraversum i. medietas
a t Abiungere i. disiungere
n p Abiurare i. vere credere renunciare
ff t Abiuratus est vere credere renunciatus
ay s Ablatus -ta -tum i. abstractus vel remotus
f t Ablactatus i. remotus a lacte
a p Ablactare dicitur a lacte removere aff wenen
ay p Ablactatus a um i. a lacte remotus
q t Ablas atis i. insipiens vel stultus
ay t Abligurritor i. consumptor vel gulosus
a t Abluere i. delere abe wasschen
f t Ablutio i. deletio abe wasschinge
ay t Abnepos est filius nepotis // Abnegare a t i. recusare
a b Abolere i. removere et ... penultima ... sine vel ...
et ... ctiu̅ ... vel ...
ay b Absoletus i. deletus vel consumptus
d p Abhorrere ... dicitur ab horrere

f t Abhominacio grawzamkeyt
g t Abhominabilis wnmenslicht
m b Abhominosus dr fortunatus geluk-salich
n g b Abhortive dr a p ab et orti in fact vorwarsigen
m b Abhortiuus e(st) ante an tpus natus vel qui ... contus
matris mortue egreditur
n z Abhorrere i timere et tacere super
m b Abhortus a um i ... natus
f t Abhorrigenda ... arbores ... tempestates
f p Abra est ancilla libertatis et est nomen puelle
m p Abraham interpretatur pater ... vel pater multarum gen=
tium et est nomen viri
m in Abram interpretatur pater excelsus
m b Abrupta ta tum i ab aliquo separatum vel rupta vel celsus
valde excelsus
n b Abrupta sunt aspera loca id est montes et acuta
a gest Abrumpere i de aliis frangere
Abrota ...
g p vel abrotator ...
m z Abrotanum ...
a pe Abradare ... i ... deponere
a z Abrodere ... vadere
a t Abrogare i delere vel destruere
a p Abrogatus ... gewaldiger
... p Abrogatus i ...
a t Abses idis dr locus edificii ... abscisse
f t Absida vel absida idem sunt scilicet locus edificii
f p Abselon est nomen viri pulcherrimi et interpretatur patris pax
m in Abscondere ... ab et condo ... occultare et
... abscondi i ... vel absconditi ... et ... vel ...
a t Absentare ... vertik ...
u p Absens i non presens
... p Absinthium est fortis herba et amara sapore wermut
m b Absolvere ... id est liberare ent lazen
a t Absolutio i liberatio ... vrey
n b

m. b. Absorbeo bui ptum i. penitus absorbere vel deglutire
m. b. Absurdus a. um. dicitur ille qui non audit
a. t. Abstrahere xi. ctum i. detrahere
m. b. Abstractus i. detractus
m. t. Abstergere si. sum i. delere abe wesschyn
a. t. Absumere psi ptum i. consumere
a. t. Absonare i. discordare
m. p. Absonancia i. dissonancia
f. p. Absterium dicitur domus monialium = quia ex suis moss
m. b. Absonium dicitur cultellus cum lingula quia abscindit =
m. b. Abstirpare i. a radice depellere & extirpare
a. p. Abstinere i. detinere darst ap brethyn
a. b. Abstinencia messlbeit d. spayse
f. p. Abuti abusus sum i. male uti
b. t. Abusio misse sprewchunge
f. t. Abusivus est aliquis extra usum ductus
m. b. Abusus i. mala constructio
m. iq. Abusita i. extra usum ducta
a. p. Assuescere est aliquid ad usum ducere gewoney
m. z. Acaluaster dicitur caluus ab anteriori parte =
m. b. Recaluaster dicitur caluus a posteriori parte et
m. b. monere dicitur ter quasi terra quasi terram
ac
m. t. Acaris i. sine gratia vel sine gratia et dicitur ab a idem
quod est sine et caris gratia quasi sine gratia et hic idiota
m. t. Acarus est una herba ponticia et est a porta et magna
habens albas venas vel est yringmon vire
m. b. Acarus i. dy genus gensancy
Achademia est villa platonis in qua studuit
f. p. Acharon est civitas ubi est ydolum magnum
f. t. Acacia est succus expressus a pomis vel piris
f. p. Acacius est arbor quedam dy sleyborn
f. b. Acacium est fructus illius arboris
m. b. Acheldimach dicitur ab achel quod est ager et emach
m. iy. sanguinis quasi ager sanguinis
m. t. Acheron est fluuius infernalis et dicitur ab a quod est sine et
chere salus quasi sine salute dy helle
m. ze. Acephalus la. lum. penultima correpta i. sine capite
et dicitur ab a quod est sine et cephas caput et sunt
quidam heretici

m · b Aciatum est vilis potus pauperum vel pauperes et aliorum
noi dicitur ... accipiunt ... media longa

aj · t Acer -cris -cre ... acer et quando acer dicitur starck ...
f · t Hec acer ... 3e de ... arbor dicitur arbor ...
arbor acer vir fortis impetus acer

f · t Acerbitas i. asperitas zaumbet l. betrikeyt

aj · b Acerbus i. asper sewer l. scharff ... acer de-
tes acidi i. stupefacti ...

f · p Acerra dicitur vas in quo ponitur thus ein weyrouch
buchsse et dicitur ab acer i. arbor quia antiquitus de ea
arbore fiebant talia vasa

m · b Acetabulum est vas aceti ein essig krug

m · b Acetarium est etiam vas aceti

n · b Acetum est liquor ... theutonice essich

aj · b Acetosus i. plenus aceto theutonice sawer

aj · b Acepta a um i. ... placidus ...

f · p Acetosella est ... herba theutonice

m · t Achates theutonice ...

Achelorac ... uel ...

a · p Acervus est ... cumulus lapidum

aj · b Acervulus diminutivum ein cleyn hawffe steyn

f · p Acera est herba quedam theutonice ...

a · t Accende i. accende

Accensus i. accensus

... p Accentus i. tang ...

aj · q Accerso ... i. advoco ...

a · q Acies tia ... acies belli ... acies
f · q oculi.

adverbium Acidior i. ... acidiare
et dicitur ... tristari ... amplius ...
dicitur ab accidia ... amplictas ...

adverbium Acide i. ... schwerlich

al · ... Acidit i. accidit

aj · b Accidiosus i. tediosus vel tristis verdrossen

... p Acidotes ... val

m · t Acinde ... walley

a · t Acinge ... ab ... et ... ...

m p Accitus i. arcitus inductus gewopen
n t Accipe gw nemmen
cpi t Accipiter dr quedam avis dicta ab accipiendo habich
a q Acciere ui tu i. voco gw zusamen ruffen
n t Accisto idem est
a b Accitus ta tu i. vocatus a. verbo media producta vel
media correpta i. adductus
n b Accico i. voco et accerso et accio quod tertie coniugationis quod quartum
idem perfectum et idem supinum dicunt aut in quantitate supini
quod accio ibi accitum producit penultimam syllabam supini De accico
corripit penultimam syllabam supini
m b Accionarius i. penasticus ein vorkaister
f t Acclatus est locus preposituri
m b Acclamo ... acclamo a. verbo i. amarescere a. verbo secundum accio
f p Accipsa e. dicitur defectus usus qui dicitur oculos aptos
habet et non videt quod fit magis sub incantacionibus
et alio nomine dicitur arripsa starblint
f p Accidia est quedam mortalis tristicia quod dicitur quod labor vite
et vite accidia vordrossicheit heist trackheit
f t Acclisis idem est avaricia Et dicitur ab a quod est sine et
clisis sacietas quasi sine sacietate
m b Acinus vel acinum 2m quidam dicunt sunt aquatici sicut quod
sit genus uve Alii dicunt quod est aqua uvarum lauant
teraculaia corpus vinis et est potus frampleze Alii
vero dicunt quod sit uva immatura
n p Accola secundum papiam multa sunt per o de modo vicinus supra
quaedam Advena affinis cultor loci in quo non est natus vel
aquis Et dicunt Accola et incola secundum quosdam accola
la non ... incola colit terram vel proprie
V sua usum incola quod fuit colit accola quod sua non sunt
m g Accolitus est ut in sacris sunt ordinibus
a p Acolitare i. acolitum facere wagen
a p Acolitus est locus vrunici
m b Acolitus i. conmessa sive refecto
m q Acolitus i. conmessa sive refecto
a p Acortare berge
a p Acclamare gw ruffen
a t Accrescere gw wachsen
n t Accumbere i. comedere
a p Accusare besagen
m in Accumodarius est i. quod ante vergflagebat remidium

leges scribebant vel dr scriptor gestorum temporis vel
cl dr cancellarius domini
m t Acarnicetatur cum bucktragiger
f p Acrimonia fem gen p c de dr acritas asperitas animo-
sitas vel est austeritas in vultu gentis
m t Acroceraunia ventus gen z c de plis num tm dur pericla
marina naues submergentes et dr ab acros quod
est mons et ceron cornu et inde acroceraunia montes
aque cornuti
m t Acramen est oculus quedam herba vel holera sicut facit
ut alium vel cepe stinkende wargel
f p Acredula fem gen p c de inter aues graszmucke
m b Acronicum a um i i sm vel et c ortus quod aliqua stella
per diametrum celi opposita oritur sole occidente et
dr acronicus ortus solis quod sm ortum solis
m b Acta sunt scripta negociorum
m t Actor cum t et sm v vel a ab ago agis agere i factor vel
ductor vel dr ille qui in lege agit litem id est causam
m t Autor cum v scriptum et sine c vel ab autentim id est
est autor latine cum ex autoritas et autoritas
et est sententia vel oratio imitatione digna
m t Auctor cum c et v scriptum vel ab augeo augeas cum increver
augmentum ab autentim sine c et ab augendo et actor
facit c vel auctor ab augeo tm
m q Actus us ui est operatio ductio vel potencialitas tot
et est iter vel via et differunt actus et iter
quia actus est via apta curribus et dr ab ago i duco
quia ibi vehicula ducuntur sed iter est via apta homi-
nibus transeuntibus
f t Acus est instrumentum suendi de ferro vel talibus factum
vel est spinula quam mulieres et moniales in peplis suis
ponere solent pro ornamento vel est parua i i vel
est ornamentum feminarum et dr priscianus acus est
generis et inuenitur tam in masculino quam in feminino et in vsu modo-
nunc est tm f et sed purgando et ex de et inuenit genus
masculinum sed in vl cum tuta notas acus quod ex dr tm dicas
hec de femineo pilos sepe ornat quod capillos hec
est sutore acus est paleatio farre
m t Acuo dr acutum facere scherfen
m b Aculeus est ferrum valde acutum vel est stimulus cum quo pun-
|| gitur boues cum stecher

vel est pes cum stimulo aptus vel est genus carminis sz
patibulum ein swelle galge
m t Acumen est acies ein ort
f p Acupicta dicitur vestis acute contexta vel consuta
ag s Acupedius est cursor qui acute pedibus currit
ag p Acuratus ta tum i. diligenter preparatus et venit a
cura curas et acuratus componitur de non cura cura et con-
paratur cum composito acurat
ad s Acurate i. diligenter vel studiose vel solliciter
ag p Adam est proprium nomen viri et interpretatur terrigenus
vel luteus
ag t Adamas est lapis preciosus durissimus et est
primus ferrei coloris quis et splendorem
cristallinum et nucis vel magnitudinem avel-
lane reperitur et non igne non ferro dividi potest sed sanguine
hirci calido recenti dissipitur
ag s Adamantinus na num est derivatum de adamante lapide
de stein
ag s Adamiani sunt quidam heretici qui nudi conveniunt et
nudi orant
ag in Adar est mensis qui apud hebreos dicitur marcius et est ebreum
a p Adaquare i. ad aquam ducere vel animalia potare
a s Adaugere i. augmentare
a t Addere zu geben vel tuen
d t Adeps est pinguedo [illegible]
ag s Adeodatus est nomen David qui ad liberatorem israhel
datus a deo
ad q Adeo i. valde. ita alio sic
a p Adequare sit spissum facere equale gleiche machen
a p Addensare sit spissum facere dicke machen
n q Adaperire auff sliessen
n t Adbibere i. multum bibere
ag p Adeptus i. acquisitus
ag s Adeptivum est quod de facili acquiritur
a p Adglomerare i. adiungere zu samel winden
a q Adglutire i. consumere vorslinden
ad d Adhuc noch
ad s Adistud i. adhuc
n s Adiecto an hengen et cadit super

ad·pi Adinstar · i · ad similitudinem
d·t Adipiscor dr attingere sive vestigare
a·t Adire eum est eum gw warsen
ppr·p Aditum quoque al ad et dicitur gw kaumste sagen
m·t Adire · i · accedere gw gen
n·q Aditus · i · introitus
u·b Adminiculum · i · auxilium
u·b Adiurare · i · iurare besweren
a·p Adiunculus est non diminutivum et est puer adeps
n·b Adinventus dr novus modus peccandi
f·t Adiudicare · i · sententiare ortel
a·p Adiungere · i · associare gw fuegen
a·t Athleta qui et dr martir luctator vel pugil vel
n·p fortis miles
a·p Adlegare scilicet admittere vel alienare
d·p Admirari · i · valde mirari verwunderen
u·b Adminiculum · i · auxilium
u·p Administrare · i · servire dienen
n·t Administrator · i · servitor eyn dienst knecht
n·b Admissarius est equus qui ad tempus vel equas admit=titur ad coitum vel dr emissarius
f·p Admissura sed est p est tempus cum masculi vel iuvencta ad=coitum admittuntur ut generent eis prolem
a·t Admittere dr assumere
n·b Admissus a um · i · aptus admittendi et dicuntur equos fortes admissos vel admissarios verumque quia ad=mittuntur ad coitum inter iumenta vel est idem quod prodere
m·b Admissum · i · peccatum perfectum
n·b Admiscere · i · commiscere gw samen mengen
adu Admodum · i · valde
a·b Admonere bewarnen
a·b Adolere lin cum quia est i p la et lituum et lectum i simplex multa sunt scilicet cendere incendere et ardere warisen berunen et opferen
n·t Adolescens dr qui est infra XXV annos eyn iungeling
n·b Adolescentulus idem est vel predictum
f·p Adolescentula est idem quod virgo
f·p Adolescentia dr tempus etas dum loquitur
n·m Adonay unus decem fortis apostolos i scripture et est vm

nam de dec° verbi dei

adonis a ij p Adonis idest una ponita i urbs et proprie terra i obli-
quis dr fuisse amasius veneris que occidit aper
et sunt venator 2^m poetas

Adoptare wunschen

a p Adoptatus wunschunge

f t Adoptio dr electa

f t Adoptiuus est puer qui adoptatus natis

ay b Ador i pinguedo frumenti

a iiij Adoreus i triticeus

ay b Adorea est gloria que aliquis in glorioso dicebat quod multa
f p de ador edebat

a p Adorare an beten

f p Adria est mare quod ideo est petrosum magis quam alia
maria vel alij dicunt quod dr regio vel est nomen loci
aqua dr mare adriaticum sic vt adriatici a vin
i petrasus

n b Adriacum i mare petrosum eyn steinig mer

f t Adremon est vt urbs sita wein

a t Adrudere i valde radere genagen

n p Adspectare an schowen

d p Adulterari i adulterium committere

ay b Adulter dr quasi ad alterum et dr i quia ad vxorem
alterius accedat

n b Adulterium dr fornicatio ad legitimam mulierem

m b Adulterini sunt pueri tales nati

q p Aduena dr quasi aliunde veniens

a b Aduenticius i aduena seu vagus eyn wanderer

ay b Aduersarius i contrarius eyn widersache

p Aduersus i contra weder et venit aduersum et ad-
uersus et aduersus dr i quia [illegible] i vnus [illegible] adu-
lant [illegible] i vnus

d p Aduersari i contrariari wedersten

d p Adulari i blandiri an bleisen

f t Adulacio valschlik vel lose rede

ay t Adulator i blanditor

f p Adula eyn kuste

ay b Adultus i maturus vel auctus

a p Adumbrare i umbrosum facere beschatigen

a p Adunare i iungere vor enigen

ag b Aduocatus ey voyt
ag b Aduentus dni gw kerst dach tijt
ag b Aduentus tu uij i velle cume gw kuminge
a p Adunare i unu facere und dem heben tzijn
adu Adusque i usque ad prius tps bijs nu
ag t Aer est unum elementum de iiij unde aer et dr
ab a quod est sy et er hoc quod sy lite p an-
tifrasim qr ibi est ventorum continua conflictio
f p Aerumbutia est diuinatio facta conspicere
vel considerare aeris
ag b Aerimetricus dr qui diminuendo aera aspicit
ag t Aeripes i velox
f p Affalk i talpa
f p Affabilis i delectabilis gw
g t Affari i alloqui gw sprechen vel reden
d p Affabilitas i blanditas
f p Affata a um i allocutus
p Affatus us ui i allocucio vel sermo gw sprache
ag q Affatim mea corr i valde habunde vel affluenter
ad q Affatim mea producta i facunde wg dr affatim
i sufficienter habunde / dictus affatim facunde sufficienter
ag q Affectus us ui est desiderium fauor dilectio et in passio
a p Affectare i desiderare begeren
f t Affectio animi est alteratio corporis wg corporis
alteratas affectio dr hec spectat ultra affectus
ad intencionem
g b Affer est incola affrice vel est adis de affrica
ag b Affricus est adis de affrica
a t Afferre agit i apportare gw brengen
a t Afficere pertit wg affici i ferat puit corpus tu
signat
a t Affigere quod est imprimere gw hechten
a p Affiblare i connectere
p Affiblatus gw gespengt
du t Affinis i maech ... i affinitate vel consanguinitate
et dr affinis et consanguineus wg affinis qui con-
iunctus propinquitate affinis qui affinis mech ... fruntschafft
f t Affinitas i consanguinitas
a p Affirmare i asserere bestatigen

f t Affinat(us) i(d est) affinatus
a t Afflare i(d est) aspirare zu blosen
a p Afflatus i(d est) aspiratus zu geblasen
a t Afflectere i(d est) inflectere zu begin
n t Affluere p(er)i(nen)d(o) d(icitur) habundant(er) fluere zu fliessen
a t Affligere p(er)i(nen)d(o) i(d est) distringere devastare cruciare et (com)po(nitur)
ab ad et fligo fligis quod s(ignifica)t (con)cutere (con)tinue [illegible]
a q Afflictus us ui i(d est) pena
a p Afflictus a um i(d est) punitus
n p Affidare ab ac i(d est) fiduciam dare
a b Affinissimus est h(om)i(n)o divus i(d est) regis amicus vel sceleris
cum rege vere
f p Affrica est terra p(er) se ad meridiem sita velle
ipsi regionis
a b Affricus vel africus ventus est ventus meridionalis origine sta-
bis similiter ab affrica regione
f t Affrodite grece s(ignifica)t sola dea
a t Affugere i(d est) afugere fliehen
n b Affodillus est albugo oculi das weissche da ec
adv Affore i(d est) ad esse
f p Affricana est una terra
n b Affronicum i(d est) spuma et dicitur ab affros i(d est) spuma latine
Agalactes i(d est) indecore i(d est) ad licua
Agaroni i(d est) alioni
a b Agabius i(d est) delicatus eyn liber
a b Agarius der crafter
a b Agathes est lapis preciosus vel [illegible] vel lapis
a b Agamus vel agamicus est agnus sive vocatus apud et
dicitur ab a quod est sine et gama [illegible]
f p Agatina vel agirtina est nomen herbe galt worgel
a t Agaso // est pastor azoze
n t Agalma alle der spegeln pclaze cum clar spiegil
et ad quos cum creatio ubi est vetz spegeln pclaze
ad facies [illegible]
m Agaticus i(d est) diligibilis
f p Agarista i(d est) gratiarum actio
a t Agger i(d est) agger tre cum hauff erde
a q Agresta (con) us ui der [illegible]
n t Aggerare are i(d est) [illegible] cumulare et (com)po(nitur) a (com)po(nitur) ad

et alia greca mutando d in g et dr sibi ponitur g

a g b Agellus est paruus campus
a g b Ager agri est campus uel spacium terre cum arbor
a g b Agonici ore sunt uictie quod prius agendo sunt appellati
a g t Agonator dr qui re sua faciat agit
f p Agricultura est ... labore
a g b Agrestis dr rusticus
a g b Agrestis dr campus incultus et dr ab aggere
a g b Agrius i festinus cum snellen
a g t Agilis i ad agendum facilis behende
ad g Agiliter i cito uel velociter
f t Agilitas i festilitas ... behendikeyt
a g m Agios i sanctus et dr ab a quod est sine et geos terra quasi sanctus et uel sine ... amore
a g b Agiographus est scriptor sancte scripture et dr ab agios quod est sanctus et graphos scriptura i scriptura
f p Agiographia i sancta scriptura
f p Agitanda i labor
f p Agitator est vector qui agit currum cum ... trauber
a g t Agricultura dr dea agendi ... festa ... dicitur
f p Agitanter i velociter
ad g Agonia dr certamen in quo bellum libra ut res ... expletur
f p Agitare i pellere
a p Agite ... ut ... in ante ... uide
ad ... greca ... i rape uel festina ... quod ... rapite uel festinate
f t Agnomen est cognomen i ... itune
f g m Agnomen est ficus latine
a g b Agnati dicuntur cognati descendentes a patre
n t Agnomen cum ... name
f t Agnominatio f ... dr ... est ... agnomen
a t Agnosco i agnosco bekenuen
ad Agnominatiue i ... ter
f p Agniglossa est lingua agni ... et dr a nomine agnus et glossa et est nomen herbe scheffzunge
f t Agnes est ... uirginis
a g b Agnus est ab mansuetudine ab agnoscendo dictus quia nascitur i ... matre sua ... agnellus diminutiuum i paruus agnus

m t Agon onis dicitur certamen vel pugna vite ad mortem in extremis
f p Agonia est idem quod agon et pro terrore vel pena =
f t Agonisma i. pugnandi campus // eyn todt fechtunge
m t Agonissa Agonista agonizator agonista vel agonista certa ea id sunt fortes victores eyn kempher
n p Agonisare i. assare vel pugnare
n p Agagea est idem quod adulter
m p Agrarius dicitur agricolator et agricola qui colit agros
c b Agricola idem est quod predicto
m p Agrestis idem est et dicitur quasi stans in agro eyn akerman
f p Agrimonia est nomen herbe acker ... et wilde vel de
f p Agrippa dicitur ille qui in dolore nascitur vel cum pedibus nascitur
f p Agrippina dicitur civitas ab agrippa condita
c b Agressio i. violentia
m t Agramen est nomen herbe ader wengel
c b Agramata i. illiteratus et dicitur ab a quod est sine et grama littera inde ... doctus
c b Agilus dicitur baculus pastoris ab agitando oves
n b Agalcia eyn herte ... hawl
q p Agula dicitur lacator
q im Agi i. finis vel actus temptatur
f p Agimenta est vestis talaris i. tunica quam homo corpus gerit
Ayo ... defectum et dicitur et ... magistri ... illas 3a ... in ... ayo ... et ... ubi ... ayo ... patiale et 2m alicuius ... impatiens
f p Ala alc ... est quod ... est ... avis eyn flogel ... vel ... multitudo vel est exercitus ... et ... ala i. equitatum ... civitas etc.
n b Alabastrum ... est ... est genus marmoris candidi variis ... coloribus ... tacta ... in ... videntur ... legitur ... ad ... alabastre ... et ibi ... capitulo et fracto alabastro effudit super caput eius luce septio ... vero ...

abstulit alabastrum unguenti et stans retro secus pe-
des eius cum lacrimis illis lavit et 2m lectam accipitur
pro vase unguentaria de ello marmore coronata

a b Alabaster est quidam lapis ein marmelstein
n b Alabrum est instrumentum in quo fila volvuntur ein wraysse
a t Alacer est gaudens fortis hilaris velox 2m papiam
f p Alapa est colaphus ein backen streich
a p Alapare i. colaphizare
a p Alaphizare est alapas inferre
a b Alapius dicitur ille qui frequenter alapas victum acquirit vel dicitur
ille qui patitur alapas propter mercedem
a t Alatrix i. levis leichte
ad q Alatriter i. leviter leichtlich
a p Alare est brachia ad modum ale extendere ut cygnus
vel sagittam extendere brachia vel alas est preparare vel
redimere
a q Alatus i. adornatus vel habens alas
c p Alauda est avis quedam
f p Alapa ferrum est vestis sacerdotalis quam sacerdos induit
tempore misse
Albus a um i. candidus
a b Albo as ac est album facere ex arte weis machen
a p Albeo es e est album fieri ex natura weis werden
n b Albor est signum lepre i. palida albedo weisfarbe ...
a b Albani sunt ... papias
Albo est ... stant ... stroze
n a m Albugo inis est albedo oculorum vel pellicula membrana
visui impediens tamquam pellicula vel est albumen
quod est in ovo
n t Albumen est albus liquor in ovo
a b Albuminus est nomen ydoli
f t Alcedo est avis que preteritis annis pullos suos alit
f p Alea est nomen herbe ein pappel
f p Alea est asser lusorius et dicitur ab alea ludere et sic
dicitur ab aliquis ab ae quia aliquis ... ein spilbret
n b Alcarium dicitur locus ubi alee exponuntur
a t Aleator est frequens lusor alearum
a b Allectorius est lapis qui invenitur in stomacho galli
a t Alo is ere i. nutrire
q t Ales tis ... avis et ... nutritorum

f p Alga e est herba frigidissima crescens in mari
et est etiam idem quod dicitur mare ein wossh schawme
Alga fit herba maris sed ulpha paludis vel
dicitur alga maris sed dicitur ulva paludis
ay t Algeo ere vel algere generis deponens i frigere frost
ay b Algidus i algescens vel frigidus
ay b Algorismus est ars numerandi
aliptah ay t Aliptes est medicus manus plagas et vulnera
ay t Alipes i velox cum pedibus et dicitur quasi habens alas
in pede
Aliformis est parvus caponus et dicitur quasi alas habens
ay q Alitus vel tus i motus vel spiritus vel flatus ein geist
vel spraysse unde alitus est flatus alitus motus est
ay b Alicus a um i dulcis ad modum sani ...
f p Alimonia est nutrimentum vel est panis datus ad deum
vel est locus in quo fuit nutrimentum
n b Alimentum i alimonia vel nutrimentum spyse
n t Alimon vel fit ...
f t Alitudo id est ... frigiditas
... b Alictus est quercus arida ...
ay b Aliopoldus est ioculator ...
Aliunigena dicitur communis alterius gentis vel est alie-
nigena ein ander lende
ay b Aliopedes i alienus vel ... alienus alius
n b Aliquid et aliquod dicitur aliquid est substantia aliquod
vero accidens et ... aliquis aliquid
ay b Alius a ud ... alter i unus duobus alius
... alicui
adv Aliorsum i ad alium locum
conj Aliquin i si non vel aliter anders
adv Aliqui i ... etliche geynt
adv Aliquotiens etliche mosse
adv Aliquantum i aliquantum magnus
adv Aliquantulus i aliqualiter
adv Aliquando i aliquando etliche mosse
adv Alibi i in alio loco et ... ad ... i in alio
loco et ... ad ... loci ... aliter
tur est adverbium ...
adv Aliunde i in alio loco
adv Alibi i in alio loco

a. p. Alienare entfrömden
a. t. Alliciare i. allicere vel delectare et componitur ab ad et licio
quod i[n]s[ta]ntia uis et i[n] usu s[ed] magis i[n] q[uae]sta
f. p. Alchimia est ars multiplicandi metalla
ag. p. Alchimista est ille qui ex arte facit aurum
a. t. Allidere i. collidere et componitur a[d] et ledo
ad. Alludere i. de alio ludere. andechtig
f. p. Allegoria est forma aliquorum et dicitur ab alleos quod est
alienum et gores quod est sermo vel locucio. Circa quod
est notandum quod sacra scriptura continet sub se historiam al-
legoriam anagogiam et tropologiam. Unde notandum est quod
sit historia quid allegoria et ceteris. Unde historia est
narracio rei geste per quam ea que in preterito facta sunt
dinoscuntur et dicitur ab historian quod est videre vel co-
gnoscere. Apud antiquos non scribebat historiam nisi qui
interfuerat et ea que scribenda erant vidisset
Sed allegoria est cum aliud sit quam dicitur
Sed anagoria est misticus sensus per quem ad celestia mili[tes]
Sed tropologia est sermo moralis vel conversatio
m. b. Alauda[m] quod est [illegible]
m. i. Alleluia ite[m] [illegible] doctoribus sacre theologie duplo-
dici exponitur. Primo modo secundum Augustinum, videlicet, quod in nar-
rate laudem domino, unde alle laus narrate lu lau-
dem ia domino quia et dicitur ab alle quod est laudate vel
narrate et lu quod est laudem et ia quod est domino
et est verbum defectivum imperativi modi et est plur[ali]s
numeri. Alle autem doctores scilicet narrate et domino dantur
sub intelligi contra accidens; secundo alleluia secundum Ie-
ronimum videlicet quod salva me domine et dicitur ab
alle quod est salva et lu quod est me et ia quod est domine
Alleluia salva me domine, unde Alle salvifica lu me
ia sit tu domine. Et iterum est verbum imperativi modi sin-
gularis numeri secundum plures ut patet per expositionem quia lu quod est salva
Secundum Et de doctoribus adducitur contra meliorem intellectum. Tercio alleluia
secundum Ysidorum aliter videlicet quod lux virtus vita et dicitur
ab alle quod est lux et le quod est virtus et luia quod est
vita, quia lux virtus et vita et ideo est non declinabile
[illegible] et apud Hebreos in allegorico sensu interpretatur manna ubi dicitur
manna quod non [illegible] pasta dicitur. Quarto alleluia secundum

verbum augustini scilicet verbum quod salvum me fac domine
Et sic dicitur ab al quod est salvum et le quod est me
et lu quod est fac et ia quod est domine Item salvum
me fac domine et tercio est verbum imperativi modi ut
per compellationem quia in fac et alii ita intelligunt
secundum auctores intellectus Quinto alla secundum Ieronimum est
glorium scilicet verbum quod pertinet ad patrem filium et spiritum sanctum et
vel scilicet verbum est nomen indeclinabile ut prius visum est Sexto alla
secundum papiam est laudate dominum verbum et dicitur ab al-
le quod est laudate et lu quod est dominum et ia quod
est genus quod laudate dominum unum Et est verbum im-
perativi modi pluralis numeri secunde persone sed ponitur pro compellatione
quia in laudate Et ergo super dicta sententia quia ita alla
vulgariter sapientes et intelligentes in sacra pagina potest
inveniri
m. b. Allare. vi. i. plorare cum suspirio et sonitu doloris
a. p. Alemiare sunt leve salce leicest machyn
a. b. Allexander est proprium nomen viri et dicitur ab andros grece
quod est virilis latine quia ipse vicit totum mundum subiu-
gavit
f. p. Allexandria est civitas in egipto vel possessivum
a. b. Allexandrinus est nomen vel ... valens idem quod ab allexan-
dro possessum
n. t. Allec est nomen piscis et secundum alios caret plurali
o. t. Allers i. doctus qui alius alius ab ante per sermonem
a. p. Allectare i. vocare
a. t. Alliciare frequentativum i. dulciter advocare
a. p. Alligare i. ad aliud ligare to bynden
a. b. Alligus i. sermo languens
n. b. Allogium i. convivium et dicitur quia fit logos i. sermo quod
antiqui solebant prandebant
a. f. p. Allopiligia i. alienatio capillare
a. b. Allopilosus vel i. calvus vel a. um
f. p. Allota est nomen piscis anglice schey
n. b. Allodium dicitur hereditas cum licentia et donatione possessionis
et dicitur ab allos quod est alienum et odia laus i.
aliena laus quia alicui laudet te si feces locum
hereditatem
n. b. Allesorium est cultellus sutoris anglice wark messe
f. p. Allopida est quidam piscis scilicet alota anglice al roppe

n . s Alloquiu . i. allocucio eyn toe redinge
m . t Allo . bris . est lapis rotundus qui sal purgat et acuit i-
tonita ey pleyn stey ut purgat acuta
m . s Allopiculus est alemigica et dr ab allios quod
alienum et pescis adiectiue tunc aliena acus ey vrede klip
f . t Allox est magica pedica et dr ab ad et lucos // habar
quasi commutando quasi ey dos lucos i magnitudine dy groze
n . t Allude . i. sl lude // ze
a . t Alluere . i. abluere et componitur ab ad et luo quasi commutando
m . s Almq . a . u . i. forus sicut baguinus ey heylich kzaliq
f . p Alma in obiectis i. incola et ud i. ilus
f . t Almitas et almitudo sunt sanitatem
f . t Almang . i. tauroica ey dutsch man
m . s Almaicus est ydeoma taurtoicorum dewtsche sproche
n . s Almania est regio theawtoicorum
f . p Almanicu est vestis sacdotall ey korkappe
n . s Almus est mons vinds (?) ey erle
f . s Alonge . i. vesto
ad . lo Alpagac . i. scalpere uel affacc in alpagacy i. scalpicos
a . p Alpagac . i. scalpere uel affacc in alpagacy i. scalpicos
f . p Alphita est panis granum maturum et actyssi in ipsita
et dr ab alpha quod est principium
in . d Alpha et o . ipsa adiectiue et greca capiunt compositio
et sic pertractantur quare in purificatione cantabit (?) sic
sunt bona deorum uel alpha i. principium et o i. finis
m . t Alpius . ate in mons quod et est aius uel aqua
uncle (?) vocata in alpibus i. montibus
Altare alte est ad quod ara et dr tunc alta ara et
ara ia uera sed altaria ara altaris sunt feliq
altum edificium et lapidem in alto positus super quem
offerunt sacrificia
f . t Altilis est auis domestica que nutritur in domo et fundi-
bus impinguantur et ipsa est altilia et tunc est altile ignis
quod ipsi est genus fem et ipsa est genus neutrum uel
anca uel ancella
m . t Altar uel altator . i. nutritor uel
f . t Altrix uel altrice . i. nutrice
m . s Alta di viii . i. filling uel quedam hoeck
m . s Altissang . i. alte sonans
m . t Altitonas dr quasi alte tonans et sic per solici pro deo
n . s Altus est equus ad plana dicit sed reali compositum

vel difficile

dep. p. Altricari i. rixari et proprie ad zcoppfistas et est
i. vat[ur] altricia ab. ac. [illegible] schelden oder kriffeln

a p. Altare i. [illegible] opponere vor andirn

m s Altercatus i. aliter effectus vor andirt

f t Alternitas i. varietas von andir kreyst

a p Alternare [illegible] vicissitudinem mutare

n s Alternatim i. alt. de duabus

adv. Alternatim vnder an anander

adv. Altrinsecus andirs

s t Altriplex i. bilinguis oder frawenlechs

f t Altricatio est rixa zcoppfistaze

s t Altruans i. dubitans eyn quaijseler

f p Altricula i. parva nutrix

n s Alutum est quoddam corium

f t Alluuio onis i. diluuium

n s Alluuium est congeries aquarum

f p Aluta est species corii vulgariter artificiose et curiose parata

m s Alutarius est sutor qui facit calceos de aluta et
qui aliquid de aluta operatur

m s Alus est idem quod largus

m t Alpigiam [illegible] a. vind. [illegible] vas [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] stab

m s Alpicalus id est [illegible] vas [illegible] posita [illegible]

m s Alipinus a. vng. est i. e. qui nutrit vel [illegible]

Alipna i. nutrix

a p Allipinare est idem quod nutrire

m t Almulos [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] alavme

m s Alutum [illegible] peregrinare et [illegible] a[illegible]
et [illegible] [illegible] sepe [illegible] [illegible] vel [illegible]
arborem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

f s Alwus [illegible] vel et vterus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
animalis [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] animalibus [illegible] rationabilibus
[illegible] dico [illegible] alwus et vterus [illegible] conuenit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] alwus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] venit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sepe [illegible] [illegible] [illegible] aliter

dicit quod venter ut quedam pars animalis vel dicitur ven-
ti dicitur quia consumens et digerens cibos et dicitur ve-
ter quia ... tenet cibos vel quia per totum corpus ali-
menta ipse transmittit et est proprie receptaculum
apparet pinguedo ... et ... a pectore
usque ad inguinem vel dicitur a vado vadis quia recipit
cibum vadentem Et alvus est proprie ... sordes
que ... et dicitur alvus quia abluit vel purgat
ventrem ... Et alvus dicitur ab alo quia
alit corpus et nutrit Et alvus ... dicitur quia
albus quia ut quidam ... albas ...
... albe ... Uterus vero dicitur ab
... et est mulieris ... Et dicitur ...
quia mulier ... ad ... fetum

m· in A malech ... vel terra lingens
... et est ... nomen viri
f· p· Ama ... est vas ad ...
vinum aptum
n· s Amarillum est ... ey ...
cpi· s Amarillus est ... ey ... -
amir
m· s Amarus a um id est asper vel ... sur sever et
... a more mare vel ... amaritudo id est aspe-
ritas saporis ... amarum et dulce opponuntur
et sunt ... species saporis dulce enim sit sapore
delectabilem gustui Amarum vero sit saporem ...
et minus delectabilem
f· t Amaritudo id est asperitas saporis bitterkeyt
m· s Amaricosus vel amaricosius id est amarus
ad· i Amaricose vel amaricose id est amare bitterkeyt
f· p Amarusca sunt poma silvestra holcz oppfel
f· p Amasia et amasiuncula sunt idem quod dulce
m· s Amasius dicitur id est qui inordinate amat et est lu-
xuriosus
f· t Amasio onis idem ... cum pedo
Amasco vel amarasco id est ... incipio
Amando ... id est amare desidero
a· i Amatum id est amator ...
ad· i Amasiolus vel amasiunculus id est parvus amator

f p Amaricia i. petry
m b Amarolus i. potator
a p Amaricare facere asperos sapores facere bittermachen
f t Ambages ginis vel ambagines est verbi circuitio vel dubia locutio zwivelhaftige rede.
m b Ambagiosus i. dubitabilis vel dubiosus vel ambiguitate plenus.
m t Ambasiator i. negociator [illegible] [illegible]
m t Ambasior [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
4 p Ambesus vel ambestus i. comestus de circuitu [illegible]
m b Ambidexter dicitur ille qui utitur utraque
manu quasi dextera
n t Ambigere i. dubitare
m b Ambiciosus i. superbus hochmütig
m b Ambiguus i. dubius [illegible] zwivelhaft
f t Ambiguitas i. ambiguum dubietas sicut illa
vocum significant
f t Ambicio onis dicitur propria superbia vel magnus
appetitus quo ambitiosi se ostendunt grosmüttig
m s Ambitus us a tor ta i. circuitus celie vel ambitus et
[illegible] affectu vel cupiditate
m t Ambidas est avis [illegible] unum dentem in superiori
parte et alterum in inferiori parte mandibule
m b Ambrosianus est nomen de tali ordine ordine
Ambrosius est proprium nomen viri et interpretatur
[illegible] divinus vel nectar dulcis
f p Ambrosia est [illegible] esca et quinta potus [illegible]
dulci saporis
f t Ambrasio est dubia locutio vel sermo [illegible]
tas vel [illegible] [illegible]
f p Amphisibena est aspis que habet duo capita unum
in loco suo et aliud in cauda cum cuius [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] onis.

m. t Ambrones onis dr patrimonii consumptor et ambrones ipsi
sunt glotones vagantes et leccatores
m. t Ambo onis dr pulpitum ubi quis ambabus partibus ascenditur [illegible]
et sunt gradus [illegible]
m. b Ambo · o · p · m · tm · utrique bijde ul tweine
n. p Ambulare · i · spaciare wandelen
a. t Amburere · i · valde urere wme barne
[illegible] p Ambustus · i · circumquaque ustus
f. p Ambubagia est mulier que [illegible] est [illegible] baluca
n. b Ambulacrum · ambulatorium id est locus aptus ad spaciandum
Amen [illegible] id est quod vere [illegible] Amen dicit [illegible] amen
Amen dico vobis · i · vere et est adverbium [illegible]
[illegible] amen · i · [illegible] et [illegible] dr ab a quod est [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] et [illegible] adv. [illegible]
[illegible] amen id est quod [illegible] et [illegible] qui [illegible]
et [illegible] amen · i · fiat et est [illegible] inp[er]ati[vum]
[illegible]
[illegible] amen [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] alleluya [illegible]
[illegible] amen et [illegible] amen [illegible]
In papiam est [illegible] id est ad [illegible]
[illegible] est [illegible] ut [illegible]
[illegible] Amen [illegible] est [illegible]
Amen [illegible] est [illegible] amen
in [illegible]
m. b Amenus · a · um · i · pulcher vel delectabilis [illegible]
f. t Amenitas et amenitudo · i · pulcritudo vel delectatio [illegible]
m. t Amens [illegible] papiam dr [illegible] et iratus
n. b Amentum est funis vel [illegible] quo [illegible]
[illegible] aquarum et dr ab a quod est [illegible] et [illegible]
[illegible] dr corrigia ligula · i · [illegible]
f. p Amentia est furor vel vecordia
n. p Amentare · i · [illegible] [illegible]
d. p Amerior [illegible] [illegible] · i · valde [illegible]
m. b Amatistus est lapis · i · [illegible] [illegible]

participatum ut dicit ysidorus ayne edel stein
m. b Amfractus i. locus deu fractus p asperum uel dr sonca
ruspind
d. p Amicari d. p. fit amicicia facere no ky ins scd cel
facte et vet gen cam
a. Amicire in ire i. vestire cleden
a. p Amictus as ac i. corpus decken
m. Amictus i. circudatus d fit indumentum
p. p Amictus i. receptus uel tectus
f. b Amigdalus est quedam arbor eyn medel karn bom
m. b Amigdalum est fructus eius arboris
m. b Amiscus est lapis quem qui gustauerit i ebriatur ut put
m. b Amitus i. cognatus eyn frunt
m. b Amitalium dr fascia capitis eyn hoept tuech
p. p Amissus i. perditus verlore
m. b Amilleum i. subsidium helffe
d. p Amiculari i. auxiliari helfen
f. p Amita est soror patris eyn frunden
c. t Amicabilis frunt lich
f. t Amicabilitas frunt schafft
f. p Amicicia ut fit ab ydeo
m. t Amnis est aqua fluens et dr ab amenitate quia
ibi sunt loca delectabilia
m. m Amnis non dicit dr ab cligium hybernatum propter vena
tores cogitent retia sua ad capiendum feras
m. t Amor fidelis uel honestus uel filius predecessoris icptatur et
crescit non viri
m. m Amnis fortis icptatur et est non vi
n. b Amonium in uel producta est quedam genus seminis
n. b Amone i. remouere
d. q Amolior iris sed quod in p'to est dep fre uel possibile pocius
remouere
adu Ammodo i. alia vice vorbas
f. p Amphibologia est dubia locucio et dr ab amphi quod est
dubium et bolus sentencia quasi dubiosa sentencia
n. b Amphibolum est idem quod dubium
m. b Amphidoxos i. contentus prope gloriosus et dr ab amphi
quod est circum et doxa gloria quasi circumquaque gloriosus
m. b Amphibalus est vestis circumquaque pilosa uel pilosa

f · t Amphitheo paula cor i obliqs i mac. Et dr ab
amphi qd est circu et theos terre quia ambit littora
m · t Amphitrites vel amphitritus est mare qd est per terre pl'a
m · s Amphibrachus est quidam pes qui habet coppam et ultimam bri
et mediam longa ut marinus
m · s Amphitritus est mare quod ambit orbem
n · s Amphitheatrum est locus rotundus sicut i capud dicuntur tristatos
unde quia i medio legitur i de locus undi com(m)odum quia undi-
que fenestras et dr ab amphi quod est circu et teatrum
rotundum quasi circu quasi rotundum dy tanc schawe
m · s Amphitheatarius est dux gladiatorum
m · t Amphion fuit unus filiorum iouis
m · s Amfragus est locus asper
f · p Amphora est vas in quo fertur aqua. Et dr ab amphi
quod est circu et phoros ferre quasi undique lata
a · t Amplector est cum brachiis circumdare
d · p Amplexari vel i circumdari manibus
p Amplexus vme griffin
ad v · Amplexus i ambitus
ad v · Amplius i ad plus vort mee
a · p Amplio i dilatare
a · p Amplificare id est cum potentia
f · t Amplitudo i latitudo weyt vel breitikeit
m · s Amplus a um i spaciosus vel latus et dr ab am i circu
et latus quasi undique latus
ad q Ample i late weyt
f · p Amurca dr fex olei vel vini et hec dicuntur peccatores
propter nature superius i liquore et dr ab a quod est
sine et morca sapor quasi sine sapore olei vel vini et vis
alterius liquoris Uel Amurca dr fex olei vel vini
n · t Amphistre is est instrumentum regendi naues dy rwder
vel est sedes naute
f · p Ampulla est vas aptum sicut olla ampla et dr vas
quod datur ad altare i quo portatur vinum vel aqua et dr
ab am quod est circu vel ampla quia est magna i undique
i flata vel amplexa a um i supplexus
m · s Amphorismus est ramus filus
f · p Amphtarismus est foramen vel quod aperit sudor dy swais loch
a · p Amputare abe schawe

f. p. Ampulla est vas ad fundendum vinum aptum
f. t. Amussis est virga id est tum qua equantur argentum vel
est corda sparsa muratorum cum capite plumbum
quod ad terram mittitur ad perpendendum an paries sit
erectus an non quod alio nomine dicitur perpendiculum
m. p. Anadema est [illegible] nomine vini et interpretatur
gradus vel domus dei
m. ij. Anatole est stella in oriente et interpretatur
oriens vel ut nascens
n. s. Anabatrum est cortina vel vela et dicitur ab
ana quod est sursum et batin vel [illegible] quod est sursum pe-
dens in ecclesia unde Cum sit ana sursum [illegible] [illegible]
anabatrum
m. s. Anabolodium est amictorium vel circotorium lineum feminarum
lucente quo cooperiuntur [illegible] [illegible] [illegible]
calore alio nomine dicitur sindon
f. t. Analisis [illegible] est resolutio et dicitur ab ana quod est
re et lisis solutio quasi resolutio
ad. q. Analiticus id est resolutorie
m. s. Anatetus a um id est mortalis
f. t. Anathesis dicitur ab ana id est sursum et thesis deus quasi sursum
tendens ad deum
f. p. Anastropha est quedam figura grammaticalis et fit cum [illegible] ponitur post-
ponitur pro casuali Et dicitur ab ana quod est retro et
strophen [illegible] quasi retro [illegible] [illegible]
f. p. Anamisapta dicitur mala mors unde est mala mors
capta cum dicitur anamisapta
Anaglifa orum per .n. et .c. [illegible] picture que fiunt in sco-
[illegible] vel dicuntur vasa sursum sculpta Et dicitur
ab ana id est sursum et gliphos sculptura [illegible] sculpture
vel sculpture [illegible] eyn gemolde kirche
m. s. Anaphus est opus de auricalco et dicitur ab ana id est sursum
[illegible] in superiori parte lucens
m. t. Anapes est morbus [illegible] alio nomine dicitur lupus
f. p. Analecta dicitur [illegible] vel [illegible] vel [illegible] et dicitur
ab ana id est retro et logos sermo vel ratio
ad. s. Analoica id est retro loquens
m. s. Analogium est pulpitum librorum vel id [illegible] sermo predicatur
f. t. Anastasis vel anastasias id est resurrectio mortuorum
m. s. Anagogen dicitur [illegible] vel dicitur superior intellectus

dr ab ana .i. sursum et est terra que sursum debita
i. de superioribus tractatus in vet [illegible] mitti pecc
di i. teologia qui dr anagogicus vel anacreticus
sicut cum i. [illegible] expositum est reduci ad celestem
priam ut david vicit golia i. sacerdos i. celo [illegible]
tes mouerit tribulacoes

m t Anathema est dampnatio vel excommunicacio et
dr ab ana sursum et thema quod est posita vel
terra quia olim suspendebat in parietibus dampnatorum
et thema maledicto solet fieri per prelatos et dr
ab ana quod est extra vel contra qui ut dicta a deo

a p Anathomisare i. excommunicare
a p Angel est [illegible] nomen viri et interpretatur gratia dei
f t Angustus est [illegible] annis
a p Angaria vel angustia mea producta dr [illegible]
ta et dr ab angos anguste et ar [illegible] quasi
angustes ar [illegible] et aliis afflictionibus

f p Anna .e. est nomen mulieris [illegible]
fuit beata mater [illegible] dei genitricis marie que
dr tres concepisse et peperisse marias unde Anna
solet dici quod tres concepisse marias Quas genu-
erunt viri ioachim cleophas salome [illegible]
[illegible] viri ioseph alpheus zebedeus [illegible]
prima parit [illegible] iacobum [illegible] et ioseph
iustum cum simone iuda Tercia maior iacobum vo-
lucrem [illegible]

f t Anadiplosis est [illegible] genita [illegible] i. sic clau-
sule et in principio ut [illegible] sequens [illegible] re
peticionis [illegible] et dr ab ana quod est re et dya
i. duo et plosis plicatio [illegible] replicatio

f t Anacefaleosis est summe dicti recapitulatio
a b Anapus dr quasi taurus [illegible]
f f Anatropos est a [illegible]
a t Anceps est [illegible] utramque partem [illegible] vel dr
[illegible] dubius qui dubitat de duobus [illegible] eligere
et dr ab an i. bis et capio [illegible] quasi [illegible]
capiens

·f·p· Ancilla cum diminutivo ancillula et dicitur ab an i circum
et alio alos et alios mone dicitur ancilla et sic
dicitur ab i^o circa illos i mouens quia mouet se sic
circa famulos domini uel domine sue
·d·p· Ancillari dicitur sicut famulari
·f·p· Anchora est instrumentum ferreum cum quo firmatur nauis
in periculis. Et dicitur ab an i circum et circa manus
quia ad modum manus tenet nauem in periculis cum anchora
·a·g· Anchus dicitur ille qui habet curua brachia
·f·p· Anas est auis quedam
·f·p· Andena est ferrum super quod ponuntur ligna in for=
nace
·f·p· Andromada uel andromades dicitur est uestis facta
de pellibus nobilibus. Et dicitur ab andros grece
quod est uir latine quia talis uestis congruit prius uiris
nobilibus licet etiam ad mulieres
·a·p· Andreas est proprium nomen uiri et interpretatur virilis
·f·p· Androna est spacium inter duas domus [illegible]
·f·t· Andargapphe est nomen ciuitatis et dicitur ab anda
i sturnus et auis quia ubi ciuitas fuerunt
sturnos auium ubi aliqui fundauerunt ciuitates
credentes sibi esse locum letum ad habitandum
Andrus grece i. dele est idem quod vir i. albe
·f·s· Andragamus est animal ... ... tam
uiri et ... uel ... ad mulieribus sexum et
dicitur ab andros quod est vir et gama ... mulier ...
sexum eius
·f·p· Aneta est nomen auis
·a·g· Anetarius
·n·s· Anetum est herba odorifera que supra capud calefacit
et constringit ... ... ille
·q·t· Angelis i. in amis
·a·g· Angelus i. fatigatus uel fessus
·a·g· Anhelitus est idem quod suspirium
·a·g· Angor oris i. anxietas et tristicia afflictio et dolor
t·a·g· Angariare i. compellere uel iniuste cogere
·a·p· Angariatus ... i. coactus uel iniuste compulsus
·p·p· Angarium est locus ubi sufficiuntur equi
·n·s· Angarius est ... uel compulsor ... iniuste co-
actor et ... quod angarium ... angaria ... a ...

voce et non sine
a f p Angaria est ... iniuria compulsio iniusta vel coactio
indebita. Et angaria dicitur ieiunium quatuor temporum anni
Dicitur etiam crux Luce cruce angariata dicta
Ut sit in angaria certa secunda feria
a a Angere i. torquere sed compellere angustiam
a p Angelus -li est creatura spiritualis volat leviter incorporea
eo quod divina voluntate populis nuntiat. Et secundum Damascenum
Angelus est substantia intellectualis incorporea intellectualis et
mobilis semper libero arbitrio deo ministrans. Non natura
sed gratia immortalitatem suscipiens. Et secundum Dionisium
Angelus est imago dei manifestans occulti luminis
speculum clarum splendidissimum et immaculatum totam
recipiens speciositatem et ipse respondens factum [illegible]
Ubi nota quod novem sunt ordines sive cori angelorum
scilicet angeli archangeli troni dominationes principatus
potestates virtutes cherubin et seraphin. Seraphin
est primus ordo et interpretatur ardens quia ministerium primi
ordinis est ignem accendere in dilectione dei et proximi
et per quam intelligitur caritas. Cherubin est secundus ordo quorum
angeli in ministeriis sunt plenitudines scientie et interpretatur
plenitudo scientie et vocantur sic quia magis deitati est scientia
quam caritas. Troni est tercius ordo et dominantur
a sede iudicii quia per eos deus iudicia decerne-
re facit et qui in ministerio ipsorum iudicat quia iudicium
magis deitati est quam scientia. Principatus est quartus ordo
et in eo potestas possessionum deum honorat et est
ministerium minorum angelorum. Virtutes est quintus
ordo cuius angeli ministerio sunt miracula decernere
ad certos scilicet quo facere debeant miracula.
Dominaciones est sextus ordo et cuius angeli ministerium est
nos docere quod sit deus dominari et quo deum [illegible]
quod est quod subditas docere voluntates dei.
Potestates est septimus ordo cuius angeli quorum
ministerium a nobis depellere omnes potestates.
Archangeli est octavus ordo cuius angeli
ministerio sunt nuntiare secreta divina ut ibi ecce
virgo concipiet et pariet filium etc.
Angeli est nonus chorus ordo cuius ministerium

vnde secreta [illegible]

m s Angelicus compositum ab angelus vitam ducens
Andria est nomen regionis
Andricus est aliquis de illa regione
Angulus est latitudo inter duo latera compressa et
dicitur ab ango i. constringo quia a partibus undique constrin-
gitur vel extrema partes in unum constringit unde et hic
angularis et hoc angulare i. ad angulum pertinens
et angelosus i. plenus angulis unde anguli est
triplex et semper ponitur pro biblia vel pro pulpito prolixe
q t Angularis i. ad angulum pertinens
m t Anguis est nomen commune serpentum et dicitur ab ango quia
angit mordendo
f p Anguilla diminutivum piscis aque dulcis
m t Angor i. afflictio vel dolor
f p Anguina i. tristicia
n p Angustare i. premere twingen
m s Angustus i. strictus et dicitur ab ango quod est cogere
n s Angustia i. arta et proprie pertinet ad tempus. Sed arta
pertinet ad locum. Versus: Angustum tempus sed est latus
artus
n s Angiportum est ventosa vel instrumentum minuendi
m s Angiportus est via stricta vel parva de litteris strictum
q t Anhelus compositum ex an et helo
n s Anhelitus i. senectus vel senium
m s Animus i. ingenium et est virtus anime suprema mentis
virtute anima sapit vel intelligit unde animosus -a -um i.
plenus animo. Et animus est passionum voluntas
complendum [illegible] spiritum sentencia versus animus et
nomen vacare et non [illegible] ut quod animus quod anima
m s Animosus i. plenus animo
f t Animositas i. audacia vel ira [illegible]
f q Anima est qua vivificatur et dicitur anima quia spiritus quia anima
dicitur sed et in corpore quia vivificat corpus. Secundo
spiritus dicitur anima completa a corpore. Sed dicunt sancti doctores
quod spiritus et anima sunt dicuntur quia anima est vita corporis proprie

sensum et motum corpori Spiritus dicitur qui vi-
uit et pars anime valet pro qualibet re spirituali unde distin-
guntur ex capitulo vnde hic anima est equiuocum ad plura vnde
quidam spiritus vegetat bruta dialia vnde i pectore
sedentur atque rationalia anima vincit sed eam cum in-
ueniet dicitur spiritus vegitabilis et est anima dicitur vita vnde
i anticho aut amicus suam ponit eam et quidam dicitur spiritus
nris vnde allegorice purpurea i ret ic alam i sanguis
quidam est dicitur qui est corpore et anima vnde hic equiuocacionis
qui acta erunt anime i ancilla noc i acto quoque Quidam
est dicitur dyabolus vnde hic anime illuserit aut i sathanis
i demones quidam enim dicitur i bonis vnde iob anima mea
elegit i malis mors ossa i i bonis mea i operibus meis possidet
Quidam est voluntas vnde iob i amplius corpore non
vel anima mea i valuit mea in conduxit i amplius corpore
f p Animola diminutiuum parua anima
m s Animequus a vi mea procedit secundum papiam dicitur
paciens vel est animus equalis animi quod pro cum non
mutatur prospera et aduersa
c t Animequidem dicitur idem quod constanciam
m s Animaduersus est idem quod punitus
f t Animaduersio est genus dictum pugnare
n t Animal dicitur a anima anima vel quod est anima sed dicitur
vegitatiua etiam quia vagitat et mutat se actiue vel
dicitur id ab anima vegitabilis quod est vita i animalis
sed i intellectuali i irrationabilibus vegetalis i plantis et sensitiue
i animalibus brutis Sed anima vegetiua sensitiua et intel-
lectiua i homine non dicitur anime sed partes potencie Sed
vegitatiua i animalibus dicitur potencia
m s Animulus est puer uncus tenere anni
m s Annus est tempus continens i se duodecim menses et quod tempus
quo per totum zodiacum sol girando ad idem punctum pervenit vnde
et continet 3 6 5 dies et 6 horas et dicitur ab anus i circulus et non ab ac
qui circulus erat i circulari voluuntur
a t Anniadultus i i anno quasi variacione
c t Annalis dicitur liber vbi scripta anni continentur vel est liber singulas
quasi historias anni continens
m s Anniuersarius dicitur a uoce annus et verto quod vertitur secundum annos cum vnde grates
m s Annuquibiletus est annus gracie omni deo genedix

f. p. Annona est seges unius anni
n. s. Annonarium i. granarium eyn spycher
m. s. Annonarius dicitur i. qui studet annona
a. t. Annectere i. iungere zu samen knupfin
a. p. Annectare idem est in precedenti
m. s. Annulus est ornamentum in manu [illegible]
annus
m. s. Annulatus i. annulo partus
m. s. Annotinus dicitur mortuus qui plus [illegible] i. toto
adv. Annologice i. ordinatim
f. p. Annologia dicitur una [illegible]
m. s. Anormulus i. inequalis vel irregularis et dicitur ab
a quod est sine et norma i. lege quasi sine lege
f. p. Anagogia est spiritualis expositio scripture et dicitur quasi sursum
ductus [illegible]
m. p. Animatus est aliquis qui animam in corpore
n. s. Annisum est quod garba vel quasi annis
annuatim [illegible] iarlich
n. s. Annotinum pro quo [illegible] est [illegible] ortulana [illegible]
n. t. Anniversarium est signum [illegible] de oculis vel de alio in-
[illegible] windberg
n. p. Annulare i. [illegible] aque von [illegible]
m. s. Annunciacionis [illegible] ior
f. p. Ansa auris dicitur quia per quam tollitur vas ut amphora
ein ore vel ein ohre
m. p. Ansatus a um i. ansas habens
f. p. Ansula dicitur [illegible] ein [illegible]
m. s. Antarius est cultellus sutoris [illegible] ein [illegible]
f. p. Ansicia est [illegible] instituto quod manu tenetur
m. s. Anser est nomen avis
m. s. Anticus est [illegible] australis et dicitur ab ante i. [illegible] qui [illegible]
[illegible] alterius partis
f. t. Antistas est [illegible]
m. s. Antichristus i. [illegible] et dicitur ab ante [illegible] et [illegible]
m. s. Antilucanus a um i. ante lucem [illegible] vel [illegible]
et est vaga [illegible]
n. Antemurale est [illegible] ante murum et [illegible]
[illegible] ein [illegible] vel ein graben
a. p. Anticipare i. ante capere vel prevenire vorkummen
m. t. Antistes i. episcopus vel magnus sacerdos qui stat pro populo

q malignus
n b Antisticium vel antistitium i. sacerdotium vel episcopatus
f p Antista vel antistita i. sacerdotissa
p Ante quam
Antea idem signat et dicitur ab ante et antea quod ante signat locum et tempus antea non signat tempus tamen
m b Antrillus est instrumentum lapicidarum ad lapides
ad Antequam ...
m b Antesignanus est ille qui fert signum ante alios et dicitur ab ante et signum et generaliter quasi gerens signum ante alios
f p Antiteca est figura ponens vocem et dicitur ab anti quod est contra et thesis positio ... ubi figura figuris opponitur
f p Antitemia est tempus ... et ... et ... tum tempus ...
a t Antecedo i. precedo vorgan
m t Antecessor i. predecessor
q t Antiquior i. antiquior
f p Antiphona i. vox psalmum ... ...
grece est ... latine
n b Antidotum est unguentum vel medicamentum vel potio contra infirmitatem vel venenum et dicitur quasi datum vel ab anti i. contra et ... venenum contra venenum
m b Antilogus vel anthelagus est ... de superioribus descendens
q p Antagonista est certator contra ante quem ... bellum
n t Antile est scutum rotundum et dicitur ab ... et ... brachium ... ad modum ... et est ... cum ...
f p Antica est ... vel parta ab anteriori parte
f p Antela dicitur ... ante pectus ... ... postela dicitur ... retro ... et ... alligatur ... ...
m b Antropos i. homo ... et dicitur ab ana i. sursum et tropos conversio quasi sursum conversus et creatus ad celum ut suum ... creatorem

m s Antropofagi sunt homines qui comedunt alios homines ab antropos id est homo et fagin comedere

f p Antropoformite siue antramorfite sunt heretici qui deo humanam formam attribuunt et dicunt eum habere corpus humanum cum pertinentiis superioribus sicut nos et in inferioribus sicut nos infra. Et dicitur ab antropos id est homo et morphos mutacio quasi deus esset mutatus. Dicitur

f p Antropoformita id est factor ymaginum

f p Antonomasia dicitur excellencia ut dauid antiqua pro regibus pre aliis per antonomasiam excellenciam eo quod prefuit ut alios reges

m s Antrum id est cauerna uel locus obscurus sub terra uel lapide cum foramine ad eum latum

m p Antipodes sunt populi subterranei qui habent pedes contra nos

f p Antonomasia est nomen pro nomine positum et est figura grammatica

m p Antestator dicitur primus testimonium perhibens in ueteri lege ut abel in noua aut lege ut sanctus stephanus

f p Antigraphia est id quod fit contra scriptura

m s Antigraphus est cancellarius uel dicitur qui contra facit scripturam et dicitur ab anti quod est contra et graphos scriptura

f p Antiphora est tacita questio resposio

m s Antiphrasis est clauida et urbana derisio

f p Antiphona est locus ubi causa est inmutabilis

m s Antigonius est ymago non uiui

m s Antiquarius antiquus senex omnia quirentur. Vnde antiquarii id est qui sunt ueterum librorum expositores

m s Antropospatus est humana passio attributa deo scilicet ridere uel irasci et dicitur ab antropos id est homo et spatos uel passio passio mensurabilis perturbacionis

m s Anus est postremus pars hominis. Vnde anus uetus et anus anus dicitur. Vnde anus anus est circulus uel ornamentum et hic anus magnus id est grandes circulos ex quibus in anipeste et est eciam morbus qui plectitur circumcirca in culo secundum quosdam medicos. Vnde anus uetus uel dicitur antiqua uetula. Et dicitur ab anus eo quod multos habet

anos viij Hic deriuat ang dicitur bis t angit
ang

f. p. Antilla est alla supercilii stricta
m. t. Anxipionia aie est catenatio latronis uel certe
est cesaruato corporis sic sub zopissa et dicitur
et dicitur ab angor anxius quia anxius intus fit multipli=
catione voce
n. b. Anxius .i. tristis uel sollicitus
f. t. Anxietas .i. tristitia uel molestia
a. ps Anxiare sunt molestare
ad. n. Anxie .i. tediose
a. t. Apparitores uel apparatores dicuntur
ioculatores uel tortores uel certe
domestici possunt dici illo nomine
Appaciosse v glad .i. quiesce tace
uel sta in pace.
a. b. Apatrinus est idem quod frater patris mei
n. b. Appare est idem quod videre
Apparatus est idem quod vestimentum quod spectat ad missam
a. n. Aper est porcus silvestris et dicitur ab appo
a. b. quia vastus suo apparet tiro et dicitur tercio quod
precellit ceteros in sensu auditus unde versus Nos aper
auditu precellit aranea tactu Vultur odoratu
linx visu Simia gustu
f. p. Apella .i. sartum et dicitur a ve pello pellis quasi de=
se pellit ictos
Apella dicitur iudeus et dicitur ab a .i. sine et pellis
quasi sine pelle preputii quia in membro uili circumcisi
sunt iudei quasi sine pelle unde
a. p. Appello -as -avi est ad aliud iudicem vocare
n. t. Appetere est idem quod desiderare
a. n. Appetitum est idem quod desiderium
f. t. Appellatio est de minori iudice ad alterum iudicem
provocatio
a. t. Appendere .i. incorporare concedatur

·n·b Appellatoria dicitur oracio i(d est) epistola per quam spectat admonestoria
·f·t Apposicio dicitur quandoque testificatio
·f·t Apes vel apis est quoddam animal volatile mellificans quod nascitur ex carnibus bovum sepultis et terra quandoque putrefactis et est pedibus tria aliqua volucra Item animal sceptrum genita ut sunt locuste bruci Et apes dicitur ab a quod est sine et pes pedis quia quod primo nascitur est sine pedibus et postea accipit pedes et alas vel apes dicuntur ab a quod est sine et pes pedis quia multos sine pedibus Item apis vel apes est quidam nomen cuius vitulus colore quod mortuus in egipto ponebatur in sarcofagum et ubi crepit adorari pro deo et deus est postea serapis
·f·p Apicula vel apecula dicitur parva apis
·f·gebr· Appicedus vel apicedone est quedam civitas nomine emaus distat a ierusalem pertica miliaria
·m·t Apex dicitur summitas Item quandoque dicitur littera que alte transcriptus minore scribitur Et transcriptum dicitur quod transcriptum vel etiam apex est punctus quod ebrei et greci in summitate suarum litterarum solent ponere Et est minimum preceptum in lege Item quandoque dicitur lana in summitate pilei quas sacerdotes portabant quandoque sacrificium ad repellendas muscas Item quantum in summitate capitis vel tunc greces bandis stabe
·n·b Apparatorium est locus in quo aliquis res apparatur
·f·t Appendex ·cis· vel appendicium ·a· vim quod dicitur res que alteri adheret vel est mansiuncla que adheret magnus domus
·a·t Appercuido esse id quod accipe
·d·x Appriam i(d est) quoddam declarare
·m·b Apiaster est apium magister
·n·b Apiarium vel apistarium est locus in quo valet apes quod dicitur de nomine apistarium
·m·b Apiculaium cum zeydeler

m · s Apiarium est locus ubi apes mellificant
f · t Apiastrum est uerbum ubi apes crescunt
m · s Apicosus i. caluus cuius capitis summitas apparet
m · t Aprilis est nomen cuiusdam mensis
m · t Apocalipsis dicitur reuelacio secretorum et dicitur ab apo quod est
re et calipsis uelamen et est liber beati iohannis ewangeliste
qui nobis celestia et multa secreta dei reuelauit
m · s Apostolus dicitur quasi missus et apostoli fuerunt missi a christo
ad predicandum ewangelium in uniuerso mundo uel dicitur
ab apo quod est post et stolon quod est mitto
quia postmodum missi
m · p Apostata dicitur aliquis recedens a fide uel a religione
et dicitur ab a. i. retro uel re et statu quia retrogradus sui
status
m · t Apollo i. sol quia pellit umbras
f · p Apollogia i. excusacio uel sermo
m · s Apologiticum i. liber uel scriptura responsionis
m · s Apologus est sermo rusticalis de brutis animalibus
ad instruccionem hominum tractatus
f · p Apoplexia est subita sanguinis effusio que suffocati
[illegible]
[illegible] uocant apoplexiam.
Apoca dicitur mensura [illegible] uel certa dicitur scriptura
quam creditor dat debitori in quo creditor profitetur se
accepisse denarios sibi debitos et dicitur ab apo i. re
et capio quia recepit denarios
Apocopa idem est quod abscisio uel [illegible]
m · s Apocrifi sunt libri qui [illegible]
Apocripha dicitur scriptura cuius actus ignoratur licet multa
uera ibi contineantur
m · s Apotecum i. dubium uel secretum
Apophoreta dicitur apophoretum uel [illegible] dicitur uas deportans
[illegible] uel [illegible] uel uas ad portandum reliquias
f · p Apoteca dicitur [illegible] uel repositorium uel dicitur
locus ubi multa reponuntur
m · s Apotecarius est herbarius [illegible] apotece
f · t Apotesis est diuina contemplacio

f p Aporia -e multa s(ecundu)m h(ug)o(ne)m id est op(er)ato paup(er)=
tas lagor languor angor stimulus ictus acu=
leus vulnus tua tedium molestia fatiga Et dicitur
ab a quod est sine et porus quod est minimum foramen
et subtile per quod sudor emanat

f p Apolonia est civitas macedonie vel [illegible]
[illegible]

m b Aptus -a -um i(d est) habilis vel [illegible] dispositus
Apalucium vel apoluterium i(d est) vestibulum est locus
ubi exuunt et induunt vestes cum intrant balneum

n b Apaliscadium vel apaliterium est locus vestes ad bal=
neandum ponunt

f p Apostropha est sermo conversus ad absentes

m t Apostema est inflacio vel duricia collectio vaporum
et tumore sed dicitur collectio humorum cum [illegible]

n b Apogium i(d est) edificium constructum sub terra quod nos
[illegible] dicimus

f t Apodiatio vel appodium vel appodiamentum est inclinacio
et est res ad quam inclinat se aliquis cum vult quiescere

a p Appropiare i(d est) [illegible] usurpare [illegible]

f p Aptota sunt nomina casualia ut sponte vel frugi

f t Aptitudo i(d est) habilitas

f t Aptatio est idem quod abilitatio

m b Apulus est equus de apulia Et apulia est
regio prope romam

pp Apud

a p Apparare [illegible] apparere [illegible]
[illegible] est quod in labore sudare
[illegible] ut apparari [illegible] i(d est) ampliari

n b Apium est herba [illegible] qua [illegible] la=
[illegible] vel apicos vel capita [illegible]

f p Apostella est [illegible] cum [illegible]

m b Apostolicus est dominus papa vel est [illegible]

n p Apostotare est recedere a bonis operibus

f p Apparatio apparatus est idem quod [illegible]

a p Applicare est [illegible] alys

a p Appiare i. assimilare
adv Appe i. prope
n p Apricque i. arte de apibus
f t Apodixis vel apodixia l apodixim est ostensio
fantasie vel est virtus vel potestas
f p Apostagisma est signaculum anuli vel cera impressum
f t Aporiatas i. conditus
f p Aqua est elementum corporale simplex liquidum et frigidum dictum aqua vel equalis ab equando eo quod superficies eius sit equalis. Et ab aqua vel aquarius et aquaria et similia per quod dicitur eo quod tunc dicitur sol esse i. eo tempore est habundantia aque. Et aquaria cella dicitur similiter qui portat aquam in aquaria i. cella que aquam defert
f t Aqualustratio est purgacio sive expiatio sicut aqua benedicta que purgat homines de peccatis.
f p Aqua rosata est aqua facta de rosis
m b Aquaticus a um dicitur unde patens aquarum i. fimi etc.
q t Aqualis i. ad aquam pertinens
m b Aqualiculus l aquariculus est pinguedo ventris vel vesice
m b Aqueductus est via per quam aqua deducitur de uno loco ad aliquem locum
com p Aquila est nomen avis optime predatricis et dicitur avis et dicitur aquila dicitur quod acutum quia acute volat seu alte vel quod acutum habet visum
m b Aquilus est equus habens nasum elevatum ad modum aquile
m b Aquilinus idem est ad pedes
m b Aqualicum est summa pars capitis unde dicitur quod prius suscipit aquam defluentem per totum corpus
m b Aqualicium dicitur guttatorium per quod aqua foras mittitur
f p Aquilegia est nomen herbe proprie aquileia
f b Aquisgranum est nomen civitatis etc.
n b Aquarium est canale in quo ducitur aqua
f t Aqualis est vas aquaticum
m t Aquiles est ventus qui valet ut aquila

f p Ara p[rim]a longa est altare Et p[rim]a brevis est stabulum porcorum

f p Aranea est vermis aptus [?] [...] texat ad capiendum muscas Et dicitur ab aere quia aere nutritur

Araniola vel araneola est parva [...] fossa

n p Arare est cum aratro laborare Et secundum Ysidorum dicitur ab aere eo quod primus circa aratra fiebat [?]

m t Arator est agri cultor a quo aratrum fuit dictum et est idem quod primus arator

m s Aratici sunt [...] qui dum in corpore [...] mori

n s Aratrum est instrumentum rusticorum [...]

n s Aratellum idem quod parvum aratrum

f p Arabia est nomen regionis

m t Arabs est agens vel aqua de tali regione

m s Arbiter dicitur ab arbos id est visus et iter quasi visus inducens iter Et est iudex qui ex consensu utriusque partis scilicet actoris et alterius eligitur Et arbiter dicitur privatus iudex [...] regulator pacificator Et sunt [...] [...] arbitrium arbitratus vel arbitrium Arbitrator est iudex ut dictum est Unde arbitrator vel arbitrarius dicitur amicabilis compositor discordiarum inter aliquos // Unde arbitrarium dicitur libera voluntas qua quis sponte bona vel mala appetere potest

f t Arbos dicitur arbor fructifera et arbor infructifera [...] arbor et arbos ita dicuntur quod arbor dicitur fructifera arbor vero infructifera [...] [...] Bis duo [...] [...] arbor [...] [...]

n s Arbustum est locus ubi arbores habundant vel etiam est locus tenens novas arbores

m s Arborosus est idem quod ramosus vel frondosus

f s Arbutus secundum Huguitionem et Papiam est arbor portans poma silvestria Unde arbutum -ti est fructus eius arboris Unde secundum Britonem arbutus [...] arbor [...] Et arbutum est [...] fructus eius arboris

m s Archus est princeps atque [...]

f p Archia est idem quod principatus

f. p. Archa dicitur ab arceo arces quia arcet id est se sumit constructos
ut aurum argentum vestes et similia et inde testu
dicitur testificatus ut ... quod dicitur ... vero id est pacta erat
testificata id est tabule in quibus erat scriptum testamentum
que ibi posita erant sed dicta testata unde pacta
est vera urna aurea plena manna in testificationem
quod deus panem eis dedisset de celo. Tabule vero in testi-
ficationem quod legem iam erat scripta id est cordibus erat sus-
citavit id est scripto in archulaque id est facibus archas. Item
nota ... de qua dicitur archa et sic composita
archas, prima noc moysi alia tria ... lingua
prima intellecta secunda tria neutra / lege curens ...
lege maneo erat legis sancta que pelagus tulit
... moyses habent sepius alius
m. s. Archarius est qui facit vel custodit archam vel est custos
tezauri et dicitur archarius est ad archam pertinens
m. s. Archangelus dicitur ab archos id est princeps et angelus et
est angelus de ordine supremo id est summus nuncius. Unde
qui annunciat parva angeli dicuntur. Summa vero mag-
na annunciat archangeli dicuntur eo quod principatum
tenet inter angelos quia precipiunt et ad alia mittunt
m. s. Archicancellarius est nomen dignitatis et significat id est qui tenet
principatum inter cancellarios
m. s. Archidiaconus dicitur princeps inter dyaconos
m. s. Archiepiscopus est princeps aliorum episcoporum
m. s. Archisinagogus vel archisinagoga est princeps
synagoge
m. s. Archipresbiter est ... super clericos ... habet
... in archipresbiteratu et dicitur
hec dignitas
m. s. Architectus vel architecton dicitur princeps edificatorum
vel tectorum.
m. s. Architriclinus dicitur princeps trium ordinum discumbentium
vel dicitur princeps convivij et dicitur princeps triclinij.
Triclinium vero dicitur locus in quo est dispositio et sic est
in conviviis refectoriis vel nuptiis ubi sunt ordines dis-
cumbentium
m. p. Archimandrita dicitur pastor ovium et dicitur ab archos
id est princeps et mandros ovis et sic dicitur archiepiscopus

qui est pastor specialis ovium i. ypianorum

a. b Arcere i. coartare constringere vel vincire in ar=
tosto frequtatim mit gewalt dringen

q. t Archos est nomen grecum Et est arquus vel ar=
chiarchadia

m. b Archanus i. celestis

m. q Archus arcus u. an bus i. deo et i. ablativo p. primo
est instrumentum sagittandi unde id tolle arma tua
pharetram et archum tuum Et aliquando trans=
fertur ad iudicium vel potestatem vel potentiam i. tribula
vel servitutem Et transfertur ad iudicium maius
vel honorum minorum unde id ne sic faciat qui=
cumque induci archum Et transfertur ad iudicium celes=
tis unde id ponam arcum meum i. nubibus celi
Et accipitur pro doctrina sagittandi Unde Beda
in planctu david super saul et ionathan et propter
david ut doceret filios iuda arcum i. peritiam sa=
gittandi

m. b Arcuarius dicitur ille qui parat arcus ein bogener

o. t Arcitenens dicitur qui arcum tenens ad sagittandum
vel participatum tenens

a. p Arcuare i. curvare krummen

m. p Arcuatus i. curvatus gekrumpt

m. b Arcturus dicitur ursa maior et dicitur quod constellatio que
dicitur plaustrum vocatur in septem stelle et dicitur ab
arcendo eo quod arceat unde polum articum

n. b Archunium vel archunius dicitur acervus bladi
vel frumenti vel ordei congregatum vel aliarum
rerum Et gallice dicitur garba ein schober

n. b Archivum est scrinium librorum vel armarium ubi
carte reponuntur

n. b Archanum i. secretum vel occultum

f. p Arcula in una est viridarium vel ortulus
ubi mittuntur arbores bone et herbe

f. t Arcus est instrumentum quod pertinet ad sellam
Archisynagoga est nomen tacitum eruditi uirginitati[a]
doctrina

co. p. Ardea est quedam avis valde in sublimibus et dicitur
ab arduum a um quia valde ardua petit loca
m. t. Ardelio avis et dicitur aliquos ardelio et est
leccator nequam vel ioculator et dicitur quia ardet
in alienis quia lingendo scutellas alienas et
[illegible] amoque admictetis
m. t. Ardor est proprie calor ignis vel est idem quod
amor quia venit ab ardeo [illegible] desiderio
m. s. Arduus a um i. excelsus ab ardeo es et cap-
tur pro arduo quia [illegible] desiderat sublimita-
tes honoris vel quia ex opere arduus et magis
negotia [illegible] arduum magister arduus ar-
duissimus
a. s. Ardere activa est [illegible] ardens eli-
peus [illegible] ardet et ignis
f. p. Area est locus aptus ad componendum frumenta
vel sagittas vel est tabulatum equitibus apla-
natis vel aptiter dicta
f. p. Areola [illegible] vel locus ubi
nutrimentum arboris bone et [illegible] et est
diminutivum ab area
f. p. Arena est multitudo lapidum in placita aquis
[illegible] arenula diminutivum et ar[illegible] et
dicitur ab areo vel ab ar[illegible] [illegible]
[illegible] maris sancti
f. p. Arenga est quedam apta et decora
[illegible] salutatione in prologis arduorum
negotiorum
m. s. Arepticius i. demoniacus vel qui rapitur multis
demonibus
a. s. Arere i. aridum fieri
a. t. Aretarare i. arcere
Aretaret vel [illegible] et [illegible] dei
et est [illegible] nomen [illegible]
n. s. Argentum est quoddam metallum [illegible] stannis et dicitur
[illegible] ardor [illegible] desiderat [illegible]
m. s. Argentarius est [illegible] argentum vel qui

Et argentum dep̄ operatur ut aurifabri

f. p. Argentifodina est fouea argenti silbergrube

m. s. Argentulum est quoddam metallum vel genus metalli

f. p. Argentina est nomen ciuitatis ubi fuit argentum quod deuehebatur usque romam

a. s. Argentarius i. custos argenti

a. s. Argenteolus dicitur quasi argentulus est argentum

a. s. Argutus i. cuspidatus vel cautus vel subtilis / et sic dicitur acutum videas et cetera ... secundo tertio / sapiens est qui non solum videt considerando id quod / euenit et quod sequitur

f. p. Argilla est terra tenax unde fiunt lateres et / dicitur ab argis qui fuerunt inuentores illius artis et est / argilla dicitur ... ab arceo i. constringo quia est / terra constricta

a. s. Argillosus a um est late habundans i. argilla

a. t. Argillator est aliquis operans i. argilla

f. iii. Argus est quoddam opidum grecie ubi olim viguit / studium et aliquando est proprium nomen in ydolo i. sibi ... / tempore ... et ... ut argus ... et / ab arguendo quia tunc possit ibi ... arguebat

a. s. Argutus a um i. astutus vel sapiens

f. q. Argutia est calliditas vel sapientia

m. s. Argumentum est res vera dubie fidem faciens ... / argumenta et sunt voces testimonia vestigia indicia / Item argumentum quando est prohemium eo quod sic ... / causam breuiter tangit dicitur etiam argumentum quasi / arguere i. callide factum Item dicitur id quod ar- / guit mentem quia acuta argumenta acuunt videre / unde argumentosus a um i. plenus argumentis et fuit / ... ... solicitus

a. t. Aristoteles est nomen viri Et dicitur quasi fides / virtutum

m. s. Aristarchus dicitur ab aris quod est laborare / ... et ... missus qui ... laboriosus

f. p. Arista dicitur summitas calami cum ... ere

a. s. Aristatus i. arista plenus

·d·p Aristare est spicas colligere in agris
·f·p Aristolocia est quaedam herba
·m·s Aristus interpretatur fusatus corona et componitur in
nomine viri
·f·p Arismetica est scientia docens numeros et computacionem
·m·s Arismeticus et hic et haec arismetica
·ac·in Arithiel 2 in biblie interpretatur leo dei et quaeritur propter
partem unam (?) ... quod possit duos moabitas
in duas partes ad modum leonis Item quaeritur
post ... ierusalem ut in ysaia ... ubi
et glosa leo dei unde ... fortissimi sunt
·f·p Arida dicitur terra sicca et frigida
·m·s Aridulus id est aliquantum siccus
·m·t Aries est varius non castratus Item est
instrumentum bellicum utputa machina
et dicitur sic quia ad modum arietum pugnare
natum impugnat murum alicuius civitatis
·m·s Ariolus dicitur divinator qui circa aras
ydolorum nonarias preces emittit
·a·p Ariolari dicitur divinari
Ariopagus dicitur villa ut
et hoc est verum
·m·s Ariopagus dicitur villa virtutis ab ares id est virtus
et pagus villa quasi villa virtutis quia in illa villa
studebat poete vel dicitur ab arius id est ... et pagus
villa vel vicus quasi vicus martis quia ibi vicus erat
... templum martis
·c·p Ariopagita dicitur ille qui studuit in illa villa unde
sanctus dionisius dicitur ariopagita quia de illa villa
natus fuit vel quia ibi studuit et dicitur quasi ...
virtuose ville
·m·s Arillus dicitur granum inter pelliculas vue
·m·t Arillator est idem quod mercator
·f·p Armonia dicitur celestis intelligencia vel suavior

gaudia

adi b Armonicus dicitur armoniacus suavis et delectabilis
f p Armonica est musica que tantum consistit
adi b Armonius dicitur quinarius vel fistula mulieris et est
parte ubi est venare gaudia
adi b Armosus .i. membrosus vel membratus
adi b Armillatus est vestitus armillis sicut reges
adi b Armillus mas vel vox et mo sive Et armilla est
diminutivum a hoc armus et est proprie quorundam
Item armilla dicitur hec ornamentum brachiorum Et dicitur
per carcannio vel in iob armilla perforavit maxillam
Item armillum est vas in quo geritur vinum
et dicitur ab armo quia armis defertur
f p Armenia est quedam provincia
f p Armiclausa dicitur tunica et vestis dicta eyn geschlachtrok
f p Arma .orum .p. n. omnia instrumenta bellica wopen
m s Armamentarium dicitur repositorium armorum vel locus
ubi arma reponuntur
m s Armentum est multiplicatio boum vel pecorum et
dicitur quasi aramentum quia aptum est ad arandum Et
armentum est congregacio maior pecorum ut
boum [illegible]
adi b Armentarius est pastor armentorum
f p Armatura est apparatus omnium armorum ad bella
m s Armarium est locus in quo diversa instrumenta
ponuntur vel arma reconduntur Et etiam potest dici sacristia
quia ibi arma spiritualia reconduntur
adi b Armiger dicitur qui gerit arma
n t Aroma dicitur quodlibet unguentum quod odore inficit aerem
et conficitur ex aliquibus speciebus ut mirra nardo
cinamomo et aloe
[illegible] p Aromatizans .i. bene redolens
m s Aromatizare .i. redolere
f t Arpago est quoddam genus vestimenti
f p Arpaga in greco dicitur rapina latine
f t Arpis .i. gladius
com p Arpia est quedam avis marina rapax [illegible]

et est inquando quis primum hominem que videlicet inficiat
et propterea sedens super aquas quedam vultum suum et vi-
dens quod pulcre sibi inficiat propterea cum quis hominem videt
nimio dolore pateat. causa primum hominem infecisse
f. t Arquitus vel arquitas. pe. cor. a est sagittarius
te(n)tans cum arcus et dicitur quasi arcum tenens
f. p Arra. re est res que datur in certitudinem ut contractus
firmus habeatur vel dicitur pignus quod datur sponse et sponso
tenetur est pro pretio et que enim sit tenetur pro compto
ut rata teneatur
f. p Arrabona vel arraga. ge. dicitur pignus quod datur pro re
bona. scilicet pro pignore
a. p Arrestare i. impedire
a. b Arridere est ad aliquem ridere quia letum
Arrogans i. superbus vel elatus
f. p Arrogancia i. superbia et venit ab arrogari deponenti
i. iactari
a. t Arrigere i. erigere est erectum
a. p Arrogare est destruere
m. b Arratium est quod per manum haberes
a. t Arripere est violenter rapere vel destruere
a. t Arripere i. ad se rapere
f. t Ars. artis. est sciencia et venit ab arceo ces vel ab arete
i. grece quod est virtus. Alio modo ars dicitur magis virtus quam
intellectuum dispositio ad virtutem. Item ars est collectio
agilitatum perceptionum ad unum finem tendencium. Item
differentia inter ars et disciplina dicitur quia disciplina est
illorum maiorum que aliter esse non possunt. Sed ars est
illorum que aliter esse possunt scilicet opinabilium et ceteri
f. p Artanica pe. a. tarva est mensura cum modiorum
a. p Artare i. constringere
a. b Artheticus vel articus dicitur de articulorum morbo vel
dicitur qui est infirmus in articulis
o. t Artifex est opifex et differunt quia artifex et
opifex quia artifex dicitur qui arte opifex vero per solam
manum
a. b Artificiosus i. plenus arte
Artificialis i. ad artem pertinens vel ad artificem pertinens

n. b. Artificium dicitur opus artificis
[illegible] p. Artifex est artifex
m. b. Artitus i. septentrionalis celus
n. b. Artaglus i. angarium
f. p. Artificina dicitur domus ubi diverse artes operantur
m. b. Articulus est diminutivum a nomine artus et est pars
membri ut digiti quorum eciam est tres colores ut ait
talis sicut sicut eciam diversis punctatis sunt que proferuntur
Et eciam dicitur unus multiplicatus per decem ut in algo-
rismo. Eciam eciam est pro tempore scilicet momentum unde
i. genus in articulo diei i. tercio diei. Et eciam
eciam est viatis vel mensura et dicitur i. necessitati
articulo precatur vero dilecto amici. Item est pars
simboli eorum quia dicitur duodecim sunt articuli fidei
Et eciam est aliud eciam quo mulieres signant panes
antequam ponit ad fornacem
f. t. Artoses est manus mortua
f. p. Artetica est passio quedam articulorum
f. p. Artemisia est herba que beyfus
f. p. Artoria est vena per quam trahit i. capit aer aspiratus
m. b. Artocopus dicitur panis factus cum labore ein kornoff
f. p. Artocrea dicitur panis factus cum carnibus. Et dicitur ab artos
quod est panis et creas panis cum panis pistatus cum carnibus
epi. b. Artogranus scilicet herodianus ein blosfus adiectivum ein fallec
f. t. Artofilex dicitur ab artus quod est ursa maior et phi-
lax servare et sic est nomen stellarum i. celo
Secundum alios eorum fabulas dicitur finisse filius calixtonis
qui versus sunt i. ursam
m. b. Artus a um est idem quod strictus
f. t. Artitudo i. strictitudo
m. q. Artus ubi ui est membrum hominis et dicitur de maioribus
membris ut de manibus vel de pedibus. Sed
articulus dicitur de brevibus membris ut de digitis
f. p. Arvina est pinguedo carnium suum
f. p. Arula est vas in quo ignis tenetur et dicitur parvula
vas in quo carbones apportantur ein feijer pfanne
Aruspex dicitur divinator per exta futurum ein worseger

d.p. Aruspicor aris i. diuinare
n.s. Aruspicium dicitur ars diuinandi
f.p. Aruspicina e. est domus aruspicum vel locus diuina-
torius
f.t. Arundo 2e [illegible] dicitur calamus dependens et
sepe ponitur pro canna cum versu Et dicitur ab arco
quia arceat i. aquis Versus Calat irundo floret aru=
do nascitur erugo
n.s. Arundinetum est locus ubi crescunt arundines
n.s. Aruum est idem quod campus
f.p. Arulla est medium pomi quod abicitur post comestionem [illegible]
f.t. Arx arcis dicitur celsitudo summitas et ponitur pro turri et est
dicta ab arcendo quia arcet hostes i. prohibet vel
remouet. Hec terminantur ubi s sequitur a

a.t. As assis plurale pro primo est obulus
unde dicitur nunc duo passeres asse
veniunt. Secunda dicitur pondus
duodecim unciarum. Tercia dicitur pun-
ctus tesserarum. Quarta dicitur possessio
Versus Est obulus as pondus as est possessio to-
Sed unde dicitur as et obulus eo quod obulus est facta
ad similitudinem tocius denarii valens medietatem denarii
Sed as est dimidius seu dimissus denarius
f.p. Ascella est gravitas brachii vel scapule vel gravitas
sub scapula de vel sub [illegible] vocatur quia facit ad modum
[illegible] cum acc[illegible] ad cum sc[illegible]
m.s. Asclebinus [illegible] plurale dentes dura sunt et 2e [illegible] sillabas dicitur
[illegible] medici pociones [illegible]
f.p. Ascella est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
a.q. Ascio as [illegible] i. advocare cum [illegible]
a.p. Asaac i. dolare [illegible] [illegible]
n.t. Ascendere i. super scandere
f.p. Ascula vel assula [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dolatur
f.p. Ascopas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
m.s. Ascus i. [illegible] est [illegible] quod [illegible]
f.m. Ascolon dicitur vel [illegible]
a.t. Asellus dicitur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] uteri
f.p. Asia est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

A n s Asilus media cura musca stimulans boves vel bestias
alios quia quasi cum cauda vagat dy wesse

n s Asilum vel asylum est templum quod romulus construxit
apud romam et dicitur domus refugii quia reus accurrebat
ne poterant capi et media producta zu [illegible] et
propter [illegible] sanctitatem quia violari non [illegible] sed declinatur
et dicitur ab a quod est sine et [illegible] quod est tractu

m s Asinus dicitur ad domesticam societatem hominum servituti
et dicitur ab a quod est sine et sensu quia caret sensu quia caret
sensu intellectu et sensu / ein esel [illegible] i[illegible] pro[illegible] asin

f p Asina cum colonia dicitur domus ancillarum
et ad [illegible] ne quibus cum cal[illegible] hominibus qui ista
iumenta non habebant [illegible] opera eorum
sunt in die faciebant et in nocte cum pullo

Asininus dicitur equus ad asinum pertinens [illegible] vox
asinina non concordat cum philomena / ein [illegible]
vox quam est illius amena

a p Aspectare i aspicere
a t Aspicio componitur ab ad et specio quod in [illegible] est in usu
frequentativum ut inspicio et componitur cum in q r c f s d e a d.
n p Aspirare i anhelare vel valde spirare
d p Aspernari i despicere versmen
f t Aspis idem est genus serpentis
f p Aspa i obulus
m s Asper in obliquis media correpta dicitur scarpf [illegible] auste-
rus ab a i sine et pietas quasi sine pietate
m t Asper aris media correpta in obliquis casibus compositis
asperibus sensus et dicitur ab asper et paries
Asperitudo i acerba [illegible]
f t Asparagus i fungus vel boletus et dicitur ab aspergendo
m s quia crescit in terra pluvia aspersa et [illegible] i [illegible]
Alio dicitur ab asper a um quia est asper et crescit
in terra aspera et [illegible] asparagus [illegible] boletus et fungus
que [illegible] locus suus [illegible] asparagus est [illegible]
Asahel est nomen viri et interpretatur visio dei
f t Asperatus i afflictus versmeinunge
a t Aspergere besprengen et componitur cum con re in et dis
m s Aspergillum est instrumentum cum quo sparguntur [illegible] [illegible]

dr aſſperiud
f p Aſſpirenga eſt i ſemitud plant dr lingua cu ſeqale
an b Aſſeriolus eſt qd al ipetud cu aggeri
aq t Aſſer ſt tab p tegas et tenuias que dud
et abſcindut a ar-inutis
q t Aſſcela dr ab aſcendo et eſt quilz p alu ſcita
vl eſt id q domeſticg ul familiar cu de ſto
togaue ut ad vita cu pdict aſſelis vl dr
ab aſſidio quod i va hac rz ſe itendo et ſuus
dz aſſe aſſidug tta ſua dum
an b Aſſecretarg i camerarius
an q Aſſenſus eſt fauor i ubis ul afumato voz Et dr
Aſſen et aſenſus et aſenſus eſt fauor i ſttis Et z aſ-
ſenſo dtu e vnq Aſſenſu dicit aſenſu d ſac ſtis
an b Aſſuetg i aſuetg
a t Aſſerere i afirmare
d t Aſſequi i aſſeq voch volgen
ad q Aſſertme i utiq vaſtich gewoſlich
a p Aſſare eſt carnes igne cmac
f p Aſſatua eſt tas igne cremata
an b Aſſarius eſt eta monſua aty vai
an b Aſſeda fuit iudei i ſſ dino iſſebat officio dicti
ab aſſeuitate
q t Aſſeduus i preſſus
a p Aſſemare i cſtimiare
u q Aſſelire eſt cu gaudio ſaltac
a p Aſſimulare i adeqre
u t Aſſiſto i cuſtare
f t Aſſiſtrix dr ancilla que ſiſtit mo vel cuſiſtit
ad ſuicid Et quqrio dt q dr diu aſtitrix
et cu eſt ſiſto et eq qta ut aſſiſto z q ſut
ſtac vel manc noy ſut qa ſcita et ſupio Et
mutuo accipiut aſto ſtas et gtt ouis z ſtay itaz
ſeratton aſſiſto ez aſiti i pſito et aſtitud i ſupio
v dſa i or ſit no ſuale aſtitaus uz aſtitrix media
tor et no aſſiſtrix Et ſiſto cu ſu z cſtatuere

tur est activum cum suis q̄r et tract. ꝑto et sapis
ſ accipiunt mutuo astatuo et ſisto fac statui
ipto et statutum ī supino Et assisto ꝯ astatui
ipto et astatutum ī sup° in asta astitutor et
astitutrix et mutrix assistrix et ꝑo orret illi
qui dicunt sapiencie assistricem sapientie vestrum da
m Dnē a sedium tuarum assistricem sapientiam
m b Assisterium dr monasterium et dr ab assistendo
f p Assisteria est monialis ibi ōnis
a9 b Assiduus quasi i. diligens et intelligens et dr
vatur ab assedio i. frequenter morari faciendo vnde
oꝑa ꝯtinue morem Et ꝯquasi i. diuites vel
ponderosa imperia Et sic dr ab asses esse
quia diuites plures ꝯ asses
m p Assolac i. ꝯsuetum facere
a9 b Assulatum i. adtractum vbi datum vel de spleco postulo
ad pluitudinem
a9 m Assor dicitur eleuato i. spatur et ē coquatum quasi vno°
est ꝯiunctum non ullo° sit preciat
a9 b Assus i. assus tremant
a9 m Astrop est nomen ydoli
d p Astipulari i. ampliari vel ꝯfirmari
a9 t Astor dr quia q° primo inuenit vsum deportandi
a9 t Astorcho auis est magna quasi q° ducat a deport
et vel ab astor q° primo i. vel vsum deportandi Et
astorcho est nomen auis ut accipitur et dr astorco
quia stant aues vbi Astorcho ꝯrumpens astare
quia dr alos
m b Astrum dr ꝯglomeratio stellarum ab astrologum
qui fuit primus q° tractat de astris Et astrum
sunt dr vna a ꝑꝑe et a orei stelle sit peraet
dum astrum Et in ꝑꝑe sunt multe stelle vel sydera
et dr ab astor ꝯcꝑ ē luce ꝯtic Et dr papies
quasi ast sydera stelle ipse dicit Nam astra sunt
stelle grandes sydera via sed de stellis plurim
fra Et stella est quasi sunt stella Et astrum quasi
po² ꝑtolo no quasi ipsa significat ſ quia astra sunt ptem

celi et est signum celestie. Et ab astrum vel astralis et hoc astrale .i. ad astrum pertinens

f p Astronomia est sciencia docens de motibus astrorum

an b Astronomus est agens scienciam illam

f p Astrologia est prudens scienciam astrorum et de sciencia habita in astrologia

m b Astrolabium est instrumentum ad inspiciendum astra et dicitur quasi astrorum labium

a t Astruere est affirmare vel asserere vel assimilare

an b Astus a um .i. astutus vel fraudulentus vel sapiens

an q Astus .i. callidus vel sapiens in malo

an b Astutus .i. callidus vel dolosus listick

m in Astu .i. astucia vel versucia

f p Astucia .i. calliditas listikeyt

m b Assumenctum dicitur id quod de aliquo assumitur ad faciendum aliquid vel comparandum

a t Assumere .i. capere

m t Assuescere .i. consuescere

a t Assuefacere .i. consuetum facere

f t Assuetudo .i. consuetudo

an b Attacus est animal volatile parvum ad modum bruci

an q Attilatus vel attelabus est volatile animal quod a quibusdam dicitur bruchus sive locusta. Et dicitur bruchus in quantum nascitur ex corruptione vel putrefactione stercorum equorum. Et dicitur attalatus in quantum incipit descendere et angustius vadit et petit volare. Et in processu fit adultus et tunc adulta tunc dicitur locusta

an in Attanatus .i. immortalis et dicitur ab a quod est sine et thanatos mors quasi sine morte

a Attersere fit (?) secum facere

an b Ater atra atrum .i. obscurus vel niger

adv Atergo .i. post tergum dorsum

f p Athene pluraliter numero tercie declinacionis civitas grecia. Et dicuntur athene quasi immortales propter studium quod ibi viguit studium et sapiencia que est immortalis

p p Attenuatus .i. depauperatus subtiliatus annichilatus consumatus

q. p Athleta est pugil
gen. Athos est ... et ... ...
m. b Athenaplus dr pulbus ...
m. b Athamas ... cond ... corpus ... disp... ... sui pri=
tatem ab a. i. ... et thamas ... ... diuisione
et athami ... pulbus ... ... vocatus
m. b Athanitus a. ... ... est ... ...
i. eleuatus vel ... pauc... genus
n. b Atramentum dr nigredo ab ater atra atrum quod
idem est quod niger nigra nigrum
m. b Atratus i. nigra veste indutus
n. t Atramon est idem quod nigredo
n. b Atrium est domus vel edes magna et spaciosa ete
... nobilium Et dr a tero ... quia terit pe=
dibus ambulancium Atrium est cimiterium ... est
locus sacratus in quo ... reliquie et dr ab
atrum i. nigrum quia ... locus est obscurus
f. t Atriplex est genus ... herbe
o. t Atrox est idem quod seuerus crudelis ... atrocitas i.
crudelitas
m. b Atrophagus est ... ...
m. b Attrellus est ... mulieris ... aqua
... deuorabatur
f. p Attamisia est herba quedam
... Attamen i. ...
m. b Attauus est ... aui
f. p Attaua est ... aue
n. t Attingere ... applicare ... Et ...
... ... ad.
n. t Attendere ... ad ... applicare ... ...
a. p Attractare est ... ab attho et ... trac=
tare
a. t Attrago. ... i. capio ... ...
f. t Attentus est idem quod ...
... p Attestare ... fidem adhibere
m. b Attritus i. afflictus ... ... vel fessus
m. b Attentus i. ... vel ...

Sequitur ubi v sequitur a

m s Avarus dicitur ille qui sub se habet male utitur vel qui cordiale cupit res temporales Et dicitur ab aveo i. cupio vel ab a i. sine et varo vena quasi vena tractus pecuniarum qua lesa sit continuatur et dicitur quia sine continuatione ad capiendum res temporales continuatus quia aut manus adquirendum
f p Avaricia est rerum temporalium insaciabilis cupido vel cupiditas et est unum de septem peccatis mortalibus
f p Ava est una parte mea vel matris mee
q t Auceps dicitur qui aves capiens
m s Aucupium est ars capiendi aves vel dicitur fortunium vel bonum eventus vel dicitur locus ubi capiunt aves aut id quo capiunt aves cum garny
m s Aucupium dicitur captura avium
q t Aucupabilis est res apta ad capiendum aves
dep p Aucupor aris sunt aves capere
f p Aucipula est instrumentum id quo capiunt aves
f p Auca est nomen avis domestice in aucula diminutivum i. parva auca
o t Audax dicitur ille qui tenet nos audenda et facit sibi se secreme in adventum audacie
m s Audeo es c. est idem quod presumo
m s Auditorium est locus ubi causae audiuntur vel tractantur
a q Audire sunt accipere auribus percipere
p Auditus i. percepcio auribus
a g t Auditor est causarum cognitor
m s Averus est fluvius fluvius infernalis et ponitur pro inferno et dicitur ab a i. sine et vernis quasi sine vernis amenitate et delectatione
m s Avellum n. s. dicitur bellum ciuile quasi cives inter se pugnant
a p Aveare sunt aucas mactare cum ...
m s Avellanus est nomen arboris
f p Avellana est fructus eius arboris
f a Avre usum effectus est unus saluta qui est est in ... quinquagesimo vel ... dicitur ... quinque

n b Auere est rich(?) q(uo)d desiderare
a b Auelle i(d est) eradicare
f p Auena est q(ue)dda(m) g(ene)r(is) frumenti habir
f p Augusta est p(ro)p(riu)m no(m)en ciui(tatis) t(eutonice) Augsburg
f p Augustia est t(er)ra missa ab augusto in augustu(m) aster ... deus ab augendo
q t Augustinensis ... de augusta ... vel tenens vitam augustini
q t Augur dr̃ diuinator qui p(er) garritu(m) auiu(m) diuinat
n b Auguriu(m) est t(ra) diuinatio i(n) garritu auiu(m) facta
n q Augurrie est futura p(re)dice(re) ex garritu auiu(m)
a b Augustu(m) est ... vel sig(num) i(n) garritu auiu(m) futura dicebat ... q(uo)d mo(n)sib(us) qua(m) i(n) ...se vel augentur et ... augustu(m) dr̃ no... vel illustre in augustu(m) q(uo)d ... viri sapientis
a b Augere est id(em) q(uo)d augmentare
f t Auis est no(men) generale ad o(mn)ia volatalia pe(n)nata et dr̃ ab a i(d est) sine et via no(n) ... ... via ... ... et nemora volat
f p Auicula est no(men) diminutiuu(m) ab auis i(d est) parua auis
a b Auicularius vel auigerulus vel auigillus q(ui) ... q(ui) portat aues ad vendendu(m)
n b Auiu(m) est locus sine via ... auiu(m) et auiu(m) ... et auiu(m) ... ... auiu(m) ... i(n) ... paludib(us) et aquis ... ibi ... ... virgulti ... auia ...
n b Auiaria sunt secreta loca ... auib(us) apta
n b Auiarius est no(men) ... ... ducere
a b Auidus est id(em) q(uo)d cupidus
f t Auiditas i(d est) cupiditas
n b Auiuu(m) i(d est) ... ... via
f p Aula aule est domus regia ... ... alij dicunt q(uod) aula sit domus ... regia ... aula ... q(ue) est ... ... te ... aula ... ...
... aula est ... ... loquendi ... ... ab aula i(d est) a ... loquendi ... ...

i quo vel pauit. B aule ipsi mg est fistu-
le organorum. Item aula dicitur a[?] ... quod po dula
i vel ut dicit Hugutio

f p Aulaia est lectus regis poete
m s Aulanus est idem quod aulonus vel custos aule
q t Aularis i. ad aulam pertinens
f p Aulea vel auleola est velum depictum in quinis[?] ...
vel est aule ornamentum cum tepet[?]
m s Auledus est sonus dulcis organorum
f p Aurora est clarescens diei exordium i. primus splen-
dor aeris
m s Aurum est nomen genus metalli. Et dicitur ab aureo
et splendore eo quod repercusso aere splendet
a p Aurare i. deaurare ebergildin
m t Auricator est predicator futura ex garritu avium
m s Aureus dicitur qui ex auro factus est et ponitur pro denario ex
auro facto et est sexterii. Et etiam ponitur pro talento
m s Auratus i. auro abditus vel auro absconditus
n s Auricalcum vel auricalum est genus metalli simile
auro mollius. Et dicitur ab auro et calcum ...
aureum quasi colorem secundum valorem quod est ...
auri vel est purificatum cuprum
n s Auriloquium est auri ... vel locus ubi ponitur aurum
m t Aurifex est qui operatur de auro vel qui facit aurum
f p Aurifodina est locus ubi fodit aurum
f p Aurificina est locus ubi aurum fabricatur
m s Aurifaber dicitur ille qui proprie operatur de auro preparato
et ponit ad usum ...
f t Auris est membrum audiendi et dicitur ab audio. Et
derivatur aurea et auricula unde ... Aureos dicit
... auriculas dicit ... Item auricula dicitur ...
pro auris ... et absidit ei auriculam
dexteram ... pro parte auris vel pro tota aure
q t Auricularis vel auricularius est consiliarius vel secre-
tarius dicitur qui dat licenciam intrandi ad regem et
dicitur a nomine auris eo quod tales consiliarii secreti sunt in au-
ribus dicitur ... Item auricularis est ... digitus i.
manus quia cum digito aures purgantur
m t Aureale est pulvinar vel cussinus quod ponitur sub aure

f p Aurea est capistrum quo aurea ligatur
f p Auriga est i. qui agitat currum
m s Aurig est i. qui est magis aureus
f p Aura quandoque idem est quod splendor quandoque vero
ut dicitur aura flat quandoque aer et tunc idem quod
favor et dicitur i. te quod bona aura fuit promo-
tionis vel aera splendorem vel tunc fit ad fa-
vorem Quatuor sunt aura flat suffi̇cit
m s Aurifagus est qui aurea spicas facit et alio
nomine dicitur aurigrappus
f p Aurigfia est spica aurea
f t Aurigo est rubigo vel scoria auri vel dicitur vini-
tus qui ad auri nascitur et dicitur aer corrupto
qua segetes in rubore quomunt et in talem colorem
convertunt Et tunc est morbus reddens corporum
flavi colorem ut pes accipitris et causatur ex
corruptione fellis et a dicta voce est morbus dicitur icte-
ricia ab ictere vino qui invenit in speletis mor-
tuorum ad cuius colorem assimilatur hos ... eius
infirmitatem
f p Aureola dicitur quasi i. premium precioso ex operibus
excellentibus quod datur ultra premia eterna Et
id premium est triplex primum est virginale quo virginitati
caste vivent coronantur Et i. dicunt theologus
dicitur fructus tricesimus Secundum dicitur fructus quo
honore convertere viduum te continentes in eterna premia
coronantur et i. dicitur fructus sexagesimus Tertium
est sacrum quo doctores martires et ... ... v-
gines convertes coronantur Et i. dicunt theologus
dicitur fructus centesimus et dicitur a nomine aliquod i. totum
quasi totum aureum
n s Auspicium dicitur divinatio ex volatu avium facta
et dicitur quasi avis spicium
c t Auspex dicitur i. qui divinat ex volatu avium
d p Auspicari est futura predicere ex inspectu avium
m s Auster quandoque dicitur regio australis Tunc vero
plurimus pars a parte meridionali dicitur ab hauriendo
aquas et crassum facit aerem Tunc dicitur spiritus sanctus
spiritus vel ... spiritus sancti vel ... aquilo

et veni auster .i. surge deus et veni sancte spiritus

m. s. Austerus a um ab hoc et hec austere et quod austere .i. asper. Et dicitur ab austro vento quia ille ventus in tempore sui flatus est asper

f. t. Austeritas .i. asperitas sed ad verbum austere .i. austeritas vel crudelitas

f. p. Austria est nomen regionis

o. t. Australis et -e .i. ad quod de tali regione

m. p. Ausus .i. audax

m. s. Autenticus .i. auctoritate plenus vel fide dignus cui primo credebatur propter sua dignitate ut autenticum primo autentica apostolus et dicitur ab autentin grece quod est dignum laude

f. p. Autentica scriptum est quod liber legalis sic dictus quia in eo continentur dicta autentica

m. t. Autor sicut et idem est quod fide dignus sive primordialis inventor alicuius artis et dicitur ab autenti grece quod est famosus vel fide dignus laude quia unusquisque in facultate sua saltem competenter est credendum

f. t. Autoritas est sententia imitatione digna et dignis meritis approbata Vel auctoritas est auctoritas vel dignitas

f. p. Autompna dicitur funis vel laqueus quo ducitur velum Vel autempne dicuntur laqueos veli

m. s. Autumpnus est tempus anni frigida et sicca et vocatur autumpnus a tempestate quia tunc folia arborum cadunt et omnia maturescunt Et dicitur autumpno vel autumo .i. colligo quia in autumpno vinee et alii fructus colliguntur et quod secundum ysidorum Vel secundum hugwicionem dicitur ab augeo quia tunc fructus augent et augmentant Vel secundum papiam autumpnus dicitur a tempestate quia in autumpno sunt magis tempestates quam per alias partes anni unde ver petro detur estas quoque sequitur hanc dat urbanus autumpnum simpliciamus festum clementis caput yemis est clementis

Autumare .i. estimare arbitrare vel affirmare
m. b Auus est pater patris mei vel matris mee et dr
ab auio .i. cupio quia aliqui auide cupiunt res
non potentes laborare
m. b Auunculus est ille qui est frater patris mei vel matris
mee
n. b Auxilium .i. presidium vel suffragium
d. p Auxiliari .i. subuenire
f. p. Auxula est id quod fratres dicunt in sw̄e ey tzwgebot
f. p. Axungia .i. pinguedo porci
m. t Azarii est non gentile

Sequitur ubi z sequitur a

m. t Azabes est lingua terra quod vol-
uit rota
f. p Azemia est idem quod dignitas
n. b Azemum .i. pollutio hic vel dr
linea imaginaria in spera
f. p Azopa est genitiuum ... multe quos
rota voluit tyme nabe ... hebraice interpretatur
furor vel furibundus claudicans vel uastitas
m. b Azimus a um est panis sine fermento
et dr ab a .i. sine et zima fer-
mentum quasi sine fermento
f. p Azima .orum. est idem quod festum
pasce
n. b Azimum est panis sine fermento ut ibi cat.
aut dies azimorum et dr ab azin asina asini
quia ibi comedebat azimos panes vnde Azima
sunt festum pasce sunt azimi panes Non fermen-
tati sunt azimus et azimi dicti
m. p Azarias est idem quod adiutor et dn̄s non
uir
f. p Azavidous vel robusti interpretatur
m. p Azabites interpretatur uidens properandum
m. m Azael interpretatur uidens deum vel fortitudo dei

Sequitur tercium ubi a sequitur b

ap in Baal est ydolum sodomorum cum
apertat
Beel idem sunt cum predicto
Beatum est ferum quod auctorit
faber cum ... cum ...
in babarum et ... fab autores
babata
g c in babel est confusio latino
f t Balsasis est ... minimorum vel ...
f t babilon est ... non civitatis ... confusio
significat in ... babilonia et ... tra vel civitas
confusa
ag t babion est ineptus vel ... vel stultus
ag b baburrus idem sunt cum predicto
f p baburra vel baburra vel baburria i. stulticia
ag b bacchus deus vini vel deus vini vel fabulose legi-
tur quod iupiter generat filium quod diceba(tu)r bacchus cuius
autem ... pareret fuit ... et moriebatur
et ... fuit ... qui deus ... vinum
etiam bacchus est ... carminis ... i festa
bacchi cantu
f p baccha est mulier vel saltatrix colens festa bacchi
in baccha ... sunt ... est dea ... deus
sacerdotissa vel prophetissa
n b bacchanalia in festa vel ... alie ... ali-
quos bacchanalia ... vel ... bacchanaria festa
festa bacchi et ... est non ... p ... tm
n b bacharium vel bachiarium est vas vitreum
ag g bacchatus est idem quod i sania
c t bacchans i. pompaticus vel insaniens ... hoc ...
bacchantes ... sic ... ...
... sepe fallit est ... vilis
f p bacilla est ... cum ...
g p bacchillator i. potator cum ...
n b bacillum est vas aptum aptum ad portandum prunas
vel carbones
ag b bacinus est sustentamentum ... i. baculus ...
vus

batis est vas quo portant prune
m s baculus est diminutivum huius nominis bacus vel ba-
culus pastoralis et est baculus huius episcopi
f e m bacharum est ornamentum colli scilicet annulus aureis
contextum ad modum catene et dicitur corona latine
f p bacca ce penultima correpta dicitur fructus olive vel lauri
et quorumcumque arborum pomiferarum fructus et proprie arbore
silvestrium et etiam per bacha vinum et inde est ca-
tenula in bacatus id est cathenatus
m s bacalarius dicitur qui baca laureatur propter dignitatem
suam
m s bacillus id est baculus vel ramus vel debilis
m s badius est equus velociter currens et similiter pro equo
m s bacterium id est quod palmis
m s basar id est pinguis vel grossus in corpore et dicitur ab basis
quod est fundamentum et sic est fundus fundamentum ad pinguitudinem
m s bamulum id est frondis
m p bamilacio id est qui portat et dicitur ab bar quod est filius
et sic est portans filium
m s bacongus est id est similiter capax mente quo fit pro carpe
m s bamulus dicitur qui arma portat
f p bala est id quod dicitur scoff
m t balo balas dicitur leccator id est balat balas et clamas
ad mensas divitum et alia per se dicens
v q m s balatus est clamor avium
f t balbus dicitur male et incorrecta locutus sed potius
videtur balare quam loqui
f p balamitta est nomen cuiusdam
f q balbuties vel balbuties est capta locutio
f p balena dicitur magnus piscis marinus vel est monstrum ma-
rinum vel ipsum cete
f p balista dicitur esse id quod est aptum ad mittendum iactum
et dicitur ab balin quod est mittere lapides in balistarius
o et est ille qui fert balistam cum vitibus
et balneum est ablutio sordium et est post perte locis ab
inbre et est ablutio et ibi est ... et ...
... ... et sic declinatur ...

est grecum et scribitur de ins et uo e etilitu
f b balsamus 2m hugwitionem est arbor nobilissima
ungenti [illegible] similis ficui [illegible] folia similia vite
[illegible] albiora
n t balneamen est pannus in balneo aptus
d p balneari est sordes in balneo deponere unde 2m hugwitionem
balneator dicitur a balneo et balneare est
lauari [illegible] balneus est et uel ipum lauare vel
balneo et miserum fit balneator et ad potentum
n b balsamum est lignum uel fructus arboris balsami
vel est unguentum uel liquor stillans manans
ab ipsa arbore et id est nobilissimum unguentum
et ipsa sunt polibalsamum carpobalsamum et opo=
balsamum
m b balsamaticus est id quod habet odorem balsami
balsamite est nomen grece
co b baltheus dicitur cingulus militaris quo filis sericis contexte
aut predita et d etilitu ignie quia isi est
grecum et in pli est nomen et fit 2e dec. in baltheo=
lus diminutiuum i paruus cingulus
m b baltheatus i baltheo ornatus
m m baltassar est proprium nomen regis
f p baltea est fons ramaze
m t balatro uel balator i clamorosus iaculator
m b bambine
m b bang est id quod regimatio
m b bancus i scapnus
banallus est instrumentum campane cum clepper
batillus vel bapsellus alba [illegible] sunt in pedeo
m b baptismus a vim dicitur quod baptismus n grecum 2m
isidorum est uero lauo quod baptismus et grecum trac=
tus in latinum et est mulier parata [illegible]
[illegible] proclamabat [illegible] baptismum perfecte [illegible]
baptisma atis est aqua fit sacramentum sed scriptura
uoce et quod mundatio dicitur et [illegible] designatur
[illegible] baptismus ostendit illa dum fit baptismus
et baptisma et d in grecum et lingua uerum sunt [illegible]

n b baptisorium vel baptisarium dicitur locus ubi aliquis bap=
tisatur
n b baptistorium dicitur locus vel stacio baptismatis
c p baptista est aliquis baptisans alium
a b barrus id est elephas et dicitur a barra grece
vel a barrus quod est grece latine quod elephas eius
est nomen vel quia gestat turrem suam prefert
f p bapina dicitur genus pacis sive ignium
a b barritus est clamor elephantis
a t baro onis dicitur gravis in moribus vel a barus grece
grece est latine gravis vel baronissa f g et baro
dicitur a barus grave i. quia est nobilis grandis sit quibus
in terra potestate
n b baptisterium est fons baptismatis vel lapis baptismatis
n b barritonium est genus accentus
a b bardus i. stultus hebes vel fatuus
a b barbitus est lira cithara vel genus musici instrumenti
vel avis castratus
n b barathrum dicitur fovea vel vorago i. infernus quia vorat
animas peccatorum
f p barca est navis fortis mercatorum et prima in qua
magna marimonia ad litus deferuntur
f p barta dicitur dux qui cecidit circa montem viorum
f p barula vel barcella le est diminutivum a barca
a b barbatus dicitur ille qui barbam habet vel ducit
f t barbarolexia vel barbarolexis est commixtio
lingue hominis cum barbaris vel cum alio idiomate
ut ibi chore des monde in pace pacis amorde
in amore dei et est gallicum Et barbarolexis
dicitur a barbarismus quia barbarismus est corruptio
unius lingue ut si quis corrumpit grecam linguam la=
tinam latinam Et barbarolexis est corruptio ali=
cuius lingue ut si quis corrumpat latinam et
latina grecam
a b barbarismus est consuetudo barbarorum scilicet vicium
quod fit quando quis committit literas vel sillabas vel
sillabarum diccionis vel aliorum accentuum quo vicio
maxime solent uti barbari et est corruptio grece

ytramatt

m. b. barbarum dicitur incultum et quod non incultum ... / aditum ut dicitur quasi ...

n. b. barbarum dicitur de id quod non est secundum regulas / ut gebrarum

f. p. Bariona est ... et est hebraicum quasi bar / idest sira lingua sonat filius et iona hebra-/ice dicitur columba et dicitur quasi filius columbe

m. p. barnabas interpretatur filius consolationis vel filius / prophete aut filius venientis et ... lux

m. p. barrabas cum sequitur per duplex r. interpretatur magistri / filius et dicitur abba idest filius et rabi quod est magister / quasi magistri filius Unde ... r. scribitur filius / patris interpretatur

g. c. m. basan interpretatur ager vel pinguedo vel basan / ista est ... et sit est ... / et fuit ... in ea ... quando qui ... / in fidem christianam

m. s. basileus vel basilion grece dicitur rex / latine

f. p. basilica dicitur domus regia vel palacium imperatoris / unde basileus dicitur rex et basilica dicuntur regie habitationes / unde aut divina templa basilice dicuntur quia ibi summo regi / sacrificia offeruntur

m. s. Basilicus idest rector secundum basilica ... omnibus quod ...

f. t. basis ... secundum papias extrema pars fortissime Et dicitur / id est quod supponitur columpne et quod accipitur pro fundamento / et dicitur ab basis grece quod est fundamentum latine

m. s. Basiliscus dicitur rex serpentum et dicitur a basileus / quod est rex quia serpentes ad videntes fugiunt eum quia / olfactu suo eos necat Nam si ... / ... sed ... ulla ... / illesa ... a mustela ... quas ... / ... tamen ... ita quod muste-/la visu ipsum ... et ... aut basilisci / ... serpentalis ... responsus Et

Et dicitur nasci ex ouis gallorum [illegible] ex galli
nouem annorum ouum [illegible] eccubat [illegible] ex quo oue
nascitur. Quod autem dicitur rex scilicet basiliscus interficiat
homines [illegible] primo visu suo interficiat hominem et
aut interficiatur [illegible] vltimi [illegible]

f. p. basterna est quoddam vehiculum quod [illegible] pilentum
dicitur [illegible] vocabatur [illegible] [illegible] karre

m. s. bastardus vel basterdus est spurius vel filius [illegible]
bensart

n. s. basium dicitur osculum quod datur vxori [illegible] basia qui-
cunque scilicet oscula dantur [illegible]

f. t. basatrix idem est quod saltatrix vel [illegible] dicitur basantis
et dicitur [illegible]

f. p. basta dicitur parte [illegible]

m. s. bassus a um vel bassus [illegible] idem est altus vel depressus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

a. p. basso as ac i. deprimere vel deponere

m. s. batus est mensura [illegible] mediocre [illegible] et [illegible]
[illegible] et dicitur batus et [illegible] batus deputatur
liquidis sed [illegible] deputatur aridis [illegible] batus
i. liquidis [illegible] est [illegible] [illegible] batus est
vas in quo avena datur equis [illegible] dicitur [illegible]
batus [illegible] bachus

f. p. bauaria est nomen regionis

m. p. bauiar [illegible]

f. p. batonia [illegible] vel [illegible]

m. s. Batus ta tum i. felix et [illegible] i. qui
[illegible] quod vult et non patitur quod non vult
[illegible] [illegible] [illegible] beatitudo [illegible]
beatus [illegible] [illegible]

a. p. Beare i. beatum facere

m. s. beanus i. [illegible] [illegible] [illegible]

f. p. bea est [illegible] [illegible] [illegible]

f. p. bedellia est nomen arboris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] est arbor aromatica et boni
odoris

f. p. begina dicitur [illegible] monialis

m. s. bel fuit ydolum babilonis et interpretatur vetus vel

venitque uel [dicitur] castor / et fuit cum bel primo be-
lossimi vsque primi assirior[um] quem [quidam] saturnum vo-
cant et eo mortuo filius i[dest] ninus eius templum
construxit et ymagines eius collocat in eo

m in belsebub interpretatur deus muscarum et dicitur a bel
quod est deus et sebub quod est musca quasi deus muscarum

m t belial apostata interpretatur uel sine iugo id est lege
et dicitur diabolus

m s bellus a um i[dest] pulcher uel bonus bellasius dimi-
nutiuum. vnde composite bella sit et est in visa puella

m s bellicosus bellaticus belliger a um bellator bel-
lo bellicus ciuia id est fuit [auc]tor [ffor] streyghtafting

n p bellare est id quod pugnare

m t bellator est ille qui pugnator

n s bellum i[dest] pugna et dicitur a nomine bellus i[dest] pulcher
pantifrasium quia minime est pulcrum sed dampnum
et fuit [tecum] nona quod ista pantifrasium dicitur
nona quoniam lucus et offitium ballum [bellum] quod parua

g in bealsigor est quoddam ydolum et est simulator igno-
minie i[dest] ignorantie

d p bellor aris i[dest] quasi pliar

f p belua est silvestris bestia sine monstrum marinum

n s bellarium est ac i[dest] quod ponitur in mensa ultimo post cibum
ut caseus poma nuces

f p bellitrica est quedam genus ludorum cum armis

m in beemot est diabolus et interpretatur al[ias] sub bestia quia
homines bestiales facit

c in bega interpretatur sublimis uel excelsus

n s bedellum uel bedellum est nomen [tecum] [illegible] uel ortans
unde bedellus dicitur [fautor] ciuitatis

g in ben est sceptrum [illegible] uel ornamentum colli [illegible] adque
ornamentis aureis sue [illegible] est fibula uel clipeus
uel [illegible] dicitur nomen [illegible]

m s beatus a um dicitur benefactor tor largus bona fac[ien]s
beneficium dicitur manifestum est quod peccata datum

m s beneficiarius est qui ex sibi i[n] pecuniis minime sui fuit

m s benignus dicitur bonis ignitus igne ve i[dest] ardenti uel
amore et [illegible] id est qui mitis et dicitur qui bonis dignus

m.i.b Belus est nomen ydoli
n.i.t Benedicere ponitur quandoque pro maledicere ut in Job capitulo secundo
benedixit deo i. maledixit deo ea(?) per quod patet
m.i.b Benedictus est monachus et confessor sancti benedicti
a.h.b Beneliguatus est id est qui sapiens vel facundus in lingua
f.p.r Benedictio i. bene dictum vel est quoddam nomen cuiusdam sancti et
est nomen festi in anno
m.i.n Beniamin interpretatur filius dextere vel filius virtutis
a.h.b Benivolus i. bonam voluntatem habens et est pius vel mitis
m.e.n Beoos vel Beotus secundum ysidorum ... vnigenio
alia littera b ... et ... alia littera v ... v ... venimus
vel sicut ... bea ... clericus lite ad ... dyaleticus
theologus ... quia ... excellens et generatis suo ut ad
...tum affectus est
m.i.n Berbex est castratus ... vir et interpretatur decorum
Berdus ... est ... quinque ... interpretatur vel est nomen ...
m.i.b Berillus est lapis preciosus et clarus in india plus
smaragdo in virtute
Bersabee est quoddam nomen mulieris et interpretatur filia in-
...menti et est mater salomonis
Beramula ... lectio ... quo caput regis
Bestia est fera vel animal indomitum et dicitur bestia quasi
vastia quia vastat et destruit arbores sicut sunt capre
et alia animalia
f.i.t Bestialis i. pertinens ad modum bestie unde bestialiter vel
bestilis ... est crudelis vel tyrannus
m.i.n Beth est secunda littera hebreorum et interpretatur
f Bethsa est duo nomina sicut sedam littera graecorum also
est ... laurus ... ... per abscisionem ... et
... ... est ... ... tunc declinatur
Betacius ... i. ad betam pertinens ut cibus qui est
factus de betis
f.p.r Betula i. mincuela(?) vel arbuscula dicta bedulla
Bethania est quoddam nomen civitatis de qua fuit beata maria
et interpretatur domus obedientie
f.i.n Bethleem est civitas in qua natus est salvator mundi
et dicitur a beth quod est domus et leem quod est panis
f.p.r Bethsayda est piscina in Jerusalem et interpretatur domus
sanguinis vel ... i. est piscina probatica ibi cum
lavabantur animalia offerenda

Bethel est domus dei vel aula dei dicitur et
dicitur a beth quod est domus et el quod est deus dei
ibi cum iacob vidit scalam
f p Bethphania i. epiphania et dicitur a beth quod est domus
et phanes apparicio quia apparuit in domo in qua deus
aquam convertit in vinum vel a beth et phagin comedere
quia in die deus saciavit quinque milia hominum de quinque
panibus et duobus piscibus
Befer i. castor et est nomen onomatopeion
[illegible] Bezel umbra dei interpretatur
Bia est idem quod via
Biangelus i. duo angeli

f p Bia est idem quod via
m b Biangelus i. duo angeli
m b Biangelarum est apostolus duos
angelos
m b Biblinus est quidam liber scriptus cum incausto
et dicitur a biblos grece quod est liber
liber vel biblium dicitur libri scripti cum incausto et dicitur
a biblia quod est cortex [illegible] Est autem biblus iuncus
in aquis natus papirum inde mascudinus Et dicitur a bibulus
quia semper in humiditate Et dicitur incaustus i. papirus
solebat quondam sicut pergamenum Et biblii sunt
latomi i. qui sculpunt lapides
f p Bibliopola est venditor librorum et dicitur etiam bibli-
ator alio nomine
f p Biblia est dicitur liber duorum amorum gesta continens
quod dicitur novum et vetus testamentum
f p Bibliotheca est locus ubi ponuntur libri et dicitur a bi-
bleus grece i. liber latine et theca i. repositorium
m b Bibliothecarius est custos librorum
m t Bibo onis bibax bibulus vocat idem sunt scilicet ille qui
multum bibit
f p Bibacitas est idem quod superfluitas bibendi
n t Biblie est vas ad bibendum apta
m t Bibio est vinus qui nascitur ex vino

m t Bibos dua sunt [illegible] hic bibos palma et bibos
lautam significabit
f t Bibilis est quod afficit corpus
f t Bibellis est idem quod supernus ex bartu
m t Biceps est gladius acutus ex parte scindens vel dicitur
anceps quod est ex duas acias vel duo capita
vel est ianus id est deus anni qui duo capita habens
n s Bicellium vel bicellum vel bicellinum est domus
habens duas cellas scilicet domus mercatorum et
dicitur a bis et cella quasi duas habens cellas
m t Bicorpor est aliquis habens corpus ad modum duorum
f t Bidens dicitur ovis que nascitur cum duobus dentibus
m s Bicoloratus id est bis coloratus
m s Bicubitus est per brachii
n m Bidentale est locus ubi oves mactant vel est
locus ubi antiquitus cadebant fulmina ut propter ipsi
deorum ad honorem sacrificabant oves et
iumenta
m s Biduus dicitur qui per duos dies
n s Biennium dicitur spacium duorum annorum
m t Bifrons dicitur a. habens duos frontes ad modum duorum
m s Bifarius et est loquens dicitur a duabus sermonibus
in bifario ad verum qualitatem id est duobus modis
vel ex duabus partibus
f t Bifores sunt valve que mutuo se tangentes et
claudentes et est p. n. tm
m s Bigamus est a. habens duas uxores
f p Biga ge dicitur currus duarum rotarum
m p Bifurcare est dividere
f p Bifaria id est bis nupta
f p Bigamia est contractus duarum uxorum et idem dicitur
demorcia
m t Biformis est aliquis habens duas formas
m t Bigener est aliquis de duabus gentibus natus
n t Bigermen vel bigamen est seges vel legumen
ex duabus seminibus commixtum
m t Biceres est aliquis habens duos quedes

Biiugus gravis vel quod est quod biiungit [illegible] et dicitur
biiungere i. duplicare iungere compares equos [illegible]
Similiter equus duorum vel [illegible] ut [illegible]
ti biiuga quia quod regatur a magistro et separatur
vel dicitur [illegible] biiugi [illegible] ipse [illegible]
vel dicitur currus quis duas in partes vel equus
melior quis duos [illegible]
q. t. Bilibris mensura longa a dicitur [illegible] sit [illegible]
gonus libris constat in summa bilibris [illegible] est [illegible]
quis duas libras || [illegible] bilibris mensura [illegible]
[illegible] capitum est vas duos sextarios i. [illegible]
capiens vel est [illegible] pondus duarum librarum
f. t. Bilis est rancor vel ira vel dicitur [illegible] pellis [illegible]-
dans fel
q. t. Bilinguis est qui habet duas linguas vel qui dua-
bus linguis loquitur. Bilinguis dicitur bilinguis [illegible]
qui duas vel tres noverit linguas vel qui loquitur
duabus vel tribus linguis et [illegible] dicitur
fallax quia aliud habet in corde et aliud in ore
n. s. Bilum est id quod amarum
f. t. Bilanx est statera vel trutina in qua pendunt duae
scutelle vel lances in quibus res ponderabiles
librantur
m. s. Bilosus a um vel biliosus dicitur id quod frequenter irasc-
citur et semper est tristis
m. s. Bimus a um dicitur id quod est duorum annorum et a hoc
nomine dicitur bimatus tus tui. Et dicitur a bimus a um
quod componitur a bis et annus. Et est bimus dicitur a bis
et hiemps quia qui vixit duos hiemes [illegible] vixit
duos annos [illegible] bimulus diminutivum ut legitur
in historia [illegible] et ipsa [illegible] pre-
[illegible] ut [illegible] ut hic ipsa [illegible] temporis
[illegible]
et [illegible]
[illegible] sensu [illegible] et ipsa i. [illegible] du-
orum annorum [illegible] ad [illegible] anni [illegible]

pucia duorum annorum sive fuerint equi vel alii
alia equo i. a pucia duorum annorum usque
ad pucios quibus annorum ita quod ista sit
dicta ab ordine mini ut dicitur [illegible] inde procedit
a [illegible] et non equus
q t Bimembris est aqua duorum membrorum
m s Bimaritus vel bimarius dicitur adulter et dicitur a
bis et maritus quia fuit bis maritus
m q Bimatus us ui est spacium duorum annorum
m s Binarius i. secundus
f t Binitas i. duplicitas
m s Bini a um est nomen ordinis et in [illegible] fit bis unus
m s Binodus dicitur quod habet duos nodulos
m s Biothanatus dicitur bis mortuus et dicitur a bis et thanatos i. mors et pro eo adiectum vel [illegible] et [illegible]
pro illo qui [illegible] moritur [illegible] et anima [illegible]
[illegible] legitur quod [illegible] biothanatas
sepeliuntur i. [illegible] dampnatas [illegible] et [illegible] id
est quod fatuus [illegible] et dicitur a biothia i. fatua unde
[illegible] passive [illegible] biothanatus [illegible]
sicut [illegible] i. fatuus
q t Bipedalis dicitur quod duorum pedum habet longitudinem
f t Bipennis i. securis scindens ex utraque parte et dicitur
a bis et penna i. sectas quod duas pennas vel acies
habet i. summitates
a q Bipertio i. dividere in duas partes [illegible] pertii [illegible] bipertitus
i. divisus in duos
m s Birrus vel birrum est vestis vel pro veste vel dicitur
vestimentum grossum et pilosum
m s Birrosus sa sum vel birratus ta tum i. birro indutus
n s Birretum est pileus magistralis
n s Birrotum est vehiculum sive plaustrum duarum rotarum
et dicitur a bis et rota
f t Birremis est navis bina remigacione agitatus
m s Bisceptus i. duodecim et dicitur quia bis sex
m t Birex est rex qui habet duo regna
m s Bisse i. octo et inde fit uncie octo [illegible] duodecim

fatuit assessor et tunc quia dicitur bisse ter ac
vos i(d est) duas postquam dixit tunc dixe post que dimissol
sol supple cum bisse

cp. b. Bistardus est avis quedam ein trappe

m. b. Bisacuta est v(er)ba go et est instrumentum agricolorum ad arandum perticus

f. b. Bissus est genus panni candidi et nobilissimi vel dicitur ob genus corpore candidissime sunt abissi sunt candore suorum

a. b. Bissinus a um est vestis de bisso facta et media brevis vel longa. Unde versus Regula bissinus producat corripit usus

n. t. Bitumen est genus tenacis luti quo calx dicitur glutum lem

a. b. Bitalassa vel bitalassum dicitur locus periculosus in mari ubi concurrunt duo maria vel due naves vel dicitur vestigium luto impressum. Et dicitur a bis et thalassum quod est mare

m. b. Bivium est locus ubi concurrunt due vie

de. Blandiri fut. est blande loqui

cp. p. Blacta est vespertilio vel avis de nocte volans

m. b. Bladum sunt segetes virentes

f. p. Blacinia est albedo oculi

m. b. Blada i(d est) plur. est siligo vel avena

f. p. Blasfemia est error litigiosus responsio de terra vel antipartes

a. b. Blasfemius dicitur maledicus detractor

a. p. Blasfemare est honorem alicui detrahere

a. b. Blandus dicitur mitis i(d est) vulgariter sanft mütig unde blandulus diminutivum i(d est) aliquantulum blandus

f. b. Blatanus est arbor quedam

m. b. Blatus est idem quod stultus

f. q. Blanditias vel blanditiam i(d est) mansuetudo

n. p. Blaterio -as -are dicitur stulte et sine ratione loqui

a. b. Blancus i(d est) flavus unde blancedo que est tercius color

a. b. Blesus dicitur i(d est) qui male profert verba sua nec potest bene dicere

m q blictrix fit [illegible] spumae Anglice yeray
m s Blictus est idem quod spuma Anglice geste
f p Blata vel blacta secundum quosdam est [illegible] crawle
f p Boas est draco magnus qui solet boves comedere et deglutire
m q Boatus est mugitus vel clamor boum et dicitur a boo, as, are, quod est bene clamare
m iiii Bocardo est modus sillogismi in tertia figura ut patet
f t Bocio, cius est tumefactus manu Anglice geswelle
f t Boetas, te est stella septentrionalis in polo artico ... stellas que apparent facere figuram currus in celo et alio nomine dicitur artofilax
m s Boreas vel boreum est mare septentrionale et secundum quosdam ... venit ... et dicitur a boo as et fero fers quasi ferens boves i. congressu
f p Bogia vel boga est genus ligamenti vel catene torques dampnatorum de quo legitur in legenda sancti petri Anglice [illegible]
f p Bohemia est quedam regio in bohemia et dicitur a boo as de tali regione
f t Bolidis vel bolis media correpta est massa plumbi per quam nauta exprimit navim maris profunditatem utrum loca sint arenosa ubi navis possit stare vel bolidem plumbi dicitur massam [illegible] per quam nauta mare solet explorare profundum
m s Bolus est idem quod morsellus
m s Boletus species fungi qui nascitur ex putredine terre post pluviam apparens et solet comedi et dicitur a bolo i. cibo vel a bolus i. morsellus quod boletus [illegible] ... ventri que ledat et moveat homines ad mortem unde quidam boleti ... causa ... Alius est boletus qui crescit ex putredine et putredine terre ... et non est comestibilis et dicitur a bolus i. morsus quia dicitur quod gladius boleti [illegible]

infert vlnus mortifere vel letiferum

m b Bolus est quedam sambuca principium

f t Bolis est vas instrumenti ubi naute experiuntur [illegible]
in mari

m t Bombix -cis est vermis ex cuius digestione fit sericum
et secundum ysidorum debet scribi per y in bombicinus et
est equus ferrum descenditur Item bombices sunt
lana que crescit in arboribus que alio nomine dicitur arbila=
nium

m t Bombax -cis est eciam lana que crescit in arbore

n b Bombax interiectio admirantis vel bombacium est instru=
mentum bellicum vel instrumentum fortiter concutiens ex utraque

m b Bombus est sonus in ventre quadrupedum dectur quod

f p Bombarda est pixis valens contra adversitates inimicorum

m b Bombilus est vox apium

m b Bonus a um est id quod perficitur propter se vel venustus
et quandoque vincit

f p Bombicina est genus panni scilicet scarlatum

f p Bosa est circa tesauriae

f p Bonisintea est mater deorum

Boreas est ventus septentrionalis qui alio nomine dicitur
aquilo et dicitur a boriam grece quod est ficus latine quia
ille ventus est frigidus et siccus et sunt tres talium
scilicet boreas aquilo et corus qui veniunt ex parte septen=
trionali

n m Boragium vel boret secundum ianuensem est herba cuius caro est
generativum quia semen multiplicat sicut herba dicitur
in illo quidem et virtutibus in palastica invenitur
et est utile ad lavandum pedes

m t Borialis dicitur polus articus quia ab illa parte vel borias

f p Bosra est civitas moab et interpretatur munita

m t Bostar media longa est locus boum scilicet stabulum vel
est locus ubi cura boum conveniebant Item bostar
alie penulam correptam est [illegible] non [illegible] Item bos=
tar propter producit penultimam Item [illegible] nomen
corripit autem

a g b Botrus secundum Hugwitionem dicitur id quod est racemus et quasi potrus a potus et quasi piracemus quasi plena uva etc. dicitur multitudo uvarum
m t Bos est animal domesticum aratro aptum
a g p Bostiada est qui boves scindit ut est carnifex
f t Botrio -e botrij
f t Botrax vel botrida botrida est species lacerte facie rane que ua ficta rana botrida vocatur
f p Bovilla vel bovile est stabulum boum vel locus ubi boves vendunt
m b Boarius vel bovinarius dicitur id vel locus boum
m b Bouer est funis aratri vel dicitur lignum fixi vel est lancea
a g b Bravium -a -um i. opus debatue

B

Bravoncia est nomen provincie in terra ventica et est avicula dicta. Brachium est pars hominis que in avibus dicitur ala et dicitur a brachijs grece quod est breve latine quia scapulis breviatum est vel secundum Isidorum dicitur ab arce grece quod est forte latine quia fortius est aliis membris
f p Bracca est vestis que tegit pudibunda hominis
f p Bractea secundum Isidorum est tenuissima vel subtilissima auri vel alterius metalli lamina quo in fila scinditur hinc bracteola diminutivum et est parva lamina
f p Braccia vel bracca est fibula vel ornamentum mulieris apue spange
n t Brachiale vel brachialium est ornamentum brachii
n t Brachiale est cingulus mente quo bracca tenetur
a p Brachiare i. cingere cum brachijs
a p Braccare est braccas induere
a g b Brancus brania unde est guttur et dicitur a brachijs grece quod est breve latine Raucus est infirmitas gutturis scilicet inflacio faucium vel colli et contingit ex reumate fluunt ad pectus tunc vocatur pulmonicum et dicitur catarrus Si dicitur fluunt ad fauces vel

ad collum et fit armatura sed si fuerit ad na=
res tunc fit visor vel dicitur media [illegible]
brancus morbus scilicet guttur brancia
f. p. Brancia est locus ubi accipit et emittit piscis
Et branchie sunt frontes hominum et sedes [illegible]
[illegible] alias vero sunt [illegible] sexta
m. t. Bravium .ae. est munus vel corona victorie
q. p. Bravieta est ille qui accipit bravium // Et bra=
vium est pallium quod datur cursori ad metam
n. s. Brasium est frumentum unde conficitur cervisia malt
n. s. Brasatorium vel brasiatorium est locus ubi fit
brasium
m. s. Brasinus est nomen piscis
m. t. Braciator vel [illegible] braciator i. cervisia faciens
braciatorium vel braciatorium et est locus ubi bra=
ciatur cervisia
a. p. Breviare est abbreviare facere
m. s. Breviloquus et [illegible] breviter loquitur
n. q. Brutire est stolidum fieri
n. p. Brumare [illegible] ut [illegible] alii ab [illegible] brumi=
are
n. s. Braciolum vel braciolum est pars [illegible] decur=
tata [illegible] anglice [illegible]
n. s. Brumarium est quidam liber
f. p. Bria est quedam mensura vel ad est vas [illegible] pere=
grinorum [illegible] quod distribuunt [illegible] vinum [illegible]
[illegible] non [illegible] abscissa bria
f. p. Briga est [illegible] ripa vel lis
a. p. Brigare i. rixari [illegible] anglice [illegible]
q. t. Brito omnis [illegible] i. [illegible] est nomen [illegible]
gentilis in britannia vel britania quod est nomen [illegible]
in britannia i. discorde in [illegible] i. ebrietas
vel insania Et bris est sapientia [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] quod te
rapuit [illegible] britto
bradium est [illegible]
m. s. Brisus i. [illegible]

co s Bramius
q est in Jberie
f in Bromium i. consume quod per bachum ora consumuntur
in bromium quod idem est quod vinum quia facit fortitatem
tancede vel quia consumit malos quores in faucibus
gerunt latentes vel quia terrarum i. consumit dena-
rios in bursa
co s Brucus est genus vermis et dicitur a brac quod est
latine quia brevis est vel brevitur durat et post
nascitur in (?) ignis
f p Bruma est gelu yemis vel dicitur i. quod paret
in arboribus in yeme propter frigus et inde sunt
a yeme et dicitur a brumin greco quod est consume
latine quia yempus totum consumit scilicet folia sagitt
et ... in ... et hec brumalis et hec bru-
malis i. yemalis
co s Brutus ta tum i. stolidus insipiens fatuus stultus
vel dicitur quasi stultus + brutus et inde
vel ad ad ... dicitur brutus et dicitur a bruteo
brutes quod ... vinum ... bruti
co s Brupaticus i. fustis brauuio
f p Brasica est planta caulis et dicitur a brasi
seco quia hec planta secatur seu scinditur vel
quia a brunio ...
f p Brisa dicitur favus mollis
co s B
co s
f t
co t

Bubalus est al. magne fortitu-
dinis scilicet bos silvestris
Bubastus dicitur liquor qui fluit
de vaccinis
Bubaste dicitur dea bubalorum
Bubo onis est nomen volucris
nocturne et dicitur in masculino et feminino genere et
est nomen a voce sui et moratur in cavernis et
differt a noctua sui in magnitudine quia est avis
ca ... dicitur a bufone vel bubo ...
ditur bubo per alta volat et bubo ...
ad mortale quia mortem annunciat unde dicitur

x sit ad quas dilatanz calorz nimia ad quorz
exterior dilatanz qua est ad quorz pot sit significa=
gium quis et post mortem quis signat ad ma=
ducandi cadaver et dicit quod quidam q. nucul=
la spine dorsi quis et bubo est quia insi[illegible]
bita post posteriores et quia metaforice est sit
in avis de dic ix latet in anulis sit in mortuo
in loco latenti nasat sed in anno pro se lipar[illegible]
m s Bubulcus est pastor boum
f p Bucca dicitur maxilla
f p Bucsata est lapis dictus adamas
a p Buccare est buccas inflare
f p Buccella est parvum frustum panis vel morsellus
quae quis semel potest capere ore
f p Buccina est genus tubae vel cornu pastorale et dicitur
a bucca et cano quia buccis inflatur unde buccinale id est tubi=
nale
m s Buccinus est sonus vel clamor tubae
f est Bucco onis est quidam garrulus vel devorator
n s Buccolica orum et nostri ultimi est nomen libri virgilii ubi
agitur de agricultura et dicitur a bos et colon
id est cultura
f m Bucolon est cultura boum
m s Buculus est idem quod parvus bos
f m Bucolicum est carmen pastorale de bobus
m s Buculus ca cum est idem quod bovinus
m s Buculus id est vel dicitur ad animal
f m Bucentaur est locus ubi boves mactantur
n s Bucetum dicitur locus ubi multi sunt boves
m s Bufo est nomen vermis venenosi quod est crathe
m s Bufarius est idem quod mondare
f p Buglossa est quaedam herba disposita ad modum linguae
bovis proprie ochszin zonge
m s Bulalus id est nimicius vel dicitur et in quod cy [illegible]
m s Bul id est mensis augustus
Bul est caput parti vel equi

f p bulla est ornatum regalium puerorum vel equorum
vel sanctorum quod quasi ornamenta pendebant
circa colla cor insignium nobilitatis Item bulla
dicitur id quod fit in aqua cadente pluvia et vento
flante scilicet vesice que creantur Item bulla
bulla dicuntur vestium quedam et etiam papale sigillum Item bulla etiam est vas ad quod mittebantur
preferentes adulterandum vinum et aqua et alio nomine
dicitur ampulla Item bulla etiam genus auri artificialiter
in gemma vel balteis vel nodo Item bullatus
i ornatus tactus bullis et venit a bulla etiam
potest per quosdam baltea vel cingulos argentos vel
aurea ad modum bulle in aqua
m q bulio is ie est aqua in aqua decoquendo vel bullis [illegible]
f t bulio est fervor aque bullientis
f p bulga est saccus corij quod sack [illegible]
m b bulga ti est genus piscis habundans in lacte vel
[illegible] pisces bulti fiunt armenta bubula
m t burdo onis est animal ex duobus generibus animalium
natum scilicet ex equo et asina unde burdonem ponunt
equum quidam aselle Burdo generant quidam aselus
equus
m b burgus est castrum vel aula unde burgensis
nomen quod est et dicitur etiam burgus unde etiam
burgrauius quod non est
m b burdo est equus generatus ex equo et asina
f p burgundia est quedam regio
m t burgio est idem quod castratus
m b burgulimus est illis genitalium
f t buris est posterior pars aratri
f p bursa est saccus factus de corio in quo custoditur
pecunia unde bursula diminutivum et venit a bursa
i bursas facio unde bursarius et est ille qui facit bursas
bursus est genus vestis

bustu(m) i(d est) sepulc(ru)m et d(icitu)r q(uasi) ust(um) bustu(m) q(uia) anti-
q(ui)tus ignis solebat fieri circa busta s(cilicet) sepultura
mortuorum

f p Bustua est id(em) q(uod) sepultura

m s Bustigius vel bastagius est ille q(ui) frangit busta
et spoliat sepultura mortuorum

m t Bussequior est aquis se

Butirum d(icitu)r pinguedo lactis a guttis quod cana-
li sit dicta q(uia) valde gaudium i(n)cite unde est
ad butta fiunt sit in butirum

m s Butellum i(d est) d(icitu)r ventris grossa ex intestinis cum tobe

g? Butelman est q(ui) ... sepius vel domus vel
... est a q(ui)b(us) magnus ... ut ...

f s Buxus est arbor quedam sed unus unde buxeus
d(icitu)r lignum istius arboris unde ... buxeus tr-
at q(uod) buxeu(m) ... vestit

[illegible] Busa ... suspect(us) vel q(ue)q(ui)tus

m s C abus est mag(na) mensura de q(u)a ...
... ... cabi i(d est) stateris columbarum ...
... q(ui)b(us) argenteis eme-
runt ... ut ... salis
... cibaria vel d(icitu)r corpus
absq(ue) capite et ... pedibus

f p Caba est wyngle equi

m t Cabo d(icitu)r equus a cavus caucus q(uia) ... pedum cavum
q(uia) q(uia) ... pede ... vel caboncus sunt ... ex
putredine et ... nati

m s Caballus est eq(u)us maior(is) pede tal(is) ... tellus
et d(icitu)r q(uasi) cavus tellus

Cacabus vel caccabus est vas coquinare s(cilicet) olla
vel ... d(icitu)r a ... vel ligni q(uod) suspenditur
caldaria cum sterge

n p Cachior ... q(ui) ... ... cachinno ... ...

m s Cachinnus vel cachinnus i(d est) derisus vel inutilis risus

m t Cacumen est summitas arboris vel alterius rei
a m b Cadus est vas vinarium vel olei secundum papiam
et secundum ysidorum est etiam genus amphora continens
3 urnas vel uncias et dicitur etiam mensura olei
m a m t Cadaver dicitur caro data canibus
a m b Caducus est ille qui frequenter cadit
m b Caducum vel cadus omnis dicitur fistula
f t Caducitas est idem quod caducitas
a m b Caducarius est qui in alterius domibus procedit et cadit
a m b Cadobolus est qui crebro cadit
a m b Cadmafer est inimicus patris
a m b Calamus est canna sagittarum secundum ysidorum vero secundum alios
quos dicitur penna scriptoris unde in psalterio lingua
mea calamus scribe et etiam est genus arboris et
etiam est species aromatica crux etiam
est fluvius campanie Et calamus dicitur a calo ad
quod idem est quod pono Etiam calamus pro stipula dicitur
a calco ... in sufflatione gemuit et alsit
Etiam calamus est mensura duorum passuum in decem
pedum
a m t Calo omnis est idem quod parvitas linguarum
m m Calasis est idem quod confusio
a m m Calix ... reddit...
et in tempore calamitas
a m b Calcedonius est genus calciamenti
a m b Caladrius est avis que tota alba ... est
celebratum in dulcedine et dicitur caladrion idest tota alba avis
... ingrata ... vrat caligi-
nem oculorum suis umbram
a m p Calipigius est ... non ... et in ... qui vapor
m b Calamistrum est instrumentum ferreum ad faciendos crines
crines
a m b Calami dicuntur postes ad modum calami qui cavi
in cadabris ut ... ad parandos ...
f t Calamitas dicitur dampnum infelix vel miseria que
cruciat et ... Et dicitur a calamus idest canna
que cavis et vacua est ad instar calami Etiam

q̄ dicit calamitas q̄ sit id est iij aqs uel gab(?)
ut dicit ut ipse ut vacat ut captans in calamitas
id est miseria et infelicitas quia prius calami in terra
calamitas et est dampna moriens in calamus spica que
guttas Et dicitur a calamus calami et mitto gutta
quia spicas destruit in paludibus iii aquis in terra po-
lamita unde versus in civitate ne te fallat calamita rana
mitto gutta solet esse q̄ polamita Et etiam calamita
est quidam lapis ferrum attrahens unde nauta q̄ ... gravi
variare prius est calamitare ut ...d ... est Hec
... est parva et breve existens super folia arborum
quando ... et de talibus multa fecit Rana est vi-
ridis et id est multum venenosa unde non q̄ minus
parvus ... ... est ... est pelli uel licencia ...
est gutta hec mitto p̄ ... est id est q̄ fabula uel
victima ut ... loco suo
a p Calamitas ab ac̄ in miseria ... facta
a ij b Calamancus uel calamacus est pileus ad modum parve
galee rotunde tegens medium capitis
a ij b Calatus media cor a est capisterium uel sporta secundum quos-
lingus
a ij b Calcaneus dicitur a calcanda et est i. a posterior pedis
que est sub talo et secundum Augustinum ... unde
... in sequentia ... ...
calaneu ...
m t Calcar est ferrum uel aliud metallum quod pedibus al-
ligatur ad urgendum equum ut currat velocius
a ij Calcagator uel calcariator est a ... calcaria
Calceus est tegimen pedis et ... cal
a ij b Calculus est cognomen ad plura ... id est ... et dicitur
uel ... bonum calculum id est bonam vocem Calculus est
q̄ minus ... in ... ... q̄ ... cancit ... calculo
in ... ... in calculo ...
et q̄ ... in ... nec perdit calculus in absolute
Item calculus est arbor ut in Ysaia ad ... admicti
de ... et in manu ... cancellus ... ... et
glosa q̄ cancellus est lapis igneus ut carbunculus

qdt flamma calor ignoris dr Item cal-
culus dr mina ps pendere que est calculus q-
drage qrta ps oboli Item est dr unum
p'' in apocalypsi vincenti dabo manna absc[on]di-
tu et calculu candidu i preciu Item est lapis
pvus i renibus durus et rotundus sic dictus eo
q cu molestia p sua pvitate calcat Item cal-
culus ponit p lapide i vesica cu dr i fluit inde
calculosus et dr ic cu talem pati i firmitatem Item
calculus ponit p fine ut i plautu vidi calculu mi-
litem Item idest gladius unde Calculus
est vo ius sentencia carbo Calculus est pondus
minus lapis cuius cursus acutus Si stat lapis tibi
calculus est vertendus / libro papie si vis opa
vertere
a p Calculare sicut computare
m t Calculator est calculatoris i numerator et venit
ab calculo i computo Ind dicitur hic calculo et com-
puto unde Calculo cu lapide si digitis computo sorte
c m Calon i vir lixe
f p Calatrippa i flagellu ad quod volunt fila
c m Calcestron est illud quod resultat de ferro cu purgat
i fornace
a p Calatrave i ponte vel fosse
m s Calciter i rusticus
m s Calcedonius est lapis preciosus
f p Calcia est cimentu
n s Caldariu est quoddam vas de metallo fabricatu cu tecul
n s Calcidiu est deambulatoriu sive ... spacio
m s Caldeus est quidam de caldea regione
a t Calefactus i calidu factus in calefio i calidu
fieri
f p Kalende sunt speciales dies mensis et dicuntur
aliquando est p ii tm et dr a calo quod est
voco
n s Calendariu est liber i quo scribunt calende
m t Calibs est quoddam genus durissimi ferri
n s Caliandru est mitra muliebris vel quo caput
caput involuit

n s Calendrum est quoddam ornamentum capitis quo mulieres
caloque uelantur
f p Calcetra dicitur frontis pilus qui super ponitur ad de-
fensionem capitis
m t Calipson est duricies ferri
n s Caleo es ere est calidum fieri
n p Caligo as are est tenebras fieri vel obtenebrari
in visu et hoc pertinet ad mentem oculorum
m e Caliginosus .i. tenebrosus vel opacus
a s Caligo est idem quod intelligo
f t Caligo inis est idem quod umbra
a p Caligo as are mente tenemus est caligas induere
f p Caliga est vestis quedam
f p Caligula est pannus de quo fiunt calige
m s Callidus da dum .i. dolosus vel versutus et dicitur
a calleo es quod est decipere
m s Callus est duricies pedum vel manuum creata ex
terra calcanda vel est duricies manuum ex labore
nimio proveniens Callosus dicitur quia cutis lardi
ut venit callosus .i. multos qui callos in manibus
et pedibus propter laborem Sed callis sunt proprie
via sunt facta pedibus trita ex strata
m t Calix plurali est vas in quo conficitur sanguis
et corpus christi Calix est passio ut .i. ardor tue
a me calix iste Calix dicitur a calleo .i. duro et pas-
sio est dura Calix est capitis in superiori parte aptus
quibus unum pedum admodum calicis Calix est sacra
scriptura unde potabit calix in manu mea vini meri
plenus mixto Calix est terrena voluptas ut ibi
calix babilonis aureus est .i. terrena voluptas Calix est
etiam beatitudo unde potabo calicem salutaris accipiam etc.
m t Calopes est idem quod sequens pes
f m Calomis et cum in ecclesia est idem quod elegantia
n s Calopedium est instrumentum sutoris cum lesta
f p Calvaria est locus qui hebraice golgota dicitur et
est locus ubi homines decollantur et proprie calvaria
est superior pars capitis quam supercilijs eminens

et dr ab assis talus et icco locus de assue
tudio capita disputatorum solebat detruncari
·m·f·t Calapsites est a. sanus calapedia
·m·b Calvicium idest dissipatio et sumitur proprie pro spolia=
cione capillorum in parte anteriori
·f·q Calmoces id est sit ad pedes
·m·b Calvus et calvaster idem sunt scilicet carens crinibus
in fronte capitis ubi deberet crescere capillum
·d·p Calumniari i. falso clamari et vel deponens et activum
·a·t Calvo -is -ere est decipere unde Ovidius vis calvi
fugias consortia calvi
·m·t Calumniator est falsi criminis accusator Unde ca=
lumpnia est falsi criminis impositio alicui sive crimen iniuria
·m·t Calo -nis est portator pedum et calones
dicuntur Calones pro dicti fit talis vel ut dicitur calo
libri i. inferne libri calo portatur per imonte vel est
calo lignum qui mittitur ad edificandum murum
et est facta etc. unde Calo mas pugnat equum sed scd=
git facta murum
·m·b Camelus est animal gibbosum et dicitur a camelum
i. curvum quia curvus est gibbum tamen quia in dorso
vel est curvatur
·m·b Cameleopardus est animal albis maculis super asper=
sum ut pardus camela capite similis collo equo pedibus
bubalo pectore pedes Et est diminutivum a camele=
opardus
·f·p Camera est locus secretus in domo unde camerarius et
est publicarius
·m·t Cameleon -ontis est animal varii coloris quod ut dicitur
non comedit unde Crinator est primus vitta dicunt
elementum Cameleon talpa maris allec et salamandra
Terra tibi talpam flamme pascunt salamandra
Unda sit allec aeris cameleontis
·f·p Camella est vas in quo sit butirum
·f·p Camena est musa vel est sonus dulcis sonans
·f·p Cambuta est baculus pastoris
·m·b Camus est genus freni aptum ad quod equus solet co=
artari Et alter est laqueus cum quo ligatur canis

f p Caminata vel caminata est locus specialis in
domo ut camera
f p Camisia est indumentum certas suppositum indumentis
exterioribus
f p Camisiaria est qua virgines quedam pudibunda tegunt
m s Campus est idem quod arvum
f p Campana patet in Campanator m t quod etiam patet
m t Campiductor est pugil vel capitaneus aliorum et
dicitur a campus et duco quia ducit alios per campum
m s Campaster est idem quod ille in campo existens et movetur
quia [illegible] terre [illegible]
m t Campsor i. qui cambista vel numularius i. qui numerat
denarios
f p Campania est quedam provincia ytalie in campania et est
nomen gentile
m t Campanile est turris alta ecclesiarum ubi campane
suspenduntur ut earum sonus latius audiatur
m s Caminus est fornax flammas emittens et dicitur
a camina [illegible] quod est incendium [illegible]
f p Cana galilee est finis galilee sic dicta
m s Cananeus interpretatur zelotes i. amator et est
cognomen [illegible] sacerdotum et ad prophetam
m p Cancellae sunt laborare cancellos
f p Canna i. [illegible] iuncus vel arundo in campo [illegible]
et est locus ubi multe canne crescunt
n s Canticum idem sunt [illegible]
m t Canalis vel [illegible] est fistula que ducit aquas ad [illegible]
m s Cancellus pluraliter sunt quia primo est [illegible] templi
Secundo est magnum foramen quadratum in muro [illegible]
[illegible] appositum ut accipiatur [illegible] Tertio [illegible]
[illegible] fenestre que reticulate Quarto est [illegible]
[illegible] inter prelatos et laycos
f p Cancellaria vicina [illegible] est quedam dignitas [illegible] quia
[illegible] missas [illegible] legunt in cancellariis et est
[illegible] [illegible] dignitas
m s Cancer pluraliter sunt primo est morbus [illegible] secundo
est nomen [illegible] piscis [illegible] quod [illegible] signum celeste
unde Cancer est morbum signum piscis notari

Cancer est morbus cancri et cancer est duorum
piscis vel signo zodiaci qui et certa est morbus
m. i. b. Candeo candui i. splendeo tactum supra et fit de albeo
f. i. t. Candaces proprium ... est nomen dignitatis ut patet
in hystoriis est regina ethiopie / et in eius
regno vocabantur candaces sicut a romanis ce-
sares et reges / et mulieres tunc regnabant in regno
ethiopie
f. p. Candela i. lux cereum
m. p. Candidare fit a quo verbum pro pelle album facere
bleichen
m. b. Candidus a um i. splendidus unde candor et
candeo es i. albeo vel quod albedine resplendeo
unde album natura fit sed vox candida cura.
m. b. Candelus i. aliquantum albus vel candidus
m. b. Candidarius dicitur ille qui facit alba coria ein
weissgarber
Candibulum est instrumentum evacuandi mente quo
funditur aqua ein schepfe
m. b. Candelabrum est instrumentum in quo ponitur candela ut
luceat
m. b. Caneo ui tactum supra i. canus fio
f. g. Canicies est idem quod senectus grahait
m. t. Candescere est idem quod splendere
q. t. Canis est animal ad ... unde latrat ... cus-
nat ... fulget in astris unde canicula et est
stella in medio celi situata et dum sol ad eam as-
cenderit duplicatur calor eius et dissolvuntur
corpora unde dies dicuntur caniculares et sub diebus
in quibus canicula stella sic dicta regnat Item aliquando
est quedam id est genus ut ibi nolite sanctum dare
canibus / Item sumitur pro quolibet querente ut ibi quare
responsum sicut canem mortuum. Item accipitur pro
apostata ut ibi item sunt canes ad vomitum re-
deuntes / Item dicitur minimus puerulus in capillicio
unde ovidius dampnosi facta sunt ibi saepe canes
m. b. Canus i. antiquus
m. g. Canistrum dicitur sporta vel vas de foliis palmarum
contextum ad portandum panes unde ... dicitur

caue in dictis caue

m. b Canorus, ra, rum est idem quod cantor. Et venit a ca-
no, nis, canor et idem est.

m. t Cano, is, est tercie coniugationis, id est psallere et cantare.

m. b Canopium vel canapium est velum subtilissimum quo
concluduntur pulices et musce circa loca iacen-
tium et maxime nobilium sicut sunt muri super quod altaria
et est in facie latum et in summo acutum et venit a cana-
po oppidi egipti.

m. b Canapus est nomen cuiusdam seminis.

c. m. b Canapus est quaedam avis cum [illegible] longo.

m. b Canapus est terra procreationis, unde canopicus et
est adiectivum de eadem terra.

m. t Canon est censura vel regula ecclesiastica [illegible]

m. b Canonicus dicitur a canone, id est regula, et inde [illegible] unde
canonia et canonizatus.

m. b Cantarus est vas vinarium secundum Catholicon et dicitur a
cantando quia in potu infunditur qui cantat vel quasi can-
tendo potatur.

m. b Canticum est exaltatio mentis habita de eternis.

m. t Cantrifex est artifex qui facit parue cantica.

m. b Cantus, ti, id est dicitur certa lingua que vocalia cantu-
facta consistit.

m. g Cantus, tus, tui, id est cantilena et venit a cano.

f. p Cantilena dicitur carmen et dicitur quasi cantus delena.

m. b Cantica, orum, est liber Salomonis de amore.

m. b Cantabrum dicitur purgamentum frumenti vel farine
vel [illegible] dicitur [illegible] canum et dicitur a cano et tonos
tenues quia tonet canes [illegible].

f. p Cantabra est nomen sepulcri cavernosum sepultura
mortuorum.

f. t Cantores sunt fistule musicorum vel organorum in quibus cantus
temperatur.

f. b Capharnaum dicitur villa pinguedinis et consolationis et
ecclesia civitas [illegible] prophetiam [illegible] et [illegible] civitas
fornicationis et est nomen loci.

f. t Capax dicitur id est [illegible] capit.

f. t Capella [illegible] brotinis est quoddam genus leguminis similis [illegible]

et [illegible] comicus

f t Capedo dicitur prudencia vel [illegible] vel [illegible] vel cupiditas

m s Caper est ircus domesticus et dicitur a capio quia sepius capit vel dicitur a carpo quia carpit ligna et virgultas anglice

m s Capolus est quoddam animal anglice [illegible] plucster

n t Capile est stabulum caprarum

m s Capricornus est quoddam animal anglice [illegible]

m s Capillus est cesaries vel coma anglice locke

f p Capilatura capilamentum capilicium idem sunt et est prolixitudo capillorum

f p Capilla est quedam vena capitis

n s Capitulum est diminutivum a nomine caput et est pars capituli vel textus est distinctio librorum textus [illegible] locus publicus ubi ipsi claustrales conveniunt

c t Capitalis est sentencia de capite tractanda

f t Capis id est laqueus vel dolus

m s Capciosus est idem quod dolosus

a t Capesso est verbum desiderativum et fit capere cum desiderio et aliquando conferunt quod verbum i[n]co[n]tinue ut capesso quod tamen non est verbum

n s Capicium est os tunice

n s Capitarium dicitur a capite quia ibi seniores et caput civitatis quiescunt fiunt capitula claustrales

f t Capsis est idem quod dolosus

n s Capisterium dicitur quasi capiens istrum id est aquam et est vas ad portandum aquam vel dicitur ligamentum capitis anglice galtter

Capisterium dicitur quoddam vas cum quo portatur frumentum anglice mwlde

f p Cappa est vestis tendens caput et corpus

m t Capo onis est gallus castratus unde versus campo cantu privatur tamen dicitur capo caponem

f p Capsa est cista lignea quia reponuntur [illegible] capsula diminutivum id est parva cista vel [illegible]

a p Captare id est avide appetere

m s Captus a verbum vel captum vel verbum veniunt a capio

Et iō ꝙ capiti ꝯiū po tū quod designatē disposicionē mīdiū tui sic designat ant̄ ꝙ ist ra ut
dīo capiti inter capiti ortis

n b Capicium est vestis tūm tegēs caput
Capitipendium est id ꝙ ꝯmpitium

m t Caput quasi ad spēa. Nam p̄o po ꝯ principio 2°
est id ꝙ uidere et est puls īmbrē hois. Et dr̄
a capio capis quia ipse caput os nervos et sensq̄ etc
po ꝓ mala suggestione vīn i rerapi et ipsa ꝯceat
caput tuum. Etc po ꝓ sponso et dicitur vir est caput
uxoris sue. Etc po ꝓ p̄a ꝙ ic puls caput est
i toto mundo. Etc po ꝓ origine et principium dr̄
caput sui dinati. Etc po ꝓ defensore ut xpus est
caput eclesie

xpi b Capus est q̄ avis ꝙ pqualbe
m b Capulus est manubrium gladii
q t Capularis i morte dignus
d p Capulare i scare vel abscindere vīn dr̄ lingua de-
tractores decapulant i abscindunt
a t Capere sit diuer apprehendere begrayfen et ꝗpo tū
pre minuendo a m̄ ᵹ Et etc ꝗpo tū q p ig ex
inter etc

q t Capitalis est id ꝙ ꝑtinet capite
m t Capitale i ꝯsale
m b Capidon sit manubrium gladii
n b Capitulatorium est id qd sup ponitur ad columpnā vel
est domus capituli
Capitellum est id qd sup columpna ponitur
m b Capitorium est a sinus capitoria
f t Capitaralis est vestis sacerdotalis ad cotidianas festes
f b Captiuitas est a captiuitate dictum
a p Captiare sit a pue capere
f p Capralla est diminutiuum eius quod est caprā. Et sit parua
capra
f p Capria est uua capoli
m b Capitaneus sit actiuū q postā caui castris
f p Capla est aranca marina

m t Caracter -ris papias et hugucio dicitur nota sive
et dicitur signum vel signa sive impressio vel forma sive
ymago carte
Caristropus est idem quod irrisor vel applorator
a quore (?) ...
m t Caradrion vel caladrius -ii phisiologus dicit est
avis albi coloris
f b Carbasus dicitur a careo quod caret pase (?) in fidelitate (?)
et est velum navis et est etiam genus lini Car-
basus vel carbasa ...
m t Carbo dicitur a careo quod caret flamma sed cum est
accensus tunc dicitur pruna
f p Carbonella est caro assata super carbones
m b Carbonarius est qui facit carbones
m m Chaos dicitur confusio tenebrarum inanis vel profunda
universo vel per ruinam in qua omnia dispositiones
et distinctiones latebant vel est confusio elementorum
Item tertio sensu ponitur chaos pro impossibilitate mutandi
merita vel statuta Item chaos est complexio
vel confusio omnium rerum in primordiali materia que postea
omnia fuerunt confusa
Carbunculus est lapis preciosus et est igneus ut
carbo et ideo vocatur dicitur carbunculus
m t Carcer dicitur vinculum custodie et dicitur a coartando quia
coartat et punit homines
m o Cardiaca dicitur i. passio cordis et passio cordis vel defectus
cordis que dicitur cardia scilicet pulsus cordis que alio
nomine sincopis dicitur quam habuit sanctus gregorius
et dicitur a cardion grece quod est cor latine
m b Carduus i. tribulus
m t Cardo -inis est pars hostii vel idem quod voluitur hostium
vel etiam dicitur extremitates celi scilicet septentrio
vel meridies quibus volvitur celi vel cardines
celi dicuntur extremitates axis quibus circa celum volvitur
Item cardinales venti a duobus a latere pluribus medi
stantes et cardinales sunt ministri pape qui
mittuntur a papa in aliquas regiones et dicuntur
legati Cum ideo rome consistunt dicuntur cardinales

Kardius grece 2m papiam et ysidorum dicitur q
sunt grana quedam spisse que acris est sapida qui
est in morsu et austera [illegible] ca-
pillorum fluxum curat / unde cardellum et est herba vir
lis herba crescit

m t Cardo onis est herba notissima spinis plenus [illegible] est
est quedam origo radix vel stirps unde cardiacus i pri-
maria [illegible] cardo [illegible] pro optimitate i particula
necessitatis [illegible] est res [illegible] i cardine i
i oportuno [illegible]

f t Carex est quedam herba sedes [illegible] et spargitur
in domibus tempore estivali unde carectum et est locus ubi
crescunt carices

f t Caribdis est locus periculosus in mari et dicitur carib-
dis quia carinas absorbet i submerget

f p Carica est ficus sicca et grassa

f q Caries [illegible] in mundicia liquore

f p Carina dicitur ventrale vel media pars navis et dicitur a car-
rea quod sit dimidia quia dividit aquas currendo

f b Cariophilus est quidam fructus vel arbor unde cariophi-
lum est fructus eius arboris

m t Carisma [illegible] est bona gracia que
gratis datur gratis et est gracia spiritus sancti

[illegible] Cardwallus est nomen [illegible]

f p Carena dicitur quasi carens cibo i abstinencia

m b Carmelus est quidam mons in quo est civitas dicta
carmela ubi Helias [illegible] unde carmelita [illegible]
[illegible] et est ordo [illegible] male de
monte carmeli alba veste induti

m t Carmen est dictamen de iocunditate vel [illegible]
est [illegible] vetulare [illegible] carmen faciat [illegible] et
alios [illegible]

f t Carmentis est dea carminum

n p Carmino as [illegible] carnes [illegible]
facere vel lanam carpere

m t Carnifex est i mactans carnem

f p Carnificia ey fleysch banke
m s Carnisprivium sunt speciales dies anni fastnacht
m s Carnium vel cranium est os durum capitis scilicet domus cerebri sub qua sunt 3 cellule scilicet ymaginativa rationalis et memorativa
f p Carnoletta est idem quod pinguedo i. vettebayt
m s Carnoletum est idem quod piquis
n s Carnarium est locus ubi ossa mortuorum reponuntur vel est locus ubi venduntur carnes ey boy hawsche
n s Cartellum ey kantvass
f t Cartilago
a p Carrare est i. carrare panem
m t Carnator i. carnium laccerator
n s Carbobalsamum est ungetum pro suo decortice balsami tritum
m s Carpasius est color similis auro
n s Carpentum est quoddam genus vehiculi vel gestatorium vel est currus super quo sedent mulieres pannis coopertis
m s Carpentarius est artifex operans ligna ey zimerman
f p Carpenta ey straym
d t Carpo . is . i. i. respicere vel avellere
n s Carrum . ri . vel carrus . ri . est idem quod biga ey kar et dicitur a carris . is . id est quod idem est quod dividere
f t Cartago est proprium nomen civitatis
f p Carpomicta est quidam piscis qui alio nomine dicitur pro fervulus ey karpe
n s Cartallum est sporta scutellarum
f p Carrula est idem est quod biga vel currus
m s Cartarius est alter quod plaustrum
f p Cartusia est monasterium ey cartusiensis vel quod quia et est a quodam i. cartusia
f p Casa est domus pauperum dicta a cadendo quia cito cadit vel dicitur a carendo quia caret aliariis
f p Casia est arbor aromatica et nascitur in arabia nigra robusta corticis et purpureis foliis et virtute cinamomi cuius capite sunt flores olentes unde unguentum conficitur
m s Casus a um est idem quod dilatus

f. p. Casula dicitur parva casa vel aggregacio manipulorum
vel etiam est vestis sacerdotalis
m. 4 Casus est ruptura vel eventus et plu[illegible] [illegible]
lapsus [illegible] eventus effectus sit et tag
m. s Cassus i. vanus inutilis et vanus
a. p. Cassare i. destruere vel annichilare
m. s Cassabundus i. frustratus vel destructus
m. t Cassis cassidis vel casside cassis est galea
et dicitur quasi capitis tegellus sed cassis cassis est
rete venare vel rete dicitur quo capiuntur aves vel
dicitur tela aranee
f. p. Cassia etiam potest pro virtute herbe
m. s Cassaus i. vena fauus cum [illegible]
f. p. Cassula est flos cum quo venerantur lupi et
capiuntur
n. t Cassidile est pera aucupis ad modum reticuli facta
in qua portat aves captas et dicitur quasi cassis sedile
quia ibi est ut cassis et alio nomine dicitur [illegible]
f. p Caristia est tempus carum [illegible] sicut est tempus fame
f. t Caritas est idem quod dilectio
m. ij Caseus vel caseolus est in usibus decem
f. p Castimonia est idem quod castitas
f. p Castrimargia est gula vel voracitas et dicitur
quasi castratus margos
f. p Castanea est arbor vel fructus arboris
m. s Castaneus est flos siliginis flavi coloris
m. t Castor fuit unus filiorum Iovis et Pollux fuit
frater eius per quos aliqui iurabant [illegible] dicit
ad et dicitur [illegible] vel a castro [illegible] quia est
testiculis privari quia dicitur fugat castrat se
[illegible] et cuius testiculi multum valent ad medicinas
n. s Castorium dicitur medicamentum quod de testiculis castoris
conficitur
a. t Castrare est virum qui [illegible] libidinem
operare et dicitur quasi castum natus sed tamen non
sponte et dicitur a spadone et eunuchus et spado

dicitur ic qui voluit castrari ab hominibus et dicitur
a spada i. gladio quia antiquitus tales castrabantur
cum instrumentis Eunuchizare dicitur ic qui ut est spa-
do ut scindere uel precidens Eunuchizo pro amore regni
celestis a venere se abstinet Et dicitur ab eu quod
est bonum et ectasis quod est extra unde Augustinus Eunuchi
quos non castrauit necessitas sed voluntas Eunuchi
fuerunt ministri regis uel regine quia tales in iuuen-
tute castrabantur Eunuchizatus i. castratus
unde castratos uel sanctos volentes spadones
Efficit impietas eunuchizat sola voluntas
m. p. Castrimutare i. dimidiare uel ponere uel mutare
castra unde lis i. expeditio quia filii israel castri-
mutati sunt i. mutata posuerunt castra Et
castrum situatur pro hospitali et dicitur augurius quod sit va
do alta a castro et metor
f. p. Casnica est species cuiusdam metalli
m. s. Castus et qui se abstinet a luxuria
n. s. Castrum dicitur a castro as quia sit illi sunt cas-
trati quod est negare luxuriam sicut ut illi essent
in castris et diminutiuum castella sicut casa domus quia ibi
castrentur libidines unde aliquis dicit nunquam in castris
militari vel dicatur quia antiquitus castrabant
homines qui morabantur in castris Et castellum in ...
dicitur quasi casa alta unde castra -e- f. quod dicitur
tentorium ... est ...
n. t. Castrensis est a ciuitas in castris
m. s. Casarinus i. miles qui stat ad custodiam castri
m. s. Castellio dicitur ... ... omnibus
m. s. Castaldus est vir ... pro ... et defensor
a. p. Castigare est punire pro ... ...
a. p. Castrare est ... abscindere
m. s. Catabulum dicitur locus publicus monasterii in quo
alia publica custodiebantur
f. p. Catadea est instrumentum cum quo de sublime iacitur
f. p. Catribulta est instrumentum pugnandi ... valde et

dr apollo q[ui] valde p[er]dit mortem vel dr ſagitta
hamata q[uia] hamos h[abe]t et [illegible] p[er] [illegible]
tegando et dr a cata q[uod] e[st] ſup[er] et bulta p[er]-
uis q[uia] ſagitt[is] fit ſup[er] eu[m] ſirole

m. s. Catacliſmus dr diluuiu[m] vel a cata i. vel et
clima climatis q[uo]d e[st] ſpaciu[m] terre q[uia] quatuor vigi-
lat p[er] xxiv climata mundi

f. t. Catacriſis e[st] abuſio nominis et dr a cata i. ab
et criſis uſio q[uasi] abuſio nominis

f. p. Catacumba e[st] locus ſepulture

f. p. Catadupla dr a cata q[uod] e[st] ſup[er] et dupla q[uasi]
dupla dicta flumina et p[er]ticit ad molendinatores

f. p. Catafrigie vel catafrigi ſunt heretici dicti ſic
n[on] ſcientes q[uod] tunc i. apl[o]s n[on] veniſſe ſp[iritu]m ſc[tu]m
ſed ipſe dixerunt ſp[iritu]m ſc[tu]m aduenisse hor[um] auctores
fuerunt montanus priſca et maximilla

f. t. Catalepſis e[st] aſſumcio q[uasi] gr[e]ca

f. p. Catalepſia dr ſ[...] de voce p[er] ... aucnios

m. s. Cathalogus dr ordo vel numerus ſeriis de aliqua
re vel tenus deſcripta vel iſtorum mis / a catha et
logos ſermo

f. t. Cathalopis e[st] p[ro]fecta vita e[st] dr a cata i. p[ro]fecto
et lopis vita q[uasi] p[ro]fecta vita

m. i. Cathamane i. impleta mane ſ[cilicet] diluculum vel dr
diamane e[st] dr a catha i. ſup[er] et mane et
animit[?] p[er]cam? ſ[...]

m. t. Cathaplaſma vel cataplaſtrum vel cataplaſmator
e[st] emplaſtru[m] q[uo]d ponit[ur] ſup[er] vulnus ad mitigandu[m]
dolorem vel tumorem intus exiſtentem ſ[ed] t[ame]n differt
ab emplaſtro i.t. q[uia] applaſtrum ponitur ſup[er] vulnus
ſ[ed] cathaplaſma ſup[er] vulnus

f. p. Catharacta e[st] via ſubterranea q[ua] aqua ſub terra
diſtillat vel p[ro] inſpiracione in celo dicu[ntur] cathara[c]te
nubes vel dicitur pluuiaria vel [illegible] ſunt
et quinque ſ[ed] i[n] hiſtoriis ſunt corpus catha-
racte celi i. feneſtre celi aperte ſunt ſ[cilicet] nubes
et cathara[c]te ſunt meatus pluuiarum q[ui] p[ro]tegas

uolendi diuidatur Catharacta d[icitu]r p[re]dicator volo(?) [illegible] et p[salm]o(?) [illegible]
[illegible] et catharacte
et obstacula aque
f p Cathaplectacio .i. impetuatur ... cum ... secundum ... ...
imperatorum ... ...
... ... et d[icitu]r a catha .i. iuxta et plecto ...
... ... est ripa ... ...
et uerberant
m b Catarrus est fluxus reumatis ... a cere=
bro usque ad nares ... catarri et ...
... et d[icitu]r ... a fide fluentes
f p Catasta catastae est genus pene a(?) ... ...
uel ... ... genus ... ...
ut ... in legenda sancte ...
f p Cateia est ... tela uel sagitta
f p Cathedra est ... sedes pontificum
m b Cathecuminus ... admiratus uel instructus in fide
et est ... fidei audit doctrinam ... baptismum ...
adhuc non accepit
f p Catena .i. ... ... uel ... ... et ... ...
a catha ... est iuxta ... catecuminus et ... ...
... est ... ... catenati ...
... catenare ... continuare
a p Cathechiso ... fide ... ...
... qui ... ... resultat in=
struit ... ... imbuit ... cathechisat
... d[icitu]r a cathechesis .i. doctrina uel loquor doctrine
a p Cathegorizo ... ac .i. ... uel ... et ...
a catha et gorio ... ... dico
a p Cathegoriso .i. predico
f p Cathegoria .i. ... uel ... uel predicatio
... ... et ... appellantur ...
cathegorie
m t Cathegorematica ... .i. ... uel ... et ...
... ... et d[icitu]r ... ...
... ... catha est ... ... et ...
... ... ut cathagrafo .i. ... ...

[illegible] i. par ut cathacumis[illegible] ut p[illegible]
[illegible] i. quod [illegible] vel [illegible]
i. [illegible] [illegible] [illegible] vide [illegible]
vel tenet at[illegible] [illegible] et [illegible]
m b Cathinus est vas marinum fictile et mollis
dictum a [illegible] masculus [illegible] salinum dicitur vas
aptum sali
m t t Catillus est idem quod devorator vel deglutator
quasi [illegible] gulosus ad modum catuli devorat
m b Catillosus a um idem quod avidus vel gulosus
a p Catillare i. distillare quod significat aliquid ad ve-
sicum provocare
m t t Catho onis dictus doctus vel prudens et est proprium
nomen viri ingeniosi Romani
m b Catholicus a um i. cristianus et dicitur quasi universalis
vel universaliter credens a catha quod est circa quod est univer-
salis unde catholicon dicitur quidam liber continens omnes
articulos fidei in catholica fides i. universalis fides
quam omnes fideles debent universaliter credere
m b Catulus est a domesticorum capitis minorum in
catulus dicitur i. parvus catulus et quidem catulus est
diminutivum a canis et potest dici de omnium bestiarum filio
a p Cavo as ac significat perforare aliquid vel [illegible]
f t Cautio onis dicitur certo observata quaedam
securitas et scriptum quo quis securum redditur
i. promisso vel cauto
m b Cathalogus est idem quod ordo [illegible]
f p Cathena est vinculum quo quis in cathenatur et
significat ligare cum cathena
f p Cavea est domicilium pastoris vel domunculum
volucrum et quidem potest pro loco pudibundo mulieris
a p Cavillo as ac vel cavillor aris significat calum-
niari deridere contendere sed sapit sophistice
f t Cavillacio est locutio cavillatoria cum derisi-
one quod sophistice dicitur [illegible]
f p Camilla est decora vel [illegible]
m c Cavere significat perficere
m t Cauma atis est calor excedens vel pluvia

calida ... per caliditas ... [illegible]

f p. Caula est sepes quo villa cauditur et po[r]... et ovilis

m t. Caulis ... quas herba et dicitur a claudendo quia claudit se in terram vel ... dicitur a caumate i. aestu vel a caumate i. a fervore solis quia crescit per fervorem solis

m t. Caupo ... est venditor vini vel tabernarius qui possit aquam cum vino mistam

f p. Caupona i. tabula vel mulier ipsius cauponis

m b. Caupulus est parva navis facta ex cortice et est ... Salomonum ad eas piscatores ... deferunt et quae volunt ... important

m b. Cauterium est ferrum cum quo signatur latro in fronte ad designandum ut visu ... [illegible] ... signatur cauterium et fac ferrum in catheria ... et est ferramentum ... ferro ...

m t. Cautes vel cautis est lapis in aqua ... et dicitur a caveo eo quia nauta debet se praecavere a tali lapide ne navis destruatur

m b. Cautus est ... vel circumspectus et dicitur a caveo quia cavet se ipsum in cautelis ... i. plenus cautela

f p. Cautela i. diligentia ... custodia bewarunge

d p. Cavere act. dicitur respondere vel i. curare in causidicus ... [illegible]

f p. Causa dicitur a casu in causatum in ... causidicus qui tractat causas vel iudex ... ad vocatus vel defensor

Causa efficiens ... causa formalis ... patet

f p. Caustica est ... lane et quasi ignis ... pruna ardet

m b. Cavus i. concavus ... dicitur ... caverna est foramen in terra ... vel cavulus ... in cavicula i. cavicula

f p. Cauda est pars extensa extra posteriora bruti

Cecus est a quo oculus et non videmus
Cecitas i. parum videntes
Cecula est vermis anguis et alio nomine cecula [illegible]
Cecuta est herba similis in acutie [illegible] et est a [illegible] [illegible]
Cecrops est taurus vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et dicitur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Cedrus est [illegible] arbor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Cedar est [illegible] [illegible] dicitur a cedar filio ysmahelis et [illegible] [illegible] [illegible] tenebre
Cedes est occisio vel percussio et dicitur a cedo cedis [illegible] [illegible] mortem [illegible] [illegible]
Cedo cessi cessum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
Cedo cecidi [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cedo
Celebs [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicitur i. [illegible] [illegible] [illegible]
Celum est [illegible] [illegible] [illegible]
Cedula est [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
Celibatus [illegible] i. virginitas vel castitas
Celarius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et dicitur a [illegible] celo [illegible] i. abscondo
Cella est [illegible] domus vel camera et dicitur a celo i. abscondo in cellula [illegible] in cellula [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] memoria
Celo [illegible] [illegible] dicitur [illegible] vel abscondere [illegible] [illegible] sculpsit celat [illegible] abscondita celat
Celatura i. pictura

m t Celatura est id quod sculptum
m t Celtes uel celtis est instrumentum aptum ad sculpendum
m t Celox uel celos .cis. est nauis uelox que celeriter it
m b Celindrus et cilindrus est lapis uel species petrarum et preciosa aquatica uel est asser in latitudine domus [illegible]
m t Celeste est signum celeste scilicet est libra et dicitur euratica [illegible] uel dicitur euratica scorpionis
m b Celtrum est instrumentum sculpendi
m b Celticus a um est idem quod nobilis uel autenticus
m b Celum dicitur a celo .as. id est a celando quia celum tegit omnia sub se et est celum id est quod tectum in casa [illegible] uel dicitur a celo .as. id est sculpo quia celum est sculptum et ornatum diuersis stellis et est celum terra in genere ut est allegoria [illegible] et est celeste et est celeste et cetera a in [illegible] celum [illegible] celeste sed non priuatur te [illegible] celeste
m t Celiouranos uel celigenus dicitur quod duo poli id est due stelle quarum altera est supra supra [illegible] septentrionalem et nunquam apparet nobis alia uero stella uersus septentrionem et semper apparet nobis
f p Celiphalica est vena capitis
m t Celeuma est cantus nauticus uel cantus messorum collectis frugibus scilicet ab quiuis et cetera quod est clamor [illegible] uel gaudii uel est uox cantantium [illegible] [illegible] capitis [illegible] clamat in uel proclamantibus et est uox de [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] clamandum distinctum sunt in uarietate
m b Celicus i celeste in celicus ad [illegible]
aduerbium Celitus i de celo ut gabriel missus celitus i a celo uel a deo in celitus proin [illegible] i celeste vita ducentes in celestium et cetera [illegible] de [illegible] [illegible]
c p Celigena i de celo genitus uel genita
c p Celicola dicitur a celum colo
m b Celebs est nomen plurale et dicitur qui celestem iumbar et

sit pro devoto

ag t Celeber i. solempnis famosus vel sanctus unde celebre
dicitur locus qui a multis frequentatur vel ubi celebra-
mata assunt sed est comparativum celebrior

ag t Celer est idem quod festinus vel velox

f t Celidros dicitur hirundo et est avis que in celidoniam
i. glaucum i. modum tandem hirundo facit

f p Celestea est trabea gemma nitens

n s Celsum dicitur i. quod est supra nos et hoc

f p Celsa est domus imperatoris in celsitudine i. altitudo

f p Celidonia est herba quedam

Celiti et veletii fuit homines et gebrari et
dicuntur ... in ... dotuales et erat co-
gortes sive preffectos sive leccores preffectore dacissore
et se dicit in historiis quod dicunt fuisse septuaginta in-
ducti lotore ... damus instituit sicut fecit moy-
ses in heremo deo iubente Celithsonat i. optima-
tes tunc nocentes instituerunt // velitii aut sanat
i. ad mirabiles vel admitades tunc i. nocentes defende-

n t bat // Celamon est idem quod gratorium

f t Celeratos vel celatos est ubi custos celarium
Cementum dicitur a cedendo eo quod tota lapide surgat
secundum nunc mirare vel asserata lapides et fundatur domus
dicitur cimentum unde cimentarius et dicitur i. qui operatur
cimento in arte cementarie et dicitur id quod sit ad cimento

f p Cena cene est comestio serotina Et dicitur a cenon
quod persist sit ... cenon per se ... dicitur unde sit
unus idem est quod nomen in avaricia et diu ... no-
mantes catholice Alias id est quod que in ver te-
nobium et dicitur a cenon quod Et cenobium est clau-
strum vel quod est ... religiosorum in cenobita et dicitur
lo ubi ... Item idem est quod umbra quod ati-
qui solebant comedere in locis umbrosis Et ... pro um-
bra cenon ... ... per se ... placebit

f p Cenodoxia vel cenodoxia i. vana gloria sed est
gloria mundana

m s Cenodoxium idem quod ad pedes

m. b. Cenodochium domus pauperum vel collectio
eorum et dicitur a cenon quod est commune ut cenodochium unde
cenodochiarius i. elemosinarius. Et cenodochi-
aria i. uxor eius vel elemosinaria

m. b. Cenum i. lutum unde cenosus id est lutosus
Cenaculum dicitur locus aptus ad cenandum et alio modo
dicitur

f. p. Cenolentia est fetor procedens de luto

o. c. Cenolentus i. plenus ceno

f. p. Cenotoria dicitur a. iore quia operantur de ceno i.
de luto

f. p. Cenopegia est festum quod quondam [illegible] medii
quod celebrabant in memoria quod in suo exitu de egip-
to sub tabernaculis arborum cetere celebrabant. Et dicitur a cenon
quod est umbra et pegiam comedere quia celebrabant
comedere in umbra salicum et circa [illegible] septro
in predio [illegible] ubi dicitur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
cenopegia. Cenode

a. t. Cenode i. attende ad ad et sub et ibi mutatur
d in t et [illegible] inter

m. b. Cenotaphium vel cenotarium est lapidea scriptura facta
super tumulum mortuorum

m. t. Cenobates dicitur a grecis super funem quod alio
modo dicitur funambulus

m. b. Censere i. iudicare et componitur cum re

f. t. Censatio i. estimatio et venit a censeo censes quod est
quod purgare iudicare vel iudicare in censura i. iudex
qui iudicat demonibus et cetera

o. q. Census est pecunia vel facultas estimata vel iudicata
in censoriis et censibus et dicitur a censeo cui census debetur

o. in. Centum est nomen numerale et in [illegible] sic decies decem

m. b. Centenarius est ille qui habet centum annos. Et centena-
rium substantivum potest [illegible] ut [illegible] sic centum. Et centena-
rium substantivum est pondus centum librarum quod consti-
tuerunt romani [illegible] [illegible] centenarium unum in
centesimo nominis [illegible] [illegible] sic [illegible] 2 et cetera

f. p. Centurie aree sunt partes agrorum i. centum partes dispo-
site [illegible] centuriones

m. t. Centurio est princeps vel dominus qui sibi subest centum

militis vel civitatis
m. s. Centurio dicitur prefectus in uno titulo [illegible] a quo
capitale distat [illegible] pro [illegible] [illegible]
et eo quod sit in uno plantatione [illegible] quasi [illegible]
terra
m. t. Centonarius est carmen ex diversis carminibus
plurimorum metrorum compilatum [illegible] poeta [illegible]
hec carmen colligit [illegible] est [illegible] ex diversis
[illegible] compositum et quasi pannus [illegible] vel [illegible]
[illegible] est pannus in [illegible] cum quo lupe [illegible]
se per coitum
f. p. Centupeda dicitur serpens multorum pedum
f. t. Centrix i. meretrix vel lupa diabolaris et
dicitur a centum quia multos [illegible] vidos qui ad centum
viros
f. p. Centenaria est herba valens [illegible] sanatione vulnerum
f. p. Centinarra est terra centum [illegible]
m. s. Cenopegium vel cenopegiagium cenoplectorium vel
cenoplectarium [illegible] in [illegible] sunt [illegible]
[illegible] quo [illegible] [illegible] i. [illegible]
f. p. Cepa et hec cepe n. g. [illegible] vel [illegible] cepe
cepis [illegible] [illegible] vel cepe ceparum
n. f. [illegible] est herba que [illegible] consistit in
capite et dicitur a cephas i. caput [illegible] capiti
m. s. Ceparium dicitur cibus ex cepis paratus [illegible] oleo
vel sanguine
Cepellum dicitur brodium factum ex cepis vel piperate
et aliis speciebus aromaticis ad carnes comedendas
m. s. Cephirus est nomen venti et dicitur a cephiros grece
[illegible] latine [illegible] ventus ab occidente
m. s. Ceptrum est ornamentum regis
m. s. Cepulum i. [illegible] dicitur [illegible] i. [illegible]
Cerastes est serpens cornutus [illegible] cornua [illegible]
arieti et tortuosa [illegible] alii serpentes ita ut spi-
na dorsi non videatur [illegible]
m. t. Cerastor est pistor qui ad modum cere pastam de-
[illegible]
g. c. m. Cephas grece est caput latine unde sanctus petrus dicitur
cephas quod est in capite apostolorum fuit constitutus
m. t. Cepullo est ille qui vorax vel gulosus
lo

m. b. Carpasus est [illegible] unus
[illegible] Caryota est [illegible] de omnibus speciebus aromaticis
et fuit vulgata quia ungebantur ad modum [illegible]
f. p. Carnisprivium est festa quaestio ut [illegible] pisa
et [illegible] et dicitur a caro i. [illegible] et [illegible] comedere
m. b. Carbasus est [illegible] [illegible] et dicitur [illegible] carne
comedere
m. t. Cardo cardinis est [illegible] carduus herba
alio nomine dicitur pellicanus
f. p. Cara [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] carnium in [illegible]
[illegible] et est a caro i. carnium
m. b. Carnifex dicitur i. qui facit carnes [illegible]
m. b. Carnarius dicitur i. qui vendit carnes
f. p. Caeremonie [illegible] dicuntur observationes sacrorum vel
festivitates [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut sunt [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et custodiunt caeremonias i. festivitates [illegible]
f. t. Cervix est posterior pars capitis et collo et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cerebrum ad
medullam [illegible] vel est vena capitalis quae dicitur
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
i. superbus
Cervical est pulvinar quod [illegible] [illegible] sub capite
n. b. Cerefolium est herba quaedam
a. t. Cernere [illegible] [illegible] [illegible] videre [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in cornibus a. [illegible]
et est magnus et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] a quo vel [illegible]
i. [illegible] in [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
m. b. Cervus est animal quod longa cornua [illegible]
f. [illegible] [illegible] [illegible]
Cervisia dicitur quasi cereris vis i. aqua
Cerasus est arbor cuius fructus cerasum dicitur
n. b. Cerebrum est medulla in capite [illegible] cerebellum
vel cerullum et est diminutivum cerebri
n. b. Cerotum vel cerapsum est quaedam [illegible] et [illegible]
[illegible]
f. p. Cetruncula est instrumentum purgandi [illegible] [illegible]
[illegible]

·n·in· Cherubin plurale inpositum est carus vel ordinem
angelorum. Sed cherubin singulare in compositum est nomen masculini
generis et singularis numeri et est unus angelus de illo ordine
·a·p·t· Cherub cherubis est quidam angelus de illo choro
angelorum et declinatur in singulari per os et aliter cherub
cherubis cherubi cherubin etc. et in plurali tantum cherubin
pro omnibus casibus. Item cherub interpretatur plenitudo sciencie
dicitur etiam figura vel simulacrum vel quidam ornatus
templi erat enim in templo vel in tabernaculo
duorum angelorum figure scilicet cherubin et seraphin
que typo nostro appellabantur. Et sic dicitur
in historiis quod Josephus dicit ea esse animalia vola-
tilia figure ignote que a nullo cognita est inspecta
et quod dicit Moyses se in celo sedes vidisse et ipsas effi-
ge figurata
·a·p·s· Cereus est candela vel aliquid factum de cera
·a·p· Cerare est replere cum cera
·a·p·s· Cerastinus est quidam piscis et dicitur piscis qui habet cornua
·a·p· Certare est idem quod pugnare
·n·t· Certamen est idem quod pugna vel pugillum
·f·p· Ceruiglossa est quedam herba que dicitur lingua ursi
Cessus id est ictus vel percussus
Cessare id est de aliquo negotio ... dimittere
·a·p·t· Cesar est nomen dignitatis
·a·p·t· Cesius est puer cesus de utero matris
·f·p· Cesaria est provincia quedam
Cesaries est capillatura sive crinis. Et dicitur a cedo
quia ... solent cedi id est perscindi crines
·f·t· Cespes pl. cespitis cespitem dicitur terra cum graminibus
et herbis avulsa ex rase
·n·a·p· Cespito avi are id est ex cado
·f·p· Cesonia est quedam ... que vocat in stole
polli
·a·p·s· Cestus est scutum rotundum
·a·p·s· Cesatus est id est nobilis
·a·p·s· Cetus est quidam piscis maximus magnitudinis talis fuit qui

deglutiuit ionam prophetam [illegible] certe in declinacione
sunt hec nomina dicitur cetra in mensa / mari animalibus cetis
Unde dicitur in genere dat ceti certe grandia et in ipsis
equinus sunt hec est cetus ceti et est animal ignue h[oc]
cetus vel ui [illegible] quicumque multi-
tudo vel turba unde [illegible] inuenit cetum possum dicere
parte cetum

a b Ceterus est idem quod alter
Chaos dicitur id ad quod tendit aque cum [illegible]
Cetimea dicitur siccitas aquarum que tunc [illegible] vel est
m b Cetalamentum est idem quod transitum
a b Cetulentus dicitur idem quod vinolentus
a b Ciatus .i. mensura vini dicitur quod
unde de plenis ciatis multos perire-
st sciatis vel dicitur pondus quod
decem dragmis imponitur
m b Ciborium vel ciborium dicitur ornatum
sine structura in qua fuerat corpus
ad modum calicis dispositum vel est vas ad cibos
a b deferendos aptum Cibus pro [illegible] i. plenus cibo
f t Ciclas dicitur sed duo modo est quedam vestis posita dicta a
rotunditate sursum stricta et deorsum lata Item est
insula marina et dicitur ciclades i. cumulus quod ista vestis est
circularis et [illegible] ista insula est fundata
f p Cicendula est fructus in quo pendet homo [illegible]
[illegible] dicitur et [illegible] pro pluribus
a t Ciclops plus est plures monstruosi a ciclo .i. circulo
dicti quia unum oculum habent in medio frontis in modum
circuli et est mensura curta
f t Cicatrix est signum quod remanet post sanacionem vulneris
m t Cicer .ris est legumen quod [illegible]
f p Cicada est vermis quidam
f p Ciconia est avis quedam
m t Cidar dicitur mitra vel pileus pontificalis
n b Ciere sunt vocare vel commovere in actione et sunt aliquem
ad iudicium vocare
m b Cignus grece .i. olor latine [color] est avis quedam dicta a canendo
eo quod carminis dulcedine vocibus modulatis fundit
i. [illegible] swan et cignus est [illegible] morti

57

appropinquat tur v[e]l de dulcis calet et q[uod] longu[m]
collu[m] et uacce plerumq[ue] v[e]l d[icitu]r [illegible] agnus
est cauti[us] apprimus. q

·q· p Ciliarcha uel ciliarchus est princeps sup[er] mille
homines et d[icitu]r a cille q[uod] est mille et archos
princeps

·m· s Cilicium e[st] uestimentu[m] de pilis caprarum q[uo]d[am] quondam
de quo antiquitus fiebat tentoria

·a· p Cilicac est suffi[cere] u[e]stimentu[m] dac

·m· s Cilium d[icitu]r p[ro] oculi et d[icitu]r a celo as ac i[d est] abscon-
do q[uia] celat oculos n[on] tunc s[c]ilicet

Cilicii d[icu]n[tu]r reges albanorum

·a· p· s Ciclas est drachma uel ciclus et d[icitu]r a ciclon grece
q[uod] est rotundu[m] latine

·a· p· t Cilex e[st] pl[ur]alis q[ui] fit f[ructus]? s[e]p[tu]m est herba odorifera

·f· p Cilla &c· est piscis marinus attingit naues sed
magnos [illegible] d[icitu]r a uo cilleo i[d est] moueo q[uia] con-
tingit p[er] motu[m] aque

·f· p Cilindria d[icitu]r magist[er]iu[m] uagicul[um]

·m· s Cilindrus est lapis [illegible] et d[icitu]r a[ur]u[m] cile-
lindrus a [illegible] q[uod] est terra et idros aq[ua] q[uia] p[er]
ea[m] et p[er] i[n] terra e[st]at [illegible] e[st] lignu[m] t[e]r[e]s
[illegible] naues port[antu]r i[n] q[uo] pedes uel uel
est i[n]strumentu[m] agricular[um] quo terra arata coequat[ur]
i[d est] rastru[m]

·m· s Cinnamu[m] est q[ue]da[m] herba uel semen aromaticu[m] va-
lidi coloris

·m· s Cimiteriu[m] est atriu[m] circa templu[m] i[n] q[uo] sepeliunt[ur]
mortui et d[icitu]r a cimen grece q[uod] e[st] dulce latine et
sterion stans uel statu[m] q[uia] ibi est dulcis status
fidelium u[e]l d[icitu]r a cimis et theos terra q[uia] ibi cor-
pora mortuorum teruntur tamen u[e]l d[icitu]r a cimen
grece i[d est] aurum latine et terros terra q[uia] ista terra est
p[re]ciosior aliis sic aurum est preciosius aliis metallis

·f· p Cista est figura mobili

·m· s Cistatilum est i[n]strumentu[m] ubi [illegible] i[n] q[uo] [illegible]

·a· s Ciphus est uas q[uo]d de quo potatur

·f· t Cilis? uno[?] est pluralis [illegible] 2[?] est lapis et [illegible] est

spes adoifica
·f·p Cima est summitas olerum vel arborum vnde
coma arboris eyn wippe
·f·p Cyquinca po'r pro metrice vel est ficta ut prius per
patet
·f·p Cimba dicitur quasi tuba et est quedam nauis in profunda
satis ampla vnde cimbula diminutiuum [illegible] cimba
po'r pro ca pro parte nauis que est aquis vicinior
eo quod sit aquis tumbit
Cimbalum est instrumentum musicum parum concauum ex per-
mixtione metallorum mollium quo sonum et dicitur a cim
a cum id est cum et balum morsum quia ibi sit commixtio
metallorum vel dicitur campana qua monachi solent
pulsare ad mensam
·f·p Cimbria est capsa seu vas cum quo peregrini solent
deferre suum potum [illegible] secundum [illegible] mensura
·f·t Cimex vel cimox est vermis [illegible] et fetidus
Cinamomum est arbor aromatica breuis cuius
cortex est admodum canne dispositus mire vtilis
·a·p·t Cinis vel ciner secundum aliquos est pro fauilla
extincta in cinericius et est [illegible] dicitur cinis
·a·p·b Cinq [illegible] est quarto quarum [illegible] in
[illegible] a vna et pertinet ad cantum et dicitur [illegible]
sit [illegible] in aduentum domini
·a·p·t Cinifes ut dicit papias sunt musce [illegible] ut
vnus [illegible] et [illegible] [illegible] simul [illegible] et
dicit ysidorus [illegible] musce minutissime [illegible] sep-
tuaginta interpretes cinomia posuerunt pro cinifes
Cinq [illegible] musca dicitur
·f·p Cinomia est musca canina
·a·p·b Cinocenali vel [illegible] sunt dolces canina
capita habentes
·f·p Cinosura est vrsa maior et est quedam constellatio [illegible]
·f·p Cinoglossa est herba [illegible] [illegible] canis et dicitur
a cinos quod est canis et glossa lingua
·m·b Cingtorium dicitur id est quod stringit corpus dictum a cingo
id est cingo
·a·p·b Cingulus [illegible] distinguitur secundum [illegible]
Cingulum stringit [illegible] vnum [illegible] [illegible]
·a·t Cingere [illegible] pertinet tardare [illegible] in [illegible]

et est artificium angulorum

·m· b Cincinnus vel scinicillus dicitur calliculus capillorum i. vna ferrum. Secundum papias dicitur q. cincinni sunt capilli dependentes a capite delicate

·m· b Cippus sunt quedam trunca lignea cum quibus stringuntur pedes captiuorum ne possint recedere i. cippo dicitur quasi tenere

Ciprus teste isydoro vel uteror et est insula vel arbor aromatica que semen simile coriandro de quo fit oleum quod etiam ciprinum vocatur. Secundum quod ciprus est idem quod venus i. lampada [?] papias

·f· b Cipressus est arbor aromatica et alta cuius flos est multe odoris et de pilis sambucus que botros

·a· q Cia cum est idem quod vero ladam

·f· p Circumfertula est idem quod crula

·m· p Cipriarcha est princeps ciprie

·m· t Ciphos est vinus [?]

·f· p Ciplia est quedam vigil

·m· b Circinus apud carpentarios dicitur quod agendo efficit circulum vel circinus dicitur circulus est qui extenditur circa quorum unum signum est in centro vbi tamen iuxta circumferencia vel est virga plaustri vel est vectigal septentrionis et ipse fit [?] circa caro multum et sunt venti qui ispanie gallice vocant quia a gallia partes afflat et dicitur circa quia plaudendo fit circulum

·m· q Circiter i. ambitum

·n· p Circumcepcio i. circulo

·n· p Circumvolucio i. firmitas stabilitas

·f· p Circinia vertex ponera de quibus cum b super vertice circinis dicitur quod ex circinus et de a. de hoc circuite

·m· t Circumcellio circuius est monachus qui per circellas vagatur et spaciatur et pro dici monachus vagus

·f· t Circumcisio est sacramentum et vel etiam est corporalis voluptas superfluorum et non necessariorum deposicio

·m· t Circumpedes sunt vestes sandaliaes vel dicitur sandaliaa corpus quasi [?] vel dicuntur absque calciamentis i. sine calciis

·ppo Circa quod dicitur multum et dicitur circa dicitur et circiter

quia circa pertinet ad tempus ut dicimus circa decem annos
circa ad locum ut circa ecclesiam Sed circum pertinet
ad utrumque tamen ut dicimus circuit mille vias Sed circum pertinet
tamen ad locum ut circum montem Et circa reperitur
temporale et locale Circuitus non tamen localis Circum
non tamen locale Et sunt prepositiones accusativo casui deservientes

a t Circumcapio -is amplectere

a p Circumdo -as -dedi circumdatum

n t Circumferentiale -lis est extremitas dicta a circo tamen ort

a t Circumfero -fers omnem quamque portare in circuitu

a q Circueo -is i. ad modum circuli circuire

m b Circumspectus -a -um qui providet vel astutus vel sagax

n b Circulatorium dicitur pallium rotundum quod greci ciclas vocabant

p p Circumventus -a -um i. deceptus vel fraudatus

m b Circus Circus est linea circularis ad idem punctum rediens circulariter in circulo dicitur in circulo circularis circulare i. ad circulum plicare in circulariter ad ultimum Item circus dicitur locus ubi iuvenes equi cursu certarunt vel contendebant

m t Circus est monstrum marinum

f p Cirinita vel cirimentum est id quod natat super liquore in vase ut vinum maneat

m t Ciris est idem quod bonus piscator et est genus

f p Cirena est regio libie que de suo nomine civitatem cirenensium condit

a q Circumsilio -is circumvadere vel circumsaltare

m b Cirobalsamum est unguentum factum de fructibus balsami et dicitur a ciros i. fructus et balsamum

f p Cirogra vel ciragra est passio manuum a ciros quod est manus et agra quod est valitudo et dicitur sincera quod ad hoc dicitur vicibus est genus vel

m b Cirographum dicitur scripta manuum scilicet cautio que fit propria manu debitoris et dicitur a ciros i. manus et graphos scriptura et alio nomine dicitur privilegium Item cirographum est carta scripta sine sigillo Item dicitur epistola quam famulus propria manu scripsit

m s Curogrillus est bestia que in malleis? tritici latitat
quia calamus tritici solet excitare et est compositum
m s Curologus est medicus manualis scilicet curator ma-
nuum seu vulnerum
f p Curmeria est dominatrix seu que disperdit manuum
seu incidit i. manum in curialibus i. ista tenens in
statu dominandi
f p Curoteca est tegmen manuum vel repositorium quod
a curos i. manus et teca repositorium vel scrinium
seu a quo ad ubi aliquid ponitur
m s Curotecarius est qui facit curotecas vel qui vendit
m s Curpus est quidam morbus non nodosus scilicet planus in
cur curpus compositum pud vel lex quod magistros porta
sunt i fistella curpia et dicitur a capiendo quia curpus
capit in se quandiu et pro lege vel per b vel per c i dicunt
m s Curris est civitas sapiens vel est corona vel
agglomerata civium et antecedens pre capitis in ar-
viri ita unum et dicitur a quo sanguis fluxus et vel
a curis curri vel dicitur a quo curas fluxus vel
capillus hic dicitur densa agglomerata civium i. antecedens
pre et hic prelat ad dolores vel ad aures et
est media producta scilicet quod est alta brevis dicitur
i. sanus
pa Cis i. citra i. a parte de bene vel est proprium nomen viri
qui fuit pro sanctis et inspirator omnis et
est in. est in mediate
f p Cistera est vas ligni ad modum piscis dispositio
f p Cisma est divisio et est idem quod divisio scilicet
uel est discordia vel lingua in cismatio i. scisma
veritatem catholicam scindens et dicitur quasi divisus a fide
m s Cisalpinus a. um est vir de prima loca et dicitur
a cis et alpinus et est illos qui sunt i. ultra montes et alpes
m s Cisinus est ad vestimentum de pelle sit subducta vestis
tunica et dicitur a cis i. minus vel citra et mos
m t Cissor est venditor panni
f p Cista est scrinium et dicitur a cis ab
f p Cistarcula quasi a cista et arcula et dicitur minus pluris
f p Cisterna secundum papiam est locus profundus ubi colligunt

plurimalos ... defay aare aquarud

f. p. Citara est vena glandis vel caro dicitur instrumentum
musicum ... quod tenens in citarista et cita-
redus et est qui psallit in citara. Item citara
est gaudium ut ibi versa est in luctum citara mea.
Item est tribulatio vel passio ut ibi confitebor
tibi in citara deus meus

m. p. Citarizare est ludere in citara

a. t. Citerior i. anterior et est comparativus a citra

a. s. Citimus i. ultimus et est superlativus a citra

f. p. Citaria est quedam herba que alio nomine dicitur plantago

f. p. Citonia est quidam fructus glandis

adv. Citra est idem quod ultra

a. t. Cistor ... prudens astutus

f. p. Cistricia est fovea ad capiendum lupos

a. t. Citrapodes dicuntur vasa pedes habentia ad
coquendum apta

a. s. Citramarinus quod locus vel homo ... citra nos
et est ... ad ... et marinus

m. m. Citrolli est lignum ...

f. p. Citta dicitur lucius ... in glacie

f. p. Citula dicitur vas quod ... ex ... vitreas

a. s. Citus ta tum est velox vel agilis i. cito adverbium
i. velociter ... mox ... subito
sponte

a. t. Civis dicitur a coitando in civitate ... ab
ea dicitur civitas

a. t. Civilis vel civilitas f. t. est socialis ... civis
... et rei publice administratio

a. s. Citergus dicitur ... qui quottidie clamat in tabernis

a. p. Citare i. ad iudicium vocare ... et ...
... in ...

Deinde

f. t. Clades dicitur fames que fit
ex sterilitate frugum vel
secundum papiam dicitur pestilentia
vel imbecillitas calamitas
adversa valitudo ... morbus
luctus miseria erumpna labor

casus adustas optimi contagium quibus ex
capitur & pestilentia

a p Clanculat vel clanculac i occultac
f p Clacetta dimi in dr pua clades
f p Clada dr tra atemensis
n s Clandestinus dr a clam i occulte et destio
i mitto quasi occulte missum vel factum in clandestie
ad uerbum i secrete & cetera
a p Clandestinac i occulte mitte
ad. Clam i secrete vel occulte in clandestinus a. v
i dubius vel occultus in clanculum vel claculum
dim i secretus
f t Clamis 2m ypocre vel papia est pallium quod
ex una parte induitur vel consuitur sed subula
i firmatur et dr a clam i occulte quod occultat
vestes interiores et est proprie dimitte usque pampis
pallea dicitur clamis ac mediocris pallea sub
pampis. Item quis mentellum sit motu
a t Clangor est sonus tube ex clangere
n t Clango gi ctum est proprie sonac ut tubac clangere
a s Clarus a um dr strenuus nobilis & inuictus vel
lucidus in claritas et est appellatiua quoniam ad te
et nobilitate operis // Item claritudo est appellatiua
gen. vel pro genitiui sed clarus proprie i pro splendidus
vel luminosus ad modum coeli Item pre clarus i palius
clarus
f p Clara fontem est proprium nomen virginis
f t Classis est multitudo nauium vel dr va nauis
et dr a calon i lignum quod naues ex diuersis
lignis fabricantur unde classis est cerium quod
ventis gerens dictum a calo i lucos Item classita
et fuit tua pro vome
a s Classitarius est qui imperat naui et naute
a s b Classaigo is quod tubicen i tuba canere
n s Cleo os est multa sit usque clamit elecl uscat
finit cleo pertitit uerat Ploior idis cleo cleos
et socdo signat

n. b Claustrum est edificium et habitacio religiosorum
inde claustralis et hoc claustrale i. ad claustrum
pertinens
n. b Clausorium vel clatrum est quoddam volutum lignorum
sive cancellus
m. b Clatrus vel clastra vel est repagulum
quod ponitur pro hostio vel est unum hostium et pa-
ruc ortorum viniarum vel viridariorum
f. p Clava est instrumentum ligneum quo utimur loco
campanarum
f. p Clava est instrumentum ferreum cum quo percutitur cymbale
vel clava est genus baculi. Et derivatur clava cla-
nus et clavus. Clava dicitur est et dicitur a cleos
i. talis quia utiliter advolvitur percuciendis. Item cla-
vis est instrumentum aperiendi et serandi seras
Et dicitur a vo claudo inde claviger et clavigera
et dicitur a. vel quod portans claves. Item clavis
dicitur ab [illegible] i. defendo // defendit cum [illegible] ne
frangatur et est lignum vel ferrum [illegible] aqua
dum [illegible] Item clavus est repagulum ut dicitur
Clavus tabernaculi. Item clavus est gu-
bernaculum navis sicut [illegible] in
Item dicitur vestis qua peregrini dalmaticis
partibus portant vel est vestis dignitatis unde
de sancto Bartholomeo legitur quod habuit vestem
clavatam in gesta. Clava ferit clavus
apparat clavus dum ungit. Item clavus repagulum
vestis quasi sit et clavus
n. b Clavicordium est instrumentum musicum
n. b Clavicimbalum etiam dicitur instrumentum musicale
m. b Clerus i. professio a cleos grece i. sors [illegible]
quia est de sorte dei vel dicitur a cleos quod i.
gloria quia dicitur glorioso vel dicitur a cleos
i. [illegible] quia dicitur [illegible] et [illegible]
f. p Clamonia est [illegible] vel dicitur [illegible]
o. t Clemens i. misericors inde clemencia i. pietas

tas, dicitur quasi in iuste dampnata / Item misericordia
dicitur de aliquo iniuste dampnato vel juste dap-
nato miseri sit cordia vere / Item iniuste est va-
clemencia dicitur etc.
m b Claudus dicitur etc. est qui claudicans incedit / unde claudico
et claudico vas verbum neutrum
f b Cleorium est nox amasie et dicitur quasi inter magna
f p Clepsedra est instrumentum per quod liquor in vasa mittitur
n t Clepo pis .i. furor furaris
m t Cleps pis .i. fur
m b Clibanus .i. fornax vel cumulus feni
m b Clibanus est idem quod pistor
m b Clibanarius est qui custodit vel facit clibanum
m b Clibanicus vel clibanitus est panis in fornace
decoctus
m b Clibatus dicitur etc. qui est passor in ventre
o t Cliens .i. servus vel famulus et dicitur a cleo
.i. colo quia servi deum et colebant ad servicium suorum
dominorum vel cliens est nobilis servus
f p Clientula .i. ancilla vel famula
a p Clientare .i. famulari vel servire unde clientela
clientia f p .i. servicium
n t Clima tis est pars mundi vel regio vel provincia
et sic solet dici tamen quatuor sunt climata mundi
scilicet orientale occidentale septentrionale et
meridionale
m b Climatum dicitur genus gladius vel spata
f t Climax est gradatio vel ascensio
m b Clipeus dicitur a clepo .i. furari et est scutum vel
dicitur a celo quia celat militem a sagittis unde hic
clipiolus .i. parvus clipeus
m b Clipiatus .i. clipeo munitus
n b Clinodium .i. parvum donum
a p Clinare dicitur verbum neutrum componitur cum in re de ac etc.
m t Clister ris vel clisterium est instrumentum medicorum
quo stercus in fimi ventre induratum faciunt
exire

f p Clitella dicitur sella asini vel muli ... libro vel ... est pondus sub quo aliquis summa ... tate ... [illegible]

f t Clivitas i. fragosiositas et dicitur a clivus et est ascensus vel mons non magnus vel descensus montis sed fragositas in clivis i. ascensus et declivus ascensus in decline ad ...

f p Cloaca i. ...

d(iminutivum) t Clunis dicitur pars carnosa circa renes

n t Clus ... dum ... i. ... et tace ... est id quod splendet ... qui est actus est ... discordia

a t Claude i. concludere et ... ... re ... ... pre ...

n p Clunagita est actus ... et ... more qui clunas ... clunagitat ... currit mulieres

a t Clinget ... id quod ... ...

f t Clunes sunt ... ... vel nobiles

a p Coadunare est id quod iungere

a p Coangustare i. comprimere

a p Coartare est constringere in ... coartatus ... i. constrictus

a p Coacervo dicitur ... vel coadunare

m b Coagitatus ... ... i. ... ... a ... coagitur ab ...

m b Coagulum dicitur lactis ... vel dicitur a ... quod ... lac coagulari

a p Coagulo i. lac cogulo

a t Coalo vel coalco ... ... in coalesco ... ...

d p Cohumilior est id quod subvenio

m b Cocus est ... ...

m b Coccus est ... quo ... ... est ... pictura ... rubeum et ... colorem ... coccus dicitur pannus rubeus vel ...

purpura mollis et rubea | Coccus grece
dicitur color et vas dicitur. rubeum sive vermiculum
ut est glosa super ysaie si fuerint peccata vestra
ut coccinum quasi nix dealbabuntur / Coccus
i. coccum vermiculus quia coccus dicitur a cocco fac
est ad maturum sit in ultimo mittit vermiculum in
sanguinem et tingitur pannus ut fiat coccum vel coccinum
m. s. Coccinum vestis est vestis rubei coloris sic
dictum a cocco fac
f. s. Cocus vel est qui curat vel tractat
n. t. Coclear est vas cavatum coquine aptum ad officium
comedendi pertinens
a. g. s. Cocitus pc a loa est fluvius infernalis vel luctus
f. p. Coclea est [illegible] ascensus in muro est
etiam est ad similitudinem piscis marinus qui etiam concha dicitur
et purpura tingitur in sanguine coclee etiam sunt
per turri rotunde unde dicitur cocleam scalam
tris testam ex limace
m. s. Coclearium est vas ubi servantur coclearia
n. s. Cocula sunt vasa coquine
f. p. Cocula est coclear coquine
f. p. Coculla vel cucullata est instrumentum coquine cyfelle
f. p. Coctus est idem quod bulitus
f. t. Coctio id est [illegible] pedo
m. s. Codicum est pes piri vel pomi
a. g. s. Cocodrillus dicitur a croceo colore dictus quod
mala bestia in terra et in aquis nocens est autem
quadrupes longitudine xx cubitorum quis
demorte est in aquis in die vero in terris que ova
fovens ea in terra dicitur lintwarm
e. f. in. Cocot et etiam est hebraicum et dicitur byssum vel
sericum unde ezechielis xvi c. dicitur [illegible] decem
caritatem non est inflatum [illegible] equipollens
apud nos. Cocot est una litera que in origina-
li et in aliis libris reperitur et ita exponit
glosa et dicitur [illegible] marcos [illegible]
nostro vocari vel spongia mortuum quod [illegible]

f. p Cola est vas vel instrumentum ad quod lac mun-
datur
m. b Colaphus est percussio in collum cum palma facta
in colaphiso i. ad collum percutio
n. p Colo -as i. purgare vel foras emittere
m. b Colus dicitur quod sit ... unde
supplemitas tibiarum est in testi in per quod
et dicitur a colo i. cribrare descendit ad ani-
nendi ... mulierum cum vacillat Colo est instrumentum
lini et dicitur id quod tendat id in colos-
m. b Colicus est qui patitur colicam id est infirmitatem
vel morbum qui nascitur in illo testiculo qui dicitur
colon
f. p Colica est passio quedam
Coluber est serpens extra tractus in aquis in ... ...
vel est aque ducta vel locus per quem aqua
discurrit Item 3o coluber est nomen avis et dicitur
quia colles ... quia ... colit et parit
pullos ... vero ... tum
m. t Collis est terra ... elevata vel sic Col-
lis est tumor terre ... planiciem terre ...
tendens tamen ad modum altitudinis non pertingens Col-
lis cum est monte inferior sed terre altior vel
... dicitur quia terre tumor et dicitur collis a co-
lendo quia sicut magnus labor colitur et in ... ...
plus cum aere et solari calore qui in ... ...
... Et ideo fructus crescentes in collibus aliis
dulciores et sapidiores inveniuntur et citius ad
maturitatem perducuntur Item est infima terre pla-
nicia et suprema montis altitudinis collis tenet
medium ... ad ... et ideo aer est spissior
et crassior in valle in monte vero subtilior quam
in valle ... cum et nobiliores recipiunt
colles in ... et influencias a superioribus
... et ideo tales fructus ... sunt ...
sapidiora quam in vallibus et in aliis ... ...
colles citius recipiunt radiorum illuminacionem

qui valles et meliorq a nubibus irrigatur
de montibus ergo descendunt torrentes et
rivuli super valles et de collibus diluit
super campestria et de monte super valles
cl b Calcitus est idem quod apoplexia . et dicitur calcaneus
calcata calcita
m b Cassodium dicitur vestis tanglata sive maculata vel
dicitur pallium virgatum vel latum capucium bubulatum
vel est vestis sedicatorum
xl b Collarium est cibus colli vel panus quod colla capit
m b Collopedium est ligamen quod equus fert collo
etc est in cursu
dc t Collabi dicitur a con et sel et labor . r . cado
Colum est instrumentum quo cervisia mundatur
vo t Colax fuit quidam lactator a quo tali pl dici
colax id est devorator
q p Collega dicitur socius in officio sive in via vel colega-
tus vel dicitur qui colligitur tunica divi sui
cf p Collera est unus quatuor de corporis humoribus
corporis scilicet sanguis colera melancolia et flegma
et unus tenens aliorum quorum sunt quatuor elementu mu-
tuat scilicet sanguis aerem colera ignem mela-
colia terram flegma vero aquam
m b Collibeo es id est sal placere unde collibescit id est valde
delectatur
q p Collibista id est quod numularius vel trabiseta
qui recipit collibia id est nummisella pura ut sit
poma nucum etc unde collibeo de quo dicitur est
cum est ... sumam petunie
an t Callidus id est sal lesus vel quassus
an t Collisor dicitur bellator a collido dicitur e quod dicitur
cf p est Collirida est faria quempta et dolcea
afrupa vel est panis parvus factus de simula
tanglus vel tanglaris et dicitur a collura etc
quod est facula ...
m b Collirium est unguentum ad oculos vel ad aures vel ad vales

uel exprimit

m t Codex est quilibet liber [illegible] dicitur [illegible] quasi
librorum [illegible] uel [illegible] [illegible] diuisa
precepta [illegible] in tabellis non diuinum
i. plumbi [illegible]

m b Codicellarium est idem quod bibliotheca

[illegible] p Coartatus i. coactus uel depressus a coartatus
compositum a con et arto, unde arto a[?] io et
deponitur n

m b Coeuus i. similis [illegible] equus

m b Coetaminus i. compar etatis

m b Coequeuus i. equalis et eiusdem etatis et probitatis

a t Coemo est accipere uel simul emere

m b Cognatus i. amicus

m t Cognomen dicitur nomen quod imponitur alicui a parentibus
ut sunt nomina natalis in generatione et cog-
nominare et sunt alicui nomen a patre uel nomen
quod impositum est ei in baptismo

m b Cophinus est sporta de uirgis facta apta
ad portandum puluere

a p Cogito est actiue cum aliquis proponere et est in mala
accipere ut [illegible] in passione domini cogitauerunt
aduersum me impii

a t Cogo est idem quod colligo uel constringo

a t Cognoscere i. agnoscere in confessione [illegible] [illegible]
et cognitus nomen f. [illegible] [illegible] i. quod manifestatio

f t Cognatio est idem quod contractus consanguinitatis uel
consanguinitatis

19 m t Cohortes i. [illegible] et dicitur a con i. simul depo-
nitur [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]

q p Coicere sibi illi [illegible] uel quod cum alio compulerunt

a e Cohibere i. coartare

f t Cohors i. terra [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]

m p Coitare i. ire ad [illegible]

[illegible] Coitus est idem quod actus luxuriosus
Coire est [illegible] uel simul ire

a p Colliquare i. [illegible]

Collectiu(m) est ipse id quod ulli est et ulli ipse
Colonus est agricola uel est qui transit de
uia in ciuitate(m) in aliam uel qui (con)stat pro se
qui uel ibi. Unde mos erat antiquus et
maxime romanis ut equos mittebat et captiuos
habebat mittebat eos in villa ad colendum
agros illos quos colonos appellabant
f p Colonia est ciuitas que habet in ditare plebitu-
dine cultoribusq(ue) adimpletur
m s Colibertus est a eacius libertate et e(ius)d(em)
simul emptus p(re)ciis
n s Colobium est id quod sup(er)lorica
a t Colo, is, ere, multa sunt unde (con)sta agros
rus forum superos colit atque parentes / bos
arat et (con)stat honorat (con)seruat adornat
Regula est p(re)t(er) quod tu ut si terciu(m) (con)iug(ationis) p(re)t(er)itu(m)
Ut colo, is, et cetera que descendunt ab eo (com)po-
nuntur habent sc(ilicet) eam eo. Regula colo, is, ere, et sunt
(com)p(osi)ta corripiunt p(ri)mam sillabam co
a t Collino, sunt maculare uel polluere
f p Collogetenida uel colochinda est herba que
amarissimi saporis ut est agrestis
f t Colluctacio i(d est) simul luctacio
m t Coluber est serpens venenosus dictus quia colit
calles umbras quod (con)stat in locis ad serpere
f p Columpna est sustentacio lapidis in muris
m t Columen est s(er)uitus eloquentia uel fortitudo
f p Columbina est herba que nottewortzel
m s Columbinus i(d est) similis
m m t Coluber dicitur a colendo et ... et (com) captiua q(ue) ... p(ro)
in captione collo uel tortu(m) in serrore uel ... p(ro)
dici iugum uel locum in quo se coluber nidificat
n s Colustre est q(ui)ssus lactis sc(ilicet) lac in mamillis co(n)-
gelatum uel potius nouum lac quod statim mulgitur
p(ost) fetum quod cito coagulat(ur) unde colustre est i(n)st(ru)m

cū qͣ mundat cuppa cū koppe sey

a m b Collossus vel colossus sunt domus ydoli vel ymago ydoli vel statua marmorea erecta

[illegible] altitudinis centum et septem pedum

f p Colligatura est i. unionum ligatura

a m b Collaphus est [illegible] i. [illegible] adquaver-tui facta

Colliurus est [illegible] ut i. [illegible] mali et sunt duo [illegible] qui distinguit [illegible] alt[illegible] speci-

a m t tria // Color est qualitas visu perceptibilis i. [illegible]

f t Collatio est idem quod donatio cū [illegible] in col-lator // Collectuarius dicitur eadem [illegible] mutuus

m b Collegium est universitas

a p Colligare i. simul ligare

m b Collum est quod pe animalis quod alio nomine dicitur cervix

q t Colliphendium est [illegible] dispositum ad [illegible] colliphe

m b Colatum dicitur [illegible] quod [illegible] medicinis pressus est

f p Coltit dicitur a calando et est vestis quae supre-

dicti pars vel ornatum lecti

a t Colligere la soy

f t Commater i. cum alia mater vel que levat a qua de fonte baptismatis

d p Commilitare i. simul militare

m b Comodum est idem quod [illegible]

p p Comolitus est idem quod [illegible]

a p Camminare est [illegible] dicitur [illegible] vel est [illegible] vel [illegible] fieri est vel [illegible]

a p Comparare est idem quod assimilare

q p Comparatista est [illegible] cum alio de eadem parte

a q Compedire i. ligare

m p Compensare i. simul vel [illegible] pensare

m t Compescere est idem quod reprimere

f p Compita compitancia compitum quadrivium idem sunt et simul id ubi multe vie conveniunt

m b Complacere behagen

f t Complexio est [illegible] est que [illegible]

a b Complere i. adimplere vollebringen

m b Complectorium i. adimplens

m p Compluuij i. pluuijs irrigati
a t Compone est rei congregare
a t Comprime i. angustiare
f t Compta i. simulata
a t Comprehende sit pro capere ... que so ...
d p Conor aris i. laboro in conatu i. labo
in eo conamento quod idem est
f p Concha dicitur a cauitate quia caua est
et est pro piscatorio quod factum est de ...
... est testa uel piscis ... est lignum
a s Cancauis sit loco cauum
f t Concheus e lignum quo dispono milites ... ...
est 2a in ... dicitur gladium quod colligi ...
m s Conchilium uel conchile conchilium est species ...
uel concha marine ... piscis quorum latus i. ...
... de cuius sanguine coloratur purpura
a m Concors dicitur gravis cauta in concentu et est
in ... transferendo
a t Concedo mea locum est ... diuide ...
m t Concedo mea ... sit ... et ... a ...
et cedo a in ... mutando
a s Conchinus i. grauis uel flagellus i. ... et
... a ... quod sit ...
cantare in ... ... i. cantor
f t Concio i. congregacio uel ... ... allocucio
uel ... in ... et ... allocucio
in ... ... et ... sit in ...
et est locus ... uel ... ...
et ... dicitur cubiculum i. dormitorium
m s Concilium dicitur congregacio ... ...
... ... est ... ... tractat
m t Concilie est ... ...
m t Concordare dicitur ... ... permutare
... Concinare i. ... cantare et dicitur a ... i. ...
... i. ...
n g Concinnando i. componendo uel canendo
f p Conna dicitur ... ... uel est ...

in comate i fecunde in comatiuis et est
ic q̄ ducis sit sentencias vel est alias
in conuin gressu sed p̄ sessionis preest
vel cunctacio est comunicacio Ctū est
vel fuit distinctio in comatis i. sentencia di-
q.t tatis // Comes est socius via et tale est
nom̄ dignitatis et hec comitissa i. quinimo
vel socia et lumiosa concepta et cetera
sedi p̄ viri ut sunt viri comesso in
ceo est vt amorem qd aliq̄ dectiadat
cea cuis zc et ez due supi in sz cen
vel cenu ut dt pstag Crat comedo de-
abeo qtu ut comesu vel comestu geo co-
messo comessas et et oia q̄ abeo deriuat
p̄ assella corripiunt
ap.t Comictaius est aliquis quicumque sacius vel
cancellarius et comentarii dicunt illi qui scribunt
aliquorum gesta
in.t Comentum est liber expositorius vel est fran-
dulencia vel mendacium fictum
q.t Comentariensis dicitur miles vel stipendiarius
vel custos carceris
ap.t Comentator est scriptor vel dictator
a.p Commeo as ac dicitur transire vel quicunque
in.t Comercium est de pluribus rebus una receptio
vel emptio rerum comutatio ut si quis dat
metallum pro pane et equus vnde dicitur comercium
dicitur quantitas mercium sc̄ deitatis et humanitatis
et equus Crat ego gessit deo quantitas et
deus eius largita est dimitatem descendit
cum dimitas et ascendit celos quantitas et
exaltata est super choros angelorum vnde canit
o admirabile comercium
f.p Cometa est stella vel constellatio apparens
in presagium ignis i. maior stelle comas ha-
bens et fit malum et nunquam bonum vnde qui
respiciens videt scintillas et ignes trahentes
per aerem quas sepius videt in acie magis eptile

et aliis dispositus et ideo aer inde inficitur
venenatis quare [illegible] sunt [illegible]
[illegible] morte indignatio [illegible]
et [illegible] bella diuisa et inde [illegible] de post=
remas apertis venenus ex fallacia
per aerem discretus tunc vapar [illegible] et [illegible]
et qualitas qui corrupit aerem et afficit eum
venenosum tunc cum homines attingit fit et generat
in eis apostemata et languores diuersos vnde sunt
venenositatis sunt diu tres mortalitates et concu=
pressionisque aeris

a m b Comici sunt poete qui fabulose gesta hominum ex=
primunt in comedia et est talis despectus vel
est carmen factum de villanis

a m t Comedo onis est gulosus vel deuorator inde
comedia quod infra est

a d m Cominus est idem quod prope

a m t Commilito onis dicitur cum duo milites conueniunt vel
cum alius milicia comparatus

d p Comminiscor i. inuentorari vel ad memoriam reuocare
vel doctrinam in inter [illegible] colligere

a m b Commissum i. peccatum vel facinus

a p Committo prelia sicut in [illegible] quod [illegible] cum ca
pertinere

d p Comitor aris dicitur associari

a m b Commissura i. iunctura

a m b Commissarius est cui aliquid committitur sicut alicui causa vel legatio

a b Comune est aliquid ad omnia pertinente

a m b Compascuus est ager qui ad pascendum communis est

a p Combinare i. associare vel iungere

a t Comburere i. cremare in totum consumere.

a p Congelare i. condensare per frigus gefrizen

a p Commemorare i. recordare gedenken

a p Comodare sicut commodum prestare

a t Comensalis i. socius comedens in mensa

d p Comessari sicut laute viuere vel sicut cum [illegible] ut
plenus

a m b Comparere i. obedire vel [illegible]

o. t Compar i. ſilis vnde comparitas i. equalitas
a. t Compater i. cum alio pater vnde interpretatur
o. t Compati i. ſimul pati
p Compeditus dicitur catenatus vel ligatus qui est
cum pede vel peditus constrictus et dicitur a compedis
i. cathenae
m. s Compendium est aliquid dictum quod breve et
equum. dispendium est quod est longum et inutile
vnde quidam doctoribus ſic utilibus compendia dicas
de longiſ nempe utilibus dispendia dicas
a. t Competitor est qui cum alio petit
a. s Concellani i. ſimul in cella manentes
a. p Compello as at dicitur alloqui vel aliquem in causa
trahere
a. t Compello is ere dicitur quasi ſimul pellere i. coartare
a. q Comperio is ire dicitur agnoscere vel invenire vnde
compertus ta tum i. inventus vel agnitus
a. q Cooperio is ire est tegere vnde coopertus i. tectus
n. t Competere i. quoniam vnde appetens i. quaerens
f. t Compes est cathena qua pedes ligati tenentur
a. s Comodus i. comodoſus vel utilis
a. t Compilator est qui aliorum dicta ſuis dictis permiscet
vnde compilacio i. permiscio et compilare vnde per quod
a. t Complex est socius in malo vel fautor qui non
plus facit quam alii dicitur a cum et plico quod
cum plicat i. maculat et ſumitur in malo ſensu 2o
dicitur a cum i. ſimul et plico quod ſimul maculat et ſumitur
i. bono ſensu
n. s Complexio est id quod mixtum est
n. t Complaudere est ſimul gaudere vel ſimul plaudere
n. t Complodere i. colligere vel adunare ſonare vel
dicitur manus ſponte et claudere cum dolore vel
gaudio
q. t Compos est dicitur potens vel qui ſui ſuorum pedum
potens ſit cuiuſlibet generis est
a. t Compungere i. ſtimulare
n. p Computare i. calculare vnde computus et est liber
vnde computator calculator
p Comitus i. ornatus vel ſuperbus et venit a como i.
orno

q t Conuius i qualis uel quantitas i qualitas
a p Comendare i dare beuole
d p Camentari sunt fingere glosare uel exponere
n b Comectatorium i copato
a t Conficio is ere sunt componere uel quiescere et
est ptinet ad medicos qui multa cumsistit ad fa
ciendum suas confectiones
d p Comiari sunt terere uel minari
q t Confes est idem quod vnus uel proprius
n b Confinium dicitur vicinitas uel est locus ubi fines
duarum terrarum contingunt
n t Confate sunt simul loqui
a p Confirmare i stabilire vnde confirmacio et est unum sacra-
menti de septem sacramentis
n b Conflatorium est locus ubi faber calefacit ferrum uel
metallum et dicitur a con et flo flas uel est dicitur follis
n p con/Conflare i simul flare uel aurum ponere uel
aquam aliud metallum et est ptinens ad fusorem frum
a t Confodere i simul fodere
n t Confligere i simul fugere pugnare uel contendere et
compa[ra]tur cum con et profligo as quod est dissipare
uel destruere vnde conflictus et est discordia uel
pugna uberum
n t Confido is ere est idem quod credere getrawen
a b Conforeo a i mutire uel confirmare
q t Conformis i similis et venit a uerbo conformo as
quod sunt similare
a p Consortare i roborare uel consolare
n b Confragum dicitur locus in planis ubi multe arbores
franguntur ut fiat nemus dampnum Item
est locus in quo frangit arcem
a p Confricare i conterere
a t Confringere i simul frangere
a t Confundere i verschemen
a p Consultare mea lo a sunt confundere uel reprobare
versucen
n t Congero sunt accumulare
a p Congregare i simul congerere
f q Congeries dicitur ceruus lapidum in uno loco vnde congestus

i. accumulatu(m) et dicit(ur) aggeres fructus et glu
meratus vel Congeries lapid(um) et s(unt) glo
meratus fili. sanguis et h(ec) dicit(ur) frutex
a. p Congeriel dicit(ur) collector stipulare
n. t Conglaciare i. congelare
m. p Conglobus dicit(ur) coadunari ad modu(m) globi(?) vel
Conglobatus ta tum et s(unt) tria(?) ordinales
a. p Conglutinare i. iungere
d. t Congredior i. pugno vel luctor vel aggressus
i. conflictus vel bellum
n. t Congruere i. convenire vel concordare vel simul congruere
et venit a grus quia ipsa non est in visu sed magis
in grege ut congrus
m. b Congruus a. um i. conveniens et pertinet ad ordinem
et dicit(ur) a con et grus gruis quia ille aves
quando aves volant ordinate sibi quod concordans
congrue et ordinate sed via pascendi
m. t Coniectura dicit(ur) a prefix i. coniectura et pars
astrologus in coniectura et est inditium operis
suspiciose signis cogitatis operatis et dictatis
f. t Coniux est idem quod coniugatus
q. t Coniux est tam viro quam mulieri
a. p Coniugare est simul iungere et pertinet ad matrimonium
n. b Coniugium est idem quod matrimonium
n. b Connubium est viri et mulieris coniunctio
m. t Conpetitor i. fictor vel dictator
m. t Conator i. temptator
Complasse i. multa mutua conversio vel simul pro
f. t Compotatio est potatio ad bibendum
n. b Complementum est cisterna i. aqua pluviae fluit
q. p Computista et computator idem sunt
n. t Conquinisco sunt oculos claudere vel capite inclinare
vel dicit(ur) caput inclinare conquiniscere dicta
n. b Conniuere est signum oculis facere
d. t Conquiror sunt querelae clamorem
m. t Conquirere sunt acquirere
n. p Conquassare l. destruere
m. b Conradius dicit(ur) consilium et validi dans
a. p Conregare i. congregare vel iuntare

m b Cosinus est qui mecum sit socia vel et est vul-
garis
p p Cospacious est id quod inspiratio
f t Costentus i. attestata
n t Coserere com: conjungere vel conjungere et componitur a con et
sero quod est seminare vel plantare
n q Consentire i. assentire
d f Consequi i. acquirere vel aliquem sequi
n b Consistorium est locus ubi statur ad iudicandum
est pretorium
p p Consitus i. ornatus consero sive plantatus vel locatus
c t Conspilator est qui dat consilium alteri cum voluntate
p p Compactus i. junctus qui sanus vel geminatus compactus
sunt est vero ... quod condensus
n p Coagulinare fit ex ... conjungere
f t Cospicio i. perlustrare
m b Cosecretanus est a quod secrete cum alio
m b Cosecuta i. consors vel consorcius
a p Costrupro ... simul capere procurare
m b Cosobrinus i. cognatus ... Consobrini sunt quos
genuere sorores || ... sunt agnati quos genuere fratres
... duos ... et ... [illegible] fuerunt
consobrini sed agnati dicuntur ... [illegible]
... et Elizabeth cognata tua ... agna-
ti dicuntur ... consanguinitatem ...
f t Consors dicitur eiusdem sortis i. socius vel socia in
consortium i. societas
m b Consolidus i. fortis vel robustus et venit a consolido
quod est roborare vel firmare
f p Conscientia i. sapientia vel prudentia
d p Consolor aris i. confortare vel consolatum prebere
unde consolator et consolatio que idem sunt
m b Conscienciosus est ille qui diserit conscienciam vel
qui est plenus conscientia
f t Consparsio est farine per aquam aglutinatio sine fer-
mento i. azima
n p Cospicie i. ... conspicere vel dormire

Conspicuus i. excellens vel pulcher

m. p. Conspirare -ui -i. concordare concorditer vel uniri

m. p. Conspiro -as -are -aui -atum i. coniuncto spiritu concordare
vel iurare unde conspiratio i. coniuratio in malo

a. p. Concito -as -are i. provocare invitare vel commovere
unde concitus -ta -tum i. velox et est media brevis
vel longa unde Concito quia componitur vel breviatur

m. t. Conclave vel conclavis est camera secreta vel
locus clausus unde conclavium et idem est

m. p. Concrepo -as -are -ui i. consonare i. resonare
vel sentire

a. b. Concretus -ta -tum i. conspissatus coagulatus
vel conglutinatus

f. t. Concors i. unanimis vel concordialis unde con-
cordo et concordia i. unanimitas

n. p. Concuba est a. vel aqua q. vel q. concubit cum
aquario vel aqua

f. p. Concubina idem est quod pelex
Concubitus i. coitus vel luxuria

m. t. Concubare i. condormire

a. t. Concutere dicitur commovere vel desternere

a. t. Concussalis est quod debitum nature exigit violenter

a. t. Concupere i. concupiscere

a. p. Conculcare est conterere vel pedibus calcare

a. b. q. Concinere i. concordanter cantare

d. p. Concionari i. alloqui

m. t. Concinere est simul cantare

a. t. Concipere i. suscipere et dicitur a con et capere unde
conceptus -ta -tum

a. p. Conclamare i. clamare aliquas res simul

a. t. Concludere est aliquid vel ad finem deportare

f. t. Conclusio f. t. cum conclusione
Concha Concretum est aqua simul nata

a. b. Condensus -sa -sum i. incorporatus vel spissus vel
pecus ramis et frondibus et vel alia condensa ab

f. t. Condicio dicitur lex sive forma oportunitatis status
vel eventus

n. q. Condio -is -ire dicitur saporare vel dulcorare unde

conditus ta tum pcs lo.a et perfect ad temperandum
ciuilorum [illegible] Condio is ic dicitur corpora mortuorum
speciebus aromaticis inungere Conditus inc adverbium
ticus a cia condire .i. est fit absconditum
Condo is e fit edificare reponere vel abscondere
unde Conditor vel [illegible] condit olim sed conditur autem
Condolere .i. compati
m t Condependere .i. simul pendere
f p Condolomatica est quedam passio contrahens membra gulosis
f t Condolomatica passio est una de [illegible] conformi-
tatis .i. iunctuus manuum et est passio nodosa
manuum
m t Condescendere .i. simul descendere vel consentire
ad b Condeptuenus .i. decepta parte ventus
Iff p Confertus ta tum .i. repletus constipatus
constipatus vel condensatus vel confertus et dicitur vel
a conferto quod est replere constipare vel condensare
ad t Confestim est idem quod statim vel mox
Iff p Confederatus .i. ad ad fedus iunctus et dicitur
a confederor aris ari .i. compactum facere
f t Confessio vel a uo confiteor quod [illegible] est aliquid
mali [illegible] reuelare et confessio fit sponte
et voluntarie sed passio fit coacte
m b Conertud vel cisterna e aque [illegible] omnis speciebus [illegible]
m b Conspicellum dicitur locus ad inspiciendum aptus
ad b Consternatus .i. deiectus et inde prostratus
a t Conspuere .i. cum sputo maculare
f Constantinopolis est ciuitas in grecia situata
ad t Constans .i. stabilis unde constantia .i. stabilitas
a t Consterno is e. dicitur expandere vel tegere vel
pauimentare
d p Consternor aris dicitur .i. valde deterreri turpescere
vel [illegible] contristari unde consternatus .i. contristatus
n p Consolido as uel [illegible] .i. condensare tendere
consistere vel protegere fulcire
m p Consto stas stare et post pro constare [illegible]
re [illegible] ad [illegible] et [illegible] ille [illegible] consul [illegible] f
a t Constituere .i. statuere vel confirmare

Constringere i. artare vel coartare

.vi.t Consul est idem quod consiliarius

.x.t Consumere i. dilapidare

.a.t Consulo unius [illegible] consilium petere et construitur cum accusativo sed secundo est consilium dare et construitur cum dativo in pluribus

.f.t Consuetudo [illegible] est ius quoddam moribus institutum quod pro lege suscipitur ubi lex deficit

.q.t Consulatus vel consulatus i. dignitas ut est consul

.a.t Consuere [illegible] in consuetum

.m.t Consurgere [illegible] consueti i. assueti

.m.b Contagium vel contagio dicitur mixtura a polluto et morbus portare vel amid vel amid [illegible] de facili inficit totum corpus inde contagiosus contagiosa contagiosum i. contagio plenus est idem quod lues vel morbus et dicitur contagio [illegible] contagium sepe ponitur pro peccatis

.a.t Contio [illegible] dicitur scilicet arare concitare operari vel contingere [illegible] pendere

.m.b Condolus i. nodus in condolomatico i. nodoso

.a.t Conducere [illegible] scilicet vel Conductor pretium tradens [illegible] ducatum Qui [illegible] locat [illegible] pretium dat

.m.p Conductus est qui conducitur pro ducatu Sed conductus nomen est idem quod conventus

.m.b Conductitius vel conductorius vel conductorium dicitur quod pro pretio conductus

.a.p Contaminare i. deturpare inhonestare maculare vel polluere et dicitur a con et tamos [illegible]

.o.t Contremisco [illegible] dicitur i. complectare [illegible] est [illegible] vitulum contremisco et dicitur [illegible] vel [illegible] amore corpus

.d.p Contestor [illegible] est [illegible] vel exhortari et [illegible] a con et testor [illegible] testatum prestare vel [illegible] in contestatio i. iuramento

d. p Contestari · i · fact cec in qtacto i sufficia
d. p Contari · i · presentari
d. p Contemplari · i · vide vel t spue et ppe vidit ast
ad divisibilia
Contenciosus · i · litigiosus
n. t Contepere · n · t · i · sil tepe in qtepe que
m. b Contemptu · i · ewan
a. t Cotere · i · qminue spw reissen
f. t Coticio sit tare vel abmutasce
m. b Coticiu id sit et ppe dic 2a goadnotth · i · plus
sempuo
f. t Contiguato · i · tiguore quieta vel coaptata
edificare
a. b Contiguitas est id qd vicin sit ppinqq in qti-
guib · i · vicinitas Ꝯ qtiuuite · i · assiduitas sev
i mcat vitiq in qtinuitas id est assiduitas
e dilige a w q Xes sut qtigue q st aq me uite
Ꝯ sut qtiniue q nullo sut mente
n. t Contiguo · n · i p to est ce vel fiei qtigum
a. t Contigo est fiei vel attade gebory
a. p Consumare sit ag op q pfice
n. p Continuare est op q i tepu idefesse pfice vel
qtinuare in qtinue ad lim · i · assidue
a. b Contemplacio · i · specla b quo ad sed celestia
a. p Contracto ab · i · sil tractare
a. p Continencia e ad q castitas
f. p Continens est id q castus
a. t Contondere · i · qtere qw stosse
a. b Contorquere qw · i · sil torquere
d. p Contribulari · i · sil estari
f. p Contracta est id q sicus
f. t Contrito · i · pctato in qtto pm · i · pctatum
a. t Contrahere · i · qstuiger vel abreviare
n. t Contradice · i · i opposita dice qt
d. p Cotrariare · i · ffriu ‡
n. t Cotremasce · i · ptunge mouere
q. t Contribulis vel qtribulus vel qtalles dur qsag=

vinci qui decoctus fuerit vn est dictum a quo et tag
et vinum et que et qui contubernalis et qui contribule
m o Contubernium id est affiraci vel societas quorum sedi
vel cohabitatum proprie dicitur quoniam contubernia sepius
vero dicitur pro contubernio dicitur cum tempus quadam societate
id est caritate Et dicitur contubernium in templo contubernia
a y e Contubernalis vel contubernalis dicitur id est asseccu=
tor vel assecla vel dicitur socius eiusdem militis qui
in eodem contubernio est
v o t Contumax dicitur superbus vel repugnans iudicio
in contrarium id est superbia vel in obedientia Item
contumax 2m ysidorum dicitur ideo quia contempnit
in primo dictum contemptor id est probus
f o p Contumelia est id est iniuria et hec contumelia est id est
iniuria id est verbis illata in contumeliosum id est plerisque contu=
melia et est qui est velox et tractat verbis superbie
Conturbare id est molestare
d o c Contueor hec protege defendere vel frequenter
aspicere
a y e Contus est genus teli quod hec ut quod fere cau=
terium pre grossum et ptum acutum quod rustici
portant baculo gaste cum schaft Contus
et ypad galoe contus est instrumentum cum quo pisca=
tor perscrutatur aquam terrendo pisces cum
stare in contor arb in depale
c p i t Conturnix dicitur avis regia in arabia nascens
quod greci ortigometra vocant ab ortigia insula
sicut dicta est quo primo quarumites apparuerunt Alii
vero vocant ortigia Et in nostri vocant cam
tigurdu cum wachtel vogel
f i t Convallis est magna vallis vel quod alles dicitur
magis compressa loca terre inter montes
m o t Convalescere est ad sanitatem perseverare vel redire
m o q Convenire plerique fit est cum id quod aggreco appro
alloquor convello monto grando pango
assimulo decet oportet Alterius id est quod

paic' venie vel adiuuac vel adiuuac ut ista
qui ι adiuuat Dcd ista principes conuenit in
Dicit est id qd alloquor vel appello in aug'
vos igit conuenio ι uidei ι alloquor Dcst
gaudeat in battho queriat illi et Dcnuls da
assimilo ut iti qui ι torre ι sleb sit esse
ι ad ut albedo qt parti ι iest sorti Dcuis
est id est qp assic in ι cuiay matha uo-
ne opdcnatis quemist meou Dcte id qd pa-
go vel patiscor ut dcs queis t vni dcuai in
ι permitto vel patiscor // Dcuis est e id qd
ι causa tthe ut dn queis i ι ι ι ταυη thofin
ad mediam Dcis po' p decy ut ite ffiq q m
ι deq me Vn gt aliqis // Dconct ut uadamne
corarare puellam // Dcte id est qd optet qd
quit gt tatac ι oportet tatare Vn Dconct
alloq' et pit appellit et int' pellit affator
pdeo assot' Vl' Dconct alloqt' deq q' sd
assimulet Dcogit et eos vocat et appellit in
pangit adiuuatur et adiuuet q'ns est
Dconopus dn ec' tws fit relaty dinnacq ala flecq
m·b Dconalet qualini thus ι pti ι qualeste vel sanusfici
q·t Dconuentualis est vnq dt conuentu
a·q Dconuentus ub vi ι aggiato religiose
n·b Dconuenticlum est mala aggat' vel secta
f·t Dconuersio dn trc m ·a· vti de malo ibo) ut
paniq ad fidem catholicam et vel a se qsta
ι demalo ibonum vita
n·p Dconuersus est declarare tencbt in quis nomen est
laicq monachq
Conual Dconuadinq ι ueig
f·t Dconuers ι quenty vel qsesq latros in
d·p Dconsiczar acc quicia asic vel impparae in
quem nomen gt et dn impa in qtumelia d
obrobrim
a·p Dconuiua est qui cu alio comedit et dr illc
qui dum ι uitat vel qui ab alio inuitatur at-
tie vel passiue et dn qi sle vinco esse pla

tilia q fit acie et presse scz wi[illegible] ...
zelotipus quia uertur aliquid [illegible] compa-
riens et agens sed cum mie signatum ... q
[illegible] en wirt-schafft

ff p Conuiua i. sc [illegible]
a p Conuiuare wirtschafft machen
f p Consulta i. pegamum
a p Conuitare i. sc uitare
d t Conusa i. sc commedere in quocunque [illegible] n. co-
medens
a t Conuidere pro in consarcio et consorcio
ff p Coniuicus est ille qui actum sequamen
d p Coequari i. comequari
f t Coloris dicitur multi de rusticorum
n b Coopertorium dicitur coopertorium libri et uestis a cooperio
i. tego
a q Cooperire i. detegere
f p Copia est exemplar uel augmentum
m b Cophinus uel cofinus est sporta ex virgultis facta
in qua paleas apportantur domesticorum vel zo[illegible]
sariate [illegible] milites quorum adeunt receperunt cophinos
sed [illegible] est uas ex virgultis factum aptum mun-
dare stercus et mundare terram et dicitur cophinus
est grauis [illegible] uel cophinulus et cophinarius
facit cophinos
m m Copos est labor uel fatigatio unde in copia i.
habundancia uel est sufficiencia uel superfluitas
et ex superfluitas de labore constat
m t Copes pes i. diues in copia de quo dam conuerte
copis ab ac i. lentus (?) regressac
m b Copinus est parua biga qua quis traquit manu
m b Copiosus i. sterng copia
n b Copiola est idem quod assatura
n b Copodium est pitica carnis
n b Copula i. quitur (?) uiri et mulieris matrimonialiter
et ittecologia sepe ponitur copula i. sed quia peccati
sed copula est cordam uel uinculum cum qua aliquis
ligatur
a p Copulare i. iungere
m t Coquus est ferculorum preparator et proprie cum ex ut ex-
quoquo quis idem fit

f p Coqua est ... ... in quo coquitur ... et coquinam que ... ...
in ... et ... que ... sunt in ...

m t Cor dicitur a cordiam ... ... est
... dicitur quasi cautica ... ...

m b Corallus est lapis preciosus vel est herba marina
que crescit in aqua et quamdiu est in aquam et tunc
est virgis(?) extracta ab aqua indurescit et fit lapis
Corvum ab ... ... et cetera ... est ...

f p Corauls est curia specialis ubi multi qolebs(?)
querunt ... ...

m b Corbus vel corbis est a quo dicitur ... ...
Corbis i sporta in qua clemosina colligi de-
mensi duodecim corbibus i sporta sporta

n m Corbam est donum dei oblatio vel votum

f a Cornula est nomen arboris

n m Corbanum sed est papinus dicitur gazophilacium et ita
expot glosa super ... mattheo non licet mittere in cor-
banum quia precium sanguinis est

f p Corbana est gazophilacium ... in quo
quo mittuntur denarii

m b Cor... ... dicitur quasi cordis cultor

m p Corcupa est cultor vel agonista

m b Cordatus i sapiens et dicitur quasi cor proactus(?) ...

m b Cordus i serotinus vel maturus

f p Corda dicitur zona campanarum vel ... ...
sonat cithara

o t Cordax i audax vel sapiens

ad Cordetenus i ... ipsius cordis

f p Cordiana est ... ...

... b Corduella est avis quedam

m b Cordiacus est cordis pulsu ... vel dicitur ... qui
dolet in corde

f p Corea ... ... dicitur multitudo ... saltancium
ad consonanciam musicalem vel ... est ...
tenetur est diabolus quos duos gladios ignitos
in ... i saltare

Corea ... dicitur quasi carnea quod carne tegit
vel decarne abstrahitur et ... pellis animalis in
... ... pellis decorta
... ... pallis et corea quod pellis ...

[illegible] uini [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et dicitur quod [illegible]
uel [illegible] in arce decorio ex-
coreo. Discorio .i. coreo spoliari et similiter
[illegible] spoliari in arce corrica .i. ligamen de
corea factum quo calceus alligatur
m b Carillus est saccus in quo [illegible] fuse
Coridus est auellana [illegible] et est
locus ubi habundat auellana
m b Coriandrum est quedam herba et eiusdem [illegible]
[illegible] semen [illegible] semen [illegible]
[illegible] et [illegible] super [illegible]
[illegible] et [illegible] semen [illegible]
a t Corrigere .i. castigare uel se corripere
q t Cornix est quedam auis magna in wlgari bolica
cornicula [illegible] in cornicula di-
minutiuum in cornicor. aris. d. p. et est uocem
cornicis imitari
m q Cornua est id quod animalia portant in capite
cornu cornua faciunt [illegible] cornua cornu
[illegible] cornu [illegible] Item cornu est
extremitas belli uel altaris uel [illegible] fortitudo
[illegible] cornua [illegible]
[illegible] in cantico moysi cornua
[illegible] cornu est [illegible] et [illegible]
in [illegible] cornua [illegible]
est [illegible] uel [illegible] in [illegible]
agnum habentem septem cornua .i. septem dona
spiritus sancti [illegible] est id quod [illegible] uel impugnat
[illegible] a cornibus [illegible] libera
me [illegible] est [illegible] adornata in capitibus
[illegible] ut supra [illegible] capita [illegible] et [illegible] animalium
[illegible] est [illegible] copia in [illegible] libro de
[illegible] cum pleno cornu copia [illegible]
m b Cornudere .i. se [illegible]
f p Cornupeta est animal quod cornu petit
m p Cornuare .i. sufflare in cornu
f p Cornuta dicebatur facies moysi [illegible] radios

speculatus quos usque quaque [illegible] potest [illegible]
glosa [illegible]
Cornutus est aliquis qui cornua habet [illegible]

ms Cornicari est gestire quod quis [illegible] voluptatem concupiscunt

f p Corona est rasura pilorum in superiori parte capitis [illegible] clerici sunt per totum orbem capitis quod habent super reges vel corona est circulus qui ambit pupillam oculi vel est premium et merces retributionis vel est tempus quo datur victoria martirum vel sit sertum quod datur virginibus pro martirio

a t Cornipes est aliquis qui cornueos pedes habet et semper pro equo ponitur

m t Corpus est aliquid quod quinque sensibus tangitur unde corpulentus id est grossus vel pinguis id est corpulencia id est pinguedo unde corporalis et dicitur corpus [illegible] unde corporalis et corporale quod [illegible] sunt

a t Corpetus est non [illegible] [illegible]

m s Corrigium est [illegible] sequens ex promissis

f p Corrigela est cedula quedam que ad modum [illegible] [illegible]

f p Corruptus id est dissolutus vel fractus unde corruptela id est dissolucio

f t Corrogacio id est coniunctio vel congregacio

f p Cortina ut dicit [illegible] quod dicitur velum quod in tentorio quod [illegible] tabernaculum [illegible] cortina est ornatus ecclesie vel tabernaculi que sunt vela in lateribus altaris suspenduntur ne sacerdos infra canonem in conspectu circumstancium confundatur et dicitur cortina a tegendo vel tenendo vel tendendo unde cortina est ornatus mulieris [illegible] vel cortina est locus in templo ubi aliqui dabant responsa [illegible] et hec in papiam

Cortex est superficies arboris unde corticeus id est corticem auferre et componitur decorticare id est [illegible] et sit corticem deponere

ms Cornus multa [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]

moderat[illegible] [illegible] quod [illegible] i. cetera vi-
sunt multi clerici id est simul dicentes et in
papiam dicit concordia et atque ad ipsum
locum stabat ad modum corone vel corone
vel dicitur a concordia vocum vel a caritate
quia debent esse et quod est unius cum sunt plures
multi vel in sacra collatione // clericorum cetus vel collatio
i. cetera sunt esse concordiam in vocibus
et mutuam caritatem ut in psalmo quod chorus vastatur
Tertio chorus est etiam psallentium i. unus ubi
ibi chorus sanctus martirum. Item est quedam
quantitas vel congregatio aquarum. Quinto est
ordo angelorum. Sexto est ventus et spiritus
septentrionalis quia sunt tres scilicet boreas
aquilo et chorus et dicitur quasi cum sonoritate
aliorum ventorum flans licet in decepto ua v
sit frigidus. Septimo est corea vel a producta
in illud regnum legitur quod puelle ducebant
coreas i. coreas. Octavo chorus scriptum est instrumen-
tum musicale cum duabus fistulis per unam reci-
pit ventum per aliam vero reddit sonum lauda unde
psalmo laudate eum in timpano et choro et
nono mensura tritici. Locus est quedam et
ordo // stat chorus et saltat organice quod sonat
f t Coruscatio coruscationis claritudo fulgor
omnia id sunt
m s Coruscus -a -um est idem quod splendidus
m t Cos cotis dicitur lapis quo acuitur cultellus ad
scindendum
m b Cosmicus vel cosmaticus i. mundanus et dicitur
a cosmos grece quod est mundus latine et inde cosmicus
q p Cosmimeta per c a [illegible] est mensurator mundi
et dicitur a cosmos i. mundus et metros mensura
m b Cosmigraphus est mundi descriptor unde cosmi-
graphia vel cosmigraphia et est descriptio
mundi unde cosmigraphicale id est mundi descriptio
f p Costa est pars animalis et dicitur a custodia quia ab

17

ab ipsis i. locis custodi
Costa est nomen regionis que fuit prope urbe ea
Costus pertinens in custodia et est nomen officii vel
prelature
m s Cottidianus i. quotidie quod fit in cottidie
f p Cottidiana dicitur quedam pestis scilicet febris
f p Cotula est mensura vini continens duos ciatos vel
est puteus
f p Copa est pes avis
f p Corscenas dicitur parvus parvus maius
f p Cotidus est lapis ... vel dicitur nomen avis
m s Cotus est dicere discordia in animis vel est talaris

d p Crapulari fit crapulose vivere
f p Crateinia est quedam civitas in
cracauia et est a dictum a
f p Crapula est immoderata vora-
citas et dicitur quasi cruda fella
vel quasi cruda fel in cruditate
generator cor et stomachum
indigeste efficiator unde versus post pro consessum potus
Hug Vina bibens mane ... informat ...
Crude prestendit ori crapula multa mevi in cra
pulosa i. plena crapula
m a Crater oris et cratera ... est talis
quis duas ansas et ... modicos ... et talibus
quid ... appellabant et ... dicitur ...
... vel a et plurali ... vel ...
vel as ... pariter ... lapsus et ... sunt
dicitur ...
f t Cratis dicitur instrumentum contextum de virgultis ...
vel ... est instrumentum ferreum ad carnes et ad pisces
assandas in craticula dicitur unde Craticula dicitur sit ad
assandum pisces in craticula dicitur ...
f t Crassitudo i. pinguitudo vel spissitudo et vel a crass-
sus i. pinguis vel corpulentus in crassus as ac i

i. pinguedo
Crassitudine est idem quod amabilis
Crastinum i. crastina dies et venit ab ad vel cras ab
in crastinum ... i. ... ... dicitur
Crebre i. frequenter
Creberes ... in ... que ... supra ... ...
sed i.
Creagra est fuscinula ad carnes de caldari
extrahendas et dicitur a creos grece quod est caro latine
et ago agis quasi agens vel mouens carnem
Creator i. plasmator et venit a creo quod est
ex nichilo aliquid facere
Crebrare ... dicitur ... per assiduum et ...
crebro ... ... vel crebresco ... i. ...
... in crebro i. ... vel crebrum idem
est quod ...
Credulus est idem quod credibilis
Credibilitas ... i. ... et venit a vo credo
Creopagus vel creopappus est quod ... ...
Credibilis est ... ... credunt
Cremium est idem quod ...
Cremium est res arida ad accendendum apta vel
est pinguis caro fortiter assata vel dicitur id quod
remanet in patella de sanguine vel pinguedine cum
... ... dicitur aliquod sacrificium quod ...
... ... holocaustum
Crementum est ... vel ... aliquid ...
Cremacula dicitur id ferrum quod est in caldaria ...
quo pendet caldar
Crepitus ... i. ... vel ... facere
Crepitans est id quod ...
Crepitus i. ... vel ...
Crepido ... est ... ...
ubi ... venti ... vel ... alti...
... ... ubi ... ...

in qua solent pauperes mendicare. Crea dicitur prin-
cipaliter vel communitas i. civitas altera [illegible]
[illegible] contra agresto [illegible] de [illegible]
usque ad crepidinem i. summitatem ut dicit glosa

f p Crepundia est instrumentum infantie vel vox quam infans emittit vel sunt munuscula vel blandicia que a matribus infantibus vagientibus exhibentur

f p Crepula est id quod sufflant a [illegible] de sagittis

f p Crepita est magnus calceus

m s Crepusculum est prima pars noctis

m p Crepare i. per medium findere et componitur cum in et cum [illegible] i. perfido

m t Crepere i. sonare unde crepor i. strepitus

m s Creticus est i. a dies in qua datur iudicium de infirmo utrum evadet vel non [illegible] et dicitur a crisis i. iudicium

n s Cretum est idem quod creatum vel genitum

f p Creta est insula Grecie est etiam quidam lapis

f p Cretarubea est lapis rubeus

n t Crinis pro hic crinis i. crinibus ornatus unde crinisare i. per crines iactare

Crinacula vel scabella est instrumentum mulieris in quo crinem separat

n s Criniculum est vestis quedam de crinibus contexta

m s Cribrum est instrumentum ad purgandum fruges unde cribro [illegible] purgare diffringere ventilare unde cribellum diminutivum

Crimen i. vituperium unde crimen [illegible] vel [illegible] et est crimen vel scelus [illegible] imponere

Crinale dicitur id quod ponitur super capita et antiquitus ponebatur pro corona laurea vel serto vel dyademate

f p Cripta dicitur domus vel via sub terra vel spelunca et alio nomine dicitur cricha cum gropus et dicitur a criptos i. sonus [illegible] ubi vox prolata non sonat sed per vibrationem iterum reparat i. sonat

Criso · i · aurum · i · vel indicando in crisopassi aureum
ag s Cristus grece est messias hebraice et unctus latine
et est proprium nomen et aliquando certe est nomen appellativum
ut in psalmo nolite tangere christos meos i · christia-
nos seu unctos
f p Crista · i · galea unde cristatus · i · galeatus
ag s Crisostomus dicitur a crisos · i · aurum et stomos
i · os quasi aureum habens os · i · bona verba splendens et
preciosa ut aurum
m t Crisma · i · unctio unde crismare · i · crismate ungere
ag s Crisopassus est nomen lapidis et nascitur in india
et est viridis
ag s Crisolitus est lapis preciosus auro similis scintillas
emittens
m s Crismatorium est vas in quo funditur crisma
a p Crispo dicitur crispum facere unde crispus et cetera
f s Cristallus est lapis resplendens et de aqua ge-
latus dicit ysidorus et papias ponunt cristallum
in masculino genere [illegible] est feminini generis dicit
hec cristallus [illegible] declinabat hoc cristallum
f p Cristula est avis que disponit nocturne quies
ag s Cristianismus dicitur quasi cristianorum usus · i · vita
et accipitur pro fide cristiana
ag s Cristatus · i · decantatus vel quod dicitur cristatum
m p Cristatus ut a vero cristo ab eo id est corpore
ag s Crocus fuit quidam puer qui secundum fabulas mutatus
fuit in florem unde crocus dicitur est flos [illegible]
flore quasi crocum dicitur [illegible] dicit crocus unde
hec crocea · a · um · i · rubicunda vel glauca colore
ad modum istius floris qui dicitur crocus et coloratus
dicitur esse croceo colore
f p Crocota est vestis [illegible] ut dicit hugucio vel dicitur in-
bra vestis vel galea
f p Cronica est liber in quo ponuntur gesta magnorum ducum
et dicitur a cronos grece quod est tempus latine unde cronicus
· i · temporalis unde cronographus · i · temporalis descriptor

n · s Crucibulum est mortarium
m · t Cruciamen et crux id est sunt tormentum et
vel a via ... ab pa ... torquere
f · p Croca est id quod vanum
a · p Sol croceo ... est ... sedens
m · s Crapus est speciale genus panis albi cum ...
m · t Cruciator i. afflictator
m · s Cruciarius qui dignus est cruce
m · s Crudus i. non coctus unde cruditas
q · t Crudelis i. austerus vel severus unde crudelitas
i. austeritas
m · s Cruentus i. sanguine maculatus et venit a cruento
unde cruentatus i. cruore conspersus
f · p Crumena est genus sacculi sic dicta ... bursa
m · t Cruor i. sanguis et dicitur a currendo eo quod effu=
sus decurrit vel dicitur a corrumpo quia sanguis
corruptus de corde emittitur
f · p Crusta vel crustula vel crustella est superficies
panis vel alicuius rei unde crusto i. crustam facere
dedere vel apparere et componitur de ut de crusto i.
vel de crustare
Crustella vel crustulum pro fragmento panis ponitur
f · p Crustinica est arbor
m · s Crustulus dicitur ...
m · s Crustarius i. tabernarius unde crustaria i. taberna
m · t Crus ... est pes pedis unde crurifragium et
dicitur ... fractura
n · s Cruralia dicuntur arma ad pedes
f · t Crux ... est id quod signum vel pena
f · p Crima est swartse
m · s Cubitus est mensura a medio
brachii usque ad finem digitorum
se extendens ... pars
brachii vel ... mensura
quae ... constat ... et dimi=
dio ... est ... algorismo
m · t Cubile est lectus ferarum a cubare i. ... dormire

[illegible] que [illegible] clausa et [illegible] cubilis

m s Cubiculum est camera quasi una parte clausa in qua requiescunt quod inde cubicularius et dicitur sed in camera dormientibus

m s Cubitus et cubatus dicuntur unde versus cubitus est cubitus malus sanguis cubatus

m p Cubo as ac fit requiesco

m s Cubinum est vestis linea sed toga

f p Cubeba est species quedam in appoteca

m s Cubicularius est custos vel parator cubilis

m t Cucumis vel cucumer est species melonis cuius fructus est frigide nature vel pepo et est species mala sed terra que fiant ut eas sed quia in [illegible] [illegible] unde versus duo [illegible] [illegible] sed terra vocantur [illegible] vel [illegible] [illegible] possunt fieri ut pulmis vomis cunis et cucumis

q s Cuculus est quedam avis et a sono suo vocatur deus

Cucumerarium dicitur locus ubi cucumeras crescunt

f p Cucula dicitur vestis monachi cum cappa

m t Cudo is [illegible] in fabricare cum malleo pollice vel sculpere unde dicitur faber cudit clavum et [illegible] [illegible]

m t Culex est animal volatile parvum

m s Culmus est calamus pice quasi [illegible] nascitur [illegible] [illegible] in vocatur [illegible] [illegible] folliculo unde spica oritur et [illegible] [illegible] [illegible] spica [illegible]

f p Culina dicitur coquina vel forum

m t Culmen est summitas vel altitudo tecti quasi tecta domorum [illegible] quod culmus cooperiunt

f p Culcitra est id cum lodice

a p Culpare in corrigere unde culpabilis et culpa in pena

m s Culter tri vel cultus tri est id quod cultellus

m t Culpo onis dicitur calcens rustici

m s Culeus est sacca de corvo [illegible] in quo [illegible]

i mali scriptorat [illegible]

m q Culleus est idem quod coopertorium
m s Culus est pars posterior pe[illegible]
a p Cumulare i. aggregare in cumulo
m s Cuneus est densa pluris cohors militum in unum collecta vel cuneus est una fortitudo vel est instrumentum ligneum in anteriori parte acutum ad ligna scindendum aptum vel est species panis et quasi ad similitudinem lignei cunei
f p Cunna vel cunabulum est lectus puerorum
in in Cuiusmodi i. qualis
q t Cuias est civis [illegible] gentis
m s Cupidus est idem quod avarus vel ardens in cupiditas et cupido que idem sunt
f p Cupedia vel cupedia i. cupiditas comedendi et bibendi
a t Cupere cupivi cupitum in supino est desiderare
m s Cupidiarius est idem quod mercator
n s Cuprum est genus metalli
m s Cuprifaber est faber cupri
n t Cubare cubitum in supino i. succumbere et cubare et iacere idem sunt et [illegible] de [illegible] in re sub et [illegible]
adv Cur i. quare vel quia de causa
f p Cura i. sollicitudo
a p Curo as are i. sano
f p Curia dicitur [illegible] vel congregatio [illegible] senatorum regis in civitatibus
f t Curtes dicuntur [illegible] denarii quia [illegible] monetarum [illegible] falsarii dicatur
m s Curiosus est ille qui [illegible] alicuius [illegible] negocia operando
f t Curialis i. industriosus vel facetus
q t Cursabilis vel cursilis est idem quod ad currendum habilis
m s Cursiculus est idem quod parvus cursus
m s Curriculus i. parvus currus

a . . Curia est ubi curam gerit vel est idem quod
habet sedem et curiam
a . . Curie est et quod dicitur consul ...
et curia
f t Curtis dicitur aula canonicorum
f p Cucta vel cuctatio dicitur mora vel dubitatio a cuctor
cuctaris quod est morari
f p Cupa est magna lagena sive vas
f t Cuppas ... est abbacia dedicata
a g Curulis vel curilis vel curule alta loca ubi sedebat
rethor vel iudicium curulis et curulis potest esse
curule
a g Culta Curta a um i. ex breuis
a g Cuspis est idem quod lancea
a g Cusmidis est idem quod ...
9t a g Custos est ... quod custodit res in custodia et vel
a custodio quod est res obseruare
a g t Cutis est idem quod pellis in cuticula diminutiuum
f c p Cutella est pruritigo vel cutis pruriginosa
vel scabiosa
a d v Cursim i. festinum
... Cursum ... in curuare ... i. ... cue
a a Cusare i. accusare et componitur cum in et ac
f c t Custrix est uxor custodis

n e Dabar ... est ...
... dierum digitorum
... et ... alias
lapides ... et co-
loris mutatio ... cat
... vel ...
et ... vel ...
et ... vel adulatorum
m t Dactilus est pes ... vel est arbor ... quod
ea fructus dactili dicuntur et ... est ... fa
a m Dagran i. ... vel dicitur et ... palipomi-
... eo quod ... tractat
f p Dacia est nomen regionis in dacia et est a dedacia

m i Dagon est ydolum philistinorum et fuit dictum
quia in mari ... et videtur piscis
Darus est quedam insula et dicitur quasi clara
m s Dalus est idem quod velud navis
f p Dalida est proprium nomen mulieris et pars preteriti dilig...
Dalmatica est quedam vestis sacerdotalis et dicitur a
Dalmatia regione quia in illa regione primo est contexta
et est vestis dyaconum vel subdiaconum
a s Damascus est civitas Sirie dicta a damasco filio
abrahe qui in illo loco aplicat
q p Dama est ad quod
f p Dama est quoddam animal quod grece dorcas vulgariter dicitur
ad ... timidum et debile ... ...
dorca et dicitur ... et dicitur quasi de
manu fugiens ut dicit ysidorus
Dapnum i. nocumentum et venit a verbo dapno
inde dapnosus
a p t Daniel est proprium nomen prophete et interpretatur
iudicium dei vel vir desideriorum et dicitur a dan
i. iudicium et el deus
a s Danubius est quoddam flumen et est de septem flu-
mina principalibus
a p t Dapes dicuntur hec cibaria et caret nominativo ...
f t Dapex est ... loquax vel ad dapes faciendas
q t Dapsilis est ... liberalis et dapes inde dapsilitas
i. largitas inde dapsilenter i. dapibus plenus
a s Dapifer est i. qui fert dapes
m p Dapo as est largiri aliis victum
a s Dardanus a um ... civis est a ... de
Dardania civitate
q t Dapsilis est idem quod largus
a s Datus est a ... ad dandum
a s Datian dicuntur ... fieri quod traditur ...
a s Datiaq dicuntur debitum vel pro filiis datum
a ... Datim i. largiter
m m David est proprium nomen prophete et interpretatur manu
fortis ... fortissimus in preliis fuit vel desiderabilis
qui in stirpe sua ... dicitur quasi a deo datus ...

Dicitur autem filius saltus quia de saltu ubi oves pas-
cebat assumptus est. Vel [illegible] et dicitur
[illegible] ut dauid dauid [illegible] tercia [illegible]
Daniticus ca. viii quod destinge ipsius natus

m s Dapes est ad quod ey dare

n s D Deambulatorium est locus ubi
quis deambulari vel deambula-
toria et dicitur ab ing

[illegible] p Deamatus i. valde amatus

a p Dealbare est album facere [illegible]

a p Deaurare est idem auro tingere
aliquam rem

f p Dea est femina quod est deus

D p Debacchor debachari dicitur crudeliter facere

m s Debriatus i. valde ebriatus

d s Deberi i. debitum [illegible] de alieno unde debitor

g t Debilis et hoc le i. infirmus unde debilitas i. infirmitas

a p Debilitare i. infirmare

m s Decalogus est liber decem preceptorum que deus de-
dit moysi

g in Decas est numerus scilicet denarius vel decem

m s Decanus est qui sub decem canonicis positus unde decania
vel decanatus et est officium decani

n s Decacordum est instrumentum decem cordarum quo he-
brei usi sunt propter mandata decalogi et dicitur decem
cordarum dei et hoc decacordum di

f t Decaplus est vigies decem continens

a p Decapitare i. capite privari

n p Decalvare i. calvum facere

f p Decarmonia dicitur a deca i. decem et armonia
i. consonantia quasi consonantia planctarum vel dicitur
deca i. decem et monia lex quasi decem leges

m t December est decimus mensis a martio

n s Decennium est spatium decem annorum

o in Decem est quoddam numerus

f p Decempeda dicitur virga qua longitudo decem pedum

n s Decendium est spatium decem dierum

m· t· Decessor · i · antecessor vel predecessor
m· b· Decessus · h(ic) · vnde q(uasi) discessus
a· t· Decernere · i · iudicare deliberare vel statuere vnde de-
cretum · i · diffinitum statutum iudicium placitum et dicitur
a discerno vnde decreta decretorum et dicitur liber
in quo continentur decreta decretalia · i · iudicialia
a· t· Decerpere · i · diminuere vel abstrahere
Decies · i · q(uot)es · et · i · q(uo)t
a· p· Decibare est cibum auferre
m· b· Decius · i · capillus vel crinis in vno vi
f· p· Decipula · e · i · instrumentum ad decipiendum muscas vnde decipu-
losus · i · fraudulentus
ad· b· Decacero est idem quod duplex
m· b· Decadinus · i · ignarus vel desidiosus
f· p· Decima sub redditus ecclesie vnde decimator vnde de-
cies · i · decem vicibus
m· b· Declivus · a · vm vel et hic declivis et hec declive
· i · declinatus et dicitur a de et clinus quod est ascensus
modicus vel mons non magnus vel descensus montis
vnde declivum montis · i · vallis vel imum descensum
a· p· Declarare est idem quod manifestare
d· p· Declior · aris vel declio · as · est idem quod descen-
scendo
m· t· Decor · oris · media longa in obliquis dicitur venustas
vel pulchritudo vnde decorus · i · pulcher vnde decorosus
· i · plenus pulchritudine
a· p· Decorare · as · are · i · decorem vel plus facere
m· t· Decus · oris · i · honor et venit a decoro · as · quod est honorare
a· p· Decorticare · i · excoriare vel corticem deponere
m· b· Decrepitus · i · valde senex et morti propinquus
vnde decrepita et est illa etas que est vltra septuaginta annos
vnde decrepitudo et est ille senium
Decollare · i · capite priuari
m· t· Decurio decurionis dicitur nobilis decuria antiqua vel
qui sub se habet decem alios
m· b· Decuriatus · i · curia dignus
d· t· Decemplex · i · decemplum
n· t· Decumbere · i · decubare

n t Decade i. abscinde
a t Decapitare est detruncando capere
a t Decoquere i. coquere
n p Decus ab ac i. ornac inde decoratus a um i.
ornatus
n t Dedecus uel breuius tanto est uiciu uel dencij
et dr sit decorsum a decare
a p Dedicare i. asserere inde dedicatio i. eccle asseratio
ꝑ p Deditus a um uel a uo dedor . est ꝗde
passiuum a dedo i. factus subiectus uel traditus
n t Debitor est idem quod datus
n t Dedicio i. traditio
a t Deducere i. decipere uel seducere
n b Dedulus est summus artifex uel idem quod uindex
f t Dedignatio i. indignatio uel superbia
i t Dedere est idem quod loquari
a p Defecare sit maculare
ꝑ p Defatigatus i. ualde fatigatus
n p Defalcare i. abstrahere
ꝑ p Defedatus i. asperse sine separatus et durus et uel
a uo defedo i. asperse priuari
a p Decorare uel longus est honorare sicut est
uel longa sit ornare
a t Dedicere i. declinisse
a p Decorticare i. abscindere cortices de pane
n b Defectus i. carentia inde defectuosus brachi lisus
a Deferre i. de uno loco ad alium ferre uel decorsum
ferre et tunc sit honorare uel honore et tunc construitur
cum dto casu et tunc idem est quod accusare inde delator
i. accusator
a t Defendere i. defensare uel protegere inde de
fensio i. protectio
Defessus i. ualde fumatus
f t Defloratio est illicita coitus cum uirgine et uel a
deflorare quod sit stuprum committere inde deflorata
i. stuprata
n t Defluere i. decorsum fluere
a t Deformis i. non cum dispositus

ad . b . desorio . i . abop

f . t defuctio . omis i . mors

f . p defuctus i . mortuus

d . p defrico . mea . bius . i . valde fricare uel abstergere

o . t degener . eris . dr qui ex ge . dig . tu . poitus et est q̄ male viuit et . ignobilis ex nobili gnt̄ no . coirmdat

n . t degere . i . i paupertate viuo

a . t degenus est id quod paup . seu indigus

n . p degerare . est firmit . iurare et valde et . ca . sic vgil . tepis ubi dr adiciat iuratus degerare

a . t degere . i . apportare

n . p dequare . i . ignobilitare

m . t deglutator . i . deculator uel vorator . et venit a d deglutio . is . ic .

d . t degredi . i . abire

m . b degulus . mea . bius . i . lecator

a . p degdo . as . ac . i . deorsu poncre et . e . mea . bius in degdatus . i . de digte . positus . vn . degdo . mea . lo . d . i . pignorari vnd . degdo . depono degdo pignore . eto

m . b deifug . i . diuinus . a . um in adiectiuu deifico et deitas . i . diuinitas

f . p deindusta . i . delibacio uel poito

a . t deictare . i . dimonere vor warfin

n . t deisco . is . c . est apperire pande uel patefacere

ad . v deinceps et . dein . i . post . hec

a . p dehonestare . i . i honestare

m . t delator . i . accusator uel proditor uel deportator et zm ysidoru delator dr lo quod detegit quod latebat et dr a defero . tu opponitur ad ca . dcō est in delatura . i . accusaco et dicco detractio uel deportaco in ere delato quod id est

f . p delatus . a . um . i . de uno loco ad aliud portare uel dr decorsu latus uel accusatus

d t Delabi est idem quod deorsum cadere
m q Delectus vs vi dicitur electio facta de electis
militibus unde delectus -a -um
q t Delectabilis est idem quod amabilis unde de-
lectabiliter et delectatio
a p Delibo as avi dicitur sacrificare immolare vel
parum degustare unde delibatio i. degustatio
unde capitulo ad romanos particula vel quia por-
tio gustandi et prima gustatio ad pleni-
tudinem cum quis parum degustet dicere ut ha-
bet [illegible] unde [illegible] 2o trenorum
et [illegible] dicitur eo cum ea delibo ubi dicit glosa
delibat dicitur degustare immolare et [illegible]
compositum delibor i. immolor quia paratus est
deo immolari in morte sua
n b Delictum est quod quis dimittit quod ab ipso
debet fieri ut elemosina vel [illegible] vel est illud
quod fit per ignorantiam ut est peccatum i. [illegible]
m t Delictor est qui alterum occidit
m b Delicatus vel delicatissimus est idem quod dulcis
d t Delicare i. permollire
n b Delicie i. [illegible] i. voluptas sunt peccata unde delicie
f p in plurali i. voluptates sunt gaudia et
est [illegible] et [illegible]
m b Deliciosus est idem quod deliciis affluens
f t Delicatudo i. delicacitas
m b Delicuus i. purus vel clarus
f t Deliberatio i. percogitatio interior vel inspiratio
et venit a verbo delibero deliberas [illegible] i. percogitare
a t Deligo i. de aliis eligere
a p Deligare i. mittere
m b Delenificus i. blande loquens
g t in Delirum i. furor vel absurdum dicere
Delirus a um i. desipiens et corripit in [illegible]

un sed in aliis significatis ponitur li et appo
a de et lira i sulco Etc idem est quod fatuus
vesanus insulsus insipiens
m e Deliramentum i fatuitas derisio deviacio de
mencia discordia
m t Deliramen idem sunt cum predicto
m p Delirare est extra viam q delis discordo de
lio devius dico
m t Delinquere est peccare
m t Se delatesco dicitur dum latere vel notum facere
ad v Delonge i a remotis
n in Delta est [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
vel tabula et est [illegible] [illegible] et [illegible]
dei decem precepta que fuerunt in tabula scripta demum
sunt perfecta
F p Delubrum est extra pa [illegible] unde delubrum i [illegible]
delabrum vel delubrum. inde a [illegible] i templum
et dicitur a delendo quia delebantur [illegible] quia in tem-
plis delentur libere peccata [illegible] delabrum
est locus ubi candelabrum vel ydolum stat
a t Deludere i decipere
a p Delucidare i manifestare
a pt Delphinus uno modo est proprium nomen [illegible] alio modo est proprium
nomen piscis qui dispositus est ad modum porci
a t Demens i vesanus et dicitur quasi sine mente vel quasi
decursus a mente unde dementia i vehementia
a t Demento as avi i fatuam mentem imitare
vel furiosum facere Etc dicitur demencior aris
verbum deponentale in eadem significatione
f t Dementatio i vesania vel stulticia unde demencia
et dicitur i furiosus et dicitur quasi decursus a mente
Delphis i [illegible] derivatur a delon i obscurum
quia obscura dabat responsa interrogantibus
Delphus est insula ubi appollo colitur unde del-
phicus i rotundus quia sic dicitur nec appollo

est rotundus

m t Demere est idem quod excipere

n p Demeare est retrorsum ire shrinderwit gean

d b Demereri i. deservire vel culpari in demeritum i. culpa

d q Demolior iris i. valde vel deorsum moliri i. destruere vel ad nichilum deducere invenitur actiue demolis ib' in actiua sue et tunc pariter destruere in multis locis. Et actiue i. passiua significacione reperitur ut demolitum a verbo media longa

m t Demon interpretatur quasi sciens i. dyabolus qui scit omnia mala. Inde demoniacus id est plenus demone vel offensus

m b Demorosus est idem quod mora plenus

m b Demonstratorius dicitur digitus index et dicitur a verbo demonstro i. indico

m b Democritus est nomen cuiusdam philosophi

ad v Demum adverbium est quod ultimum

a p Demutilare i. detruncare abhawen

f t Dempcio est idem quod ablacio vel diminucio et dicitur a verbo demo demis

m b Denarius est genus nummi quod pro decem nummis computabatur et habebat ymaginem cesaris vel fuit precium decem nummorum quod dabatur pro censu capitis. Et denarius dicitur quasi denaricio quod quoque idem est quod maledictio. Ecclesia autem id est quod nummus

m p Denegare i. decusare versagen

ad v Denique adverbium i. deinde forwarth

f t Denotacio est ostencio digiti et dicitur a verbo denoto i. indico

ad v Denocte i. per noctem uebernacht

greci

m t Dens est instrumentum terendi cibum et quibus ponitur pro partibus unde Abrahamus dentes depraedatore . . . primo libro regum dentes et Ezechielis 2o capitulo dentes . . . vel dentatus et est aliquis qui habet dentes vel dentibus armatus
m b Dentex est nomen avis . . . parte acuta ad modum dentis
f t Dentrix est genus piscium pro magnitudine et gravitate dentium
a b Dentifrangus . i . excentatus
a b Dentosus . i . plenus dentibus
n b Dentaria vel denticula sunt rostra vel dentes volucrum
n b Dentarium est ferrum mollis quo dentes deponuntur
f t Dentigo est caro dentium
f p Denticula est instrumentum cum quo capita lini deponuntur
Dentex est salmonis . . . dentes
m t Bidentex dicitur et loquitur a salmone . . .
a p Denso as ac . i . spissare unde densus . i . spissus
m b Densatum est quod per eruptionem vim patitur ut lac per emptionem coaguli fit condensatum
m b Densatum est densitas arborum
n b Densere . i . valde densum fieri
a b Denus . i . decimus
ad v Deorsum est idem quod sedario
a p Deordinare . i . deordine ponere
ad v Deorsum . i . retrorsum . . .
d t Depastor aris . i . depascendo corrodere vel vastare
a p Depauperare . i . pauperem facere
n t Depario . i . valde parire
a p Depilare est pilos abstrahere
a p Deplumare est plumas deponere
n p Deplorare . i . valde plorare
a t Deponere . i . deorsum a sede vel a dignitate ponere
n p Deplicare est plicas deponere
n b Depositum est res data ad servandum vel deo pignus accommodatum ad tempus unde depositarius vel depositor et est aliquis tollas . . . locusta

Sit spoliator vel cum spoliavit esse
m t Depopulator i. raptor et venit a verbo depo-
pulare i. desolare unde depopulatus i. desolatus
unde depopulatio et est idem quod rapina
a t Deposcere frequenter postulare
d p Depravari i. valde pravari unde depravatus i. vagatus
d p Depredari i. spoliari
f t Depretiatio i. honore alicuius annichilatio et venit
a verbo depretio as unde depretiator i. honoris alicuius
annichilator
a t Deprimere frequenter deponere unde depressio
a p Deputare i. mundare seu depurare vel frequenter legare
vel computare
Derepente i. subito vel inopinate
m t Deridas est rana
a b Deridere i. subsannare unde derisor et derisio
a p Deserare frequenter obscurum facere
o t Deses idis i. piger vel ignobilis unde desidia
i. pigritia
m t Descendere i. deorsum cadere unde descensus
d Desisari frequenter presentari
n p Despumare frequenter superfluitates deponere
a t Deserere i. linquere
n b Desertum est locus inhabitabilis
n q Desinere i. quiescere
n b Desiderium est idem quod cupiditas
a p Desiderare frequenter gliscere
n b Desidere frequenter pigrum esse vel apposito desistere
n b Desinere frequenter cessare
n t Desistere idem frequenter cum pede ab loco cedere
f p Desentina est dissolucio ventris vel fluxus cum sanguine
d p Desolari frequenter solum facere desolare delinquere
auferre vel frequenter solacium ponere
d p Despinari aris frequenter despicere vel spinas tollere
q t Despicabilis et hoc le est idem quod contemptibilis vel
despectus et despectus i. refutatus

n p desperare i. dubitare unde desperatus
a b despondere i. desponsare
n t desternere est sellam vel cortinam [illegible] vel
est deorsum sternere
a p desecare i. decollare vel rem incepta [illegible]
segregare unde desecatus a uno i. purus a
parte separatus
a t destruere i. annichilare
a b desultorius est idem quod ioculator
f t desuetudo est actio qua aliquis desuetudinem facit
adv desuper i. deorsum
a t desinere i. desternere
a t detego is xi ctum [illegible] est [illegible] vel operire unde detectus i. discoopertus
d p detestor aris i. valde testari contestari male-
dicere detinuare vel abhominari
q t detestabilis i. orribilis
q t deterior est comparativus a detero [illegible] pejor
a t detinere est captivare unde detentus i. captivatus
a p detractare est dedignari renuere negligere
contendere vel detrahere [illegible]
unde detractio unde detractor
f t detrimentum est [illegible] opera i. malum malefi-
cia [illegible]
a t detestare est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est dari
i. abscisa fama maledicere
n b detrimentum i. dampnum vel peioratio [illegible] rei
q t dedicere vel detinere [illegible] [illegible] i. detta [illegible]
detta est i. [illegible] [illegible]
n t detritale est [illegible] [illegible] [illegible] voluit [illegible]
[illegible] vel [illegible]
a p detruncare est [illegible]
a p deturbare est molestare
a p deturpare i. defamare vel maculare
a p deteriorare i. peiora facere
a p detiare est [illegible] [illegible] diffinire

a. o. Detorquere i. valde torquere
Deus dicitur a theos grece quod est timor latine quia
sit cunctis colentibus eum vel dicitur a theo-
rin i. speculari quia deus cuncta videt et specta-
tor est vel dicitur a do das quia dat omnia
comoda quibus et deus sunt plures pro-
cessive et per se et ideo caret plurali numero et hu-
ius est deus. Dii sunt nuncupative seu adop-
tive et apparent quibus a divine bonitate
sunt participes per gratiam ut sunt sancti de quibus
dicitur ego dixi dii estis. Dicuntur deos etiam nuncu-
pative ut gentiles et antiqui ariolos et
[illegible] appellabant deos et tunc in plurali decli-
natur sicut ex plurali numero
n. s. Deuteronomius et deuteronomium est quintus
liber moysi et dicitur a deuteron grece quod est
secundus vel secunda latine et nomia vel nomia
lex quasi secunda lex et est repetitio legis et
ewangelii prefiguratio que sic replicat ea que
prima sunt ut noua videantur.
f. p. Deuterogamia sunt secunde nuptie
n. s. Deuerbium est carmen quod post mortuum
cantatur
m. s. Deuexus -a -um i. depressus declinis vel inclinatus
et dicitur quasi deorsum vexus
i. p. Deuectus i. deportatus et venit a veho pa va deue-
or quod est deorsum vehi
adv. Deuespere adverbium est circa vesperam
a. p. Deuito -as -are est vitando aufugere
n. s. Deuium est locus [illegible] ubi non est via et dicitur
a non et via. Deuio -as -are i. errare
vel a via recedere
f. p. Deuerentia est cista in qua frumentum in mola
a. p. Devoto -as -are est maledicere et promissum votum in-

frange vel fregit et sunt voces in devotare
et maledicere vel dampnare
a p devorare i deglutire vorgaren
n d devotus i contritus in devoveo i contero
a p devestare fit de vestare vorstoren
f p dextra est id quod manus
f t dextralis i dextralium vel armilla an barte
m dextrarius est equus qui ducit a vo dextre i pro dextram ducere
m t dextrale est ornatus dextre quod ducunt viri et mulieribus et est armilla et portatur in manibus in dextralia dicuntur
n s dextrum vel dextrarium i dextrale vel ornatus dextre
adv dextrorsum i deorsum ad dextrum latus
ge in D
Dia quod ponitur pro latinum i tunc sunt sicut de et vel pro id est grecum tunc fit duo unde dextre i unum dia de significabat sed de pro id est grecum dya duo significabat dyabolus dicitur a dya quod est
n s duo et bolus morsus quasi duorum morsus scilicet corporis et anime
dyabolare i mentiri et dicitur a dya i duo et obulus quasi corrupta pro duobus obulis vel dicitur a dya i duo et bolus morsus quia pro lupulum necat corpus et animam
n s dyabolicus i ad dyabolum pertinens
dyaconus quia dicitur minister ecclesie vel assumptus et dicitur a dya i duo et conus ordo et est a quo duos sacros ordines maiores in dyaconale et fit aque i dyaconum ordinare in dyaconatum et est officium dyaconi
f p dyaconisse sunt mulieres quibus parent vestita dyaconis ad ministrandum

ne Dyaconus est idem quod minister
ne Dyaconia est [illegible] dyaconi
ft Dyadochos est [illegible] alterius [illegible]
nt Dyadema est corona regia de auro vel lapidibus
preciosis facta et dicitur a dya id est duo et demo-is
quia demitur duo scilicet preciosum et fictum ex utraque
[illegible] et talis preciosus et sic est distincta
nt Dyadragma est denarius valens duos nummos
et dicitur dragma et stater weg dat num-
mos dyadragma duos sed stater duplicabit
ft Dyadectas est immoderatus fluxus urine
ft Dyaforis vel dyaforesis est aperta porosa
in corpore
fp Dyafonia prima longa dicitur dissonancia vocum et
dicitur a dya quod est dis vel de et fonos sonus
quasi dissonancia sonorum unde dyafonus id est dissonans
fp Dyafragma est confinitas inter corpus et latus
fp Dyalectica et dyalogma idem sunt et dicitur a dya
id est duo vel de et logos id est sermo et ipsa sciencia quasi
sciencia de sermone duorum vel sciencia sermocinalis unde dya-
lecticus id est facundus
ms Dyalogus est sermo qui versatur inter duos vel est
liber gregorii in quo tractatur vita sancti benedicti
ft Dyalesis est corruptio et dicitur dissolucio et dya-
liticus quod idem est quod dissolutus
ns Dyafanum est res que est perspicua ut vitrum
·f· ms Dyametrus a um est linea que per medium crucis agitur
id est duo dividit et ponitur pro linea que transit per centrum
fp Dyana est dea venacionis et poete fingunt quam
esse [illegible] fabulas dicunt sororem appollinis venat-
ricem [illegible] habuisse eam fortitudinem et eam ve-
nari in montibus cum canibus ut caperet cervum
et capream
ns Dyapendium dicitur denarius valens [illegible]
nt Dyapsalma est divisio unius psalmi sed [illegible]

ic psalmum est inmediate per quem canonicas
vel dicitur dispensamus ad psalmos sic sunt modi
et ceterum post pausam vel per diffinitionem in modo
versa est / vel est impedimento antiphone et duos
psalmos vel 2um quosque est ordinum scilicet
sicut sola sententia mutatur versus incipit secunda altius
ut cum versus primo incipitur de uno et sic tamen de alio
ut si prima loquitur de ecclesia purgata et parata de
ecclesia militanti // quidam autem dicunt quod sic quod in ipsius-
modo spiritus sancti david cum scribebat in inmanere
sive sibi psalmos sed cum ipse sibi retinebat per
petuum quamvis dimisit opera psalmi sancti et
ex intermisso dicebatur diapsalma
gr im Diapente est melodia de quinque tonis vel cordis
constans
kp Diapolita est princeps qui rerum civitates
gr in Diapason est melos de octo tonis constans
ms Diaria sunt scripta que dantur bubulco vel pas=
tori per unum diem sive est fluxus ventris vel
est fluxus ventris
f t Diastole et sistole sunt pulsus cum sic
...que causantur cum toga ... vel
...
f p Diasinteca est ... ubi agitur de q=
...ne et responsione ... ad invicem
f p Diarrea est infirmitas ... fluxum
ventris
Diarria est fluxus ventris et est grecum
gr in Diatessaron est melodia de quattuor tonis constans
ms Diatonicum est genus modorum in musica
a ps Diatomus est unica divisio vel est ... est
in parte divisa
a pt Diamonos unus est vir diligens uxorem vel qui
duas uxores vel ... diligens vel qui
... duos et dicitur a dia quod est duo et mas

vel a dya .i. duo et amas .i. aor quod quis a
more ducere ... et lapis ... et ...
... quod videbant ... [illegible]
dyamas quia ... dyamas lapis constat

f p Dica dice est inscripcio facta in ligno ad computacionem
subiectarum quod alio nomine ... dicitur vel
dica est carta ubi continentur nomina debitorum
et summa debiti

o t Dicax est facetus vel urbanus vel qui sua vi bene
loquitur vel est facundus vel loquax qui immoderate
loquitur et venit a dico -cis

f t Dicio est dominium vel potestas et capitur tunc in iuris ut
iurisdicio

f t Dicio est idem quod locucio

f t Dicacitas idem est quod loquacitas

m s Dicatulus .i. aquitulus dicax

f t Diascinopsis vel diapsalmapsis est dimissio pausationis?
quo volunt fieri dum psalmare inceperis et dicitur a
dya .i. duo et sin .i. cum et inopsis voluntas

f p Diatheca est vas unguentorum

m s Diacentaurum .i. gamandria ... vel ...

f t Dierisis est quando syllaba communis et fit cum una syllaba
dividitur in duas

f s Diaspea est arbor quedam

n t Dictamen est quedam ... colorata ad ab-
sentes ad complendum intellectum et ad celandum
archana negocia ad supplendum negligencias nunciorum

f p Dictatura est idem quod prefectura

n s Dictavia est via ...

a t Dico -cis loqui et componitur cum in .ab. pre -cis. male
-dico. -cere. et benedico.

f p Dictinna vel dictea .i. dea a dicto .i. rete dicta
est quia est dea venatorum

n p Dictare .i. fingere vel componere et est frequentativum a dico
dictita vel ... est tabella ... scribitur

m s Didascolus .i. loquax vel magister et dicitur a didascolon

grece vel a didascolicon grece i. magistrum vel doc-
tor latine vel dicitur a dis i. diversum et doceo quia
diversas doces solutiones dubiorum | vel dicitur a dis quod est
diversum et scolon solicitudo quasi i. diversas
solicitudinibus scolarium | Item quidam dicunt didascolus
i. magister in didascolatum i. magistratum et didascolo
as i. docere

a m b Didascolicus est quod pertinet ad doctorem vel dicitur suus
magistralis et est illa qua sermocinamur ut patet grecia
m q || Sermonum genera tria sunt grece quasi valeat Drag-
maticum armonecticum didascolicum etc.

f t Didrapis est idem quod doctrina
a m m Didimus grece est dubium latine unde beatus thomas dicitur
fuisse didimus quia non credidit resurrectionem christi
a p Difinitiac est idem quod divide
Diespiter et dicitur a dian diem grece quod est clare
latine et quia quo ad dicitur articulus ... est sol
quod sol latine quod se clarat per radios solares vel
dicitur a dian quod est duo quia ad dicere valet quod duc
i. se duo scilicet diem et noctem | Dies est articulus
est latus solis super terram | Item dies naturalis est spacium
per xxiiii horarum unum quod non dicitur tunc c vel vi
dicitur et sunt tria nunc xxiiii scilicet impetu in terre
unde i. serotinardo

f p Dicecla est dimi a dies et ... breuis dies vel parua
dies
f p Dieta est spacium unius diei ... vel die artificialis
...e vel est unius diei dieta et dicta quedam questio
et ita sunt medie ... unius diei dieta et
dicta apparet
a t Diescere est clarere vel diem oriri
a p Dieclarc est diem dicere assignare
a m Dispositio i. magistratus dictum pro
a p Diffamac est male ... publicare detegere vel divulgare

diffimulatio (?) ... quiras
ap. diffalatum vel diffaltum .i. suspirium
f.t. diffensio est diffolucio et magis et uitare ... et di-
cit diffire .i. separare vel discordare
f.p. diffcordia .i. discordancia
f.p. diffidencia .i. discordia
diffido .is .i. separare inde diffisus .i. separatus inde dif-
fidatus .i. diui
Difficilis est id quod non potest cito percipi et intellectu
uel est scita
diffid est id quod rarima et ideo tamen in glosa sua
ezechielem capitulo 3° ubi dicit diffid ... usque
ad ... potest ... dicitur ... seu prestare
in daniele ... ubi dicit ... est ... diffio
glosa apud dei ... diffid ...
applicatio et dicitur a diffio .is .i. dissoluo vel af-
fuere
Diffire dicit ... mole fiert vel audire ... sit
... vel ... in diffidere ... id quod diffi...
f.t. digestio est ... vel decoctio ... materia
... in digestio .i. ... ordinatio vel oppositio
et dicitur a uo digero ... .i. applicare ordinare
... vel ordine describere vel ebrietatem
deponere scilicet cibaria et pota dividuntur et
pars purior transmittitur ad membra ad alimenta vite
... pars grossior mittitur ad secessum
m.b. digestum est quod leges legalis sit ... propter
ea legalia ... appellatur digesta
ap.b. digitus est ... per palmum ... quinque
... decem ... in digitalis
et ... et est instrumentum digiti
f.p. digamma est ... apud grecos vel ... quis
duas ...
ap.b. dignus .i. honorabilis appellatus vel ...
a qua ... dignior ... dicitur ... quod ...

dc ut decunior ... ad ... ut indignor in
dignoscor a ... i ... digito ...
Digredi fit a degressu pono
m t Diffugium fit refugium diffugere vel i ... assumo
f t Dilatio fit mora vel protractio
d t Dilabi fit a dis et labor -eris
f p Dilectio i pura ... et ... a dis diligo in
diligens i assiduus in diligentia i ...
a p Dilatare i amplificare in dilatatio i amplificatio
Dilargus i valde largus
a t Diluere fit purgare abluere vel mundare in di-
lutus i ablutus in dilutus et diluo i abluo
m s Diluvium est ... quo dies ... et noc-
turna tempora ... lucis mutat
m t Diluculo est id tempus quo apparet aurora
a p Dilucidare fit illuminare
a s Dilucidus i valde clarus
m s Diludia fuit ... ludi
m s Dilunium fit ... ...
a p Dimetire fit ... corporis ... dicitur
f t Dimensio est mensura vel ... est ...
tima ... magis ... et dicitur a dis
dimicare ...
m s Dimidium ... vel est media pars
a p Dimicare ... fit pugillare vel pugnare et dicitur
a dis et micare ... splendere
a s Dimicabilis est id quod ... dimicatore
a s Dimicator est id quod pugil
a t Diminuere fit minorare vel detrahere in dimi-
nutus et diminuendo
a s Dimissus ... dis ... longus
f p Dinastia vel dinastia ... potestas vel dignitas
... imperatorum ... i ministeriis
a s Dindimus ... ...
i ... ...
f p Dinamedia ... lata ventosa vel altitudinis
... medicine ...

vel dicitur locus ubi incedunt vendunt vel dicitur
dicitur ubi plures [illegible]

Diamisia est sub festa bacchi

Diocesis est gubernacio porrochiarum vel dicitur pars terre episcopo subdita in diocesanum i. episcopus vel presul et dicitur a dya i. duo et cisio quasi decisio quia ibi deciditur et separatur ab alia

Diota est vas vinarium habens duas ansas et dicitur a dya i. duo et otha auris

Dyamisius dicitur ipse bacchus vel pulcher deus et [illegible] non sunt et interpretatur vehementer fugiens

Dyomedia est avis que in alio nomine dicitur gardinus [illegible] falke

Diplois vel diploides est duplicata vestis et dicitur a dya i. duo et ployis plica quasi duplicata vestis quam usque sunt competit militibus et maxime gallicis [illegible] fit [illegible] vel [illegible]

Diplosis i. separatio

Diplois vel diplus est idem quod loden pilosa

Diploy est idem quod plica

Diplomia est que scedas duplicatur

Diptica dicitur tabula [illegible] vel manualibus i. que [illegible] diversa [illegible] secundum diptica [illegible] tabule testamenti

Dipondius vel dipondium est genus ponderis constans ex duobus assibus et dicitur a dya i. duo et pondus ponderis quasi quod [illegible] duo pondera i. asses et quia [illegible] ponitur [illegible] dipondius i. maior [illegible]

Dipsa vel dipsas [illegible] dipsis dipsis est genus serpentis et interpretatur situla [illegible] et [illegible] dicitur quia quem mordet siti perit

Dipthongus est coniunctio duarum vocalium in una sillaba vim suam retinentium

ae b Dirus a um i. acerbus horridus vel crudelis
f p Dira ae secundum est idem quod ira et pro deorum in
fablas inde dire adverbium i. crudeliter vel valide
tert p Dirutus i. destructus et est inea dilus et vel
a vo diruo is i. destruere componitur a pre-
separabili di et ruo ruis. unde tempore rutum
vel ruitus in supino Hugucio dicit quod ruo
est ordinis sui quod est neutrum sed abruo diruo
et subruo sunt activa secundum tamen alios ruo
est activum non tamen ponitur pro cado
at Diripere i. auferre inde direptio i. raptio
tert p Diretus i. destructus et venit a dirigo i. regulare
vel informare
at Dirumpere i. omnino rumpere et dirumpo
dis et vel disrumpo unde persius in tertia de pre-
sentibus ait quod tunc dis componitur cum sequitur p vel t
vel vel c vel z loco consonantis ut dissuo disturbo
q t Dis i. divus vel diabolus
q t Dites vel diti sunt dites
m p Discalciare i. discalciatum calciare inde discalcius inde
etiam discalceus verbum vi
m p Disceptor as ac sunt disputare contendere inde
disceptatio i. contentio vel discordia inde dis-
ceptator i. disputator
Discerpere sunt laniare
m t Discere est idem quod addiscere
Discalciator qui calceos aperit et venit a vo
discalciare
f p Disciplina est quasi doctrina et scientia inde disci-
pulus ab ac i. docere erudire vel castigare
m b Dissidium dicitur separatio pro quantum sed vel discessio
ae b Discipulus qui scolaris vel parvulus in scola litigatus negro

discipula est uel scīa [illegible] ſeci

ii p discissus .i. separatus uel abruptus et uel a
uo discindor aſ

a p discrepo as ac . est contrariari
discrimen est periculum uel distancia locorum temporum
cet dī linea .i. diuisio capillorum [illegible]
i summitate capitis q alio noīe dī glabra
uel glabella et dī a uo discrimino as uel
discrimino disclas .i. capillos diuide ꝗ [illegible]
diuidit [illegible]

a t disiunge dī dissolue uel [illegible]

n t discriminale est id quo crines religat [illegible]
discrialia est mulierum orta [illegible] uel [illegible]
tū ꝓtandi crines

a b discofarus .i. dapifer uel ferens discum
discolus .i. indisciplinatus inprudens vagus
ydeota illiteratus et dī [illegible] a scola disci-
plie . disus et ꝗpo a dis et scola ĩ dis-
colia

f t discors .i. contrarius ĩ discordia
n t discosule .i. disiungere
a b discotinuus .i. no continuus ĩ discontinuitas
n q disconueniē .i. no concordare ĩ disconueniens .i. no
conueniens et disconueniencia
n t discunde est comedere
a b discus .i. scutella [illegible] est ludus uel [illegible]
[illegible] uel ꝑ [illegible] rotundum ad ludendum
aptum [illegible] iactaba .i. aere et qui melius
iactabat victoriam optinuit
n b dispendium est dampnum uel nimia largitas
ĩ dispendiosus . a um . et dī [illegible] et
i utile ut [illegible] nil ualens et compendium
[illegible] est bone et utile

a/o dispensatus i. largus i. expensus
f/t dispensacio dr̄ mīst [illegible] et dr̄ [illegible]
pensacio s. utilitas et necessitas [illegible]
a/s dispensator et dispensatores i. plures sunt illi qui multis
bona erogant
a/p dispertus i. divisus
a/f dispertitus dissociatus disseminatus omnia idem sunt
o/t dispar i. dissimilis vnde disparitas i. dissimilitudo
m/s disparere sunt evanescere vel [illegible]
a/n dispertire sunt scindere vel laniare
dissentire sunt discordare vnde dissensio i. discordia
f/r dissentaria est fluxus vel sanguinis
m/b dissidere sunt discordare desistere vel deorsum sedere
m/t dissire i. evadere vnde discursio i. evasio
m/t dissero is ui sunt tractare dicere vel sapienter loqui
vel conformare et dicuntur [illegible] composita [illegible] sunt
cuius exposito
a/p dissertio as are sunt frequenter disserere
a/b disertus a um i. doctus sapiens vel facundus vnde
disertitudo i. disercio vel eloquencia
dissensio dicitur discordia vnde dissensor i. discordiator
a/t dissligo as are sunt dissolvere et in eodem sensu
dissligo is est [illegible] quingentor
dissedare
m/p dissugare i. dissugere
a/p dissimilare sunt simulare vnde dissimilis et talis
a/p dissipare i. destruere vel inutiliter consumere
a/t dissolvere i. relaxare vnde dissolutus et dissolucio
m/p dissonare sunt discordare tantum vnde vnde dissonus et
absonus
a/t discerno is sunt dividere vel separare vnde discrecio
et discretivus adiectivum vnde discretus ta tum.
a/p dissociare sunt dividere vel separare

f t Disputatio .i. diuersa putatio in loquendo
m s Displicare est dispertare [illegible]
a t Displodo dis .e. est quatere uel conterere
a t Disponere est ordinare
a n b Distortus ta tum .i. valde peruersus
a p Distare est diuiso de stare in distantia .i. remotio
a p Distemperare est immoderare
f p Distemperantia .i. immoderatio
a t Distendere est extendere
a t Distrahere est vendere distrahere in distractus .i. alienatus
a t Distringere .i. diuersis modis stringere uel cogere
a p Ditare .i. ditem facere
d p Difaitari .i. negligere
m s Diuiticulum est locus secretus ubi ua et daz uet
a t Diuellare est separare
a p Diuentilare .i. diuersis modis ventilare
a t Diuertare
Diuersus .i. uarius in diuersitas
q t Diues .i. pecuniosus habundans uel locuples
m s Diuitiosus .i. copiosus in diuitiositas .i. copiositas
f p Diuiae est [illegible] plures uiri
a t Diuidere .i. separare
a p Diuinare .i. incantare
a n b Diuus .i. sanctus gentilis et diuini .i. plures diuini theologi qui de diuinitate tractant. Etiam diuini dicuntur qui quadam [illegible] astucia et fraudulentia quibus futura predicunt. Et diuus diui secundum [illegible] captus est idem quod acer
a d u Diuinire .i. deificare
f t Diuinitas .i. deitas
m s Diuortium est idem quod separatio

Diuisoriu est domus paruissima vel est quedam
cella et est locus in quo duos minos vel do
mus habens duas ianuas ut cōmunes vijs p̄pias
adductos ¶ Et dicitur diuisorium quia ibi diuisa quiescunt

adv Diu .i. longe
adv Diuq̄ .i. tempus in diuturnitas .i. tenitas in ceteris diuturnus
imp Diurnac̄ .i. diurnam horam facere
Diuulgac̄ .i. diuisio de vulgac̄ manifestac̄ vel
publicare

Doceo es . fit doct-
ina a docibile vel a p̄sens
et doceo quia tu ad
ut ad doceo es .i. ve
de habundet docere
et qui doceo .i. ille doce
Et dedocco deceres
.i. ro docē et edoceo
.i. ex vel sup̄ vel valde
docē Perdoceo .i.
ualde doceri ::

Et doceo et composita ab eo sunt actiua et faciunt preteritum
in ui et supinum in tum et omnia cum in ut tamen sicut do-
et construuntur cum duobus accusatiuis vno designante rem
a qua fuerit actio et alio designante rem ipsam
que acta fuerit itaque altius actio ut ego doceo
te grammaticam

q t Docilis et hoc le . per sincopam dicitur ingeniosus et do
tibilis id est fit docili ex docilis et docabilis ra
docilis est dicitur qui facile doceri potest cum dicitur sit
docilis et sit doctus sed quia docere potest est cum
ingeniosus ad discendum paratus Sed docabilis vero est
liber qui facile doceri disci vel dicia potest

po^r ti vin quez paltes g

f·p Doctrina i· disciplina etc

m·t Doctor i· informator

m·b Doctoratus i· magisterium

Doctorare est doce vel informare

f·t Doctus i· informatus

n·t Doctrinale est liber in quo continetur doctrina

... p Docta i· instructa

n·b Documentum i· doctrina

n·t Dogma id est ... unde dogmaticus ca cum i· docta

sagax perfectus ... instructa

a·p Dogmatizare i· informare instruere vel doctrinam docere

f·t Doctiloquium i· studium vel domus scolarium

Dolare i· planare unde dolatura i· dolacio vel est

id quod dolando aufertur de ligno vel id cum quo

dolatur et hec et hoc dolabilis et hoc le i· apta

ad dolandum

n·b Dolatorium est locus in quo dolatur

n·b Dolabrum est instrumentum dolandi

n·b Dolium est vas ad vinum ... aptum

f·t Doliteca est tegumentum doli

m·t Doliator dicitur ille qui laborat dolia

n·b Dolo i· pars dolonis

m·b Dolus est astucia ad dampnum alterius ... calliditas mentis

vel astucia et ... pertinet ad maritatores et dicitur

a dolo· as quod est maritatores i· oriundo sua ... mi-

nuunt ... || Dolus est idem quod fraus ... Secundum

Huguicionem est malicia occulta verbis vel simulati-

onibus blandis ornata et ut dicitur a doleo ... quod

quod decipitur statim dolet vel a dolendo vel

a deludendo ... quod est defraudare unde ... unde

venit subdolose et est a latenter dolosus

m·b Dolosus a um i· fraudulosus malignus vel versutus

m·t Dolor i· pena smerze

f·p Doma dicitur tectum vel cacumen templi domus ...

...m ... ... est terre

Domalis et domabilis idem sunt zemlich
Domare sunt [illegible]
Domesticus dicitur conversans cum eo
Dominica sunt dicere [illegible]
Dominicus est proprium nomen viri vel nomen sancti
Dominatus est unus chorus angelorum vel dominium plās
Dominari sunt [illegible] regere
Dominator est idem quod potens
Dominus dicitur a domo quia ipse preest domibus
Domina sunt mulier
Domicellus est idem quod puer iuvenis
Domicella etiam sunt puella vel begyne
Domicilium dicitur vestibulum vel alti domus et dicitur
quasi cilium id est culmen domus. Etiam capitur domici-
lium dicitur ipsa domus vel civitas vel mansio et plās
Domitus id est domatus unde indomitus tamen unum id est non
domitus [illegible] insatiabilis
Domus est civitas quarte et est tam 2e quam 4te declinationis
sicut et alia nomina que in versibus istis sequuntur. Nom-
bis quartus de 2e sic 2e laurus sic [illegible]
[illegible] cornus quam domus sic colus et ficus cantus
vel cornus et ortus. Nota [illegible] mutat
ultima [illegible]
sit 2e [illegible] ultima mutat [illegible] et
[illegible] declinationis dicitur cum quod ficus fit [illegible]
et [illegible] ficus unde versus pro arbore et fructu [illegible]
dicitur quod tamen cantus [illegible] fit [illegible]
et [illegible] unde versus [illegible]
[illegible] et [illegible] unde versus pro [illegible] vel
multitudine [illegible] dicitur ortus [illegible] ubi [illegible]
olera et ortus unde versus pro [illegible] de aliis [illegible]
dicitur [illegible] ubi [illegible] 2e [illegible] domus
[illegible] a domo dicitur [illegible] domo id est [illegible] do-
mare [illegible] domo id est [illegible] domare [illegible] domo [illegible]
[illegible] sit domitus [illegible] domo et
[illegible] sit [illegible] et faciunt [illegible] et [illegible]
id est ibi et [illegible]

a.p. Donare est dona bene communicare vel hono-
rare et a dono quod donans ab ac. et componitur
sub actiua et producit in prima syllaba do et dicitur donare
... donum largire

m.b. Donarium est idem quod donum vel dicitur locus ubi mu-
nuscula reponuntur que offeruntur in templo

... Donatus est idem quod datus vel est proprium nomen sancti
et tunc est nomen ... et hic donatus
donatista et ... vel qui sequitur donatum
vel qui studet in donato

a... Donator est idem quod dator ... geber

f.t. Donacio i. largitio vel ... dominacio

... Donec i. tamdiu

m.b. Donum est dacio irreddibilis vel donacio ... quod
doni que fit ... communicatio ...
... donum ... datur ... munus vero ... donum

a.p. Dormitare est frequentativum dormire

m.q. Dormire est ... i. lecto
dormitorium est ... requiei

a.b. Donarius a um est id quod donatur vel quod do-
nari facit ...

m.b. Donativum i. donum stipendium satellitum unde in vita
beati martini legitur ... cepit imperator donativum
erogare

m.b. Dorsum est pars animalis

f.t. Dos dotis est id quod datur sponsi a marito qui
nubit et dicitur a donando ... dos ...
... et ... in ... ut ... filio
... quod dotes ... pri... sed ...
est et a dos ... dotalis et hoc ... i. doti
astrictus ... dotalis ad ... et dotalium quod
... quod dotalis

a.p. Dotare i. donare ... et ... h...

m.b. Dotalicium i. dos vel munus quod datur sponse post
celebratum nuptiarum
Dotatus a um est ... donum vel dotacionem
... dotatus i. ... dato

a.d. Do...tatum est id quod ...

ap.t Dordo onis i. ardea devorator et dicitur
a dorcas vel adorea quod dividit per se ipsum
attendit ad exaltationem

f. p. Doxa grece dicitur gloria latine unde in doxologia domini [illegible]
componitur cum ortho quod est rectum et dicitur quasi orthodoxus
i. vel recte glorie secundum recte credens et qui recte vivit

f. p. Dorcas grece latine capreola dicitur unde hec dorcas dorcis
et est animal secundum quod dicitur cum adulator et blanditur
et dicitur quasi insimilia [illegible] acutum quod visu velociter
est [illegible] iuxta [illegible] ex alta [illegible] et [illegible]
acutissime in visu et circumspectis videt

f. p. Dragma .ce. est nummus
aureus latine quintilegius
[illegible] pre imaginem regis
unde secundum illud Luce mulier quis
decem dragmas habens [illegible]
dragma .c. vel dragma
dragmatis et quod grece
ponderis vel [illegible] pro
stateris ex iii scrupulis
constans. Et hinc hec dragma. tis neutri generis i. questio
sive interrogatio unde dragmaticon et est quod genus lo=
quendi secundum quod unus aliquis interrogat et ille sibi respondet vel
alter sibi respondet et est sicut [illegible] opponit et respondet
in dragmaticis i. questionalis [illegible] dragma vel
pandragma tunc sit i. e. [illegible] // dragma [illegible] et
tunc sit [illegible] [illegible] dragma [illegible] ta=
lento [illegible] dragma dicitur genus [illegible] secundum quod
unus chorus cantat et alter respondet et tunc [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] in [illegible] de beata virgine maria [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nobis dulcia cantica dragmatis
et [illegible] [illegible]

ap.t Draco est maior omnium serpentium dicitur et draconis ut
dicit [illegible] super psalmum laudate dominum de celis sub
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] que [illegible] in aquis
natat [illegible] i. aere volant et per terram ambulant

m t Dromo est nauis velox fortis et apta et
velox ad iura marittima apta et dicitur a dromos
i cursus vel velox unde dromedarius et dromedus
et est quoddam genus camelorum minorum statura
sed velocior ut dicitur glosa super ysaie Inundatio
sic dromedarius et madian et epha Item ad
glosa dicitur madian et epha sunt regiones thesaura
sed et dromedarius habundet Et drome-
darius dicitur a dromos i cursus quia dicitur quod centum mi-
liaria die et nocte percurrit Item a dro-
mos fit hic dromo dromonis et droma et
dicitur cursores i sunt dromedarii

a p b Dromedinus dicitur velocissima nauis
f p Dromeda est genus camelorum minor statura
sed velocior cursu vel est ad velud quasi de
velocissimo cursu
a p b Dromum est quasi pars vel clerus

f t Dualitas i duplicitas
... Dubitatio i ambiguitas quere
et ab eo quod est addubito i valde
et dubito et est neutrum cum
suis quere
... Dubius i ambiguus
a p b Dubium et hec ambiguitas
a p b Ducatus est terra vel dignitas vel hec est ducatus
a p b Ducentenus dicitur aliquis constitutus ultra ordinem in
mille
a p b Ducentesimarius fit in eiusmodi
a t Ducenti est unus numerus
a p b Ducentesima i ducentena
a p b Ducticas tunc quere quidem vel
a t Duco i de uno loco ad alium duce et a duco quere
adduco i ad se ducere vel ad alium ducere
Abduco i separare vel absentare ab aliquo
Adduco quere huc sed fit sic ducere vel per vos ducere
i cauare et vel nos adimpleat Circumduco tra-
duco et deduco i deorsum vel de uno loco

ad aliud ducere vel deducere i. aliud abducere
concomitare vel prosequi vel deducere scilicet in consulibus
pro ducere i. dividere separare vel excludere vel so-
lliciare. Educo educis i. extra ducere. Introduco
i. intus duco unde hec introductio -onis et dicitur introductio quando
inducta causa vel dicitur ab hiis et dicas et ceteris in in-
ductione quando dicas ostendo et sunt inductiones pro sedere in-
duciarum a. iiij et quare et est in [illegible] et hec -le
et est tempus in quo [illegible] inductio. Produco producis pro-
ferre ducere unde productio. Reduco id est [illegible] deducere
retro ducere i. iterum ducere. Seduco i. sursum ducere causa
[illegible]. Subduco i. deducere vel seorsum ducere vel
subtrahere et est [illegible] subducere naves de aqua ad litus
in siccum ut tutius quam statio navium est subducere
naves. Item idem est extollere celsis subducere naves.
Traduco i. ultra duco et alicuius nomen in publica quasi
tradens [illegible] per suum prodesse. Item ducere et alia
aliqua sunt activa et faciunt passivum et supinum
et producunt in[illegible] sic [illegible].

f. p. Ducissa est uxor ducis
a. g. b. Ductilis est instrumentum vasis
adv. Dudum id est olim longe
n. s. Duellum dicitur quasi duorum bellum
m. t. Duellator i. pugil cum bellat
n. t. Dulcescere est dulcem fieri
o. t. Dulcis et dulcoratus
f. t. Dulcedo patet
m. t. Dulcor idem est cum predictis
a. p. Dulcorare est dulcem facere unde dulcoratus
adv. Dum i. cum venit
adv. Dummodo idem est ad predicta
m. s. Dumus est spina vel frutex spinarum vel potius
spinarum collectio
a. g. b. Dumosus i. spinosus vel spinis plenus
n. s. Dumetum est locus dumis plenus unde quando et quod dumalis
et hoc -le i. spinosus
adv. Dumtaxat i. tantum et componitur a dum et taxo quod est

nciare duo' simul ac vel iunare et quis po
conciliari i pari vel iponere qr liciatores ipsos
vos reparat. Alii tn dicut qd qpo a duo et
rapio ad hoc vehiculo duo qr dicut quidam sicut
premo cum ait duo rapat a duum et rapio qr simul ac
vel pariter imponere
Duo non declinabile est non ordinis qs .m. vel neut gen
o iii Duodecim est non indecl
adu Duodecies
ag b Duodenus .i. duodecimus
ag b Duodenarius sicut iste duodenarius
o iii Duodeviginti .i. decem et octo quia duo desunt de xx
a p Duplare .i. duplum facere
o t Duplex et duplex huic et hec a duo et plico
duplex parte et ab eo comparatur perduro qdurus cedurus
i valde durus
n p Duro .i. durum facere et permanere et perseverare ut
iste diu durat quod .i. permansit vel etc dicuntur dubius
eo et in comparatione adurio as. indurio as a qua
indoratus duresco et induresco Et a duro componitur
adduro .as .i. valde durare Conduro as ac .i.
simul durare Deduro .as .i. duriciam remouere molli-
ficare vel valde durare Eduro as ac .i. valde
durare. Et perduro .i. perfecte durare vel fortiter
durare. Reduro .i. iterum durare. Perduro .i. diu
vel valde duro Reduro .i. iterum vel retro durare
f p Duricia et ab .i. id sunt
adu Dux ducis et dicitur ab verbum id sunt
qui est dignitas et officium dicitur dux super quod sit
ductor exercitus si ad statum quod dux vel prin-
ceps sub regali ducere Et vult et etiam
D Eadem vnca producta est ablati
tam sicut regis ablati et nec tam
vel quam regis eadem facit
ablatiuus eadem et est pronomen qui
ab is et demum et facit feci
quia et etiam inuenit et declinatur

sinum simplex

. E est iiiio [illegible] ablato casui i. cum vel valde

. q. s Eatinus i. eas vos vel eos [illegible]

. g. f. Ebda grece est septem litte in ebdades et est
go grece et dicitur septiana in ebdades i. septidnarius

f. p Ebdomada i. septiana et dicitur ab ebda i. septem
et dies i. dies quasi septem continens dies

a. g. s Ebdomidarius dicitur qui continet ebdomadam

. a. [illegible] Ebdomedali i. septianali

. a. g. s Ebenus de greca ebedissa vel certe est arbor quem
non descrevit ardor qua scissa durescit in lapidem
cuius lignum est nigrum in ebenum et de ligni in incorruptibile in certe ebenus a. um et de hoc de ebenus
item certe ebenus est quedam herba unde est ebenus
arbor quam non reuincit ardor

q. t Ebes i. obtusus in ebendo i. obtusitas [illegible]
connexitatem [illegible] ebenus [illegible] fiunt ebetes

m. s Ebere est ebetem facere vel [illegible] facere

m. p Ebetare est id quod [illegible]

m. s Ebar est proprium nomen viri et interpretatur [illegible] in
hebraicum i. [illegible] Dan

Ebrius a. um dicitur [illegible] digestione bibit vinum vel alium liquorem i. ebriatus
et dicitur ab e i. extra et bria [illegible] potu
[illegible] et [illegible] ebrius [illegible] ebrius [illegible]
[illegible] legere ebrius [illegible] vel
[illegible] apparet [illegible]

a. g. s Ebriosus i. [illegible] ebrius

f. t Ebrietas i. [illegible] potus

d. p Ebriare i. ebrium facere

q. p Ebionite [illegible] fuit [illegible] qui observant
legalia [illegible] cum ewangelio

m. t Ebur est os elephantis in vel eburneus a. um
et est [illegible] et ebur vel certe ebur [illegible]
[illegible] et [illegible] de elephanti et dicitur
ab e i. extra et bor vel vor i. ignis quasi extra ignem

polis est greca dictio et est nomen cuiusdam regionis
... est ... adiectivum ...

m s Ebanus est genus arboris

Ecce adverbium demonstrandi
unde Ecclesia est templum
vel domus dei et hec est
convocatio populi
Ecclesiasticus dicitur quodam
et est nomen cuiusdam libri quem
fecit iesus filius sirach

m t Ecclesiastes dicitur allocutor
qui ad quemlibet vel ad ceteros loquitur et est nomen
salomonis

m s Echineus est piscis navem tenens et proprie
monstrum maris

f t Eclipsis est dicta mansio vel diversorium ...
et dicitur ab ecli .i. defectu ... contra civitatem quibus
... secundum quosdam ... et ...

Eclipticus vel secundum quosdam ecliptica est idem quod pagana
Eclipsis dicitur defectus solis vel lune

m s Eclipticus est medius zodiaci circulus in quo solet
fieri eclipsis

f p Ecloga .i. absurditas

m t Echo dicitur sonus vel vox aeris tinnientis vel se-
mis respondens cum clamore

m s Economus vel iconomus est dispensator domus
et est quietus causalis vel ad unum affirmandi
et est liber dispensatoris

ad v Ecquis .i. quis interrogativo

ad v Ecquando ut in quando sic etiam quando

m s Eculeus est genus tormenti scilicet patibulum in quo mar-
tires ligati funibus extendebantur et brachia et
fustibus cedebantur quod etiam catasta dicitur

Sequitur

f t Edax .i. vorax qui multum comedit
Edacitas .i. avaritia comestio
m b Edentulus est aliquis sine dentibus
ut est puer
a p Edentare est aliquem dentibus privare
f p Edera est quedam arbor que
nascitur iuxta arbores et adheret
a t Edere .i. comedere
m b Edulium .i. cibus
f t Edes est domus et primus fuit facta ad colendum deum
et est proprie domus
a t Edicere .i. mandare vel exponere
m b Edictum mandatum
m p Edificare .i. construere aliquid edificium et de novo facere
aliquando aliquid
m t Edificator idem est ut in precedente
m t Edilis .i. custos domus vel domorum vel dicitur custo-
diebat civitatem regis vel imperatoris ne morbosa
animalia ut capre et porci et quedam alia intra-
rent et aerem ibi corrumperent, inde edi-
licium et est eius officium vel honor et hec edilitas
m b tis idem idem // Edificium ii b .i. edificium affecta
vel dicitur domus vel edes
m b Edilium est idem quod iuventas
m p Edisserere .i. valde sapienter loqui
m p Editus .i. edificatus
m m Editus verbum nomen est idem quod edilis
a p Educare .i. nutrire et componitur ab e et duco quod est
nutrio
a t Educere .i. extra ducere
f t Educatio .i. nutritio
m b Edus est caper iuvenis vel capella
m b Edulus dicitur devorator vel degulator eo quod
multum comedit
m b Edulis dicitur epulis vel ferculum
m t Editor .i. commentator
m b Ebdomadatus .i. de domo electus
m m Edonum est genus vini et sanguineum vel rubeum ...

E
ffari est idem quod eloqui
Effatus dicitur completus vel
productus de qua vel
Effeminare i. mores muliebres
facere vel debilitare

f. t Effeminatus i. muliebris apparatus
vel moralitas

n. p Effeminatus est aliquis sequens mores mulierum
m. b Effeminati sunt castrati qui scurrilitate ut for-
nicatores viam operantur

a. t Efferre i. extra portare
o. t Efficax est idem quod potens vel sapiens
r. t Efficere i. ducere aliquem ad effectum plenarie
n. p Effiblare i. fiblas contrahere
f. t Effigies i. imago vel dispositio
a. t Effigere i. affigere
a. t Efflare est aliquid extra efflare
m. b Effrenus i. vagus vel indomitus
n. p Effrenatus idem est cum pede
g. in Effraim interpretatur augmentum vel libertas
g. in Effrem sanctificatio interpretatur
Effrata est civitas que dicitur Bethlehem et interpretatur
fructifera vel speculum vel furor

a. t Effundere i. extra fundere
q. t Effrons i. inverecundus vel sine fronte et dicitur a e et fronte quasi
frontem non habens ubi consistit verecundia

n. b Effugium i. refugium
n. t Effugere i. fugam dare
f. t Effugalitas est insipientia in sermone cum videtur quod
nil cogitat aliud

f. p Effugata est piscis quia eodem moritur cum nascitur
n. p Effetatus i. defecatus purus vel clarus
f. t Effrice dicitur femina rubea ...
f. t Effeta dicitur aliquid ... i. instrumento ... ad
vel demergere ... effeta affinis dicitur plenarie

ad inventionem et dicitur efficacia pro
efficacia [illegible]
p. ad. b. Effectiuus i. factiuus ad fa[illegible]
f. t. Efficacitas i. efficacia et efficax capiens
d. t. Effractor est qui carcerem fractor
m. b. Effebus dicitur iuvenis seu decorus
m. b. Egenus i. egrotus et egens et
dicitur quod ex gentem et sic que
vel [illegible] habuisse egenus grece
vel videtur egenus
ad. b. Eger dicitur tristis vel infirmus et egeat
viribus vel letia
n. t. Egeries est scoria consumpta in stoma-
cho per secessum emittere
m. b. Egeo es. e. i. non habere vel opere carere et compo-
nitur in et dicitur indigeo es. d. abundo quod valde egere in-
digens a quo vel indigentia ad ubum et indigena
et egeo in omnibus [illegible] est neutrum et facit preteritum
egui et caret supinis et correpte habet penultima ge
f. t. Egestas est peior quam paupertas paupertas enim
[illegible] est [illegible] sed egestas est sine [illegible] armen-
tis egestuosus i. egestate plenus
f. t. Egestio i. digestio seu cibalorum per secessum emissio
f. b. Egiptus est via quedam
ad. b. Egipcius a um et lingua [illegible] et egipciaci
dicuntur affligentes et affligerent [illegible] da populus
cum divino auxilio liberabatur
ad. b. Egipciacus est a. de illa terra oriundus
p. o. Egomet i. ego ipse et est pronomen a mei et egomet
p. o. Egoipse idem est
m. b. Egregius i. nobilis et dicitur quasi ex gregem ad corporis
ad. p. Egregare i. dissipare vel separare segregare
d. t. Egredi i. ex gradi aut [illegible]
f. t. Egressus i. exitus vel actus est nomen [illegible] de [illegible]
f. t. Egritudo i. tristitia vel infirmitas
ad. p. Egrotare i. infirmari
m. b. Egrotus i. eger et aulem [illegible] eger que animo egrotus
est tamen infirmus corpore et sepe sunt [illegible] [illegible]

[illegible] est [illegible] et [illegible]
[illegible]
m p Egiota est ductor vel dator
m b Egloceros i. capricornus ita dicitur quasi
dicitur caper unicornus quia et dicitur ab egle
i. capra et ceros cornu
g s in Eglon dicitur caper ferus ab egle
f t Egis idem est clipeus totus pelle caprina et dicitur
ab egle i. capra et
f p Egilopa est casus qui nascitur in angulis oculorum
f p Egilula est ulcus oculi
f p Egipia est avis quedam [illegible]
m g Egeria est via [illegible]
m b Egelidus i. tepidus
m s Egarmeron dicitur liber astrorum vel [illegible]
Eya est ad verbum hortandi
a p Eiulare dicitur flere vel detestari gesticari i. plangere
Eiulac est fletus vel ploratus et dicitur ab ei i. heu
et iubilo conplangere quia iubilum clamorem profert dolentes
m g Eiulatus dicitur quasi magnus ploratus vel ululatus
a t Eicere dicitur extra iacere
m b Elanguesco est i. infirmari
m p timore vel inde perdere
et languere
d t Elaborare est laborem ad
m b finem perducere
Elabi est extra cadere
Elatus est ille qui est superbus
vel arrogans
f t Elatio i. superbia vel arrogancia
n b Electrum est metallum [illegible]
f t Electio dicitur non valet unus dicitur eligo et non
unum eligere quod multis [illegible] electum [illegible]
m t Elephas -tis vel elephantus quia est [illegible] dicitur
ab elevando et cum cadit non potest surgere et
[illegible] se deponit sed [illegible] se ad arbores
vel dicitur ab elephos i. mons quia est ad magnitudinem montis
m b Elleborus est [illegible] fluminis
n b Elleborum est herba que iuxta ripas fluminum nascitur

et est terra [illegible] stabilitatis manet
Elegans .i. [illegible] vel [illegible] vel pulcer
utilis vel bonus et [illegible] quia [illegible] et dicitur 2m
[illegible] a vo eligo
f p Elegantia .i. pulcritudo
f p Elegia dicitur carmen loquens de miseria ut de amore
[illegible] quod convenit miserie et [illegible] miserie et dicitur ab elegos .i.
miseria quia [illegible] miserias
f p Elemosina est munus datum pro deo et dicitur ab
eleyson .i. misericordia et sina .i. mandatum quasi
mandatum misericordie vel dicitur ab hel quod est deus
et moys aqua quia in elemosina est aqua dei vel dicitur ab
eleys id est misericors et moys aqua quasi aqua misericordie
sicut enim aqua extinguit ignem sic elemosina extinguit peccatum
et 2m [illegible] [illegible] penultima syllaba
m s Elementum quasi alimentum ab hele .i. quia ab eis omnia
procreantur et aluntur Item elementum est vox littere
vel ipsa littera [illegible] elementum est [illegible]
[illegible] vel [illegible] littera et elementum [illegible]
[illegible] vox [illegible] elementum dicitur [illegible] est in pluralitate littera
[illegible] est [illegible] et [illegible] littera quia [illegible] eo
[illegible] elementum est [illegible]
[illegible] vel [illegible] quatuor [illegible]
aer et terra Item elementum dicitur [illegible] [illegible]
[illegible] literarum et [illegible]
et [illegible] est littera [illegible] elementum .i. [illegible]
m s Elencus est liber Aristotilis tractans de fallaciis [illegible]
[illegible] est etiam [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible]
f t Eleopolis est civitas solis scilicet Egipti
f p Elephancia est quidam morbus vel lepra quia sicut elephas
[illegible] est [illegible] aliis ita patientibus [illegible]
quia [illegible] est in elephancia et est a pellibus [illegible] lepra
m s Elephancius [illegible] est quidam morbus
m s Elementarius .i. abecedarius
a p Elevare est sursum levare
a p Elemigare est [illegible] purificare
a t Elido -dis -si -sum vel [illegible] dicitur contrahere vel comminuere

q t ... liberata
f t Elices dicuntur latrine vel ductus aque vel
sentine que extra aquam eliciunt
Elicitus est idem quod emissus
m p Elicitores dicuntur ortulani
m t Elias id est deus meus ascendens interpretatur et est proprium nomen viri
m iii Eliaser deus meus adiutor interpretatur
a t Elido est extra ledere vel ad terram proicere vel frangere
et componitur ab e et ledo vel si ... et fit elisus
a p Elimo -as -are id est purificare et dicitur ab e et lima
et limo in eliatus id est purgatus vel clarus et quod venit
...
a p Eliminare ab e et limen est expellere vel extra limen vel
foras proicere vel publicare
n b Eliminatum est idem quod purgatum
m t Elimas id est magus et est quidam malefactor
et est appellatum Elime mago ... in actibus apostolorum
m t Elinguis est qui nescit proferre verba et componitur ab e et lingua et est
linguis ... id est extra linguam ... et est elinguo-
sus qui nescit lingua ... proferre vel idem est quod mu-
tus vel sine lingua
f p Elate sunt palmarum producciones et rami palmarum
et ... alii auri coloris cris-
pates et sunt ... tendentes ut deorsum
pendentes sicut rami aliarum arborum et ...
dicitur elata vel alta longa ... elevata
g iii Elatites vel elatides dicuntur abietes ... elate
est nomen arboris similis palme in altitudine et vir-
tute ... mediam ... ad ... elatite
pro ramo palme ... est ...
... longo ... ...
f t Elysius est ... et dicitur ab e ... et
...
Eleas ... dicitur ...
n b Elogium est dampnacio vel mala hereditatis vel carmen

languidus vel de assiduo labore vel egroto
et ... diminui vel ignominia et iij quaerens
de bono suo vel de fama

III p Eluquens .i. facundus in eloquentia .i. facundia
III p Elisus a um .i. fractus vel pressus
m s Eliotropium est herba quedam que sole oriente flores
aperit et sole vadente claudit et alio nomine dicitur
solsequium
f t Eliso est idem quod palus
III p Elingus a um dicitur a quarta lingua cum a quod dicitur et
dicitur ab e et lingua .i. loquo
ad v Ellam videlicet ecce illam
ad b Ellum videlicet ecce illum
III p Elocutus .i. quod locutus et dicitur ab e et locus ab
f m Elam interpretatur deus fortis
m s Elysius est campus piorum ubi requiescunt anime et dicitur
quasi extra lesionem
n s Elixabium est herba .i. scilicet olus
f Elixatia est mons vigilis
Elul et mons ebul dicitur september secundum hebreos
et dicitur mensis october ut dicitur tres virgines vident
et prima dicitur in cisternis et cetera secundum ... legitur
q t Elumbis .i. sine lumbis scilicet debilis et languidus
et dicitur quasi extra lumbos .i. fortitudinem et sic ait Lugucio
m t Elucubratores vel elucubratores dicuntur qui vigi-
lant mortuorum
m s Elinguis .i. languidus
a p Elucidare sunt manifestare vel illuminare
El grece interpretatur hebraice deus dicitur deus in celo et dicitur deus
a p meus

Emancipo as at .i. a servi-
tute liberare sed iam
volunt consuetudo quod filius
de potestate patris liberatus dicitur
emancipatus. Servus autem
a servitute liberatus manu missus
vocatur non emancipatus
.i. quod expulsus

Emax ... qui emit unde ... vel
... abscondendo ut patet ...
... et emacitas id est eman
di aviditas Et emax pro alio ... est quod auitas
Emanuel nobiscum deus interpretatur
Emath vel emat vel emas ... dicitur ...
...
Embolismus est ... additio mensium vel superauctio
... embolismalis et ... .i. ... quo
...
Embrio est corpus ... in utero et nondum
maturum
Embrocta sunt fomenta .i. ...
Embris .i. tempestas ...
Embar .i. ... impaties
Embrinus est ...
Embotus vel embotas est instrumentum vel vas per
quod ... liquor vas ad aliud vas
Emplema est frustum auri lucidissimi vel
dicitur varietas paviminti vel est ... numero
Emchiga est idem quod ...
Emeritus ... vel est miles ...
et dicitur qui ... posita ... militiam
Emendatris est idem quod debilis
Emergere ... ascendere vel aquam ...
evadere vel cessare
Eminere .i. splendere
Emandare ... emendare ...
Emenda .i. correctio vel satis factio ...
Emicas ab e et mico dicitur resplendere et dicitur
ab e et micas quod est splendor
Emicamen .i. splendor vel claritas
Emigrare .i. ... migrare
Eminas .i. ... vel altus
Eminentia .i. ... vel ...
Eminus .i. alonge et dicitur qui ... manu posita
et est ...
Emirre ... deficere ...
Emanare est idem quod affluere

n s Emissarium est [illegible]

m s Emissarius dicitur [illegible] est admissarius [illegible] equus

et mittitur qui sufficit [illegible] Equus

fortis et velox qui super alios mittitur vel dicitur quasi

equus vel [illegible] qui mittitur ad pascua [illegible]

femellis gravant Item dicitur [illegible] qui mitti-

tur ad [illegible]

f p Emina est mensura quedam media sextarii in qua solebant

ad emendum vinum vel annonam. et est media longa

et dicitur ab emendo vel ab emi quod est medium et

f p Emissella i. dimidia sella vel [illegible] sepula

n s Emistigium est dimidietas [illegible]

f p Emisecta i. dimidia secta

f p Emitacta est pondus duorum scrupulorum

n s Emitonium est idem quod semitonium

n s Emitogium i. media toga

n s Emolimentum dicitur lucrum molendini quod acquiritur de

molendino propter molituram sed modo ponitur pro quolibet

lucro vel commoditate

f p Emula est vas vinarium vel aquarium sed est

caldarium vel cacabus et cocula et dicuntur omnia va-

sa coquine [illegible] coquendi dicta

f t Emoroidas est passio [illegible] et pa-

pue mulieribus et dicitur ab emach i. sanguis et

rois [illegible] urina Item dicitur [illegible]

a s Emortuus a um i. [illegible] mortuus vel morti-

ficatus

a s Emorrous vel emorrois est [illegible] sanguinem mi-

git pro urina Item est quidam serpens quem qui

[illegible] pungit ipsum statim sanguis mori [illegible]

a p Emotus i. remotus vel separatus

a s Emptitius est servus qui emitur ad servitutem

Empeditas vel pedita est vestis [illegible]

[illegible] usque ad pedes descendens in

modum [illegible] et alio nomine dicitur [illegible]

q t Empus est [illegible] emptor ab emo [illegible]

et pos potis et inde dicitur empus quasi impus i. non

potens

a.m.b Empireum ... [illegible] ... ignitus
n.b Empireum ... [illegible] ... celestiale vel spirituale et
dicitur ... spiritualis celum ... dei et sicco
et dicitur ab en quod est in et pir id est ignis quia ibi ignitus
non ardore sed splendore
a.m.b Emporreti[c]i sunt medici qui per confrigeriam
secuntur
a.m.b Emperdinais dicitur is qui assignat gazam
n.b Emptorium dicitur locus ubi aliquid emitur vel venditur
f.t Emphasis est in figura grammaticali et est expressa
locutio unde emphaticus id est expresse loquens et
emphatice adverbium
n.p Emphaticos adverbium grece id est expresse loqui unde
et emphaticus componitur dicitur mediam et tunc est
expresse loqui
a.g.b Emulus vel emulos et emulatrix et emulator
aliquis qui sunt id est dignantes detinentes vehementes
invidiosus amator vel imitator
f.p Emula est metro secundus accusativum ... invenitur
d.p Emulari est invidiari vel imitari vel amari
f.t Emulatio id est indignatio invidia vel invidia vel
amor vel imitatio
n.b Emplastrum est pannus cum unguento unctus
n.b Emusarium dicitur ... musitare
a.t Emus ... ... [illegible] ... et corrupit
capiti ... reduxit ... capiti imitat
... ... et sunt omnia ... et ...
centum
n.b Encenia ... ipsi dicuntur
festivitates dedicationis
templi sed dicuntur id est novationes
festorum sed dedicationes tem-
plorum et dicitur ab en id est in et
cenon id est novum. Et encenia
dicuntur dona ... ...
novo ... porrecta in
enceniatus id est renovatus
n.p Enceniare est ... vel ornare vel renovare

[illegible]
[illegible]
qui eum debeat
adu. Em i. ecce
n g Enchiridion vel encheridion vel anthicreodon
est liber manualis sancti augustini vel de ipsius
est medicorum
f i t Enthesis i. ablacio
a g Enucleatus i. ablatus ab enucleare ad idem
f i t Endiadis vel endiasis est unus duorum in uno
vel eiusdem vel est unus ad idem tribuens et quod
est ... similis ut hec fecit quia adiecit pro facto
vel equus ut si dicam pro arcus viros arma virum
a g Endris est coluber sive anguis in aquis vivens
Endecapoles est civitas que sunt decem civitates et
ideo est urbicia
Endecas est spacium undecim annorum
f p Endoxon est idem quod gloria vel claritas
f p Endromida vel endromis l. endromidas dis
dicitur duplex vestis scilicet pallium forte et pilosum et
hiemale in hieme
f p Endelechia est perfectas vel absoluta perfectio
vel anima munda
f p Energia pera perducta dicitur vis efficientia vel
affectus Entus dicitur auspicatus animi vel dicitur
labor dei
a g Enarges est idem quod studiosus
a g Energumenus est qui laborat in molestia vel qui a quibus
obsessus ab uno demone
m b Enervis i. debilis qui quasi nervum perdit
p p Enervatus a fit i. vilis et dicitur a nervo quod
idem quod debilitas
a g Eneus a um est quod dicitur de ere factus vel ancillo
m p Engadi est locus quo arboribus balsami
desertus vel est locus ubi fuit mare mortuum
et ibi stat fons indicorum vel cecilis gapua ...
p p Enectus est idem quod occisus et vel a nece tractus
i. valde nectus

· · Enigma [illegible] vel [illegible]
[illegible] dictus [illegible]
[illegible] in enim[illegible] i. dicto
per enigmata loquentes
Enimvero i. certe vel nempe
m· b Enitesco cis c[?] med. corripit i. splendere
m· p Enipeus a. vin. dicitur a nitore terre i. paris que
[illegible] miti
f· p Enipa i. principes vel mili pro libata
[illegible] Enervus vel enervis vir lenit
a· b Enodus i. declarans
a· b Enoch dedicatio interpretatur [illegible] est proprium nomen
· in Enodo as ac producit dicitur a nodo appetit complanare
a· p vel declarare in enodatus et enodius que est
nodum
a· b Enomani sunt heretici qui dissiderunt patri et filium
incaretes et spiritum sanctum
m· b Enorphorum est quoddam vas vini
q· t Enormis et hoc enorme dicitur quasi sine norma i.
regula et est homo magnus qui mensurat propter eius
magnitudinem invenire non potest
· in Ennon est locus vel vallis iuxta salem ubi
iohannes baptisabat
· in Ennius [illegible] interpretatur fuit in amosectinus
et est [illegible] i. interpretatur et [illegible]
[illegible] aut [illegible] i. caper vel [illegible]
in amicum i. [illegible] capre[?] [illegible] i. [illegible]
in [illegible] et dicitur a [illegible] i. terra et [illegible]
da [illegible] terra
m· t Ens [illegible] [illegible] vel triplex in [illegible]
[illegible] i. [illegible] et [illegible] est proprium
m· t Ensis i. gladius et dicitur a secando in [illegible] consi-
[illegible] et ensatus i. ense armatus et
ensiculus i. [illegible] cum ense
m· t Enthimema est syllogismus i. [illegible]
Enunchus i. spado vel [illegible] genitalibus
privatus
a· p Enucleare est [illegible] testam nucis nucleum ponere
et post [illegible] vel exponere manifes-
tare vel detegere

a· s Emulatus i. ardens [illegible]

f· p Enea campana est illa que fit ad modum campane in multis civitatibus

a· s Eous eoi est sol vel oriens vel primus splendor solis quasi sit aurora et eous · i · e · a · m · i · orientalis

a· t Eodes dicitur quod pro [illegible] ignea in colisim vel colicus et c ideo quasi greens etc

a· s Eolus dicitur fuisse rex ventorum qui sedens in arce sua predicabat flagra victore futura et ab imperitis visus est in potestate sua tenere ventos et ideo fictus est esse deus ventorum et ab eo dicta est quedam regio in qua solitarium colebat Plinius nomen insule appellabatur eolie ab eolo qui fuit rex ibi

m· t Epar est quod dicitur iecur in tractor et dicitur ab epi quod est supra et pasis vel pate passio quasi habens super se considus passionem in epatica i. in ea et quod patitur de lacu in epate et epaticus et est aliud quod spectat ad epar

f· p Epacta est quod unis in kalendariis in quo valet nonilonium

a· s Ephebus media longa dicitur iuvenis pulcher vel valde lucidus et componitur a phebus i. lucidus quod est adiectivum in phebus solum et dicitur apollo vel sol

f· p Ephebea media correpta est iuvenum cuneus pulcherrimus vel collectio ephebeorum Item i. scilicet matchabeorum dicitur ephebea est prostitutio ephebeorum vel locus ubi prostituebantur vel ubi ephebi diversos exercebant ludos

f· t Epentesis est quando sillaba vel littera per media orta et est sicut quando littera vel sillaba in medio dictionis additur ut aquaque competit quod oportet in sincopa et dicitur ab epi i. in medium et thesis positio est appositio scilicet

medius dicitur

m t Epos i. laus vel carmen et inde epicus i. laudabilis
vel epicum carmen laudabilibus pedibus compositum

n s Epicedium est superior pars celi

c f m Ephi est mensura trium modiorum

f m Ephot dicitur vestis sacerdotalis vel hic ephot superhumerale
[illegible] erat cum pallium superhumerale
quo tota tegebatur ambitus sacerdotalis et
erant duo genera unum lineum et simplex quod sacerdo-
tes gerebant aliud vero contextum ex auro et
ex gemmis [illegible] quod in utroque humero lapides
duos smaragdos auro inclusos in quibus scripta
erant nomina patriarcharum quo olim pontifices
utebantur Et [illegible] post [illegible] vestem sacer-
dotalem [illegible] Et post plurimis vestibus
scilicet Samuel et David lineo dicitur fuisse vestitos
ephod

n s Epicroceum dicitur pallium tenue [illegible] a croceo colore
ut dicit papias

n s Epicausterium est instrumentum quod fit super ignem
causa emittendi fumum vel dicitur secretus [illegible]
dicitur locus unguentorum ubi ungebat se ad ignem
vel ubi fiebat ad ignem unguenta Item epi-
causterium dicitur locus discutiendi causas et [illegible]
[illegible] dicitur in passione sancti
[illegible] et dicitur ab epi quod est super et causterium [illegible]
[illegible] ibi ponunt [illegible] vel dicitur ab epi et
castrum [illegible] superior est alta ad modum
castri

n s Epicauterium est emplastrum quod superponitur vulneri [illegible] dicitur [illegible] dolci

m s Epicurus dicitur voluptatum amator et est quidam
[illegible] qui magis super [illegible] dicebat
dicebat cum voluptatem esse summum bonum ignorans
quia anime [illegible] vel voluptatem [illegible] carnalem

[illegible]

m s Epicenum dicitur ab epi quod est super et cenon
quod est sub quod genus in consimili genere utrius-
que genere masculinum et femininum sexum designatur

f t Epimasis vel epibasis est figura gramaticalis et fit
quando plus dictionis idem et diversa subiectis ponitur
in una oratione ut ipse et liba me et agis velles et
dicitur ab epi id est super et basis sub

f t Epidiasis pro ca[...] est figura gramaticalis et fit quando
oratio dicto vel sillaba bis ponitur ut dicitur in [...] me-
me tete et dicitur ab epi id est super vel a dya duo quando
duorum super unicam ponitur

f t Epidiotasis pro tarta est figura gramaticalis et
fit quando aliquid corripimus et immolitur circum-
flectimus ut dicitur in nos amicus sed amicus et
ethopoesis michi colori rethoricali qui dicitur correcto

m p Epigramista est scriptor epigramatis

n t Epigrama est superscriptio scilicet titulus vel dicitur arte
superscriptio dicitur quod supponitur titulus vel quod super ymagi-
nem actus ponitur

n s Epiglotum est cooptorium oris

f p Epicalige sunt ocree de corio vel panno facte
et super quas solent aliis caligis

m s Epilogus est superlocutio vel finis precedencium re-
capitulans talia precedencia vel conclusio sicut in
epilogis ad et fit recapitulare et dicitur ab epi
id est super et logos sermo quod est superiorum sermonis breviter
recapitulatio

f p Epilentia est morbus caducus in epilenticum et est
qui patitur talem morbum caducum

f t Epimenides est lignum super pro pro putacione scilicet dicta

n t Epiloma id est amplexus et est id quod super ponitur
ulcerum

f p Epimone est figura gramaticalis quando sicut quando sententia vel
versus sepe repetitur id est vocatur dictamine ut in primo versu

m b Epimenes est [illegible] qui sunt usurarii uel
dr epimenie . a . e . et sunt sponse uel tri-
buta que dantur per singulos menses per cursum lune
in nouilunijs
f t Epimalempsis est figura gramaticalis et fit quando fit re-
peticio eiusdem dictionis uel in principio uersus uel in fine
ut deo psallite rex meus psallite
m b Epiculum est uehiculum piscatorum
m b Epyphanius est nomen uiri religiosi qui paulam
et eustachium duxit usque romam et [illegible]
que hereticos conscripsit
f p Epyphanie . a . e . per unum dicuntur apparitiones uel
illustraciones singulariter uero hec [illegible] manifestacio que
facta est per stellam et dicitur epiphania quia desursum
facta et potest dici festum trium regum et dicitur ab epi
quod est supra et phanos apparicio quia superna apparicio
quia in hoc die stella magis apparuit Et alio
nomine dicitur theophonie uel bethfanie uel pagi-
fanie quare tria miracula facta eodem die diuersis an-
nis reuolutis
f p Epircedia dicuntur supplices pedes tapetes et vestes
[illegible] uel est superior pes uestis et dicitur ab epi
quod est supra et [illegible] quod est super uestem
m b Epircedium [illegible]
f t Episia . a . e . [illegible]
f t Epistola est dictamen et dicitur ab epi quod est supra et
stola missio inde epistolista et epistolare [illegible]
[illegible]
m b Episcopus [illegible] ab epi quod est supra et scopos visio quasi
[illegible] videns super subditos suos
m g Episcopatus [illegible] officium episcopi
m b Epistilium est [illegible] capite columpne
m b Epistilium est superior pes [illegible]
f t Episinalipha est figura gramaticalis [illegible]

de [illegible]

po [illegible]

vel specie suis lignis

m b Epitalamium dicitur carmen nuptiale vel laus nup-
cialis super thalamum sponsi vel sponse facta et dicitur ab
epi quod est supra et thalamus

n p Epitafista dicitur predicator epitafare vel dicitur scriptor
vel emendare

f p Epitetos est proprium vel laus

m t Epitomia est abbreviatio sermonis facta ad memoriam
habendam

m p Epitomiaste sunt breviter loquentes et angusto

a b Epitomiates est qui breviter loquitur

m b Epitritus est qui ad unum habet terciam partem

f p Epinicia orum est festivitas et gratiarum actio pro victo-
ria habita et dicitur ab epi et nichos quod est victoria vel pro
[illegible] et [illegible]

f p Epifonia vel eufonia est bonus sonus et dulcis

a b Epulo onis i. epularum dator vel factor

m b Epulum epuli est ferculum in bonis conditum et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ipsa vel [illegible] [illegible]
ipsa et est [illegible] conditum et dicitur epulum [illegible]
ab opulento

a t Epulator i. comedens vel pransor in epulis
i. plenus epulis

m b Epulentum est vas epulare scilicet scutella

m b Episterium dicitur vas factum aquis [illegible] [illegible]

a b Epicurus i. impudens in comedendo i. [illegible]
prodigus potus

d p Epulari i. comedere vel epulis uti

m b Epulatorium est locus epulationis.

m b Equanimis i. paciens constans
unius animi in prosperis et adversis

Equanimiter i. patienter

Equanimitas i. animi constans
et paciencia

n t Equalis i. par in equalitate vel quantitate

[illegible] ad [illegible] sic [illegible]
i. [illegible] equs et [illegible]
et uet ab equs

m t Equiceny equicetum [illegible] cantas arca sit idem
f p Equalica est multi [illegible] animalium [illegible] [illegible]
i. [illegible]
m t Equus est qui sedens in equo
q t Equites .i. equites et quia multi ludi militares
in equis [illegible] [illegible] sunt [illegible] et dicitur
qui in equo stans
f p Equitissa est femina equitantis
m b Equuleus .i. equus uel [illegible]
f p Equirrea uel equarrea uel equiritia
sunt [illegible] equorum
m b Equistagium est stabulum ubi stat equus et [illegible]
equiricia
m b Equicium est locus ubi equi in domibus [illegible]
uel est grex equorum ut dicit papias
m b Equiduciis dicitur custos equorum
m b Equiregium dicitur [illegible] equorum
m b Equiferus est equus agrestis uel silvestris
et dicitur ab equo et ferus .i. asper uel dicitur a feris
feris quia impetuose se fert [illegible]
m b Equinoctium uel equidium dicitur quia equalis noctium
cum diebus quod fit bis in anno
m b Equipolle et equivale [illegible] sunt scilicet reputare
f p Equipollencia est [illegible] [illegible] [illegible] uel reputare
f p Equiparancia est [illegible] et uet [illegible] comparare
f p Equinoctialis .i. [illegible]
m b Equimanus dicitur i. e. qui utitur utraque manu ad gla-
dium uel ad [illegible] tenendum
Equus [illegible] [illegible] [illegible] ab equo et [illegible] et sunt
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] equus
est [illegible] sunt [illegible] sic [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicitur [illegible] [illegible]

qui ab ego et quid componitur ... vel ...
sic ... quod est ...

Equitatus us ui est actus equitandi vel multitudo mi-
litum dicitur ab equito as ac quod est in equo sedere

a. t Equiferus est brutum et dicitur ab equus i. vir et
ferus ab est ibi sit vox ... et ...
vel podalium

a. b Equivocus ca cum dicitur id quod sub una voce plures
res sunt et alio nomine dicitur ...
tamen ... synonima ... quod sub eadem voci-
bus unum ... ut equor maris ...

m. t Equor est mare dicitur ab equalis sue superficie
et dicitur proprie equor cum tranquillum est et non
agitatur a ventis

a. p Equo as ... iudico vel iustum facio vel iustum
... equare est ... vel equale facere
... equa ... ab equus et ... quod
iusta ... vel equalis

m. b Equus ... ab equo ... quod iustum vel iudicium
... equum ... et mare equum
... et ... est ... et
est ... ab equus ... vir i. ...
vel equalis

a. b Equus ... est ... dicitur ab equo ... equus
... et ... et ...
... et ... synonima ...
... ...
... ... ut ...

m. b Equivaleo ... valeo vel ... ...
... esse vel equale

a. p Eradico as ac ... radicitus ...
... evellere et ... a ...
radix

a. t Erado ... vel ... ...
... est ... vel ...

i. pus uel [illegible] est [illegible]
m. b. Erarius est faber uel custos eris uel mo-
netarius
n. b. Erarium est locus ubi seruatur gazophilacium
uel fabricator pecunie
n. b. Eratum est cista in qua conditur et farina
n. b. Eramentum dicitur instrumentum factum de ere
m. b. Eracles uel Eraclites est nomen proprii cuiusdam philosophi
gloriosi
m. t. Erattes scribitur et [illegible] n. in
f. t. Eregio uel eregione .i. ex regione uel
longe et uel ex opposito sed e regione opponitur
altari et distinguitur a cam et cetera sed dicit prebis
aduerbium. secundum hugonem .c. et regio
n. b. Erarium est aliquod ex ere factum
f. p. Ergastula dicta est [illegible]
Ergastulum uel ergasterium dicitur priuata custo-
dia sed locus carceris ubi sedet [illegible]
uel captiui uel dicitur locus ubi aliquis operatur
uel aliqui ad laborem ligantur ut pagani christia-
nos et dicitur quare [illegible] locus ubi operatur aliquid
uel ergastulum quod [illegible] carcere [illegible]
in quo [illegible] uita detinetur ligata et
dicitur ab ergo .i. labor et stolon missio [illegible]
ergastula dicuntur uincula et compedes quibus illi qui
erant in ergastulis ligabantur [illegible] dicitur [illegible]
ubi laboriose [illegible] martires [illegible]
suas martires et dicitur ab ergo .i. labor et
[illegible] status quasi laboriosus status
q. p. Ergasta uel ergastarius dicitur operator
Ergo secundum hugonem .i. porro sed ergo est coniunctio et
[illegible]
Ericius est [illegible]
m. b. Erictacon .i. [illegible] calcu
m. b. Erinum est uestis superior quam [illegible] portat

m.d Ericapolus [illegible] est mas [illegible]
m. Eripes .i. velox
f.p Erinna est sig[illegible] [illegible]
n.t Erigale est [illegible] lata [illegible] et [illegible]
 [illegible] stisatas [illegible]
f.t Erinnis .i. mortuus vel dea infernalis vel dea fu=
 riarum
f.p Erimonia vel armania .i. instructio et dicitur ab
 ermion grece .i. instruere latine
m.s Ermofroditus dicitur [illegible] est vir et femina
a.t Erigo .i. extendo
a.p Erogare dicitur expendere vel distribuere
[illegible] Erodius est avis
f.p Erpica vel arpica est instrumentum rusticorum ad
 planandum terram [illegible]
m.s Erpicarius est qui facit arpicas
m.s Erraticus est qui [illegible] per varias vias vel in [illegible]
 errantes idem sunt
 Erragundus erraticus et instabilis idem sunt
a.p Errare .i. deviare
m.t Error .i. deviatio
n.t Erubescere [illegible] vercundari et vel ab eru=
 beo [illegible] vercundari et est [illegible]
f.p Eruca est vermis olera rodens et dicitur ab ero=
 dendo [illegible] est [illegible] vitulus [illegible]
 supra [illegible] monet et dicitur ab ervo
 [illegible]
m.p Eructo as [illegible] vel eructeo idem sunt [illegible]
 vel [illegible] vel ructum facere [illegible] et dicitur
 ab e [illegible] et ructus
m.s Eructus est [illegible] sapor [illegible] radici adiuncta
 .i. ad [illegible] sapor discernitur
a.q Erudire .i. instruere et dicitur quasi [illegible] ruditatem
 ponere
m.s Eruditor est ille qui doctor vel informator
m.s Eruditus vel erudita .i. docta
f.d Eruga [illegible] .i. sanguisuga [illegible] papias [illegible]

[illegible] unde erugo [illegible] fugit
[illegible]
[illegible] dicitur id est [illegible] fiud [illegible] et
ire dicitur quasi in aeris rubigo [illegible] pro
amore peccatis [illegible] pro parva [illegible] ab aro-
dendo

a. p. Eruginare dicitur rubiginem amovere expellere
vel extrahere

a. t. Eruginator est qui gladios erugiat sive mundat

f. p. Erumpna i. miseria vel inopia in animo
i. pecunie inopia et dicitur ab e quod est extra et rumpo
i. [illegible] quasi [illegible] est [illegible]
[illegible] per [illegible] erumpnam pati [illegible]
erumpnatus i. pauper vel satis pauper

m. s. Erumpnus i. inops vel pauper

a. t. Erupere est destruere
Eru est idem
Erusca est agilitas [illegible] vel [illegible]
[illegible]

a. Eruscapio est palere vel vitare ad

a. p. Erudo as est mundare

a. p. Erudiare est elimare

a. t. Eruncare i. evacuare [illegible] abire vel ex-
parare

Ervum est quedam genus leguminis scilicet vicia

n. t. [E]s eris est nomen generale
ad omne metallum

a. p. Esau nomen [illegible]
[illegible] qui fuit fra-
tres

Esca vel esca i. gulosus
et dicitur esca vel escapulus
Hugutionem et papiam

Esca dicitur cibus ab edo [illegible] i. [illegible]
plena [illegible] [illegible] i. pinguis [illegible]
et est ille qui semper comedit vel est [illegible]

in pe cta in colantis a vng i plan(us) est
vel pinguis in co(m)mendacia i pinguedo ...
co(m)mestionem constante ad vi(m) i pingue

f p Estania est q(ui)d fructus s(cilicet) pisa dicitur
et q(uo)d cadit vulga(riter) scotten

f s Esculus est arbor q(uod) (con)s(tru)ctus dicitur ...
estella dicitur d(ic)ta sed mollia fuit inchoa

n p Esco as ac i cibo as ac

f t Esox i obliquus in calo a ... est q(ui)d piscis

f p Essentia i natura substantia vel entitas
esse vij anorum et ce et sic d(icitu)r ita vel
d(icitu)r ce q(uo)d p(er) se sedium est vel certam et a n(on) alio
dependit ut deus (et) id d(icitu)r fore q(uo)d n(on) est ce
a se sed ab alio ut fuit creatur

f p Esseda est genus vehiculi in quo mollit(er) sedetur

m s Espidus est asper vel scabiosus

m q Estimo as avi i putando et venit a vo estimare
i putare

f t Estas est q(uar)ta pars anni in estiuus

m q Estus us ui i calor plus in estuari(um) et d(icitu)r
silua vel balnea q(uia) ibi e magna calor in es-
tuosus i calidus

f p Estulla ador est quedam herba

f p Estulla bor est certa herba

f q Esuries i fames et venit a vo esurio

f p Esus i comestus et d(icitu)r ab edo vel edo ...

s c iii Eta est octava litt(er)a gre-
corum et i(d est) te(r)tia vita

f p Etha est quita l(itter)a grecorum
et i(n)terpretatur centum

m p Ethnarcha vel ethnarca-
trarcha vel etharcotrarchis
est princeps quinquies decem
et centum et d(icitu)r ab etha a(n)t centum ... p(ri)n-
ceps q(ui) centum et quinquies x i(d est) q(ui)nquaginta

sp Etas dr̄ spacium confusi temporis et sicut
tempus p celum p̄t et dr̄ q̄si cuitas [illegible] Ipse-
ti compeies Est etas senis [illegible] et dr̄ [illegible] in
ysidore q̄si cuitas i. solido

vgit Ethar est locus ubi sunt stelle et po^r p superi-
ori parte aeris et [illegible] quamquam proprie celo et
dr̄ ab ethera i. varium quia est ornatum va-
rijs stellis

Ethereus i. celestis

ms Eternum est id quod non habet principium neque finem
et dr̄ q̄si eviternum in eternitas et dr̄ ab e
i. extra et tempus q̄si extra tempus quia caret principio et
fine Eternitas vel eviternitas dr̄ ab evum
et [illegible] et [illegible] sed eviternitas sed dr̄
eternitas p sincopam

fp Ethimologia est expositio unius vocabuli per unum ma-
gis notum vel per plura magis nota eiusdem lingwe
vel diversis [illegible] vel [illegible] vel litterarum
[illegible] ut lapis dr̄ quasi ledens pedem
[illegible] i. pedibus [illegible] in ethimologijs pro-
cedenda in ethimologizando quia est [illegible]
dalis [illegible] et [illegible] litteralis est ut [illegible]
[illegible] sic [illegible] [illegible] colla [illegible]
[illegible] sillabalis quia fit per sillabas sicut vinum
dr̄ quasi de vite natum [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] natum Dictionalis est ut componitur est
ut cadaver dr̄ quasi caro data vermibus Et
dr̄ ab ethimos quod est i. proprium vel verum et logos sermo
quasi sermo [illegible] Ethimo a est [illegible] vago
[illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] ipsa
valentes [illegible] [illegible] ut equor i. mare [illegible]
ipsa septem alios [illegible] et [illegible] dicunt [illegible]
et [illegible] [illegible] ethimo a est [illegible] dicti
[illegible] i. [illegible] lingwa Ethimologia fit i diversis
ydeomatibus [illegible] [illegible] latinum per grecum
et [illegible] et barbaricum [illegible] [illegible] et [illegible]

[illegible]
[illegible]
ut ab ethicos i. ſtos et [illegible]
vidi ſtudiis vel d[icitu]r ab ethos i. mos et ycos
ſcia q[uas]i moralis ſcia vel ab ethicos i. na[tur]a et
logos ſermo vel de[us] et ycos ſcia q[uas]i ſcia
de na[tur]a [bo]nis

a. p. b Ethimologus i. veriloquus
a. p. b Ethica i. moralis vel aliq[ui]s tractas de moribus
et d[icitu]r ab ethos i. mos. vn[de] ethica i. moralitas
vel ſcia tractans de moribus
f. p Ethiopia est q[ue]da[m] regio vbi habitant ethiopes
Que est in ſua meridio[na]li oriente et occidentali
m. t Ethiops est aliquis de illa t[er]ra vel regione
f. p Ethropia est vas [illegible] ad [illegible] aptum
l. b Euclitus est [illegible] vas arte
[illegible] vadatus et d[icitu]r ab [illegible] i. vanum et
[illegible] q[uas]i vana declinacio. Ecclitus est dimitas
[illegible] in [illegible] et est vana declinacio q[ue] [illegible]
fiet [illegible] moris ſi [illegible] comparat [illegible]
m. b Etrogeneus est [illegible] no[n] ſit cuius [illegible]
ad [illegible] vel [illegible] i. [illegible] [illegible] [illegible] de-
nominacione [illegible] ut [illegible] tu t[er]ra [illegible]
f. p Ewa est uxor ade et ſit[ur]
vita vel calamitas est
[illegible] ſepe est ca[usa] salutis
[illegible] et [illegible] et mor-
tis [illegible]
Ewangelizo [illegible]
evangelizo [illegible] evangelio [illegible]
a. p Evaporo i. calefacio [illegible] vel vapore emitto
vn[de] evaporatus i. vapore extractus / evacuo
a. p Evacuo ſit vacuu[m] facere
n. Evado ſit e[t] vado i. abire
g. [illegible] [illegible] vel malu[m] [illegible]
n. [illegible]vangelium est mala annunciacio

a p | Evangelizacio [illegible] vel [illegible]
[illegible] in [illegible] i bona [illegible]
incarnacio [illegible] // hic autem evangelista
vbi uo ex [illegible] awayte [illegible] sequitur describ-
tur primum est scilicet matheus in forma hominis descri-
bitur. sub cuius forma nos ... Alter
vero scilicet lucas qui disposiciones et designat
dona ascendentem [illegible] Tercius disposi-
cionis scilicet marcus qui sic leo rugit et clamat
sic deus rugiet et clamabit in die nouissimo contra
nos ... // Quartus disposicionis scilicet
lucas qui sic [illegible] ducatur ad mactandum
sic deus ductus fuit ad passionem pro nobis.
n tic° | Euax est gaudium vel est [illegible] non [illegible]
f p | Eukaristia i bona gracia ad salutem et
est corpus christi et sanguis christi et dicitur ab eu
i bonum et karisma gracia quia bona est magna gracia
ad accipiendum corpus christi
g c iy | Eucaristia dicitur a quo bona [illegible] vel [illegible]
c t | Eucaris idis vel eucaris est a hoc gra-
cia vel bene graciosus et dicitur ab eu i bonum
et caris gracia
m s | Euchimus i bonus [illegible] vel [illegible]
f p | Eudoxia i [illegible] vel bona gloria
[illegible] | Euentus dicitur quando succedit in bona et quando
in malo et [illegible] [illegible] et [illegible] futurum
tempus et sic [illegible] Euentum de [illegible]
[illegible] casu de [illegible] [illegible] in [illegible] ut [illegible]
ab [illegible] [illegible] nouida putat i [illegible]
¶ de [illegible] [illegible] i consilio vnde [illegible] et quibus for-
tune sunt euentus.
a p | Euentilare dicitur discutere
m g | Euenire est ex venire contingere vel accidere
m p | Euacuare i [illegible] de vacua [illegible]
n t | Euellere est radicitus extirpare
m t | Euertere est subuertere

[illegible] est .i. iste status [illegible] vel iste [illegible]
f. p. Euchrasia .i. [illegible]
m. b. Eucraciani fuit secta qui quinctas nupcias dap-
natas (esse) dicentes
ad. v. Evestigio vel evestiun .i. statim vel de proximo et compo-
nitur ab e et vestigio et inde quidam evestigio .i. cito
et statim vel continuo
f. t. Eversio .i. [illegible] prec ad destruccionem
Eufresteus dicitur hoc loquens (?) su[illegible] mittas
Eufrates .tis. est fluvius in mesopotamia fluens
a loco paradisi et dicitur a utilitate terre quam fecundat
tes est utilis dicitur ebre
m. b. Eufortunium .i. bona fortuna et dicitur ab eu .i. bonum
et fortuna
m. t. Euge .i. vox tenet applausionis ut ibi eu-
ge dei porta .i. ave vel sis salutata aliquando
sumitur derisorie ut p[illegible] et dicunt in euge e-
uge ea adulatorie ut in ewang. euge
ge serve bone et fidelis [illegible] et [illegible]
affirm. desiderium [illegible] affirm. [illegible]
m. b. Eulogium .i. cantum vel laus clara vel bona fama
vel testimonium vel scriptura .i. rima ut et dicitur
ab eu .i. bonum et logos .i. sermo et hoc eulogia
m. b. Euchastadium est id quod bona tabula
m. b. Eugenium vel eugenius .i. nobilis vel [illegible]
m. b. Eugenia est id quod bona dispositio
f. p. Evidens .i. apertum ab evideo .i. manifestare
f. p. in evidencia .i. claritas vel apertio
m. b. Eviterum .i. durabilis .i. eternum
m. b. Eviternus dicitur id quod .i. eternum durat
m. p. Eviro .as. .i. debilitare enervare et dicitur
quasi vires ponere unde eviratus .i. debilis et e-
viratio .i. infirmitas
a. p. Eviliare .i. vilem vel vilificare
a. p. Eviscerare est quasi viscera pandere
f. t. Evilomis vel evmonides fuit furie infernales

qui vel desperatus ... ab eu i bonum et ...
desperatus ... est ... [illegible]
m s Eumenides ... i bone ... [illegible]
m s Eunuchus i spado vel castratus tamen cum habent
sed tamen corporaliter natura est in se ...
f p Eufonia i bonus sonus vel suavitas bona
vel sonoritas ab eu i bonum et phonos sonus
f p Europa est iii^a pars mundi ubi est Roma
sita que continet regna videlicet regnum
Grecorum Ytalicorum Francorum et Ibernicorum
Item Europa fuit quedam mulier quam Iupiter corru=
pit mutatus in taurum
m s Eurus est nomen venti flans ab oriente vel di=
citur i flare quia flat ab ortu solis et
sub tecto sed circa sub planis et ... ...
Euroauster est ventus medius inter eurum et
austrum
m t Euroaquilo est ventus inter aquilonem et orientem
m s Euronothus est ventus inter eurum et nothum
Eusebius est nomen sancti et interpretatur cultor bonus
et pius unde Eusebia f p et dicitur ab eu i bonum
et sebe vel zebus i pietas quasi bona pietas
m t Evilmerodach fuit ultimus rex Babilonie
f p Eutrapelus est nomen cuiusdam muse et interpretatur bene delec=
tans vel delectans vel bene delectus
m s Evum ut per se dicunt est etas perpetua vel
vetus i desperatus et est dualis ... vel ... .
ut ... ¶ hec est una dualis quia habuit principium
sed non finem ¶ 2m Hugucionem est seculum
spacium vel tempus quod ad mundo ... ...
Et ideo Evum est presentativus status omnium
quia fuit et quia fuerunt et quia post futura sunt
et i quasi presencia omnia sunt preterita et omnia futura
tanquam presencia ¶ etas est ad ut ... ...
Sequitur capitulum ubi post e sequitur x

C[illegible]
[illegible]
[illegible] ab alto [illegible] ge-
minus et desinit [illegible]
compositis a vocalibus [illegible]
[illegible] desinit [illegible]
[illegible] a consonantibus [illegible] Et hec co
quandoque [illegible] ut coturpo et quandoque [illegible]
[illegible] ut [illegible] ut co-
[illegible] aqua [illegible] ab [illegible]
et [illegible] ut co-
turpo [illegible] vel co [illegible]
co [illegible] vel [illegible] conte-
[illegible] et [illegible] as ac .i. [illegible]
a . p Coacervare [illegible]
a . p t Coaceruo as ac .i. conservare vel amarum facere
vel affligere vel acervum facere unde coacervatio .i.
amaritudo
Coactor .i. iussor vel precius petitor sive qui
torquendo cogit et vi petit Coactor [illegible]
.i. [illegible] vel [illegible] coactor
[illegible] aliena [illegible]
f . t Coactus est composita a coactus [illegible]
[illegible] et [illegible] venit ab co et ago
a . p Coaggero as ac vel coaggero [illegible] cumulare
simul complorare vel aggravare unde coaggeratus
.i. aggravatus
a . p Coagito [illegible] simulare commovere vel [illegible]
coagitatus .i. commotus
m . p Coalo as ac [illegible] respirare [illegible]
simul emittere anhelare vel affectare unde coalatus
.i. conspiratus vel est vapor fumi
a . p Coalto as simul sublimare unde coaltatus .i. sublimatus
et [illegible] compositum ab co et alto
m t Coamen [illegible] lingua .i. [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] dicitur iudicium ut cum ali-
quis exanimatur desperans dignitatem adipisci
et quorum dicitur aggravatus apud et per suffocationem dicitur
aggravatus exanimum
a p Examina dicitur pensatio cum ... meditatione diserte
diligenter inquirere investigare contremiscere
n s Exameter dicitur versus vel metrum sex pedum
et dicitur ab ex quod est sex et metros mensura quia in-
currit sex pedes
n t Examentum est opus sex dierum sicut fuit opus
creationis mundi et dicitur ab ex quod est sex et menon
dies quasi opus sex dierum
ad v Exanimiter id est mortaliter
q p Exanimatus a um id est sine anima et venit ab ex-
animari vel exanimatus id est mortuus vel sine
anima et ... vel a verbo exanimo as id est terreo
vel terrere
q t Exanimis et hoc e id est mortuus et dicitur quasi
sine anima
n s Exarchus dicitur princeps sive civitatum vel princeps
... sexte partis et dicitur ab ex quod est sex et archos
princeps
Exagium est pannus sericus et dicitur ab ex quod est
id est sex et mitos id est licium vel filum quia pannus ex
sex liciis contextus
a p Exarare est exarare aures rodere
f t Exapolis est urbs civitatum vel est terra sex civi-
tatum continens
f p Exaptota est nomen quod sex casus habet ... ca-
sus id est sex ut unus unius uni unum o uno et
dicitur ab ex quod est sex et ptotis casus
n p Exametus id est ex utroque parte ... ante vel ultra ...
ab ex et ...
n s Exasperare id est acerbum valde ... exasperatio

i. [illegible]
Exauctoratus i. auctoritate plenus
a.t. Exaspero as i. [illegible] vel [illegible]
a.q. Exaudire i. petitioni alicuius consentire
a.p. Excecare fit cecum facere ab ex et cecus
a.t. Excedere excrescere
m.p. Excatursio dicitur per aquam ebullientem vel statum cantum plurimarum avium
a.q. Excelsus i. excellens superbia vel insultacio et dicitur ab ex et celsus
a.q. Excelsus i. sublimis nobilis vel dignus
a.t. Excellere i. excedere unde excellentissimus i. purus vel delicatus
f.p. Exceptorium dicitur collectio aquarum vel cisterna
a.p. Excerebro as ac dicitur cerebrum excutere ut excerebris i. sanguine fusus vel insanus
f.p. Excetra e vel exceua e media producta dicitur serpens multorum capitum qui uno absciso tria resurgebant
a.q. Exceptorium dicitur id quod excipit
f.t. Exceptio i. dilatoria excusatio quod dicitur causa peremptoria
m.q. Excipulum vel excipabulum dicitur venabulum sunt enim vasa venatoria eo quod capiunt et quasi aliquid capit
a.p. Excito as fit suscitare
a.p. Excidiosus dicitur id quod cito cadit
a.t. Excido dis media correpta dicitur secando aliquid facio vel evacuare
n.t. Excido is media producta dicitur cado et dicitur ab ex et cado
m.q. Excidium dicitur distructio ruina vel eversio vel etiam occisio vel mors
a.p. Excidiosus a um i. excidio plenus
Irp Excitus vel excitatus est ille qui vocatus et vel a uno excito as ac i. vocare vel suscitare et prima media syllaba producitur vel corripitur quia cito facit

Conspecti sunt illi qui fuerunt [illegible]
[illegible] possit [illegible]
Consparge pro aliis nomen
Conspirare i. simul purgare vel lacessere vel committere
Constellacio vel a conducta i. figura vel picturis
Constare i. apparere vel ornare et dicitur ab con i. valde
et sto // Consternere i. simul terrere vel stratibus [illegible]
vel ignarus // Constipare sit circum densare
Constituere sit [illegible]
Con[illegible] et con[illegible] // Consubio ab ac i. vigilare
vel [illegible] ponitur consubio [illegible] vel certa sit
vigilat // Consubies i. vigilie vel custodie nocturnales
Consubitor est idem quod vigil
Concludo -is con et cludo aliis nominem
Consecror -aris dicitur male dicere vel con simul
vel con sacre ponere et componitur ab con et sacro et
mutat a in e ut [illegible] est cum deponens vel contra
[illegible] ab [illegible] activa sed in significatione
[illegible] quod sit deponens in consecra [illegible] et
consecravimus i. maledictus
Consecratus i. detestatus vel maledictus
Consecrabilis i. detestabilis vel maledictus
Consultus i. robustus vel expeditus et vel aliis
[illegible]
Consedra vel cathedra [illegible] est trono. Katedra vel
sedes presidentis vel locus tezauri vel se-
creta camera et est [illegible] et vel certa
vel consedra dicitur locus [illegible] separatus a [illegible]
vel pallacio vel est [illegible] fenestre que [illegible]
dilatatur et [illegible] [illegible] consedra
[illegible] sunt [illegible] templo [illegible]
[illegible] sacerdotes et ubi
reponebantur vasa et dicitur consedra [illegible]
[illegible] consedre sunt sedes assessorum [illegible]
[illegible] assessorum [illegible]
Consecius [illegible] sunt dom[illegible] [illegible]

vel de longinquo et ipsa ad eo et penu
vel penu vel expeng[?] vel expedio i. peregrinus
et dicitur peregrina alicuius semper [illegible] minims=
tela presentate

ad ii Exinde est id quod post est

iii t Exemplum est quod ad similitudinem alicuius fit et dicitur quasi
exemplum

iii t Exemplar est forma ad cuius similitudinem aliquod ad
formatur

f i p Exequie -arum p[lurale] n[umero] dicuntur officia mortuorum
vel i. illa officia que fiunt circa sepulturam alicuius defuncti
ab exsequendo dicte ung[?] et sanct urbs ploat
vir quumatur presbiter orat et i. campana urbis
i. plebs vir i. eo quumatur i. sepelitur et est p[lurale] n[umero]

a. b Exercitus -tus est ubi fit exercitatio aliquid fiunt in
exercitium i. fratrum exercitatis aliquem vel usque
et quibus fiunt in bono fit et quibus in malo et
fiant quibus in studio vel scola

iiii g Exercitus i. turba a quo exercitus fit quia fundatur

a. p Exesus -ubi -ac nec aliquando longa est aque a omnes
i. eis vel fratres purgac

a. t Exutis mo[nstr]ac awsflon

a. t Exemere est id quod extrahere

a. p Exequare i. similare

d. t Extractor fit ad astrum producere in excantor

ag t Extreme dicitur qui ex genere patrum fit celitus nobilis
vel illustris

iii q Exhaurire fit materiam et dicitur quasi ex hauriire
in exhaustus i. debilis

iii p Exheditatus i. corpus vel miser

ia b Exhibere i. ondere

Exhilarare i. valde hilarare

iii t Exhilarescere fit iterum hilarare

a. p Exhonerare i. defamare ungheray

ii p Exhortare i. arbare vel decivare

ag b Exicium i. mors sit tor tu in que alis cepic licet hic lec

[illegible] id est mortuus

m.t. Expirare [illegible] morte

a.t. Exigo -is -egi [illegible] id est perficio

2° sunt poste primo [illegible] dicitur quasi ex ago [illegible] con=
iugo perficio dicitur similiter exigo posco [illegible] 2m Aug=
ustinum exigere id est expellere vel iuste petere
vel dividere et [illegible] petere vel rapere [illegible]
Exigit repetit extorquet perficit alter dividit
et repetit simpliciter quod petit

a.v.b. Exiguus id est paruus

a.t. Exilis id est [illegible] paruus vel modicus et pertinet me=
diam [illegible]

m.b. Exilium id est peregrinatio vel dampnatio vel missio

d.p. Exilior -aris sunt exilium mittere vel mitti

m.q. Exilis sunt ex salio -is [illegible]

a.t. Eximere duo sunt [illegible] ex et emit aut appellat
et eximius [illegible]

a.v.b. Eximius est egregius nobilis preclarus vel excelsus
et dicitur ab ex id est ex et minus minima minus quasi ex
minus positus

a.t. Existare dicitur quasi ex stare

a.p. Existimare sunt putare et dicitur ab ex et estimo

a.g.q. Exitium id est egressio vel morbus

n.d.v. Exinprouiso id est ex improuiso

a.t. Exarmatus dicitur quasi ex arma positus vel spoliatus
armorum

[illegible] Exfornicatus id est ex magna fornicatione

a.t. Exlex sunt ille qui est sine lege

a.q. Exmandire id est patere aratore de ponere vel a=
mputare [illegible] et [illegible] quod sunt
rapere [illegible]

a.v.b. Exnodosus id est plenus nodis vel angustus

Exodus [illegible] dicitur exitus vel egressus liber et
est 2us liber moysi quod agit de exitu filiorum
israel de egipto et dicitur ab ex id est ex et odos
vel oda id est via

f.t. Exors id est alienus vel aligeatus et dicitur quasi ex

n. a. Exosus -a -um i. odiosus [illegible]
[illegible] ad [illegible] i. [illegible]

a. p. Exonerare sed deonerare i. onus deponere

m. s. Exordium i. principium vel prohemium atque initium quod alio nomine dicitur prelibium vel captatio benivolentie et est principium cuiuslibet operis

d. q. Exordior -iris sed frequenter incipere loqui vel sed incipere telam

a. p. Exorcizare sed iurare vel sanctificare

f. t. Exorcista est ille qui coniurator ad iurator vel imprecator in quo qui adiurat dyabolum ut recedat ab homine ita dicit ysidorus

a. s. Exorcismus i. adiuratio vel imprecatio sermo ad ipsius dyabolum ut discedat vel recedat

a. p. Exossare -as -are sed laniare carnes vel ossa extrahere et per consequens debilitare

a. s. Exossatus dicitur senex debilis vel infirmus ita dicit papias

a. s. Exordiarius i. officii impositor vel est ille qui incipit aliquod opus

d. p. Exortari verimari

n. s. Expalere i. istari

a. p. Exorare i. perfecte orare

a. p. Exentero -as -are sed interiora piscis extrahere

f. p. Exentera -rum i. interiora piscium

Examussim adverbium i. regulariter vel diligenter aperte certe et sine fraude

a. p. Expansus -a -um vel expassus -a -um i. manifeste extensus et dicitur ab ex et pando quod habet passum i. supinum vel pansum secundum aliquos

n. t. Expansale est id cum quo pannus extendi debet

m. s. Expensarium vel expansarium idem sunt

n. s. Expavere i. pertimere vel timere unde expavesco inchoativum

o. t. Expars i. carens et dicitur quasi extra partem posita vel sine parte sit carens aliquo

v. i. Expedit i. utile est decet vel sit

f. t. Expedita i. parata vel prompta ad bellum

n. s. Expeditus est aliquis missus ad negocia tractanda

Expectore .i. a corde querere
Expallere dicitur quasi ex pallore pallere uel pare
Expendere .i. consumere in expense non fit ... per u. ...
Expergisci .i. euigilare uel excitare
Experiens .i. assiduus exercitatus
Expertus est idem quod probatus
Experiri .i. perscrutari uel inquirere
Expuncta dicitur nota uel exprimendo uel probamen
Expressus .i. compressus
Expassus est idem quod impassus
Expetere .i. postulare et dicitur quasi ex pede petere
Expugnare et superare
Expiare .i. perfecte purare uel mundare purificare uel
explorare unde expiatus .i. mundatus
Expiatio .i. mundatio et purgatio facta in expiamen
quod idem est
Expiro .i. morior uel spiritum emittere et dicitur ab ex et
spiro quod est unde ... uel spiritum ducere
Explanare .i. planum facere
Expleto uel a uo explere quod idem est quod implere
Explicare .i. extra plicam ponere resoluere uel
enarrare unde explicit uel desinit .i. finit uel finitur
Explicabilis .i. resolubilis
Explicite aduerbium .i. manifeste
Explicatus .i. resolutus uel manifestus
Explorare .i. inuestigare inquirere uel uidere quasi
... et componitur ab ex et ploro quasi plorando
querere
Explorator .i. inquisitor uel curiosus cognitor
Expoliri .i. ornare
Expoliare .i. rapere uiolenter ...
Exponere patet
Exprobrare .i. conuiciari uel uituperare ...
uel ... et componitur a ... et ... ex et probo
.i. uituperare et corripit ... ... pro ... ...
... ... et ... ...
Exprobratio .i. uituperatio
Expurgatio .i. mundatio et ... ... per ...
consumptione

m.p. Exequiare i. exequias persolvere
a.t. Ex[illegible] i. persalutari
f.t. Exquisitio i. investigatio
p. Exquisitus -a -um sapienter quesitus
Exquisitor -ris i. inquisitor sive rector vel auditor
adv. Exquo
Exstaticus i. nigra
a.t. Exsuperabilis et insuperabilis quod nobis incompara-
bilibus et irradicantibus sive natus vel ex quo exsuper-
abilis et dicitur ab exsuperando
a.t. Exsanguis i. sine sanguine vel mortuus
f.t. Exspes est a. sine spe
p. Exsententiatus i. sine voluntate ex sententia sua patris
vel dicitur qui vadit sententiam
a.b. Exsolans i. extra solum positus
p. Exspiritus i. expiratus et dicitur a vero spiritu et a spirare ex
f.t. Extasis mentis excessus dicitur pavor vel excessus
mentis dicitur autem extasis ad mentis a parte
non aligeratur sed ex inspiratione revelationis
assumatur ut dicitur in Regula et glossa actuum Apostolorum
super id repleti timore et extasi. Extasis autem
est quidem suspensio generalis per quam sillaba in metro producitur
quia natura est brevis et dicitur ab ex i. extra et stasis
status quia sillaba extra proprium statum ponitur
m.b. Extimus -a -um est intestinum et notandum est quod secundum allegoricum
et secundum templi ecclesie duos cerebros sive extimum iactum uno
fuerit et decatur solum in uno plus. Secundum Papiam
quod unum fuerit et quos sicut unum et extra et iuxta erunt
quare extra sunt intestina interiora sive viscera et per pingue-
dinem ventre sanant extare i. apparere. Exta
iuxta extra sunt intestina interiora sive pulmo vel
splen etc.
a.b. Extalis media producta est adiectivum sive partibus vel
talis dicitur ab ex i. extra et tal ...
m.t. Extalis media longa et est extum extremum secundum Papiam
et longaonem sunt intestina purgandi sive i. sille
sicut vel putrescebat ex talibus corpus quod est

[illegible] fuit [illegible] violenta [illegible] dissolvere
et [illegible] vj. minores [illegible]
[illegible] de agris [illegible] torrendebant

a. p. Exstirpare i. sursum auferre vel occultum facere
vel citare et dicitur quasi ex stirpes ponere et dicitur [illegible]
de operibus [illegible] sit demoliri vel dissipari
vij. glosa Ieremie super id Mathei [illegible] exstirpant
parietes suas i. ex toto [illegible] quando aedificia abdu-
[illegible] i. decorant et devastat

a. m. t. Exstirpator dicitur i. qui abicit a [illegible]

m. s. Exstirpium vel exstirpatio dicitur desolatio vel destructio
et dicitur quasi ex stirpes [illegible] [illegible] dicitur mors
que potest [illegible] ex [illegible] [illegible] et quando [illegible]

a. m. s. Exterus i. extraneus vel alienus et dicitur a [illegible] extraneus
[illegible] sit alienatio

a. m. s. Extera [illegible] i. extraneus vel alienus [illegible] dicitur
[illegible] dicitur extra

a. m. s. Extremus superlativum ex ultimus
Extimplo adverbium i. mox vel continuo et dicitur
quasi ex tempore [illegible]

a. m. s. Extima [illegible] i. ultima

a. p. Exstirpo i. evello vel eradico et dicitur quasi stirpes
extrahere

q. t. Exterius [illegible] exterior i. [illegible] [illegible] compositum
[illegible] [illegible] compulsum

a. s. Extorquere [illegible] [illegible] [illegible]

m. s. Extremitas [illegible]

m. s. Extremum [illegible]

adv. Exterius [illegible] [illegible]
Exterritas i. [illegible] vel [illegible]

m. [illegible] Exterminare i. [illegible] facere

a. p. Exsolvo [illegible] [illegible] vel [illegible] vel [illegible]-
[illegible] et [illegible] ex [illegible] et [illegible] [illegible]
longa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] exstabilis
i. [illegible]

·n·t· Exungo xi [illegible] vel [illegible]
·m·s· Exs[illegible] ex massa
Expulsor [illegible] i. [illegible]
[illegible] i. retro
·a·t· Exerere est protrere
·n·t· Exlinguis i. infacetus et dicitur ab ex et lingua et dicitur
exlingua i. expandere v
·m·p· Exrubeare i. [illegible]
·a·t· Exuere i. vestem deponere in [illegible]
·s·p· Exsudare est sudorem emittere
·f·p· Exuvie sunt vestes exute per spolium vel dicuntur
vestes antique que pre vetustate exuuntur sed
induvie [illegible] sunt vestes nove dicte ab induo
-is. -ere. [illegible] exuvie et induvie dicuntur tunc spe-
[illegible] exuuntur et induuntur [illegible]
·[illegible]·p· Ex ubcrontes dicuntur infantes ab uberibus ex [illegible]
·[illegible]·t· Exul dicitur a. expulsus de patria sua p[illegible] et [illegible]
spe redeundi et dicitur [illegible] ex solo i. terram [illegible]
[illegible]
·a·b· Exulans i. exul vel exstatus
Exulare [illegible] [illegible] [illegible] est i. exilium re-
legare vel mittere
·m·p· Exultare dicitur gaudere et dicitur ab ex et salto a
i. v mutando in exultare i. gaudium
·n·t· Exurgere i. resurgere
·[illegible]·p· Exortus i. extractus
Extra [illegible] et dicuntur extra [illegible] et [illegible]
[illegible] a loco [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] est ibi ex [illegible] i. [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] ut ex [illegible] i. [illegible]
·a·t· Exstruo -is. -ere. [illegible] ab ex et struo [illegible] si struo
[illegible] [illegible] multa [illegible] [illegible] edificat
de distruit [illegible] [illegible] ex [illegible] ob claudit
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

2 Faber dicitur qui faciens fru-
ctum id est qui igeniose
a p 2 Fabrico as ac̄. et
fabricor deponens est
id est igeniose facio
2 Fabre adverbium hic
2 Fabrefacio
igeniose in fabrefacio
i igeniose facio in fabre-
facta i' artificialiter factus
f p 2 Fabrica est locus vel aliquid fabricat ꝛ
in fabricula et fab fabrella i parva fabrica
f p 2 Faba est legumen quod in fabarius d. vim est a
illud quod fit de fabis vel quod pertinet ad fabas
et alio nomine dicitur fabacium et quod fabarius i calor
et dicebatur apud gentiles calores fabarius quod illo
legumine vtebantur i cibo
f p 2 Fabella est sermo fictus in fabella et fabel-
lula diminutivum
2 Fabulor fit fabulas pari / et componitur cum con ut
confabulor et cum multi ut multifabulor et cum
veri ut verifabulor quod omnia sunt prime coniugationis et
absoluta et derivatur fabula ab quo fabularia quis quis-
toria est vos [illegible] fabula est [illegible] fabula sunt
cum ut sunt ut [illegible] sunt nature sunt
[illegible] 2 Fabulator [illegible] fabulo onis et fabulonius est
fabularum inventor vel narrator ita dicitur augu-
f p stinus / 2 Facetus facete ~~et~~ et facies idem sunt [illegible]
ligni argenti dicitur artificiose [illegible]
f t 2 Factio est actus faciendi vel passio fiendi
et dicitur actus ficta cum aliquis fingit
se facere aliquid tamen commodi alicui et facit
ita ut commodat illi illud dicitur hec factio
m t 2 Facesso sit cum despecto facere

z facecia id est facetudo i. curialitas vel cu-
riositas a facete dicta

a.p.b. z facetus a. um i. curialis [illegible] vel facetus id

n.i.t. facio z facilis vel facile dicitur i. quasi dele-
bili sit facio ut tripolla plenus vel facilis est
ad inducendum sitienti et 2um quasdam appositiva
cum et alias sunt per leuc. lig. hic dicitur

f.i.p. facitera est vestis variis coloribus stricta

f.i.p. faciola est idem quod fimbria

f.i.q. z facies i. vultus [illegible] sit notitia hominis

m.i.b. z facitergium est pannus quo sudor a facie
detergitur

z facinerosus adiectivum vel facinorosus i. qui facit

n.t. z facinus dicitur cum pessimus quod pannus [illegible] hominis et
quod aliter vocatur scelus est dicitur a
flagicio quod [illegible] i. dominata cupiditas ad
corrumpendum [illegible] flagitium vocatur
scelus quod [illegible] ut aliter vocatur facinus dicitur

a.p.b. z facundus i. eloquens unde facundia et facunditas
i. eloquentia

f.i.p. z facula dicitur splendor

n.i.t. z faex fecis [illegible] est aliquid [illegible] et 2um
vocatur est [illegible] et [illegible] est actiu

a.p.b. z facultus est idem quod clarus

f.i.t. facultas [illegible] sit prima [illegible] ex diversis 2a [illegible]
[illegible] a facili [illegible] et venit a facio vel a facilis
unde difficultas est [illegible] [illegible]
[illegible] divitias vel auxilium [illegible] facultas

m.i.t. z fabile est instrumentum fabri

d.i.t. z facisare i. habundo facere

f.i.p. z fallacia i. deceptio

z fadum vel fadus ie f.i.t. vel fadimodum
i. pignus

a.p.b. z fagus [illegible] et dicitur a fagin grece quod est comedere
latine [illegible] arboribus [illegible] fructus

q a[illegible] in[illegible] q d est ancella vel serva
[illegible] et disc[illegible] quod
[illegible] a[illegible] ista est
[illegible] spaciare errare qui errat distric

m b 2 Fagum est fructus eius arboris
n h b 2 Faginus vel faginius nea ea est lignum
fagi
m b 2 Faginetum vel fagimentum est locus ubi habundat fagi
2 Fagina nea ea est coopertorium gladii
vel cultelli
2 Fala est turris lignea et dicitur a farum
quod est lignum [illegible]
2 Falangia est instrumentum quo lapides
m b fallunt / 2 Falarium est telum volumus
Falerga i. hasta et dicitur vacuus ad sustentandum vittam vel [illegible] quod vestiatur
de vitte et est [illegible] vel [illegible] militum
et dicitur a[illegible] a falcone in falcatas
i. ad falcongum [illegible]
m b 2 Falcastrum est instrumentum recandi segetes
m b 2 Falcarius est faber falcastri vel dicitur i. quod
pertinet ad falcastrum
n p 2 Falcare i. secare vel secare cum falce
q t 2 Falco est avis que rapiens alias aves
d t 2 Fallo is c. decipio facit 2e a. relinquo
3 e i. fiem dicis [illegible] de[illegible] que
2 Falla fallacia [illegible] et a fallo vel falso a. nun
i. non verum in fallare [illegible] i. [illegible]
f p [illegible] / 2 Fallosa est arma [illegible] aqua e[illegible]
pe[illegible] armata [illegible] ut narrare
n p 2 Falleras i. ornare in fallera i. ornamenta
[illegible] pedum [illegible] ut [illegible]
f p 2 Falcidia est [illegible] vel [illegible] vel
medietas vel est lex [illegible] quedam dicitur

sua cogitacio [illegible] uel [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
fuit et cetera plebs qui [illegible]
quandoque loquens sed [illegible] ab eo hoc falacia
dicta est

a.3.b c Falsiloquus i. falsa loquens
a.p. c Falsare est idem quod falsificare
a.3.b 2 Falsarius i. falsator monete uel alterius rei
f.p. 2 Fabratica est locus sub quibus in quo habitant fabri
a.3.b 2 Fartilosus i. tumidus
f.p. Fama i. laus et dicitur quasi famula quia deseruit ad
modum famule unde infamia uel dicitur a fando quia
fando uel loquendo propagatur et dicitur illese dignitatis
status uita et moribus comprobatus et cetera per mo[illegible]
in [illegible]
f.i.t 2 Falx. cis. est instrumentum ad scindendum segetes
et diuiditur falx fax et faux unde 2 Falx metit
et scindit fax urit faux quoque comedit
a.3.b 2 Famosus i. bone fame laudabilis uel plenus
unde famositas et famo as i. laudare
m.i.t 2 Famen i. loquela uel sermo a for faris
n.p. 2 Famor est idem quod loquor
n.b 2 Famentum i. unguentum uel medicamen
f.i.t 2 Fames i. esuries [illegible]
a.3.b 2 Famelicus et famaticus i. esuriens uel fame fati-
gatus
f.f.p 2 Familia dicitur assistentes domum
o.3.t 2 Familiaris i. secretus uel specialis et inuenitur pro socio
a.3.b c Famulus i. seruus unde famula i. serua
n.i.t 2 Famulamen et famulatus i. seruicium uel obsequium
d.p. 2 Famulari est seruire
a.3.b 2 Faminica Famici est locus siluestris in [illegible]
ubi solent demones [illegible] castrenses et depellendi tabnaze
famem uel dicitur locus in orbe qui frequentatur [illegible]
ad famam depellendam
n.2.e 2 Fanum i. templum ydolorum uel ipsum ydolum

et dicta a far farris . . . tempore . . .
. . . facta . . . dedicata . . .
f p 2 fantasia est apparicio decepcio vel ymaginacio
rebus visa et facta in anima dormientis figurata
talis est figura in mente qua spes vera anime
attendit rei in anima ut dicitur pratum videt
f t 2 fanthasis i. cellula in anteriori parte capitis
in qua consistit memoria
n t 2 fantasma est apparicio in nocte vel est ymago
alicuius rei quam numquam vidit et talis est species in anima
prefigurata
c m b 2 fantasticus est idem quod deceptor
c m b 2 fanaticus i. lunaticus vel vesanus
c b 2 fanno . as . are i. comire vel fanum querere in fa-
ciendo tempus . . . fit
d p 2 fantasiari i. ad memoriam reduci
n t 2 far . . . secundum huguitionem est ac genus frumenti
in modum mi . . . quod est de genere . . . gros-
sius tritico et posterius quam triticum in farina et farinula
et dicitur . . . de farre . . . vel dicitur a farriendo quod
quasi in pace . . . farcit i. replet ventrem
f p 2 farctra dicitur repositorium sagittarum
n q 2 farcio is . ire dicitur . . . replere ventrem vel . . .
n t 2 fartimen i. caro concisa ut . . . intestinum farciatur
i. repleatur
n b 2 fartorium dicitur locus carnificum
f p 2 farricapsa est cista in qua ponitur farina
c m b 2 fariolus dicitur poeta vel dictator
f t 2 farrago est vilis herba vel stramen vel
quasi vilis annona vel fruges et quemque . . .
. . . vel talis dicitur . . . . . .
c m t 2 fartor i. repletor scilicet qui facit farcimina
f p 2 farinaria vel farinacia est . . . . . .
vel est . . . . . .
2 fas i. licitum et dicitur a iure et fas est lex
divina . . . lex humana . . . nefas

... illicitum et est ... [illegible] ... apud ... [illegible]
... apud nos carbo ... [illegible] ... vel
... et cetera ... et dicitur a ... [illegible]
licitum vel fari

f i p z Fascia est ligatura sive pannus quo constringuntur pectus
mulierum vel est mouile mulierum quod comprimit ma-
millas mulierum etc. fascia dicitur etiam lata tigillis
quo pueri tenuis ligantur in fasciola diminutiuum et
est ligatura qua vulnera ligantur
m p z Fascino -as -at ... dicitur incantare vel
decipere
f i t z Fascinatio est idem quod incantatio vel maleficium
m b z Fascinus et hic fascinus dicitur incantator in fascina-
tor i. deceptor vel incantator
f i p z Fascilia i. clausulis fallacia
m b z Fasciculus est parva congregatio lignorum vel aliarum
rerum ad portandum colligatarum
F t z Fascis -is est idem quod pondus vel congeries aliarum
rerum ad portandum colligata sed fasces ipsi dicuntur
insignia virtutum et honorum sed principatus et secularia
et sic patet quod fascis est ... in hunc versus est
fascis pondus fasces dicunt honores
f i b Phaselus est parva navis ad tendendum abilis huc
et illuc etc. dicitur a phaselo insula grecie etc. est etiam genus
leguminis in phaseolum et est herba fasceoli vel
ubi habundat
Phase grece ... est transitus latine vel est genus
sensibus ... a phase dicitur pascha pasce quia transit
transitus ... deus ... de morte transivit ad
vitam de mundo ad patrem. Pascha cum sint ...
... rubrum ... et per
transitum ... cantaverunt et pascha per
celebratum est ... et hec pascalis et hoc le
m pi b z Fasianus est avis ... et dicitur a phasiagin quod est
comedere ... caro dulcis est ad comedendum
m b z Fastus i. illicitus ... fastus -us vi i. magnitudo

vel superbia vel elatus cum fastu ...
ambulans ... gesta ... vel ...
vel ...

a. i. b. Fastuosus -a -um plenus superbia unde fastuose adverbium i. superbe
Fastidire dicitur horrore spernere vel contempnere unde
fastidium i. superbia vel tedium unde fastidiosus -a -um
i. tediosus vel te superbus
Fastigium dicitur altitudo cuiuslibet rei dicitur a fastus
-us -ui quod sub fastidium tedia sed pro fasti-
gia celsa
a. ii. b. Fatidicus -ca -cum i. mathematicus divinus vel fata
dicens vel sortilogus
g. t. Fatalis et hoc -le i. mortalis
d. Fateri est idem quod cognoscere
a. p. Fatigare i. fessum facere unde fatigatus unde fatiga
vel fatigatio i. molestatio obedientia fugatio
n. t. Fatiscens cuius i. deficiens vel fatigatus
n. t. Fatisco -is -ere dicitur fatigare
a. ii. b. Fatuus i. stultus insipiens qui in loco tacito multum
loquitur et in loco apto non loquitur et dicitur a for
faris quia fando ostendit stultitiam suam
Fatum -ti in quo genere dicitur certus ... a deo previ-
sus vel spacio successio vel ordo ... facies ...
... unde fatatus -ta -tum i. preversus ... fatum fit
dicunt ... vite cursus sit appellatum
a. ii. b. Favilla est vel ... unde favilla i. ... favus
f. i. t. Faux ... multas ... fauces ...
... gutture ... abiunctis ... spus
... vocem emittit ... mendi-
... vel maxille ... comedimus cibum
... loca ... sunt abdita maris
... alpes et montes ... ostia vel
... fluminum in mari ... loca aque
... sicut ... fauces et dicitur a fauco
fauces ... faucibus quicumque nos fauces
f. t. Fax dicitur facula accensa et ... sit ...

[illegible]

f. p. 2 Fascinum est [illegible] in fascinum [illegible]
et est [illegible] defascinio
2 Faseo is it est ut defacio [illegible] et uoluit
dicitur faseo et uel [illegible] 2a et 3a
pro[illegible] [illegible] alle[illegible] et faseo is 2e

f. t. 2 Febris est morbus fri-
goris quia frigus facit
[illegible] iste
iste morbus
m. p. 2 Febricitare est febrem pati
a. g. 2 Februus uel februarius est
mensis secundus [illegible] ianuarium
2 Febus i. sol dicitur [illegible] uel
[illegible] | 2 Fecundus i. utilis
uel fructuosus | fecunditas i. fructuositas
a. p. Fecundare i. fecundum facere
2 Feculentus i. plenus fece uel fecibus sordidus
et immundus et dicitur a fece et ~~[illegible]~~ lentus i. plenus
f. p. 2 Fecula est diminutiuum a fece
2 Fedus -eris est pax inter dimicantes uel est
pactum uel conpactio
2 Fedus a um est idem quod immundus uel sordidus
unde sordidus est fedus sed fedus est [illegible] fedus
a. p. 2 Fedare i. immundare et [illegible] ut defedo
i. immundare uel [illegible] fedare | Defedo i. ualde fedare
uel [illegible] feditatem ponere | refedo i. iterum fedare
et fedo est uerbum actiuum [illegible]
n. p. 2 Fedeare est fedum permittere i. patere
f. t. 2 Feditas est idem quod immunditia
f. p. 2 Feda est fex olei uel uini
m. t. 2 Fel -lis est [illegible] prouocans iram
unde [illegible] ruffa pelle [illegible] est [illegible] falle
a. g. 2 Fellitus est idem quod amarus
f. p. 2 Fellimonia est idem quod dolus uel fraus

cit ✝ ffeni[illegible] est [illegible] passiva [illegible]
[illegible] et est [illegible]
[illegible] et ter felix dr sanctus
ffaustitas est [illegible] nom sancti et [illegible]
fit ffelicitas amor est [illegible] nom virtutis ¶ [illegible]
et [illegible] spectas
mit ✝ ffemen est pars corporis [illegible] mulier
fip femina est id quod mulier dicta a femen quia in facia
lignosa [illegible] sexus uel [illegible] dicitur a fe[illegible] gracia ig-
nis [illegible] quia ignea [illegible] uiri quia uehementer
concupiscit ✝ ffemine enim libidiniose sunt masculis
[illegible] i[illegible] quia eciam in aliis animalibus in femella
et femmula diminutiua
✝ ffemora sunt partes in [illegible] corpore et dicta sunt
femora quia ea a femina sexus viri discrepat et
[illegible] pars sunt usque ad genua
✝ ffemineus uel femininus est id quod muliebre
mit ✝ ffemorale est id quod braccale
cpit fenix quidem ut [illegible] in [illegible] est arabie auis
[illegible] toto mundo sit dicta feniceo colore [illegible]
et [illegible] et quingentis annis [illegible] uiuens cum
se uidet senuisse post quingentos annos collectis
aromatibus [illegible] se [illegible] in alto monte
qui dicitur libanus [illegible] paradisum et quia ad
radium solis [illegible] plausu voluntarium facit se in-
cendium et [illegible] sic [illegible] de cineribus suis
iterum surgit quia cum eius nascitur uermiculus et [illegible]
[illegible] fenix [illegible] ¶ Alio modo est nomen [illegible] et [illegible]
[illegible]
ags ✝ ffeniceus i rubicundus uel feniceus i [illegible]
mis ✝ ffiala [illegible] sunt uitilia vasa
mit ✝ ffenile dicitur locus ubi ponitur fenum
ffeniculum est herba quedam
ffenicium [illegible] est herba [illegible]
mis ✝ ffenum est comestio uel [illegible] animalium [illegible]
[illegible] et fit [illegible] et [illegible]

m t ⁊ fenisica est quod fenum secatur vel colligit
m t prefenatio est fenum ... et ...
f p ⁊ fenestra dr fenestrum fenus lucis et dr
quod fenus nobis adaptat
f p fenestralla est bonus pastor vel nobilis scriptor
vel est parva fenestra
m t ⁊ fenestelle est asser quod ponitur ante fenestram
m t ⁊ fenerator est ille qui dat mutuum et accipit
usuram
m p ⁊ fenero et feneror aris dr mutuare ad u-
suram vel accipere vel super usuram addere
m t ⁊ fenus oris dicitur usura sed tamen usura datur ad
usuram
m b ⁊ feodum vel feodus est res alteri impertitum
cessa in feodaneum et feodalis et est ille qui
rem alteri concedit in feodare i concedere
f t p fera i bestia et dr a ferendo quod sepe se fert
per arbusta et hinc fere dicuntur animalia indomita
in carnes ferine
c t ⁊ feralis est idem quod mortalis tristis crudelis vel
lugubris et dr ille qui habent crudelitates
f t ⁊ feralitas i crudelitas vel feritas
m b feretrum est currus mortuorum ⁊ feretla sunt capsule sunt
sedes sunt corporis trinis
n d ⁊ fero fers ultra latum i portare et est anomalum
dem a fero fers inregulare ⁊ in vocem et hoc ⁊ in sue
m b feretrum est instrumentum in quo portantur corpora mor-
tuorum ad sepeliendum et dr a fero fers quod fert
corpus hominis mortui exhibere et quidam dicunt
sunt i sepulcro
feretrarius est idem quod sagittarius
f p ⁊ feria est cessatio ab opere similiter in antiquis dies
solempnia fastum appellabant quod tunc cessabant
ab operibus similibus
m p ⁊ ferio as ac i ab operibus cessare et parcis dr
facere sunt est in deponere
m b ⁊ feriati dicuntur iudici solempnibus ferias

q.t ... ecclia ... ab apibus
a.i.s ... est id quod desperatio
a.q ...
m.s ... dr a ferueo [quasi] levamentum vel
sedatio et dr a ferio quod fariat et certe fat
pastorum
o.t Ferox est id quod crudelis unde ferocitas
i. crudelitas
f.p Feronia dr dea agri
a Fero in presenti ... est v. a mortuo et
invigilare quod qui ... invigilares
... et ... ut dicit allop[er]
et ... actualita ... id est
... est quod pario ... id
est quod porto ... quod effert ... dicat fat
... et ... ut ... voce
ibi a ... sed ... id est quod effero ... omnibus
... inde et ... partu
partum prestat
a.m.t Feruor est id quod calor vel estus unde feruidus
i. validus
m.s Feruco eo ... est id quod calco unde Fucsco i.
... ...
m.s Ferramentum est instrumentum factum de ferro
a.m.s Ferrarius est venditor ferri unde vel ferraria
et dr ... ars fabrilis
m.s Ferrum est metallum durum et dr a feriendo
i. percutiendo quod ferit et domat alia metalla vel
dr a firmitate quod est ... in ferro et sufferro
et dr ... pedes ... sufferre
f.p Ferrifodina est fouea ferri
m.s Ferruminata ... dr quod ferrati quod carpe-
tum ... vehiculi
Fescennia ... dr carmina ... dicit mo-
... ut ... et ... ponit
... est ... et ... fescennia
a. ... est id quod nuptialis
f.t Ferrugo est ferri rubigo vel talis est color

pinguius
q.t. Fertilis est id quod fructuosus unde fertilitas i. ubertas
ag.t Ferto sunt summa pecunie
ag.b Ferrumq est tilius ferens
f.t Feritas est id quod crudelitas
f.t Fessitudo i. lassitudo unde vel fessus et est id quod lassus
a.p Festinare i. accelerare vel properare unde festinacio et festine adverbia i. propere
ag.b Festus est id quod celeber
f.ag.b Festiuus est id quod solempnis unde festiuitas i. solempnitas
m.p Festiuare sunt solempnizare
f.p Festuca i. vapor et dicitur a vehendo vel tollendo quia de transitione venti et luti et locione frugum et ferlijs et cast
m.b Festucarium est ferrum cum quo linum purgatur
m.b Festum i. festiuitas unde festus dies unde in plurali festa unde festiuus festiua festiuum
o.t Fetenus dicitur paleus vel quidam et dicitur a feto -as quod sunt parare alias fetenus est id quod ouis vel pecus
Feteo -es -e i. fetidum unde fetidus -a -um i. corruptus vel male olens
Fetus -a -um est id quod plenus fetu unde fetosus quod sunt
ag.t Fetor -oris pena longa fiat dicitur est mali odor
ag.q Fetus -us -ui i. partus vel fructus adque genus vtitur iuris quia ibi fouetur i. nutritur et is dicitur a fouendo
f.p Fetura est id quod fetus
f.p Fetulencia est id quod fetor
Fetulentus i. fetidus prodigus vel inmensus
f.t Fecla est vua vel genus fetus vel est offencio
f.t Fecia fex fecis est sedimentum vini quod i. vase remanet longe vel fimatur vel duos vtique vel tobia reuertatur post fermentacione et sunt dicitur a fetere

Fiola vel fiala vasa
circuit dicit aliquos
sperycum de vitro et dicitur
a fio fiola quia licet de
vitro sit tamen secundum papiam
est vas aptitudinis dispen-
sandi et legitur ad quasi of-
ficia fiola sumitur scilicet
ad portandum tamen ut est instrumentum tenystoria et ad-
multa alia tamen ut vasa potatoria vel portatoria
aliquam liquoris quantitatem

f.p. Fibra est vena in collo hominis

m.h.t. 2 Fiber .i. castor et dicitur a fibris .i. vena quia multas
est quia vero in fibris ab ac .i. testiculos
carnis vel fibras agitare vel quia apis dicitur ra-
cias fortiter pinare

f.t. Fibex est arbor quedam vel est frigus qua macie
post digressionem urgetur

f.p. 2 Fibula est ornatus quo pectus feminarum ornatur
vel est etiam ornatus quo pallium tenetur .i. bottinus
vel est cingulum .i. vinculum scilicet catena

a. 2 Fibulo est a fibula ligare vel affibulo .i. alligare
vel confibulo .i. simul fibulare vel defibulo et affibulo
.i. dissolvere vel disligare profibulo .i. ante vibulare
refibulo .i. iterum fibulare subfibulo .i. subligare
unde hec subfibulatorium .i. ligatorium et subfibulum
suffibulum .i. ligatura vel pannus compositum a sub et fibula
et est actuum cum verbis suis

2 Ficarius dicitur id est qui colligit ficus etiam ficarii dicuntur
fauni silvani vel silvestres de ficis vinctores

q.p. 2 Ficedula est nomen avis et est nomen avis que ficos
et dulces

n.t. 2 Fictile est vas factum de terra ut olla vel aliquid

n.b. Ficticium .i. medianum

a.g.b. Ficus dicitur quasi morbus qui talis ex nimio meatu
et fatigatione etiam ficus dicitur arbor et etiam pro fructu

[illegible] arbores [illegible]
fert fructum et arborem [illegible] vna vice [illegible]
[illegible] / [illegible]
tu sive [illegible] / Item est ficus morbus sicut est
fructus et arbor / vnde quod ficus pro morbo [illegible]
[illegible] ficus pro morbo [illegible]
[illegible] est [illegible] pro morbo
[illegible] et arbore et fructu [illegible]
[illegible] et [illegible]
m t 2 Fic[illegible] est devorator vel calumpniator
n b 2 Ficosus i. ficus tali morbo plenus
f t 2 Fict[illegible] est [illegible] facta vel composita et dicitur quod fic-
[illegible] a fingo i. componere [illegible] fictilis [illegible]
i. ad fingendum facile
f p 2 Ficulnea est dicta a voce ficus et est vna ficus
n b 2 Ficulnus a um est aliquid factum de ficu
n b 2 Ficetum vel ficulnetum est locus vbi crescunt ficus
n b 2 Fideiubeo est promitto vnde fideiussor et est qui
fidem iubet pro alio
q t 2 Fidelis est ille qui servat fidem vnde fidelitas
f p 2 Fidelia est vasa dicta a fidelitate
f m 2 Fides [illegible] credo in fide-
[illegible] i. credulitas / et [illegible] visus [illegible]
[illegible] ut [illegible] que [illegible]
sunt
n b 2 Fi[illegible] dicitur composita vel servata et dicitur quod
[illegible] menti imprimimus
n b 2 Fidefragus vel fidefragulus a um dicitur qui
[illegible] frangit fidem
f q 2 Fides a fiducia / Aliud est [illegible] non [illegible]
f t 2 Fidis vel fidia [illegible] dicitur corda citare vel
[illegible] navis
f p 2 Fidicula est parva fidis vel corda vel est
[illegible] tormenti
m t 2 Fidicen est [illegible] fidibus canens unde fidicina vel
fidicena et est mulier fidibus canens

[illegible] fidus [illegible]
[illegible] fidelis [illegible] in fiducia [illegible] in fiduc-
dalis i. fidelis

2 fio vel fit neutropassivum i. separare et dicitur non
et tamen est ad esse quod cum fit non est et quod non
est fit et est verum neutropassivum quo ad vocem
et neutropassivum quo ad sensum

a. p. t 2 Ficitulas est morbus qui est in faucibus dicitur ubi videtur
tibi quod angulus qui latent accidat ut eum suffocat

a. b 2 Figulus dicitur fictilium compositor et dicitur a figere
quod figens lutum in lutifigulo

f. p 2 Figmentatus i. fictus vel compositus

f. p Figura dicitur a fingendo i. componendo et fit plura-
liter vero est artus dicitur eo quod de sinu est certa vel
composita unde de certa dicitur quere figura item
est corpus vel filius dei unde legitur qui cum sit
splendor et figura et certa item figura est sensus
misticus unde apostolus de filiis israel sicut in figura contin-
gebat ipsis item dicitur gradus que intendit i. cor-
pore et dispositione membrorum quatuor item figura
dicitur contractio littere quod apud priscianum in octavo volu-
mine patet ubi dicitur est figure literarum quibus nos utimur
sunt vigintitres / Figura autem est vici in voce vel
vocibus compositum vel compositabile et est duplex scilicet
simplex et compositum

f. p 2 Figella est gleba quedam et servit eam dicitur vatici-
num est i. instrumentum musicum cum fecola in sigillator

f. p 2 Figellum est artus in ludi [illegible] et ferdil bogy

a. b 2 Figulus est catus fluvialis

a. t 2 Fige pro tuum componitur cum in par q. af. [illegible] contende

f. t 2 Filatus est filorum quietus et venit a vo filo as ac-

f. p 2 Filatista vel filator i. filorum operator

m. b 2 Filaterium est carta in qua erat lex scripta unde
filateria sunt carte que decem precepta conti-
nebant quas pharisei in fronte portabant vel in pectore

ut sic religiosi putarentur Filacteria vel in
fasciis que sunt fimbrie que pendebant in extremi-
tatibus vestium

Philippus .i. amator equi vel os lampadis interpre-
tatur et est proprium nomen cuiusdam sancti
Filius et filiolus dicitur a filos quod est amor eo
quod sit amor parentum et servat descendens [illegible]
i a ut filia quod habet amans in [illegible] et in [illegible] pli
Item filius sunt nati et dicitur a filigo quod in sensu non
est in usu sed idem est ut affligo .i. castigo vel
corrigo et filij debent corrigi quod excesserint
et dicit dominus flebunt si ita conformiter depor-
tetur .l. et dicitur filius et [illegible] filij in [illegible]

a.y.b. Filiaster vel filiastrum .i. maritalis filie mee vel
[illegible] dicitur dy stiff son

f.p. Filiastra dy stieff tochter

Filodelfia vel filadelfia est fraterna dilectio vel
et civitas arabie

f.t. Filix est herba quam dicunt que sunt vitra

a.y.b. Filiussalem est nomen proprium David regis quia de
pascuis et de saltu est assumptus ubi oves pavit
et est nomen quoddam ex duobus vocibus compositum principium
est 2e [illegible] si compositum 2e pars est [illegible] declinatur

a.y.b. Philosophus .i. amator sapientie et dicitur a philos
grece quod est amor [illegible] vel amator sapientie

a.y.b. Philologus est idem quod amator verbi

m.t. Philomena [illegible] est idem quod [illegible] vel [illegible]

f.t. Figuratio sunt figuras facit inde figuralis et fi-
guralitas

ep.i. f.p. Filomena est nomen avis

a.y.b. Filargirus .i. amator pecunie inde filargiria .i. avaritia
inde filargirius .i. avarus

y.b. Filotopus est idem quod amator iactantie

n.b. Filterum est herba que mortificat et sunt pocu-
lum acutissimo [illegible] est quod [illegible] [illegible] [illegible]

filtrifex et est a facio filtra
n. s. 2 ffiltrum est instrumentum per quod liquor vel [illegible] vel
[illegible] et [illegible] est 2e de[clinationis] et est id tenue et to-
[illegible] [illegible] vel [illegible] confusa
f. p. 2 ffimbria est extremitas vestis vel filum quod pendet
inde et [illegible] vestis sicut in stolis et palliis
altarium etc. fimbriae dicuntur [illegible] [illegible] sunt
in tunicis vel in palliis ut [illegible] nobilium quae
[illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] nobilis
a. s. 2 ffimus est stercus animalium brutorum et dicitur a
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in agris [illegible] fimo a[illegible]
a. t. 1 ffindo est scindere vel dividere
a. t. 2 ffingo [illegible] [illegible] est componere plasmare formare co-
gitare dubitare assimulare [illegible] fictor id est compo-
sitor vel assimulator [illegible] [illegible] et figuratio
id est adinventio ficta [illegible] vel assimilata
a. q. 2 ffinio est [illegible] terminare vel perficere
d. t. 1 ffinis dicitur terminus [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] vel a [illegible]
et [illegible] ad [illegible]
f. p. 2 ffiola est [illegible] quaedam
f. p. 2 ffiolata est [illegible] [illegible]
n. s. ffirmamentum dicitur tota [illegible] caeli et venit
a [illegible] firmo
n. s. 2 fflacheum est id super quo aliquid fluat in
[illegible] et [illegible] [illegible] id est [illegible]
a. s. 2 ffirmus id est fortis stabilis vel [illegible] dicitur a
firmo [illegible] [illegible] id est stabilitas
m. s. 2 ffiscus [illegible] est bursa [illegible] vel arca [illegible]
[illegible] dicitur quasi [illegible] vel est [illegible] fiscelle
m. t. 2 ffiscale est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
f. p. 2 ffiscina vel fiscella est vas [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
a. s. ffisiologus est tractator [illegible] [illegible]
f. p. 2 ffistula est [illegible] et est arbor aromatica
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

a.y.t. Fistulator est a qui cantat in fistula dicitur a fistula etc.
persis gente est vel etiam in persis [illegible] i nullus
it.p. Fissus i. divisus vel fissura i. divisio
q.t. Fissilis est id quod potest cito dividi vel scindi
a.y.t. Fison unus est fluminis paradisi
a.y.t. Fistitor est id quod species a quo vendit sitores et dicitur dominatores
f.p. Fitonissa est incantatrix vel mulier que sua arte suscitavit mortuos
a.y.b. Flegeton a. vin. est nomen fluvii et venit a [illegible] quod in fluvio et [illegible]
f.p. Fixura est id quod vulnus perforatum
m.b.

F flabrum vel flabellum est instrumentum cum quo musce fugantur etc. Flabra est flatus vel ventus
a.y.b. Flabanus est id quod pectore cursus
it.p. Flaccens descendit a flacceo es i. mar-
cescere vel flaccens i. marcescens vel arens
et [illegible] marcescit et [illegible] et arescit
a.y.t. Flactor i. marcescor
a.y.b. Flatinus i. varia pacta
m.b. Flagellum vel flagella dicitur instrumentum de nervis
et lanarum factum vel flagellare i. flagellis cedere
m.b. Flagitium i. peccatum quod est contra quietum et sit
de [illegible] quod [illegible] domita cupiditas [illegible]
corrumpendum est flagitium dicitur vel flagitiosus
i. libidinosus vitiosus vel turpis
a.p. Flagitare i. cum clamore dare et postulare
m.b. Flagrum et flagellum id sunt due [illegible] vel
[illegible] sunt sumitates [illegible] et [illegible] flatum ven-
torum agitantur dicitur etc. flagra i. tendia

m p 2 Flagras · i· ardens et venit a verbo flagro
i· estuare vel ardere sed fragro · as · est
i· olere vel odorem emittere · vnde fla notat
ardorem sed fra designat odorem · ꝑ fla fla-
gro interposita r fit fra fragro

m b 2 Flagratetena dr flagella decurrus
vel decurrens tamen vere fra

m t 2 Flagitantes sunt illi qui pro mercede tendebant

m t 2 Flamen · inis cuius feminin est quod ventus
vel spiramen et dr a flo · as · ac etiam
significat quendam sacerdotem et tunc dr a filo quod
flamen et sacerdotes quondam fila por-
tabant in sacerdocium vnde flaminium i· sa-
cerdotium et est generis masculini

f p 2 Flamitta pe producta dr sacerdotissa

f p 2 Flaminia est ille que filia sacerdotis

m b Flaminius est filius sacerdotis

f p Flamma est vapor ignis vnde flammaticus et
est i· quod facit ignem

f p Flammiuoma · i· nubes que vomit flammam

m b 2 Flammeolum est pepulum vel ornamentum

m b 2 Flammeum est infula

a p 2 Flammare · i· accendere vnde flammosus v· inflamo-

f p aliq || Fladria est nomen regionis

f p 2 Flacsa v· falcunga

f p 2 Flagendola f p est nomen cuiusdam piscis

m p 2 Flaco est frater vel acolitus emittere et quod
est af · g · in par · sub ·

m t 2 Flasco · onis · vel flascula est vas pro vino

a g 2 Flare · i· ventare et transit proprie pro anima

a b 2 Flauus · a · um · pro verbo ad tinctus vnde quoddam
flaui dicuntur qui habent capillos flauos · v· qui
habent colorem et est color sicut est albus
ut rubeus

f p 2 flama d(icitu)r spica d(icitu)r est materia
a d b 2 flaueus vel flauidus i(d est) glaucus i(n)de flaue-
do vel flauitas i(d est) glaucedo fit crinium vel
pilorum
n t 2 flauesco d(icitu)r t(em)p(or)are flauere
f p 2 flauea vel flauiola fit flaccus
a t 2 flecto fit i(n)curuare
m b 2 fleubotomus mi vel 2m a(n)t(i)q(u)o(s) fleubotomus
est i(n)strumentu(m) ferreu(m) cu(m) q(u)o vena po(n)it(ur) i(d est) minui-
tur sanguis s(ed) s(ecundu)m mod(er)nos fleubotomus d(icitu)r
q(u)i minuit homines i(n)de fleubotomia et est ipsa
minutio sanguinis i(n)de et(iam) fleubotomo as are
i(d est) p(er)cutere vel sanguine(m) emittere
m t 2 flegma tis n(eutr)i g(eneris) est vnu(m) humor de q(uat)uor
humoribus quam(quam) calidu(s) i(n)de flegmaticus et
est ho(mo) i(n) q(u)o flegma p(re)ualet i(d est) q(u)i alios supra humor(es)
flegmatis habundat
m q t 2 flagiton est flu(m)e(n) infernale et p(ro)p(ter) p(ro)p(ri)e
i(n) ifer(n)o et d(icitu)r ardens ibi c(um) igne
i(n)extinguibilis et c(etera) et alio no(mine) d(icitu)r stix
vel cocitus
f p flexatura i(d est) curuatura
n b 2 fleo es e(re) i(d est) ploro vel lugeo i(n)de fletus i(d est) plorat(us)
q t flexibilis est id q(uo)d natu(m) est flecti vel fle(xibili)s
humilis
n t 2 fleuma est sanguis p(er)mixt(us) cu(m) aqua
m p 2 floccus i(d est) twatus vel turwus
2 floccinosus i(d est) plenus floccu(m) no(n) p(ro) vnus vel q(u)i p(ro)cedit
no(n) i(n) via recta i(n)de floccinositas
a floccipendere i(d est) vilipendere vor nichten
a t fligo i(d est) punire et i(d est) finire no(n) est i(n) vsu s(ed)
v q(u)e ut i(n)fligo affligo confligo afligo et est p(ro)
cruciare i(d est) cru(ci)o co(n)sumo siue q(u)o fligo
dissipo vel destruo p(ro)fligo

m s 2 Floreo i. vireo a quo venit floridus a um
m s Floretum vel florarium est locus ubi crescunt flores
m s 2 Floralia dicuntur quod eo tempore dea sua re-
florarant
f p 2 Florencia est quedam civitas in ytalia
m s Florenus dicitur nummus magnus et aureus
m t 2 Flos dissimulo quia fundens late odorem suum
hic flosculus diminutivum i. parvus flos
m s Floriani sunt quidam heretici a florino dicti qui
dicunt deum mala creasse quod est contra id quod scriptum
est in genesi et vidit omnia que fecerat et erant
valde bona
m s Florus est gesta quedam ‖ fluminis
m s Flosampi flos amoris est quidam flos mey rosinl=
m q 2 Fluctus dicitur proprie aque motus
2 Fluctuosus a um i. plenus fluctu
m s 2 Fluentum fluminis idem sunt et dicitur a fluo et quandoque tendo
re in. af. pri. diff. et sup.
f p 2 Fluenta i. flumina et causa aquarum per sapiencia
m s Fluvius dicitur aqua dulcis currens in mari et differunt
fluvius et fluctus quia proprie fluvius est aqua dulcis
fluens decurrens in mare Sed fluctus est unda
maris
m s Fluvidum i. madidum
m s Fluviosus i. aqua plenus
m t 2 Fluor est idem quod liquiditas
m s Flustra sunt spumarum frustra vel secundum motus aque
m p Fluctus i. fluctus et dicitur a fluo is ex-
Foca est piscis vel porcus mari-
nus cum mor kalp
2 Focarius est ille qui facit
[illegible] vel dicitur [illegible]
iacentes i. pulvere [illegible]
dicitur a petra de qua percutitur

ignis ein fewir stet

f p 2 Focaria e dicitur mulier coquinaria et dicitur a focus foci. Item focaria dicitur concubina sacerdotis quia nutrit ignem et focum eius

m s 2 Focus ci est ignis vel locus qui continet ignem et dicitur a foveo quia ibi fovetur ignis in frigoribus dicitur in teutonico fewirstat et dicitur locus ubi ignis fit in domibus

m t Focularium quod est post locum ignis vel follis quo ignis suscitatur ad sufflandum et dicitur a focus foci in teutonico fewir offe blosin

n t 2 Fodere est foveam facere in teutonico graben i. subtractum aliquid rei

f p 2 Fodela i. catulus

n s Folibalsamum est unguentum confectum de foliis balsami

n s 2 Folium i. frons frondis ein blat

f t 2 Follis est instrumentum cum quo fabri suscitant ignem et dicitur a fos i. ignis et levo quasi levans ignem

m s Follus i. stultus vel fatuus et dicitur a fallo i. decipio quia facile fallitur vel dicitur a for faris quia stulti multa fantur i. loquuntur. Item folium dicitur saccus in quo ponuntur libri et tunc dicitur a fos et liber quasi ferens libros sive bibliotheca vel est saccus uigelle et ponitur quandoque pro bursa

m t 2 Fomes dicitur nutrimentum et dicitur a fovendo. Item fomes dicitur virgo vel vadium 2 in papia. Item est lignum aridum vel fungus de quo ab ipso ignis recipiatur et fovetur quod teutonice synder alii dicunt flack

m s 2 Folliculus est tecta frumenti vel lini vel alterius alicuius rei in qua granum involutum et est diminutivum a follis

m t Fomen fominis idem est quod fomes

m b Fonticulum est id quod diminutivum
a b Fontinus i. fonteus in fontinus vel fontinag i. minister
a b Fonticus i. cantus
m t Fons est aqua clara et perhennis manens communiter
sive frigida in estate in fontalis et hic ... i.
ad fontem pertinens et dicitur a fundendo quia fundit
aquas habundanter in fonticulus diminutivum et fon-
ticule etiam dicuntur lacrime
f t Fontinella vel frontinella est granitas in fronte
capitis i. duos tumores que dicuntur cornua
Foramen i. acus de quo loquitur Matheus nono
facilius est camelum per foramen acus transire quam
divitem intrare regnum celorum quod exponitur hystoria
Quidam vero dicunt in ierusalem fuisse parvam
portam que dicebatur acus ad quam cum veniebat
cameli pro compendio vie cum oneribus suis non poterant
per eam intrare nisi deponerent onera aut excutiebant et iterum
reciperent onera sua ~~[illegible]~~ excutiebant
sic est ergo nobis deponendo illa dolo et non impossibile
opus cum honorem amarum ... opus dimittere
si vult vitam ingredi eternam
m t Forceps est instrumentum fabrile cum quo tenetur ferrum
ad fabricandum cum ...
f t Fores vel ... rerum fores et plurale hec fores ubi est
... ianue et dicitur a fore vel foras quia foris
porta aperitur
f p Forena est nomen cuiusdam piscis
m t Forale est pes cuiusdam
ad v Fore i. exterius
Foras adverbium ... sed ... cum non sunt
motum de loco vel quietem ... sicut ... motum
... motum ad locum
m b Forinsecus i. exterius
f t Forago est quedam linea vel de filo cum quo texentes
fila distinguunt
f t Forfex instrumentum aptum ad scindendum fila et hinc
forficula diminutivum i. parva forfex
f p Forma est dispositio vel qualitas et pertinet ad —

grece | et forma quod significat disposicio vel creare
formare vnde [illegible] et est dimi[illegible] sed [illegible] sub

n. b Fformarium est instrumentum aurifabri cum sculpit
f. p Fformata est carta que datur [illegible]
f. p Fformella est paruus caseus cuius est instrumentum
a quo formatur caseus cum basc [illegible] nas
f. p Fformica est animal paruum corpore sed forte et
argumentosum laborans in estate ut viuat in yeme
et dicitur quasi ferens micas i. grana farris cum [illegible]
n. p Fformidare significat pauere vel timere
f. t Fformido i. pauor vel timor vnde formidolosus
i. pauidus vnde etiam formidulosus i. plenus formidine
n. b Fformipedium vel formipedia est instrumentum
sutorium cum leste
f. p Fformula et formella idem sunt et sunt instrumenta
cum quibus formantur casei
c. p. b Fformipedes est auis quedam
f. t Ffornax -cis est id quod continet talem ignis
et dicitur [illegible] caminus vnde fornax et ca-
minus sunt synonima et ponuntur pro qualitate tamen
creatos [illegible] per [illegible] forum vnde forna-
cula diminutiuum i. parua fornax
n. b Fformalacium vel formatalium sunt instrumenta per
lucernam ad formatorum
d. p Ffornicari i. luxuriari vnde fornicatioque
fornicator et fornicatrix etiam fornicari
sepe in vita ponitur pro ydolatria
f. t Ffornix -cis [illegible] i. obliquus dicitur arcus tu-
rralis [illegible] superbia [illegible] arcatum [illegible]
arcatum i. [illegible] etiam dicitur domus meretricum et
ista non sunt synonima [illegible] prostibulum fornix lupanar
[illegible] est arcus fornix fornicis [illegible] domus
meretricis et dicitur quasi [illegible] [illegible] secundo sit
dicitur quasi foras i. [illegible] vel [illegible] quasi foris [illegible]

· n · q · Sicut prec[edi]t ... fortuitus i[d est] fortuitu[s]
Fortuna i[d est] fortuita fortuna ...
deorum [illegible] dea quamvis etiam fortuna dicitur for-
tudo sed [illegible] minime optandum

· f · t · 2 Forpex est instrumentum abradendi crines sed for-
picula est parva forpex unde quasi forfex dicitur a filo et pilo [quasi]
fila secans et pilos

· f · t · 2 Fors · i · fortuna || fforsan · ad[verbium] idem quod forsitan
· n · 3 · i Forte || ffortalicium · i · castle topping et forte
adv[erbium] · ffortassis fortasse fortuitu sed [illegible] adv[erbium] [illegible]
· q · t · 2 ffortis · i · valens ... unde fordo || ffortifico · a · p ·
· f · p · i ffortius facio || 2 ffortuna · i · event et dicitur a forte
valet quia vir vel vario peruenit casu et dicitur fortuitus [illegible] pa[ssim]
· n · 3 · 2 ffortiter cum cissaren [illegible]
· m · 3 · fforus est gang turtlanus vel ... agrestis
vel plumming unde forulus · i · parvum forum quasi for-
rum · m · quia est quoddam locus ... et dicitur a fer-
rare quia in foro multa feruntur
· m · 3 · 2 fforus est scriptorium vel loter
· f · p · 2 ffossa cum grave unde fossorium unde fossor ...
fossator quod quasi fit cum greuuis
· q · t · fotilis · i · mutabilis unde fotor · i · nutritor
· m · 3 · 2 ffoca ta ... i · nuttyng et dicitur a fauco · i · nutrio
· f · p · 2 ffouea cum grave
· n · 3 · 2 ffortunium · i · fortuna vel dea fortune
· f · 3 · 2 ffragus sed duo sunt
lingua angulis primo est
ftea [illegible] fragilis valde
dicitur a frango fragosus
est [illegible] [illegible] vel
asper [illegible] vel ... ibi
uidetur frango fractum
· n · 3 · ffragum gen[itivum] est fructus ... et dicitur a
frango · is · quia facilitatis frangitur et malacissit
terra
· f · p · 2 ffraga idem sunt in pedes
· q · t · 2 ffragilis est idem quod debilis
· n · i · 2 ffragro · as · at · sunt dulce vel odor bene
emittere unde quasi ... flagrat si poma ...

fragrat
m e c fragrancy inis odor sensitie
f p z fragia ey ducche
a t z fragor oris inca p ducta est sonu rfrat-
oris uel collisionis uel tonitrui uel aq sonu
f p z franca ... uetas ... franca uindicta
... cuius ... alt ... ipsus
z franca mors ... defert ... abgatre
uel franca est ... gladiu uel dolu ui-
ginte et ... ferrea ... defixo ... uel
... a framo ... franca ... fat franc
m s z francetu ... loca ubi fraxince ... bacld
m s franco ... francorum ... francia
et est noy regionis ... franco ... et
franci ... a ... moru
q q p z franciscea est ... a franco uel ifracia
in illa regione
f p z fracisca ... que ... sonules fere-
... uel ... st ... a ... -
tudio francorum
f p z francomia est ... tra
a t z frango is ... distare in fracta a in
et ... fracta et fractura et fractiny et est
... frangi ... in ... fractiny ab -
...
f t z frasis est locu uel modus loquendi in frastes
et est ... locutor
a t z frater ... fere al ... fros ita assim-
... ... posset ... ab alto
et ... suet fros ...
fructu ... quo est ...
mods ... fros ... ut ...
z a ... ut ... iudei ...
3 a affectu ut ... fros ...
ut ... ab adam fros
appellantur
q p z fratriada est fris occisor

f. p. 2 Fratrissa est uxor fris uel sororis uxoris
et alio nomine dicitur fratrua uel fratrua
a. y. e 2 Fratellus est idem quod puer frater
a. y. e 2 Fraterinus uel fraternalis est filius fris
q. i. t 2 Fratruelis est filius uel filia fris uel sororis
a. p 2 Fraudare uel fraudare est decipere unde frau-
dulencia et est deceptio
a. y. e 2 Fraudulentus est ille qui est plenus fraude
f. t 2 Fraus est res qua aliquis latenter decipiendo ma-
lignat dolo aut manifeste
q. p. p 2 Fraudula est nomen auis
f. is 2 Fraxinus est arbor unde hic fraxinus a. um
et est alius fons de fraxinis unde fraxinetum et
est locus ubi crescunt fraxini
m. i. t 2 Fremo dicitur strepere irasci uel indignari
et inde fremitus est fundicus intus usque ad uocis
tumultum erumpere et componitur cum con ut confremo
i. simul fremere // defremo is i. valde fremo
et uel a fremitu cessare // infremo nis i. valde
uel intus fremere et absolute ponitur i. tonabunt fre-
muisse confremuisse defremuisse Et fremo et
composita sunt neutra et faciunt preteritum in ui et supinum
in itum et etiam corripiunt i ante tum secundum fre
f. t 2 Frenesis dicitur ira rabies unde freneticus et dicitur
ille qui patitur frenesim
a. p 2 Frenare est domare et componitur cum con ut con-
freno defreno i. frenum remouere uel valde fre-
nare infreno et omnia composita sunt actiua et producunt
penultimam secundum fre et quandoque transferuntur ab equis et animalibus
transferuntur ad homines
f. p. p 2 Fremitus i. iratus clamor uel indignatio et dicitur
fremitus et fremor sed fremor est hominum
equorum sed fremitus ferarum
m. s 2 Frendo -ui- dicitur dentes terere uel comprimere
unde frendens et est ille qui irascendo dentes
frangit uel quatit unde etiam defrendo i. pono

ms Fretum i. mare vel fervor maris vel undatio et
dicitur a fremo is quia magis in fretis fit fervor impulsorum ventorum
dampnosum circius testatur fit pergis quia non frem-
dit ... fit aliter in lege et quia ... infrenis
et est pars ... vel pars ... terras ...
vel ... dicitur infrenis vel infrenatus quia
non ... dentes et ... quod ut confrenatus i. simul
frenatus ... vel ... in ... frenatus
i. perfecte frenatus refrenatus i. iterum frenatus vel
retro a ... actu ... frenatus ... quod
est ... et facit ... i. ... et ... supino
confretus a ... dicitur a frango ... et ... quod
et ... vel ... frango i. ... ...
ad ... confrequens ... i. assiduus ... in
frequentia i. assiduitas vel ... confrequentare et
i. frequenter ... ... frequentabundus et
... quod frequentat ... vel ... ...
ms Fretus ta tum i. tutus vel paratus ... est
confretus qui auxilio alicuius fruitur vel dicitur a fretum
... ... paratum vel ...
... a fluo
ap confricare i. scalpere in fricatum et confrico et multa
alia et quod ... ut confrico i. simul frico defrico
i. valde frico ... frico i. perfecte frico confrico i. iterum
frico et est actum ... et facit ... et
supinum ... et corripiunt ... frui
a ... confrigo ... dicitur ... in patella coquere in oleo
vel in sanguine ... ...
in patella oleo ... vel sanguine ... et ...
... ut confrigo defrigo i. valde frigo ... per
frigo i. perfecte frigo ... i. iterum frigo et
est actum ... facit ... et supinum
i. ... ...
ms confrigeo es frigeo vel ... ... et ...
i. supino vel ... supino fit frigere ...
confrigellus est ... ...
fp confrigia est ... ... quia est troia
mt confrigescere ... ... frigere
ap confrigidare fit frigidum facere in frigidus et frigidi

frigus . oris . unica sillaba est caro generis
hoc est genus frigiditatis
ag t 2 ffrigor . oris . una longa est frigidus febris
vel tempestas maris
m b 2 ffrigidarium est q cella vel 2m aliquos frigide
lavant
m b 2 ffrigium i frigella vel est mitra pontificalis
f p 2 ffrisia est nomen regionis
ag t 2 ffriso est . a . de frisia regione
f p 2 ffrissa . i . carbancula unde frissula . i . cartula
ag 2 ffrivolus . i . vanus inutilis mendax fatuus dis=
solutus caducus unde frivolea et frivolearius=
cellum . i . violenter
m b 2 ffrixorium dicitur id in quo frixantur carnes scilicet
patella vel ferrum super quod decoquitur cum tegil
ap 2 ffrixare . i . frigere unde frixura . i . tortura
f t 2 ffrodis gerit est spuma dicitur unde frodissa
et est dea maris quia 2m fabulas nata fuit
ex spuma maris et testiculis precisis in mari
f t 2 ffroneses est q velud dicto a froneis . i . sapientia
et prius et ipsa sapientia vel dea sapientie et nos
quasi froneos grece dicitur sapientes latine et inde 2 ultimum
et dicitur quasi froneis et quasi froneis . ori . issus
f t 2 ffrons . dis . est ramus vel folium arboris
f t 2 ffrons tis est anterior pars capitis unde bifrons
unde 2 ffrons dis frondis ramus frons frontis
capitis est pars dicitur frons tis est id quod verecundia
m b 2 ffrondosus est id quod plenus frondibus
m b 2 ffrontispicium est inspectio frontis
ag b 2 ffrontosus est q magnus in fronte vel e
inverecundus
ag t 2 ffrondator dicitur avis q de fronde canit vel
dicitur ille qui colligit frondes ad pastum animalium
m b frondere frondescere id sunt scilicet flores vel flores
vel folia et ramis crescere
ag b 2 ffructificare dicitur terra facere fructum unde fructifica

et est fructus producens
Frugalis et hoc le .i. modestus temperatus vel
cum temperate vivens vel parcus
Frugalitas .i. continentia modestia continencia
vel temperantia et frugalis componitur ubi media est
avaricia et prodigalitatem
Fruges dicuntur segetes licet et frumenta vocan-
tur et dicuntur a fruendo .i. colligendo vel dicuntur
quod fruges triplici dicuntur blada vel frumenta
vel quod ad aliquid crescunt et frux est equus
secundum artem sed tamen secundum usum vero et vel
a fruendo fit secundum usum frumenta hec dicuntur que
habent aristas
Frugi dicitur parcus temperatus abstinens ab ali-
quo contra desiderio vel dicitur competens ydoneus vel
utilis valens vel bonus
Frumen inis est superior pars gutturis in
quo sapit. alio modo dicitur frumen et componitur
vel gutturis est ymum frumen frumen quod summum
Frugisferatus .i. utilitas
Frugiseca componitur a seco abscindens fruges cum falce
vel falcastro
Frugidemium est tempus metendi frumenta in
frugidemio ablativo vel ut supra
Fruor eris frui usus sum fructus fructum et
fruitus et fruitur hoc est cum gaudio uti vel et cum
diligentia usus est
Frumica dicitur pulvis subtilis de quo tritis corti-
cibus arborum fiunt in frunitores et dicitur qui
faciunt corrigia
Frustra .i. inutiliter vel sine causa vel frustra
Frustes ablativo acciduntur partes vel carnes in frusta
vadere
Frustror aris est impedire calumpniari fallere
vel decipere in frustratione et dicitur est defectu
laboris evacuatus vel causa in frustratione

q(uo)d ... [illegible] ... frustro ab p(ro)cedens
et ... [illegible]

mb Frustum est p(ar)ticula alicuius rei ut panis uel carnis
a fruor dicitur in frusticulum et est p(ar)ticula alicuius rei
et frustratiuum adiectiuum o(mn)is generis i. dissi[illegible] uel p(ar)ti-
cularum // Fr

nt 2 Frutex est arbustum s(ecundu)m locum spinosum ubi crescunt
parue arbores ut plures et tribulum plurale uel
est non alicuius arboris et dicitur 2m Ysidorum quasi
ferendo terram tenues uel tegentes // Et hec frutex
dicitur p(ro) uirgula unius anni in frutectum et est locus
ubi crescunt frutices i. parue arbores // Ubi nota
q(uod) differentia ... arbustum ubi frutectum
... fruticale ... et dicitur
q(uia) arbor crescens ad modum fruticum ... cre-
crescunt ... frutices fruticalo uidentur in fru-
ticare et est ad modum fruticis crescere

mb 2 Fruticosus ... spinosus uel spinis plenus et ... ait
... [illegible]

nb Fruticellus est ... [illegible] ... fruticellus uel fri-
tellus est piperalium

ap 2 Fucare est ... colore ... tingere in fu-
catum et dicitur ... pictura alicuius coloris

nt 2 Fucus fuci est musca mag-
nus apum et ... non
mellificans ... uel deuorans
uel etiam dicitur genus herbe de qua
fit tinctura et est ... color
quo mulieres ... facies suas
etiam fucus dicitur ... color sup-
positus ad colorem ... alicuius
colorem mentitur etiam fucus 2m papiam dicitur
... uel medium ... [illegible] ... uel ... [illegible]
... uel ... [illegible] ... et dicitur
colorare uel colorem supponere et etiam fucatus
est id ... deceptus ... uel coloratus

fp 2 Fucina est ... q(u)o carnes de caldaria ... [illegible]

i.t. ffuga p̄t. ꝓtiere ad i.m ꝗ ſugit et tūc vel
a ſugis ut ꝑ ꝓtiere ad i.m ꝗ ſugantem
et tūc vel a via fuga

a.t. ffugax est ꝗ ſacilit̄ fugit

ay.b. ffugillum vel fugillud est iſtrūtm ferrū ad ꝗu-
ciend ignē de lapide et dicit̄ diuas a fab
igneo i igneus i illo et ꝗto ꝗ̄ ignē ꝗou
m vel fugillo vm et ꝑt ignē de pet ꝗtrahend
m fugillatar et m ꝓſignas fugillatores dicū
uudire demonia qui ignem ferunt vel fariunt

ay.b. ffugitiuus est ille ꝗ fugit

m.b. ffucarium dr̄ m̄gnedo

m.t. ffucaimon vel fucimtūd ꝯꝯ vc beſtatunge

a.a.ꝗ. ffulcio is ic i ornare ſuſtētare ſupportare
roborare fulcire et ſat ꝑtm iſt vel iam et
ſupi̇m iſū vel i citum et ꝯpa tm aſ ut affulcio
ꝯfulcio ſt. affulcio ſt. ꝯfulcio ſt. ꝑfulcio ſt.
ꝑfulcio ſt. ſuffulcio ſt. ꝯm fulcio et ꝗta aſſut
actiua et ſaut ꝑtm iſt vel iam et ſupi m i tum
vel i tum

m.b. ffulcrum ꝑ t dr̄ cōlrif picta ꝗ fulcrum tri
ꝑ t dr̄ a fulciendo et est pes lecti et ꝓ ꝗ ꝗpi
ꝑ lecto vel ꝑ ꝗꝗ ꝯ ꝯ lecti vel ꝗtlecti

ffulgeo es c dr̄ ſplendeo m fulgidus i ſplen-
didus et fulgiditas i ſplendor et ꝗꝗ uſ ꝑtm
ꝗꝗ ꝗꝗ fulcio ꝗ i ſupio drut ꝗ fulcio ꝗꝗ
ꝗꝗ ſt i ꝑ ta et ſat tm vel itum i ſupio ſt. fulgeo
es ꝗꝗ ꝗꝗ ſt i ꝑ ta ꝗꝗ ſat ſu i ſupio cum fulgere
i fariue vel ꝑ̄be et ꝯpa tm ꝑ̄ ut ꝑfulgeo
es a ꝑalijs fulgere affulgeo es i ꝑſplendeo
ſuffulgeo es i ꝑ ꝑ fulgere vel ſplendere et ab-
ſq ſemꝑ ꝗꝗ ꝑ ꝗꝗ ut fulgeſco et ꝑfulgeſco
et fulgeo ꝗ ꝗ ꝗꝗ ꝗꝗ ꝗꝗ m vnde

ay.t. ffulgor oris ꝗ ꝗꝗ est id ꝗ ſplendor
dicit a fulgeo

n. t. Fulgur -ris tercie declinationis est ictus celestis ia-
ctus vel est id quod apparet ante tonitrum eo
quod fulget a feriendo
n. p. z Fulgurare .i. fulgorem emittere vnde dicitur
fulgurat dum fit fulguraciones in aere
z Fulica vel fulix -cis est avis mansueta
et nigra ferox aucta in stagnis commorans
f. t. z Fuligo dicitur nigredo que pendet de trabibus
in domibus vel coquina et fit ab igne unde
z Fuligina .i. coquina et potest dici fulina quia
ibi fumus fundatur
a. b. z Fuliginarius est id quod eius
a. b. z Fuliginosus .i. plenus fuligine
a. b. z Fuliginatus est idem quod niger
a. b. z Fulvarius est id quod rubeus vel nigrescens
a. b. z Fulvus -a -um .i. niger nigra nigrum
a. t. z Fullo -onis et pator pannorum vel dicitur ille qui
facit pannos et candidat auferendo superflua
z Fulvus -a -um dicitur rubeus vel rufus a fulgeo
vnde fulvedo .i. rubedo
n. t. z Fulmen dicitur a fulmino -as et est quod terram
tangit
a. b. z Fumus tercie masculini et est vapor ab igne
ascendens
n. b. z Fumarium est caminus per quem exit fumus et
alio nomine dicitur fumigale vel fumiorium
n. t. z Fumositas fit a tempore fumare
n. p. z Fumigare .i. infumare vel fumum agere
n. p. z Fumare patet
a. b. z Fumidus fumosus et fumicosus .i. fumo plenus
f. p. z Fulla est herba quedam qua solet colorari pannus
f. p. Funda est instrumentum iaciendi lapides et dicitur
a fundendo eo quod ex ea funduntur lapides
a. b. z Fundanus .i. rusticus qui colit fundus
n. p. z Fundare fit fundatus ponere vel edificare
z Fundibulus funditor fundibulista fundibalarius
vel fundibalarius omnia idem sunt scilicet ille qui

cortat tunc funda
m.i. z Fundibulum est instrumentum [illegible]
ab.b.z Fundus i ab fundatum ponitur et fundus dicitur
po² pro allodio quia tunc fundus dicitur dimittere vel
[illegible] suffocatus
a.p.b.z Fundibulus vel fundibalus sunt idem scilicet pro piscibus
a.p.b. z Fundus dicitur dicitur a fundendo et ponitur pro fundo aque
vel pro parte vasis et agro / et ponitur pro allodio
quod fundat opes vel divitias
a.p.b. Funestus ta tum dicitur celestis lugubris mortiferus
velatus dicitur id est quod dealis funus gaudeat
m.b.z Fundum dicitur profunditas maris
q.t.z Funebris et bre dicitur lugubre scilicet mortiferum
m.b.z Funestum est luctuosum carmen funeris
d.p.z Fungor fungeris [illegible] quod dicitur vel gero [illegible]
et ponitur pro fructu ad officium in fungi et dicebant
[illegible] qui vocabant offitio et honore in tali
defuncti id est mortui qui compleverunt offitia
a.p.b. vite / z Fungus gi id est boletus et dicitur a fungor
quod fungit et vitam eo in comedendo [illegible] est
vel pars vel summitas [illegible] candele [illegible]
est [illegible] clavus [illegible]
f.b.z Funis dicitur corda duplex vel multiplex torta in
[illegible] dimi[illegible]
a.p.t. z Funiser est quod facit funes
a.p.b. Funalibus est id est quod ablatum sit funem
m.t z Funale est lichinus luminis et funalia dicuntur
etiam candele torte in modum funis
n.t.z Funus eris dicitur pompe que fiunt circa mortuos
in honore eorum vel ut deportatio cum processione
Et observere sint ista offitia [illegible] celebritates divine
que non fiunt causa pompe sed devotionis sicut psal-
mi misse et [illegible] quod mortuis impenduntur
in funeribus id est [illegible] funus
n.b.z Funebrium est id est [illegible] quod funere constat

f. p. Furcarius est qui istud usum rusticorum et vi-
coni a frumento et illico quia in ea mouet
frumentum in arca vel furca a quo a feco
et capio [illegible] dicitur furca quia ferens caput
quia ante pendebit [illegible] capita [illegible]
[illegible] in ea. Item furca dicitur patibulum in quo
suspenduntur latrones et tunc dicitur a fur et ca-
pio pendeo quia fur ibi pendet. unde furcella ete
parua furca // hoste sibi [illegible] [illegible] de[illegible] [illegible]
q. t. Fur dicitur latro qui de nocte vadit et furatur
et dicitur a nox fugi. i. niger vel tenebrosus
quia fur tempore nigro i. obscuro furtum [illegible]
etc. Sed fur [illegible] est [illegible] unde fur[illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] fur et
[illegible] [illegible] [illegible] ubi fur [illegible] est [illegible] et
Furcale vel [illegible] furcalia [illegible] iam ligna
[illegible] sed [illegible] scalas [illegible]
Furiare dicitur insanire et [illegible] [illegible] et [illegible]
vel [illegible] [illegible] [illegible] accomodatum ab io
[illegible] insanio [illegible] insanire [illegible]
D. t. Furfur est superfluitas frumenti vel furfur
est [illegible] [illegible]
m. b. Furfuraceus est inmundissima farina
m. b. Furnosus vel [illegible] dicitur [illegible] fuma plenus
vel [illegible]
f. p. Furia dicitur insania a furiendo quia facit insani-
re et corrumpit [illegible] Sed furie [illegible] [illegible] sunt dee
infernales vel pene [illegible]
m. b. Furuus a um [illegible] i. niger vel tenebro-
sus Sed [illegible] dicitur clibanus Et furuus [illegible]
[illegible] dicitur foramen fornacis
f. p. Furua i. obscura vel nigra unde furuaticus
i. pistor
m. t. Furor est idem quod insania vel ira
m. b. Furtum ti est ablatio rei clandestina [illegible]
m. b. Furtifer dicitur qui fur [illegible] ferens vel gerens
m. b. Furtiuus i. rapax

Fusarium est arbor que in fusile et ligni
dicitur
f.p. Fusa -se est sporta in qua ponuntur casei
f.p. Fuscina vel a carta dicitur et aquarum fusti-
nula dicitur scilicet tridens cum quo carnes de caul-
dario extrahuntur. Et Hugutio dicit quod fuscina
est instrumentum ferreum vel tridens quo utuntur conctandi
tores seu piscatores ad capiendum pisces vel carni
ad extrahendum carnes
a.p. Fusco -as obumbrare vel obfuscare, inde fusca-
tor et hoc fuscatorium id est quo fuscat vel aptum
est ad fuscandum. Et fusco componitur cum ob et in et ex
et est activum cum suis omnibus compositis
m.t. Fuscamen id est fuscatio vel nigredo
n.b. Fuscarium dicitur id quo denigratur terram
c.m.t. Fustis dicitur baculus a fundo quia fissus scandit
dimissus
f.p. Fustibula est parva macheria cum funda et baculo
pendente
q.t. Fusilis et hoc -le est vas in quo nauta quibus opera-
cerata pyriglam fundatur ut vas ereum vel
stanneum
n.b. Fusorium est id in quo aqua funditur vel cum quo
funditur. In fusaria a vino et fit compositum confundit
m.b. Fustis est instrumentum mulierum vendi quod alio
modo dicitur parvum cerei dicitur lignum vel instrumentum
cum duabus vel tribus tabellis quod portant lepro-
si et mendici petendo panem
f.t. Fuscedo id est glaucedo
m.b. Flabellum ut dicit in glosariis est hic ventilabrum
quod fit de foliis palmarum et voluitur cum
digitis ad instar fusi. Item fusum etiam dicitur
est instrumentum ligneum cum tribus tabellis sicut leprosi
et mendici habere solent
f.p. Futa est maculata mecum
f.t. Futis est vas in quo ponebatur quod restabat

et [illegible] suspensio pro capud et super aquam

m q tum / i. [illegible]

q t Confusibilis et qui futile est vas quod quid

potest continere susbstancia vel futilis dicitur homo

qui vel per vinum sed quia quod scit qui loquitur

V p Confuturus est proprium [illegible] in genere qui scit [illegible]

sed parcere [illegible] a quo [illegible] valens

m b Confutatio est productio et fultuale est [illegible]

a qua producitur in futuram i. productio [illegible]

[illegible] et [illegible] in futura [illegible] i. productum

a p Confuto [illegible] arguere vel [illegible] vel contempnere

in [illegible] ab ac

m b Confuturus est idem quod victurus

V p Confuturus media [illegible] i. victurus et vox a uo [illegible]

[illegible] i. [illegible] futuro [illegible] accommodat sibi

[illegible] et G

thit [illegible]

Gabriel fortitudo vel

nuntius dei interpretatur quia

ipse [illegible] meruit esse

nuntius nativitatis Christi [illegible]

[illegible] vo [illegible]

m b Gabulum vel gabla est

furca vel patibulum

m b Gababum est [illegible]

[illegible] qua [illegible]

m b Gabanum est [illegible] redolens [illegible] odorem

serpentes fugiunt et [illegible]

et glutit [illegible]

m b Gabata dicitur mortuorum [illegible]

f m Gadir est [illegible] in [illegible] Hyspania

et [illegible] est gaza plena

f t Gagates est lapis [illegible] et [illegible]

f p Galgata dicitur locus ubi malefactores [illegible]

[illegible] Galandra est avis [illegible]

f p Galantia id est galricidas vel galraida

f p Galaxia est via lactea que est in celo per
stellas quam layci viam romanam appellant
m 3 Galaxonis est albus gallus
f p Gala grece est latine lac dicitur
n 3 Galbanum vel galganum est species pigmenti albi sic
succus
f p Galathia est nomen provincie ad quam scripsit apostolus
paulus epistolas
f p Galea est armatura capitis et est media producta
sed galea media longa est genus navium velocissimi
cursus unde versus armis caput galea pelagus petit ecce
galea // Inde dicitur galeatus id est capite indutus galea
a p Galeare id est galea armare et componitur de di ut
degaleo id est galea dispoliare et galeo est activum
cum omnibus suis quod hinc galeatus id est galea armatus
contra hostes
f p Galerida est aptitudo procelle ad navigandum
m 3 Galerus vel galerium vel galerum idem sunt
scilicet pilleum pastorum de corio factum vel est pil-
leus pastoralis
f p Galla est species arboris quo corea parantur
et dicitur a ... herba vel fructus fiorum vel illud
rotundum quod crescit in foliis quercus
m 3 Gallarius vel gallicarius est cerdo qui ad gal-
lam operatur vel addicte delectatur ut gal-
larius a ... et dicitur id quod pertinet ad gallam
f p Gallacia est provincia asie a gallis dicta quia
ibi morentur
f p Gallia est terra gallorum
f p Gallinacea est herba quedam et est filius porro
m 3 Gallicinium dicitur gallorum cantus vel tertia
hora noctis et gallicantus idem est
m 3 Gallinaceus id est capo
m 3 Gallus plurale hic galli unde versus Gallus avis gallus populus
gallus et sacerdos est gallus fluvius qui bibit
inde sacerdos Item galli dicuntur viri effeminati

i. defricatores aut per scinum ad ... morsus
Item galli dicuntur sacerdotes castrati ad cibe-
lem in gallia et est inter galli pro gal-
lus est nomen avis Item gallinacius et dicitur qui
cum gallina nutrit pullos vel alio nomine dicitur capo
et gracillat sicut gallina quia in hiemis solent
ei deplumare ventrem et cum urtica fricare
et tunc cubat super pullos et nutrit eos sicut mater
Item gallinarius et dicitur qui custodit vel ...
gallinas vel accessarius
f p Galanga vel galgan est species aromatica
m t Gallicinare i. gracillare
a b Gallicus est a de gallia regione
... Gama grecum tercie declinacionis est septima lra grecorum
f p Gama vel gamus grece est mulier vel uxor
tunc vel dicitur nuptie in bigamus et dicitur vel
ia qui vel que duobus ... nupsit scilicet que ha-
buit vel habet duos uxores vel que habet duos
maritos Item trigamus deigamus poligamus
sopiagamus scilicet qui vel que habuit vel habet
tres vel septem viros Item apo est a quo est sine
et dicitur agamus qui nullam nupsit
f p Gamba est genus vehiculi
m t Gamaliel interpretatur dei retribucio vel deus meus ...
a b Gamarus est genus piscis qui alio nomine dicitur salmo
a t Ganeo vel ganeus i. leno vel lecator vel
luxuriosus tabernarius et gulosus et hoc ait papias
m ... Gannire i. arridere vel latrare et est proprie
vulpium sed translatum est ad quosdam lecatores
qui ... multa gannit et inanire ad se
provocant ad luxuriam
f t Garba est manipulus metencium et proprie plurium
manipulorum collecta
a b Gardianus est superior fratrum minorum
a t Garrio ... vel garrio ... i. plenus verbis

vel sablator m garrio is ic et est multa
loqui
m p Gargarisare est sonum facere in gutture
m b Garganus media correpta est quidam mons sed gar-
ganus media producta est ciuis eius montis vnde
Garganus est mons sed garganus ciuis eius
m b Gariophylus est species quedam aromatica
m b Garrulus est ille qui loquax unde garrulitas i.
loquacitas et venit a verbo garrulo quod est mul-
tum et inutiliter loqui
m g Garrio is ic proprie est clamare sicut aues unde
Garrit auis proprie sed garrulat qui loquax
est et papias quidam garrulare et loqui ita
distinguitur loquitur cum quis recte aliquid fatur
Garrulat autem qui multa loquitur et fundendo [illegible]
m p Garricus vel garricum [illegible] est id quod
[illegible] [illegible]
m b Garrum ri est id quod vasculum seu [illegible]
a p Ganges est fluuius paradisi vel dicitur quod de
nomine [illegible] dicitur
m b Gaudeo es i. letus sum vel letor et componitur passim
m gaudium i. leticia m gaudimonium i. gaudium magnum
m t Gausape dicitur mappa vel mensale et dicitur
quasi gaudium capiens quia dum mensale po-
situm conuiuentes gaudent Item ponitur pro quodam
genere panni vel pallii apud aliquos et 2m
quosdam masculini generis [illegible] unde gausape [illegible]
[illegible] mutantur [illegible] [illegible] [illegible]
addas atque feruere
m b Gausapium est id quod mantile
Gaza dicitur thezaurus vel etiam dicitur opidum palestine
m b Gazarium gazetum gazophilacium omnia sunt
archa vel locus vbi ponitur pecunia ad repa-
rationem templi pertinentis vel aliis [illegible]
[illegible] [illegible] Item gazophilacium dicitur cella sacerdotum

q̄ domum dei templum ut ibi sacerdotes
ministrarent qui post vite sue tempora eciam
gentiles ostiarii redibant ad terra

ost Gazophilacium i. thezaurarium et dicitur a gaza
i. pecunia et philaxe i. servare quia servat pecuniam

vhit G Gebal fallens i. frustratus
vhit Gedeon interpretatur circuiens
in iniquitatis vel temptacio
iniquitatis vel circuitus et est
nomen viri

vhis Gedulus est idem quod vorator
vhit Gazon. ohe est idem in
fans qui fuit aaron et dicitur quasi gaudens curia

f p Gehenna vel gehennia est vicus roborum
gehenna est ignis vel locus gigantis vel locus
ignis vel sulfuris sic appellatus a valle ydo-
lis consecrata que est iuxta muros ierusalem repleta
olim cadaveribus mortuorum ibi cum gentili
filios et filias immolabant demonibus
dicitur autem gehenna a ge quod est terra et henna
quod est profundum quasi terra profunda sive
ext. Gelare est agelace et componitur agelo as ac-
i. valde vel intus gelare congelo as degelo
as i. valde vel acriter remanere regelo as
i. iterum gelo vel a gelu removere et est
actus cum omnibus suis quia sit et ignis verbum
absoluta et passive sive ut dicitur gelat terra
i. gelatur et dicunt sicut sunt pluvia glacie.

f p Gelasia femina risus
m s Gelicidium dicitur quasi gelu cadens
ch s Gelidus est idem quod pallidus vel frigidus
f p Gelima est manipulorum
n ij Gelu est congelatio aquarum ex frigore pre-
nimio yemali et dicitur a ge i. terra et frigore
quia stringat terram vnde regelu ext. exfrigore

[illegible] ligatur [illegible] dicto fu-
gis [illegible]

n t Gemo sit plorare et cpo agemo ingemo
i valde vel diu gemere || Congemo aggemo
et ab omnibus istis formantur inchoativa ut gemisco
ingemisco aggemisco et est neutrum cum suis compositis
et facit preteritum in ui et supinum in itum et corripiunt
ias pas ge

n s b Gemebundus i plenus fletu vel plorans fletu
f p Gemellipara vel gemellifera est mater pariens
gemellos et ab hoc dicitur gemelligena || Et
gemelli sunt bini nati

n s b Gemellus i duplex
n s b Geminus i duplex vel duo unius gemini dicuntur duo
simul nati || Unde geminus est filius gemini
n s b Geminimus est nomen proprium unum denominatum a ge-
mino
f p Geminatus i duplicatus et vet a bo geminis
n t Gemisco i plorare ut supra gemo i ploratus
f p Gemma est nobilis lapis dictus a gummi eo
quod ad instar gummi lucet alias est solli-
citudo vel planta unde frondes et flores pro-
ducit
n s b Gemarius est qui operatur de gemmis
f p Gena est illa pars sub oculo ubi barba inchoatur
f p Geanna est gloria quedam a victore sit dota
f p Genealogia vel genelogia est sermo de generatione vel
linea generationis et dicitur a genos i natio et logos
sermo quasi sermo de generatione
n s b Gener est ille cui nupta filia nubit et dicitur
a genere vel a generando quia generat et augmentat
genus
n s b Generositas est id quod nobilis unde generositas
i nobilitas vel pulchritudo
n s b Genecaticus est ille qui iudicat de vita et mor-
te et moribus puerorum nascencium secundum quod cum con-
stellacionibus videt gesta et da[illegible] dicitur mathematicus

m.s Geneologia est ... de genere locutio
f.f.t Genesis f.t. natura vel generacio et dicitur
liber quidam in quo creacio mundi et genera-
cio sanctorum continetur et caret plurali numero
f.p Geneologia est id quod generacio
a.p Generacio proprie est actus viri cum femina secundum quod
pater generat vir gignit uterque
m.p Generarcha est princeps generis et alio
nomine dicitur genearcha
m.ij Genazareth est mare galilee
m.s Genitegia sunt domus vel est locus
subterraneus ubi mulieres tempore hiemis sedent
et operantur texendo et dicitur a genero i.
mulier et textrix pro eis
m.s Genius est id quod ingenium
m.t Genimen i. generacio
m.t Generamen idem est quod proles dictum a gigno
vel a genero
c.t Genialis i. natalis vel dicitur lectus qui in nupciis
ornatur in quo sponsus et sponsa cubant
m.s Genuinum vel genimentum i. natale vel vitale
m.s Genicium est officina vel domus textorum et
alio nomine dicitur genecium
c.t Genitalis i. digenalis
m.t Genitalia dicuntur partes pudibunda
c.t Generalis i. communis vel universalis et hinc nomen generale
dicitur id quod continetur sub se species ut animal ad hominem et ad
azinum
o.t Genuctes sunt de corpore genua curvantes
c.p.t Genitor i. generator in genere et genitrix i.
apta generare
p.p Genitus i. partus ... alio modo est id quod filius et
est in opposito et cetera de ...
d.p Geniculor actum dicitur genua inclinare
o.l Gens est multitudo ab uno principio orta et in sua
collectione distincta et hinc gentes dicuntur homines
viventes sine lege et vel gentilis i. morum
gentium sectator et hinc gentilitas

Gentes quod dicitur pro altero in vigilia [illegible] sub pro
.n.s. Gentaculum est cibus quo solvitur ieiunium ante
prandium / prandium autem fit in tercia hora sed
merenda fit in nona hora sed cena fit de sero
.v.p. Gentari fit de mane comedere
.n.g. Genu est pars pedis in geniculo dictum
.n.t. Genus plura fit unde est primum genera
ut gentilis fuit genus venatorum [illegible] sunt
quam multi ut ab uno principio descendere ut ve-
niam sunt unum genus ceterum dicitur longum inferendi
ceterum sunt quasi parentela ut in 2 degenerando
ceterum est descendens [illegible] ceterum fit mancipium
vel est generalis [illegible] et ceterum et genus in
arboribus sunt eiusdem generis ceterum genus est unum
vel de quibus vel aliis ceterum circa pro acute proferendum
ordinis et [illegible] quibus dicitur ultimis significacionibus
est [illegible] et [illegible]
.n.s. Georgicus est id quod terre cultor in georgia
et est terre cultura vel est proprium nomen sancti
.n.s. Georgicus -a -um i. terrenus vel glo terrenus
Georgica orum est liber virgilii de cultura
agri
Geographia est terre descripcio in geographicus
et est terre descriptor
.f.p. Geomancia est divinacio que fit in terra vel
circulis gladio factis in quo antiqui futura pre-
videbant et dicitur a ge i. terra et mancia
divinacio
.n.s. Geometer est qui docet mensuras terre in geo-
metria et est idem sicut qui docet de mensuris terre
.n.s. Geometria fit idem cum predicto
.n.t. Geon est fluvius paradisi et mesopotamie
.n.t. Geralogodio est ingentum vel electuarium
valens ad clarificandam vocem vel humores amissos
vel caducum morbum

Germanus .i. frater et germani dicuntur
generati de eodem patre et matre unde germanitas
.i. fraternitas vel germanus et inde teutonicus
f. p. Germana est consanguinea ex parte patris
sicut est soror patris mei
f. p. Germania .i. almania et est terra vel fruc-
tuosa regio et plena germinis et est regio
teutonicorum
f. p. Gerarchia est sacer vel principatus et est
triplex gerarchia scilicet celestis supercelestis et subce-
lestis. Supercelestis est trinitas [illegible]
celestis est distinctio in ordines angelorum.
Subcelestis est [illegible] sanctorum et secundum angelos
subcelestis continet in se [illegible] mediam et supremam
gerarchiam. Superior continet tres ordines scilicet
cherubin seraphin et tronos. Media continet
tres qui sunt dominaciones principatus et potestates.
Inferior continet tres qui sunt virtutes angelos
et archangelos. Et isti [illegible] in ordinibus [illegible]
sunt p. n. et [illegible] secundum angelos et de-
clinantur preter cherubin et seraphin qui
sunt indeclinabiles et non [illegible]. Alii vero declina-
ntur et sunt appellative [illegible]. Seraphin et
cherubin per m scripta sunt [illegible] et [illegible]
et dicitur gerarchia a ierar .i. sacer et archos
princeps quasi principatus [illegible] super terrestria
[illegible] angelorum [illegible] et sunt [illegible]
[illegible] angelorum. Cherubin [illegible] plenitudo
sapientie quia isti angeli sunt [illegible]. Troni .i. sup-
[illegible] domini of-
ficiis. Dominaciones dicuntur quia ceteris dominantur. Prin-
cipatus dicuntur eo quod misterium divini cultus
disponunt. Potestates [illegible] angelos [illegible]
divine potestatis affirmare. Virtutes [illegible]
ad [illegible] apparere. Archangeli [illegible]

quod sunt et magis amantur. Angeli eo
quod sunt [illegible] dispositione et in bonum mu-
niant et nos ad divina agenda producant
ut recte et iuste et discrete vivamus et
secundum theologos [illegible] quod est grece [illegible] angelum
unum ad benefaciendum [illegible] et a ma-
lo custodientem [illegible]
m n t Germen dicitur [illegible] floris vel semen in ger-
minando ab [illegible] sunt florere
[illegible] t Geron fuit rex Hyspanie
[illegible] Gerdam [illegible]
[illegible] t Gero [illegible] portare [illegible] desisto facio [illegible] de-
sisto [illegible] porto [illegible] [illegible] pondus [illegible]
serva [illegible]
[illegible] Gerontocomium est locus sacer ubi senes aluntur
f p Gerula dicitur portatrix vel nutrix [illegible]
et [illegible] portatur signa vel [illegible]
et [illegible] candelas [illegible] Et [illegible] ad[illegible]
[illegible] Gerulus vel gerulator est ille qui portator
[illegible] Gerundium [illegible] et participium gerundivus
vel a vo [illegible] et gerundia dicuntur a geru-
dinis [illegible] gerundia [illegible] gerunt si-
militudinem [illegible] suorum [illegible] et veniunt a verbis
activis passivis et [illegible] et secundum quosdam regunt
[illegible] sunt [illegible] Et [illegible] sunt pas-
sionem [illegible] ablativum ut [illegible] passiva
[illegible] vado ad [illegible] mulieres [illegible]
[illegible] ut vado ad [illegible] a mulieribus. Et
dicitur [illegible] i. porto et [illegible] i. duo quia genus
verbi duorum scilicet activi et passivi. Et ge-
rundiva [illegible] gerunt vim verbi scilicet acti-
vi vel passivi [illegible] et veniunt a verbis neu-
tralibus vel [illegible] quae [illegible] vim [illegible]
[illegible] Et dicitur gerundivum [illegible] genus [illegible]
n t [illegible] Gerres est [illegible] [illegible] in garo

q(uod) id est
m. s. Gerulus i(d est) b(a)iul(us) vel scabiosus
f. p. Gesa vel gesum est q(uo)dd(am) telum vel i(n)strume(n)tu(m)
pugnandi vel est vexillum q(uo)d portat(ur) i(n) bello
a. p. Gestac(i)o i(d est) portac(i)o i(n) gestator(ium) i(d est) portatori(um) in
gestatoriu(m) i(d est) ad gestac(i)o(n)em p(er)tine(n)s
n. s. Gestatoriu(m) d(icitu)r i(d est) q(uo) aliq(ui)d portat(ur) et d(icitu)r
a gesto et i(n)venit(ur) d(e)c(ompositu)s gesto i(d est) cito s(er)o
m. t. Gesticulator i(d est) ioculator vel portator
f. t. Gesticulatio i(d est) ioculatorie motus et gesticulu(m)
id est
q. t. Gestilis est id q(uo)d facil(ite)r geri p(otes)t
m. s. Gestuosus est ille q(ui) linguosus
m. Gestio is ivi d(icitu)r cupere vel gaudere
m. t. Gestor i(d est) portator
m. p. Gestus i(d est) portatus vel factus (et) gestus us vi-
sibilis d(icitu)r motus et agitac(i)o corporis vel
gestus est opus vel f(ac)t(u)m
m. Getuimam ager pignus vel villa pignori data
i(n) t(em)p(or)at(ur) et est ab hic radice(m) m(odo) olim
m. s. Getulus po(pul)us loca est aliq(uo)s degentes regiones
et est nom(en) gentile
m. s. Gibber est struma i(d est) p(ro)t(u)b(er)a(n)c(i)e
s(ed) gibbus est tumor vel i(n)fla-
tio carnis i(n) dorso causat(us)
ex sanguine putrefacto vel
aliq(ui)b(us) humorib(us) putrefact(is)
vel in dorso gibbus i(d est) p(ro)tube(ra)nc(ia)
gibbar h(abe)t p(ri)mu(m) gibbosus
sit gibbrosus p(ro) s(e)c(un)d(u)s
m. t. Gigas te d(icitu)r magnus i(n) corpore fortis viribus
in gigantibus a vir et est q(ui)d p(er)ti(n)et ad
gigantes et d(icitu)r a ge i(d est) t(er)ra et gigno q(uasi)
geno(s) t(er)re vel a t(er)ra genitus
f. p. Gigantomachia est gigantu(m) pugna
m. s. Gignasiu(m) vel gimnasiu(m) aliq(ua)n(do) gimnasiu(m) dicebat(ur)
scola ubi docebant(ur) nudi viri gentiliu(m)

in qualibet gymnasio est certus operarius locus

m. a. t Gignitur est parere et pertinet ad multitudinem

m. b Gilvus est color medius inter rubeum et album in gilvum et est equus huius talis coloris

f. p Gilasa est quasi stella i. firmatus signa

n. i. g. in Gimel est 3a littera hebreorum et interpretatur plenitudo vel retribucio

f. p Gimna vel gimnas -dis dicitur nuditas vel est locus ubi aliquid addiscitur ut scola vel est idem quod lucta vel pugna in gimnista i. luctator vel pugil in gimnasio et est locus generalis exercitorum in athenis gimnasium specialiter autem locus ubi philosophia i. sapiencia exercitatur unde gimnasium generale exercicium vel meditacio dicitur grece

m. p Gimnosophiste fuit civitati doctores

m. b Gymnus a um i. vacuus et dicitur a gymnos grece i. vacuum latine

f. p Gignasia est idem quod vana gloria

f. p Gingiva est caro circa dentes et dicitur a gingivari i. incudibilia

g. c. in Ginta i. decem latine i. viginta triginta unde si c precedit in sequitur fit centum si autem in non sequitur fit decem unde hec si precedit centum tamen significabit et non precedit decem tibi significabit

m. t Gion vel geon tigris eufrates fuit quatuor flumina qui fluunt de paradiso sed geon 2m litteram gralitem est locus ubi saleo sunt iuncti

m. b Gipsum est lapis contractus calcis et in vel gipticq quod i. martire passionibus scilicet et vult in arte gipso -are i. gipso linire

f. p Gipsa -ce et gipseum -si arce ubi sunt ... pedes

n. p Girare i. volvere circuire vel circundare rotare

n. b Girgillum est instrumentum mulierum et arce girgillum est lignum in quo ... fumus in girgillare

m.g.b Girouagus est qui circuit rotam et
dr a girus vndiqz vagans et fagus dictus q(uia)
mouet rotam s(cilicet) p(er) quam lapides et tim-
tum sup murez mittuntur
f.p. Giriciacla vel girigmacla alt(er)i fca
cida id fut. s(cilicet) caudi rota et dr quasi
i(d est) altum ferens lapides et timbu
m.g.b Girus vi zm papia est circulus coma con-
datio labioze in girum et est aspedictum
in fusa
m.in Gith est genus leguminis simile cimino i(d est)
gustu tempore albi colore et spargitur i(d est) panc
dulcis condo et ita dicit glosa ysaie pp(ri)mo

m.g.b G Glaber glabrum vel gla-
bellus dr leuis vel fa-
cilis i(d est) vis vel caluus et
rasus i(n) facie s(in)e pilis s(i)n
unlius
Glabra est i(d est) top(us) l(ocus) scabi-
es et alio no(min)e dr gla-
bor in glabriosa i(d est) scabiosa
m.g.t Glabrio dr eo quod s(in)e pilis
f.p. Glabella dr discrimen capitis ant dr in
medietas frontis G(lo) glabella est dimi(nutivum)
a glaber et est nulla absque pilis
f.q. Glacies .ci. est aqua compacta p(er) frigus in
glaciale
q.t. Glablis .i. caluus i(n) facie
m.g.b Glabrinus vel glaber .i. scabiosus i(n) capite
m.g.b Gladius .i. mucro vel ensis et dr q(uasi) gu-
ladius .i. gulam diuidens
m.g.t Gladiator est i(d est) q(ui) fac(it) gladios vel id
est pugil
m.g.b Gladiolus est gladius (paruus)
m.g.b Gladiatura est scap(ula) in q(ua) gladiator ppa-
rat gladios

Glans glandis est fructus quercus arboris
in glandula diminutivum [illegible] Glaucus [illegible] est tra-
ctello Glaucum est diversus id est viridem
et carnam
F p Glaria dicitur argilla vel terra glutinosa
vel lapilli minutissimi fluminum quos
aqua trahit defluens. Versus: Glarea terra
tenax lapis est et morbus ocelli
F p Glarea est oculorum vicium quod alii glaria
vocant
F p Gladiaria est sepultura puerorum
Glaucum est color qui est nigredo et albedo ter-
nus medius in glaucedo
M t Glaucus .-ci. est piscis quidam
F p Glaucomia .-e. est quedam macula oculorum. Versus:
Est glaucus piscis glaucomia lumina turbat
F p Gleba .-e. dicitur proprie terre vel terra tenax
conglobata ut cum terra solida prius obruitur
in glebis et dicitur idem quod rusticus in glebis arans
vel arare
M t Glebonum vel glebanum .-ni. est consignatus
cum gleba sit tota terra et pars terre sit consignatus
M b Glicerium est idem quod causa et dicitur dulco-
rosa a glicos id est dulcedo et est nomen adula-
toris in voce meretricis fecit sibi
Glyceus est idem quod dulcis
M t Glirio est catta capiens mures et quidam dicunt
quod glire [illegible] alii
F t Glis pluraliter glires. Versus: Glis ad glis terra [illegible]
M t Glisco est crescere et simul pullulare et supinum non
est in usu [illegible] a glisco quod est impinguescere vel
crescere dicitur glis [illegible] et est animal quod crescit
impinguescit et crescit dormiendo et est longum
ut dicit vocabularius [illegible] a glisco patet
ad dicendum glis [illegible] quod est [illegible] quod crescit

in estate et alie uoc dr lappa unde glisa
dat tempus et glisco cresco vel vigeo
quod est non glis pro animali de ter m' pro terra
uel terra tenaci est f et quod 2n aquibus
lig alii dicunt quod pro lappa acc sit ter m
et glis 2n gl. i. di. ptis vel aglutinat i.
dulce quod lac est pingue vel dulce plus
ia terra est pinguis et dulcis
f. p Gliscera vel gliceria est mensa cibatoria
m. b Glitecus dr a qs de terra fer
n. t Globulus est idem quod quilibet
m. b Globus est congregatio multa eiusdem rei vel dr pars
quod est rotundus acervus vel ptes valde col
lectus vel dr languinta vel corpus teulae ca
sine pagine vel pilo in globulus dr in
et globo as et globesco et dr ludus qui
et ad globus vel globas sunt in globa
ta i. cateras
m. b Glomeratim est adv i. walwyt glomi
m. b Glomus et glomer ris vel glomus eris
est aglobatio vel aglomeratio filorum vnde
dr glomus quod fit glomus fili glomeratis
factum filis dr glomus est magnus fat
toptor dy pwyn / et glomus quod sive
congeries filorum sed globus est congeries eius
rei in glomus et est fila tum in fare
f p Gloria est laus unde laus debetur
gloria cuius est lux in quo videbitur
essentia dei in gloriosus ave ut deps le
et gloriosus i. gravatus ostensus
a p Glorifico i. gloriosum facio
Glos tis est uxor fratris mei et sit est
sexa sed glos glossis est lingua putud
secundus dr nota glos ut est flos
lt p in sto est ter m unde flos floris

est flos glos tis fem. pro et glos tis pro sponsa
ut dicit a glorior quod nomen est gloriata vel
quod dicitur gloriari de fratris mariti in uxor fratris
mei nominat me leviratu / ergo at ad glota

f. p. Glossa grece est idem quod lingua latine
f. p. Glosa dicitur a glossa id est lingua et est expositio voce
vel sententia nam sicut lingua doctoris glosa ex-
ponit ita glossa verbum / in glosula di[illegible] id est parva
glosa in glosso as [illegible] id est litteras exponere in glo-
sat[illegible] id est expositor
Gluten est terra tenax vel gummi utilis ad con-
pagines manuum et [illegible] vasorum quod ligna lini-
ta non solvuntur [illegible] vi vel arte si mestruoso
sanguine et alio nomine dicitur bitumen
m. b. Glutinum in una carta vel glutiarius dicitur fis-
tula id est quo [illegible] conglutinatur corpori sicut gluten
iungit asseres vel etiam [illegible] qualiter ad [illegible] id est quod
iungit res ad invicem et dicitur [illegible] propter caritate quod
[illegible] iungit animos sicut gluten asseres vel ca-
[illegible] in glutio as ac id est iungere vel alligare
a. q. Glutire dicitur devorare vel absorbere et venit
a nomine gula
m. b. Glutibalum est vas quo ponitur ca[illegible]
a. b. Glutosus vel glutto onis et glutter id est
sal. [illegible] gulosus vel devorator vel qui multa
glutit et comedit
a. b. Gnarus ra rum dicitur sciens
vel sapiens aut [illegible] expeditus
[illegible] expertus sollers et peritus
et componitur [illegible] est ignarus ut dicit
papias
Gnavus dicitur sciens sollers strenuus studiosus
doctus vel sapiens et aliqui [illegible] [illegible] non ponunt
g ut [illegible] sed [illegible] pot [illegible]
a. b. Gnarus est [illegible] [illegible] et dicitur a [illegible] id est terra et ang

aulq qi to bra cta amid cplis

m b Gnauus uel gnauus est id quod sedulus et di-
ci gnauus

m b Gnarus i. expertus est sciens uel sectator in scio

m b Gnostici d. vij. i. sacius heresi quod gnostici propter
excellentiam sciencie se gnosticos appellabant
quod animam dei dicunt malum et bonum casse cum
suis dogmatibus fingentes

m t Gnomon. onis est stilus sp(h)ere in medio scripti
in quo sunt due linee excipue distantes l. et dicitur sua

f p Gnosia i. vana gloria

g im Gnotasolitos tm vz scilicet agnosce te ipsum

m t Gnotosolitos idem ... quod ... explanatur

m t Gobio est piscis

Gogus est idem quod
greco latine

Gogothi fuerunt nominati
a quo
gens eius Gothi
appellabant
magog filii iacob
qui postea appel-
latus fuit israel
quo ... ...
Hebreorum sortitus est

m b nomen israel Golias est color equi
niger ruffus et albus

g im Gomor est id in quo quindecim modiorum capiuntur
vel est decima pars ephi et est
Et est mensura trium modiorum ut dicit magister in historiis
Item est mensura quinque sextariorum cum filii
israel summebant manna ut dicit glosa exodi
decimo sexto vel est mensura gomor qua sacerdos
manna recepit Item gomor et gomorra

in hac urbe destructa ... petrus
damnatus

m b Gorgius est corrad quo utitur rusticus vel est
corrigia

m b Gorillus est quidam piscis secundum eum carpe

f t Gorgos .i. agilis ut dicit papias

f t Gorgoneus dicitur secundum metricos

m p Godolca est quoddam nomen vi

m t Gorgor est idem quod trux Gorgorigi .m. gt
hic dicitur dux celeres esse

m b Gonarius est idem quod strenuus

Grabatum dicitur quasi gualatum et
dicitur in glosteriis quod sit lectus
pauperis ubi aliquis capiti
substractum est secundum mediti
dicitur secundum strictum vel grabatum
et grabatum media brevis dicitur g-
enim vel signum et in 2a quest' 3 lectus dicitur
agrabato unde lectus sanore dicitur quod grabatum

m t Grabator est idem quod eger

f p Grana dicitur quasi gratia data hominibus devotis et
venia datur peccatoribus

f t Gratiarum actio est vel apta beneficia dei precipua
vel futura violentes deo gratias agimus
et est nomen quartum ex obliquo et recto et composite
vel dicatur si composite obliqui manus invariabile

d p Gratiari .i. gratias agere

m b Gratificus .i. gratiam plenus

d p Gratificare est gratias agere vel gratum facere

m t Gravilis est idem quod sterilis

m b Gratillus est idem quod depinctus gratilis

n b Gratulum est instrumentum sutoris cum simul finire

m p Gratillas est sonus pullorum

m b Gratinus est nomen piscis secundum eum fuellc

m b Grathus est nomen avis

m b Gradarius est equus gradarius et molliter incedens

n t Gradale est quidam liber de quo canitur missa unde

vel sub gradale sed tamen gradale
adv. Gradatim est id quod festinanter vel successive
ppr. Gradiens est id quod ambulans
d t Gradi sunt ambulare
q p t Gradipes est avis tarda ad volandum
m q Gradus -us -ui est status deque dignitatis etiam
est species comparationis et dicitur quod 3us est gradus compa-
rationis etiam dicitur ascensus
m p Grado -as -are sunt gradum facere unde gradatus id
est dignitas unde gradatim i. ascendendo vel descen-
dendo per gradus
m b Gradivus i. mars eo quod gradatim ad bellum itur
Gramen -inis est herba vel despiciens latine
unde gramineus i. latus unde gramma i. scala latalis
m b Gramatellus i. aquilinus grecus
m b Gramaticus est id quod doctus
n t Gramen sunt herba virentem
m b Granarium i. horreum et est locus ubi servatur
frumentum et dicitur a voce granum
m b Grandevus est magne etatis vel senex
et componitur a nomine grandis i. magnus et evum
unde grandevitas i. magna etas
q t Grandis et hoc grande i. magnus unde grande
adverbium
m b Grandiloquus i. magnus
f t Grando -inis est influentia sive impressio
que descendit in compacta sicut lapides ad
modum globorum dicuntur grandi et dicitur a grano
eo quod granas frangit
Graphium i. stilus cum quo scribit scriptor et dicitur
a graphe grece i. scribe latine unde graphia i. scriptura
m b Graphicus est id quod scriptor
f Graphis est actus scribendi latine
a t Grassator i. predo vel miles crudeliter agens
unde grassor -aris verbum deponens et dicitur invadere
latrocinari vel predari

f t Gratus . pz et h̄ porro e cabo funis
i p q̄z ob cā et fut adq̄uit aq̄ tlād pla

adv Gratis . i . sine remuneratione
d p Gratulari . i . letari
adv Gratuite vel gratē idest sine
f t Gratuitas . i . gratis et sine precio datus
ch b Gratus ta tū d̄r gratus qui sua grate acceptabilis
d̄r placidus vel benivolus supplicii
delectabilis
a p Gravare s̄t onerare
f t Gravedo et gravis idest sunt in gravitas
ch b Gravamen . i . oneratus
f p Gravida d̄r mulier pregnans
a p Gravidare . i . gravare
q p Gravigena est a. gens gravis generans vel est
qui pigrius est ad faciendum
f p Grecia est quedam regio in grecia et d̄r a . decli
regione
n p Gregare . i . cumulare et continuatio non est multum
in usu sed in q̄to ut aggregare
adv Gregatim est idest gregatim collecti
ch b Gregarius est miles humilis et d̄r unus de
grege plurium militum vel est idest qui vulgaris
q t Gregalis est idest quod nobilis
ch b Gregorius . i . vigil vel vigilans . in . in con-
...are . i . vigilare et est proprium nomen sancti
m b Gremium . n . b . a . sinum in quo est actus
... et est a greco ... i . gremium
a q Gressus est idest qui tritus
ch b Grossitas d̄r a . magnitudo quis grossus vel perdens
ch t Grex est multitudo ovium et sunt ... proba ...
tu vel vulue ... et ... in papia in
... et est a . de grege
m t Gregomen est ... ... et est proprie ...
... vel grifus ... ... est al penna-
tum quadrupes est cum ... ... leo alis et
facie aquile ... capitis et ... vehementis

associat adeo ——— quod contra armatum
ad equos insiliens rapiat etc. pt dicta gri-
fas 2m papiam et dea 2m quinquiritas
Grifas grifis Quidam alii declinant sic hic g-
rifes quod est species
a.m.t. Grillus ouis est rusticus vigens terram fimd
et dicitur a gen' in terra et celo quod colit terram re-
spiciendo agros ut quinissos
m.b. Grillus est al' vitis tectus
a.m.b. Griseus est quidam color medius inter album et nigrum
unde grisatus et grisedo
a.p. Grossat est grossum facere unde grossatus in
pluralitas unde grossedo est id est
Grossus est ficus immatura et vabilis ad co-
medendum et ipse sunt ficus primitie que ad pulsum
venti de facili cadunt vel est id quod uo s-
tilis unde in apocalypsi sicut ficus mittit grossos
suos Alio est id quod minimus
c.p.a.t. Grus is est avis que dicitur sic a sono quem ipsa
vociferat
m.b. Gubernaculum est instrumentum ad re-
gendi navem
a.m.t. Gubernator gubernio gu-
bernacta dicta sunt id est sic
quod ad gubernaculo regit
a.p. Gubernac est regere vel di-
gerere unde gubernans id est regens
vel dirigens
Gubius vel gubbius est parvus pisce
f.p. Gubia vel gubba est alius pisce
f.p. Gula id est guttur vel aviditas comedendi
m.b. Gulosus gulio vel gulosus omnia ab hoc sunt sic in
qui avide sunt cibaria
a.m.b. Guliardus id est leccator et dicitur quasi ardens in gula
Gummi est id quod stillat ab arboribus
Gummi est succus qui emanat ex arboribus pluribus

gemme et quasi ponitur pro gemma
f.i.p. Gumma est id quod lucida vel pinguis
Gumphus dicitur junctura ferri inclusa sive coniuncta-
ta vel catena duarum tabularum vel dicitur clavus
f.i.p. culus / Gumpha est medium rote et alio nomine
dicitur mediolum vel mediolus
Gunnictatorium i. manutergium
Gurges est dicitur proprie profunditas aque vel est
ista pars aque ubi aqua cum impetu vadit ponitur
tamen sepe pro mari / Sed papias dicit quod gurgites
loca viciosa vel puteosa voraginosa in flumine
profunda alta voraginosa fossa barathrum proprie ...
m.b. Gurdus a um dicitur ineptus stultus vilis et
... in questionibus respondendis
m.h. Gurgulio vel gurgulium est vas aquatile co
quod infusum degutat aquam
a.p. Gurgito as dicitur vorare vel implere
m.t. Gurgulio est vermis nascens in faba vel in fundo
vasis vel gurgulio est avis quedam et est alavon ...
frugibus et quasi degustat potum vel pro imbro
... ut dicit ysidorus etiam in nono a gutture
non tamen quod lucatur ... ad os et ad nares
extenditur ... illa qua vapor ad liquida
transmittitur ut possis ... colligere / Gurgulio est
vorare et ... et dicitur a gurgulo quod
est sonum facere in gutture ad cibos et capien-
dum potum
m.b. Gurgustium Gurgustium dicitur quedam gurgita gurgus-
tas vel est vas in quo fundatur pisces capti et etiam
vel ... pisces / Sed papias dicit gurgustium vel
gurgustorium dicitur antrum secretum guttur sive vel
angustus locus tenebrosus et obscurus ubi quidam a ... sunt
nodria / vel est rapina vel castellum vel domus pauperis
m.b. Gurgulio est meatus qui protenditur ad os sub guttur
m.m. Gustus us ui est unus sensus de quinque sensibus

gustabilis per quem sentitur dulcedo et amaritudo et sapor unde gustus i. pregustatio sentit

Gutta te est pars aque et dicitur quasi glutinosa et differunt gutta et stilla unde versus Stilla cadit gutta stat / gutta est que stat / set stilla que cadit unde stillicidium et dicitur quasi stilla cadens. Item gutta est quedam infirmitas qua homines guttati ad locum doloris fluunt. Item quedam species aromatica suavis odoris gustuque clarissima unde guttosus i. plenus gutte

Guttula est parva gutta

Guttum est quoddam unguentum unde gutatium est id quod aqua

Gutturia est infirmitas gutturis

Gutturnosus i. gutturna plenus

Gutturnium est vas aque in inferiori parte perforatum

Guttor est pars colli

Gwerra est litigium bellis

H

Habel interpretatur luctus quo nomine prefigurabatur occidendus

Habena dicitur frenum vel retinaculum in quo tenetur equus vel est genus flagelli cum habene dicuntur funes

Habilis et hec le dicitur id est ad habendum aptus agilis commodosus vel flexibilis et dicitur ab habeo

Habitus dicitur qualitas corporis per applicationem adveniens difficulter mobilis cum habitus dicitur vestimentum i. decor vel ornatus et dicitur item vestitus gestantium monachalem. Cum habitus dicitur status voluntatis actus vel passio habendi

Habitudo i. corporis pinguedo cum dicitur aptitudo

vel effectus habendi vel quia | in continuatiuam
a vim i. aptitudinarii et est id quod depend(et)
qui nec esse est ad aliud vel quod pertinet ad genus
m b habitaculum i. mansio et vel ab id ro habitare
quod corripitur tu in eam deponenda .i. ut collecto
insito
f i t habilitas i. subtilitas
ad v habitar ad vim loci inrationem sicut ad in locum
ad v habitenus i. usque ad in loco
ad v hacnus usque id est in presenti et dicitur quasi usque hunc
m i t halcius est moneta que i. dimidius denarius
m t halo est circulus albus circa solem vel lunam
m b hamus dicitur instrumentum ferreum retrovatum cum quo capiuntur
pisces eius augil unde hamus est pro lorica vel
retis unde hami sunt circuli vel anuli ex quibus
fit lorica et ex duabus significationibus hamus producit par
par unde hamus dicitur asser vel claue quo ta
tegitur terra seu arbores defenduntur vineas vel
i. domus terra fodina vel thesauros ut si quis
fur aggreditur eum pedibus infigatur et hic cor-
rupte par par
f i p hamula sine aspiratione sessimula vel sessimu-
la dicitur eo quod credo quod hamula cum aspiratione
vel sit
a p habundo sit facit quia et vel dicitur vel extra
in habundas et habundare ad vim i. satis vel copi-
m b esse / habundum est id quod dives
m i t habrodes sunt circuli
a p halo as are i. spirare vel halitum emittere
halitum est id quod spiritus
m i t hamon est idem quod iupiter
harraeus est mons quod et dicitur testa
harpie sunt aves
f i p hasta est instrumentum bellicum longum et lignum i. ante
cum parte ferratum | in hastilium vero vim depositum

et gastilusor uel gastiludus ... uenire et di-
ludere ad gast ... in gastiludium et hic ludus
ad gast

m t Gastelle est dim a gasta et ponitur pro stipite haste
uel etiam est stipes candelabri

f p Gastea est pars abscisa de ligno

f p Gassa ... non uisionis in gasso omnibus de
c de celi visione

a g Gaurire dicitur attingere uel euacuare

m b Gaustra uel gausape est vesta quia etiam gauri-
tur dicitur et etiam dicitur alio nomine gurgillum

f p Garpa est instrumentum musicale

a g Gausum est potum quod una vice potest bibi

a d Gaunt ... sic ...

m b Gausiatilum dicitur vas cum quo gauritur liquor

a g H ebreorum qui fuit qui ...
et ... pauper et medicus ...
pauperem ... habuit ...
... et ... qui
... fuisse ...
hebes ... uel ... obligis
dicitur captus intellectu uel carens intellectu ...
... tardus ... et obtusus
in hebetudo et est obtusitas ...

m b Hebes ... dicitur obscurare tardare uel
cecare

a p Hebeto as ad ... dicitur suffocare uel
obscurare ... uel hebetem facere ...
hebetatus ... in hebetudo
et dicitur suffocatus uel ...

Hebetesco ... pigrescere

g in Hebreum fuit ... hebreorum ... et ...
hec ... ita ... uel ista

a g Hebreum dicitur ... de hebreus ...
... est ... et ...

g in Hebi dicitur ... apud hebreos

v nom sed ab heber quasi ab habrigam sicut [illegible]
a n t [illegible] [illegible] / hebron est prima nom viri
dos repletos ab e ¶ hebrum est arbor
que abscisa reviresc[illegible] [illegible]

a n t Hebron vel gebron est civis
a n b Hebrea dicitur transgressores vel iuba ab heber 2m
iosephum dictum quia heber fuit nepos phares fratris
filium ¶ augustinus dicit quod in nato remansit ut ab
heber dictus est hebreum aut ab habraam quasi dicat
Hebrea dicitur mea iuncta de parte proximus
g f m Heli heli lamasabathani dicitur ab eli i deus et ~~[illegible]~~
i meus et lama i ut quid et sabathani i dereliquisti
et vz tum sic deus meus ut quid me dereliquisti
a n p Helias interpretatur salus vel deus dei
a n b Helizeus dei salus interpretatur et [illegible] vi
a n t Helicon onis est mons musarum
a n t Heliopos l heopos est nom augurius
f t Hellio vel hello onis i vorax l vorator seu
insaciabilis vel instabilis interpretatur ¶ hellio dei
devorator interpretatur et fuit quidam de airt iob
a t Hellicus i avide comedens
a n b Hellidus i quasi e palidus avarus
Hellinus est grecus vel tuscus
Hellinus est [illegible] deus
f p Hermonissa vel hemorroissa est mulier fluxum
sanguinis patiens
f p Hera i dea vel tira
f p Herba est radix vel olus quasi terrua quia
frequenter egrediat terrus
m b Herbetum est locus ubi herbe crescunt
a n b Herbosus est id quod plenus herbis
f t Herbipolis est nom civitatis
a n t Heres est ille cui de iure cedit hereditas vel certum
est testamentarius vel certus dicitur magnus haro
m b Heredium l heredius est predium vel testamentum
q p Heredipeta vel herepedita est qui aliena hereditate
petit
q p Hereditapa dicitur qui hereditates capit

m. b. Hereditarium .i. heredium
m. b. Herere ſt appendere
n. b. Hereditarius est id quod heres
n. p. Hereditare ſt heredem facere
q. p. Heremita est .a. coleus heremum
f. p. Helena est .i. gelena et est proprium nomen mulieris
que fuit uxor [illegible] que .i. uel [illegible]
unde est metrum helena [illegible] quia gelena
f. t. Heresis est id quod diuisio a fide katholica
n. p. Heresiarcha est id quod princeps heresis
n. b. Heremus .i. desertum unde heremita et dicitur ab hereo
.i. moror [illegible] uel ad varios a-
morantur et eo in heremita .i. heremum colens
m. b. Heremitorium est locus ubi habitat heremita
n. b. Herebus est id quod infernus uel tartarus et
dicitur ab hereo quod .i. teneo [illegible] peccatores ad herent
n. b. Hereticus .i. infidelis uel diuisus a fide
f. p. Herata est nomen [illegible] [illegible] filia
[illegible] dicitur [illegible] artificia filia [illegible]
n. t. Hercules [illegible] secundum fabulas fuit unus
filiorum iouis in herde ad [illegible] [illegible]
[illegible] manerent [illegible] qui est medius
[illegible] .i. semideus uel semihomo quia secundum fa-
bulas [illegible] [illegible] fuit homo
[illegible] [illegible] pris [illegible] iouis fuit deus [illegible]
[illegible] ibi filius quia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Hercules dicitur qui
[illegible] .i. lite uel laudabilis
n. p. Heri est id quod pridie
q. t. Herilis est filius heri .i. domini uel pertinens ad
herum .i. dominum
n. t. Herinus est pena uel furia infernalis
n. b. Hermofroditus fuit filius mercurii uel vene-
ris secundum fabulas uel est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

m s Hermeneuticus uel est quedam so sanctus ut uti
pas et dr ab hermes quod est i sanctus liber
m s Hermeneuticum uel hermenoma ipsatum dr
m s Herniosus a um i qui dr ruptus s cui intestina
ad folliculos testiculorum descendunt in hernia
et est morbus ex descensu viscerum uel inflacione
testiculorum proueniens
f p Herna i saxum in hernuus uel hernicus i homo
durus ad modum saxi
f t Heroys dis i baronissa uel uxor herois
i baronis ex heros idis i baro fortis uel sapiens
m t Herodes est proprium nomen anni et fuerunt 3es unus
Ascolonita necat pueros antipas iohannem agri-
pa iacobum clausit in carcere petrum
m s Herodiani i ministri uel milites herodis
epi Herodium est auis que s herodius
m s Herus i dns in hera uel herua et herui-
cum sit heros herois i nobilis idem uel illustris
heluorum
f p Hespera est hora que inter diem et noctem et equiso
f p Hesperides admirator i terre
m s Hesperus et venus idem sunt s stella uel lucifer
que deuespere post apparet ad solis occasum in occidente
et sequitur solem et vesper uel vesperus est eadem stel-
la 2a questio que est mane et antecedit or-
tum solis et vocatur hesperus lucifer uel venus
f t Hesperis est regio s egiptus a hespere stelle sic
dicta quia ibi clarius lucet eadem hesperis est nomen
morbus quod lupus dr et forte i in regione que pro
p p Hesitans i dubitans in hesitabundus i dubi-
tabilis et uel a uos hesito quod est ex dubito
m s Hesimtum est id ad quod mensura adaptatur
hec in Hethel est dr hebraica et est idem quod luna tota

vcō rigne sup ubi po e ay t
Haw ad v[er]m vid[e]ndi et ... dolet
ut dico haw in ... haw et ... haw
dic [pre]ter dolog
adv. Hauts est adv[er]biu[m] vendi et ... sp[eci]es q[ui]
g.in. Hoc ... sep i[n] ttio
Hyades alt[er] vel adies est
quedam constellacio s[ecundu]m septe[m]
stellaru[m] et q[ue]l[ibet] stella in
p[otes]t dici hyas ab hyras
grece i[d est] pluvia latine q[uia]
ortu solis efficit pluvi
as et ... q[uod] tecte constellacio singu
las vel ... apparuerit ... clas
... pluviarum ... monstrantur et sunt stelle
... in capite vituli
m.q. Hiatus est apertio oris ... vel aqua vel ...
... id est ... que ... sunt vios
... dormire incipiunt et ... ora aperta ut
valeat ... a stomacho ... exhalare
et ... ad ...
m.s. Hiacus est id quod bacchus i[d est] deus vini
... grece ... vite latine
f.p. Hibernia est regio quedam s[ecundu]m hispaniam dicta
ab hiberis a ... in gallia ...
n.t. Hibernus est id quod ... et ad ...
... i[d est] ...
m.s. Hibernus a um i[d est] tempus et ... hiemem et ... veren
quod tempus apte totam hiemem sit ... et ...
... et ... in hibernum et hibernacium et
est domus ad conveniendum vel ... hiematam
Hibernacia vel hiberna ... sunt loca vel terra

frigida
Hibernus est .a. de hibernia regione
Hiberno -as -are dicitur yemare
Hibrida vel hebrida et est spurius natus ex patre ignobili et matre nobili vel est animal ex porca et apro natum
Hicine adverbium in ii° loco et est quando abicit c et syllabica adiectione tunc
Hyemps est 4ta pars anni et dicitur ab angi i. dimidium quia velocius ducit annum in se totum et hyeme nisi hyemare i. in hyeme morari
Hic vel istic scilicet in isto loco vel est idem quod ille et est pronomen
Hyena vel hiena est bestia que sexum mutat ut lupus cerval est serpens qui de spina hominis mortui nascitur
Hieratica vel hiegeratica dicitur genus quod sacerdotum utile
Hilaris i. letus unde hilariter i. leter et hilaritas i. leticia
Hilum vel hilu est genus fabe vel medulla ferule
Hilla est idem quod parva salsucia
Hillaodos est lascivi carminis cantor
Hymen est membrana mulieris ubi fit conceptus vel est pellicula tenuissima que est in feminis talibus ante deuirginacionem vel etiam dicitur deus nuptiarum
Hymeneus est deus nuptiarum vel est idem quod nomen nuptiarum
Hymeneum est carmen nuptiale
Hymenea est passio cum intestina cadunt ad folliculos testiculorum sed tunc dicitur ponderosa hernia
Hirnia genus indeclinabile est insula litorum que dicitur scota
hibernia

vinus uel hin bacus in liquidis insertis con-
et caphi vii hin est mensura unius septarii
Sed bacus est quingentorum septariorum || Chatus
est mensura triginta modiorum || Caphi vero tum mo-
diorum
m q Hinnio dicitur ad modum equorum clamare et est
hinnire equi uel cervi est nomen equi in tertia
et est clamor equorum
Hinnulus media correpta dicitur filius cervi uel capre
et dicitur a hinniendo per antifrasim quia non hinniunt
m s Hinnulus per simplex n scribitur est quedam herba
m p Hio-as ac dicitur os aperire et pro aperire
fatigari et rumpi et desiderare et appetere et
deficere et hiare et deficere tractum est a ca-
nibus qui cum tacent deficiunt tunc hiscunt
m s Hippus est id quod equus
m s Hircus est vir capre in hircellus diminutivum
hinc hircus et hirsutus et est animal ideo quia
velociter aspirat hinc hircosus id est tragilus ut
m s ista probant || Hircosus id est fetidus sed hircus
hircellus est puer libidinosus ut hircus quia hircus
est animal lascivum et fervens semper ad coitum cuius oculi
ad libidinem in transversum aspiciunt
a s Hirtus -ta -tum id est asper hirsutus uel squalidus et
dicitur hirtus per sincopam pro hirsutus
a s Hirsutioso id est pilosus id est hispidus
f p Hirtita dicitur id est tunica de pellibus facta siccut pel-
licium
f p Hirnea est urna ad potum potandum apta
f p Hirundula id est derisola unde et ad similitudinem
(?) in tunc hirundinis
q t Hirundo est quedam avis estivalis
Hispidus -da -dum id est asper pilosus hirsutus squalidus
horridus uel fetosus
f p Hispania est nomen regionis in hispania et cetera

dicta ra[ti]o[n]e
b Hysmarus vel hysmara est [...] mos et [...]
m b hysmenius fuit optimus poeta
f t hysmael est nomen proprium unde hysmahelita et c[etera] a
quo dicta ra[ti]o[n]e
m b hyster dicitur fluvius scilicet danubius vel histrer est
ille qui ultimus
f t hyrsutus est al[ia]s pilosus et [...]
f i hysteroproteron componitur [...] et est figura [...]
id est quod naturaliter precedit sequitur et dicitur ab hysteron
id est ultimum et proteron id est primo et [...] ordo praepostera
f p hystoria est rerum vere narratio que ulli lice-
bat scribere historias nisi rei geste interfuisset et dicitur
ab hystoron grece id est videre [...]
m b hystoriographus dicitur scriptor hystorie
m b hystoriatus a um dicitur hystorie sculpta vel de-
picta in parietibus vel pannis in quo plures depinguntur
hystorie vel sculpuntur dicitur hystoriatus vel hysto-
riate adverbium
hystrio id est ioculator vel locator qui gesta multa
[...] et fabulas componit

Hodie adverbium dicitur quasi hoc die
unde hodiernus et hodiernus
et est compositum quod est [...]
f Holendria [...] componitur [...]
in holendrius et [...] a de
[...] ra[ti]o[n]e
holocaustum dicitur id est sacrificium
quod [...] totum incendebatur et cremabatur in altari et
ideo [...] incendium ab holon id est totum et cauma
id est incendium quasi sacrificium totum incensum
m t holocaustoma [...] id est holocaustum quod et ab
hoc dicitur holocaustomatum
m holofernes dicitur ab holon et [...] fortis et [...]
[...] quasi fortis [...] et [...] nomen [...]
[...]

a. p. Holofacare vel holofare est adorare
m. s. Homagium est obediencia facta
Homicida dicitur qui hominem occidit unde homicidium
q. t. m. Homo dicitur ab humo quia de humo factus
et homo hominis media longa est et in nomine
fluminum
Homuncio homunculus homulus homullulus omnia
sunt idem [illegible] sed primum horum quia non est gradus informe
Homilium et homagium idem sunt scilicet domini in unius
hominis super alios homines
f. p. Homoeopasia est attencio unius pectoris alteri ut
cogitare proloqui
a. g. s. Honestus -a -um i. urbanus unde honestas -tis i. urbanitas
a. t. Honor i. reverencia alteri exhibita
f. p. Honorifice i. honorabiliter vel reverenter
Honorifico honoro honorabilis omnia sunt idem
scilicet reverendi
a. p. Honorare i. reverenciam alteri exhibere unde hono-
randus i. dignus honorari
Honorarium est magister navis
m. s. Honorarium dicitur premium pro advocatore
m. s. Honorium est munus quod principibus presentatur
Honus i. pondus unde honusculum i. parvum onus
f. p. Hora cum aspiracione est tempus scilicet [illegible]
plenum omnia etiam est preces sacerdotales sed ora
sine aspiracione est regionum vel sine extremita-
tem vestis vel alterius rei extremitatem
m. s. Horalogium vel horologium dicitur quo leguntur horas
f. p. Horena est [illegible] piscis
a. t. Horuspex est horarum inspector quod etiam horoscopus
dicitur ab hora et scopos i. tempus
a. t. Horror i. pavor vel timor unde horrifico et est
horrere facio
q. t. Horribilis i. horridus unde horriditas et horri-
bilis i. tremendus vel dignus horribilis
q. t. Hosticapa vel hosticida vel hosticida dicitur quia hostem
capit vel scindit vel cedit

f. t. Harisos est quidam mons in quo generatus fuit pilatus
m. s. Horrea est paubre
Horreum est locus in quo servatur frumentum
f. t. Horripilacio est pilorum erectio propter horrorem
m. s. Horrologus est aliquis divinans in orbis
Hortatorium est locus ubi nos hortamur ad
aliquid bonum faciendum
Hortator incitator et hortatrix incitatrix
et venit a verbo deponenti hortor
Hospes dicitur quasi hostipes vel hostipes vel
hospicium petens quia antiquitus qui recipiebatur
et qui recipiebat veniens simul ad hostium domus
et porrigebat pedes et affirmabant se unquam
in vallem decipere aliquem
Hospicium proprie et hospitale est locus quibus
f. p. fruere // Hospita est mulier que suscepit aliquem vel que
suscepit ad hospicium Et hospes aliter movetur
ut hic hospita hec hospita et hic hospes proprie est communis generis
et sic tamen in virum quam in mulierem legitur cum
accipitur pro vir Et hospes fuit aliquis adiectivalis
in omni genere 2e et sic hospita est pluralis neutri generis
ff. p. Hostia dicitur libamen vel sacrificium quod antiquitus
fiebat pro hostibus vincendis sicut victima pro victis
Etiam dicitur panis eucharistie quia corpus christi et dicitur
ab hostio id est a quo quia hostia dicitur ex aequalis
forme et rotunditatis Etiam hostia est ratas
quedam de qua est quidam hostiensis qui est diaconus
cardinalium Et dicitur hostia et victima quia
victima dicitur sacrificium quod fit de hostibus victis Et hostia
dicitur sacrificium quod fit de hostibus vincendis et dicitur ab hostio
id est a quo quasi equantur inimici
m. s. Hostiarius id est ianitor quasi Hostis hostis hostilis id est adversarius
et dicitur ab hostio quasi inimici et hostes dicuntur in fortitudine
equales Hostio is id est equo vel assimilo
m. s. Hostium dicitur introitus domus et dicitur ab hostio quasi hostium
dicitur quia equalis cum limine vel dicitur locus ubi fluminis

strat mare
hostorium est lignum equalificandi modium
q p p hostigomatra est avis quedam cign-
in hay // hostilitas est [illegible]
f t hostilitas est id [illegible] i. inimicicia
H uiusque adverbium loci quo ad
locum et usque
Huiuscemodi est pronomen compositum vi
Huiusmodi est dictio composita
ex obliquis et syllabica ad-
iectione
Huiuscemodi est dictio composita
ex duobus obliquis et syllabica adiectione et nil
significat // Humanare i. hominem fieri unde humanus
vel ad morem hominis vivere unde humaniter humanatus
humanius adverbia que cum sunt ex predictis
a p Humare est sepelire unde humatus i. sepultus
f t Humanitas i. clemencia vel hominis contra uel[illegible]
ad homines pertinet et venit a nomine humanus i. clemens
a p b Humectus i. madefactus comparatur et mobile
a p Humectare est madefacere unde humectatus et hu-
mectatio unde hec humectatio adverbium humectanter
a p b Humerus est pars corporis unde humeralis et est
os humeri vel id quod superponitur capiti sacerdotis
vel dicitur ornatus humerorum quod et componitur
dicitur in humerulum diminutivum et est proprie humerus
et hec humerulus dicitur clavi quibus regitur temo
apes sunt ut dicitur voce labentes ex lone
a p Humidus est madidum esse unde humesco et humidus
i. liquidus unde hec humiditas
q t Humilis i. mitis et dicitur a nomine humus et est i. c. g.
et pertinet ad humum et ponitur pro sapiente et discreto
Et comparatur humilior -ssimus unde humiliter et hu-
militer adverbia et humilitas i. mansuetudo

humiliare fit humilem se facere
humor i qualitas in qua s[unt] quorum plenus
humulus est q[uae]dam herba in humuleto vel humulectio
et est locus ubi crescit ista herba
hupupa male aspirat aspirat aspirat[ur] in principio
et in cap[ite] ab u aspirata // [illegible]
simplicibus et est avis immunda et pessima
hydria est nomen [illegible] quod dicitur [illegible]
et [illegible] vel est vas lapideum
hur est regio ab qua nepote [illegible] fit appella-
ta in qua [illegible] [illegible] eo tempore fuisse [illegible]
quo moyses filios israel eduxit de egipto in
terram promissionis
humus est id quod terra
hyssopus est nomen [illegible] posita [illegible] a sono [illegible] de [illegible]

I
a grece idem et nomen
dei et [illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
abes [illegible] in dolore [illegible]
tata [illegible]
abin [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible]

abel vel iabeth [illegible]
aculari fit sagittare
iaspis [illegible] in [illegible] et [illegible] lapis preciosus
melior auro
iazarenus est nomen dei in
iacet [illegible] fit iacere et [illegible]
et [illegible]
iacta [illegible] fit [illegible]
iacinctus est lapis preciosus qui colorem aureum [illegible]
iacinctus est herba purpuream qui colorem [illegible]
iacinctus fuit quidam puer formosus et nobilis

q. i. paliadis. ut purpureus flos est ipsius etiam vi-
rtute aqua pota pueros non crescere sinit est autem
in radice et flore similis bulbis ut dicit ysidorus
unde iacinctus flos est lapis est iacinctus hic et
et iacinctus color est flos celi quo duobus uo. suis colorum conversione
et diem post quo vestimenta inquinantur in
Iacinctinus a um i. ad iacinctum pertinens uel
est vestis in colore et pertinet per super quo-
vis pariter littera quibus hic vestiat ita
m. ii dicit quinque Iacob est nomen viri
m. s. Iacobus est nomen apostoli et interpretatur supple-
m. s. tator Iaculus est serpens qui arbore uel
ad animalia devolat et est vox compositum
n. s. Iaculum dicitur telum longum lancea uel sagitta
et dicitur a iacio is. eci. inde iaculor aris verbum
deponens i. iaculum mittere Item iaculum dicitur rete
vel piscatorum inde iaculator et dicitur ille qui
iaculum facit uel mittit
n. s. Iaculatum i. iactum uel aliquid ad prendendum suptum
f. p. Iactantia dicitur arrogantia vanitas uel superbia
m. s. Iactarius est qui sua perdit et iactat
n. t. Iactamen iactus iactatus omnia ista sunt a iac-
tos iactandi
n. p. Iactare dicitur frequenter iacere gloriari uel laudare
arrogare extollere compellere fatigare proprie
autem dicit papias iactamur i. ore fluctuamur
i. fluctibus fatigamur i. ope
a. p. Iactitare frequens
f. p. Iactura est proprie damnum nautarum imminente tem-
pestate scilicet cum iactant merces i. res in mari
aliquid potius pro levitate sicut cum lapide uel lignum
uel aliquid propter pondus pro quo damnum et dicitur iact-

tua et dapsilis ex certa sit nobis scientibus
[illegible] dapsilis sit nobis ignorantibus
ad. ii. Jam est adverbium temporis scilicet presentis preteriti et futuri
et comparatur iamque [illegible] de adverbiis iam presens tempus [illegible]
[illegible] vel iam diu i longo tempore
a. ii. t. Janitor ianuator i custos ianue
q. p. Janista idem [illegible]
f. t. Janitrices dicuntur uxores duorum fratrum vel mulieres
que custodiunt ianuas.
f. p. Janua dicitur introitus et aditus domus et secundum ysidorum
dicitur a iano quod dei gentiles [illegible] introitum
et exitum sacrificaverunt iano tamquam deo et
secundum gentiles est templum [illegible] secundum ysidorum
est [illegible] primus ingressus domus et dicitur a ianuario
sicut enim ianuarius est principium anni sic ianua
est principium domus
a. ii. t. Januarius est primus mensis i kalendarius
Jani a. ii. m. Jalizor [illegible] [illegible] i [illegible]
g. ii. m. Jatticus princeps [illegible]
a. ii. t. Jamnes est magus maius vel fuit magus phara=
raonis qui putabat se resistere veritati
n. b. Jamine sunt calide aque vel maria vel est al
[illegible] et aqua [illegible]
a. ii. b. Janus. ni. est deus [illegible] vel anni [illegible] ianus
dicitur bifrons quia duas frontes habuit per ortum
et occasum solis et dicitur quadrifrons propter quatuor [illegible]
anni et dicitur biceps quia duo capita habuit anni
scilicet futurum et preteritum in ianiculum et templum
[illegible] Japos vel iapus est idem quod velox
a. ii. m. Japhet latitudo dei [illegible]
Jar apud hebreos est mensis scilicet maius
a. ii. b. Jarca est serpens in celo [illegible] aquis
a. ii. b. Jaspis est lapis preciosus viridis plus smaragdo

melior auis et consumit plurimum sanguinis in
manu quam in multis casibus quam in casu decutiunt canes
vite decus quod dilatate mitigil

f t Ibar est herba quedam
f t Ibex vel ibrix est animal
cornutum de quo caprea
sed capite silvestres et solet
in altissimis petris morari
m s Iber est nomen gentis de ibernia
regione
adv Ibi adverbium loci quasi illa ibidem compositum
q t Ibis ibis vel ibis idest est avis aquatica sic
ciconia que aura proprio rostro purgatur et est
serpentibus inimica et est idem quod ibicus unde est
ibis quadrupes avis ibis fit unde ibis hostis
serpentum dicitur et est avis ibis item ibis species
ibis avis sit et invidus ibis
m t Ibrix est bestiola maioribus spinis nata quam
aper et scrophula
m s Ibernus i yemalis
f t Icteridis vel iboliades dicitur massa plumbea per quam
naute perscrutantur profunditates aque
Icere est percutere unde icta i percussa
f t Icon i ymago vel est figura quam habet in ico-
nia et est ymago acceptu sancti et spe-
ciarum beate virginis marie in uno gaudii
ymago libri in archa cepho et est yma-
go vocis et dicitur abiecti quod est i ymago libri
m s Iconomus dicitur dispensator domus vel cui eccle-
sie committitur i villa ad regendum
m s Iconomicus idest fit cum predio
f t Iconomia est dispensatio ordinatio vel ordinatio domus

vel certus est sua dispensandi

m. q. Infectum i. perfossum

q. p. Infectura est aures q.

p. p. Infectualiter a. unum est idem quod perfossum

f. Infinitus est idem quod adulatio

f. Iniusta est id quod sera ultio

g. Iniquitas est id quod iniustitia

n. s. Innocens est omnino carens

f. p. Ydea f. p. est forma vel exemplar siue i. cogitatio quam quilibet artifex in mente prius concipit antequam aliquid faciat. Et specialiter i. cogitatio dei que fuit in mente diuina antequam deus crearet. Et hinc idee dicuntur pluraliter locutiones et dicuntur ab ideos grece i. forma latine

g. p. Idem i. ipse in accidentibus et est aduerbium simplex vel affirmandi. Item 2m aequiuos est pronomen compositum et dicitur posterior pars [illegible] scilicet id

f. t. Identitas i. unitas vel simplicitas

f. t. Idioma dicitur proprie mos loquendi cuiuslibet lingue que i. ad [illegible] non sufficitur

q. p. Ideota 2m papiam dicitur quasi imperitus indoctus [illegible] et dicitur ab ideos i. distans et iota quod est minima littera grecorum quasi distans a litteris i. illiteratus vel dicitur ab ideos i. distans et otos i. auris quasi distans ab aure i. ab intelligentia vel ydeota est qui propria lingua natus est contentus et studia litterarum non sequitur

m. s. Idithun fuit quidam sagittator et interpretatur transiliens vel saliens et fuit unus regis dauid et postea Christus qui more et magnum saltum fecit de celo in mundum. Item idita fuit uxor salomon et interpretatur dilecta vel amabilis deo

wq Saltator iditun fec

[illegible] [illegible] [illegible]

Idipsa [illegible] in [illegible] sanctissima

n. s. Idolum est simulacrum quod humana effigie factum et consecratum est nomine [illegible] Et dicitur ab idos i. forma uel est dictum id quod separat nos a deo uel ab ecclesia ab idumo i. dolo uel diminucio

q. p. Idolatra est idem quod cultor ydolorum

n. s. Idolatium est id quod ydolo est consecratum uel immolatum et dicitur ab ydolum et thecos deus quasi deus datum et consecratum in idolatrie et de ydolis sunt in ydolatria i. idolatrio

n. s. Idolium est locus ubi ydola colebantur

m. s. Idoneus a um i. [illegible] aptus sufficiens utilis uel quecumque Et dicitur ab ydos i. forma quasi conformis cultui in ydoneitas i. apti decencia uel utilitas

c. g. Idor uel idros grece est aqua latine inde ydria et de uas aquaticum Et dicitur ab idor i. aqua

c. g. Idos i. forma l. idea [illegible]

f. t. Idropisis est humor aque [illegible] dicitur ab idros i. aqua et [illegible] humor in ydropicis et est quasi [illegible] in [illegible]

m. s. Idromancia est i. [illegible] futura [illegible] bat [illegible] i. aqua et tunc futura considerabat in [illegible] mancia de diuinacio [illegible] dicta ab idros i. aqua et mancia diuinacio et [illegible]

Idromel est aqua mellificata ab ydros i. aqua et mel et sunt duo [illegible] [illegible]

n. s. Idraulis est organum aquaticum uel musica l. uasa facta de coreis utrorum uel dicitur sonus organi uel quedam

m. s. genus organi || Idraulicus i. organista Et dicitur ab ydros i. aqua et [illegible] qui [illegible] sonat [illegible] aquas

f. p. Idraula est fistula aquatica

m. s. Idrus [illegible] ydros aqua [illegible] uel [illegible] aqua latine

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

f. n. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible]

a [illegible] aqua [illegible] [illegible] [illegible] pridie [illegible] ab

coct ad ois qt te by vi quibus parant dic et dicitur ab
idus i dido

m h | I[illegible] i. ablatus vel p[ro]spect[us] i[nterpretatur]
a p | Ieconias p[re]parans d[omi]ni i[nterpretatur]
f p | Iecorina d[icitu]r una [illegible] laslwargel
m h | Ieiunium d[icitu]r abstinencia a cibo et potu
n p | hic ieiunus q[ui] [illegible] fit || Ieiunat fit se
abstinet modeste vivere cibis et potibus
f t | Ie[illegible] est etas p[ost] [illegible] vel p[ri]mus [illegible]
m t | Ientaculum d[icitu]r cibus q[ui] [sumitur] q[uo] p[ri]mo solvit[u]r ieiunium
a n | Iepte i[nterpretatur] aperta vel aperiens
m t | Iecur est [illegible] i[n]testinu[m] [illegible]
a p | Ieremias excelsus [illegible] d[omi]ni i[nterpretatur]
f p | Ierarchia d[icitu]r sacer principatus et d[icitu]r a gerar i. sacer et
archos p[r]inceps q[uasi] sac[er] principatus [illegible] d[icitu]r [illegible]
f n | Iericho d[icitu]r [illegible] et i[nterpretatur] luna || Ierobo[am] [illegible]
indicatio vel [illegible] i[nterpretatur]
m h | Ieronimus pulchritudo visio vel divinitatis [illegible]
d[omi]ni i[nterpretatur] et est p[ro]p[riu]m nomen doctoris vel sancti
f p | Ierusalem v[el] ierusalem et ierusalem visio
pacis i[nterpretatur] et p[ri]mus dicta est salem a q[uo] dicitur
p[ostea] [illegible] dicta est iebus a iebuseis [illegible]
[illegible] p[ostea] [illegible] || iebus et
salem [illegible] dicta [est] ierusalem
[illegible] ierusalem [illegible] in [illegible] p[ostea] a
salomone dicta est ierusolima et [illegible] ieru-
m h | solime [illegible] || Ierusolomitanus est vir
de ierusalem
m n | Ietro [illegible] vi[illegible] d[omi]ni et fuit socer moysi
a t | Iesolice amplium dei i[nterpretatur]
a n | Iesse i[nterpretatur] sacrificium vel incendium et fuit p[at]er da[vid]
a t | Iesus salvator vel salutaris i[nterpretatur] et [illegible]
[illegible] corripit[ur] Ilhos est defendimus [illegible]
[illegible] vel [illegible] vel clama[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

quinque

Igitur ideo ergo ob hoc
sunt quinque vocales

f. p. dyb Ignava est id est inertia
Ignavus id est piger iners
vel stultus unde ignavia
id est desidia ignorancia pigri-
cia vel stulticia et dicitur ignavus quasi igne-
vacuus id est calore quia caret calore et est fri-
gidus et timidus

a. t. Ignibus est unum lectum de eo vel de te vel
iugunt ex eo sed consumit quod rapit ignis ig-
nis ab. ic id est calefactus unde ignulus id est calefactus

n. t. Ignile est instrumentum fabri ferrarii ad provocandum
ignem

n. t. Igniminum de ferro ad quod preparatur aqua

n. b. Ignibulum id est turibulum

a. b. Igneus dicitur id est qui habet calorem ignis naturaliter
vel intrinsece ut dicitur quod est igneum ¶ Ig-
nitus dicitur quod est calefactum per ignem et extrin-
sece ut ferrum calefactum

a. t. Ignosco dicitur parco vel remitto et 2 producit
secundam per n. syllaba et sic inde ignoscentia id est supplicatio
unde ignoscibilis ¶ Item ideo ignosco unde ille
non nosco vel nescio et inde ignotum id est superius
unde ignoratur

f. p. Ignominia dicitur infamia et dicitur ab in et
nomen quasi sine nomine unde ignominiosus id est defamatus

a. p. Ignorancie est ab illuminati unde ignoratus dicitur

q. t. Ignoro ... Ignobilis id est non nobilis

n. p. Ignotus est id quod non notus

int Yle est primordialis materia omnium rerum
mundanarum et dicitur grece silva quia
sicud silva est divisa et inde est
divisa in arbores ita yle est
divisa in elementa
fit Ilex vel ilex media correpta in obliquis est
arbor glandifera scilicet quercus et dicitur ab
eligo quia hanc arborem fructus ab hominibus pro
ad victum sed elegerunt primus quam fructum fru=
menti usum cum aliis cum hominibus glande vesce=
rentur. Item ilex dicitur fraudulentus detractator
seductor et est grece et dicitur ab elicio quod
idem est decipio vel detraho
n Ilicetum est locus ubi crescunt tales arbores
Ilium dicitur intestinum pro ventre et vocatur quod inferiorum venter
animalium ut in animalibus infirmitas et secundum allegoriam
id dicitur in ipsis manus secundum secundum declinacionem ¶ Ite
secundum ipsorum dicitur quia illud illum infirmi ¶ secundum
quorundam dicitur quod ille illi infirmi et ipsi ilia illud
m Iliacus // Ilium est id locus quod est in pena
fit Iliasis est dolor lateris ex colica causatus
dt Illabor fit cado et dicitur ab in et labor ut
le mutando
i mai d p Illacrimari fit plorari
a p Illaqueo as i insidiari seducere vel decipere vel
laqueo ligare vel suspendere et dicitur ab in et laqueo
n in l mutando quasi valde laqueo inde illaqueatus
ta tum et illaqueator et multa alia
f p Illa est faramica villa iuxta villa etc
n Illatum est id quod violenter fit vel accidit ut vul=
nus vel plaga per lacertam
f p Illecebra dicitur mala vel illicita delectatio
q t Illecebris est a ud quod facit illicitum

Illectus i. illaqueatus vel seductus ad mala
tractus et venit ab illicio i. decipio vel se-
a. p duco / illactare i. frequenter illicere delectare ad
fraudulentia
ch. t Illactator i. tempis detractor vel deceptor
unde illectus et idem sunt
f. t Illecebra i. fraus vel deceptio unde illecebrosus et idem est
adv Illic adverbium loci i. de illo loco
Illictane adverbium de sero
a. b Illepidus i. insipiens qui non sapiens grece lepos vel
est vesanus
d p Illicio est decipere vel seducere et corripit penultimam venit
inde illicitus et illicio et illicitator et est idem quod deceptor
m Illicitudo est idem quod [illegible]
ad p Illicitus i. falsus vel infestus
a t Illido est quatere et dicitur quasi in ledere
a p Illibatus i. incorruptus ab in i. non et libatus
a t Illino vel illinio ire est inungere vel maculare
unde illinitus i. depravatus vel maculatus
m b Illucere est valde lucere
a t Illudo est decipere vel deridere et venit ab in
a p et ludo || Illumino as ac i. illustro ab in
i. valde et lumino n i. l mutando a in o unde
illuminor unde illuminatus ta tum illuminator illu-
minacio et multa alia
a p Illustro est illuminare pingere [illegible]
in i. valde et lustro unde illustratus et illustrator
i. illuminator
ch t Illustris dicitur preclarus vel nobilis vel gloriosus
et dicitur quasi valde illustratus
f Illuvies est idem quod i. immundicia
f t Illuvio omnis vel illuvies ei dicitur sanguis [illegible] vel
i. immundicia morbus vel aquositas et dicitur ab
illuo i. maculare vel depravare

f.t. Imago est idem quod affigies et
dicitur a imitago
Ymaginari est cogitare vel
speculari in ymaginatione i cogitatione
a.b. Ymaginarius dicitur ille qui facit yma-
a.t. gines || Imber est pluvia
magna et dicitur ab inebriando quia terram inebriat
vel talis dicitur ab imbuo quia terram imbuit et sic
facit germinare ... dicitur pluvia grossa su-
piens cum impetu
a.t. Imbellis i debellis vel qui non potest bellare in
imbellitas
q.t. Imbecillis vel imbecillus est idem quod insanus vel
impotens
a.b. Ympnus dicitur laus dei facta cum cantico in ympnosis
et ympniso i ympnilo vel i ympno cantare
m.b. Ympnarius est liber ympnorum
m.p. Ympnista est ille qui cantat ympnos ut dicitur ...
a.b. Ympnilogus est ille qui componit ympnos
f.m. Imas i nobilis vel talis est celebrantur id est dolce
a.t. Imbuere est instruere informare perfundere et sanctificare
a.b. in vel imbutus ta tum i doctus vel informatus
f.t. Imbrex vel ymbrix est tegula vel paries asser
vel est canale in aqua
a.b. Imbriferus est idem quod pluviosus
m.b. Imbricium est idem quod lavatorium
a.t. Imberbis i iuvenis et sine barba
a.t. Imperator i preceptor vel cesar et dicitur ab impe-
rando i precipio et dicitur ab in i non et par quasi
non habens parem ...
n.b. Imperium est regnum sive imperatoris
f.t. Imperatrix i preceptrix vel uxor cesaris
m.p. Imparare est preparare ab in i valde et paro

im imperatus a um et imperialis et im-
perabilis i apta ad imperandum
Imperiolatus est regnum cesaris
Imperitia i stulticia in imperitus i stultus
Immo adverbium tum vel continuo porro et tunc
est adverbium eligendi aliquando est adverbium affirmandi
et tunc idem est quod etc aliquando est etc quo illa-
tiva et tunc tum vel continuo igitur et est ...
ific Imus i altus profundus vel infimus vel ...
issimus Immoderatus i sine moderacione
Imo(?) Imodo dicitur dicta imperare Alio modo est idem
quod aptus imperijs Item dicitur pellicula in
qua consistit vigitas Unde dicitur est Imen secundum car-
men dicitur neutri Et pellicula sit in femi ...
Immediate vel id est sine medio
Immediatus i sine medio existens
Immanis i magnus ferox crudelis in im-
manitas i asperitas vel crudelis
Immemor i sine memoria
Immine i dependere vel imposse
Immitis dicitur infectus immansuetus immisericors
Immitari sunt sequi
Immolare sunt sacrificare et offerre
Immotus i non motus
Immomenta vel idem sicut in instanti
Impar est idem quod ...
Imptic est id quod dicte
Impartuare sunt inquietare infestare et ... quod
quasi ab in et fortuna a um i contra ...
portum tenens Et portuna dicitur deus marius
quod post portubus
Impendere i inpitte in impensus
Impedire i parce ... inimpedimentum i offen-
dere et nocere

m s Impendibilis est id in quo campana pendet
f p Impensa i[d est] cibus vel sumptus
a p Impensare est consumere
adu Impense est idem quod diligenter
g t Impenetrabilis i[d est] non penetrabilis
d p Impetrari i[d est] mereri vel optinere
a s Impetuosus i[d est] tempestuosus inde impetuose
a s Impetritus dicitur ab impetrico quasi non petritus
n t Impinguare est pinguefieri
a s Impius dicitur quasi non pius inde impietas i[d est] non [illegible]
a s Implex vel i[d est] [illegible] sit replex
a p Implicare est involvere
a p Impolitus dicitur ab in et polio non planatus
a s Importunus i[d est] iniquus protervus infestus importunosus
et dicitur quasi non equus portui i[d est] quietatem inde im-
portunitas i[d est] inquietudo
d p Imprecari est maledicere
g t Imprecabilis i[d est] non petibilis
a t Imprimere est cum violentia premere
Impressus dicitur quasi non probus vel laudabilis importunus non perseverans
a p Improperare teutonice vorweysen inde improperium
a s Improvidus dicitur quasi non providus
d p Improsperari est non prosperari successum habere
f p Impudenda i[d est] membra pudenda vel verecunda
a s Impudicus impudens impudentius impudorosus illa
duo sunt idem scilicet inverecundus
f p Impudencia est idem quod inverecundia
f p Impudicicia teutonice bosheyt
adu Impune teutonice unmpeylich
g t Impunis et hec impune i[d est] impunitus et dicitur quasi sine pena
a p Imputare teutonice vorweysen De ta[illegible]

Spacos est pars aeris
in quo aer defuit actus cor-
poris tamen vero sunt motus ad locum ali-
quem ad ablata scilicet quod fuit locus aliter
quam locus non in spacio in multis est
corpore plus an vt item sicut super vt
posuisti in capitulo secundo i. sicut capitulo octavo
opponitur prefata ut in manu in anima i.
clausit me. i. in ista manu Item ponitur
ut locus in duo in spacio in vitas Item
ponitur pro ut hodie tu in maiorie in iute
mulieres Item ponitur pro mundo et dicitur via est
in lectos et mare. i. in lectos Item ponitur pro in
ut in baculo tenuit deus. i. cum baculo Item ponitur
per dei ut in pueris fecerat in quo dubitasti in diebus
tuis ponitur per ut in illo seculo in tempore ipsius
Item ponitur per an ut in vat suo
mea in conspectu tuo. i. an conspectu tuo Item
ponitur pro ad ut in pueri sedi. i. ad puerum Item
ponitur pro ut vade in hostes i. contra hostes
et ... constituit tu actus tu sit ... ut ...
in admirabile intencio ... ut sit
locum est in ... i. ... va
Aff Inanimis. i. tumidus scilicet eum qui animam posuit
paliquo
qt Inanis et est in ante dicitur sicut fructu vel de res
quod non potest palpari ut aer et visibilis Item plurali-
dicitur i. ad Item ianis dicitur globus inanitum vel
in ordinatus motus aeris qui palpis valent videri
Item dicitur variis vanus et sicut fructu Item dicitur
vanus et inanis in quo sit ... corpus aer dicitur
inanis Item palpabiles et visibiles dicuntur vanue
sed non palpabiles et invisibiles dicuntur inane

m t Inane et inania id sunt

a t Inaccessibilis et hec -le- est id quod nemo potest ac-
cedere in inaccessibilis et dicitur loca aspera et inaccessibilia

f i pInuria est id quod pugna vel luctatio

a t Inabilis et hec -le- dicitur qui non aptus ad aliquid
quodcumque sit id ut aqua dicitur inabilis ad bibendum
vel ad lavandum

a q Inanis -is -ne i sine re vane

a p Inalto -as -ac dicitur pro exaltare

a p b Inaquosus -a -um i aridus qui non aquosus et
est [illegible] [illegible] [illegible]

Inantea adverbium i amplius

f t Inauris est ornamentum auris vel circulus auris
ut solent portare pagani

Inbellis dicitur impotens ad bellum qui pugnare non potest
in bella i debilis

a p t Incantator i divinator vel predicens futura in
incantare i futura predicere et incantator est
[illegible] [illegible] et [illegible] i valde et cantus
in incantatore

a p Incarcerare est claudere in carcere ponere

a p Incarnare est humanare inde incarnatus et in-
carnatio i carne assumpta

m b Incausterium est instrumentum scriptoris scilicet calamare

a p b Incenatus -ta -tum i sine cena et venit a non ince-
nare quod est non cenare

Incastratura est locus cavus in assaribus ubi asser
asseri conficitur et compagitur

Incassum adverbium [illegible] i frustra ut aut [illegible]
papias [illegible] i infructuose

a p b Incentivum est quod incendit et est asper libidinis

a t Incendere i inflammare inde incendium i inflammatio

a p t Incenditor dicitur qui incendit aliquid inflammat ut
et [illegible] [illegible] doctor et [illegible] [illegible] incenditor

vel incensor vel incentor dicitur instigator
qui prava suggestione cor ad iram incendit
et persuadendo inflammat
f. p. p. Incendula est avis orientalis [illegible] ab
incensione
m. b. Incestus -a -um i(d est) non castus scilicet qui cum moniali vel con-
sanguinea vel sua virgine concubuit unde hic incestus
et hec incestus -tus -tui et dicitur hoc incestum
Incessanter scilicet iterum sed frequenter adverbium ...
d. Incestare fit ... impudicari
f. p. Incentiva dicitur cupiditas quia incentivus est quod
incendit ut est ardor libidinis
m. b. Incensum est thus vel holocaustum
ap. t. Incisor dicitur ... cirurgicus vel medicus aliqua
secando dictus scilicet qui incidit vulnera vel pannorum
scissor et est vitis putator vulnerum incisor
docet doctus auctor
f. p. Incisura i(d est) ascensio sanguinis
f. t. Incisio dicitur secto et proprie distinctio metrorum
vel versuum et dicitur alio nomine incisio
m. b. Incidus est i(d est) qui cito cadit et dicitur a ... cado
unde fit caducus
m. b. Incircumspecta a v dicitur a sensu carens
n. t. Incipere fit inchoare unde inceptus i(d est) inchoatus
Inceps fit iterum sed preca adverbium hortandi
a. p. Incipax est calix capud panis
a. p. Incitare fit irritare
a. p. Inchoare i(d est) incipere unde inchoatus i(d est) inceptivus
m. b. Inclitus i(d est) valde gloriosus vel nobilis in bello alias
i(d est) valde et clitus i(d est) nobilis
a. p. Inclinare flectere et dicitur ab in et clino -as i(d est) inclinari
gloriare vel absorbere
m. t. Inclusor est artifex qui gemmas auro vel argento
facit includere sed est aurifaber et dicitur ab in et claudo
m. b. [illegible] a Includo dicitur gemma et dicitur a ...
f. p. includo Inclusa fit mulier reclusa Incola ...
dicitur ... qui aliquam ... ad se colit vel inhabitat

prim

et dicitur [illegible] colens [illegible]

Et dicitur accola et incola ‖ Incola que sit
sua colit accola que sua non sit

Incolo -as -avi dicitur i. habitare

Incolatus dicitur peregrinatio vel mora ad tempus vel est confinium et dicitur a nomine incola

Incolumis et hec -me dicitur i. qui fungitur corporis sanitate sicut dicitur alacer fortis et sanus et dicitur ab in i. valde et columen i. fortitudo quasi valde fortis vel dicitur ab in quod est non et colus baculus quasi non indigens baculo vel dicitur ab in et colus quod est quoddam intestinum vel colica est intestinum ubi nascitur morbus qui dicitur colica passio que oritur ex nimia ventositate inclusa in. Dicitur incolumis quasi sine colica i. sanitate hinc incolumitas -tis i. sanitas

Incolor dicitur quasi sine colore

Incommodare est offendere vel commovere

Incomminus adverbium i. non prope et ponitur ibi cum adverbio quasi prepositio cum suo casuali

Inconcinnus i. incongruus vel discors et dicitur ab in quod est non et concinnus

Incompertus i. [illegible]

Incomputabile i. non computabile

Inconsultus i. non consultus

Inconsutilis [illegible] tunica [illegible] que non fuerat consuta quia non fuerat scissa vel consuta sed contexta sic fuit [illegible] et dicitur a [illegible] i. consutilis et hec -le et dicitur ab in i. non et consutilis

Incontinens i. intemperatus in luxuria et est idem quod luxuriosus

Incontinenter i. statim vel protinus

Incorpor dicitur quasi sine corpore

Incorporare dicitur aliquid in corpore imponere

Inconcussus -a -um i. stabilis vel non commotus et dicitur ab in et concutio

Incontaminatus dicitur impollutus i. inmaculatus vel non

gravatus crustatus dicitur a papia dicitur sor-
didus sanguinolentus impurus maculatus difformis
a p Incrassare dicitur impinguare inde incrassatus i. impin-
a q b guatus || Incredulus -a -um dicitur qui non credit
Incredibilis incredibile dicitur id quod non est aptum
ut credatur
m b Incrementum est idem quod augmentum
a p Increpare -as -avi i. p[er]te tue fit resonare
Increpitare -as -avi i. p[er]te te fit vituperare inde incre-
patus et multa alia ab eo
a t Increpere idem fit quod p[er]dito
m t Incursare dicitur in consuetudine venire vel ducere vel
in processu recipere
a p Inculpare fit pro accusare
m t Incurvare -as -avi i. p[er]te dicitur torquere vel curvare
m p Incubare est gallinas super ova sedere et construi-
ad ortum pullorum
a p Incusare fit accusare vel est culpam maiori a-
liquem imponere
m t b Inertia -e dicitur undique vel ignobilitas vel homo invali-
dus in iconia i. ignobilitas ruditas vel negligentia
Inertes qui apud antiquos fuerunt tamen nota additia
sed antiqui industria inertia que ad falsis restaurantur
in officio gentes sic addita in modum gentes ut in aurea
industria eorum
a q Incursare -as -avi dicitur per tractum vel processum aire
f t Incus est instrumentum fabri quo accipitur ferrum super quod
fabricatur vel dicitur massa ferrea super quam
fabricatur et est media longa et dicitur a cudo -is -di
i. fabricando percutere vel sculpere
a p Indagare dicitur investigare vel
f t Indago -inis dicitur parva silva
f t Indagatura est idem quod investigatio vel inquisitio

m t Indagator vel vago omnes i. investigator
f t Indeclinabilis i. non declinabilis
m t Indector i. vicarius unde idem et qui indicit
adv Inde est adverbium loci et significat motum de loco
m b Indefessus i. infatigabilis vnverdrossen
q t Indempnis i. sine dampno unde indampno. as. ac
componitur
f t Indempnitas i. indempnositas
m b Indominatus et non dominatus per se
q t Indemutabilis i. immutabilis
a t Indico is c. ... imponere pronunciare
annunciare et inde est sacerdotum qui enunciat festa
seu ieiunia
f t Index est qui digitus in manu
f Indica est nomen cuiusdam regionis
a p Indico. as. ac facit inde dominare
m b Indictus
a p Indicitare est id quod preceptum vel annunciatum
facit inde dictare
f t Indictio est preceptum vel spacium quindecim annorum
et est per decem collecta ... legio vel
... per ... vel per precepto
...
m b Indicium est id quod ...
m b Indicatus est id quod demonstratus
q t Indicibilis est id quod inexpressibilis
... p Indifferens est id quod similis non indifferens in ...
d p Indipiscor est id quod aquiro
q p Indigena ... ... qui ibidem generatus et
in eadem regione natus in civitate
m b Indigni sunt prodigia vel signa
... p Indigestus a um ... ... non consumptus

a. t. Indigens .i. pauper vel miser unde hec indigencia .i.
calamitas vel miseria
a. p. Indigitare .i. vocare vel implorare
n. t. Indigere dicitur optimum esse
d. p. Indignari .i. superbire unde indignus .i. non dignus
f. t. Indignatio est ira cum superbia
m. t. Individuus vel individuum est illud quod
dividi non potest propter suam paruitatem ut attamum
vel propter suam duriciam ut adamas vel quod sit
amant ut duo fratres mutuo se amantes
Et individuum dicitur quod dicitur non distractum vel dis-
cretum factum ut sunt illi qui sunt plures et
quia individua non potest dividi unde corruptus cor-
ruptae
f. t. Individuitas est quod dividi non potest
f. t. Indoles .lis. dicitur quasi sine dolo et est etas
innocua vel est ingenium circa progenies
sed apparet augustino sed papias dicit quod indoles
est crementum .s. proles progenies propter ... secundum
ysidorum dicit cui quo plus concordat .i. ...
Indoles est ymaginatio vel signum future virtutis
et probitatis sed apparet in multis pueris et cuius
pro ... unde indolencia .i. progenies
a. t. Induo is .e. facit aviare vel tegere et dicitur ab in
et duo quod tamen non est in usu sed tamen in qualibet
ut induo clamidem et depono .d. contra exspoliare
f. p. Inducie sunt .i. spacia sive dilatio quia dis-
cordes sumunt loco pacis quousque inter illos
pax valeat reformari que alio nomine dicuntur
treuge unde inducior .aris. depono et
fit inducias dare unde induciarius et ... qui

dat inducias et induce est nomen pluralis numeri tantum
m p Indulcare dicitur ab adulando i. dulcia verba loqui
m p Indulgere secundum placitum suum pro dono cum accusativo personae et dativo rei
et dicunt papa indulsit illi hanc potestatem etiam
accipitur pro operam dare i. auxilium dare vel pro vacare
vel intendere ut in metro Indulgere gule noli
Item cum accusativo pro permittere ut indulge nobis peccata nostra et
sic dicimus quod quando tenet quem cum accusativo actionis quod ro-
mentum ut Indulgere operis dictis et quod pro vacare
tunc semper tenet dativum ..... sicut i. actionis sicut tenet dativum et accusativum
a p Induriare sic durum facere sicut induratus .....
m p Indumentum est idem quod amictus
c t Induperator est idem quod imperator
a t Indus est quidam mons vel cetus ... non gentile
sicut a Scitia Scita vero
f p Industria i. potencia sollertia assiduitas studium
cupiditas cura labor perseverantia constantia doctrina
et ista ponit Papias
a t Industris dicitur agilis studiosus efficax strenuus
operosus nobilis vigilans et perseverans inde industrie
i. studiose
f p Indulgentia i. peccatorum remissio
f p Inedia dicitur paupertas quod est inedere et dicitur ab in et
edere i. dampnum et ponitur dicitur i. defectio
a t Inaffabilis i. inexplicabilis inaffabilis
a t Ineuarrabilis idem sicut eo pedes
a t Inermis dicitur sine armis
f t Iners i. non admittens facultatem aptam in i. artem i.
piger in actione i. ignorantia quod nescit
... facere et inde iners est a. sine i. sine arte
a t Ineptus dicitur quasi non aptus i. stultus et componitur ab in et aptus
f t Ineruditas i. rusticitas
m t Inestimabilis dicitur locus ubi fruges custodiuntur
castrantur
a t Inexplicabilis i. inexplicabilis vel incomprehensibilis

q t Incomparabilis et h' le est i. q' nemini cōparat'
q t Incopulabilis i. separabilis
q t Inexpugnabilis est id quod nō pt' expugnari
ut castrum bn̄ munitum
q t Inextricabilis i. indissolubilis
d p Infamacio Anglice blasfemacio vel defamacio unde infamia
i. blasphemia unde infamatus i. defamatus
o t Infans Anglice qui nō loquitur secundum pueri nescientes loqui
et proprie est ille qui etatis infancie vel infra septem annos
unde infancia et est t'c decl's
a q b Infandus -a -um i. nō nominandus vel malus
a q b Infertilis et h' infertilia est p' ubi infans
a q b Infaustus -a -um i. infelix cui fortuna nō favet et cō'
de nos Anglice infaustus ad hoc
q t Infatigabilis i. indissolubilis vel indefessus
q t Infavorabilis Anglice qui non favorabilis
a q b Infectus -a -um i. corruptus lepra vel contaminatus vel
crudelis
a q b Infecundus Anglice qui sine fructu
i p Infensus -a -um offensus vel iratus
a p Infesto -as -are i. impugnare et dicitur ab in i.
contra et festo -as vel festum -ti quia contra festum et
iusticiam agere unde infestacio i. molestacio
a q b Infestus -a -um Anglice iratus importunus molestus
contrarius et dicitur ab in i. sine et festo i. leticia
quia sine leticia unde infestus et est ideo asper et au-
sterus vel asper
f p Inferie est sacrificium mortuorum et dicitur ab in
...
a q b Infimus Anglice abnifra co ... infra sit sed ... cor
... est ita infimus i. medius ... esse Anglice
... away Anglice inwarde ... et Anglice infimus
qui infirmus ... ita ... medius ... infirmus ...
... est ingredus et ... theologos de ...

infimus est infra .ozz.

a ij b Infectus i. no(n) mactatus

f j p Inficiac dur quis testes tr̄averg͡t rem refutat et repu(n)g(n)at

vnde hec infitiac. ar(um). dicitur p(ro)p(ri)e negationes et ē non(n)ne

p(lur)al(is) n(umer)i tm̄

a ij t Infitiator i. negator scilicet qui veritatem negans fatetur

f t Infitiatio est negatio vel debite ei/u alicu(ius) creditoris depositi

d p Infitior ari sunt negare id quod est verum et dicitur ab

in et facio quasi infactum i. quod fictum dicere vel

verum fictum negare vnde hec infitiari est vt dicta negari

a t Inficio is. c. sunt corrumpere polluere contaminare vel

cum veneno intoxicare et luz inficere i. p(ri)m(o) et infactum infimo

a ij b Inimicus et infidelis id sunt vt in Iudicia f i.

Infitus i. no(n) tractatus et ā ab ipse i. no(n) et fitus

et vt a no(m)i(n)e fimis in actu infitus i. no(n) fitiw(u)s seu

tractabilis actu infitus est inde vi i. actu vt p(ro)

p(ri)sum 2o bos

a t Infigere sunt intus figere

a ij b Infimus est id quod no(n) sanus

d p Infirmare est roborare sed infirmare sunt debilitare

f p Infirmacia est dolor corporis infirmore

d p Infitior veritatem sunt afiteor

d p Inflor. i. superbio hoc in hoc ihs hec z inquietus ē vim p(ri)sum

a ij t Informis est id quod difformis

a ij b Infortunatus i. sine fortuna

adu Infra vel inferius ponitur sine actu sequente adv(er)-

bium sed cum actu addito tunc est p(re)po(sitio) vt infra terram

et sonat intus dicit graciam infaciar et accusatiue sig(n)i-

ficat, sic infimus et infra accipiunt sunt intus et accipitur

sic sub vt infra mense i. sanus, vel inter

a ij b Infrunitus est id quod insipiens vel indiscretus

et dicitur quasi sine freno vratus

m. b. Infusarium dicitur vas quo oleum fundebatur lucernis
n. p. Infrigidare sunt congelare
m. b. Infrunitus dicitur insipiens et indiscretus et componitur ab in et frunitus, unde quod est idem quod gutturis velut absque sapore. Infrunitus et dicitur quasi sine sapore et discretione. Glosa: Infrunitus dicitur incapax qui ... non capit sed tenaciter morsellos devorat et deglutit. Item dicitur infrunitus et dicitur insipiens et dicitur ab in et frunitus quod est sapiens. Item dicitur inverecundus qui sine fronte, in quo apparent signa verecundie. Item dicitur ... proprius in ... vel ... et dicitur quasi sine frons ... Item dicitur corruptus et putrefactus et adeo ... Item dicitur quasi frunio. Est enim fruniis pulvis subtilis decorticationibus arborum factus qui corticibus supponitur ad consolidandum et a corruptione conservat. Inde dicitur fruniscor ... i. fruniscor ... unde infrunitus quasi fruniscit carens
f. p. Infula est mitra pontificalis, unde infulatus et est a tela mitra velaminibus
a. b. Infucatus i. purus vel sincerus
f. p. Infurie sunt dicte i. fugaces
m. b. Ingemiscere est gemitum facere
n. b. Ingenium i. sensus naturalis vel astucia, unde ingeniosus i. ingenio plenus
a. t. Ingens dicitur idem quod grandis
f. p. Ingentia est idem quod magnificentia
a. b. Ingenialis -le -le i. innatus sive innatalis
a. b. Ingeniculatus vel ingeniculans i. genua curvans et vel a verbo ingeniculor -aris i. genua flectere, unde geniculum i. parvum genu
a. b. Ingenuus i. nobilis, unde ingenuosus et ingenuitas i. nobilitas
a. b. Inglorius i. sine gloria despectus

f i Ingluuies ei est voracitas ventris
a h Ingnarus i. insipiens
a h Ingnauus est idem quod piger
f p Ingnauia i. pigricia tarditas uel ignorancia et
desertio vite
f p Ingina uel gingiua i. caro in qua dentes consistunt
a h Ingratus dicitur beneficii accepti immemor uel est
ille cui nulla gracia placet uel nulla sequitur gracia
et dicitur ab in et grates quasi non referens grates Secundo
2o sexto dicitur ab in i. non et gratus uel gratis | gracia qui
non grates ingrata cui opponitur graciosus et acceptus
Tercio sexto dicitur ab in i. non et grates quasi non re-
cipiens grates
f t Ingratitudo est actus magnanimi et de beneficiis
ingratus scilicet non agentis grates de beneficiis et est
[illegible] in peccatis
n t Ingrauescere sit valde opprimi
n t Ingruo is ui. sit imminere instare impedire et componitur
ab in et gruo quod est conuenire concordare et
est tractum a gruibus unde gruo is sit conuenire
et digruo sit discordare
a p Ingurgitare i. deuorare implere uel [illegible]
a h Ingruus est idem quod non agruus
n t Inguen inis est pars corporis que est circa
genitalia dicitur inguinaria et est pestis quia
ibi contingit et est mortifera in inguinare et
inguinare i. inguen
n t Inguinamen inguinimina in plurali sunt loca inter coxas et
a h Insanus || Inherere sit adherere ab in et herere
et non solum tam in [illegible] [illegible]
n p Inhiare sit auide intueri et desiderio insistere
a p Inhonorare i. honorem abstrahere
a h Inhumanus i. crudelis uel non clemens in humanitas
a p i. crudelitas || Inhumare i. non sepelire in humatus

i. non sepultus

q t Inhabitabilis i. non habitabilis et vel a va[illegible]
adv Inhibi adverbium loci id est ibi sicut in certum locum
f p Inicie dicuntur funiculi molles qui colligantur in [illegible]
iuncos discretos non factos
a p Inicio et iniciare [illegible] depo[illegible] per eadem significatione accipitur
[illegible] consecrare sacrificare [illegible] sancti-
ficare et dicitur iniciare ab [illegible]
m s Inicium est id quod principium cuiuslibet rei
a s Inimicus i. hostis inde inimicicia i. hostilitas
a s Iniquus i. perversus vel pravus inde iniquitas i. pra-
d p vitas Inimicor aris [illegible] inimicicia ad aliquo
a s [illegible] Iniurius i. sine iure et iniurius iste [illegible] est
f p [illegible] Iniuria dicitur iniusticia et dicitur quod sit modo in
vel in depo[illegible] iniurior aris et est iniuriam
alicui facere
[illegible] Initus media brevis est participium descendens a verbo ineo is
quod est intrare incipere [illegible] [illegible]
ita dicit Hugutio Papias autem dicit inire significat in-
choare partus formam et [illegible] inire [illegible]
a s Iniugis est bos indomitus et dicitur qui sine iugo
q t Inmanis i. qui non est bonus sed crudelis [illegible]
[illegible] dicit [illegible] immanes dicuntur [illegible] bonum
Papias dicit quod id est quod ingens in formis [illegible]
[illegible] et feros [illegible] immanes dicuntur [illegible] cogita-
[illegible] se extollunt et ita apparet [illegible]
immanitas i. crudelitas
q t Inmarcessibilis et hoc [illegible] dicitur incorrupta [illegible]
sine languere
a s Inmensus i. magnus qui sine mensura inde inmensitas
i. magnitudo
a s Inmaturus i. non maturus
a t Inmarcere dicitur [illegible] [illegible] morigere
a s Inmeritus i. indignus

q t Immunis et h' imune dr' sine ... apparet aliquis
in motus securus uel non tributarius qui sine munere
munere/ quamuis aut dr' ... qui sine munere
munus uel tributum ... dr' i. ... offerendi sine
i. tributa uel officia sic ... qui officio suo non
fungitur uel dr' immunis qui ... sicut ...
... immunitas i. securitas uel libertas
a g b Immaculatus dr' qui sine macula
d p Innitor ... dr' appodiari i. ... uel
uel laborare ... appodiatus uel
...
a t Innocens dr' i. qui non est nocens
a g b Innoxius uel innocuus dr' qui sine noxa i. delicto
uel culpa et dr' a nocere ...
a g b Innatus est id quod i. nocens
q t Innormis et h' ... est id quod inmensus uel dr'
qui sine norma
f p Innuba i. innupta et ... i. ...
a g b Innumis dr' qui sine nummo
... Inoffensus est id quod non lesus
m b Inolesco ... uel i. ... i. ... uel ...
i. ... dr' ... uel ... ...
... et dr' ... ... i. ...
a t Inops dr' qui nichil habet uel non sufficit ... et
... aliquid ... et ... et ... ops
i. diues ... uel ... in quo ...
ops i. opis i. sine ope uel diuicijs in copia
i. paupertas
... Inopinatus ... in copiatus aduenit
n t Innotescere est manifestare
a p Innouare est nouum facere
d q Inparator ... dr' ... uel ... et ...
... actiua ...
q t Inpassibilis dr' qui non passibilis

a · t · Imparcus dicitur qui non parcus
f · p · Impedatura dicitur pedis mensura investigacio vel im-
pecissio vel genealogie continuatio
f · p · Impeda dicitur vestigium quia in
Impedo inde composita dicitur pedem facere imprimo vel
investigo inde impedatura i. est investigacio
a · n · Impedire dicitur i. facere ignavie vel suspendere in
impedimentum i. suspensio ab opere
m · b · Impendium et dicitur impensa scilicet a(?)lio paratur pro-
prio sumptu et dicitur ab impendo i. facere in minore
iuventute cum impendium pro sedulitate vel studio
in impendiose i. studiose vel aliter in cum im-
pensa i. impendiose in impendiose i. sollicite
vel sedule cum impendium dicitur aliquid loquitur
utile ut lucro hinc et consilia
ad · a · Impensus i. diligens
n · b · Impendibilis est id in quo pendet campana
a · p · Impensare est id quod consumere
q · t · Impenetrabilis 2 quod impenetrabile est id quod non potest
penetrari
f · p · Imperitia i. insipiencia inde imperitus i. stultus
f · t · Impetigo est sicca scabies cum vacuus ex asperitate
et rotunditate fervore et est ex flegmatica com-
plexione et vel aliis impeto
a · b · Impetiginosus est id quod scabiosus
a · p · Impetrare i. obtinere vel vis aliquid acquirere
a · q · Impetus tus tui est cunctatio rei vel in impetuo-
sus i. impetu plenus inde impetuositas et impetuose
f · t · ad videndum // Impetrix i. impetigo et impetigo aliquando
est genus ptolemli
a · t · Impallere fit dure vel iterum pallere
a · b · Imperitus dicitur qui non peritus
f · p · Impudencia i. incastitas vel mala delectatio
la · t · Impingere i. verberare offendere vel conspirare et
... est ... i. verbis cum ...

impelle vel pro repelle
a. p. Impinguare sit pinguem facere
n. t. Impinguescere fit pinguem fieri
a. p. Impiare est se ipsum inficere vel maculare vel dicitur
impium facere
a. p. Implanare dicitur decipere vel in errorem ducere ab in
et planus i. error inde planeta et e stella erratica
a. p. Implorare sit rogare
n. t. Impluere i. in pluere
p. p. Impolitus i. asper vel nodosus vel non rotundus vel non
politus et dicitur ab in i. non et polio is ivi i. scalpere
vel ornare vel planare inde politor i. planator
vel ornator
a. t. Imponere i. iniuste culpam imputare vel decipere
inde impostor i. deceptor inde impostura i. dolus fraus
vel deceptio
o. b. Importunus dicitur portus in quo quis non habet portum i.
requiem sed quasi naufragium patitur inde importuni-
tas i. inquietudo
d. p. Imprecari i. iterum deprecari vel optare vel maledicere
inde imprecatio i. optatio mali
a. p. Improperare sit vituperare
n. b. Improperium i. obiurgatio vel iniuria et venit ab
improperare i. diiudicare et infamare
d. p. Improsperari est disfortunium habere
n. i. Improviso i. ex improviso i. inopinate et est
adverbium et ab eius plurali improvisa
adv. Imperpetue i. stabiliter vel sine termino
a. b. Imperfectus est id quod non perfectus
p. p. Impudicus impudicatus impudicosus omnia sunt
ut patet
q. t. Impubis vel impuber dicitur non barbatus vel pu-
er non duodecim annorum
q. t. Impunis i. impunitus qui sine pena
a. b. Inquietus i. sine requie
a. p. Inquietare sit inquietum facere

Inq̄sim · i · ꝑcto et ꝯ est ad obtinend affirmādi eccl
est ɩ defim et in plꝫ qꝫ in ꝯiūd et salt fat
ꝫ ꝯ ꝯpꝰ et fit id qd dīcit duri dicam inq
pus ptitu dr inquod sꝫ fatm
m b Inquilinꝰ ꝑ līnꝰ dr i e q̄ ihītat locū alienū sꝫ
ꝑ ꝯceſſum qst incola alienū tēre vel ꝯꝯres ali-
ena locū et p q ea vult in ꝑprium vel ꝑpe est
i e q̄ dom aliq ihītat vel q̄ ihītat cū ad i doma
a p Inquinare dr maculare ſordidare vel ꝯfricere
in ꝯinꝯo et fit id et ꝯpꝰ ad qlꝫ ꝯ actm
et corripit ꝯ ſꝫ qui in ꝯ nāntur
Inquies dicim in ihm ſcdꝯ dicē
a t Inquirere · i · inuestigare vel ꝑſcrutari
f t Inquies dr q̄ ſit non quies
d t Inſequor · i · ꝑſequor et dr ab in · i · ꝯ et ſequor
ꝯ ꝯrio mo ſequi et dꝯn eſt accipi ibāns
m t ſtō Inſero ꝯſerui ꝯſitum dr immiſcere immitte
et ꝑpe violenter ſed inſeo ꝯſaui ꝯſitū est id
qd plantare et ꝯpat ab in et ſero · i · planto l ſeio
et tūc ſit ſcāre tūc ꝯꝫ ſaui ꝯptō et ſatū ꝯſup
tūc no ſit plātare tūc ꝯꝫ ſerui et ſatū
f p Inſarula · i · camiſia et dr ab inſero ꝯſcāe qꝫ
ꝯſatur aliis veſtibꝫ vel · ꝯ in arquos dr ꝯarula
et dicit camiſia et ꝯſarula vnꝫ dicas ca-
miſias a camiſare ſunt non veſtibꝫ impoſita
dr ꝯſarula
m Inſerere ſit multū ſerere
f t Inſitio eſt tpꝰ plantandi arbores · ſꝫ ꝯ ꝯſſio
truncō ſurculus ꝯdnat
m b Inſitiū · n · ꝯ eſt officium vel actio q̄ fit circa tlꝫ
plantacōm arbōrū
m b Inſide uicia loca id eſt qd ꝯcide vel cade et tāt
ꝯ cō et ſupo et ꝯponitur ab in et ſedeo
f p Inſidie dicūt ꝑpe inimicitie et eſt non ꝯ n tꝫ

vo p Insidiari componitur verbum ab in et sedeo retinens
medios et mutat e in i. Vnde sunt duo composita
insideor vero primum retinet et mutat e in i quod sedeo
est neutrum componitur insideor vero deponens retinet et mutat e in i secundum
quod insideor est idem quod decipio vel nitor in medio
ab in quod est contra et sedeo. Et sedeo sed est commorari
seu quiescere et ab insideor vel insidiosus in insidiis
q i t plenus || Insignis et hoc insigne est idem quod no-
bilis preclarus vel ornatus et dicitur quia tales eminent
signis pre aliis. Et bono et in malo ponitur et
insigne invenitur quandoque pro indicio vel signo aut memoriali
vel pro ornamento et insignia in plurali dicuntur ornamenta
claritatis vel honoris et ut sunt impressiones sigil-
a n q lorum || Insignire dicitur ornare nobilitare venustare
vel polire in insignitus. Unde Lucas in benedictis vestitus orna-
tus purpureis vel preclaris vestibus
n q Insilire dicitur quasi intus salire
a p Insinuare sed narrare vel manifestare
a p Inspirare est spiritum emittere
n i t Insolescere dicitur increscere augmentari aliter contra solitudinem
se gerere vel contra consuetudinem docere superbire. Inde
insolescens et insolens. Unde tumidus et dicitur su-
perbus vel fatuus in insolitis ... et insolencia
i. impetuositas vel protervitas
q i t Insompnis et hoc insompne i. sine dormicione vel sine
sompno
o t Insons dicitur innocens et sine culpa
n in Instar i. similitudo vel ad similitudinem et includit in se
[illegible] prepositionem ad et regit genitivum quia prepositio ad et tunc e-
nim ponitur. Et i. comparative ... quod est sine
instar eius i. ad similitudinem eius et dicitur ab in et sto
tr p Insoporatus i. non soporatus vel dormitans
o t Instans est minima pars hore et est tanta pars
hore quod cum incepit desistit statim in tempore deobdum

i. gemere vel ingeminare

f. p. Instancia i. perseverancia studium opus vel diuturnitas
a. p. Instauro 2 m papiam dicitur reparare renouare
in integrum reficere et dicitur ab instar unde dicit
papias veteres instar pro similitudine ponebant hinc
et quod reparare instaurare dicebat vel proprie ab in et
staurus quod est lignum in quo perdita aqua suspendi
ad restituendum in instaurarent hoc instauro ponitur
a. p. Instare dicitur et ab in et stare
a. t. Instituere id est statuere
a. p. Instigare id est prope stimulare
q. t. Impos impotis vel compos indeclinabile dicitur impotens
scilicet qui voto ad affectum producere non potest
a. t. Imporcitor est ille qui facit sulcos in agro vel
porca dicitur terra que eminet inter duos sulcos
a. b. Inquilinus est idem quod alienus
n. b. Insolidum est idem quod integre
a. t. Institor componitur mercator sed differunt institor et
mercator quia institor id emit quod mercator
hinc vendit in instituto quod idem sunt
f. p. Instita est domus institoris vel latum cingulum quo
puera ligantur vel mortui dicitur sepeliuntur et etiam
dicitur vestis longa et lata quam matrone et nupte
deferebant et est ab instituto vel insto quod dico
sunt quia insto stas operis et dicitur persequor insto
et primo sto dicitur ab in et sto sed pro 2o sto dicitur ab
in i. sum et sto ab Inde vero sto vel institor et
instancia i. diligencia ut vagus te instancia qua
q. q. possum i. diligencia // Instinctus est idem quod instinctus vel
a. t. Instruere est idem quod docere
n. b. Instrumentum proprie est carta publica aliquid
pp. Insubsidiatus i. in subsidio et iniuriam
n. p. Insudare vel longa dicitur i. violare insistere vocare
vel operam dare

f p Insula est terra mari circumdata et dicitur quasi in salo
i. in mari posita
a p b Insulsus dicitur quasi non salsus vel quasi sine sapore salis
i. sapientie
a p t Insultare i. irridere illudere insultum facere vel irrue=
re ad quandam cavillationem et derisionem unde insultus
i. festinatio vel derisio
a t Insilere i. supra pedes opponere
q t Insuperabilis i. invincibilis
a t Insurgere dicitur quasi contra surgere
n b Integer est idem quod incorruptus
Integumentum dicitur quasi sine tegumento vel cooptorio
q t Intellectualis dicitur quasi ad intellectum et venit ab hoc intel=
lectus unde intellectus quod est vis potentia anime
q p p Intemeratus i. incorruptus inviolatus vel immaculatus
a p b Intempestivus est id quod non fit congruo tempore
a p b Intempestus i. inutilis incongruus et dicitur quasi sine tempore
i. sine actu unde nox dicitur intempesta quasi incongrua
quia non est idoneum tempus ad exercendum. Invenitur
etiam intempestate noctis i. in media nocte. Est enim
tempestum nonum temporis scilicet tertia hora noctis cum gal=
lore tacet. Et dicitur intempestum quasi inutile tempus
tempestivum et opponitur alii et tempestus i. congru=
us utilis vel conveniens
f q Intemperies i. insania vel insanitas
n p Intento as ac i. minas emittere unde intentans
i. minas emittens
a t Intercedere i. rogare unde intercessio i. rogatio
a t Intercidere dicitur interrumpere vel dividere unde intercidens i.
interrumpens vel dividens
a t Intercipere dicitur quasi inter capere
n b Intercilium est spatium inter supercilia
n t Interciput est media pars capitis
f t Intercapedo dicitur distantia vel spatium locorum
o t Internus tra trum et intestaneus et intestinum omnia capi=

ut[er] p[ro]cedit sit p[ro]finite q[uo]d cat[er] int[er] onte rav=
ueni
n. s. Intercidium sunt interferentiam talari
n. s. Intercolumpnium est id quod patet inter columpnas vel
spacium duobus ... et est una ... quae abiit et
columna quae inter columnas ponitur
a. t. Interdicere sunt prohibere unde ... interdictum
i. prohibitum Interdictum actus de prohibitis ...
ad. Interdum est idem quod aliquando
Interim i. in eo spatio
ad. s. Interimque a. ... i. simul eo tempore
a. t. Interficere sunt interimere
f. t. Interfectio i. mors in effectu i. occisio
Interfinium secundum Papiam dicitur bellum inter duces par-
iunt nullo vincente
q. p. Interfitia vel interfatia dicitur id quod ... dicitur testimonium
et ... accidit
ad. s. Interiorum i. intus vel inter manens ... intus
est interim
f. t. Interitus i. interfectio vel occisio
ad. Interitus i. mors
a. t. Interemptor est idem quod interfector
f. Interelicies est idem quod mors
p. Interlitatus i. varie maculatus
f. t. Interlitio est ... spatialis per ...
n. s. Intercapedo est spatium inter duas scapulas
Intersinium est paries vel pars inter mares vel tes-
tam maris
Internodium
Interceptor est ille qui inter duos sequestrat mediando
ad. s. Interminatus est idem quod minatus
n. s. Interstitium dicitur ... vel sunt ... spatia quae sunt
inter propugnacula ut sunt fenestre in muro et sunt
... in muro
Interpello i. interrogare alloqui ad ire vel intercedere
et quasi abiit et pello quod est vocare

Interpolo -as mea(n)s dr obscurare vel inquinare
Intercula est quedam vestis que de vetustate deponitur
q t Interpres i. interpretator vel expositor quia inter
partes sed qui transfert unam linguam in aliam sed latinum
ptantuiad et dr ab inter et pres quod est pro duas
partes ydiomata
d p Interpretor -aris i. expono in diversis linguis ut bar-
tholomeus quod est hebraice interpretatur filius regu-
mantis super aquas
f t Interpretatio interpretamen inde sunt sed expositio per diver-
sa ydiomata ut habraham pater multarum gentium
q t it || Interpretabilis i. solubilis vel intelligibilis
Interesse i. preesse sed est interest interpretatur ...
esse vel pertinere ad utilitatem vel officium alicuius
et 2m quod construitur cum gto appositionis cum casuali
ut Sortis interest est ... eius ... pos-
sessorem loca quorum construitur cum ablativo ... interest
sed est p. le simpliciter tunc 2m ... dicitur distare
...um que. sed esse.
Intra et intus sunt duo adverbia loci sed sic differunt
quod intra construitur cum verbo significante motum ad locum ut
dicendo vado intra ... aut construitur cum verbo significante
motum vel quietem in loco ut ego sum intus || ...
quod intus videtur ... stare ... intra aut
adverbium ... deintus ... de quo sit mo-
tus et videtur ad unde ut vado deintus i. de
loco in quo fui || introrsum est ... interius
ad d Intrinsecus est id quod interius || Extrinsecus dicitur quod exterius
a p Intimare ... manifestare
m t Intropo ... i. valde ... vel
... et dicitur ... et topo quod est tela fare
... ordinare vel destruere
a t Intersere i. inter duo ... facere. sed inter corpus

et quasi sic occide
a. b. Inure i. intus urere
a. t. Interrupo is. ere i. id est ad rumpere vel intermitte
n. p. Internare i. seminare vel manifestare
a. p. Intoxicare i. inficere cum veneno
q. t. Intollerabilis i. non tollerabile et est id quod
non valet tollerari vel sustentari
n. p. Intrare est idem quod ire
a. p. Intricare media longa dicitur quasi impedire
a. t. Introducere dicitur quasi intus ducere
Intrare est idem quod intus ire
a. t. Intramittere i. intus mittere
n. d. Introrsum ut intus sive interius
a. p. Intrita de sit itritum panem
d. b. Intueri dicitur quasi aliquid vel intus vel diligenter vel
usque aliquid tueri i. videre
a. b. Intumere vel intumescere i. superbire
a. p. Intumulare est idem quod sepelire
n. b. Invalere sit per non valere vel comparari
n. t. Invalescere sit confirmari vel comparari
a. t. Invalescere dicitur comperare ab in et valeo
f. t. Invaletudo est idem quod infirmitas
c. b. Invalidus est idem quod infirmus
n. t. Invadere i. super aliud vadere
c. b. Invaletudinarius i. punitor vel qui torquet alium
n. t. Invanescere i. evanescere
a. t. Invergere dicitur malefactum atque maligno animo vel
lingua detractoria reputare in. i. vectivus i.
detractionis vel maligna in actu invectiva et est
ipsa reputatio dictio vel vituperatio et quasi ingo
a. p. Investigare penultima longa dicitur inquirere cum diligentia
explorare vel vestigium alicuius sequi
f. p. Invesitura dicitur quasi amictus secundum usum
c. b. Inverecundus est idem quod impudicus
a. t. Investire ut intus sive sub veste

tt p Inveteratus et senex idem sunt et vet a vo i vetera-
vari id est senex fieri
a t Invitare - i pvocare sed in malo
tt p Invictus est idem quod superatus
tt p Invidia est dolor ~~alte~~ alterius nascens V pspitate
a g b Invidus est qui invidet alii
a g b Invidiosus est ille qui pati invidiam vel plus invidia
n p Invigilare est instare vocare vel operam dare
a g t Invisor invidens invisus odiu idem sunt
a g b Invisus i inimicus vel adversus unde invise adverbium
i odiose
a g b Invitus componitur ab adverbio intus et a vo vito - as -
i non ad volunta unde adverbium invite i non
libenter vel non voluntarie
a t Invisare - i ad desideratum videre vel iterum videre et ponitur
pro visitare et supinum suum non est i visu
Invitare i invadere
a g b Invius - a - um ... invius - i sine via et invium
ponitur ad aquas et devium pro loco ad silvam
n b Involucrum cri est involutio aliquorum
a g b Inultus - i impunitus
a t Involvere est intus involvere
a p Invocare est inter vocare unde invocatio
n p Inumbrare est umbram facere
f t Inundatio i fluctuositas vel tempestas maris
a t Inunge est liniri oleo vel alio ungento

Io quidem interjeccio est interjectio laudantis et
est una silliba ut legitur in ovidio et io
est vaaa (?) quae est interjectio festinantis et
simul hortantis ut plus fiant hec agnos
ch in Iohas spirans vel spiritalis vel mora
dei interpretatur
ch in Ioachim spariens dei interpretatur
ch in Ioathan perfectus vel perfecto interpretatur

Job mestus vel dolens interpretatur aliter [illegible]
et passionum dolens
Joachim [illegible] est fuit
[illegible] fuit [illegible]
Jordanis [illegible]
[illegible] vel [illegible]
Johannes gracia dei interpretatur vel
in quo est gracia dei
Johanna est femina sic dicta
Johel deus incipiens vel assensio dei vel sapiens interpretatur
Jor[illegible] deus excelsus vel salvator interpretatur
Jonicus est nomen [illegible] dionisii sed dicunt a priamo
Jonica cum ut dicit papias est una de linguis
grecorum vel est pes qui habet sillabas duas breves et
duas longas fuit cum dionisius loqui dul-
ce mirabilis vigor per eloquencia sustentatur
alloquio per doctrinam breviter et per humilitatem loqui
aut aliis per caritatem vel [illegible] augustinum
Jonica est una pars grecie sed [illegible] dio-
nisius fuit [illegible] autonomatice
Jonas columba vel dolens interpretatur qui
fuit in ventre ceti tunc fuit dolens
Joppa i. ioppa vel iopa [illegible]
Joppe est opidum palestine
Joram excelsus [illegible] interpretatur
Josaphat iudicium domini interpretatur et est locus ubi erit
iudicium domini futurum [illegible] est nomen regis vel regis
Josias accensus vel [illegible] interpretatur
Josue salvator interpretatur ipse enim in figuram christi
a [illegible] salvavit et in terram promissionis introduxit
Jos[illegible] columba interpretatur
Jusias incensio dei interpretatur
Joth[illegible] [illegible] et [illegible] interpretatur
Jota sicut dicit augustinus est minima littera grecorum

iordic aaz kaaz et sunt decalogus i. dece
ag · Iotacismus est vicium barbarismi et de epilis
et duaz volunt pronunciare et in vigi ... i. mo
ostendi vocabula ut qui deus dicit indigere
pro ... plebs nos dicimus pro duabus ... ...
ipius qui est temperaculus
ag · b · Iotanatus fatuus ut ...
ag · t · Iouis est ... qq uais inpit
ag · b · Iordanus vel iordanis est fluvius ex duobus
fontibus affluens sic dor et ... dan dan et ...
descensus vel descensus
f · p · Ippa est ... panis ... apud ag
et dicitur qui vipa sed vipa est ...
panis ... i vino
m · t · Ipalage est figura ... cum agens
ponitur pro paciente vel econverso vel cum fit
tocius constructionis ... et dicitur ab ypos
quod est sub et alios i alicui quasi alicuius
ag · t · sinus // Ipotrisapatoy est novissimus
vel ... sonus
ag · t · Ipparapistes i fidelis ... et dicitur ab ...
valde et pistes i fidelis vel fides ... dicitur
protector ... dicitur ipparaspites ...
protector et ... dicitur a para i sup et aspitas
pugnator in milicia ... sup ad pugnator
et protector. Vel ipparapistes dicitur ab ...
... ab ipp i sup et pistes i ... vel as-
sistens ... aliis regibus fidelis assistens
ag · t · Ippatripulatoy dicitur princeps principalis
ag · b · Ipparbarcus est ... barcam
ag · m · Iparbole est figura ... quando ... fit ... indiffiste
sit excessa ... ut ... ille est albior nive
ille est candidior lacte vel ... turbavit
castra

yperbolitus vel yperbolitus .i. clarus vel superbus
vel excelsus
n . y yperbaton est figura quando fit suspe-
nsio longe ordinis vel longe materie et dicitur
se quando transcensio unius alterius designans et dicitur ab
yper .i. super et baton via quasi excessus materie
g . i yperpargatus est .i. qui est super ceteros ut deus
f . p yperglorius . yperchusa .i. superna centia
n . b yperbolum est idem quod excellens
m . b ypergius est sol cum est in summitate aeris sed ypo-
geus est sol cum est sub terra et dicitur ab ypos
quod est sub vel secundum terra
g . i ypos est equus unde ypopotamus et ypponeus
et est quoddam monstrum marinum forma equi
de die stat aqua latitat de nocte vero exit et
depascit segetes et dicitur ab ypos .i. equus
et potamos .i. aqua quasi equus marinus
g . i yper .i. super vel nimis unde
q . p yperbita est genus ystoria
q . b yperuanus est idem quod superbus
yperuania est idem quod superbia vel elatio
q . p ypocrita .i. fictor vel simulator vel representator
alterius personae unde simulat eum se esse quod non est
et dicitur ab ypos quod est sub et crisis aurum
quasi sub aliquo stauro vel aurum latens in superfi-
cie ostendens aliis se purum et intus latens lutum
.i. maliciam
q . t ypocrisis dicitur simulatio ypocrite unde ypocrisao
et est ypocrisim exercere
f . t ypagia vel ypagabus est navis in qua feruntur
equi
m . b ypogeum vel ypogium dicitur domus subterranea vel
cellarium
f . p ypogea est via subterranea

f. p. Ypofrodia est passio [illegible]

m. s. Ypocentaurus est monstrum et dicitur natura equi et taurorum putatur ce iuncta

m. s. Ypodromus vel ypodromium media brevis locus ubi fit cursus equorum vel est stabulum speciale in quo equi veloces servantur vel est domus obscura termini ut carcer vel est locus ubi exercentur equi diversimode unde ypodromus equi stabulum domus quo [illegible]

n. iii. Ypomanes est incantatio vel est herba incantatoria que comedentes facit furere vel est genus acutissimi veneni vel est virus stillans ab inguine equi translatum a femina pro ardore libidinis et dicitur ab ypos equus et manos id est stillo quia tale venenum stillat ab inguine equi

Ypodiaconus quere in [illegible] dyaconus dicitur [illegible]

m. s. Ypodiaconatus est idem quod subdiaconatus

f. iii. Ypopanti dicitur obviatio vel occursus vel reputatio et appellatur festum purificationis Marie quia puer deportatus in templum Symeon et Anna obviaverunt ei et dicitur ab ypos quod est [illegible] vel obviam dicitur et anti id est contra vel cursus id est obviatio

m. s. Ypopurgium est id est instrumentum ferreum quo sustinetur ignis domi est enim ferrum sub quo [illegible] ignem

f. p. Ypofora est tacita obiectio et dicitur ab ypos id est sub

f. t. Ypostasis est substantia accepta sub forma sicut est [illegible] id est substantia sub qualitate vel forma et quod est primordialis materie et dicitur substantia quia substat omnibus accidentibus. Sed usiasis est substantia accepta sub [illegible] usia autem est [illegible] substantia

f. t. Ypotenusis est flagellum [illegible] formati

f. p. Ypoteca est pignus vel res posita obligatione vel est vadium immobile ut est domus vel ager et componitur ypotecare id est vadiare

f. p. Ypotetica est [illegible] et [illegible]

f. p. Yposarca est species ydropisis

Apostata est ille qui decepto
Apostata qui proprius (?) ... sed ille
iiii iq Ira est iracundia vel gravitas ipsius
animi. Item ira est ille qui ignis
ardet (?)
f p Ira est furor brevis animi subitus
ita quod (?) dicitur. Ira est speciale
motus animi per quam procedit odium vel
est accensio sanguinis circa cor
propter ... vel est appetitus vindicte et
dicitur ira quia ira est quae urit sive incendit
... et inflammat. Item odium est ira inveterata
de ultione sive cogitatus unde dicitur quod odit
fratrem suum homicida est
a p g Iracundus vel iratus id est ira plenus
d t Irasci sit duobus modis ordinate ut pro iusticia
... et sit sine peccato. Alio modo sit inordinate sed
quando ... cum impetu et furore et ideo sit cum
a p t peccato. // Iris interius brevis obliquus est arcus ce-
lestis et dicitur iris quasi aeris quia descendit ab
aere in terram
f p Ironia producta brevis est figura quaedam vel color rethoric-
us quo ... dicitur vel dicitur derisio
ut ego vado invenire ... parentibus ...
vel dicitur ironice quia ... est causa
ironice ... id est derisio vel ioca
q t Irradiabilis dicitur quod sine ...
irradiatio sive illuminatio
Irrefragibilis et ... dicitur invincibilis
vel incomparabilis ... ideo pro ... in-
refragibilis adiutorium
q t Irrogare dicitur ... vel ... est ... aliquid
... ...
q t Irremedialis dicitur quod sine remedio
q t Irrevocabilis est id est quod non potest revocari

q t Irrepudiabilis est id quod repudiari non potest
i. repelli
q t Irreprehensibilis i. non culpabilis
a q Irretire dicitur illaqueare vel capere vel retibus
involvere
a p Irretiare idem est ut predictum
p Irretitus est id quod illaqueatus
f t Irreverentia et de hac reverentia a verbis denegare
a t Irreverens et idem quod inverecundus
a p Irrigare est madidare vel humectare
m b Irridere est deridere vel deludere
a b Irriguus dicitur madidus fertilis vel fecundus unde
irriguitas i. fertilitas
a p Irritare mea prima dicitur cruentare vanum facere
cassare debilitare destruere in irritum i. cassum
a p Irrito as at mea producta et ad iram provocare
vel contra vitium alterius facere unde Irritat cruentat
Irritat provocat iras
m t Irrequies i. inquietus
a p Irrogare dicitur affligere inferre vel infamare
a p Irroro as at mea a ros est irrigare
a t Irruere dicitur quasi in terram ruere
m q Irruptus vel irruitus dicitur quasi intus ruptus
m q Irrugio dicitur quasi intus vel valde rugire vel ad
modum leonis clamare et quasi ... et rugio
mutando ... quod proprie est leonum
m t Irrumpere dicitur violenter intrare vel aperire
f t Irrugo est sanguisuga
q t Irudo est avis dicta ab arere quia non reddit sed
arere capit arbores et edit
m b Hirtus vel hirtis vel hirsutus idem scilicet pilosus unde hir-
suticosus i. toto pilosus
m m Is hebraice vir dicitur latine
et ... est ...
viribus sicut ...

m.iij Ysaac gaudium vel risus interpretatur
Ysaias salus domini interpretatur
m.iiij Ysachar vel ysacar vel ysathar merces interpretatur
m.p Ysa fuit sacerdos domini
m.iij Ysai ipse sacrificium vel incensum interpretatur et fuit pater david
f.p Ysagoga .i. instructio vel introductio cuiuslibet rei
m.b Ysagogus est liber introductorius ut est liber porphirii de quinque vocibus qui est introductorius ad artem puta dialectice
f.p Yssa lingua est idem quod mulier vel ...
g.iij Ysschiros .i. fortis vel deus et est nomen grecum ab ys et chiros unde ysschiros est deus fortis est tamen grecum
m.t Ysmael exaudiens dei interpretatur vel obediens
m.p Ysmaelite et sarraceni et agareni idem sunt quod infideles
f.t Ysis ... producitur ys ... et dicitur a ... quia ... et diminutive ... introductio ...
m.b Ysopagus est gula ... stomachi
m.b Ysophagus est via ciborum ad stomachum
f.p Ysmarena est piscis quidam
m.b Ysocius .i. est musica ... ... lapis
f.b Ysopus est herba apta purgandis pulmonibus ... est ... ... herba et dicitur ... purgat ... ... unde ... est herba ... dat ...
m.iij Yspozetis vel confessionis interpretatur
m.b Ysegius est quidam piscis marinus
m.t Yspalis est genus aspidis ... ...

a. g. Isdaym introducens interpretatur et est nomen mulieris
c. m. Israhel i. videns deum interpretatur a vir ab is
i. vir et ra i. videns et hel i. deus. Et hel i. est
quasi princeps cum deo
q. p. Israhelita est a. vel adiectivum de israhel
Issar ystic ysticum adverbia loci omnia idem sunt quod hic de loco
Istomo adverbium quod idem est modo
a. t. Istrio omis i. ioculator et dicitur ab hijs et sto quia
dicitur i. stare nisi honore
u. b. Isoperimetrum est corpus mensurabile circulari
figura et dicitur ab isos i. figura et peri et metros
i. mensura quasi instrumentum mensurabile

Ita itaque quiynus utique idem sunt scilicet also
et tamen ex ita iterum tunc fit also tunc
est adverbium similitudinis et tunc cum omnia ia
sunt adverbia per se que sto [illegible] sunt
tum scilicet so tunc sunt coniunctiones
f. p. Italia est regio vel provincia romanorum
ab ytalo rege sic dicta
a. g. Italicus est a. de ytalia regione
u. b. Italiam est ydeoma ytalicorum
f. m. Item itemque sunt scilicet repetitionis quod aliter
u. t. Iter itineris i. via vel cursus vel viator unde Ro
dimittit iter quod pluvia longum iter
n. p. Iterare sit repetere unde iterate et iteratim adverbia
et iterato quod tunc tertio idem sunt
n. g. Itinerarium vel itinerabilis ab idem sunt scilicet viaticum
vel cibus in via
m. Itinere trium dierum est via deo ut erat Ninive civitas
tanti ambitus ut tribus dierum itinere circuiri
posset
a. g. Itineratus i. spaciatus
c. g. Itinerarius et itinerans idem sunt scilicet viator
vel spaciator
f. p. Ita est via et componitur cum semi ut semita et ita
est per via scilicet callis [illegible] aqua ita ut iter sic dicitur

et est ad vtrumque Alios est quieto ptat ...
et sunt mirative ut dicitur ita me dei salus
a. p. b. Iterum est idem quod statio sub
m. o. t. Iterdie est idem quod dicta
f. p. Iuba iube sunt crines equi vel proprie leonis
vel animalium inrolium etc. Dicitur crista
que supponitur galee in iubata i. cristata
et dicitur galea dum sua cervicalis
est iubata i. cristata ornata
m. o. t. Iubar 2m ysidorum proprie dicitur lucifer
eo quod iubatus lucem infundit vnde ipse
est splendens iubar dicitur sit est galea
et Gadi sit est splendor solis et luce
et claritas vel radius solis potest dici iubar
a. p. b. Iubilus est gaudium tantum ut lingua exprimi vel
torde vinueri potest ut patet per recitari
et 2m augustinum est vox confusa pre gaudio vel
Iubilus est sonus leticie sine verbis quia leticia animi
non potest explicari
m. o. p. Iubilao dicitur cantare gaudere vel quasi voce gau-
dio exultare
a. p. b. Iubileus annus dicitur annus quinquagesimus vel annus re-
missionis vel annus vacationis gaudij et leticie et cal-
ler quinquagesimus annus erat in quo serui liberi ca-
debant pena et debita dimittebantur captiui ab-
soluebantur et possessiones eorum restituebantur vnde
annus gaudij dicitur et leticie
a. b. Iubeo es ad omnibus sunt quia ... v actiuum et con-
struitur cum suo in et ... quod ... perpetrare
f. p. Iunctura est idem quod compages proprie eyn gewerbesfugen
a. p. Iudas confitens vel glorificans inde dicitur indi
dicuntur confitentes
a. p. b. Iudaismus est mos vel ritus iudeorum
m. p. Iudaisare est mores vel ritum iudeorum sequi
f. p. Iudea iudea ... sunt ... est ... prouincia
promissionis quoniam iudea tum vero dicitur ...
specialiter sorte iudeorum potest ... ubi ibi ...
est ierusalem

m. t. Iudex dicitur quasi ius dans et est iudex quia ius super
tas dirigens
m. b. Iudicatorium dicitur locus iudicii
a. p. Iudicare fit iudicium dare
f. Iudith laus vel laudans interpretatur et dicitur proprium nomen
g. t. Iuncticus || Iugalis dicitur iugo astrictus vel coniugio positus
m. b. Iugamentum dicitur vinculum et vel a bo iugo ab i
m. t. Iunge || Iuge . quod est sacrificium quod specialiter
mane et vespere fiebat in templo
a. p. t. Iugere et iugera in plurali et iugere per vi . n . et secundum est
est spacium campi quod par boum arare possit
uno die
a. t. Iugis et hoc iuge dicitur assiduus frequens continuus
et perseverans in adverbium iugiter id est frequenter assidue
vel continue
a. b. Iugosus dicitur de montibus
a. b. Iugulus penultima producta guttur vel gutturis rasione
m. b. Iugulum penultima correpta proprie iugo et secundum hugucionem dicitur
interius vel glandis et dicitur laqueus vel dicitur col-
lum quod alio nomine dicitur iugulus
a. p. Iugulare id est suffocare vel iugulum tradere vel ap-
prehendere in iugulator id est suffocator
m. b. Iugum dicitur summitas capitalis et iuga in plurali sunt ca-
cumina montium vel altitudines montium vel lig-
nea instrumenta quibus boves iunguntur
a. b. Iulius est cesar a quo iulius dictus dicitur Cesariam
f. p. Post iussis quibus || Iulie vel iuliane sunt leges
a iulio institute
f. p. Iuliana est proprium nomen virginis
m. b. Iumentum penultima producta equus vel quodlibet est animal quod
homini iuvat ad opus suum
m. t. Iumentarius est dominus iumentorum
a. b. Iuncus dicitur sicut iumentorum cuius iumenta pascuntur
in || iunccis quia crescunt in paludibus et iuxta papirum
campus ... sunt
a. b. Iuniperus est arbor quia cineres pleno anno
ignem servant unde dicitur iuniperus quasi gignens pir

i. ignem Iuvencus dicitur est iuvenis dicitur bos
m b Iuniperus est fructus in arbore
m t Iupiter est quedam planeta secundum ysidorum planetarum et in suis stellis temperatus calidus quamquam malicia saturni temporet Iupiter sua sunt que plenus in duodecim annis
m b Iurgium plura sunt secundum papiam dicitur contencio quarum et dicitur a iurgo iurgas quod est rixari vel litigari et hec in causis agendis considerantur et quasi iurgium dicitur sit iuris garrulitas
m t Iurgamentum idem sunt tamen proprie
m p Iurgacio dicitur reprehendo castigacio correptio vel pane verbis impugnare et secundum quosdam causa ita est enim quia iurgo et iurgo et litigacio sunt nomina Dicitur aliud Sunt actiua et idem significat iurgor ab iurgo vero sit vero deponencia
f p Iuria est pediculus cauda Et iniuria i. iniustia
Iniuria i. iniusticia et vero ab antiqua non iniurig i. iniustus et a nomine iuria vero iurior aquo ab iurior
f t Iurisdictio est iuris potestas et sit iudicandi
m b Iuridicus i. iurisperitus vel est ille qui ius dicit
q p Iurista i. idem quod legisperitus
m t Ius tria sunt Ius aqua ius vim ius dicitur potestas Ius iusticia et iustitia et dicitur statutum quod de urbe statuitur civitati et vulgo et dicitur quod iustus status vel iustus tamen tamen
a t Iusteneo dicitur teneo ius
m b Iusiurandum est vado quod preposita quod denotat vtrumque et est quod utraque parte vnum significat pes et iusiurandum est iurisiurato
m t Iusgentium est ius populi romanorum
f p Iuspatronatus est potestas presentandi et instituendi beneficium ecclesiasticum i. collator beneficij
m b Iussanguinis dicitur insequi vel sanguinitate
f t Iusspolio est idem quod sepulcrum

u. g. b. Iustinianus vel iustinianus proprium nomen personarum
ff. t. Iussio est idem quod preceptum
ff. p. Iussum est idem quod preceptum
a. p. Iustificare est idem quod iustum facere
n. t. Iuvamen - iuvamentum idem sicut auxilium
q. t. Iuvenis dicitur a iuvando quia semper iuvare potest et est etas de septem etatibus hominis et dicitur a additum molle et firmat dicitur se iuvare comparativum iunior
m. b. Iuvenculus i. iuvenis puer vel puella
f. t. Iuventus dicitur etas iuvenilis scilicet a vicesimo anno usque ad quadragesimum Et est collectio iuvenum etiam est dea etatis vel iuventutis quam cerimonia iuventa dicitur et secundum fabulas fuit uxor herculis Et est bos iuvencus scilicet iuvenca dicitur vacca iuvenis et iuvencula tamen cadit plurali numero
q. t. Iuvenilis de .a. constitutus i. etate iuvenili
m. b. Iunius est nomen mensis
q. p. Iuxtaposita dicitur quasi iuxtapositus
Iuxta verbum implet significatum suum debet et regit accusativum tam appositum et postpositum
Iuxta tamen idem est apud
q. i. t. Ibion est avis alba vulturi similis sed vero accipi... on est vota in greco non pro et ... dignitas

K in psalterio pacta est litera superflua apud latinos sed non apud grecos ubi cum nos scribimus c ibi greci scribunt k et vocatur apud grecos kappa i. litteris et latinis debemus cum scribi k sicut in hoc greco nomine karitas scilicet pro k et non pro c quia est de greca lingua pro qua dicitur karitas que est dilectio dei
u. i. t. Kacodemon est dyabolus sciens mala
f. p. Kalende dicuntur dies mensium unde non conceditur ... dicimus kalendas nonas et ydus dicuntur enim kalende a kalo i. voco quia tunc fiebat vocatio ad nundinas

vij no(n) q(uia) kalende i(n)cipe(re) i(n) ag° m(en)se no(n) s(un)t ip(s)is
s(ed) deb(e)nt m(en)se seq(ue)nte unde ... vel cu(m) i
quib(us) r(e)p(er)iu(n)tur et i(n)ceniu(n)tur deb(e)nt sequi
r(ati)one aut d(icu)ntur q(uas)i nundine q(ui)a p(er) tot dies nu-
dine r(e)stabant ... ad i(n)t(er) ... dispo(n)i q(ui)a tu(n)c
quindecaba(n)tur nundine
n b Kalendarium est lib(er) ubi kalende c(on)s(crib)u(n)t(ur) distincte
m t Kalo d(icitu)r negotiator vel portator lingnor(um)
m t Kalodemon est angelus s(an)c(tu)s bonus
n b Kalopedium est id (est) ligneus pes
m t Kalopes ... est ligneus pes
f m Karon est princeps demonum
n b Kalcium c(st) id (est) sertum vel ferterum
m b Kalatus est sporta lignea de lignis p(ro)ut facta
f t Karitas grece d(icitu)r dilecio l(a)t(in)e s(ecundum) q(uam) diligit(ur) deus
p(ro)p(ter) se et p(ro)ximus p(ro)p(ter) deum
m t Karacter est forma imago affigies vel impressio
f p Katharra est id (est) reda
m b Katervais est p(ar)ua reda
f m Katapharon est id (est) malus sang(uis)
f p Kataracta d(icitu)r e(st) ... nubium vel locus ... brancq(ue)
p(er) q(uam) de mari redit ad ortum ... pore et no(n)
est sensu(m) ap(p)rehensi(bi)lis Lingus ... Kataractar(um)
... q(ue) sunt ... flumi(n)is ... in porta i(n)vate Ka-
taractar(um) ... etc.
f t Keros est lignum ... ante vias castror(um)
vel civitatum in edificiis ad defensionem
p(ro)p(ter) ... stabile
f t Kylis est q(uae)dam vena ... ac ... ver(un)t(ur)
... radice
m b Kyrius ... dominus ... kirius
... dominus porta in kyrieleyson
et est ... kyrieleyson ... a kyrios
grece q(uod) est d(omi)n(u)s l(a)t(in)e et leyson i(d est) miserere q(uasi)
domine miserere et ... ad ... ymas ...
ty(?) ... sicut nobile et est ... dicit(ur) sic domine

miserere nobis. Et est grecum ne dicatur
kyrieleyson est grecum vz quidam porte mise-
re nobis. Item non illud kyrie eyson put est duo dicta
et articulus loquendo tunc kyrie possit sic vtiusque
lingua quod est kirius i[d est] dominus. Et eleyson de vn[o]
graduum deficit impacti mori sunt vnum sede proferre
sicut patet per appellatum quod est miserere.
Et ypeleyson est dictum a ype et leyson i[d est] mi-
serere nobis vz sed miserere. Et dicit
quod gratia quanti ti kyon eleyson pt per
va de ipse gratie sic et tunc sunt via deficiat et
componitur kyon a dae littera scilicet kyrios et a
dae gratia scilicet leyson. Et ypeleyson est compositum a
doe littera scilicet ypus et gratia scilicet leyson
f p Kurrica est idem quod domus regalis
f g Kyblitus dicitur glossa littera m vel ictus et c idem quod glossa

L

Abon dealbatus imputatur
et sunt pro vbertate
Labarum est idem quod ve-
xillum regale
Labat n p fit ipse cadit
labesto is c i[d est] subvertere
evertere labi vel maculare
et est verbum inchoativum a
vo labo. Et in labe-
factio i[d est] labefio vel maculo in labefacto i[d est] sub-
ito evelle facere sedare continue laborare
defluere et est frequentativum quia in f labefacto
tamen labefactio fu in supino u i o fit labefacto
i[d est] frequentativum labefacio
m b Labellum est parvum labrum
f t Labes is dicitur i[d est] immunditia corruptio vel macula
vel putredo et accipitur pro miseria. Inde labicula
diminutivum et cadit per n

m.i.t Labi sum cado
d.i.t Labi tertie sum cado et corripio ad de col. c. iii
n.i.t Labilis dicitur res fluida ut ait et vet a vo b
Labo -as i. labi fluere facillac tremere
m.i.b Labium et labrum diriuantur a lambo. hanc tradunt
quod labrum est superius labium aut inferius. vel la-
bium est mulieris labrum vero viri. propter asperitatem
barbe est autem quod asperitas in labris viri propter
pilos quod designat quod la. v. in hoc nomine
labrum quod non est in labiis femine. Alii
vero dicunt labrum esse quoddam vas in quo lauantur pe-
des etc. et dicitur a lauando quod loco in fantium in
eo fieri solet. sed labium est pars oris. Item la-
bium vocatur gutturis in flaco in summitate que
fieri solet circa ornatum ut est ipsa conmitas
in superiori parte
l.f.p Labina est terra aquosa et labilis sine mobilis
ch.i.b Laborintus dicitur quasi labor intus et est liber
in rethorica
ch.i.t Labor oris vel labitur i. conatus et vet a vo
m.i.b Laboro // Laborutorium est idem quod locus laboris
ch.i.b Labrusti est idem quod dyabolus
ch.i.t Labro dicitur leccator
l.f.p Labrusca ut dicit ysidorus est vitis agrestis et sterilis
que producit fructus inmaturos et amaros et dicitur
Labrusca a labrum quod est terminus terre et ideo dicitur
Labrusca quod in terre crescit vel quod labra tangit
ch.i.b Lacer dicitur hoc -a quod cum est. alias sic. Item dicitur
quod lacer volucat sed laccatus dicitur id quod volucatur et mortis
lacer -ra -rum. Item est lacer qui lacet laccatus
qui laccatur. In lacerare et fit nuper vel disrumpere
ch.i.b Lacertus est pars brachii a cubito ad humerum et
dicitur a lacca et quod ad lacerandum sit abilis vel
quod in tanto laccatur vel est musculus in brachio
l.f.p Lacerta est quoddam reptile et quod habet brachia et ceteras
species
ch.i.b Lacertuosus vel lacertosus dicitur virtuosus efficatus fortis
scilicet qui habet magna brachia vel qui habet magnos
l.f.p Lacios // Lacinia est extrema pars vestis in qua oru

vel fimbria vestimenti vel circa gyrum pallii vel
dicitur fibula qua ligatur circa quod nodetur vel ligantur
vestes vel est vestis laccata et dicitur a lateo
tes. et cetera et hugucio

m h lacernosus est ille qui laccatus
a t lacesso sis quod verbum compositum et supinum ad modum verbi secunde
coniugationis sequitur. i. ire. i. ad. et significat provocare irritare contumeliis
legibus afficere contra dicere vel dicitur quasi de specie lac-
tare. Unde lacessitus provocatus lesus et dicitur provocatus vel irri-
a p tatus. lactare dicitur lac prebere et pro quocumque pro de-
cipere et est tractum ab infantibus
a b lacteo. es. tere dicitur lac sugere unde lacteo lac sugo
lacto lac prebeo nato
f t lactes est quedam pars intestinorum piscis alba mollis et
tenera. lacticinium est id est pellicula in qua lac coagulatur
m b lacticapium lactigerulum sunt vasa lactis
m h lacticinium dicitur cibus qui fit de lacte ad abachi
f t lacticinatus est mulier mulgens sive lactans
f p lactuca est quedam herba sic dicta eo quod habundantia
lactis exuberat sive quia feminis mulieribus lac non sinunt
constringunt. Hec et in vinis venenum usum coercet
d p lacrimari sic provocare in lacrima et est gutta flu-
ens de oculis et dicitur secundum hugucionem quasi lacerans mentem
quoniam lacrimando contristamur in mente unde contraque contristamur
oculis quoniam lacrimamur
f p lacerna est vestis tenuis vel pallium tenue et
fit de sericis et dicitur a latere tegere et reno renis
quia prius sunt corporis
f p lacuna quasi dicta nomen dicitur lacus est receptaculum aque
et dicitur a stagno. stagnum enim est aqua artificis
quod pisces piscina vero est aqua stans artificio
carens piscibus et dicitur a pisce per contrarium. lacus
autem est aqua stans naturaliter sine pisce sive non
a p lacunare est eodem modo lacunas facere. lacuna cavea
lacuna dicitur ventus vel fossa ventris etiam dicitur
quieto tedium vel est supellex domus vel locus
ubi ista supellex domus reponitur et hugucio
m t lacunar est testudo quod solum de ornamentis camere

edamusque acuata in modum lacune et vel a noc lacuna quasi unio acc sit fossa que sit in facie hominis videntis

m i b lagana dicitur latus panis et tenuis oleo confri-
ctus in sartagine et inde tri dicunt lagani
lagane panis coctum in aqua vel quasi sit genus panis
f i p qui decoquitur in clibano | lagena est vas vina-
rium vel vas fictile et dicitur inde lagenuncula
di in i parva lagena
co m b laganistpanis dicitur panis qui in quo confertur vasti
potat et dicitur a lagos i plus et mestos i ministo-
rius supra leviticum distinguit tria genera panis
sed sacerdotales leviticos et laycos Sacerdo-
tales erant panes propositionis qui de publico sumptu
fiebant quos non licebat edere nisi solis sacer-
dotibus | Panes vero levitici erant quos et offer-
torii dicebant | quos de suo levi de quo levi vas-
tebant | laycos i quos homines quos confertur vasti
potat hic mestus i ministoria
co m b laycus est idem quod popularis
m p lallare est vox ficta a sono et nutrices solent
apponere pueris pro lecto sedandum
f p lama dicitur locus voraginosus vel lapsus via ob-
ruptus quasi viatores lamentari facit
m i t lambo est lingere et non est dictum lambui in pro-
2 in pers sed lambi vnde in eius dicitur dicitur lambere
et non lambuere | Et dicunt lambere et lingere
unde lambere dicitur canum sed lingere dicitur hoc vinum
f i p lamia et est monstrum in eius quis corpus et
faciem mulieris et pedes equos et dulcit
tat et dicitur a lanio as i lacero frango cor-
rumpo vel destruo quia quasi devorat quod lacerat
Et lamia crudelior est suis fetibus quasi edere
ei esse quod catulos suos laniare dicitur | Et lamia
quippe pro meliore lamiis venit
f i t lamina est latum frustum auri vel argenti
vel alterius metalli sed lamna est frustum plumbi
tenue sed lamina est frustum ferri unde lamina fit
similiter vinea quod lamina ferri in lamella di in

m·p· lamentum est cetera vox duodecima ca et ibi
dicitur capella vel proiectio vel quilibet

m·s· lamentum lamentatio i· gemitus inde lamentabilis
i· flebilis

d·p· lamentari dicitur deplangere vel gemere

m·t· lamentator est idem quod dimissor farri

f·p· lamorsa est idem quod larua

m·t· lamuel dilectus dei interpretatur vel in quo est deus et
est nomen salomonis

f·t· lampas vel lampada est lucerna deriuatur
vel est lux et eius ars vel a i acto sic dicitur
ia ceteri titan et pantos

m·s· lampidum est idem quod pulpitum

f·p· lampreda est quidam piscis

m·s· lampus est equus solis

f·p· lana i· vellus inde lanifex et dicitur a lana fit
vel quasi ex lana operatur inde lanificium i· lane opus

m·s· lanarius est ille qui lanam carpit

m·s· lanceus vel lanceolus est aliquid de lana factum

m·p· lanista i· carnifex vel magister gladiatorum

f·p· lancea est cuspis longus

m·p· lagos est idem quod ille qui dicitur

f·p· lappa est herba spinosa que vestibus adheret scilicet
ob asperitatem suam et dicitur filantropos quod
est amor et antropos i· homo qui homines ad-
herendo vestit inde lappetum et est locus lapparum
inde lapposa i· plenus lappis

m·s· lappatus i· pilosus

f·t· lapathos dicitur olle a ... vel est cibus cum carnibus
decoctus ... vita

f·p· lapicina vel lapicidina est locus vel domus ubi
lapides scinduntur vel affodiuntur

m·t· lapis idis est ... inde lapideus i· cum lapidibus
iactare ... vel de lapide i· utilitatem ...
et dicitur lapis ... vel ...
... inde lapidosus i· plenus lapidibus

m·s· lapicium vel lapacium est herba quedam

f·p· lappella vel lapsedum est herba i· quod ...

metello cum componitur
lapsilis est id quod facile labitur lapsilitas
lapsare est amicere in lapsarium et est lapsus
i equus laudatur equus
m·b laqueus est res ad capiendum feras vel aves
apta unde laqueatus i laqueo ligatus vel sic dicitur
depictus
n·t laquearia sunt ligna tabulata vel polita quibus
ornatur domus et secundum Hugutionem dicitur hoc la-
queare laquearis et est quedam tabula in summitate
domus Et hec laquear dicitur testudo camere ad
instar laquei curvati facta et alio nomine dicitur la-
cunar Et hoc laquearium idem significat tamen proprie et
alibi laquearia dicuntur camere vel tabule auree
vel orta tectorum vel funalia vel candelabrorum
vel trabes in qua sustentantur asseres depicti
unde laqueatus i depictus
m·t laqueator dicitur ille qui facit laqueos i funes
m·t lar est cum sit ad plurale unde lar casa larignis
lar domus lar est foramen
m·t lar ter est nomen ui
largiar iris i do vel tribuo unde largitas i donum
et construitur cum accusativo vel ablativo induitur
m·b largus a um dicitur ille qui dat que sunt danda et
retinet que sunt retinenda unde large et largitas
adverbia comparantur
m·b larus ut dicit glosa levitici est avis tamen aqua
cum in terra conversans volat cum et natat volat
ut avis natat ut piscis Est enim parva avis et
nigra et pinguis semper conversans in aquis ut potest
longe volare unde et agiles homines frequenter api-
unt ad currendum
f·t lartago sunt fines pudibundarum
f·p larva est simulacrum quod opponitur facie vel dicitur mali-
gna incantator unde larualis umbre i umbre de-
monum vel mortuorum unde laruare et significat
querere laruam
f·t laruatus est morbus caducus
m·q lascivire dicitur discurrere ludere seu voluptuose se inuicem
sic discurrere // lascivus va vum i petulans et

lasciuia est et quandoque mollities animi
f. p. lasciuia dicitur voluptas concupiscentia libido vel lu-
xuria vel appetitus carnalis
m. b. lassus dicitur fessus a labore componitur tergere in lassitudo
n. p. lassare in lassis componitur in lacessere quod idem est et lassi-
mosus i. tediosus
f. p. latebra dicitur latibulum vel secretum quod latet
m. t. later dicitur argilla cocta vel lutum ad murum in la-
terium vel lateritium et est id quod fit de lateribus
m. t. lateri[ficus] vel laterifex dicitur is qui facit lateres
f. p. laterna dicitur lucerna ubi reponitur candela ne a fla-
tibus venti extinguatur et dicitur a latere | vel sola-
tium dicitur vestis preciosa
m. b. lateruarius dicitur is qui facit laternas
c. t. lateralis i. a latere comes vel sodalis
n. t. latescere i. tempore latere et vel a latere i. ab-
scondere | lateo dicitur quasi stans vel dicitur ab de
bestiis tunc emanent vel dicitur lippa vel
vino eo quod latet i. via
f. p. latebra est tenebrasus in latebrosus i. tenebrosus
n. b. latibulum est locus secretus orandi vel dicitur occultatio
m. b. latomus dicitur incisor vel scissor lapidum vel potest
dici lapicida
latomia est locus latomorum
latrare est canum vocificare
m. q. latrat est vocificare canum
f. p. latrunculus dicitur tabula parva vel asser parvus cum scindel
f. p. latria est seruitium vel seruitus religionis quod soli
deo attribuitur in idolatria et ydolatre seruitus
f. p. latrina dicitur publicus secessus ad circuitum stercora
et alio nomine dicitur cloaca vel priveta et dicitur a
nomine latrine quia in illo loco generantur semen per ster-
cora clamque in dicitur quasi lapsus mens in mortem orate
i. latrina | sed latrina non debet dicere prima vnde
manducans | ego meo ventre toto deo omnipotente | vnde
tu intuere tunc quam multum stat et apte | quia deo manducans
qui fuit quod est cadit infra
c. t. latomus dicitur a latendo i. vespertilio secundum quod

quod ipse plus latro et spoliat hospites in latrina
et est locus latrocinandi
f t latrodius vel latrinus est quedam dea fetalis et
uterus protractio vel alternatio que protrahit vitam
hominis et alternat i. audiendo vices
m b latus est idem quod amplus
n t latus lateris est pars animalis
a p lavo as i. ablavere et tunc lavi ipsum et lotum
supino in lavare et lavatorium et est vas
et quo lavatur
q t laudabilis et hoc le dicitur a laudo quod fit avi
ey locupti pessimus honoribus
m b lavacrum vel lavatorium est aqua vel canale
vel vas ad lavandum apta
m b lavatorium est vas lavandi
f p lavandula est quedam herba ficta a sono
f b laurus vel laurus rus ru est quedam arbor cujus
folia semper sunt viriditate et ejus fructus dicitur bacca
vel etiam laurea vel a nomine laurea i. corona
vel qua coronabantur victores et poete est
lauro facta que semper sunt ad victoriam designandam
in et laurea i. de lauro composita unde lau-
reatus i. laurea coronatus
f t laus est sermo exprimens et elucidans magnitu-
dinem vel ut pertinet ad historiam sed gloria spectat
ad celestia
lautanissimus est vox (?) barbarissimi ut si primo
duo pronunciantur
m b lautus i. expurgatus vel bene conditus vel delica-
tus ut dicitur cibus est lautus i. bene conditus
vel pulcherrimus vel optimus dicitur a lavo i. purgo
lapa pa pam i. sentis et vel a lapa quod
est palus in oslapa (?)
m b lapisterium est vas per quod fit lepinum
m b lascarius adverbium inquietatur
m b lasurum est color vel arboris

f. l. Lena vel leena est femina leonis
ch. t. lebes est vas lata in obliquis
et lebeta lebete id est sunt similiter mag-
na olla vel caldarium eneum
vel vas coquinarium
ap. t. lebetifusor est olle fusor cum tegil
fissor
lechitus est vas olei et secundum quosdam ung-
uenti est et vas aptum ad cenam
ap. b. talas fem. | lebetis dicitur quasi cor vel cordis
f. p. cultor vel fusor | lectica vel lecta dicitur lectus in funere
vel currus in quo defertur lectus vel est cortina circa lectum
et non est exterior pars lecti dicitur sponda interior vero
m. b. pluteus | lectisternium sunt attinencia ad lectum
f. p. lectiga est tectura lecti
ch. t. lector est a legens et dicitur a lego in lector et
lectrix et est locus in quo legitur quasi in quo dicitur lectrum
vel dicitur pulpitum in lectorium et dicitur locus legendi
lectum ti non festum i torum et dicitur a lectus quia
i vigilies illic qui in cunis vigilies qui antiqui in lectis
solebant legere
f. p. ledia est prosperum quid
a. t. lede est aque mente aqua i sonitu offendere
m. b. legatus est nuncius qui mittitur ad dominos
vel cui committitur ad tempus aliqua provincia ad eas evan-
das | et cardinales dicuntur legati vel legales
qui mittuntur a domino papa
ap. b. legatarius est cui legatum assignatur ex testa-
m. b. mentarius | legatum est id quod testator assignavit
vel est possessio vel est aliqua res quam aliquis
dimittit alteri post suam mortem
ap. t. legalis et hoc le i ad legem pertinens vel secundum le-
gem equus in legalitate i secundum legem variabilis
et rectitudinem
ap. p. legare i mittere vel est a bona tua sicut mittere
alteri assignare

a t Legere dicitur furari colligere [illegible] et [illegible]
et plerumque pro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vero flores [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
singula [illegible] lege
f p Legenda est liber in quo continentur passiones
a b [illegible] | Legifer dicitur qui legem fert vel est
f t id est qui fert legem | Legio est turba [illegible] [illegible] mi-
litum vel legio sex milia sex centa
et sexaginta sex [illegible] vel [illegible]
a t Legio est [illegible] peditum [illegible] et [illegible] dicitur
a t Legislator est idem quod iurista
a t Legisdoctor et legisperitus idem sunt scilicet iurista
a b Legitimus dicitur a lege quod secundum legem factus vel [illegible]
in legitimum et dicitur id quod secundum legem [illegible]
n p Legittimatio est a legittimum facere in legit-
timatus [illegible] actum
m t Legumen dicitur a legendo quod manu lectum et
est id quod colligendo ad os mittitur
f p Legua est [illegible] [illegible] et [illegible] dicitur quia
legens [illegible] vel dicitur tentorium vel aliter dicitur
tenuitas [illegible] in [illegible] [illegible] id est [illegible]
a b Lembus est navis [illegible] et dicitur a lembo quod lem-
bens aquas id est velociter [illegible] secundum ysidorum
dicitur [illegible] vel lembus dicitur
a t Lemures dicuntur nocturne visiones
n p Lemne sunt [illegible] id est labia in capite [illegible] et alios
[illegible]
a q Lenire dicitur ungere cum oleo vel aliter mitigare
a t Lenis est id quod mitis [illegible] lenitas id est mitigatio
a t Leno .onis dicitur lecator vel conservator stupri
vel meretricarum id est leno id est lecator [illegible] le-
nolus id est fornicator
d p Lenocinari dicitur blandiri vel [illegible] adulari
n t [illegible] | Lenocinium dicitur [illegible] vel blandiloquium

vel meretricum
Lenocinator l. leno qui ex adulterio uxoris fit
tacitus
f. p. Lentum est tribunal vel publica mensa et est
ad quod lecca dicitur
f. t. Lens lentis est quoddam genus leguminis sed lens dis
est vermis capitis
m. s. Lentiscus est arbor glandifera cuius pira dicitur mastix
vel dicitur ipse eius arbor in lentiscum et inde est
quod lentiscus i. arbor quamvis cum foliorum suorum
spissitudine laborem vel manuum solidum
f. p. Lenticula diminutivum sit a lens lentis et
est quoddam genus leguminis vel est etiam vas victile
quod drangustum habens foramen i. latere in quo oleum
aptetur vel ad liquor et tunc dicitur a lenteo
i. gummeo quia ipsum est quoddam genus liquoris i. tenax
vel dicitur a linendo quia reges et sacerdotes liniebantur
ex illis vel i. ungebantur et dicitur a lingendo
quia sacerdotes et reges in lingebant
n. t. Lentescere dicitur mitescere vel mollescere vel [illegible]
f. t. Lentigo dicitur macula in facie quedam apparentes parva
et rotunda ad similitudinem lentis et alio vel dicitur len=
ticula secundum quosdam vel in lentiginosus i. plenus len=
m. s. tiginibus | Lentus i. tardus unde id est piger vel
tardus mollis vel non fortis secundum dicitur a lentigo vel
etiam id est flexibilis Et dicitur non ... unde
inflexibilis lentum fit mollem ... est
piger et tardus non fortis desidiosus in agendo
m. s. Lente | Leopardus est nomen animalis et est nomen quarti
m. t. Lepus ... | Leo rex ... et est rex omnium
m. s. [illegible] | Lepidus i. conditus suavis animalis dulcis mol=
lis vel est ... sapiens i. sermone vel fit aliquid
sale conditus | Lepiditas i. facundia ... est lepi=
de adverbium i. facunde vel ornate

lepor -oris est timor vel facecia .i. vel blandi-
mentum dicitur lepos | et dicitur lepus et lepor-
ris. in plurali lepores tamen quia lepores
ria lepus est ... et lepor et facundia facit
leporarius est canis venaticus et dicitur qui le-
f i p pores capit | lepra est quedam mala infirmitas
scilicet asperitas cutis unde leprosus .i. leprosus quibus
etiam dicitur ... infirmitas vel dicitur ...
leo leos ... dicitur ... applicare vel delere unde
letum .i. mors
m b leripipium .i. liripipium
f i t leso est idem quod offensio
d b letabundus .i. plenus gaudio
letalis et hec le .i. mortalis unde letaliter .i. mor-
f i p taliter | letania est idem quod rogatio
f i p letargia .i. oblivio vel oppressio cerebri unde
letargicus et est ... pati ...
letum ... est idem quod mors et ... letar-
... | letargus vel letargum dicitur a ...
... et dicitur morbus oblivionis ...
f f t letes est flumen infernalis et ... oblivio
unde letigenus .i. obliviosus
f i b letovagus est nomen ... a ... letum et fugio
quod est ... et est ...
mordere
letor aris .i. gaudeo unde letatus .i. gavisus unde
letitia .i. gaudium
leta est idem quod gavisa
f i p letogamia est nomen ...
a p levare i. tollere
f i p leva dicitur sinistra manus hominis
f i p leuca dicitur miliare gallicum et magister nicolaus
de lira dicit quod secundum stadia fit vel leucam
a n lenire est mitigare vel alleviare

n.p.m. Leviatan dicitur additamentum uel qui sinistre parti
sit draco et dicitur leviatan qui levie uel pre-
stans in serpentinum [illegible] dicitur serpens
m.b. Levir est frater mariti et dicitur quasi levus vir
i. sinister uel est in declinatione
Leve dicitur flavum uel non ponderosum
n.t. Levis due sunt uel via anceps levis uel
est non aspera levis prima plana levis pro levi-
levis uel levis prima correpta dicitur a levigo i. pla-
no sed prima longa dicitur a levo -as
a.p. Levipendere est idem quod vilipendere
Levita idem minister uel Gleczwdy [illegible]
Levita i. ministrans levitice in levitica et est
liber biblie et inde leviticus ministralis quod tractat de
ecclesia et ministerio levitarum
f.p. Leviga uel levigal est instrumentum planandi asseres
a.p. uel Levigare dicitur planum facere in levigatum
m.b. i. planatus / Levus i. sinister uel dicitur quasi
sinister vir
f.t. Lex legis dicitur a lego legis est enim lex prescripta sua-
dens honestum et prohibens inhonestum uel
dicitur a ligo quia ligat regibus et preceptis
f.t. Lexis grece dicitur vox latine unde vox est
vocis sed lexis est latine
f.p. Liba est non mulier et inde labo-
riosa uel desiderium mistice uel
disciplina ut
m.b. Libanus est mons apud Fenices
in quo cedri sunt altissimi unde
cantat ecclesia cedrus alta Libani
Secundum alios Libanus est mons Arabie ubi colligitur
tus et sciendum quod Libanus est mons [illegible] Libanus
est arbor arabica atque ramosa sicut cinama-
mum fundens / sed Libanus post [illegible] / Et
Libanus dicitur salitudo [illegible] de vita virginis boni

Et libamen componitur
m t libamen vel libamentum dicitur sacrificium vel cibus
et magis id quod fiebat de liquoribus scilicet vini
olei etc.
a p libo -as sacrificare offerre vel fundere vel parum de-
a b gustare / libacio i. masticatio
m b libatoria fuerunt vasa in quibus libamina offe-
rebantur vel loca ubi libamina sacrificabantur
f t libata est id quod sacrificatum vel oblatum
m b libatorium dicitur locus sacrificandi / vel libatorium
a b libellus est parvus liber
o t libens -tis dicitur voluntarius -a -um a libeo -es
a b liber -ri est eciam quod Bacchus i. deus
vini quia liberat homines a curis. Item liber -a -um dicitur
ille qui non est subiectus servituti. Item liber -ri i. quod codex
vel est interior pars corticis que adheret ligno
q t liberalis et hoc -le i. largus quantum vel benig-
nus scilicet qui libenter donat et non vimur mutat [?]
unde liberalitas et liberalis i. largitas quantitas be-
nignitas / unde non quod liberalis est qui ... se-
cundum meum et ita dicitur officium liberalitatem et
prodigalitatem / libitus dicitur id est quod decet non fuit
est liber et dicitur a verbo libeo quasi libatus
a p liberare i. solvere unde liberatus i. solutus
a p libertare est liberum facere
a b libera fuit una filiarum iovis
a b liberalis et liberales in plurali sunt scriptores vana
scribentes qui gesta regum scripserunt ut sunt
scriptores epistolarum
a b libertinus est filius liberti
liberarium vel libraria in plurali i. libritorium vel
locus librorum
a b libellus i. unde dicitur in scripto in quo ascendunt rei
quod debetur quod ipsum reum habeat [?]
v i libet unde impersonale est id quod delectat
a b libertalis dicitur scriptor vel custos librorum
f p libia i. affrica regio
f t libido est delectatio carnalis vel concupiscencia
unde libidinosus i. libidine plenus vel luxuriosus

n. s. libisticum est herba quedam
n. s. libitum i. placitum
f. p. libitina inca ... dicitur feretrum ... diuitum uel pauperum et dicitur a libos quia nulli libitum i. placet equitare post sepulcro
f. p. libra dicitur statera uel tollta octo solidorum
a. p. libro as est ponderare uel trutinare
n. s. libramentum est operatio uel operamento diligenter illuminata
m. s. libus uel libum dicitur panis ... quod latum est et dicitur placenta
m. s. liburnus uel liburna est nauis et dicitur quia liberat
f. p. troyenus ‖ liburnia est quedam regio in liburnus et est a dicta regione et liburnus decem est ... et ... est ... abilis ad circum ... ipsa leuitas
n. s. licere est appreciari uel optare et ... uotum uenditur sumere ... passim ... in ... et ... ad quem ... aqua ... metuo timeo
d. p. licitator dicitur appreciator uel addere uel diminuere pretium rei quod uenditur ut si quis se dicat valere dare pro aliqua re decem solidos et alter supponeret se dare nouem solidos et quis licitari potest simpliciter uendere
... p. licitum est ... uel decens
n. s. liciatorium est grossum lignum et ... quod licium i. filum i. voluitur ... dicitur locus in quo textor telam ordinatur uel ordiat
n. s. liciamen est id quod statuendo
n. s. licium dicitur filum et ... id quod i. voluitur tele ... quod staminis ligatur
m. s. licnus uel ... uel michnus lichmen secundum papiam dicitur funis candele quod tendatur cera uel oleo ardens ... dicitur licium ... lignum dicitur ... fasciis uel quod arbor in ...
m. s. licius dicitur ... apollo
m. t. licitatores sunt illi qui linum uel licium ad usum talia =
m. t. tore faciunt ‖ licitores sunt illi qui res omnium appetunt

f p Licinia est ora vestimenti
f p Licista vel lincista i. camisia vel ad carnem supra et tamen vatum(?)
m t Licaon est nomen cuiusdam regis lupo similis qui est ad arcadum(?) avarus et dicitur ... a licos grece quod est lupus grece
m t Lictor dicitur quasi legis ictor sive amputator et minister crudelitatis qui contra leges dampnatos occidit et dat mandatum iudicis quo et quo punit. Secundum tamen Constantinum(?) lictor dicitur ille qui solebat ferre gladium coram duce et secus(?) ut sit cum summe vindictam de latronibus sumat(?) si quis offenderit regiam maiestatem ita puniretur. Et componitur a nomine lex et ictor i. percussor. Et quidam dicunt quod non dicitur sic ... sed ad aspiratur ... sit ... vel vel ... Alii dicunt quod dicitur a vo ligo ligas. Item est lictor aliquis paratus ad fodiendum sepulturas. Et dicitur lectator(?) et tunc vel ab illo verbo lingo. || Licostrata vel licostratum est varia colore pavimenti vel quodcumque aliud opus quod sit ex lapidibus diversorum colorum. Et dicitur a litus i. lapis et stratus quod est vadatus(?)
m s Licinius(?) i. spatium ... cum ...
a t Lidere sic stringere
m s Ludimus(?) ... magister ... de quo dicitur ... vel est preceptor vel doctor
f p Lidia i. limpha vel aqua
m t Lien est quoddam ... vel dicitur splen ... splenis(?)
m s Lieus vel lieus cuiusdam est bachus vel vinum et tunc dicitur a ligo .as. quia ligat linguas bibentium vel ... est potus de pomis ... fiunt(?)
f p Lienteria est quidam morbus vel quo egestio cruda non bene digesta que per secessum emittitur

f p ligatura dicitur ligamen vel velamen capitulum
populum et vel alio ligo
m s lignifaber est idem quod carpentarius
m t ligo est instrumentum fodiendi et dicitur quasi levo eo quod elevat
terram Et ligo avis media longa est nomen gentile
scilicet aliquis vel aliquid de ligionia et hic est instrumentum hec haw
f p lingua dicitur a lingendo ab [illegible] vel dicitur a ligando
quia ligat verba oppositus et quasi sint proverbiis
Inde linguosus i loquela habundans
n s linguagium est idem quod ydioma
ligor est aliquis de liguria regione Inde ligurus
i distrius Et est a lingens scutellas
m t ligurire est parum comedere
m s ligustrum est flos albus quem dispasserum
campane vel Et est nomen
lilium est herba et in lilium qualium et est flos
vel herba
f p lima est instrumentum fabrorum ad terendum ferrum
m s limatus dicitur politus ornatus vel purgatus
f t limax est dicitur vermis in limo commorans
m t limen nis est lignum in foribus domorum
m t limes dicitur callis qui ex via ducit vel est fossa
via in agros vel est finis que limitat et terminat
agros et dicitur a limes pro obliquus quia est facta minime
quia limum vel dicitur a limo i tero quia est facta et trita
vel dicitur a limus a um i obliquus quia est via ob-
a p lique vel dicitur aria ssimilat dicitur qui terit in limatura
et est instrumentum limandi
a p limitare est terminare sicut est ad certum finem ponere in
limitare i terminare
m s limbus est nomen quoddam vel dicitur finis ductum atque
vestimenti vel est extremitas vestis et dicitur a labo quia
lambit terram Et limbus patrum est infernus moriendi

sz baptismate vel p[er] cicia p[ar]te ipsius ut est corp[us]
stola p[...] ... sunt et p[er] pepla et d[icitu]r a lambo
q[uasi] peplum desup[er] pendens a capite lambit
faciem mulieris

m b Limbricus d[icitu]r q[ui]d[am] v[er]mis

f p Limpha est aqua clara et p[er]spicua in lapsu
u[n]de fit ad aquare vel i[n]sanire

m b Limphaticus vel limphaticus i[d est] i[n]sanus vel lunaticus
s[ed] cui mala quod p[ro]cedat celebre. Et limpha
ticus d[icitu]r ydropicus vel est ille cui celebre movet[ur]
p[ro]pt[er] aque claritatem q[uia] aqua et quod aliquid
crus i[n]cedens p[ro]pt[er] naturam solem applaudit suo
pueri. sed aque ap[er]celor et movet[ur] ... mo
tu celebre p[ro]cedatur et q[ui] ierit vesania
et q[uo]d adi[...] i[n]firmitas cambus s[a]epe evenire solet

m b Limpidus d[icitu]r clarus palitus p[er]spicuus planus
in limpiditas. et limpido. as. i[d est] limpidum
face[re] vel clarificare

m b Liminium d[icitu]r captivitas exilium expulsio et
d[icitu]r q[uasi] ex limine in liminio liminas i[d est] exilium
pati et ex p[ro]p[ri]o[...] ut eliminio. as. et d[icitu]r q[uasi] ext[ra]
limen pono in postliminium i[d est] reversio p[...] ex
ilium ad res deperditas

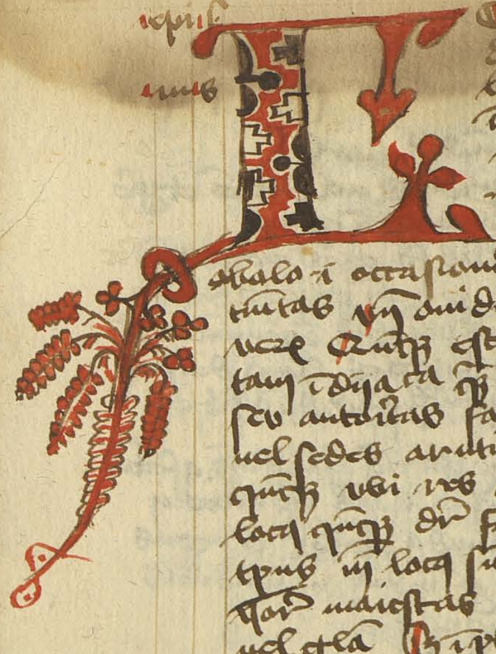
m b Limus est t[er]ra lenta viscida et tenuosa sed est
i[n] p[ro]fundo aque. et d[icitu]r vestis q[uae] ab umbilico
usq[ue] ad pedes p[ro]tendit[ur] in limum. a. um. et pa
pias d[icitu]r ille qui h[abe]t oculos obliquos et obliq[ue]
i[n]tuentes in limo. as. i[d est] limo imple[re] et limus
i[n]de fit u[...] p[er] limo

m p Limare est limas face[re]
m b Limamentum est vestimentum limum
f p Lima est vetus pistum ex limo f[...]
f p Liniastricta ... camisia. sexu corporis
cooperiens et scribens mulieris et ita stricte

ad genua corpori [illegible] vnga et as-
cendebat usque ad pedes et alio nomine dicitur stamina
et dicitur a sub quia sub aliis vestibus induebatur
a.t Lingere grece est lambere
a.p.t Limpedo vel limpedium est limum calcamentum
a.p.t Limifex est qui operatur de limo
a.p.t Limisecium dicitur vestis ex lana et lino contexta
a.t Limo as .a. dicitur desiccare vel depurare vel deglutinare
a.p.b vel delere || Limosus dicitur spleneticus scilicet qui pa-
titur tumorem in splene
a.n Linio is ie linire [illegible] in linitum i. unctum in eo
linimen et linitio i. unctio in eo linitura
f.t Linter dicitur navicula vel navicula vel est vas ex
quo porci comedunt in lintris et est idem quod
dicitur a lingendo quia porci in lingunt navicula
scilicet eo quod nomen dicitur a lingendo quia lingit aquas
n.b Linteum dicitur pannus lineus vel lineus [illegible]
tecto in [illegible] i. parvum linteum in linteolum
et in hoc sit linguia est sacculus mollis quo [illegible]-
gantur [illegible] i. [illegible]
a.t Linquere est deserere in liquens i. deserens
f.p Lingula est [illegible]
n.b Linum est herba satis nota vel est genus seminis
in linum
Linx est animal quidam acutum visum de quo dicitur quia tam
acute videt quod respicit murum sed dum oculos avertit
totum obliviscitur
a.p.t Lindex dicitur quere pediculus
a.p.b Lippus est ille qui habet lippos oculos et dicitur a [illegible]
et pus quod est putredo quia putredinem emittit
f.t Lippitudo est macula oculorum
n.? Lippio is ie lippum reddo i. lippum fieri vel esse
?.? Lipsitote est [illegible] quibus [illegible] dicitur et
[illegible] est
a.p Liquare est liquidum facere

liquet i. apparet vel fit manifestum [illegible]
n s liquere fit manifestare
n t liquescere fit molle fieri
a p liquido i. manifeste
f p liquiricia vel liquiricium est herba quedam dulcis
gustus sapore
a3 b liquimus est id quod quidam
f p lira est instrumentum musicum et dicitur a liron grece quod
est varietas vocum etc. et aurit [illegible]
lira pro longatur vel est id quod sulcus et
dicitur a liros grece quod est sulcus etc.
f p lirida [illegible] et [illegible] fit
lirare fit [illegible] facere vel arare
liricen vel liricina est a vel qui tales [illegible]
in lirica carmen et est carmen lire
n s litigium et lis [illegible] fit ut et lis [illegible] lite i. pli[illegible]
ad [illegible] quod [illegible] licium i. [illegible] quasi
licium ut ibi [illegible] flammas licium
f t lisis grece est solucio etc. unde lisere i. [illegible] vel [illegible]
f p listra vel listre est [illegible] quedam
f p lista liste est res specia [illegible] vel dicitur
[illegible] panis
n p litare fit sacrificare vel ymolare
n s litarium i. scorea vel [illegible] est minera terre
ex qua fit argentum
n s litargirum vel litargenum est spuma auri et
dicitur a lito litas i. sacrifico quia antiquitus a litargio
solebant sacrificare
f p litargia est id quo comprimuntur egri ad sompnum
unde litargicus et est id quod mortalis
a3 b litargus est constructor metalli de [illegible]
n t literalis est qui fit literas unde literatus i. eruditus
unde ab hoc litteratura
a p litigare fit contendere litem i. facere unde litigiosus i.
plenus lite unde et litigium i. lis

m p t Litis. onis. est genus herbe
m p t Lictor oris dicitur suspensor vel sepultor mortuorum
m p t Lictitator dicitur qui sequitur currus ducum vel qui ponit in curribus ducum
n t Litus oris vel litus est extremitas maris
f p Litura vel litura dicitur superinductio vel deletio et componitur
m p t liturare || Liticinator est a canere i. cornu
f t Litiscontestatio est principalis sui causa iudicio sua narrata in lite contestata componitur ex gehelegetdinc
m p s Litostratum vel litostratum dicitur inscriptis i. pavimento vel variatis colorum i. pavimentis vel quadratis lapidibus diversorum colorum vel pavimentum vel quodcumque aliud quod fit ex lapidibus constructum
g n Litrocapon est unguentum ex hircino sanguine confectum ad frangendum lapidem in vesica hominis existentem
m s Liueo es ui ere est in fine in liuido qui color croceus vel palor et similiter quasi prouidum in liuiditas
m p Liuio is ire est uere vel nigrum fieri
f t Liuio est i. liuidicia pectorum
s t Liuicus i. liuidus et dicitur a liueo i. nigrescere vel fieri liuidum
m p s Liuidus dicitur unum i. tridie liuicatum et nigredine vel maculis oppressum eius i. carne
m p t Liuor est i. invidia quia cum dicitur nigredo vel cica-
trix que remanet in carne ex percussione vel de
n p tali prouidia || Lixare est bullire i. aquam in lixa
i. aqua decoctus
q p Lixa est portator aque in
m s Lixiuium dicitur aqua cineribus suffusa
n t Lixiuale est quoddam canale
f p Lixatura i. decoctio aque
f t Lixis componitur ex pancratia vide Explicit am

[?] asinus est auis quedam que et(iam) dicitur larisinus
[?] Locus rel(ati)o s(ecundu)m quosdam est (con)titudo
i(d est) (?) tibs q(uan)doq(ue) et(iam) dicitur aia
ut i(n) psalmo dei i(n) loco sancto
i(d est) i(n) aia iusti Et(iam) dicitur occasio
ut ibidem nolite locum dare dy-
abolo i(d est) occasionem decipiendi Q(uan)doq(ue) dicitur oppor-
tunitas vnde dicitur cum locus fuit te parcere esse
vere Q(uan)doq(ue) est materia vnde vnde (?) tractatur au-
tem i(n) dyalectica (?) que i(n)trinseca vel est ro(?) i(n)fallibilis
seu auctoritas famosa sunt p(er)iti in aliquo i(n)sta(?)
vel sedes aucti(?) et ca(?) i(n)tra(?)picis Et(iam) locus dicitur
q(uan)doq(ue) ubi res aliqua formatur vel continetur Et(iam)
locus q(uan)doq(ue) dicitur facultas copia q(uan)do p(ro) tibus(?) vel
tempus in loco summo et dicitur dignitas auctoritas
honor maiestas magnitudo gloria vestigium splendor
vel gloria Q(uan)doq(ue) i(n) ipsis(?) q(uan)doq(ue) po(?) i(n) masculino genere q(uan)doq(ue)
i(n)uenit(ur) glosa si(?) tunc dumtaxat ca(?) ex(?) p(ri)mi(?) po(?) i(n) ipsis(?)
i(n) masculino genere tunc s(igni)ficat arcta(?) i(n)fallibilia sed p(ri)m(?)
pa(?) i(n)uenit(ur) tunc s(ecundu)m spaciu(m) t(er)re et non capo-
(?) plurimum meus(?) ipsi(?) nec(?) lig(?) i(n)fuit(?) plurimi
meus(?) capio(?) et t(un)c(?) tacet(?) i(n) ipsis(?) illius homines(?)
ms Locellus est di(minutiuum) a locus i(d est) p(ar)uus locus
ms Loculus est et(iam) di(minutiuum) a locus et s(ignifica)t p(ar)uu(m) locum vel
bursam vel feretrum
ap Loco as aui(?) . dicitur i(n) loco ponere statuere vel stabi-
lire Q(uan)doq(ue) s(ignifica)t p(re)caniam(?) (con)ducere (?) e(x)t(ra) cap(itulu)m(?)
[illegible] locat (con)ducit q(ui) p(re)cium dat
at Localis i(d est) ad locum p(er)tinens vel locum importans
ft Sed locabilis i(d est) loco apta(?) // loco i(d est) mundato(?)
fp Locria(?) est q(ue)da(m) urina a smore(?) sed locium est uri-
na a(n)i(m)alis(?) et dicitur a lauo q(uia) vrina lauat(?)
ms Lobius(?) est locus q(ui)d(am) umbrosus

c t Locuples p(ro)p(ri)e .i. abbundans et dicitur dives et p(ro)p(ri)e
a loco et plenus q(uasi) plenus loci .i. plures h(abe)ns loculos
a p Locupletare .i. ditare .i. locupletatus .i. opulentus
a b Loculentus est idem quod pulcer
f p Locusta ut dicit crisostomus super mattheum sunt vo-
latilia munda et parva corpuscula .i. modo digiti
brevia non saltu .i. alto volancia et sunt longiora
termina vero q(uam) ante [illegible] tamen dicunt quod locuste
sunt quedam folia arboris que dant dulcem saporem
.i. modum mellis de quibus apes sugunt vel inducatur
ut legitur de beato Iohanne baptista .i. deserto
f t Lodex est vestis pilosa si lodix est genus vestis
f m Logica a logos grece .i. sermo latine est sermo vel racio latine
inde logicus .i. racionalis unde ars logica et est th(?)
ars de sermocinali scientia
m p Sagittaria est idem quod [illegible]
Logium est lamina in pectore sacerdotis
f t Logus est fistula [illegible]
m b Lolium dicitur .i. mala herba que crescit inter segetes
et malum semen facit genus vatum
f t Loligo est genus piscis
m b Lomentum est ablucio sordium
a b Longanimus et hec et hoc longanimis et hec ve
dicitur paciens quasi longa tempore est suspiciens et illis
passionibus prestatur [illegible] sustinenda et paciens
vel aliter idem est quod magnanimus cui contrariatur pusilla-
f t nimus // longanimitas est idem quod paciencia vel expectacio
m t Longale est quidam cinus(?)
a b Longevus .i. longi evi tempore vel senex unde longe-
vitas .i. longa vita
a b Longinquus qua quum .i. remotus vel longe distans
unde longinquitas .i. distancia et ei contrariatur
propinquus et propinquitas unde longinque adverbium
a b Longiturnus dicitur diuturnus vel longe durans unde lo-
giturnitas .i. diuturnitas

ōt Loquax .i. dicax vel qui multum loquitur unde
loquacitas et loquacia et [illegible] quod [illegible] sunt
d̄t Loqui .i. fari unde loquela et loquium .i. sermo
n̄s Loramentum dicitur ligamentum vel cathenatio ligno-
rum que ponuntur sicut in fundum vel constructione ubi non
potest tenere terra solida ad fundamentum constructionis
unde loramenta dicuntur proprie lora vel laqueacaria
cum quicumque [illegible] [illegible] dicuntur tabule vel alia
ligna que mittuntur in parietibus
ait Lorifex est aliquis faciens lora
fe p Lorica dicitur quia caret loris et est tunica ferreis
circulis cathenata unde loricatus .i. lorica vel lorica
ōt tentus || Loripes est claudus qui pedes distor-
tos et tortos habet ad similitudinem lori vel qui habet li-
gatum pedem [illegible] loris ligatum vel extra-
ctum pede
m̄s Lotus declinatur ut [illegible] et est proprium nomen viri
n̄t Loreum dicitur habena vel frenum equitis et liga-
mentum et dicitur a loro quod est .i. corium [illegible]
m̄s Lorarius est frenifactor qui facit frena
ait Loto onis est quod genus [illegible] [illegible]
ait Lotor est .a. qui lavat aliquid a lavo dictum unde
lotor in lotus lavatus que ich sunt [illegible]

m̄s **L**uatus est [illegible] [illegible] dictatur
fe p lubrica [illegible] est instrumentum
ad planandum tabulas vel postes
limas aptum
m̄s lubricus [illegible] ad ma-
la labilis [illegible] vel viciosus
[illegible] dicitur [illegible] [illegible] vanus
frivalis [illegible] [illegible] dicitur locus ubi [illegible] de facili potest
labi .i. cadere et dicitur lubricum et labile. Et
labile est id quod cito labitur sicut flumen vel
tempus vel quicquid cadit et patet. Et lubricum dicitur
non quod labitur sed in quo quis labitur sicut glacies

vel terra argillosa ¶ Et lubricus dicitur qui labitur
cum tenetur ut anguilla vel serpens unde lubrica-
care i. labi vel fallare vel i. mundum facere
f t lubris est quod labitur dum tenetur ut anguilla
n s lubisticum est herba quedam
m t lucar aris est lucri precium quod vestium dum
pro animo vel dicitur precium quod ab emptoribus nemoris
m s exigitur ¶ lucaris est custos nemoris et dicitur quasi
m t luci custos ¶ lucanar est fenestra vel foramen
in superiori parte domus per quod radii solares pene-
trant et est idem quod fumarium et dicitur quasi lucem
c p nascens ¶ lucans consurgens vel elevatus inter
m s lucanus est splendor matutinus et componitur cum ante
ut antelucanus et est ortus aurore diem lu-
candens ¶ Et antelucanus adiectivum scilicet i. ante
lucens vel ante lucem surgens ¶ Et lucanus
est nomen poete quia inter alios poetas clarior scilicet lucide
tractans dicta sua
f p lucanica est salsucium quoddam
f p lucerna est id in quo portatur lumen ne ante
extinguatur
n s lucernarium est candelabrum quod ad noctem luce valet
m s dicitur ¶ luceus est color rubeus vel crocceus
vel est piscis quidam
m t lucescere dicitur lucem capere et est verbum inchoativum
m s lucidus i. splendidus unde luciditas i. splendor
n s lucere i. splendere vel illuminare
a p lucidare i. illuminare
m s lucifer est quod placitum quia et venus dicitur ¶ Et est
stella matutina quia ad noctem dicitur hesperus vel
vesperus et dicitur lucifer eo quod inter omnia sydera
ad orbem ferat lucem ¶ Vel ad hoc lucifer est
nomen dyaboli qui quondam fuit angelus et preteris
lucebat ideo dictus fuit lucifer sed modo dicitur luciper

quasi ferens lucem est nec nunc ferens luce
sed potius tenebras
m b luciferani dicuntur heretici qui dicunt de speciem car-
nis nostram propagatam et factam
o p lucifuga est quedam avis que sic fugit aspectum
diei et dicitur quasi lucem fugiens scilicet fur
f p lucilla est avis quedam
m b lucinius est idem quod licinius
f p lucinia est quedam avis scilicet philomena vel etiam est
idem quod claritas
n t lucrifacere vel lucrifio i lucrari
n b lucrum est aliene rei acquisitio et venit a verbo de-
ponenti lucror aris inde lucellum diminutivum inde et lu-
crosus i lucratus
d p luctari est pugnare cum amplexu brachiorum unde
luctamen luctamentum et luctatio que omnia sunt
opera luctandi
m t luctator est idem quod pugil vel a capiens luctum
unde luctatrix
m p luctus i fletus et venit a verbo lugeo unde luctuose
i flebiliter i flebiliter
f t lucubratio est vigilia laboriosa
f p lucubruncula vel lucubratiuncula dicitur laboriosa
vigilia unius noctis et dicitur a lucubrari i de
nocte vigilans ad lucubram i ad lucernam
m b lucubrum est modicum ignis vel parva lux
m b luculentus i plenus luce scilicet clarus vel lucidus
m b lucus i nemus vel silva et dicitur a lucere per contrarium
quia minime lucet propter arborum densitatem
m b ludacus est ille qui deluditur i decipitur
n t ludere est iocari et aliquando ponitur pro deludere vel sunt
pro derisio vel venationis intendere vel indulgere
vel divinationis pro volatu avium acquirere vel etiam
ludere ponitur pro idola facere vel ponitur cum pro idolatria
et quandoque cum al. il. de par

m b ludibrium i. derisio uel dicitur res que delusioni
et contemptui est dedita
M b ludicrum et hoc et hec ludicrus dicitur ludus plerique uel
id quod in ludo geritur Ecclesiasticus ludicra secundum papiam
sunt ludorum carmina uel res turpia uel ridiculosa
que in ludis geruntur
a p ludificare i. decipere unde ludificator i. deceptor
M b ludius i. histrio uel lecator unde ff ludi
M b ludus est idem quod ignis
a t luere plurali fit verbum dicitur decipere uel maculare
etiam dicitur dictare punire persoluere uel sustinere ut ibi
luit penam i. soluit uel sustinet Etiam dicitur purgare
uel delere Item luere spectat ad actum arietum tunc
sunt i. arare coeundi unde i. uulgo dicitur arietas [illegible]
luit i. coiuit uel coire appetit
f t lues est pena uel mors uel morbus repentinus uel
est macula uel sordes et dicitur a labe uel luto
m b lugere i. flere et differunt lugere flere et plorare
quia flere est uberrimas lacrimas fundere Sed plo-
rare est cum voce lacrimas fundere Sed lugere est cum
quibusdam [illegible] miserabilibus et [illegible] imitatione flere
Sed plangere est cum [illegible] pectus tangere et
dicitur a plaga angere Sed merere est dicitur quasi
mute carere [illegible] lacrimis rorans uatem
[illegible] addere plorans dat lacrimas plangens
pectus [illegible] angens [illegible] lugentis terga
fit quia lucis egentis [illegible] quia meret [illegible]
quasi mute carens
M b lugosus i. lugositate plenus
a t lugubris est idem quod flebilis
m t lumbale uel lumbar dicitur cingulus uel cinctorium
lineum eo quod lumbis adhereat et dicitur a lumbis
quasi renale i. a renibus dictum
f p lumbardia est quedam regio unde lumbardus [illegible] a. de lumbardia
M b lumbi sunt renes [illegible] libidinis lascivia sunt dedicati

n.s. lumbifrangium est fractio lumborum
a.s. lumbricus est uermis rodens interiora hominis
n.t. lumen est res ardens ut candela sed et lumine
que si extinguitur dicitur candela unde et lucernosus
i. luminis plenus et lumen dicitur splendor
n.s. luminentum dicitur uitis claritas in medio solis
f.p. lunia i. stagnum
f.p. luna dicitur quasi luce nitens aliena secundum dictum
philosophi quia quicquid claritatis ipsa habet a sole capit nam ipsa est
corpus tenebrosum et opacum et est infimum planetarum
a.s. lunaticus est qui in singulis lunacionibus vexatur et
mente laborat cum luna est plena quod ut dicitur in
gistoriis lunatici sunt vexantur a demonibus per lune
cursum … eos ipsos demonum nam
dicit magister in historia non quod vere patiuntur sed demo-
nes eos vexant illis temporibus ut per lunam infamet
f.p. lune creaturam || lunula diminutiuum a luna etc.
… est arcus mulieris … ad modum medio
f.p. lune || lunaria est in testudo magna in tempesta-
tibus est in cornibus et herbis
f.p. lupa est meretrix et dicitur a lupo quia rapax est
n.t. ut lupa || lupanar est domus meretricum prosti-
tibulum scortum et dicitur a loco lupa et nascor
quia ibi nascuntur lupe i. meretrices
f.p. lundonia est ciuitas in anglia
n.s. lupatum est frenum vel frenum asperum
a.s. lupinus est genus herba que strepitu terret lupos
a.s. lupus est animal rapax et inde hic lupus hec lupa
vel lupina vel est morbus qui in capa …
plurimi dicunt quod fiat in … digito quia rodit
carnem hominis sicut lupus vel est piscis sic dictus a uo-
racitate quia pisces insequitur dentibus …
n.s. lupire est clamare [illegible]
a.s. lupercus est sacerdos iouis
a.t. lus i. uolator

f p lura est os ventris
f t luris i palor
m b luridus i palidus obscurus tenebrosus sordidus sca-
biosus vel squalidus Et hic dicitur color mortuorum
m b luridior et lossis patus
lurtones vel luriones vel lurdones sunt lecca-
tores
m b luscus dicitur qui luce caret uno oculo non quod duo careat sed
quia non bene videt vel luscus dicitur qui habet oculum et ad cecus
m t lusor est ille qui ludit Inde lusorius et est locus lu-
dendi || lustrare est circuire purgare illumi-
nare vel operire unde [illegible] nudo designet [illegible]
f t lustratio i purgatio vel circuicio
n b lustrum dicitur a lustrando i purgando [illegible] dicitur
obscurum latibulum ferarum vel etiam dicitur cubile a
lupore Etiam dicitur lupanar Etiam dicitur spacium quinque a-
norum vel est spelunca latronum
m b lustrus est vel quoddam [illegible] nomen dicitur [illegible]
m t luter dicitur siphonica vel cantarus aque vel dicitur vas
continens ad lavandum sordes Et dicitur a luo is i purgo
n b lutum pa brevis dicitur sordes terre secundum secundum et
dicitur quod lucetum per [illegible] i [illegible] quod non sit mundum
Et hinc [illegible] dicitur a luo i maculo vel corrupto quia lutum
maculat et corrumpat || Et lutum pa longa est herba rubea flos
vel color [illegible] secundum dicitur lutum crocea color sed lutum
m b lutifigulus est ille qui operatur de luto et qui de luto vas
m b lutulentus i sordidus fetidus i mundus de luto plenus
[illegible] luto suus
f t lues dicitur tabes fluens fetida lues vel corporis
voracitas
f t lux dicitur a luo quia luit i purgat tenebras Et hec
est id quod natura lucet Et splendor ab igne vel
corpore procedit
f p luxuria vel luxurias est i nimia superfluitas et
solutio libidinis Et dicitur a luxus xa xum i solutus

Unde et luxuria dicitur a luo quia luxuriantes sunt
vij .i. delectationem in corpore humore et ac
humore inde luxuriosus et luxurior et luxuriose ab-
quadam aptitudine aliquis ducebat luxuriam excitare
f q Luxuries dicitur luxuria vel libido / et tunc luxuries
et luxuria derivatur a libidine quia luxuries est
actus tantum Sed libido est solum appetitus corporis
vel effectum luxuries notat affectum libido Alii
eque [illegible] dicitur a libet et ad sensum
m q luxuro as avi dicitur luxuria vel esse plenus libidinis
licet tamen ponitur pro [illegible] Sequitur de M
f p Macedonia est provincia Grecie
m b Macedoni sunt incole eius provincie
sunt vero patre et filio ac
[illegible]
m t Macedo omnium [illegible]
[illegible] vel [illegible] aliquod vel
aliquid de Macedonia [illegible]
m b Macellum est locus in quo mactantur pecora vel
etiam est locus ubi venduntur carnes vel est
instrumentum sive scalprum aptum mactandi inde macel-
larius et macellator .i. carnifex
m t Macellio .i. carnium [illegible]
n b Macere est putrescere
a p Macerare est macrum facere vel debilitare
f p Macha .i. gladius longus vel dicitur cultellus [illegible] torquere
f p Machia vel machios .i. [illegible] est longus paries
petrarum et dicitur a macros .i. longum vel dicitur [illegible]-
[illegible] in volvunt puer in utero [illegible]
m b et sic puere // Macer cra crum .i. tenuis [illegible]
et [illegible] et est quinque [illegible] de pingue-
dine et est adiectivum inde macer [illegible] est non [illegible]
vel [illegible]
m b Macharibeus pugnator [illegible] et dicitur a macha
vel a [illegible] quod [illegible] .i. pugna [illegible]
n b Macharia sunt [illegible] vel luxuria

m b Machaius i. bellus
f p Machina est ars pugnandi et dicitur fabrica muri secundum papiam secundum huguccionem dicitur machina dicitur ab eo quod ingeniose paratur ut balista et similia unde Machina est belli rota machina, machina mundi Machina uero ciuis est pacis ingenium uis
m b Machomietus dicitur ille propheta
f t Machinationes sunt male fraudes cogitate i. insidie
d p Machinor -aris i. malum cogitare astute insidiari
m t Machinator dicitur ab ingenio et malicie inuentor
m b Macianum est pomum siluestre uel insimaris
f t Macies -ei uel macor et uenit a macio macreo macere uel macresco inde macilentus i. debilis et componitur a macie et lentus quasi plenus macie
f t Macredo uel macritudo idem sunt quod macies
m b Macrobicus longeuus i. senex et est nomen astrologi et dicitur a macros quod est i. longum et licos
m b Macrobii sunt homines duodecim pedum
m b Macrocosmus dicitur maior mundus uel seculum
f p Macrologia est longiloquium uerborum non necessarium
n p Pecudes || Macto est idem quod occido unde Mactat et necat iugulat atque trucidat inde mactator
m t Maculus est tunica pertingens ad pedes
f p Macula est deformitas coloris uel dicitur lesura uel deformitas uelleris et est uarietas coloris uel est dicitur culpa uel dicitur coloris i. immundicie uestigium
m b Maculosus i. uarius uel maculis plenus
n p Maculare est deturpare
m Madian cognitio uel iudicium et est regio ultra arabiam
n b Madeo est uel fieri madidum
a p Madidare i. rigare
a t Madifacere est madidum facere
m b Madidus i. humidus inde mador i. humor uel humiditas
f p Madula dicitur pannus per quem colatur liquor

fi p Magdalum est ciuitas egypti in magdalo
et est a dextra maris
m b Magdalum est castellum iudee de quo fuit maria
magdalena et dicitur turris
m b Magalia sunt tuguria pastorum uel conuenticula
uel casule pastorum uel domus pauperum et
alio nomine dicuntur tugurium uel casa
f p Magica est ars incantationum
Magice aduerbium ... ponitur pro magis
m b Magicus est ille qui facit magicam artem
m b Magniloquus est ille qui magna loquitur
c t Magiralis uel le id est pertinens domestice
c t Magistipelus id est miles pedes et dicitur compositum magis
pedes miles
m b Magister id est auctor doctor uel eruditor et
dicitur a magis et steron status quasi in maiori
statu positus
m q Magistratus id est maioratus sed qui aliis preest uel
dicitur dignitas magistri
m b Magisterium est [illegible]
m b Magisterium est dignitas magistri
m q Magnanimitas et magnanimus idem hinc fuit predi-
ctus uel magnum [illegible]
m b Magnanimus et qui et qui magnus animo et hec est idem
scilicet est audax fortis ad difficilia faciendum magna-
nimitas et est spontanea uirtus difficilium ag-
f t gressio // Magnes est lapis preciosus et est eius
natura quod attrahit ferrum
m b Magnum id est immensum
a p Magnificare id est magnum facere
m b Magnificus id est fortis
n b Magnalia sunt prodigia miraculosa
m b Magnurus id est [illegible]
m t Magnates dicuntur diuites liberi
m t Magnudere uel magnudari dicitur [illegible] quasi
[illegible] ab ipso primo

m s Magus · i sapiens vel illusor · plurale Et dicuntur
vno a astronomus et magi i philosophi dicuntur astro-
nomi ut legitur in epiphania dum magi ab ori-
te venerunt et dicit Crisostomus non maleficos sed sapientes
intelligunt Item dicitur in hystoria Magi a magni-
tudine sunt nominati Unde dicit Servatus magus est
qui prestigiator Et a nomine magus vel ars
magica et est scientia delusoria vel deceptoria
m s Manus est nomen vnius
f p Mala dicitur maxilla vel superior pars Genebacken
vel inferior
m p Malachias hebraice angelus est nuncius domini
f p Malachia vel malachima est herba medicinalis
m n compositum || Malachot i regnorum dei
m s Maleficus · i veneficus
n s Malefactum · i male factum
n t Maleficiere
m s Malleus est instrumentum fabrorum proprie ein hamir
m s Malesanus · i infirmus
m s Malchus regis servus
m s Malcoli ut legitur in glosa danielis dicitur sunt
novelli palmites vel secunda secta vel sarmenta
arancia que sunt nomina ignis
m s Malus prima longa feminini est arbor stans in medio
navis in qua vela penduntur Et malus a um
prima brevis · i nocivus Et malum est vicium quodlibet
et ponitur pro pena Et malus prima longa feminini est ar-
bor ferens poma Et malum est · i pomum Unde
Mala ferunt malos navis fert carbasa malus
F p Malua est quedam herba papilavarit Et ab eo nomine
dicitur aloia
m s Malumpunicum dicitur pomum rubeum tunc ab ... dicitur
et dicitur malumpunicum eo quod sit fauces puniceo ulru-
bra vel quod ... punica regione ... translatum
m s Malumamarum dicitur eo quod est acris saporis
n s Malumcitimellum dicitur quia eo quod sit dulcis pomi
et dicitur quasi cottum melle · i tamelle

n· s Malumcoditum dicitur eo quod est condicti saporis et
est malum orbiculatum eo quod perfectis sit rotundum
Et est malumellum eo quod est dulce pomum
Et sunt malamatiana .i. poma silvestria
c f·iii Malon .i. rotundum grece inde malum .i. pomum
f· p Mamille sunt ubera mulierum sed mamille significant
ubera potorum papille vero sunt capita mamarum
n· t Mamona ut dicit papias divitie vel de-
mon qui preest eis
m· t Mamon est diabolus mamone
c f·iii Manaechim vel manaathim compositum requiem iste
m· t Manasses vel manasses oblivio vel obliviosus
iste et fuit unus de duodecim filiis iacob
m· iii Manathan compositum .i. [illegible]
n· s Mancipium dicitur servus qui manu captus est in bello
et mancipes et iste sunt vel cum [illegible] qui
in bello capti et in servitute redacti
a· p Mano -as -are .i. fluere vel decurrere
m· s Manus est a vana manu tactus
f· p Manica est velud tactus vel manum
c f·iii Manicos .i. divinatio grece
f· p Manticina .i. caro que mactatur in macello
n· p Manipare .i. mancipium facere vel in servitute redigere
n· s Mandatum .i. preceptum et dicitur a verbo mandare
f· p Mandibula est maxilla pro gene
m· t Mando .i. comestor
f· p Mandrita est pastor animarum
m· s Mandros .i. ovis
n· s Mandrum .i. presepe ovium
a· p Manduco est comedere
m· s Manduco dicitur ille qui multum comedit
ad· s Mane .i. tempestive
f· [illegible] Manerius est modus vel cuius rei [illegible]
a· s Maneo est expectare
f· t Manes sunt dii infernales vel anime et est pluralis numeri tantum
m· t Mango est venditor equorum vel pastor vel

dr miles vel armiger qui manu agens com
m. s. Mangonaria sit quedam tela et dr a non
manus et ago
f. p. Mania i. insania vel sane mentis alienatio vel furor
et quedam potest per furia infernali
f. p. Manica dr cathena vel vinculum captiorum qua manus
captivorum ligantur ut in psalmo et nobiles eorum in manicis
ferreis vel est pars tunice vel camisie cooperiens
brachium
a. p. Manifestare p. in manifestum a. um et manifestatio
a. p. Manitare i. festinare vel mane ire
f. p. Manicliata dr vestis duplices manicas habens
a. s. Manipulus est ter de segete quantum aliquis una ma-
nu comprehendit et est dr societas ductorum militum
et sunt quedam pertinentia et dr a noc manus et pilum
quia ad instar dum solent pilos in hostes mittere per manus
f. p. Mampula dr id quod diaconi et sacerdotes habent
a. s. in dimissis /// Manichei et manichei i. insani vel
sunt heretici qui duo principia asserunt unum bonum
et aliud malum unum lucis et aliud tenebrarum et
per vetus testamentum negabant
f. p. Manna i. panis celestis
a. s. Mannus i. pullus vel equus parvus
a. s. Mansa dr nata de metrica
a. s. Mansionarius i. mansionis custos
n. s. Mansolum dr a manus i. manus et solum i. totum
quasi totum manibus fabricatum
a. s. Mansuetus i. mitis vel qui nulli infert iniuriam
a. c. in Mansium deus fortis in spectat
n. p. Mansuetare i. pollere vel mansuetum facere vel fieri
a. s. Mansus i. possessio agri
n. s. Mantellum vel mantellus est vestis qualis tunc
dimittit quam pauperis
f. t. Mantiledo est fetatis vel fraus
f. q. Manus prima facit pro cum est pars corporis animalis et dr
a manendo vel a minio/ est et idem est quod exercitus et
tunc est dr a manendo quia te fortiter manet in bello

uiq pes quos manus protecto vba plas Manus
vincta miscatus manus imago Cirpalcell
opus dicitur manus

f p Manubie dicuntur spolia vel dicuntur exuuie vel noctis spacia
d p Manticulari i furari unde manticulatus i furatus
n s Manubrium componitur a manus et brium mensura quia ita mensuratur quod manu potest teneri
n s Manulabium i vas ad lauandum manus aptum
n s Manutergium vel manutenium vel manumundium idem sunt
m s Manicus dicitur a quo magnus manus
m s Manuliarius dicitur qui facit manicas
f t Manumissio dicitur libertatis datio
m s Manticulatus i furatus
a t Manumitto est de iugo seruitutis eruere
q t Manualis i ad manum pertinens
q t Manufidelis aggetrawer
m t Mapale i domus pastoris et dicitur quasi manuspatium vel dicitur a mappa pergamena quia in illa domo vas apponitur mappa mense et potest scribi et potest scribi per duplex p.
f p Mabora est quadam velum
f p Marra est summa pertice
n s Marcere quod vi tercie coniugacionis sine supino et marcesco dicitur languere debilitare vel putrescere
f p Mappa vel mappula i mensale vel dicitur manupium quasi manus purgans vel mundans
f p Mantica est pera certa est bursa et capsa
c i Mamona syre est bonum lingua in macedoniis et sunt alie interpretaciones et dicitur a mamona syre i bonum lingua per abstracionem quia minime sunt bona
Marcellus et marcolus et baculus omnia idem sunt Et est nomen cuiusdam sancti
c i Maranatha secundum papiam interpretatur dominus venit vel dominus noster veniat vel dominus adventus

m.s Marcus est nomen mensis vel cor' dictus debilitatus corpore

m.s Marcidus i. debilis vel marcens

m.s Marcianus est nomen sancti pape

m.t Marcor i. marcor

m.t Marchio est nomen dignitatis vel dux regionis cuius regio marchia et est terra regio

m.q Marchionatus est eius dignitas

m.s Marchiatus est aliquis de marchia

f.p Marcista i. vestea cum bloze

m.s Marcus ewangelista vel apostolus vel filius Petri in baptismate interpretatur et est nomen avayte

m.s Mardarius vel martarius est aliquid

n.t Mare dictum est amarum quod est salsum et ethimologisatur mare quasi mira aquarum vero cinctum et mare generaliter est aqua congregatio sive collecte aque sive sit salsum sive dulce

n.s Maremum i. lavatorium in quo lavantur sacerdotes vestimenta maris rubri sunt et est nomen quod dividitur

n.s vel Marerubrum unde est mare sive aqua rubea scilicet terra circumstante est rubea ex qua rubedine i. fit vinum acutissimum

n.s Maremortuum dictus locus eo quod nil gignit vel tenet vivum ut nec pisces nec aliquid aliud

m.t Maretiberiadis est lacus tiberiadis

m.s Marenus est quidam piscis

m.t Margio est civitas Francie

f.p Margarita est candidazo gemmarum prima et dicitur a mari quia in conchis maris invenitur

m.s Margravius est nomen dignitatis

f.p Maria maris stella vel illuminatrix interpretatur et est nomen sancte virginis matris domini nostri Jhesu Christi

m.s Maritus cum mas secundum maritus i. nuptus mac

m.t Mas maris i. vir vel masculus dominum

a.p Maritare sit pro desponsare

m.s Marmorum est quidam lapis vel aliquod factum de lapide qui dicitur marmor

n.t Mars est mons parte sci [illegible] u[illegible]

m.t Maris dicitur [illegible] et [illegible] dicitur [illegible]

m.s Marrubium est [illegible]

m.s Marsalitz est [illegible]

m.s Marsupium vel marsipium est teca vel bursa

m.t Mars artis est una planetarum et dicitur quasi mors
[illegible] planeta est multum nocivus [illegible]
tatibus eo quod est calidus et siccus [illegible] invites
ad bellum

m.s Martilogium est sermo vel liber martirum

m.s Martirium i. testimonium

m.t Martir grece est testis latine

m.s Martinus dicitur qui martem tenet i. bellum vel qui
martirium tenens

f.p Massa dicitur coadunacio [illegible] rei [illegible] pondus
et [illegible] metalli

m.s Massarius est ille cui commissa est cura totius familie

m.t Mastix et vera [illegible] i. obliquus dicitur gummi vel
guttor et est herba valens contra dolorem dentium
in masticando ab ac

f.p Mastruga vel mastruca est vestis de pellibus
ferarum facta et dicitur quasi monstruosa

m.t Masathel plenus dei interpretatur

[illegible] Masaphat dei speculatio interpretatur

m.s Mathenus devotus interpretatur

f.p Matera [illegible] dicitur [illegible] rei et dicitur [illegible]

f.q Materies [illegible] angui[illegible] et [illegible]

[illegible] vel [illegible] et [illegible]

f.t Materialis [illegible] materialitas

f.p Matertera dicitur soror matris mee et dicitur quasi mater
altera

f.t Mathesis media longa dicitur divinacio in ma-
tematica et est divinator qui ex constellationibus
videt gesta futura. Sed mathesis media correpta
cum aspiracione i. doctrina vel eruditio in mathe-
matica i. eruditionalis vel doctrinalis [illegible] ma-
thematica i. doctrinalis scientia [illegible] facit
mathesis sed divinare mathesis

Maltida est i(d est) vel [illegible] vel que accidit [illegible]
Matrimonium dicitur quasi matris munium i(d est) officium
f t Matrix i(d est) receptaculum seminis in quo fetus concipitur
et formatur Et ipse dicitur pellicula muliebris in qua
retinetur infans conceptus i(d est) uarias cellulas
f p Matrona dicitur domina vel est mulier que iam nupsit
f p Matta est tegumentum capitis
f p Matthias donatus interpretatur et proprium nomen viri
m b Maturus dicitur quasi ad manducandum aptus vel id est
prudens vel tardus
adu(erbium) Mature i(d est) mane
n p Maturare est maturum facere vel maturescere
f p Matula est sayge top
m m Matusalem mortuus interpretatur
m b Matutinus -a -um i(d est) ad matutinum pertinens et est nomen
possessivum dictum a matutia et matutia est dea temporis
m t Mavors i(d est) mars et deus belli vel dicitur pugna
Mavortius i(d est) pugnator
f p Mavortia dicitur terra marti dedicata vel dicitur res
que ad pugnandum pertinet
m b Maurus dicitur niger vel [illegible] niger et maurorum
gente nigra dicitur etiam mauritanus i(d est) ethiops qui
alio nomine dicitur mauritanus vel mauritius et est
proprium nomen viri
f p Mauritania est quedam regio
n b Mausoleum dicitur sumptuosum et regale sepulcrum a mau=
soleo rege egypciorum sic dicta vel quo defuncto
uxor eius mire magnitudinis et pulchritudinis construxit
sepulcrum ita ut usque hodie omnia monumenta preciosa
ex nomine eius mausolea vocantur
f p Maxilla est diminutivum a mala sicut paxillus a
palo et est inferior pars mandibule || Et mandibula
dicitur a mandendo [illegible] partibus et [illegible] mandibule sunt den=
tes molares
m b Maeror est nomen [illegible] vel est
[illegible] vel tristicia et inde [illegible]
ab [illegible] i(d est) tristicia [illegible]
f p Macatum [illegible] i(d est) tristicia vel quondam

f. que a fisit

f. p. Mechanica zin ysidore est peritia vel doctrina ad quam est subtiliter fabrica omnium rerum concurrere et est quasi dicitur mechanica est ars diffi cusandi actu vnus vicios pulchre vite vnde artes manuales dicuntur mechanice quasi viliores sunt aliis artibus. Item mechanici dicuntur homines qui operant artes que sunt ad manum et materiam pertinentes

d. p. Mechor aris dicitur adulterari et est accipitur largius scilicet pro quolibet coitu carnali qui subsit inter duos et pro libidinosa concupiscencia et pro adulterina actio et pro illicita cupiditate vel dicitur mechatus

m. s. Mechus dicitur hic a fornicante vel meretrice vel dicitur adulter hec mecha i. adultera

n. s. Mechium est fornicatio adulterii

f. p. Mechia i. lucerna

f. t. Mechelensis est pars quedam in mundo

d. [illegible] Mecum vel i. cum se ad me

a. p. Mediare i. sequestrare unde mediator i. sequester

f. p. Medela i. medicina

d. p. Mederi i. sanare et regit dativum casum

m. s. Medistinus pro teste vel dicitur a intrinseco manens vel dicitur grece torunti quod pater in medio et dicitur a medius et stinus i. urbs vel civitas quasi stans in medio urbis

f. p. Mediana est quedam vena [illegible]

f. t. Mediamnis i. aqua dulcis vel dicitur navis vel insula aquis circumdata

d. p. Medicari est sanare et regit accusativum casum

f. p. Medicina vel medicamen medicatio [illegible] medelam

m. s. Medicus est ille qui curat vulnera

m. s. Medianus i. mediator

n. s. Meditinum i. medietas

f. p. Meditasoria est insula quedam mediterranea

f. p. Medica est genus leguminis

m. s. Mediolus est medietas rote [illegible]

n. b. Mediolum est foramen medioli
f. b. Mediolanum est ciuitas quedam in lombardia
n. b. Mediolum est foramen medioli et dicitur id quod
est in medio doliorum
m. b. Mediterraneus i. in medio terre situatus
d. p. Meditari est cogitare
m. b. Medius et mediator idem sunt scilicet qui ex latere (?) [illegible]
inter duos [illegible] est de [illegible] ad similitudinem
quod digito longissimo medio et dicitur medius
et mediator i. [illegible] quia medius stat pro christo
mediator pro christo vel virgine in bono aliud vero in malo
unde disiungit medius quod iungit mediator
m. t. Medo dicitur quasi mellis dulcedo
f. p. Medulla dicitur id est molle quod est in cavitate ossis
i. [illegible] [illegible] [illegible]
n. t. Mel grece appellatum apis est ab apibus non
[illegible] probatur unde apis grece mel dicitur [illegible]
n. t. Melfluenter ut est [illegible] carmina est mel in silua
n. i. p. Melliaratum vel melloratum est vinum melle mix-
tum vel dulcoratum radicibus
m. b. Mellifluus i. dulcis
m. b. Melampus est canis venaticus
f. p. Melancolica vel melencolia est nigra colera
a melan i. nigra et colera inde melencolicus
et est [illegible] [illegible] [illegible]
m. b. Melicus vel melicas i. musicus
m. t. Melanapiper vel melanopiper i. nigrum piper
n. s. Melligium est [illegible] [illegible]
m. t. Melo [illegible] est lignum [illegible] vel herba in ytalia quibus
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] dicitur melus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
f. m. Melos est dulcis cantus et i. [illegible] [illegible] [illegible] melodie
f. p. vel melodia / Melodia i. dulcis cantus
f. p. Melota [illegible] est vestis [illegible] de pilis [illegible] [illegible] [illegible] dicta
[illegible] vel melota [illegible] [illegible] pellis [illegible] quod dicitur
[illegible] et est valde [illegible]

m t Methello est proprium et quedam persidia vel agro
vel fatis et per ea ciuitatibus vacilla Metello
ut dicitur in historiis et in lege plenum vel plenitudo
f p Membrana et pellis tenuissima que est ala vespertilionis sed dicitur quasi de membris animalis tracta
vel dicitur id est tenue quod est in ouo circa testam atque
etiam pargamenum timothei 2º
q c m Mem est hebraica littera tradita et in lege ex
m b Sed ipso Membratinus est fractor pargamenti
m b Membranum dicitur vile pargamenum
m m Melchisedech rex iustus in lege
o t Memor pluris in memoria et memoriale
d p Memorari id est recordari
n d Memini verbum defectiuum id est recordor vel recordatus sum
f p Mena id est luna dicitur a mene quod est defectus
quia quando luna deficit luminis quo ad duos dies
licet usque plenum superiores habeat lumen vel est
est piscis qui ad lunam crescat et decrescat
f p Menas est saltatio bacchi
g m Mene id est defectus lune et apud hebreos dicitur luna
quia singulis mensibus deficit
f p Menda dicitur macula libris non emendata
m b Mendus mendosus perditus omnia in sunt
o t Mendax pluris in mendacium id est decem filium
n p Mendicare est pauperem et est petere elemosinam
in mendicitas id est paupertas in mendicus id est pauper
m b Menenum est id quod furor
f p Meninga est infimitas cerebri vel pellis que tegit
m b cerebrum || Memia sunt defectus muri dicta ab
eo quod minuunt circa ea in minuta et est grece id quod
premiat in muro
f t Mens dicitur ipsa anima cum meminit et sensibilia ad
memoriam reducit
f p Mensa uno modo ponitur pro instrumento vel tabula comedendi
alio modo ponitur pro altari quia ibi celebrantur perfecte
spirituales sicut in mensa corporali et dicitur a mene

i. defectus qui sepe fit defectus in mensa
n. s. Mensaculum et mensale idem sunt scilicet gansape
m. t. Mensulis est lud' in mensatibus ad usum
Menoles dicitur fructus crescens circa terram eius
frigide nature et cetera gerius ut tumnatur quibus ge-
na pina ad colorem glaucus
m. t. Mensurator est idem quod mensator
n. s. Menstrua vel menstruum dicitur a mensa et est
mulierum fluxus sanguinis sic dictus a cumulo luc
quo solet est fluxus evenire cuius contactu mulieribus
dicitur quia si mulier est menstruosa ex cruore
contactu fruges non germinant herbe et ligna
amittunt vigorem et odorem et arbores fructum
Et mulier menstruosa inficit suo visu ut basi-
liscus quia suo inspirat spiritus talis i. mediate de-
ferunt in menstruis. i. ad menstruum pertinens
vel ad mensem
m. s. Mensularius i. campsor vel negociator
f. p. Mensura est modus vel terminus rei scilicet mensura
et in mensuris i. mensurat
a. p. Mensurare i. moderare
m. s. Menstruum a' viii i. tempus mensis
f. p. Menta est herba odorifera teutonice myntze
adv. Mentetenus i. ad mente
d. n. Mentiri est contra mentem ire
f. p. Mentula est virga virilis
m. s. Mentum est pars facie sub ore ex barba
n. s. Mentatum vel mentarium i. hospitale
f. t. Merces dicitur precium vel solarium
m. t. Mercator mercatrix idem sunt scilicet qui emit et vendit res
n. s. Mercatorium vel mercatum dicitur locus in quo emitur
vel venditur vel est actus mercandi
d. p. Mercari est emere vel vendere in mercantia
d. p. Mercenari est vendere
f. t. Merces dicitur premium vel precium unde merces est mer-
cantium merces dicitur ex mercede

m b Marinarius est is qui servit pro precio vel conductus
pro precio

f p Maraca est vas poto vinosa ad portandum cob[?]

m b Marcedictum vel mercedictum est quod a mercede
et dicto quasi loquens pro mercedem et alio
nomine dicitur causidicus

m b Maripota dicitur a hoc merx et pota quasi imerci-
pota quittitur commutacio mercium vel vendicio
et emptio unde maripota est quedam confirmacio
vendicionis et emptionis

m b Marinus dicitur quasi meritatorem kirrig i. duos et
est unum placitare ... sunt ... alios amplius quam quadraginta cetibus distantes
vel dicitur quasi maritatorem ... et ... sermo
vel eloquencia

f p Marda i. stercus

m b Marare dicitur secare vel dolare ad ...

d b Marari fit deponens et componitur cum de et pro ...
Marcor dicitur egro marcor dicitur senius pro ... Marcor
sit primo si meritus sum ... secundo Et ...
in pro merendo

f p Marenda est porcio que datur laborantibus
in meridie comedere / in merendae i. in meridie comedere

f t Meretrix est mulier mala et dicitur quasi merens ...
sui ... scandalum et eterna dampnacionem
et dicitur a merendo et ... et ...
... pro ... merendo et dicitur Est ... con-
fusio insaciabilis bestia sollicitudo continua
indefitiens pugna quotidiana dampnum ...
tempestatis impedimentum castitatis ... conclusio
naufragium vas adulterii ... plura pauca
... in aspis insaciabilis ... mentipiud

m b Meretricium est pecunia que datur meretrici vel est
locus ubi meretrices se prostituunt

m. s. Martinus et uictricarius cui fuit ſcheluginator
uel lous
m. t. Marges est ceſpes uel cespes marges aviosi
mergitl est genus quod dicitur mergell garba
uotur inde margula diminutivum et est fimus
quod mergitur in lampade ad beneficium
lumen
m. s. Margus est funis cum quo messis col-
ligitur uel tollitur dictus a mergendo
dictus a mergendo uel est avis quae quia mer-
gendo cibum querit
f. p. Margula est situla vel urna quae hauriatur aqua
m. t. de fonte || Margo est i. strabus
f. p. Marga fa. gen. i. funda eyn korn gabil
m. t. Margo is. c. gen. tawethin et propria cum sub et
f. p. m. c. || Marica est arbor quae pura infructuosa
uel est silua
m. q. Madices dicitur quasi mea dies et est quidam a nove
mario et dies quasi cum est madices vel est pura
m. s. dies || Madianum i. dimidium diei operarius secundo
meridianum, fotum est cum madia
m. s. Matus i. silvanus uel priuatus uel vetus uel bos opus
m. s. Matrinum est id quod dignum est marcri
adv. Matis i. immobilia dicitur ... stabilis
m. t. Maror i. tristia
m. t. Marap est avis quae cum specit
f. p. Marcorium est tabula alium
f. p. Maritoria est domus ubi equus per marcede
laborat et post dominum perugio
f. p. Marusa est avis quae dulcis cantibus cum drossil
m. s. Marum i. vinum bonum et purum a fece separatum
m. s. Mare a. vna i. purus uel pelagus in hunc etiam
et quod maap et ad urbem mere
f. t. Mare el. est id quod ueditur uel emitur in

mirtamoni ij et quercus et plura sibi

f p Mesopotamia est regio syrie et a certis aquis fluentibus nomen accepit meson enim i. medium potamus aqua dicitur

m p Messias interpretatur cristus grece unctus latine dicitur

f p Messembria est urbs macedonie sed messembria est stella in septentrione sita

f p Messpina est arbor spinosa

m m Mestraim egiptus vel egipcius dicitur latine

f t Messis dicitur ipse seges et ipse dicitur est matura vel messis est tempus vel actus metendi

m t Messio onis i. abscisio frumenti

m t Messor est qui metens frumenta

m s Mestus i. tristis mite welth by thius wondid

f p Mesticia et mestitudo i. tristicia

f p Meta est finis vel signum alicuius rei cum zel

n s Metallum dicitur a metallon quod est species cum aliqua ut est ubi vena reperitur ubi species ultima est querenda Sunt autem decem genera metallorum scilicet aurum argentum auricalcum plumbum stannum cuprum ferrum electrum es et metallum est omnis circuit pli inde species eius et metallum est dicitur metallum ipse per molli et tusco pigmento

m s Metaplasmus interpretatur transformacio est species barbarismi quoniam aliquando sequitur volens ut bonum aurum

m s Metamorfoseos est liber ovidii tractans de transmutacione corporum et dicitur a meta i. de et morphos mutacio et corpus vel vita i. forma quia liber fecit de mutacione forme

q p Metamorphiste sunt heretici qui dicebant deum esse in kathedra aurea et angelos ei ministrare opera sua

q p Metagamiste sunt heretici qui dicebant quod sanguis convertitur in pane ut prius vas in a …

f p Metaphisica est sciencia tractans de quiditate

cum vero et de deo in methaphisica et est
a theon artem sciens

m s Metabulum est instrumentum ad inquirendum profunditates
aque aptum
Metalempsis est figura concedens per genus ad id quod
tendit ut per aristam segetes et per segetem
estatem i. et per estatem annum quemlibet

f t Metatetesis pro ea certa est figura grammaticalis cum sicut
quando littera vel sillaba transponitur ut temerarat tenebre
Metaplasmus pro ea certa est vox vel vox transpositio
ut dedo pratum videz aura flat
Metapasis est figura grammaticalis quando sicut quando aliqua secta
dum iubet opponitur et dicitur a metha quod est
de et pasis sentencia a quo hec plura continens de

f p eadem secta || Metella est genus tormenti quo
quis patitur sodiendo metellum quod aliquis faciebat

m t carptis || Metator est i.e. qui solum vel locum preparat
ad ventum potentis. Et metatores i. mensuratores

f t Metafrasis est interpretatio vel expositio et dicitur
interpres

m s Methaplasmus est quedam figura grammaticalis quicumque
sunt scemata sunt et dicitur a meta i. trans et plas-
mos formacio quasi transformatio quia 2am dominatum
est rei simonis i. altari spiritus transmutatio

m s Metheorus vel metaurorum vel metheororum
est liber loquens de elevatione et impressione
elementorum et dicitur unius elementi in alio i. aliud et
dicitur a meta quod est quod est elevatio littere

f p Methanonomia est figura grammaticalis quando sicut continens
ponitur pro contento vel causa vel inventio pro
inventore vel causa vel affectus pro affectente ut
pigra frigora i. que faciunt pigri et frigora

m s Meticulosus i. pauidus

f s Metada est via recta vel semita vel dicitur dimidium

n. p. Metator, aris, i. beare vel stuprare vel metari
m. t. constitue || Meta, ie, e. dr. hec messes collige
f. p. Metreta est mensura continens decem sextarios
ut dicit ysidorus sed cum quelibet sit sextarius
non est certa quia non est eadem quantitas in omni terra
vel etiam in eadem terra variatur cum in omnibus villis
f. p. Metropula vel metapolis est civitas ad
quam mensuram ad civitates disponuntur scilicet ubi
est archiepiscopus et dicitur a metron, i. mensura
et polis civitas vel dicitur metrotropolis tunc ma-
tropolis a matros, i. mater et polis civitas
quasi mater aliarum civitatum in metropolitanum et est
archiepiscopus in metropolitania, i. archiepis-
n. b. copatus || Metrum, i. versus vel certa dimensio
pedum et dicitur a metros quod est mensura quia
certa mensuratum est sex vel quinque pedibus
in metrum, -tri, unde addition et metrista, quod est
i. metrice faciens
m. p. Metrificare, i. versus facere
n. b. Metrocen, i. plus
m. q. Metus, i. timor vel pavor et venit a verbo metuo
-tui, quod est i. pavesco et facit superius in metulosus
i. pavidus vel timidus || Metam
f. t. [M]apalis est parva casa
f. p. [M]appa est tectorium pro panis
vel parva particula mensa
m. p. [M]icare est splendere et
proprie ad affusionem luminis
et facit superius ad dicam
... vel mungo quod ... metu
n. t. ... consignare ... potestas dei vel quis ut deus
vel est pax divina
... Michael hebraice seu hebraice dicitur vel dominator
f. p. Michaelteria dicitur amica et ... taxis ...
m. p. Micheas quis est iste vel quis deus interpretatur

f p Miatina vel miniatura dicitur mixtura colorum vel
Microcosmus dicitur minor mundus scilicet homo et dicitur
kosmos mundus et est compositum scilicet micros quia est minor mundo
quia continet in se naturam totius mundi quia convenit cum angelis
in intelligendo cum brutis sentiendo cum plantis
in vegetando cum inanimatis in existendo
m t Migale est animal quoddam dolosum gulosum et rapax
et est proprie animal
n p Migrare est transire
m t Mirina est ordeum vel palea secundum Hugucionem dicitur
quasi mirinata in plurali sunt palee vel tritura frumenti
permixta vel aliud commixtum aptum ad ablucionem
vel est confectio diversarum rerum boni odoris
Miliciaceli sunt angeli vel duodecim signa zodiaci vel multitudo stellarum
c t Miles id est quiris et componitur commilito dicitur a mil-
le in milicia et est nomen dignitatis
d p Militari est miliciam exercere in militare
o t Mille est numerus ... et fit decies centum
m b Millesimus id est millenus
m b Millenarius est unus mille
n b Milium est quoddam legumen a multitudine fructus vocatum
vel dicitur a mille quia sic quod dicitur unum granum
mille seriatum hic percepta fit mille
c p b Milvus est avis que mollis viribus et vo-
latu insidiatur avibus domesticis
n b Millefolium est herba quedam
n t Milia est numerus multitudinis ... et potest declinari
cum tria deinde et plurali hec milia horum miliadit
m t Milago vel milagogus est piscis quidam et volat
quando super aquas et ... cum super aquas tem-
pestatem designat
f p Mima est uxor ioculatoris
m b Mimus est ioculator vel leccator
f p Mina vel minia est libra vel talentum secundum et pars
Et hec Mina est altitudo murorum vel comminatio verborum

a.p. Minare est pellere unde pastor oves baculo minat lupus minatur
o.t. Minax i. comminatiuus
f.p. Mina dicitur vna minatoria
f.p. Minera dicitur radix l(vel) gleba vel vena terre ex qua colligitur aurum vel argentum l(vel) alia metalla unde minerale et mineralia in plurali et sunt corpora in compositionis et partes terre ex vitriola ut plumbum vel aliud metallum
n.t. Mingere est urinare unde mingens ad parietem nomen quod et dicitur canis vel infans qui surgere nequit unde urinale et est vitrum in quo sumitur urina
f.p. Minerua fuit quedam virgo que a gentibus est dicta quia plures artes adinvenit et maxime lanificium
d.p. Miniculari i. auxiliari
adv. Minime et minimum adverbia idem sunt scilicet parce
f.p. Ministra est vena pulmonis
n.s. Ministerium i. seruicium et venit a verbo ministrare i.
a.p. Seruire || Ministrare sunt frequentativum minari et venit a minor. aris.
f.p. Minorursa et septemtrio idem sunt et est nomen compositum ex duobus verbis
m.s. Minus imperfecte comparationis atque neutri in nominativo singulari i. valde paruus
Minium est color rubeus
a.p. Minorare est minus facere
a.t. Minuere l. remittere restringere et quandoque tunc construitur di
m.t. Minutor est ille qui mittit sanguinem de vena
n.s. Minutum est quoddam pondus scilicet media pars quadrantis secundum astronomiam est sexagesima pars unius gradus
m.s. Minutus i. paruus vel modicus
n.s. Minutatim i. minutas partes diuisum
a.p. Minutare i. minorare
m.t. Mioparo vel miaparonica longa e nauis facta de scirpis et corio superducta qua utuntur

m. b Egipti // Miraclium i. signum vel ostentum
n. t Mirabilis i. mirificus et uerbo a uerbo de quo mi-
n. b Viri // Mirificus i. mirabilis
n. b Mirificus idem sunt eciam pro des inde mirifica et mira-
f. p bilitas // Mirica est arbor que nascitur in so-
litudine et saposo gummo // vel est lignum infruc-
tuosum ... steriles
n. b Miriditas est idem quod mirabilia ...
n. t Mirmidones sunt populi ... qui vivunt laboriose
n. b Mirotechius dicitur a miron i. ungentum et techne
i. labor et est ille qui laborat unguentum
q. p Miropola vel miropola e i. ille vel illa qui vel
que vendit ungenta
m. b Miropolium est statio ubi venduntur unguenta
f. p Mirra est arbor arabie altitudinis quinque
cubitorum cuius gummi est eciam mirra et dicitur
amara inde mirratum vinum et e contra vinum
inde eciam mirratum et est locus ubi crescunt mirre
inde mirrato
n. b Mirrum est ungentum odoriferum de mirra factum
f. b Mirtus dicitur arbor que pulveraria et aromatica
temperata // eciam dicitur herba que et dicitur amara
inde mirtatum i. amarum
n. b Mir. Mirtetum vel mirtetum est locus ubi crescunt
n. b Mirti // Mirtinum est aliquid factum de mirto et specie
oleum de ea arbore
f. p Mirtogia est pellicula in corpore
n. t Misael dei attractio interpretatur et est indeclinabile
m. b Miri // Misce i. se fundere aquas vel et quo
... in ...
n. b Miser ra rum dicitur a mittendo quia pauper di-
mittit felicitatem et idem est quod infelix vel pauper
o. t Miserator est ille vel illa qui vel que est
compaciens super malum alterius
f. p Misericordia est virtus animi quam unus alteri malum
illatum indigne condolet et miserendo succurrit

d. b Misereri construitur cum genitivo et dativo et misericordiari tamen accusativo / et misereri est condolere tantum et hiis subvenire non possumus sed misericordiari ad opere comprobatur

Miserat vero impersonale cum accusativo et genitivo construitur et est idem quod miseriam habere

m. b Misaticum i. nuncium vel negocium

q. p Mista est auctor sacri misterii

n. t Missile dicitur telum vel iaculum

q. t Missilis est aliquis aptus admittendi

f. p Misna est nomen regionis in misniensi et dicitur a dicta regione

f. p Missa est hoc tempus sacrificii

n. t Missale est liber continens missas

m. b Misticus dicitur sacer divinus occultus significativus quod est secretum et occultum habens intelligentiam [illegible] et dicitur a misterium et dicitur a mistim quod est i. occul-

m. b tum unde || Misterium est res secreta vel sacrum absconditum vel prefigurans occulta

m. b Misteriarcha vel -archa est sacrorum princeps vel rector misterii

f. p Mispila dicitur arbor quedam et fructus dicitur eodem nomine

n. t Mitescere i. mitigare

a. t Mittere i. legare et componitur cum quattuor prepositionibus di ad in sub a pro tum re

q. t Mitis est id quod nullum pertractat in mite adverbium

g. m Mithos i. gutta vel fabula unde in mitologia vel mitologia et est sermo fabulosus et dicitur a mitos i. fabula vel fictio unde et logos sermo sed tamen est vel a [illegible] sum [illegible] scriptum est id est [illegible] filius vel lioniceh

a. p Mitigare i. mitem facere vel placare

f. p Mitra est infula vel ornatus capitum unde mitrare et dicitur mitra scilicet ornare

n. b Mirtillus est [illegible] [illegible] vocatur et dicitur

a mixtio a quo mixtus ta tum et mixtura et
plura alia et sic de aliis

f p Mna est grece ponderis sed
multi codices habent mina et
id est unum quod primum est grecum
2m vero latinum

m m Moab tractus est propter et ...
et dicitur filius loth quem ge-
nuit ex filia sua unde moabi-
ticus et est .a. de quo moab

d p Moderari dicitur temperare abstinere refrenare te
parare ... et .i. ... et modero fit activa
voce fit et cetera ... papia

m b Moderatus .i. temperatus et facit unde moderato .i.
temperantia et moderate .i. modeste

m b Modernus .i. nouellus

m b Modestus vel modestus dicitur a modo ...
unde modestia .i. taciturnitas vel honestas

m b Modicus .i. temperatus unde modicitas

m b Modius est mensura quadraginta ...
i. sextariorum viginti duorum

a p Modificare .i. moderare vel temperare

m b Modiolus vel mediolus ... id est parva mensura
et mediolus est lignum rotundum quod est in medio
rote per quod transit axis in quo et radii sunt ...
... infixi

m b Modrus vel modarus est mensura vini

m b Modulus est mensura vel cantus modus et est di-
minutivum a modo et dicitur tropus scilicet cantus misse
matutinarum vel vesperarum et post modulatio

d p cantus // Modulor fit dulciter cantare vel melo-
dias facere .i. ... et modulo activa .i. et cetera ...

n t Modulamen vel modulatus est cantus dulcis scilicet

m b melodia // Modus est idem quod mensura vel tempora

m t Moyses famulus dei interpretatur vel legislator
et dicitur a moys .i. aqua quia est non vi qui repertus
est in aqua
f p Mola e dicitur pulvis ex farina et aqua et sale
quo olim corum animalia immolandi ea spargebantur
et si patientes ferebant bonum signum erat si autem
repelle iaciebant malum erat signum. Item mola dicitur
lapis .i. qua frumentum teritur in mola asinaria
et dicitur pondus quantum asinus scilicet potest portare
m t Molaris dicitur lapis magnus ad modum mole
et dicitur dens maxillaris quia molit cibos
n s Molatre est instrumentum latamorum
n s Molendinum est locus ubi teritur frumentum in mo-
lendinatur
f t Moles .i. pondus quantitas magnus lapis quibus
vel magnitudo
n t Moliri moliri idem est multum vel molitum .i. superius
sit actio terere vel operari
m s Molestus dicitur .i. ce quasi vestes lugubres insigni
doloris et hinc quasi merens non testatum est
molestus quia mole gravatur in molestia .i. tristicia
a p Molestare sic perturbare vel tristem facere
f t Molicio .i. mali meditatio
m s Moguns vel moguntus dicitur latinus ponitur vel est
nomen quasi aque in magnitia et est civitas
quedam ubi erat rivus in maguntinensis et sunt
cives dicti inde
d q Molior est cum difficultate conari et ponitur de
magnis rebus machinare parare fabricare quasi
cogitare disponere vel commovere agere facere
q t Mollis dicitur levis vanus flagiciosus luxuriosus
in mollicies .i. levitas vel vanitas
n s Molleo es e est esse mollem in mollesco
a q inchoativum || Mollire est temperare vel

mollem reddere

a. p. Mollificat i. mollem facere

m. s. Molossus dicitur canis magnus et robustus i. domo nutritus vel dicitur canis molendinarius et dicitur molossus quasi mulossus vel dicitur a mole i. quantitate quia habet sui quantitatem et magnus est corpus i. censu vel molossus est quidam pes in metro constans ex tribus longis sillabis ut maiestas et dicitur a molosus adinventore qui primo pedem illum invenit vel molossus dicitur a. ocia [illegible] molossia que est dicta a suo gubernatore molosso nomine vel molosi sunt dentes molares

m. m. Moloch est nomen ydoli

n. s. Momentum est dicta pro puncti vel quadragesima pars hore vel dicitur pondus vel momentum est filum stateram vel lingwa i. transversali ligno posita per quam agnoscitur utrum lances i. trutina debite vel equaliter ponderant

m. s. Momentaneus -a -um i. transitorius

f. t. Monas -adis dicitur singularitas principium numeri quod dicitur unus vel unitas vel singularitas

m. s. Monachus dicitur quasi unus alicuius tristis in monachatum i. talis principatus

f. p. Monacha i. monialis

m. s. Monarcha dicitur a monos quod est unum et archos princeps quasi princeps unius terre vel quasi unus princeps i. solus singularis terre unde monarchia vel monarchia et est talis principatus singularis

n. s. Monasterium patet

n. s. Monacordium est ludus unius corde

n. s. Monimentum i. memoriale vel memoria vel quicquid ad memoriam revocat [illegible] et dicitur quasi monens mentem

a. s. Moneo mones monere manere in manico

f. t. Monialis est monacha

c.i.p. Monedula est avis quedam
m.t. Mobile est ortus uniuscuiusque i. patrie
m.b. Monogamus est unius uxoris vir et dicitur
a monos i. unum et gamos mulier
f.p. Monogamia est mulier nupta uno
m.b. Monoceros i. unicornis a monos i. unum et ke-
ros cornu quia unum cornu in medio frontis
f.p. Monomachia est quedam ex partibus in quo monachi
ponuntur vel dicitur singulare certamen duorum
sicut quod fit inter corpus et animam et dicitur a monos
i. unum et machia i. pugna quasi singularis pugna
m.b. unius contra unum // Monoculus est qui habet unum oculum
et dicitur a monos quod est unum et talmus oculus
m.b. Monotaurus est quod habet caput bovis
a.t. Monstrare est iudicare
Monstrum ut ait papias est id quod nimis
grande nascitur ut puer habens duo capita
et dicitur a monstro quia aliquod futurum monstrat
f.p. vel monstrum marinum // Monasteria est [illegible]
quod solitarie habitatur ab eis ut [illegible] et
dicitur a monos i. unum et sterion [illegible]
g.m. Monos dicitur unum grece
Monspessulanus est civitas quedam in ytalia
m.b. Monstruosus est plenus monstro
m.b. Montanus est a habitans in monte vel est he-
m.b. rus quidam // Monticulus est parvus mons
Monumentum est sepulcrum mortuorum et dicitur
quasi monens mentem [illegible] ut cogitat de
morte quia monet nos ad bene agendum et
ad memoriam defuncti
f.p. Moneta est quedam nummisma
m.t. Mons est tumor terre in montana mota-
norum et dicitur alti montes
f.p. Moraria i. taberna

f p Mora est protractio temporis
g t Moralis i. moribus plenus
d p Morari est cunctare vel mora trahere et morari
dicitur detinere
m s Morbus est lesio vel infirmitas unde dicitur mor-
bosus et morbidus i. egrotatus
a t Mordax vel a verbo actio mordeo
f p Moria terra visionis in qua est mons montis
in quo habraham ascendit ad ymolandum filium
m t suum ysaac || Morio . onis . est id est [illegible]
m s fatuus || Moriceratus i. mores [illegible]
m s Morosus producta i. [illegible] plenus moribus [illegible]
[illegible] dicitur tardus [illegible] mos morosus mora
unde fit morosus
f p Morella est quedam herba dispo[illegible] rape quis
et est quedam avis
f p Morphea est in medicinis [illegible]
f t Mors est dissolutio carnis et anime [illegible]
m s mordeo || Morsellus i. parvus morsus
n s Mortarium dicitur a morte et [illegible]
quia in eo terit moritur unde mortariolum
et est vas [illegible] in quo [illegible]
et prognosticabat [illegible] ad bi-
bendum vel non
g t Mortalis et mortifer [illegible] i. mortuus
m s Moribundus i. [illegible] moriturus
m s Morigerus i. consentaneus vel [illegible] vel a-
[illegible] mores
d q Mori i. opprimere vel decedere et [illegible]
[illegible] sunt [illegible] quia [illegible]
[illegible] morior orior [illegible]
vel [illegible] ut orior morior
[illegible] declinando potest
[illegible] vel [illegible]

a p Mortificare .i. occidere

m b Morticinum et morticinus componitur a morte et cedo et sunt adiectiva cui mors violenter est illata et hec penultimam producunt secundum quosdam. Alij componunt a morte et cado et tunc corripiunt penultimam secundum quosdam. Et sunt adiectiva mortuum in infinite vel morbidus. Unde versus // Morticinia cadunt ferro morticinia morbo

f m b Morus, ri est quedam arbor cuius fructus dicitur morum

m t Mos .i. consuetudo vel est quedam lex vivendi constricta vel est non scripta lex scilicet usu retenta vel vetusta ab antiquis approbata consuetudo

m p Mozella vel mosella est nomen fluvii

m t Mosillis est quidam mons

n t Mastus cum te est id quod fingitur mone

m n Motus, tus, tui est transgressio de uno loco in alium et venit a verbo moveo

m b Motivus .i. motabilis vel mutabilis et venit a moveo unde motus, ta, tum participium et moto, as, are, verbum frequentativum

adu Mox .i. statim vel confestim

m t Mucor vapor est sapor panis in mucidus vel mucidis et est panis qui mucorem

...cina est vitas quedam

f t / m t Mucro est gladius longus vel cuiuslibet rei acumen et ipse est id instrumentum scilicet gladius cum acumine ipse pes abscindatur

n n Mugire .i. boare vel sonum vocis facere unde mugitus et est quidam clamor

m b Mucus .i. mucor vel putredo

n b Mulcere .i. dicitur placare, delectari, mollefacere

m b vel affirmare // Mulciber est faber iovis et

quasi mulcens uberem i. stud

n. s. Mulctra est fiscella seu instrumentum ligneum in quo exprimitur caseus et quandoque sumitur pro sporta. Item mulctra est tempus in quo dicitur fieri caseus. Item mulctrale est locus in quo fit caseus unde uas mulctrum mulctrale locus mulctra. Item tempus. Item mulctrale dicitur uas in quo fit caseus.

f. p. Multa te. non femininum dicitur pena pecunialis uel uindicta et dicitur a multo as. Item secundum quosdam dicitur a multum et potest esse primitiua. Item secundum alios multa dicitur a molestus i. molestia unde dicitur patiuntur multas pro uili corpore multas

a. p. Mulctare i. multare

f. p. Mulgetaria dicitur ars ipsius que mulierem nerarum que desiccantibus deficit uis pariendi

f. t. Mulier i. femina et dicitur quasi mollis aer quasi mollis est ut aer uel dicitur a mollio is. et tunc quasi per ius bene in glosa uel dicitur mulier quasi mulcens herum et tunc dicitur a mulceo et herus et secundum quosdam dissipatos quia peccatum locum in glosa

q. t. Muliebris is. i. femininus uel femineus

f. p. Muliercula i. parua mulier

m. s. Muliarius uel mulierarius i. frequens mulierum appetitor

m. t. Mulio onis est pastor mulorum

n. s. Mullicas. eis dicitur lac de mamma mullis optime

n. s. Mulsum est uinum melle mixtum seu potata de uino et melle mixta et secundum quosdam mulsum dicitur secundum papias. Item secundum alios mulcetas dicitur pinguedo lactis de qua fit caseus. Item dicitur ydromel uel medo secundum quosdam. Item sumitur pro musto uel uino nouo ut in libro aserte eat ut comedite pinguia et bibite mulsum. Item exponitur secundum quosdam dicitur mulsa se. i. facio eius

Multare dicitur condempnare uel grauare punire et est in pecunia sed stricte loquendo est idem quod

multe et tussiunt p primine q ad puit
mollem fit cui q qterit ossa sua et ru
gu gruentem vel a molo .is. . vel si: quis ipso
et mulsa i supio v i o mutando fit multo
as miror de qnsi q apponit fe. t. dictos
mulctare et mulctatus mulctata tu.
cio no fit verb in ad multa .te. et promulta
que ad pena ut p but sup
m t Multator .i. pressor vel qui blandis
vis mulcet .scz. blanditor vel idem ē qz mo-
lendinator qui molit et qterit frumenta
o t Multiplex est nom adiect .i. varius et est
quidem omnis se dois q qtegit tyrsalibus et
sunt quibz ve quite multos pedes vel plicas
a p Multiplicare .i. multas plicas facere inde multi-
plicator et multiplicitas
m b Multivarius .i. multilinguis inde multifarie adv
.i. multis ad vel multi ai ymone et p io adverbio
multimodis i vat vel etiam multifariam pone
m b adultia || Multivolus .i. multum volens vel
est petens sedulus vel patens et multivola ē
que adultera
a t Multiloquax vel multiloquus verbosus idem ꝑ
inde multiloquium a multum et loquor
m t Multipes est qz vmis qui multos pedes et
trahit sanguinem et est sunt qlibz ve multos
pedes habens
m b Multiscriptus .i. multa scribens
a p Multigena ad multiformis vel est ad multi-
generis. na proca ꝑ to pera bius
m b Multigamus est vir qui habz multas vxores
f p Multivira est mulier que multos habuit viros
m b Multicium et multicia multiorum i plu sunt tenues

panni lucidissimi facti de nobili sato et lano
m s Mundus est aditus operabilis et nobilis quod tamen
uenit que specializatur in multis et multi-
m s modis / Mundus est ad quoddam quas legas aures
a p Mundare i. purgare
m s Mundus secundum i. orbis et dicitur mundus quasi nunc mundus
sed aditus quod est qui purus / in immundiciis i. peccatis
et immundiciis
m s Mundus muliebris dicitur apparatus ad ornatum pertinens
a t Mungere est purgare sordes candele et hoc est i.
mundicia de naso pro emunctorio Rursum potest pro decipere
in emunctorium et est forceps cum quo candela mundatur
et quidam cum pro possessione alibi vel potius in i. laurea
store de suo allopio
q t Mundialis i. secularis
n s Munium est officium debitum vel munus vel beneficium
q t Municeps dicitur quasi munus capiens scilicet stipendarius
n s Municipium dicitur castrum minimum in confinibus regionum
ubi solent morari stipendarii qui accipiunt mu-
nera i. munera pro custodia castri Sed dicitur eciam ter-
ritorium, civitas vel villa vel castrum in quo habitant
stipendarii vel dantes beneficium
m s Munificus i. liberalis vel largus unde munificencia i. lar-
gitas vel liberalitas
m s Munerarius dicitur munere avarus
f t Municio est firmatio vel custodia castrorum
a q Munire est firmare vel fallare
n t Munimen et munimentum idem sunt
n t Munus i. donum vel attributum aliquid vel in munus-
culum diminutivum
m s Munusculum est id quod sumit pro munere ius gratie
a p Munerare i. premiare
n t Munimapialia sunt munera data regibus vel principibus
n t Murale i. murus in muro -alis et muratus
f p Murra est fex i. feculum olei amurca vero superior

unde licet etiam sumentur in aliis verbis

f p Murena est quidam piscis marinus cuius sanguine tingitur purpura et aliquando dicuntur esse species similes anguille

f p Murenula est parva murena vel ornamentum colli mulieris scilicet catena aurea ex auro et argento facta ad similitudinem piscis murene ordine flexuoso

f t Murex est piscis marinus et alio nomine dicitur murena

c p Muricida vel muricida est ille qui interficit mures

c s Murinus vel murinus est avis quedam

f p Muria est stilla purpurea vel gemma candida

m t Muriceps muricis murilegus catus omnia idem sunt

n p Murmuro as avi est frequenter loqui cum indignatione murmur murmuris aliquando idem est quod murmurare et est sonus loci submissa et querulus in valle [illegible] ut multum murmur cum [illegible]

c s Muritus vel muratus id est muro ornatus

c t Mus est animal parvum in domo multa corrodens

f p Musa est dea aque vel ingenii sive vel dei cantatrix et dicitur grece moysa id est aquatica

n s Musarium est animal quoddam infestans araneas et formicas

Muzatum carmen erat in templo in quo respondebant domina principum vel virginum ad officium architectura templi sed Hebrei dicunt musatum fuisse organum a templo in quo sabbato cantabatur

f p Musca est bestia volatilis et aliquando parva et debilis

m s Muscatum est fructus cuiusdam arboris que dicitur muscatum

f p Muscipula est instrumentum ad capiendum mures dicitur a mure et capio

c s Musicus dicitur a musa et hec pertinet ad paucos

m t Mussitator id est murmurator vel dubitator et venit a verbo mussito et mussito id est frequentativum unde vel murmurare et alio nomine dicitur mussitator

Musculus dicitur piscis minor vel piscunculus secundum ...
...unda ad modum musculi vel etiam est caro mol-
lis lacte vel nodosa caro que est in tibiis et in brachiis

f p Musica est una ars de septem artibus liberalibus
dicta a moys quod est i. aqua latine quia olim post inventa
fuit in aqua et in aquaticis instrumentis

m b Musicus est a sciens istam artem

n b Musium est media species muris

n p Mussatio i. dubitatio vel in se loquens murmuratio et
mussitatio vero frequentativum

q p Mustela est animal quoddam et dicitur quasi longus mus et
a mus et telum i. longum

m b Mustum est vinum novum inde mustatum et est species
vinarium Et muscus est gleba miri odoris
secundum ameus Et muscus dicitur id quod crescit ex ve-
tustate lapidum vel lapidium

a p Mutuo as i. mutuum dare unde hic mutuator aris
et hic est qui mutuum accipit et componitur ...
mutuo vult de ptecum secundum mutuor accipientem

m t Mutescere per stivone ver[illegible]

a p Mutilo est aliquid ... truncare unde mutilatus i. truncatus

a b Mutilus est a cui membra sunt truncata

a t Muto onis est avis et dicitur quia mutus est minime
loquitur quia in tota animalia ... sonum facit et ...
et in vale pone pro tibia vili

m b Mutatorium est vestis i. tosa pro qua sumenda alia
mutatur

m q Mutio is ivi dicitur murmurare vel ad modum muti
loqui est ... ipso tenere mutum

a b Mutuus i. mutuo datus vel acceptus unde hoc mutuum
id quod mutuo datur et accipitur et dicitur mu-
tuum quasi a me tuum vel ex meo tuum vel econverso meum

m b Mutus dicitur a mugio quia mugit et non loquitur vox
a mo est homo secundum mugitus // Etiam de n 2c

Nabal stultus vel sapiens
interpretatur
Nabath vel nabant fuit
primo genitus ismahelis
m i in nabatea et de regione
nabath a domo sua est dictum
m i in non regio regis esse fecit
adorare tamquam deum
m in Nabal stultus interpretatur
q t Nablis est aqua ad natandum apta vel ablis
nablum hebraice psalterium. organum dicitur hic
secundum papiam in epistola et secundum regum primo
capitulo ... psalterium et na-
blum dicitur psalterium est citara tamora vel so-
na decem cordis apta que percutitur cum plec-
tro nablum vero est instrumentum duodecim sonans quod
super quam cantatur digitis quod apud iudeos sicut dicitur
et tria ... organa
Nabo deus philisteorum interpretatur
m t Nables est idem quod supra nablum
f t Natus dicitur nascendi proprietas seu actus vel passio nas-
cendi Et hic natus est genus secundum usum cognationem
et collationem ab alia dispersa ut terrenita ab ...
Et hic natus dicitur provincia vel regio vel terra parens vel
...
Nathinei vel nathinei hebraice submistrantes
dicuntur ...
p p Nactus -ta -tum dicitur adeptus vel consecutus et assecutus
a nanciscor vel naciscor id est accipio quod apud ali-
quos dicebatur nancio est et nactus sum
et secundum quosdam est idem quod consequor vel adipiscor
f p Narta est genus vel ... que ... ab ...
f t Naiades est dea aquarum vel dicuntur nimphe fluminum
vel fontium et dicitur a nays grece id est aqua latine
f p Nancta est nomen dee sic ... et dicitur ... dea
diana alio nomine

nanus est paruus homo

m p nautes .i. natantes a no nas ac-
natidus .i. fetidus

g n naos uel nao .i. templum latine

g t naophilax .i. custos templi

f p napa est idem quod rapa

f p napia uel napta est herba sterilis uel florida
et dicitur a nape .i. flos et herba

f p napta est purgamentum lini uel cuiuslibet alterius rei

f s nardus di est herba spinosa et aromatica fra-
gili radice sed nigra et foliis densa unde plu-
rates conungunt .i. spicam in nardum nardi et dicitur
unguentum de tali herba

n s nardipisticum est fidele et purum unguentum sine
omni impositura uel deceptione alterius speciei pisticum
enim grece fidele dicitur latine

n s nardispicatum dicitur quia sit nardi spica .i. eo sit uel
quia de spica sit factum ita dicit Hugucio Item legitur
in historia nardus frutex aromatica grossa
radice sed breui et nigra et expressissimi odoris
cuius folia et spicas pigmentarii celebrant
De ea arbore fit duplex unguentum unum de spicis
cum quibus est permixtum foliis et dicitur nardispicatum et de ca-
cumine preciosum. Aliud autem unguentum fit ex
fructu eius arboris et id est minus et dicitur nardi-
pisticum quasi fidelius et melius est tamen de foliis
unde Maria Magdalena attulit alabastrum nardi-
pistici unde nardispicatum de spicis sit tunc
pisticum ac nardum est fideles sive fidele ut in textu

n s narcisus uel narcus est quedam species flore

n s narsicum est herba quedam

n p nare est idem quod natare

n t nar ris est fluuius quidam et est foramen nasi

n s narg. .i. socius uel dicta

a p narrare est dicere uel manifestare refertur est
dicunt unde Ruc noua est narre est refertur narrata
sedo

m b Nasus est id per quod odor intrat et exit
m b Nasutus est ille qui habet magnum nasum
f p Nata est idem quod filia
f t Natalis est obitus sanctorum in terris quia tunc nati
sunt in celis sed in kalendario dicitur natale. Item
et nativitas quia nativitas appellatur a matre in terra
ut nativitas christi sancte marie sancti iohannis bap-
tiste. Et natale vel natalis dicitur obitus sanctorum
in terra. Unde natalicius i. ad nativitatem pertinens. Et hoc
natalicium i. nativitas.
f p Nascula est fibula qua vestis constringitur
m b Natatorium et natatoria in plurali sunt
loca in quibus homines solent natare lavan-
do notatis. Et natatoria in plurali dicitur piscina
vel collectio aquarum
f t Natis lunates dicitur villa vel ilia posteriora in sessione quia
in ea natura sedet in sessione vel in ... || ilumis
m b Natinnei hebraice ypodiaconi subdiaconi
dicuntur latine
f t Natrix est serpens qui ad aquam veniens ita
ad venenum efficit ut bibentes ex ea inficiuntur
f p Natura dicitur a nascor et idem est quod nativitas. Item
natura dicitur deus qui omnia creavit et nasci
facit. Etiam natura dicitur quedam causa. Item dicitur
complexio. Etiam dicitur vis in terra rebus corporibus
(?) filia pertinens
a p Naturale est dare operam vel est meditum secre-
tum (?) facere
Natus ti i. filius sed alio modo est quarte declinationis et ... ab eo
quod est nascor
m b Nauclerus dicitur ille ad quem pertinet regimen navis et
componitur a navis et clerus quod est sors quia sorte
[illegible] navem et [illegible] datus ad custodiam
navis || Naufragium dicitur navis fractio
m p Naufrago et naufragor dicitur participium

Unde patitur et naufragia pati
M. b. Naufragus est navigator in mari a navis
et frango quia cottidie patitur defractionem
M. b. navis || Naviarchus vel navicularius naviga-
tor nauta unde dicitur quasi rector navis
n. p. Navigare est navem agere vel vectare
n. b. Naulum -li est precium quod datur nautae seu lucre
f. t. navis || Navis est instrumentum fundendi per
aquas et dicitur a nando i. aqua
f. p. Nausea est vomitus qui fit propter aliquam fetidam
sentinam navis sit vel dicitur vocabulum faciendi sub
affectu in nauseo -as i. vomitum pro
m. in Nausum est illud quod est inter nucleum et testam
nucis vel dicitur id tenue unde quasi pellicula fundas
nucem et est magna quam nucis desiccatur et
est nullius valoris etc. et composita nausi solet
capi pro nichilo ut vel nausipendo i. vilipendo
vel parvipendo vel floccipendo i. quasi pro nu-
cis pro nichilo puto
M. b. Naurus est sapiens vel celer vel strenuus
f. m. Nazareus est puer in ea etate et interpretatur flos capi
vel mundus vel novellus germen sive custodia
M. b. aut separatus || Nazareum est a deo dicata civitas
vel villa etc. Ihesus dictus Nazareus quia est na-
tus in Bethleem i. Nazareus autem i. regum passus
et Nazareus interpretatur floridus vel floridus vel ger-
minalis mundus vel sanctus sub virtute vel gratia

Ne adverbium apponitur pro non sicut vel
precedit ut ne facias et est
adverbium prohibendi Aliquando
ponitur pro ut non cum aliquid precedit
ut rogo ne facias quod Tertio
ne sumitur pro an vel utrum et tunc
corripitur unde [illegible] ne pro an sumitur ne longa vero
semper Quartum dicitur ne pro utrum ut ne bonum nunc est

sanguinem ubi fuit ibi ros factus sub dubio Item
quam ups. Si nil precedit et non dicas Item Nescis-
tias dicas roga quod nescias

f t Neapolis est civitas que fuit facta duis vigiliis
vel dicitur quasi constantinus eam fundavit dicitur a neos
quod est novum et polis pluralitas

m s Neapolitanus est a dicta civitate

m p Neupcalmen vel neumam est iubilum non vi et cor-
ripit media sillaba

f p Nebria est vestis quedam qua utebantur sacerdotes
antiqui cum faciebant sacrificia Item est pannum un-
datum pertinens ad equos et dicitur a nebris quod
est pellis peritore vel capre Item nebris dicitur
id est grated quod canis et aucte sed mensa est a
vos odorifera que trahitur super dorsum de olle
et carnem cuius animalis scilicet nebris

f p Nebrida est cutis quam fabri ponunt ante se contra

f p Nebula que est panis quem matricole portant
ad tabernas et commedunt Item est vel nebulosis
Item est vel vanosa voce Item nebula est pellis
subtilissima et tenuis ut est nebula aere Item
nebula fit quedam impressionem causatam equa-
pore grosse mediocre sursum elevato et est signum
serenitatis

m t Nebula onis est leccator gulosus qui est vagus
in vita sua et qui propter multum commedere de tali pane
quod dicitur nebula et dicitur a nebula propter impressionem dicitur
et est nebula in impressione cito vel et cito surgit
sic via vel illa

m s Nebulus nebulosa -um id est obscurus

m p Necem ab est id quod suffocat vel panno scilicet cum
quis necatur et fit aqua occide cum ferro Item quis
necari et fit aqua occide cum alio instrumento

f t Necis caret nto et nta singularis et dicitur nece
cum ipsum et id est quod mors et per violenter illata

208

ad ſuo arcto a necto as . [illegible] est q in ſalmo

n. inj Neceſſe .i. inevitabile vel inevitabilis q aliter
non potest eſſe. Et hic id est q. utile

ad. s Neceſſarius dicitur aliquis [illegible] et tunc neceſſe est
[illegible] || Item hic dicitur necessarius id est utilis et tempore neceſſitatis
potest et sunt oportunus ſ. q. d. non

f. t Neceſſitas et neceſſitudo dicuntur cognatio affinitas
Item neceſſitudo est amicicia dilectio affinis
affinitas vel propinquitas vel amicicia coniunctio
tum ... penultima et reliquo in ... et necto

n. t Nectar est potus deorum ſive quia
eo quod nectit linguas bibencium in nectarium et est
feminini ... que ... vina ... nectarium in
non ...

a. t Necto nexi vel nexui ... quod in ſupino est
... nectum dat in ſe ... ligare
et componitur ... con et an

n. inj Nefas est non licitum vel ſcelus et hic est com-
poſitum ... dicitur nefas a ne et fas

ad. s Nefarius dicitur ... quia male facit vel dicitur
ſceleratus vel dicitur ... infandus .i. non fandus ſed
est indignus ... debet ... mala

ad. s ſua ſceleta || Negatiuus nefaſtus nefandus ma-
lignus id est ... a malo indignus nominatur
ne ... || Nefaſte .i. indigne ...

ad. s Nefandus .i. infeſtus dies vel dies ...
q. ſunt ne deo

ad. s ... Nefrendus est ... vel porcus caſtratus
vel porcellus ad ... lactandus

ad. s Nefrendus est id est minores vel adoleſcentes

f. t Nefrenſis vel nefreſis est dolor renum

f. p Negligencia ſt ... et ... a ... negli-
gens ...

n. s Negocium plurale ſt dicitur et ... cum ... aut q te-
ro aut diſceptatio ... || ſt ... actio ... ra ...
... est ... non ... vel ...

qui negans vadit i. sine oris et vel a vo negator
-ari i. mercari vel negocium gerere
m. s. Negociosus est intentus rebus peragendis
c. i. Nemorosus dicitur robustus venator vel tyrannus
q. ind. Nempe vel utique pro certe
g. t. Nemus i. [illegible] domus
n. t. Nemus dicitur nea genus in obliquis i. silva vel lucus a nemo quia ibi nullus habitat nisi necessario i. spinosus vel nemore plenus
f. p. Nenia dicitur carmen quod super sepulchra mortuorum fiebat etiam dicitur cantilena que super mortuos canitur etiam dicitur cantus cum quo mulieres pueros in cunabulis pacificant item dicitur res frivola vel mendacium
n. s. Nenium i. est mendacium vel ficta fabula poetarum vel mendacium
d. p. Neniari i. mentiri vel nugari
f. p. Neomancia vel neomantia dicitur novum prelium
m. s. Neomoloscus dicitur ferus vel tenens in terra [illegible]
f. p. Neomenia dicitur innovatio lune vel novilunium et dicitur a neos i. novum et mena i. luna unde psalmista buccinate in neomenia tuba vel dicitur festum iudeorum quod fiebat in novilunio
m. s. Neophitus dicitur novus in fide instructus sive novus baptizatus et dicitur a neo i. novum et fitos fides quasi in fide novellus
f. t. Neapolis dicitur civitas nova vel est idem quod neapolis
m. s. Neopositus est idem quod [illegible]
f. t. Neptis est filia filie mee
m. t. Nepos est filius filii et dicitur qui post natus sit ex filio et non ex [illegible] etiam dicitur luxuriosus qui bona parentum per luxuriam consumit et dicitur a nepa quod serpente sic dicta que dicitur quod nate parvulos sua parit et moritur etiam dicitur filius patris et consanguineus filius sororis et consanguineos [illegible] ad utrumque sexum
f. p. Nepa est genus serpentis quod masculum interficit in coitu quia masculus os suum in os ipsius ponit illa amputat caput masculi pre nimio appetitu libidinis

Est nepa ut dicit hugwicio est species que natales suos
assumit concepto ipso semine in dorsa parte et ibi parca
prorum assumit
q ii Neptalim latitudo vel dilatatio ul conpaio iter
m s Neptunus est deus maris secundum fabulas
Neptunalium orum est festum in dei et dicitur neptu-
nus est pro aqua que nubes tenet et quando est elevata
in nubibus causat tonitrua et tunc dicitur equinox
per quod iter limus qui supponitur aque est neptu-
nus dicitur pulcher liberis
f p Neptunia est filia fratris atlantis dicta a neptunio
qui secundum fabulas eam deflorauit in litore maris
m s Nepos pi dicitur id est quod purgat tulli
c iii Nequam i malicosus vel malus et dicitur a malo quia
malignauit est Nequam vero qui nequit se continere a
f p malis // Nequicia i malicia dicitur i ista est sunt
exemplaria ab ovidio ubi dicit nequicia est que te
non sinit esse bonum
m s Nequiciosus i malicosus
m q Nequinus i ne s ne r e non passus et dicitur a ne et quod
quasi non passus
ad v Neque i non quinque est quarto et quinque est iter
duo negativa ut nec legit neque scribit tunc non
est adverbium
m s Nequius i nec aquius et quasi a ne et quis
ad v Nequiter i malicose
ad v Nequiquam i alio
f p Nera vel noria est dea iore
f t Nerctus est nulla que nec
m s Nerguinius i aucguinius et est a obsessia a dense
m s Nervus est vinculum membrorum vel est uiolus quasi ter-
minus sed cippus unde nervo torquere i tibia in
tenere chambra que finenter nervus hoc bissa
ligantur
f t Neraidas dicitur nimphia vel dea amoris vel maris
m s Nervitens dicitur autem de nervis nervore
m t Nero est nomen non tirani pro serviore dalo

n. b. Neco. ui. ui. est filari et ptic ad mulieres
a. q. Nescio. i. ignoro / in nescius. i. ignarus et nesci=
m. t. entia // Neuma. i. cantus uel modulatus in neu=
matizare
m. b. Neumaticus. i. longus cantor uel cantus in a neu=
ma et dicitur et qui mochi faciunt b. i. iniuriam illatam
qui non audent loqui et qui ad digitis uel aliis
uerbis Et dicitur a neuma ab. a. i. sine et neuma
cantus quasi sine cantu
m. b. Neuter. i. nullus in neutrobi. i. in neutra parte
m. b. Nexus dicitur maleus uel labes in loco ubi quis
positus per culpa
a. p. Nocare dicitur fieri nocte
a. t. Nodare id est in nodos per pari. i. ligamen
uel uinculum ... Sed cum

m. b. Nicolaus victor interpretatur et dicitur a nicos quod est victoria et laus lapis quasi victoria lapidum. i. lapidare quod durus ad modum lapidis Vel dicitur a nicos. i. vere et laus populus ex utroque dicitur i. populo et pri=
ncipi. i. clericos et sic sancto nicolao
m. b. Nicolaiti fuerunt quidam heretici habentes uxores quas vole=
bant uel dicunt quidam heretici sectatores Nicolai qui
fuit unus de septem diaconibus qui constituti erant
a petro qui etiam eorum docuit publice uxores
habendas quas
m. b. Nicheteria uel nicheteria dicuntur signa que victo=
res in signum victorie portabant
Niche est victoria latine secundum nich
m. b. Nichilum per apocopam facit nichil ... ficto=
rum uenit uel dicitur aut nichilum quasi non illud
i. non aliquid Et quia illud quia ... dicitur id tenue
quod est. i. penna quod est nullius valoris Sed uel
et quia et quod et quia nichili in declinabile. i.

in nulla ullus ꝯ 2m quinquitam potest esse
qq nois nichilu et sunt vos pluralis

ad v Nichilominus pca bnis i no aequo o minus plus
id est qd tamen ut i lris papalibus si non
os poterit i esse duo nichilominus conseq͞uit
tio id est q̄d non

d p Nitari sit violac in nittans i violas
f p Nicostrata i victoria
cpit Nicticorax est id quod noctua qd est nictime dr
ucl nocticorax
ay b Nictalmus est passio cum aliqs i die no videt
s̄ i tenebris
ayt Nicticorator est i c cōmuonet oclos ul palpebras
a p Nictitare est palpebras monere
Nidus est habitaculm avium in nidificatio i nidos
ay b fare // Niger nigellus i obscurus i colore et oppo
nitur qd est albus
ayt Nigellator dr denigrator
a t Nigresco i nigrum facere
f p Nigromantia est divinatio facta p nigros seu p nigros
i mortuos l smortuos ucl cu mortuis et dr
a nigron i nigrum i mors et mancia divinatio et
ista sunt in nigromantia et e a thes arte coercs
ay b Nilus est qd flumen de iiii or fluminibus de paradiso
ad v Nimium ucl nimis i ult̃ modum
ay b Nimbus est ornatus capitis et pc ſi mdnarum
et nimbus dr pluvia pcps et repentina
et nimbus dr densitas nubis et i tep estate
obscura in nimbosus i pluviosus
f p Nimbe sunt plumie papites
ad v Niminum afflnki i certe ucl mirum ucl sine dubio
ay b Ninphus i sponsus in ninpha i sposa ucl dea aque
ut t Ninge sunt nimem cadere de nubibus
cpis b Nisus est quedam avis q̄ mellius laborat i venatur
ay q Nisus vs ui dr labor ucl desiderium ucl ar
dor et ptinet ad interiora s ad aiam q̄ quis
nititur sibi opari s̄ nisus ptinet ad corpus
et nisus ucl nisus est s̄m ptiti et hec ui niter

eius dicas sincerus

reisi quietis et in id(em) sunt et sunt quinque calces

m b Nisicum est a amissa dinitate

m b Nitidum i. fulgidum in nitiditas i. claritas

n b Nitere i. splendere vel lucere

n b Nitrum non multum differt a vi salis est ab
species terre zm Augustinum cui si aqua infunditur
fumigat et fervescit et ebulit et valet ad lo=
tionem vestium et dicitur a nitria que fuit regio ubi niti=
das et nascitur et calore solis i. dictis specialis
et non saporem reddere aut dicitur [illegible]
alii a nitro oppido egypti ubi maxime nascitur
vel est vas plenum nitro

m b Nitellus i. clarus

m t Nitor oris i. splendor et hinc geminare secundum nitor
tere [illegible] depollire sunt laborare conari et
parere [illegible] ipsum est magis labor et reparare
quia magis [illegible] ipso sunt dicit Augustinus et quia quinque
[illegible] sunt nitens nisi nisi nisum nitendus

n a p Nivare i. nigere

n b Nivere i. signum oculis prebere

m b Nividum i. splendidum

f t Nixus est compressio aeris

m q Nixum i. labor vel conatum m q

m m

f

q t

Nabis est nomen dyaboli
Noble vel noblech est pondus
operis [illegible]
Nobilis dicitur quasi non vilis cum non
fatur et genus vel dicitur presumo
ferum noblis quasi notilis quia fatur
notatur vel melius est notabilis quia non est cum multum
dilatatur in nobilitare i. nobilem facere

adv Nobiscum pro cum nobis et vobiscum

m b Nobleus est magnus florenus

n b Nocivum nocumentum i. dampnum

f t Nocio i. noticia

f p Nocticula [illegible] schauell

m b Nocuus a um i. nocivus vel nocens

m b Nocas est nomen venti

m t Noctivagus dicitur a noctem agere i. nox [illegible] et dicitur vorax

corvus

f p Nocticua id est
n s Nocticium vel noctivium est cantus noctis
f p Noctiluca vel noctiluca est ignis de nocte lucens
c t Noctiuncula est id quod noctua et potest dici lucifuga
fugio vel vespertilio
ap s Noctivagus est a de nocte vagans
f t Noctilitas est tempus noctis sicut est nocturnum
n s Nocere nocui in preterito et itum in supino a quo nocivus
nocuus et noxius et penultima correpta nocumentum
ap s Nodus est instrumentum claudendi bursam in nodatus di
minutivum in nodo ab ad
ap in Noe requies interpretatur et est proprium nomen viri
f p Nola est campana parva
ap in Nolimetangere est morbus crescens in facie ex vi
na murina vel gliris que infirmitas sic nominatur quia
quanto plus tangitur tanto magis deterioratur
g in Nolis divina res vel vates interpretatur
Nolo vis in anomala i. non volo et componitur quia
non volo
g in Noma i. nomen latine
n t Nomen est pars orationis significans cum casu est talis vocis
appellatio, in nomino -as -ac-. unde actus est eam
vocem nomen imponere in est nominor aris vocor i. vocari
et a nominor -acur multa etiam vocantur. sed agnosimior et
f p Nona -e est hora meridiana unde hora nona Christus
expiravit i. incidit sub nona. aurea. pon. ti.
diceba[l] nundine celi
o in Nonagita est non in maleae in nonagesima et est
non ordinis
f p Nonaria -ce dicitur meretrix a nona quia antiquitus ante
horam sed nonam non exiret ex quo ne officiales sic
non invenirentur in nona hora
Nondum adverbium in vz in tempus sicut ad quem non
o in Noningenta est numerus nonalis compositus a novem et
centum
o t Nonuplex i. novem plicibus
ap s Nonnullus est non nullus
adv Nonne est adverbium interrogandi i. interrogans aliquid ut que=

vendo nouc fu [illegible] co cus i. yms
Non est ad illud veniendi in multa componitur ut
no nullus i. nemo et 2m [illegible] due negaciones faciunt
unam affirmacionem [illegible] non quod nec a [illegible]
una dictio et dicitur [illegible] id quod non est quod
a.g.b. Nona est nona ordinacio dicta a nouem
f.p. Norma i. regula vel linea [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] in
enormis denormis et in normis [illegible]
vel 2c declinacionis
a.t. Norops i. pector [illegible]
f.p. Norfegia vel norwegia est nomen regionis
c.t. Nostras [illegible] est pronomen gentile et dicitur [illegible] generis
a.t. Noscere i. noticiam habere et componitur cum agnoscere et cum pluribus aliis
f.p. Nota i. noticia vel macula vel signum ad aliquid discernendum unde est nota noticia nota signum [illegible] et etiam cantilenas dicimus esse notas
a.t. Notabilis i. vituperabilis
a.b. Notarius i. scriptor in notario publico
n.p. Noto est verbum significatiuum [illegible] est notare id quod [illegible] noscere designare siue [illegible] quod signat [illegible] vel [illegible] notare [illegible] designare [illegible] significare [illegible] id quod notas facere et dicitur a nota note
a.p. Notificare i. manifestare notum facere intimare
f.p. Noticia i. nocio
n.b. Notorium est id quod manifestum
f.p. Notula est diminutiuum et est idem quod parua scriptura
a.g.b. Notus vel notus est ventus [illegible] qui et auster dicitur [illegible] qui de ignobili patre et nobili matre est natus
n.b. Nouacula i. rasorium quo barbe raduntur vel dicitur [illegible] latum et acutum cum quo raditur [illegible] et dicitur a nouo [illegible] quia renouat
n.t. Nouale [illegible] est terra nouiter culta vel sata ager vel terra que vacat
a.i. Nonnunquam est non multe

November est nonus mensis

a. p. Nono as. fit deg. meliorare in novo et in- nono que idem sunt

f. p. Nanerra est uxor fratris tui secundum quosdam filii tui nam eos qui scripserunt in noncirarum conscriptorum [illegible]

a. b. Novella la. le. novitia est id quod ignotum

a. b. Novilunium .i. tempus lune

a. b. Novissimus superlativus a novus et ponitur pro ultimo et raro [illegible] quia caret suo positivo

Novi [illegible] defectivum [illegible] habet preteritum et preteritum [illegible] sub una voce et est idem quod novisse vel noticiam habere

a. b. [illegible] || Novus .i. [illegible] et [illegible] [illegible]

f. t. Nox dicitur a nocendo [illegible] .i. obscura [illegible] vel [illegible] dicitur a nocendo quia nocet oculis vel ambulantibus et [illegible] noctu .i. ablativo

f. p. Noxa .i. culpa .i. similitas delictum in noxius noxia .um .i. nocivus vel nocens in [illegible] noxialis .i. nocivus vel culpabilis in [illegible] .i. innoxius et obnoxius est .i. [illegible] culpam [illegible] est suppo- situs vel obligatus alicui [illegible]

f. t. Nubes dicitur a nubendo .i. te- gendo vel nubo .is quia [illegible] [illegible] fit [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] ad [illegible] [illegible] est [illegible] tegere in nubes et dicitur a nubo .is. quia nubes tegit celum || Nubecula vel nubella est parva

f. p. nubes || Nubila est idem quod nubecula

a. b. Nubilus .i. obscurus a nubo .is. vel dicitur spissus

n. p. Nubilare .i. obscurare et componitur [illegible] ob ut obnu- bilo .i. velare tegere vel occultare [illegible]

a. t. Nubilis dicitur puella adiunctum abilis vel apta

a. t. ad nubendum || Nubilo [illegible] .i. [illegible] vel

n. b. [illegible] || Nubilum est [illegible] vapor spissus [illegible]

faciens sive eleuatus. R. nubo is. quod est tegere quia nobis apparet per nubilum. Sed nebula est vapor
eleuatus super aquas. Vnde nubes autem in contextu est
in aere. Ita [illegible] loquendo ita dicitur
nubo nupsi. Et sic est tegere. Sic est idem quod tego
vel abscondo et metaphorice dicitur pro maritari
et est verbum neutropassiuum. Et sic vatem neutrum [illegible]
o. et sine passiua. Et hinc maritari dicitur nube
quia virgines nupte solent capita tegere quas virgines in-
tactas detegebant. Et sic [illegible] pro
f. p. Nucifraga est instrumentum frangendi nuces
m. s. Nuceus est arbor [illegible] sed genus nucis vel aliquid
[illegible] et dicitur a nux cis.
[illegible] p. Nudatus corpore opponitur spoliatus decli-
tus manifestatus vel designatus et vocatur a[illegible] in-
do. as.
a. t. Nudificator est idem quod denudor
ad. v. Nudiustertius est verbum quod compositum a nunc et dies
et tertius et est idem quod nunc est dies tertius
et per compositionem nudiustertius et similiter sic dicitur nudiusquar-
tus ad eundem modum [illegible] [illegible] ut
nudiusseptimus nudiusmillesimus et [illegible] adverbia
temporis et sunt [illegible] [illegible] nudius
est adverbium temporis [illegible] [illegible] et dicitur nudius
quasi nunc dies per additionem [illegible] nudius [illegible]
certum tempus
m. s. Nudus idest non vestitus in vulgaris. la. [illegible] i. [illegible]-
toto nudus in nudo adverbium
n. t. Nuere est signum dare cum manu
o. [illegible] Nugax et est in declinatione i. nugator fatuus vel
vilis mendax vanus qui assidue nugis intendit
et est idem quod [illegible] [illegible] [illegible] in sapiente
[illegible] nugax. i. vanus dicit glosa
a. t. Nugator dicitur vanus fatuus [illegible] i. vilis qui
frequenter nugis intendit in nugatitas
f. p. Nuga. ge. dicitur mendacium vel culpa et dicitur

a nugor aris vero deponentale i(d est) facere vel dicere
nugas vel inutilia operari
m b Nugigerulus vel nugifer vel nugosus vel
nugator est i(d est) nugas gerens vel plenus nugis vel
dicitur vanus vagus vel discordiam curans
m b Nullus la(tinum) [illegible] i(d est) non ullus non negativum et dist-
buit in multa et [illegible] ullius i(d est) isto et ulli i(d est) isti
ad v Nullicubi i(d est) in nullo loco
Nullomodo i(d est) nullo modo
m t Numen id est divinitas vel divina maiestas
m Numa fuit rex romanorum
p p Numella est genus catene qua quondam quadrupe-
des ligabantur
m b Numerus est res [illegible] in [illegible] et
quantitas aequivocus sicut scriptum [illegible] secundum totum
in [illegible] abundans et est [illegible] aliquando op-
ponitur secundum totum in [illegible] et [illegible]
[illegible] dicitur secundum totum unde nota
quod [illegible] [illegible] cardinale ut unus duo
tres et ponderale ut simplex duplex triplex
ad [illegible] ut semel bis ter ordinalis ut
primus secundus tertius
m t Numisma est impressio nummi quod et moneta dicitur
per quam nummi dictarentur [illegible] pro nummo
quod imaginem regis unde [illegible] [illegible] su-
mitur et [illegible] numisma census i(d est) nummus qui pro
censu capitis datur ita exponitur in historia vel al
est genus non [illegible]
m b Nummus est id quod denarius
m b Nummularius dicitur mensarius negotiator vel tra-
p p pezita || Numida i(d est) vagus [illegible] vel instans
[illegible] et [illegible] sunt ad viam [illegible] negative
ut [illegible] [illegible] [illegible] i(d est) [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dicitur non vel [illegible] est [illegible] [illegible] et
[illegible] pascens eos et est [illegible] [illegible] [illegible]
a p Nunciare i(d est) legare [illegible] nuncius i(d est) legatus

a.p Nuncupo fit vocare et dicitur nuncupo quasi nunc
capio quia quod aliud vocat ipsum auditu occupat
Unde quasi dicitur nuncupare id est nomine vti
adu Nunccubi i. nullibi
adu Nunc est adverbium temporis et dicitur nunc et nunc
cia nunc ponitur pro praesenti tempore sit. Quando vero pro praeterito
futurum vero quasi iste nunc feci facio quia nunc faciat tunc
Item nunc ponitur pro paulo plus vel pro paulo plus
et ponitur pro antequam ut nunc sunt mortui quando canonica
Et nunc est ablativus aliquando vocis modus
f.p Nundine arum ipsa i. animalcsforum in nundi-
narii i. mercatores et est pluralis numeri tantum
d.p Nundinor est id quod mercari
g.t Nupcialis et le est adiectivum pertinens ad nup-
f.p cias || Nupcie arum sunt solemnitates ma-
trimonii quinimiorum
n.s Nuppagulum est patena vnde dicitur i. dicere aliis
due nuppagulia parue
*** Nupturi tamen pertinet ad mulieres et vero ad
viros sed hic futurus pertinet ad viros licet
large sumatur ad utrumque et est ad animalia
adu Nusquam adverbium in nendi dictum a nullo et vnusquisque
nusquam est adverbium i. in nullo loco
a.q Nurus est uxor filii tui et dicitur a nouus. va-
cat est nubua et nurincula in est per nucella
po || Nurunberga est opidum in Franconia
n.p Nutare est frequenter nuere sed fit a. quod nuit digitis
vel oculis et nutare est cogitare dubitare vel fa-
a.s ballare || Nutabundus i. mobilis et instabilis
a.q Nutrire i. pascere in nutrix vel nutritor et
est ille qui nutrit vel nutritur est
n.s Nutrimentum nutrimen nutramentum omnia idem sunt
a.t Nutritor nutricator idem sunt scilicet qui pascit
f.t Nutrix est mulier que nutrit
a.q Nutus vs vi dicitur consensus voluntas potestas conatus
iussio vel signum quod fit cum oculis vel manibus

f t Taxus ſt arborem et fructus et a nocendo quia
eius fructus nocet veneno. Et est arbor cuius umbra
et stillicidium foliorum nociva est pre omnibus arboribus
in multa parte mundi. Tau est
est nomen littere decima
in ordine alphabeti et
tamen ſt indignatorem a-
miracionem vel dolorem
et tunc est interiectio. Quan-
do vero est adverbium opta-
di vel vocandi et est
plures sunt que nunc ponuntur et in illis metris
O stirps o dubitat vocat indignatur et optat
clamat et queritur velud omnibus reperitur utrumque
in scribendo
g c m Obab. grece est sensus latine
i d q Obaudio is ivi. Quod obtemperare parere vel audi-
endo obedire vel auditum obstruere et componitur a prepo-
sicione ob et audio
A m Obbetum vel obbatum sunt nomina.
m t Obbuldere sunt mori et mutatur b in c
a t Obducere quod reparere condicere opponere delere obli-
terare obtempare obvelare inde obductus id est oppressus
vel seductus
a t Obdure est condire
h p Obesus quod undique esus vel corrosus vel
id est quod crassus inanis plenus pinguedine corpu-
lentus effectus
a p Obesare id est crassare
ag b Obelus li. vel lo. quod est nobile signum in libris
h p Obtemperans id est obtemperatus inde obediencia id est ob-
temperancia
a p Obdurare vel ſterter
n q Obeo is ivi. Quod sive tendere perficere frequentare
vel mori et quod in obumbrare
n t Obesse quod nocere gravari resistere et vetare
f t Obex ex. vel nica obex reliquus quod obstaculum

sup[er]p[ar]cium

m p Obstinat[us] d[icitu]r i[n]duratus vel obfirmatus
f t Obiecto i[d est] obstaculu[m] vel impedimentu[m]
a[n] q Obiectus ub[i] in d[icitu]r obiecto et d[icitu]r abiecto ab-
iac[io] i[d est] abic[er]e i[n] obiecto obiectu[m]
ad v Obinde i[d est] p[rae]t[er]ea h[ic] sol[um]
a t Obicio ib[i] e[st] i[d est] impero
a p Obiurgo d[icitu]r increpare corripere monere obpugnare
redarguere [et] vet[us] est obiurgor deponens i[d est] eod[em]
h[i]nc obiurgans i[d est] increpans et obiurgatio
i[d est] increpatio et h[aec] obiurgatio p[ro]uit do[m]i-
ri[n]c[us] d[icitu]r ab ob q[uod] e[st] contra et iuria quasi
iuria i[d est] iustitia facio
a[n] q Obitus tus ui i[d est] mors et p[ro]prie d[icitu]r bonis omnibus
cum d[icitu]r ab obvio q[uia] a[n]geli obviant a[n]i[m]e bone
cum exit a corpore s[ed] h[oc] cum p[ro] morte mali
d[icitu]r ab obeo i[d est] concito q[uia] demones ducunt
a[n] b Oblatorius i[d est] ministralis vel ministerialis
f t Oblatio i[d est] offertoriu[m]
a[n] t Oblectator i[d est] deceptor in oblectatio i[d est] decepo
m b Oblectamentu[m] i[d est] delectamentu[m] et vet[us] a[n]tiquo oblectari
i[d est] delectari in oblectatio i[d est] delectans
m b Obligamentu[m] est id q[uo]d mandatu[m] vel p[re]ceptu[m]
f t Obligatio est vinculu[m] iuris q[u]o q[ui]s astringitur
necessitate alicui rei soluende et vet[us] a[n]tiquo obligari
in obligatu[m]
a[n] b Obliquus i[d est] tortus transversus vel curvus ab ob i[d est] n[on]
[et] et eq[u]us q[uasi] i[d est] rectus q[uasi] n[on] curvus recto s[ed] feminine
d[icitu]r obliqua que exten[si]o est lata et ita h[abe]t a[n]-
gusta et casus dicu[n]tur obliqui eo q[uod] obliq[ue] cadunt
ad q[uem] n[on] ut[us] recte
a p Obliquare i[d est] i[n]curvare
Oblicu[m] vel oblitulu[m] est instrume[n]tu[m] ad fac[iend]u[m]
falsitatem
a[n] b Obliteratu[m] p[ro]ducta li[tter]a id est i[n]cor[r]uptu[m] et est
p[ar]ticipi[um] q[uo]d q[uasi] in obliviscor s[ed] obliteratu[m] p[ro]d[ucta]
breviu[m] est id q[uod] maculatu[m] ab ob et litus
a[n] b Oblongus ga gu[m] q[uo]d i[n] vna dilatatur scilicet i[n]
capitibus restringitur ut navis vel ovum

d · t Obliviscor · i · immemor sum et componitur ab ob quod
est contra et liquor quod non est in usu sed dicitur quod
scit quod non vult [illegible] secundum componitur ab ob et leo
leos [illegible] i. p. [illegible] et obli-
viscor [illegible] memoria vel amitto in oblivio
i. non memoria in et obliviosus · i · plenus oblivi-
onis et obliviositas et vel [illegible] vel accusativum
ut obliviscor [illegible] i. [illegible] vel obli-
viscor [illegible]

d · t Obloquor dicitur [illegible] vel contradicere

a · p Oblustrare est illuminare vel circuire

n · s Obmutere est mutum fieri et obmutescere

d · t est // Obnitor · ari · [illegible] vel obnixus dicitur
[illegible] ad [illegible]
[illegible] et papias [illegible] dicitur [illegible] ad
obsequium // Obnixus vel obnixius dicitur [illegible]
[illegible] obnixus dicitur · a · [illegible] vel offensam
aliqua [illegible] vel obligatus vel [illegible]
[illegible] vel ad [illegible] in obnixe
obnixe · i · multum instanter

n · s Obnoxius · i · [illegible]
Obnubilare vel obnubulare dicitur obfuscare vel
obumbrare // Obortus · i · [illegible] vel [illegible]

[illegible] // Obortivus est puer non debito tempore natus
et vel abortivus

n · s Obolus dicitur [illegible]

n · s Obprobrium · i · [illegible]
in obprobrare · i · [illegible] vel improperare
in obprobriamen · i · [illegible] et obprobriose · i ·
contumeliose

Obpignorare · i · invadiare

n · s Obrigesco [illegible] · i · [illegible] et obrigesco · i · rigidum
vel [illegible] fieri vel [illegible]

n · t Obrigo · as · [illegible] dicitur [illegible]

[illegible] Obrisus · us · ui · i · subsannatus [illegible] obriso · sa ·
sum · i · subsannatus [illegible] obrisum dicitur aurum [illegible]

obradiat et est fulgendo et optime colare
a.i.t Obruo -is -e dicitur desursum abicere vel desuper
in obruta tectum i. oppressus
Obscenus -na -num i. turpis sordidus turpibus vel sordidus
a.p Obscurare i. tenebrosum facere
a.ii.b Obscurus i. tenebrosus
Obsecratio dicitur cum pro peccatis preteritis presentibus et futuris
supplicamus quasi ad quandam [illegible] ut cum dicimus
per [illegible] tuam libera nos domine
a.p Obsecrare dicitur pro sacro rogare seu obtestari sacra
rogare ut puta parentum per mortem
d.t Obsequor dicitur ab ob et sequor servire [illegible] semper in
obsequium et obsequium quod idem sunt scilicet servitium et
componitur obsequialis et [illegible] et [illegible] quod abilis
est ad servitium et obsequiosus i. obsequiis plenus
et obsequenter adverbium et nota quod [illegible] loquendo ser-
vitium servitus et obsequium differunt quia obsequium est ho-
nor vel reverentia [illegible] exhibita voluntate ob amorem
et reverentiam et fit ut patris. [illegible] servitium proprie
ad famulantes et ad subditos. Servitus autem
proprie ad eos qui sunt servilis conditionis ut sunt
[illegible] et [illegible] [illegible] obsequium sit autem
servitium famulantium et servi [illegible] [illegible] servitus esse
a.p Observare quandoque accipitur in mala [illegible] i. bo-
no. In bono sumitur observare dicitur vindicare servare vel adim-
plere ut ibi observat mandata dei. In mala vero
sumitur observare dicitur insidiari ut ibi observabit
peccator iustum [illegible] complet et exequitur obser-
vat et imperator [illegible] [illegible] observo [illegible] [illegible]
f.t Observatio dicitur custodia sed observantia dicitur re-
verentia vel exhibitio externa
[illegible] p Obstendens i. obtemperens a vo obsecu-
dare i. obedire vel servire
q.i.t Obses dicitur vas vadis et est i. [illegible] pro pignore seu
vade servatur [illegible] obsides dicuntur ab obsessum-
sis i. qui dantur vel qui dati sunt cum [illegible] [illegible]

·a·b Obsidere i. p(ro)pe sedere circa vel circa sedere un(de) vel
hec obsidio et p(ro)p(ri)e d(icitu)r circumsedio atq(ue) castri
vel civitatis ad expugnandum Et d(icitu)r ab ob i.
circa vel contra et sedio q(uas)i consedio vel circu(m)sedeo
·a·p Obsono -as -ac vel obsonior -aris inca loqua
cum gustu [illegible] sit comedere post cenam [illegible] sopinu(m)
et d(icitu)r simpliciter cenare Ab ob i. [illegible] et sonipug
q(uas)i [illegible] sopinum inde vel cum quinque [illegible] obsonium et
post cenam vel prius cibus delicatus qui post cenam
[illegible] sopinum [illegible] vel cibus medius cibos delicatos
et dos suptos dat obsonium d(icitu)r / S(ed) obsono -as
vel obsonior -aris inca [illegible] [illegible] [illegible] litigo
vel iracor et d(icitu)r ab ob [illegible] et sono -as
q(uia) litigat dat [illegible] sonum vel q(uasi) [illegible] [illegible]
[illegible] / Obsonor i. [illegible] obsonor nocte sit [illegible]
[illegible] prandium merenda et cena et obsonium d(icitu)r
[illegible] et [illegible] d(icitu)r [illegible] i(n) suo loco
·m·t Obsistere d(icitu)r [illegible] resistere vel nocere
·m·b Obstaculum d(icitu)r [illegible] impedimentum
·m·p Obstinacio [illegible] i. duracio i(n) malicia un(de) obstinatus i.
i(n)duratus obstinatus irrep(u)tabilis irrevocabilis
in malo [illegible] i. [illegible] in bono [illegible] stabilis et
·f·t [illegible] / Obstinato i. i(n)durato i(n) malo
·a·t Obstinax i. [illegible]
·a·p Obstetricare d(icitu)r suaviter [illegible] leniter [illegible]
ad modum obstetricis un(de) obstetricans et [illegible] ab
[illegible] obstitus et obstitus d(icitu)r mulier que obstat
parienti et recipit puerum [illegible] [illegible]
et [illegible] ab ob et [illegible] i. pellicula [illegible] morat(ur)
[illegible] et i(n)volvit(ur) i(n) ventre mulieris
·n·[illegible]·b Obstagium i. obses vel pignoris mora
·a·b Obstagius i. obses Est ab obses [illegible] i. qui lo-
co [illegible] datur
·n·t Obstrepo -pui [illegible] d(icitu)r strepitum vel sonitum facere
·[illegible]·p Obstrusa d(icitu)r clausus et d(icitu)r a trudo -is i. in-

pelle impinge [illegible] claudere et [illegible] a vo
destruere i. claudere in obstructio[n]
m b Obstupeo . es . dr admirari i. [illegible]
a p Obtemperare dr obedire obsecundare
a p Obtenebrare fit obscurum facere
a t Obtendo obtendi sed vel tum i. supponere dr obducere
opponere obabire obumbrare obtegere obuelare
Obtentus . us . tui . i. occasio et [illegible] a vo obtendo
et dr obumbracio vel simulac[io] et obtentus
[illegible] a vo optineo i. impetro acquirere vel [illegible]
et ca obtentus i. impetrato
m t Obtingo . is . gs . vel [illegible] fat [illegible] obtigi vel
[illegible] i. [illegible] vel forte [illegible]
a p Obtrectare . i. detrahere maledicere in obtrectans
i. detrahens
[illegible] t Obtrectator i. detractor emulus [illegible] in
obtrectatio i. detractio
[illegible] Obtorpeo . es . ui . i. [illegible]
a p Obturare dr obstruere vel claudere in obturans
i. clausus vel obstructus
[illegible] Obtusus i. [illegible] vel visus et dr ab ob et tundor
f t Obtusitas i. [illegible]
[illegible] Obuiare fit contra venire in aduerbium obuia
a p Obumbrare . i. undique umbrare in obumbrato
a b Obuncus i. totaliter curuus
a p Occare i. destruere [illegible] sed
[illegible] mortifi-
care [illegible] mortificat
et [illegible] destruit
a p Occasus i. occidens ob occi-
dente [illegible] dr et
occasus dr obitus occasio vel
f t dies supremus // Occasio dr facultas copia
oportunitas et occasio ca [illegible] vel fortuna
[illegible] capillata [illegible] vel [illegible]
[illegible] causa aliquando bona et iusta et aliquando mala et
[illegible] dr ab occido . [illegible] vel [illegible]
dr a ca [illegible] est casus occasio et est occasio causa

Occado dic[itur] p[ro]p[ri]e sed ponit[ur] ea s[e]c[un]d[u]m p[ro] occasio-
nalit[er] i[d est] fortuite

m. b Occianus est mare occidentale

m. b Ocellus i[d est] p[ar]vus oculus

nd. u Occiatteng i[d est] usq[ue] ad occianu[m] q[ui]d d[icitu]r ab occi et
cetis i[d est] velox q[ui]a velociter movet[ur]

a. t Occido dicitur media lo[n]ga d[icitu]r ab ob et cedo i[d est] p[er]-
cutio et id est q[uod] i[n]ficio vero occo suffocare
i[n] q[ui]nta Occido d[icitu]r labor occido d[icitu]r gladiabor

m. p Occidens i[d est] occasus solis

m. b Occiduus d[ic]a d[icitu]r d[icitu]r fragilis caducus ab occido
mea ce[n]tris

m. b Occiduu[m] est genus coloris s[ecundu]m papiam

m. t Occiput ille est posterior p[ar]s capitis i[d est] q[ue] in
meceria d[icitu]r occiput q[uas]i occidua i[d est] ultima p[ar]s
capitis Sinciput est anterior p[ar]s capitis
occiput media

m. b Occillu[m] d[icitu]r genus pucdis s[cilicet] i[n]str[ume]ntu[m] de funibus
factu[m] quo pueri suspendebantur corda p[er] trabem
se solent movere pacca

d. p Ocior i[d est] spacior s[ed] a labore cesso a nece ociu[m]
i[n] ociariu[m] et ociu[m] hoc d[icitu]r vacacio

n. t Ocior ocis i[d est] velocior et est grad[us] unde fola-
q[ue] ab otis i[n] ocissimus sitellus i[d est] velocissimus
i[n] ociu[s] i[d est] velociu[s] in ocissime i[d est] velocissime

f. p Ocrea hec d[icitu]r tibiale calciamentu[m] vel caliga
ferrea sed sunt ocrea post calcem et d[icitu]r
ab ob p[ro] circu[m] et creos caro q[uia] circu[m]dat carnes
vel pedem in ocreare et s[ed] ocreatus i[n]duo et
ocreatus i[d est] ocreis i[n]dutus

m. b Occultus est id q[uod] secretus

m. p Occulacio i[d est] p[ro] ocelis sig[n]ificac[i]o

a. t Occulo d[icitu]r ab scindo tego vel occultare in oculus
et ab iste videndi et d[icitu]r ab oculo oclus q[ui]a
ocli occultat[ur] cu[m] tegminib[us] superiore

a. p Occultare s[ed] abscondere i[n] occultus et occultacio

f. t Ocupacio d[icitu]r distencio mentis q[ue] avertit mentem et
dilatat arcus ut no[n] possit cogitare ea q[ue] sc[i]a-

luteus est quidam color citrinalis
Occurrere i. obviare
q t Occulista i. medicus oculorum
iii t Occumbere dicitur mori unde occumbit i. moritur vel
occasum facit
o iiii Octo est nomen numerale unde octenarius et cetera nomen
numerale dicitur de numerale
o iiii Octingenta nomen numerale componitur ab octo et gen-
tas i. centum unde octingentesimus et octingenties
adverbia
o i t Octoplex i. octoplicibus
iiii t October est mensis octavus a martio
c iiii Octuaginta dicitur quasi octies decem
iii b Oculatus i. circumspectus
iii p Occasiones affluentes decidit [illegible]
f p Oda grece dicitur cantus latine et laus sive
vel via. Oda pro cantu vel pro laude
accipitur sed quando liber dicitur de libro
odarum i. cantuum vel laudum et quando
in libri distinctione dicitur oda i. laus vel
cantus quando pertinet ad prosodiam. Et sic dicitur de quo ordine
de iure quod primus cantus vel etiam cantilene. Oda
i. finis quando pertinet ad periodus quando dicitur a peri i. circum vel
circuitu et oda quod est finis quasi finalis circu-
itio. Oda dicitur i. via quando pertinet ad epodus
iii b Odium est ira inveterata unde odiosus id
est i. plenus odiis
i a p Odari et odarior alterius verbi deponens sed odari
sentire
i iii t Odor vel odus media producta i. obliquis est qualitas
rei sensu olfactus apprehensibilis unde odorus a um et est
aliquid dans odorem
iiii b Odorifer dicitur res id quod non habet odorem a se
sed ab alio ut vas ab aceto vel vino
iii b Odorus dicitur res habens odorem in
se ipsa ut pomum vel rosa
iii b Odorinsecus est canis sequens vestigia ferarum
per odorem ipse
xiiii Odoratus est unus sensus de quinque sensibus

Odoratus est unus sensus de quinque sensibus

Odio is odi vel odium quod ipso et odi vnum defectivum in eodem significato sit odium que vel vade in odiosus idest plenus odio

Ocastrum est auis volatilis dicta wesse

Ossa est structura partis quam maxima et apocopatur et fauces quibus fatemur idest loquimur quia os iungitur et inde dicitur loquela idest os offula vel offella diminutivum et componitur idest viscus et offam et viscera cum qua fit in vino offa aut in alijs liquoribus et dicitur ab os idest vocis quia nota accidit munia proferendi et hec est pars intestina in brodio latium

Ossarium idest opus ossarum

Ossare idest seruare

Ossatorium est vas vel scutella in quo parantur offa

Offertorium idest oblatio

Offensio offensaculum offendiculum omnia sunt idem scilicet molestatio vel lesio

Offensa idest obiectio

Offero idest immolare sacrificare et componitur ab ob et fero et fers et ferre obtuli in preterito et oblatum in supino

Offitere secundum papiam multa sunt ut offitere vsum offitat obturbat ledit non inde dicitur optat et dicitur ab ob et facio

Officium idest seruitium et dicitur ab ob idest contra et facio vel dicitur ab officio idest nocere per antifrasim quia minime nocet et inde nomen sunt quibus ut per que usque istam per antifrasim dicunt nomina quibus et lucus et officium vel per contrariam partem

Officialis idest effectus

Officiatus idest officium

Officina idest magister officiorum

Officipes idest officium secundum scilicet non in sua labor non sed remuneratione in ministerio

Officiosus idest plenus officio vel ministerio

Offitet est non letari vel per minime

f t Offris est specus et pt scdm p̄ si uel p̄ phi

m b Offimatus est hic qui facit speces pugnatores et dr ab offin gce i speces ltie et machos i pug litor i cultor tre uel ortulanus

f p Olla est vas fictile in quo decoquitur esca et dr ab olendo quia dum fuit i missum odorem

o t Olor i hic olens et pro cest fetidus uel putidus

f p Olea est arbor uel ea oliua sed oleum uel oliua est fructus ipsius arboris Et no quod secundum ysidorum olea est ipsa arbor oliua fructus sue oleum

f p Oleandella sunt arbores de qui fluit oleum

f b Oleaster est arbor silvestris amara et infructuosa

m b Oler olemi uel olui quod ab i pto olitus uel oletum supino sit fetere in olidus i fetidus

m b Oletum est fetor uel locus ubi fetent fetat sed ubi fundi urina

m b Oleaginum i vas olei

Oleaginum uel oleaginum est oleum oliue

a b Olefactus i odoratus

m b Olefactorium est vas in quo ponuntur odorifera uel est vasculum in quo mulieres in quo mulieres portant ornamenta uel odoramenta sed diminutivum olefactoriolum

m t Olefacere i odorare uel facere olere

m b Oleum sunt plures quarum rei sed paganus et cetera

f i Oleas preter mea et cetera

m b Olimpus est celum empireum ab olon i totum et lampos ardens quasi totum ardens uel dr ab olon et lapas igneum quod totum est igneum non quod ardeat sed splendeat in olimpus a pa pi et olimpias adt et est lucus quem omni fr totum anni olimpum faciebat et est tamen speciis decor augere Item olimpus est celum quod nos altissimus merito dicimus et ferin mikes quod dum ut dicit vergilius nubes excellit olimpus et ideo dictus est celum celum tale laut est mons dictus olimpus sed limite et altitudine quam omnes excedit acrescunt

binos et duas passiones vel myssiones [illegible]
ubi ascenderunt ut [illegible] et [illegible] scalas [illegible]
si ibi viue pro potcant vel possunt in sede spon-
sios tedam deferebat et per eam attrahebat vod-
dant aream grandem ut est in [illegible] historiis

g. f. iij Olon i. totum ltte in nulla venit ltia
c. m. s Oloseriton dicitur id quod totum ex serico est compositum
ab olon et sericum et dicitur a similis pro simulacio et
olon sericum i. totum de serico

ad v Olim i. quondam tam vel tunc unde pro preterito
vel olim sit futuro

f. p Olympus est tegumentum oble
Ollipes id

m. s Olinetum est locus ubi crescunt olive vel olee
c. m. t Olifarnes dicitur ab olon i. totum et faro es fers
et vel veri vetem quasi omnes fores veterem et
tales pro diabolo

c. m. t Olor vel cignus avis aliquis talis perfecte ab oleo
et accipitur pro ave quod dicitur cignus et ideo dicitur ab olon
i. totum quia est totus albus

n. s Olocaustum est totum sacrificium incensum ab olon
et cauma incensio

g. f. iij Olampas dicitur quasi tota ardens ab olon et lampas
m. t ignis / Olus oleris est herba quamvis comestibilis apta
et dicitur ab olendo vel ab alendo quia prius homines
oleribus alebantur quam carnes comederent vel dicitur
ab alo quia alit unde versus Roma est carnibus dignus
quod non manducat olus

g. f. iij

Oza i. odor inde omentum et est in-
testinum quod maxime emittit odorem
scilicet ob stomachi vel dicitur pinguedo
ad homines cuti

m. s Omagium proprie holdunge et vel
a vo omagiare i. omagium pro-
m. s mitte / Omasum dicitur intestinum in omnis
c. m. s vel porci / Omasius proprie sultzey
f. p Omachia vel / omelie sermo a lata zum usidrum
utem vecopca conta quia vox am voce de cor-
rupit et dicitur popularis tractatus vel sermo ad homines

vel homi i. simul et — clamo plus quod simul
sermo ad plebem vnde omelia beati Gregorii pape
li. omeliarum depone i. sermocinator et
omelia sunt p(ro) p(ro)hemio vel plaga et predici
ab homo i. simul et laos lapis quod simul ad la-
pides i. ad vulgares quasi dum illi sicut lapides
et tenui gratia que in plebe dum utique ab eis
appendunt specialia

f.t Omnia pisis est ... fica ... co-
po p(er) matth. ignotum

m.t Omen dicitur ostentum eventus vel fortuna

ch.t Omnivolentia omnibus et vigilia omnis pia
dicta i. abluquus sunt libelli de libris omeri
et utilis ad laude ... grecis quod illi poete
videntur insufficie quemie ... posuerunt qui
quid putaverunt et p(ro) quam in vnum collegerunt

ch.b Omnicosa i. fortunata

q.t Omnis est nomen distributum ... omnimode adverbium
et omnino ... adducta i. perfecta vel totaliter

n.b. Omnifarium i. ubique vel undique unde Omni-
mo ... omnimodum quod localis et vel ab omnis

a.t Omnipotens patet

m.b Omnogenius vel omnogenia dicitur res quod plures sunt
eius nature vel ipsa ut aqua et gutta

ch.b Omotenus i. humilis et dicitur i. ... supp-
plicando tenuiter

ch.b Onager dicitur asinus silvestris et dicitur
ab onus ... quod est asinus ... vel
dicitur ab onus et ... qui gerit onus i.
a.p pondus | Onocrotalus est avis ...
f.p Onicha vel onica est ... gemma
suaviter redolens et magnitudine
quam unguis habens et dicitur ab onix i. unguis
et est species pigmenti

f.t Onix est ... sit ... compacta ad speciem unguis humani
... ad speciem unguis humani

f.p Onolipa est asinus ... aqua

ch.b Onocentaurus vel onocentaurus i. animal ...

vadiu(m) p(ri)mipilu(m) quod est colo(n)[?]
cr. i. b. Onocrotalus est avis que sonu(m) asininu(m) et
emittit de re sic(ut) est douo(?) q(ui)d(am) in aq(ui)s et in ualle
solitudinis et d(icitu)r ab ono(n) i. asinus q(ui)a sonu(m) asini gerit
a n b. Onocentaurus est ad (?) ex ag(r)o et tauro
et d(icitu)r ab ono(n) i. asinus et taurus
Onocentaurus et ad q(ui)a ... uel sic(ut) alii dicu(n)t
g f i y. Onomatopeion d(icitu)r ab onoma i. nomen et peyon ... q(ui) et d(e)a ...
i. fingo q(ui)a nomen fictu(m) a sono ut tinnitus
tintinnabulum scropha ... in onomatopeya ...
fit q(ui)a va... de ... nomen sumtu(m) a sono
m n b. Onomen est nomen ... uo(cabu)lo ... pl(ur)es ... in
onomina et d(icitu)r ... q(ui)a ... nomen ...
nomen ... sicut ... uel ... uel ...
et ... hoc ... uenit
Onomimus ... in ... et ...
... ut ... et ... ab ... ono(n) ... onoma
... est ... nomen
r. b. Onophorum uel oenophorum est vas vini et d(icitu)r
ab ono(n) i. vinum et phoros ferre q(ua)si ferens vinum
m t. Onus ... obliq(ui)s i. pondus uel sarcina
in ... in ... onero ...
id est pondus imponere ut onero ... i. onus uel
pondus ... Ponderosus est ... et
... in onerati ... i. aggrauata
a x. Onusto as i. gen(er)are et ... ut ... onusto as
ac i. ... onustae uel onus aufferre in onusto
-ta in i. plenus onerib(us)
f p. Onusta ... tabernaculum ...
ch i b. Opacus -ca -cum d(icitu)r obscurus uel



tenebrosus ... in opaci-
tas i. obscuritas in opacu
-as -ac i. obscurare
Oppansus(?) d(icitu)r oppositus obiectus
... uel ... ... ab
oppando q(uo)d est undiq(ue) pendere in ...
f p. Opera ... i. rebus agendis studium uel sedulitas
intenta labor opera(rum) ... ... ad

sicut ut operarius i. uasa utilis vel necessaris
f p Opella est dimi[nutiuum] ab opera quasi idest
parua opera plenum et tunc dicitur ab opus operis
gr m Opertel dicitur turris alta que non longe erat a templo
constructus mire altitudinis
gr m Operter est nomen regionis
n t Opex est clauus i. capa in rota sicut opex est
cortex ubi
m s Opertorium i. tegumentum et uel a uerbo operire a quo
in eth operimentum
c s Operosus i. laboriosus sedulus
... Opertus i. tectus vel coopertus
ad u Opido ultima acuta est aduerbium et ponitur pro multum
et pro bene et valde sed in ista significatione ponitur pro splendide
et dicitur scribi per unum p. ab diuisione huius nominis oppidum
n s Oppidum dicitur ciuitas siue vel castrum sed in munitio
in opidanus i. a. de opido quasi civis .l. cauis in eo
m p opidulum | Opidac fit splendide commede
c t Opifex dicitur operator siue factor artifex parit
seu opus factor unde Artificium uel ars opifex
operatur fit Alios opifex dicitur ampliator vel
adiutor in opificium i. campi
c t Opilio ouis dicitur custos vel pastor ouium
a p Opilo as ac a pilo as quod significat loca sunt producta
dicitur uel a pilum vel pila pro instrumento terendi quod est
sed pars longam et sic in opilo as ac media producta
et idest quod contendere ab ob et pilo as in pilo as
ac est ipsa pila tendere vel terere et rapere
et pilo sed plus bene vel certum secundum quod dicitur ueta
pilos pili pro lana quod est sed pars breuem in opilo
as ac media corta i. obumbrare claudere uel ob
struere vel obturare ab ob et pilus pro lana quia an-
tiquitus solebat claudere ora pilis et lanis ne quid ma-
li inferrent
f t Opilacio i. obstructio vel clausio
f t Opilago i. cartilago vel est i. a rotundis quod appa-
ret super fundamentum loca aque fluenti cum aqua fluit
ad modum circuli vel est i. a circulacionis quod est ipsa de
f t Accentore do Torze | Opimo i. opinator vel estimatio

m t Opitulamen opitulacia · i auxilium vel opitu-
ge s lacio / Opimacus est avis que imitatur spectibus
m s Opimus · ma · mum · i pinguis diues vel fertilis
g m Opion est succus papaueris et dicitur opium vpii
quod est lat papaueris
d p Opitulor · aris · dicitur auxiliari vel opem ferre
et componitur ab ope et tulo ut antiquitus dicebat secundum modum
dictum tollo
m s Opitergium est castellum prope forum vel urbem
m s Opiparium est id quod quirinum
a p Opipare i(d est) laute viuere
d p Opinari est id quod estimo vel opinatus
g m Opos est succus latine et est vis latine
m s Opobalsamum est cortex balsami vel liquor
manans de incisione corticis balsami per incisuras
et est unguentum. Cortex cuius igitur arboris quanta
percussa seu conscissa ferreis unguibus per incisuras ex-
imii odoris guttas destillat. Et ab hoc dicitur o-
pobalsamum vel potius dicitur et melius quod opobalsamum
sit succus manans ex incisione arboris cum inciditur
ab opos quod est succus latine et balsamum. Et
carpobalsamum dicitur succus expressa decorticate contrita
et contusa / Calobalsamum est succus manans de lignis
contritis. Et filibalsamum est succus de foliis eius singulariter
vide in locis suis
a t Oppono · i contrariari
Oportere · verbum impersonale i(d est) oportunum esse haberi vel
necesse esse et componitur ab ope et porto · as · et dicitur
oportere quasi opem portare et declinatur per 3 as per as
et antiquitus dicebatur opportet
m s Oportunus · i conveniens necessarius vel utilis / unde
oportunitas · i congruencia vel occasio
Opprobrium dicitur vituperacio vel de factis derisio et componitur
ab ob · i contra et probrum · i crimen dedecus vel vicium
quod tunc cognoscitur dimissum in obprobrium egipti quod dicitur pre-
pucium quod apud hebreos opprobrium erat et immundicie
scelerum ita dicit magister in historia super iosue quinto
ut hodie abstuli opprobrium egipti a vobis

d. p Opprobrari i. vituperare
[illegible] p Opponere i. ponere in opposito
f. t Ops opis est dea terre vel ipsa terra dicitur vel quasi
dudens in terris i. pauper [illegible] opis est dea auxi-
lii et pro auxilio et opes i. divicie [illegible]
f. t Optacio onis est desiderium vel electio et mili-
tes dicti qui optiones [illegible]
et [illegible] actio opto i. desidero [illegible] optatus
et da plura
a. t Optimus [illegible] deponendo amore [illegible]
[illegible] b Optalmus i. oculus
f. p Optalmia i. dolor oculorum
[illegible] t Optimates optimates qui et sunt meliores et honora-
biliores in populo et dicuntur [illegible] optimas [illegible]
[illegible] b Optimas vel optimatus i. stabilis
[illegible] b Opulentus ta tum i. opibus plenus [illegible] opulentior
opulentissimus i. magnificus [illegible]
d. p Opulentari i. opulentum facere
m. t Opus [illegible] est [illegible] vel [illegible] quod est [illegible]
[illegible] et [illegible] in operibus [illegible]
[illegible] vel necesse et est [illegible]
[illegible] opus est medicus valentibus sed [illegible]
[illegible] male [illegible] necesse [illegible] opus esse
[illegible] illuminatus [illegible]
Ora ore [illegible] aspiracione [illegible]
[illegible] vel limbus [illegible]
vel vestis vel [illegible] vel alia [illegible]
[illegible] hora [illegible] aspiracionem est [illegible]
[illegible] ora est [illegible]
[illegible] ora est [illegible] impatt [illegible] oracio
m. b Oraculum [illegible] locus orandi vel [illegible]
[illegible] locus ubi dabantur responsa [illegible] capi
[illegible] templo [illegible] oraculum [illegible]
[illegible] vaticinium vel vatum [illegible] va-
ticinia oracula [illegible] templa et [illegible] oracula
[illegible] ab oro et [illegible]
ordinatum ad devocionem
f. t Oratio est quod [illegible] devote impetrans
m. b Oratorium est locus in quo [illegible] est [illegible] orare
et [illegible] petere

ch t Orator est discipulus eloquens faciendi efficacis in
rethorica. Rhetor est magister. vel Orator
est discipulus rhetor est magister / Orator eciam dicitur
causidicus defensor advocatus in oratoria et est
secularis eloquencia
m s Orarium est tersorium capitis vel linteum mor-
tuorum vel id quod vocamus stola. eo quod ornatus et
insignia sacra ecclesie sine ea sacerdos non debet vel est spor-
tula ad vasis vel pomis vel aliis mundaliis
m t Oramen i. oratio
a p Orbare dicitur viduare privare quasi orbum facere
f p Orba est mulier privata filio et dicitur orba et vi-
dua sed mulier dicitur orba defuncto viro filio vel
nato. Sed vidua dicitur defuncto marito ita dicit glosa
... p Orbatus i. privatus cecatus vel viduatus
ch t Orbis i. mundus vel circulus terre et ponitur eciam pro
circulo vel rota
g t Orbicularis i. circularis
f p Orbita i. vestigium rote quasi circum dicitur rotunda est
orbita prima revolucione anni ut in ympno de beata
virgine. Beata nobis gaudia anni reduxit orbita i.
revolucionem anni. Et dicitur quasi orbis iter i. via vel
semita rote
f t Orbitas est amissio puerorum
ch b Orbus dicitur cecus. sed orbatus lumine oculorum vel
dicitur privatus filiis et est orbus ponitur pro infecunda vite
f p Orca est vas olei vel species amphore magne in
ora vel orcinus et dicitur vas in quo portatur cerevi-
sia vel aliquis liquor in orcula diminutivum ab orca et
orcculus diminutivum ab orcinus
ch b Orcus a. est locus insaciabilis sine infernus et dicitur ab
orce grece i. suscipere. Unde quasi suscipit omnia et devorat
quia insaciabiliter recipit animas ab puniendum. Et Orgi
dicitur dij infernales qui dij et Pluto dicitur in orci
-te mea loco et est sedes infernalis iudicis vel tribunal
ch b Ordinarius est unus quod ab collegio elegitur prelatus
vel miles singularis quod per ordinem militat quasi ad hoc
constitutus dicitur
a p Ordino i. ordinem debite statuo in ordinatus
ordinatio ordinate -tivus

d. q. Ordior ordiris orsus sum quod proprie est telam incipere et
hinc ordium 20 idem quod incipere aliquid
et hinc quod sapiens incipit aliquid loqui et habet
argumentum sui in ipso vnde ordimur telas ordimur
verba loquendo vnde exordior
m. b. Ordeum est quoddam species frumenti habens acutas spicas
et dicitur ab areo quia cito aret vnde ordeolum diminutivum
et ordeacius et est adiectivum sumptum de ordeo vel dicitur ab
horreo quia eius spica horride sit et acute vel dicitur
ab ordine quia eius spice ordinatim sint locate
c. m. t. Ordo uel ordinis venit ab ordior quod idem est quod incipere
cum proprie ad dignitatem ordinalis et hoc ordinale
et coordinaliter id est ad ordinem pertinens Ordo
est vnum sacramentum de septem sacramentis vnde dicitur
iste habet ordines sacerdotalis Item ordo fiat pro
religione ut ordo sancti benedicti
c. m. Oreb est mons qui in regione madian ut dicit
Jeronimus iuxta arabiam in deserto cui iungitur desertum sar-
racenorum qui dicitur pharan et idem est quod mons oreb
et synai ut ait Jeronimus in quo monte vidit moyses
multas visiones sicut patet exodi tercio vbi cum audit
rubum ardentem et non comburentem ibi audit sibi
loquentem et multa precipientem sicut patet ibidem
de monte synai vel oreb dicitur petra vel est proprium
nomen viri qui est occisus a gedeone
f. p. Orcha est nomen piscis
ad u. Oretenus id est cum ore
f. t. Orexis est vltimus sonus ab ore exiens molestus ap-
iens et ab hoc dicitur orexinon et dicitur ab os et
rexinon sonus scilicet vltimus sonus vnde vomitus eructuatio
si nimia superfluitate tibi poterit in orexia ista pertur-
bata et est quedam fastidium nimia
m. b. Organum id est psalterium secundum quod ysidorus generale
vocabulum est ad omnia instrumenta musicalia et proprias
et quod organa dicuntur eadem instrumenta musica sed nunc
propter consuetudinem specialiter dicuntur organa quibus follibus inflantur
vnde organista et est a tenges vel organizo vnde et
organisare id est ludere organis

ff· p· Oricus dr· est p(ar)s ce(l)i et d(icitu)r non est p(ar)s celi
ubi sol orit(ur) in e(st)ate ut dicunt(ur)
f· p· Oria est navis piscatoris
m· b· Orificiu(m) est supplex forami(n)e(m) i(n) vase et p(ro) ta(n)-
to p(ro) ipso foramine
m· t· Origenes est nom(en) doctoris de quo d(icitu)r ubi bon(us)
origenes nemo posuit ibi melius et ubi malus
posuit ibi nemo peius
m· b· Origenianum vel origeniani sunt heretici qui dya-
bolo et peccatori p(ro)mittunt veniam post iudicium
f· t· Origo est p(ri)ncipium vel exordium in originali
b· q· Orior ir(is) vel orior, oreris (et) c(etera) i(d est) nascor ut
res oritur ex ma(teria) in oriens et inde oriturus p(er) p(ar)t(icipium)
cu(m) q(uo)nia(m) in (et)c(etera) ab oriri et ab ortus
m· t· Orion onis est sig(num) in celo (et) stella an tauri vestigia
fulgens et secundum lucanum p(re)cedat p(ro)ter sacra obliq(ua)
q(uia) secundum ovidium cum canit et post aurora discu(n)-
dentes p(ro) pani ad placitum f(...) in s(e)q(ui)t(ur) ovi-
dium (et) lucanum
m· b· Oriundus i(d est) natus et dicunt(ur) aliq(ui) q(uod) sit nomen q(ui) colo(r)
nomen de (...) p(ro)p(ter) (...)
f· t· Oriz· gis· una a s(...) roboris est a(d) i(n) mundo
sacrifitiis non aptum et dicitur q(uod) sit avis agrestis alii
vero dicunt q(uod) sit alia sp(eci)es avis q(uo)d nos dicim(us) gl(ire)
et d(ici)t(ur) ortix orig(inis) · orig(...) q(uia) s(ecundu)m origene(m) i(n) t(ra)ct(at)u s(upe)r
secundum legem dicebat (...) ad mundum (et) i(n) mundum q(uo)d mundo
q(uia) contra gressum. In mundum (...) sacrifitiis non erat
aptum (...) orix est avis (...) pinguissima ita q(uod)
cultellum cultat sua pinguedine
f· p· Orisa i(d est) subtilis farina.
m· t· Oriste est mons i(n) quo p(re)cipitatus fuit pilatus
m· t· Orisonis est id quod p(ar)s celi (...) vide(tur)
(...)
m· q· Ornatus spectat ad vestes hominis (...) ornamentum
f· t· ad ecclesiam || Ornus est arbor (...) ali(...)
d(icitu)r ibex vel est g(...) s(...) et (...) ornus
(...) p(ro)p(ter) (...)
f· p· Orvincula est diminut(iv)um f(orma)t(um) ex (...) orvincl(a)
ab orvip(...) et mant(...) diminut(iv)um et ista (...)

in ori uertitur et est tunc ominator
f i p Oruia et est anatema
f i b Ornus est genus arboris qui dicitur quercus
m i b Orphanus media breuis id est pupillus grece, grecum
secundum quosdam venit ab orphanos est autem carens
patre et qui uni viuit et qui omni est pupillus
et carens utroque dicitur orbus
m i b Orphanatrophium uel orphanatrium .i. hospitale uel locus ubi nutriuntur orphani inde hec
orphanatrophita et est qui preest illi loco
m i b Ortodoxus dicitur recte gloriosus uel recte credens
scilicet katholicus ab ortos .i. rectum et doxa gloria .i.
vir recte glorie
f i p Ortegia est quedam insula
f i p Ortigametra est nomen genus avium de ortegia
insula et quia sunt pertinentes et corrupte scilicet
media .i. metra pro contra liquidam
m i b Ortogonus est rectus angulus ab ortos .i. rectum
et gonus .i. angulus inde ortogonium uel ortogonus
.i. rectum angulum habens
m i b Ortographia est recta scriptura ab ortos et graphos scriptura inde ortographicus .i. recta scriptura / et
est scientia docens recte scribere
m i b Ortus .ti. dicitur locus in quo oriuntur herbe siue etiam arbores
et uel. ab orior in ortulus diminutiuum et ortulanus
et est ille qui colit ortum. Sed ortus tus tui .i. origo
f i p uel principium // Ortodoxa uel ortodoxia est
recta gloria uel recte gloriantur
m i t Os est quedam pars parua in facie per
quam quis edit et dicitur ab ostio
eo quod per ipsum tamquam per ostium cibus
intromittitur et sputum emittimus
Item os ossis est durities in car-
ne et aliter dicitur ab os oris lo-
co [illegible] ab ossibus corripiendum
Item os quandoque ponitur pro capite quandoque dicitur in scriptura
os domini locutum est / quandoque sit uoluntas ut uisio ab ore
tuo / Aliquando id est quod mens ut os iusti meditabitur
sapientiam / Aliquando fit manifestatio ut ille loquitur
ore .i. manifeste / Aliquando fit testificatio ut in ore duorum

vel tua sufficiens est testimonium unde quibus iustus
vultus videat legem meditationem / Os hoc loco
manifestat certificat

Osanna verbum hebraicum ultima acuta secundum ysidorem
et est salvifica vel salva obsecro vel conser-
va populum tuum vel totum mundum Et est verbum hebra-
icum compositum quasi ab osi id est salva et anna quod est inter-
iectio salvificantis unde Osi salvifica secundum deprecor
anna significat Obsecro salvifica quando designat

.f. t Osanula / Ostedo mis dicitur fetor vel immundicias
oris et dicitur ab os et tedo vel tado quasi fetor ca-
dens ab ore

m. b Oscillum est parvum os vel dicitur laqueus appensus
trabi quo puer movetur se hinc inde et dicitur dalles
id est mouco id est oscillum dicitur ludus puerorum quando vertunt ima-
gines ligneas a pueris

m. p Oscitare id est ore aperto hyare vel spirante foris emit-
tere in oscitatio et oscitamen id est ore aperto

m. b Oscillum dicitur id est proscitum quod rapitur ab ore
avis secundum garritum quod id est garritu et aspectatio oris
ea sit hoc est negocium

m. b Osculum secundum papiam datur filiis pape vero aut ba-
sium aut uxori / suavium voluptati vel meretrici Et
osculum est parvum os in osculor aris

.ad. vi Osij usitantur pro ymum

m. p Osias fortitudo domini interpretatur et est proprium nomen viri

m. in Osee benitor interpretatur et est proprium nomen in veteri
testamento

m. t Osor oris mea longa est id est qui habet odio
et formatur a supino verbi defectivi scilicet odi odisti
ut habet osum osu id est supino

m. in Ossee id est salvator et est nomen proprium

.a. p Ostentare dicitur frequentatum ostendo et vel quasi sepe oste-
ndo quia habet ostentum vel ostensum in supino

m. t Ostentator id est ostensor vel iactator / ostenti

.f. t Ostentatio id est iactatio vel oscilatio

m. in Ostensio vi dicitur demonstratio et manifestatio qua significat
tum signo mirabili quo vita ostenditur in adventu
os sepe terrificis filius dei ostensio quibus etc

m b Ostentum dicitur monstrum sive res admiracioni facta
que porta ad oculos vel ostendi vel dicitur porta-
tum scilicet res mirabilis visa vel rara
m b Ostrum est quidam piscis vel etiam est concha marina
scilicet ostrea vel est piscis lateris tincturis cum sang-
uine tingitur ipsa purpura Et purpura color
m b trum dicitur / Ostium et in ipsis dicitur ab ostende-
do quia ostendit introitum et est nomen generale ad ingres-
sum cuiuslibet rei etiam hostium in cum aspiracione et in
quo scilicet dicitur ab hoste ut dictum est
Osus est preteritum participium et preteriti temporis fit vi^a et caret voce
verbi a suo defectivo et anormalo odi unde participium
et preteritum temporis in composita et composito quod dicitur est
f in Otenus in illis sic declina
f p Otomagia est dementia i. lira
computans o longum ab otho i.
o et magia longum
f in Othomitras grece i. o brevis
latine ab otho i. o et mitras
i. bar vel breve quasi o breve
a t Othonicus pro deo interpretatur
f in Otheus i. durus latine in o idcorta
f p Otalogia vel otalogia dolor aure dicitur
ch b Otologus est homo principalis
f p Otologia est sermo virginis
Otromus grece i. bene latine
m p Ovare i. letari in ovatio et ovatus
et ovamen et sit inde quod gaudium
in ovans participium i. gaudens
Ovantes i. gaudentes
n d Ovis dicitur ab ovo ovas quia antiquitus
f t oves cum magno gaudio offerebantur
et est alias sive petra molle tempore ab oblacione dic-
tum in ovicula diminutivum
m t Ovile est stabulum ovium et dicitur a voce ovis et avo
lego quia colliguntur ibi plures oves
a b Ovium a. i. de ovibus quistans
m b Ovum per p[?] am ee

f. p. Oxia est morbus acutus vel velox
qui cito transit aut celerius
desinat ut frenesis in oxis est
est acutus acceptus ore vel altus
ra in opinus idem
a. n. b. Opus est nomen grece acuti toni opus idem
Opigalla est galla quedam
f. p. Opiganum est illud acutum anglice gabolus
n. b. Oxiopic i. acutus latine
g. c.
a. n. b. Oxitonus i. acutus accentus vel tonus in oxitonus
i. adiectiuum accentum acuto proferre
m. b. Opigalium vel opiatum est balbuta potio medicis
n. t. Opimel est acetum vel aqua mellita mixta vel enim
in melliat celsus est opimellum et est ab opium
ste quod est acutum vel mel latine in opimel
f. p. Opiruma est acetosa eructatio ex gutture
digestionem ledens et ex digestione proveniens
Ozi hebraice i. fortitudo latine in ozias et
interpretatur imperium vel fortitudo domini
f. p. Ozania est idem quod navicula
m. t. Ozinguem est bestia ignota
f. p. Oziza est fistula farina
n. l. Pabo avis media loca i. ...
...liquis est genus eximii
vel vegituli
m. Pabulum est a pascendo
et dicitur de equis vel
ad equos et est pastus
vel pastura pro futuro
a. Pabulator est pastor
... pat equos pabulum et vict...
...ans pabulat i. pabulum dare
f. Paccatio i. federatio
a. Paccare i. pacificare in pacificatus
ta tum in et paccatus
f. Pacta i. promissio vel quevis condicio
b. Pacticus i. sustinens in pacticia

i. mansuetudo

f. p. Parasita dicitur oblatio que fiebat de pane ad deum vel ad deos ut dicitur in hystoriis vel dicebant
ia sacrificia que pars reddebat sacerdoti et pars
a. p. offerenti / Parasitare sunt parare facere in parasita
d. t. Parisci sunt promitte pactum facere vel rapere ~~pati~~
m. b. Pactum i. pacis actum vel placitum vel consensus placitum
duorum itemque pars de pace conveniens et scriptura et
dicitur quod ex pace actum et vel a vo pacisci et pactum
dicitur pacto facere
f. p. Padua est nomen civitatis in ytalia
m. b. Padus est aqua lampardia
m. b. Paganus i. villanus et dicuntur gentiles villani qui mo-
rantur extra [illegible] a pagos grece i. villa hic vero
quod morantur extra civitatem dei i. extra ecclesiam katho-
licam dicuntur pagani secundum hugwicio
m. b. Paganismus i. paganorum mos vel ritus eorum
f. p. Pagella est pars folii unius libri et est diminutivum a
pagina et dicitur carta vel liber cuius est scriptura
a. p. Paginare sunt convenire
m. b. Pagus i. villa inde pagellus diminutivum inde et paganus
ut prius Et pagus est possessio ampla
n. b. Pagum est palla de auro vel purpura contexta
f. p. Pala dicitur ventilabrum quo palee i. folliculi fru-
ctorum ventilantur Et applicatur ad instrumentum fo-
diendi et dicitur tabula qua fiunt ex panibus in pala-
ta et me a loa et dicitur ~~fiunt~~ fiunt i. palus grossa
a. t. Palcus i. vagans vel furiosus
adv. Palam i. manifeste et tamen preterea et est ultimum
dicta ad dram quam nominatur pala accusativo casus a nomine
pala in adverbium palencter
m. b. Palatinus est nomen dignitatis
m. b. Palatum est superior pars oris et dicitur quasi pallatum
oris et lingue vel dicitur a palo quod ibi lingua pagat
a. p. Palassa dicitur alium vel alii gaudere [illegible]
m. b. Palacium est magna domus in qua multi possunt palliari
m. b. Palaria dicuntur venerie i. collis taurorum de pecudibus
unde est thorus bos thorus et palaria tauri

.a.p. palastrizo dicitur luctari in palastra .i. luctatio a
palin grece .i. lucta motus vel locus ubi etiam
ubi luctatores frequentur sic monent in exemplo palastri-
cus .i. qui palastra luctator vel qui sunt fortes
adolescentum in quibus po’ pforti
.f.p. palea dicitur a pala quia ventilatur ut frumentum pur-
gantur vel dicitur a pabulo quia palee sunt animalibus
pascendis preceptum
.n.t. paliare vel paliarium est locus ubi palea
reponitur vel etiam est lapsa scutula a collo boum
.f.p. peudes ‖ palenodia .i. agonia
.a.p.b. palosus est per bellum scilicet indicta
.a.z.t. palestra .i. sequester vel est a. cetes palestra
palinodia est carminis bellicus
.f.p. pallastra est locus luctandi
.f.t. pales est dea pabuli vel pastore in palefridi
et est etiam invenis vel dicitur palefredus secundum papiam
a pista vos vi et lenis et fronus et quies qui du-
cens lenis frenum ‖ et de hoc dicitur gradarius
.f.p. palla est micella pauporum vel dicitur pallium modi-
cum montella ... et venit a palo .i. tendo vel
fagor ‡ in pallium secundum ysidorum et est quo scapule
ministrancium teguntur ‖ etiam palla secundum ysidorum
est palleum quadratum mulierum vestis seu ductum usque
ad vestigia affixis gemmis ‖ et palla dicitur tabula
consecrata super quam sacrificium ostie consecrandum deputata
palliate sunt toge id palio
.a.z.b. palidus vel a pallore .i. pallidum et in pallor
.f.p. .i. gilbus ‖ palma est manus extensa scilicet digitis
extensis et explicata quintum pugnus est pugnus scilicet
manus clausa ‖ et palma dicitur quedam arbor secundum ysidorum
sic dicta quia manus victores solent vel solebant
ea ornari ‖ et dicitur victoria quia palma arbore vic-
tores coronabantur unde ‖ palma manus palma vic-
toria palma sit arbor
.a.p. palmatus sit coronatus de palma arbore
.a.z.t. palmes .i. est ramus vitis mollis qui novella
brachia emissus fructu aufert

n. s. palmetum est locus ubi crescunt palme
a. p. palmito est manum iungere in signum facti vel federis
alicui est idem quod plaudo et plaudo est ferire
m. s. palmicrucifixus est quidam pes metrorum a liquis
n. s. palmiterium dicitur quod terit manum
f. p. palmita est ramus vitis
m. s. palmosa i. victoriosa
m. s. palmus est mensura scilicet a pollice usque ad minimum digitum manus extensa et constat ex quatuor digitis et quatuor palmi constituunt unum pedem
a. p. palo as i. apparere in palam i. manifeste et regat sine casu est activum. Item palare i. vagari et est neutrum in palam et dicitur qui non suo loco sedet vel cum mensionibus. Et differt a vagari quia vagus est qui aliquantulum vagatur. Item palare est quasi palam facere
f. p. palmula dicitur latitudo remi
f. p. palpebra est summitas oculorum a palpando i. movendo quia palpebre semper moventur
a. p. palpitare est idem frequentativum quod palpare i. tremere movere sanguine anhelare. Et palpare dicitur adulari blandiri vel manu contractare sicut terga equi palpat contractus manibus blandiori anhelat. Palpat adulator pronuit salit cor movetur
m. t. palpo dicitur ille qui palpat vel adulator
m. s. paliurus dicitur quedam pastio dolo quo et est herba acervi-
na spinosa
m. s. palus i. columna firmiter et dicitur a pos et lubus qui premens lutus quia non cogit ut simul i. ano
n. s. paludamentum dicitur a palos et vestimentum et ornamentum ~~…~~ ornamentum aureum et gemmas continens et est quedam vestis imperatoris vel genus ostri in paludibus … i. paludamento ornatus
i. obliquus m. t. paludicola dicitur locus aquosus circumstans sed quibus aqua non stat et non movetur et dicitur quod pace lucet et vel a pallade dea pastorum que cum in paludibus creata sunt quas incrustat a paludibus cum pluvie
m. s. palus li dicitur lignum quod terre infigitur in papillis domini in cruce et componitur patibulo
m. t. palustor tris tre vel palustre i. aqua stans in paludibus et componitur a palus et sto stas

m s pampinus est folium vitis
f p pampigilia i. primitia
pampigilis i. liber tractans de adventu et dicitur a pan quod est totum
dans vel dicitur est grece vel nomen quod continet pan i. totum
et pegilis i. adventus
m s pancarpum i. laicus
a t pandere i. manifestare
m s pandochium i. stabula
f t pandorax dicitur apostata vel est locus ubi meretrices
reducuntur dicitur est gulosus vel vorax
g in pancratoryn est liber qui dicitur ecclesiasticus et dicitur
a pan i. totum et arete virtus quod totum virtutes sunt pa-
narethicum et est textus libri
f p pandonia est herba
m s pandus i. curvus et protractus ad aliquos quod sunt dorso curva
pango pepigi vel panxi vel pegi id est compono et tunc facit papi
in preterito et tacto supinum ut dicit Augustinus licet doctrinale
panxi etiam habet id est conjungo et tunc facit pegi in preterito
et supino pactum pango id est pactum facio et tunc compe-
pegi in preterito et in supino pactum
m s panificium i. et et panifex i. coquus sive
est i. qui facit panem
m s panificium dicitur factio panis vel locus ubi fit panis
m t panis est nutrimentum hominis factum et cetera fun et
est a pan grece quod dicitur totum quia et cibo apponitur
et sunt tria genera utuntur in panicoli dicitur et dicitur
et dicitur panicta i. qui facit panem
f p panificina dicitur locus ubi fit panis
f p panifica est mulier quod panem facit
m s panifium est legumen quoddam
m s pampinus media brevis sunt protectum quasi subsidio vitis
a frigore et ardore defenditur et dicitur a pan et
pinus quia folia vitis ipsi superiori aucta sunt sicut
pinus unde pampinus tedium botrus flos uva fructus
m s pampolus media brevis est grece nomen vel dicitur a pan
et philos i. amor
m t panisfex est qui facit panem
c p panicida est qui scindit panem
m s panus pars in panicelis dividitur
m s panosus est aliquis multum vestibus induta

m t pantorium p̄c ey gewant haws
f p panonia est nomen ciuitatis i. ytalia
ch b pansileng vel pansilong est lapis qui admodum
lune crescit et decrescit in luna pansilona est
qui est accensa scilicet i. plenilunio et dicitur a pan et
p silena // pantera est al[iud] quod vel panter secundo
dicitur in illo quia panter est media correptis in
obliquis secundo pantera media longa et dicitur
a pan et theron varium quasi totum varium co-
loris quia est al[iud] diuersorum colorum et habetur in ut a
in actis
m t pantecal i. fouea
m b pantomimus i. leno a pan et mimus quasi totus lecca-
f inter // pantheon fuit quondam domus rome consecrata
in honore omnium deorum i. demonum nunc est consecrata
est in honore omnium sanctorum
n b panistrum i. sporta panis
f ... panteolon est lamina aurea
f t pantrix i. vetule
m b panterum i. carabus vel tegumentum olle
m b philang est virga textoris que diuidit stamen
vel est phalanga cera qua vel fila voluuntur
dum debent uti stamen. Et philang graua ca-
na textoris dicitur in qua voluitur licium cum spinul
panoparius est imago i. quo celebrabatur festum
panpanius a pan i. deus quasi rusticorum quibus
preest pastore
f p panula dicitur stola i. tractatus sacerdoti
ch p papa est nomen dignitatis admirabilis seu ami-
rabilis et est pater patrum et dicitur a pape quod
est interiectio admirantis
m q papatus est dignitas pape
a p papare i. comedere in papatum et est cibus
puerilis
m t papas atis i. custos vel pedagogus cui infantis

disciplina committitur Etiam est imbrio
et 2m quasi est generis masculini et 2m est
generis omnis
m. t Papaver est legumen quoddam
m. b papaverium est locus ubi papaver crescit
m. b papiricia est vestis de papiro facta
f. p papilla dicitur mamilla vel caput eius
m. t papirio est locus ubi crescit papirus
vel est vas factum de papiro
f. b papirus est quidam iuncus et dicitur quasi
pariens pir id est ignem quia in lampa
dibus

hic nil deficit

quia in lampadibus etiam fiunt papiri pro pargameno
et ita hic est generis feminini et dimisce declinatur
[illegible] t papilio est quoddam animal volatile quod maxime habitat
in malvis florentibus et facit vermes destructores
quia sepe nocte interpant et 2m papia circa lucernam
vagantur et ab igne coguntur et sunt nomina a vola-
tili ex quo ad modum papilionis volatilis descendi vel
dicitur obumbratum
m. b papirius et papiricia est vestis facta de papiro
m. b papirum est quedam materia de panno facta ad scribendum apta
m. b papirictum est magnum vesiculum
f. p papula est parva erecta cum rubore conspersa et
dicitur papula quasi papilla Item dicitur rubea scabies
inde papulosus id est plenus ulceribus parvis
a. t par id est similis id est equalis
f. p parabola est vox que dissimilium comparato et dicitur
a para id est iuxta et bolus sententia que scilicet per dissi-
milibus similitudinem sententiam ut cum de homine peccatum
et loco [illegible] est parabola 2m papiam dicitur [illegible]
quia ipsa comparatio scilicet inter voces et imagines
m. b ostendatur paraclitus id est consolator et dicitur spiritus

[illegible] et nos consolator in tribulacionibus et dicitur advoca-
tus filius dei qui postulat pro nobis apud patrem et dicitur
a para et clesis consolatio

iii t paradigma dicitur exemplum vel consona sentencia
vel exemplum dicti vel facti [illegible]
[illegible] paradigma et parabola [illegible]
[illegible] parabola [illegible] paradigma
[illegible]
[illegible]
et [illegible] a para i. iuxta et digma sentencia iuxta
f b [illegible] paradisus [illegible]
[illegible] loco ameno et est [illegible]
[illegible]

ia b [illegible] paradoxum i. admirabile
[illegible] paradoxon i. iuxta [illegible]
f p paradiota [illegible]
[illegible] et dicitur a para i. iuxta [illegible]
[illegible] parasitus i. non [illegible]
vel [illegible] et dicitur a para et [illegible]
f p paraferna [illegible]
dicitur a para et ferna
iii b parafernum [illegible]
[illegible] parafernaria [illegible]
ad mulieres [illegible]
[illegible] paragraphus est signum i. [illegible]
[illegible] paragoge est [illegible]
[illegible] apocopa
et dicitur a para et [illegible]
[illegible] adductio
[illegible] paralipomenon dicitur liber [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] paralipomenon [illegible]
[illegible] libri in biblia [illegible]
supplent [illegible]
[illegible] paralelli [illegible]
[illegible] parallela [illegible]
[illegible] a para et [illegible]
f t paralisis [illegible] a para
[illegible] paraliticus [illegible]

tem infirmitatem vel morbum
iii ff Paralipomino -nis i. pretermitto vel relinquo
f i p Paralogia est quedam genus navis
iii a b Paranimphus dicitur minister sponsi et sponse ut nuptias procurat et angelus gabriel dicitur paranimphus celestis eo quod missus a deo inter deum et beatam virginem in carnacione ministerio complebat et dicitur a para i. iuxta et nimpha puella quia iuxta puellam stabat vel dicitur custos sponse vel mulieris dum ad legem traditur ad beate rebecca qui fuit paranimphus dicitur i. custos dum vel mulieris dum vel dicitur i. qui nimpham i. sponsam viro iungit vel dicitur i. qui dat aquam manibus sponse
xiii t Paranomina i. dulce cantica
i i p Paraphonista i. cantor vel cantrix
f i t Parapsis idis i. discus et dicitur quia partibus absidis i. lateribus a par i. equale et abside idis vel absida quod est latus edificii
iii b Parare i. reficere vel restaurare
iiii Parasceve i. feria sexta ante pascha et componitur a para i. iuxta et cenes i. gula vel dicitur a para et cena quasi iuxta cenam vel preparacio cene
ii b Parasitus inca loca est histrio vel lecator a para et situs i. venter vel panis quasi iuxta panem positus vel dicitur quasi iuxta parabsidam positus quia lecator est scilicet ... tibid
ii i t Parastastar vel parasiastar idem sunt eodem modo
f i p Paratura i. apparatus vel apparatum
f i p Parata est fuga consuelle
iii t Parare i. dulcorare
f i p Parasintetica est de compositis
i ii b Parthamus i. orbilamus
i i t Parcialis i. dimisilis inde parcialitas
ii b Parcus i. non largus inde parcitas
f i p Parda est femina leopardi
ii b Pardus est bestia velocissima et variorum colorum et in superiori est tiq pentorum
f i p Paravicula i. progenies
iii b Pareo est obedire et ..... pro obedic tact super fit apparere secundum priscianum ... ratio ... a ... sunt ... et componitur appareo ... ap pareo pareo pact et secundum parat

f i p obedit // parietina uocatur loca dicuntur parietum ruy
ina sine parietes stantes sine tecto et sine inhabita
tibus // vnde ecclesiasticus xxxv dicitur quibus
parietinis vtitur qui male degunt parietibus
m s parcedrus est equus vilis
parostis est magnus fuis nauta
m s paritor uel paritor i lictor vel minister
iudicis // parilis et hoc le. dicitur similis uel
n s equalis uel par // parricidium dicitur quod pater occiso
parricida est qui parentem uel parentelem uel que
sanguinitatem interficit
f t paritas est idem quod similido
m t paries pt
m t pariformis i similiter formatus in pariformiter aduerbium
f t paris est auis quia tempore cum uelocitate
n t paro dicitur partum facere uel partum emittere laborare
uel acquirere in preterito tamen i acquisitus in eo preterito
preterito tui et est actus pariendi uel quod parit
f s parisius est quedam ciuitas in qua viget studium dicta a
para i dea et isis introductio quasi villa introduc
tionis quia ibi multi introducuntur ad studium
m s parisculus est nomen auis
m s parius dicitur aqua a para insula vnde marmor dicitur
parium quia apud paron inueniebatur vnde paron uel
para est insula magni maris
m in parilapide est genus marmoris a paron insula
que habundat marmore vel quia planum est ad modum
marmoris
m t paris est proprium nomen viri sed paris pare est
nomen mulieris
n s parochium dicitur collegium vnius ecclesie
m s parochianus i parochialis
f p parochia i parrochium scilicet ecclesia vel sacerdotium
f p paripagi sunt qui tenent animam diuidens partem
diuinam et partem mortalem
m p paripagita est magister vrbis sue ville
m s paripotenti sunt qui possunt
m t paro onis est nauis piratarum vnde parunculus
diminutiuum // Parus i porco vnde particula diminutiuum
f p parcimonia est abstinencia uel parcitas et dicitur

a parco is e.
m is parcimonia uel parsimonia i. parcus uel abstinens
d iij partiri est diuidere inde partitus i. diuisus
a p participare est partem accipere uel communicare
o i t particeps dicitur qui partem capiens
o i t particularis i. specialis inde particularitas i. specia-
m i litas || parturio est cum fecunditate fetalis
ab utero suspirare quasi iter pario et producitur pario
f i t [illegible] || partusis est morbus vesice i. tussis
m is paruus paruulus inde fit [illegible] dicitur plus et pau-
cus est uel paucus secundum [illegible] uel plus
a i t paruipendo dicitur despicere uel paruum reputare
inde paruipendo maiuspendo [illegible] omnia inde
adu fit || paruipar i. equaliter paruum et uel ab aduo
m is paruz || paruitas dicitur i. paruitas [illegible]
n p pascha dicitur a pasche grece i. transitus latine et non
est grecum sed hebraicum et est transitus a deo uespe-
re in qua immolabatur agnus dicebatur pascha ut Mattheus
decimo sexto scitis quia post biduum pascha fiet Item dicitur
agnus paschalis ut Mattheus uicesimo sexto ubi uis paremus
ut paremus tibi comedere pascha Item pascha dicebantur
panes azimi ut Iohannes decimo octauo et non introierunt
pretorium ut non contaminarentur sed ut manducarent
pascha unde [illegible] [illegible] dabitur [illegible] pascha uel
Angelus egyptum transiuit percutiendo populus hebreus
transiuit per mare rubrum transiit ad premium paschali tempore
[illegible] et pascha dicitur ut dicit magister in historia pascha
[illegible] cum corrupcione [illegible] usus ecclesie
n t pascere id est quod nutrire
m i t pastor id est [illegible]
[illegible] pascua [illegible] animalibus bruti
et [illegible] pro nutrimento hominis
n s passagium est id quod peregrinatio
n p passare est passus facere
m is pastedenopagus dicitur a pastedenos grece i. portus
latine et pagus i. villa quasi ortus [illegible] apud villa
m i t passer dicitur a paciendo libidinem quia est auis libidinosa

vel dr̃ a pice quod est pica Et passer ponitur pro
omnibus volatilibus propter sui colorem reputatum

fi p Passanella est idem quod secta vua

lu t Passionale est liber continens passiones sanctorum

ad v Passim i. tractim vel paulatim

.. p Passus sa sum vel a vo patior vel a pando ...

.. Passus sus sui est longitudo vel spacium quinque pedum

fi p Pasta dr̃ panis crudus Anglice dowgh Inde pastare et est pas-

.. tam facere / Pastaris vel pasteris est panis decoctus

a p Pastinare grosso ligone plantare fimare fodere Et
Anglice pertinet ad vineas plantandas unde versus pastino cum
fimo vitam colo fodio planto

m s Pastinatum est vinea novella vel instrumentum ferreum
differtatum quo multiores plantent et vertantur secundum velle
ysiderum et dr̃ a pangendo i. plantando et dr̃
alio nomine papillac

fi p Pastinata est herba quedam pastnak

m s Pastillum parvum prandium

fi p Pastilla pastilli idem sunt Anglice ...
Inde pastillarius et est pistor pastillorum
Pastophorium vel ... in quo sacerdotes ... talamum vel cubicula
in quibus leuite ... recubebant

.. Pastoralia sunt loca pastorum in atriis domus dei
ad pascendum apta

.. Pastor est custos animalium brutorum domesticorum

.. Pastus vi ... magnum prandium

.. Pastura est idem quod pasca

.. Patella i. scutella vel scultella magna

.. Patena est tegumentum calicis

.. Pater multis modis dicitur scilicet natura ... etate doctrina reve-
rentia dignitate et creatura ... ...
... ... Et dr̃ pater ... pantocrator i. creans
omnia ... i. totum et ... i. creans

fi p Patera e media ... dr̃ ciphus a patendo quia pate-
ns amplus et latus est ...
... patera ... est ... de qua
... sunt ... ... est ...
patera ... patera

.. Paterfamilias est qui pater dilectorum ...

familiam congregat ab tantis pro filiis
a. p. t. Pater familias etc.
m. b. Patibulum est crux vel tormentum
m. b. Pateo es c. est id quod manifestare
u. p. Patro as ac. dicitur facere perficere committere consumare et
concedere singulis. Et hinc patratio et venerit opus consumare
f. p. Patria est regio in qua quis natus est inde patrius
i. de patria oriundus
a. p. Patriarcha consanguineus i. dignitas legalis. Et dicitur a pater et arche quod
est princeps. Et archus princeps et patriarcha princeps patrum
a. q. i. eorum. Patriarchatus est dignitas talis
t. p. Patricida est qui occidit patrem
m. b. Patricidium est occisio patris
a. b. Patricius est id quod nobilis vel est aliquis de familia
senatorum quia per quem potest intelligi proceres et fortis vel tironem
vel propugnator. Et dicitur patricius quia sicut pater filiis prest-
ita illi rei publice fideliter [illegible] providebat
t. p. Patrola vel compatrola etc. latine mater
a. b. Patrinus est aliquis qui levat aliquem de fonte baptismatis
m. p. Patrisare est patrem imitari vel patri similis esse
a. b. Patrius i. ad patrem pertinens
a. b. Patronus i. defensor vel patrimonii i. defendens
in patrocinium protectio. Et est notandum quod patroni
ecclesie sunt multiplices quia patronus est ille qui fundat
ecclesiam. Secundo dicitur ille qui dat de quo bona ad ecclesiam.
Tertio dicitur ille qui defendit ecclesiam. Quarto dicitur i. cui
honore consecrata est ecclesia
a. b. Patruus est frater patris a quo quandoque inde
dicitur patruelis patrueles. Et patruelis
est nomen commune et est filius vel filia fratris
m. b. Patrimonium est hereditas vel possessio patris
m. b. Patronomicum dicitur nomen a patribus inductum. Unde
nomina patronomica dicuntur ea que veniunt a patribus
ut Priamides. Quamvis etiam a matribus dicatur. Et
patronomicum dicitur ad patrem pertinens
a. b. Patulus i. manifestus vel patens etc. pateo

est id qd sic est apertum ut ianua vel ianua e(st)
patens est qz ad quaz partem et ad quam non patz
sz occulta et est ut patulus .i. valde patens. capl(m)
xab pane .i. time inde paucsco vim inchoativum
vh b pauidus .i. quasi timidus
lvh b pauimentum est orvatum vel planities domus cum
estris et dr ab eo qd pauiatur .i. vadatur
n p pauitas fit timore
adv paulatim est id qd tractim
adv paulisper .i. modicum vel parum et cpo a paulis
et per. Et paulis est ablatiuus generis vois
paulus paula paulum
adv paulo .i. modicum sz paulo plus .i. modicum plus
adv paulominus est vna dictio tunc dr a paulo et
minus et est adverbium diminutivum et est idem quod parum
ut in psalmo paulominus consummaverunt me in terra et sz
accentum predominatorum in antepenultima sillaba. Et si sint due
dictiones tunc idem est qd minus ut ibi minuisti eum paulo
minus et et tunc acutum in medio sz suum accentum
vh b paulus aditum .i. modicus. Et paulus sanctus est proprium
nomen et vt ad mirabilis
vh b paululus vel pauxillus sunt diminutiva huius nominis pau-
cus pauca .lum. quod idem est quod parvulus
vh t pauor .i. timor et dr a paueo quod in vno idem quod
vodo quasi timor cor vel corpus vadit
q h t pauper .i. egenus vel cui possessore sine necessarium
suppetit usus .i. quasi sz diuitias sz non habet eas
et si plus appetit quam videtur sibi non posse sufficere
Et dr quasi paruum habens in pera
q h t pauo .onis. est avis pulcherrima similis angelo in vesti-
tu et in diabolo in voce habens tristitiam moro sed ad
modum sicut pes (?) et dicitur hic pauus .i. caput sui (?) et
haec pava
f h t paupertas et paupercies .i. egencia inde pauperculus
n p pauperare .i. pauperem facere vel fieri
f p pausa .i. mora distincta vel cessatio
n p pausare fit moram facere

fit Pax i tranquillitas et dicitur a pacificor quod ipato solz
fica pacty
fit Pacistrix est mulier pactum faciens
chis Paxilla vel paxillum est diminutivum nominis palus
et est parvus palus vel clavus in quo vela vel tectoria
suspendunt(ur) **Sequitur ca**
init Peccamen est idem quod peccatum
rnp Peccare est a peccatum committens
et peccatum est quod aliquis non facit fa-
cienda vel perficit a ut furari
mechari etc. Et peccatum cum est
delicto. Item peccatum fit commis-
sio delictum vero omissio
Peccatum originale hic
Et peccatum actuale est peccatum quod aliquis
ipse committit. Et peccatum veniale est vel mortali
fin Pecaies est idem quod porco
init Peccare pectinare idem fut sicut crinis ornare
init Pecten plur. sunt vadis est instrumentum parandi telas sicut
vadimus vel raniclas. Et est instrumentum ornandi crines
Et est instrumentum cum quo carpit lana. Et pecten est pars
corporis i. sedes que vocatur pubes. Et pecten est nomen piscis
Et pecten est lira sive instrumentum musicum. Et pectio est tonca
Et pectano est vestire. Unde est pecten lasciva pisces
pubes lira pectere placet et pecten parat atque capillos
ins Pectaculum est rota in molendino
init Pectorale est sima pondus circa pectus
fit Pectrix hic
ins Pectusculum i ad pectus pertinens
init Pectus oris dicitur anterior pars hominis super ventrem
pectusculum et est parvum pectus. Et pectorale et quod-
libet i ad pectus pertinens. Et pectorale dicitur sima
circa pectus quod ligatur equi vel est indumentum quod tegit
pectus tuum
chis Pecuniarius i pecuniosus
chit Peculator i pecunie vel pecunie depredator
chis Peculatus dicitur furtum de re publica
init Peculans i lascivus in peculio. i lascivitas sunt qui
peculant ad vivum

m h s Peculatus est id quod lucrum fur
a i t Peculialis et peculiaris ra ra re quia vtimur a peculiaribus et
ab ipso vtimur et quo vtimur ab quoibus nos ipsis seruamus et illis
est peculialis
n s Peculium est proprius census extra matrimonium posite
in potestate filii vel servi sed preter ius sub potestatem patris familias
Item ipsum est scilicet quod pater concedit filio de eo faciendo
quod velit preter voluntatem patris vel dicitur ipsum quod
et inde peculialis et hoc peculiale et est res ad pe-
culium pertinens vel propris vel privatus vel familiaris
vel specialis et in missa dicitur peculialis id est privata
vel specialis Item peculium in iure dicitur id quod acqui-
rit miles dum militat castrense Item peculium est id
quod ad vsum suo clienti proprio attribuit vel
dicitur pecunia de peculibus quesita
f p Pecunia dicitur quasi pecudia quia olim de pecudibus tauros
nummi cudebantur et signabantur vel quia olim de pa-
trimonio dicebatur apud antiquos peculium a pecu-
dibus in quibus constabat vniuersa eorum substantia unde pecuniarius
vel pecuniarium et dicitur diuersa unde qui multos dicitur pecu-
niosus Item pecus dicitur animalia magna que valent
ad laborandum ut boues equi asini etc Item pecus
pecudis f g dicitur animalia parua non valentia ad labo-
rarum ut aues capre tauros et cetera et dicitur a pascendo
n p tendo Item peculatus id est latrinire
f p Peda est quamuis vestigium vel pedis vestigium
n s Pedagium dicitur theolonium quod capitur a pedestribus
vel est idem quod semita
m h s Pedagogus dicitur ille qui adducit vel ducit pueros a pedos
id est puer et gogos ductor eo quod ducit pueros et frenat
inde pedagogium id est magisterium vel officium quo corrigat
pueros vel locus ubi puer regitur a pedagogo
a i t Pedalis dicitur unius pedis mensura vel ad pedem per-
tinens et componitur ut sexpedalis et bipedalis tripedalis etc
Pedetentim aduerbium id est paulatim vel timide
a i t Pedes peditis dicitur a pede scilicet qui vel multum pedibus
ambulans vel tam in equo pedibus vtens sic tenetur
quandoque qui ducit nos illinc pedes cum deberet
dicere pedites
m h t Pedica id est laqueus id est inuoluens pedes

c.m.t Pedester dicitur qui pedibus incedit a pes et sto et tunc pro pedes qualibet et plenus. Et nota quod pedester ger. tertie ter.

f.p Pedica dicitur quia pedes capiens et dicitur catena vel laqueus pedum sicut manica manuum. Et hec pedica est pars pedis scilicet digitus pedis. Et est quoddam instrumentum quod abscondit terra ad capiendum animalia per pedes quod et decipula dicitur. Unde per pedes est pedica volucrum captura pedica.

Pedere sit fex vel flatus emittere de parte posteriori

c.m.b Pedicellus est genus pedis vel est quoddam vermis

c.m.b Pedaneus est a vinculo pedibus amplexus. Et pedanum i. est catena circa pedes

c.m.b Pedisequus q. vii. dicitur qui pedes sequitur et est famulus vel famula quia vel que sequitur pedes domini vel domine sue

m.b Pedelamum est vas ad lavandum pedes aptum

m.t Pedile i. calciamentum cy.

f.p Pedia est ars vel disciplina

f.p Pedomenta est dominus secundum consuetudinem puerorum a pedos quod est puer et megos dominatus et inde sua id est pedamoria. tercia. ma. et est a. genus. i. c.

c.m.t Pedor pedoris et .i. mala. Eo. i. odoris est fetor pedum qui pedis odor

c.a.p Pegasare vel poinrare dicitur penurie penuria quam litere et quo a p et mo mutat et subtracta r et mutata u in e. Unde pegaso pro penuria quod tu dicunt quod pegasare est facere assertationem simplicem. vel.

c.m.b Pedus vel pedum dicitur virga pastoralis

c.m.b Pedulis est pes calcei et quod tegit alicuius pedes a frigore

m.b Pelagus est idem quod mare et dicitur a pello quia pellit fluctibus et ea sunt in mundo

a.t Pellax i. fallax deceptor dolosus pellacia. ...

a.t Pellere est idem quod agitare

c.p.b Pellicanus est avis quod egiptiaca habitans in solitudine vel in littore fluminis. Unde non sunt decem loqui cum suos filios reperit mortuos et per triduum eos luget deinde se ipsam vulnerat et aspersione sanguinis

sui cos vniuersitat
pelagius est tercie nominis vi
f t pelax est qui tubina ionis a pelliciendo i. de-
cipiendo vel dicitur a pello quia legittimas pellit
a t delato // pelliat i. decipe in pellicere i. decipere
f p pellicia i. decepta vel fraudulenta in pelax
et alias idem quia adolescens vel adultus
a g pellicatus vs vi dicitur concubinatus cum pellica
m s pellicium est indumentum factum de pellibus in pellifex
vel pellicatus et c. a. facius pellicia
a g s pellifarius dicitur ille qui parat pelles
f t pellis i. cutis et dicitur a pellendo quia corporis
iniurias pellit sic aptata regendo
f p pelta dicitur a pellendo et est scutum breuissimum
modo medie lune gerens
f t peluis dicitur vas pedum vel manuum lauandarum aptum
f p pena est id quod tormentum
f t penates sunt dii quos pro quibus familiares et
dicitur quod per eos nos nati vel dicitur domus statores
vel domus statores vel domestici vel dicuntur dii pe-
nati vel in domibus residentes quos antiqui in do-
mibus colebant et eorum ymagines in domibus ha-
bebant et est nomen pluralis tantum vel dicuntur penates
nobilium vel ipsi nobiles
n t Pendere bonus media i. spilis est idem quod suspendo
trutinae et sic pluralis reddo tamen suspendo
Ex plus tamen trutino suspendo est reddo pen-
tineo pendo semper habet sine metu Pendeo suspensus
pendo sublevo pondus Pendeo de pena dum pen-
deo suffero penam et est nomen et pendo est
actiuum et tertie coniugationis pendeo vero neutrale
et secunde quam et pendo componitur cum re per in ex de
de sub ad et cum multis aliis et tunc sunt e
et sunt et acti sed pendeo tertie
a g s et n. Pendemus est id quod supinum
n s Pendula sunt arma talicum
adv Pene i. iuxta vel fere et est adverbium vniissimum
a t Penetrabilis est id quod aptum est ad penetrandum

ut cesaris vetus Et penetralis idem est Et pe-
netralis est locus sacer in templo ubi dabantur
responsa
·m·t· Penetrabile vel penetrale est id quod penetrare
vel pungitiui pt
·a·p· penetrare fit perforare
·c·b· Penostiqum vel pengostica et est herba
·f·t· Penitudo i. penitentia et dicitur quasi pena tenens
·f·p· Penitentia dicitur a puniendo quia quis illicita punit
que commisit Et non patratio sed virtutes que anime
corrumpunt cum ysaias a ioue tuo domine conceptum spiritum
salutis Et patientia dicitur gratia
·f·p· Penna dicitur a pendendo quia auxilio pennarum
aves volant
·p·p·a· penas pe
·m·b· Penites dicitur a pena et dicitur quasi penam tenens
in vino vinum ut patet et id fit
Penis id est dicitur ubere vile
·c·b· Penitus i. sanctus vel devotus et componitur penitus ior. issimus
·m·b· Penicillus est id quod spongia
·m·t· Penale est instrumentum scriptorum in quo ponunt pennas
·f·p· Pensa est id quod libra
·f·p· Pensula parve est pensul
·m·b· Pensum est linum vel lana que semel apponitur colo
vel est fusum filis fundatum et dicitur quod
in libra librabatur et sunt circa stateram
·f·t· Pensatio pensio i. tributum solutio vel gestatio
·c·b· Pensus est id quod census ~~...~~ condictamus
·n·t· Pensale est census annualis
·c·b· Pensarius est ille qui dat censum
·f·t· Pentapolis est regio quinque civitatum
·c·b· Pentacontarchus dicitur a penta i. quinque et conte
decem et archos princeps quasi princeps super quinqua-
decem i. princeps super quinquaginta milites
·q·p· Penturiatha est princeps super quinque civitates vel milites
eius potentem
·c·b· Pentagonus dicitur quasi quinque angulos habens
·m·t· Pentecostarium dicitur a penta i. quinque et plures cum quindecim

thus quibus tam distictos per duas litteras
ut duo duo etc

m. b Pentameter dicitur versus quinque habens pedes
m. b Pentateucus ca cum dicitur a penta i quinque et teuca
vel teucus i volumen et sunt quinque libri moysi
gc iii Pentecoste dicitur a penta i quinque et coste decem
quasi quinquies decem i quinquagesima quia quinquagin-
ta dies sunt inter pascha et pentecosten utrorumque
termino incluso et declinatur hec pentecostes ante
omnia i acto e i ablativo et i vo et accusativo per n. Vel
declinatur hec pentecoste indeclinabile
f t Pentimemeris est divisio vel pontio i pu-
do trium pedum et est quasi sextauaria
m. b Pentex dicitur fusio in molendio
f p Penuria dicitur inopia que est in penore i in
cellario vel est miseria et dicitur a pena et ur-
geo quasi pena urgens vel yvens
f p Penula est vestis cum pellibus cum fimbriis longis
ut dicit glosa super matheum quinto vel dicitur vestis
longa vel dicitur villi cappa quasi pene nulla
m b Penultima i non ultima quasi in penultimo ad ultimum
m b Penus peni et hec penus oris mora bene et hoc
penum peni / et hec penum indeclinabile omnia sunt
i eodem sensu scilicet cellarium quo reparantur vigo-
res nutrimenti Vel est arbor Et penus
ubi in 2 integro quibus vel aliquibus i deo et alio pluribus
est invertitur cellarii
m t Pepo onis est pomum crescens terra et est species
melonis
n b Peplum est velamen capitis vel ornatum mulieris
circa caput et dicitur quasi patens plus vel pedens
m b Peplus / Peplaritorius est idem quod cumunia
spo Per componitur cum aliis et aliquando sunt preposi ut in per
manus i cum manibus Vel sunt adverbium ut in
mo te per dedit sicut et in compara sepissime mutat
sensum quasi augmentum idem est quod valde ut per pulcher i valde
pulcher Aliquando idem est quod non ut perfidus i non
fidus in compositione dicitur per valde et pler qpp cum quibus

fit pfectom ut parco peis pars .i. psc tis ago
f. p ars Pera est sactus .i. qz portat peregrini
sub ascella a collo pendens usq ad lubos
Sz papias dicit qz fit pellis caprina a collo usq
ad lubos pendens et est geniz uti q ad opus
comparatum. Et dicitur sparsula uel mensita. Sed
magistro .i. historia pro uirgula dicitur septro et qz
est uas i quo mulget lac. Sz hic accipitur dicitur
pera pastoralis sz uasculum in qua pastores por=
tant panem. Et est galonis magnus
f. t Perarius pastoralis puer
paragrare dicitur pambulare i circuire puagari
a. p Parrare .i. puadere agrum qui girare. Et dicitur
a par i circum et ager qz cum pagrat agrum
girat. Et paragrare est sic ita uersus et
illuc ire
ad. v. Paramplus .i. valde amplus
a. t paragere .i. perficere
f. p parca est psic quid
a. t Parcelle .i. equalle
m. t parroquus fit pfec sorque
a. t pertello .i. ferire forte duce p trac
d. p percontor p o scriptum dicitur inquirere pscrutari sz p cu
tor pcutare a scriptum dicitur morari uel dubitare scriptum
uel pcontor uel id qz psu scrutari po pcutor
qz est dicitur de morar
a. b Parcebeo dicitur diuulgare publicare siue publi
tum venire et pdurat pro me az sz
m. b peruss onus puer cum aure chaurz
p. p peruss .i. liberatus et dicitur a peruo
a. t parapetere est id qz colligere
f. p paruissura est id qz moneta
f. t paruisso est id qz prussura
a. t pardus .i. alta ferus i oblongus est filius leonis de=
rali qz circum dicitur p .i. uel Sz perdus .i. alta ferus i ob=
longus est quitheni est et fit anem qz pathus est
q. t perduellis est id qz hoste

a.t. Perduellio est i.e. cōiuratorū cetus
m.p. Perdurare ꝑseuerare
a.t. Perducere ꝑhc vorleiten
ad v. Peregre i. ad peregrinādū r°/ ꝑt ꝑ locū et de-
a.b. loco vel // Peregrinus est vagans i. alienis
ꝑtibus cum pera dr i.e. c̄tra deuotōis
sciore limina visitat in peregrinacōne
m.p. Peremptus i. mortificatus
m.b. Peremtorium ꝑhc en vorgaber
m.b. Peretze vel peritze est castian ꝑhc barderil
f.t. Perfecto et ꝑfectus patent
f.t. Perfugax est id est ꝑ qstans
h.t. Perfice cōpo a ꝑ et facio a m̄) mutado i. ꝑfice
vel velde fare
a.b. Perfidq i. dolosus et infidelis ꝑ fidem ait
et dr a per et fides ꝑt ꝑ tenens fidem et
est ꝑhc in facto ꝑ subdolus i. vis ꝑq subdo-
lus est leo in ꝑfidus est male facto in ꝑfidia
i. infidelitas
d.t. Perfugter dr vti disterue vel destrui in ꝑ-
fectorium et dr ad ꝑfugendū aptum destructor
transitorium vel imaginatorius in ꝑfectorie
i. transitorie
f.p. Pergama est ciuitas troyana a pir i. ignis et
grama vel ꝑ ꝑ ignem et muliere fuit de-
q.p. structa / Pergamusta est a vl ad sanus pergam
m.t. Pergo i.e. dr ie et cōpo a ꝑ et rego et dr
pergere vl ꝑfecte se regere et cōpo a pede et
rego ꝑ pedem rege
q.t. Perhedis et ꝑ ꝑhenis dr ꝑhc duans ꝑ adis
tpus ꝑ ꝑtinuit ꝑuitem tui oppo ꝑcetud ꝑ
tēpe cōpo ꝑ ꝑ etiuo ꝑ sempiternū ꝑespondt oia
a.b. ita / Perhibere dr dare ostendere vel offerre
a.b. Perhiblus vel ꝑhiblm dr ꝑ ablatorium vel
diacōia murus exterior cingens gaspegulacium
cantore custodiacium altare vel dr murus
atrij ambiens domum dni et loca templi dicitur cimi-
terium et cōpo a peri i. circum et ablo

Pergamum ciuitas est id quod mos uel citas
m b Periculum vnios i. experimentum uel prudencia et
vel a perio quod est tum uz sit sapio uel inuestigo
a quo uel peritus alios dicitur timor uel dampnum
et vel a pario per distruo uel experimenta uel
f t dampna pericula ducas / Perigeridos uel peri-
gillus uel parigillidus sunt crura [illegible] lectiore
a peri i. circum et gelan [illegible] [illegible] gelan [illegible]
dicitur sed equidem latine
f p Paritopa uel paritopon est id quod particula in casso
uel diuisio et dicitur a peri i. de et topos incisio
f p quasi decisio / Peritia i. prudencia vel sollercia
f t Periarmenias est quidam liber aristotelis loquens de
g enunciacionibus uel interpretacionibus a peri i. de et ermene-
nis uel ermeneias interpretes quia liber de interpretacione
logicalis sciencie
Periarchon est liber origenis in quo [illegible] adquirit
et [illegible] passurum per demonibusque sit in terris passus
est pro nobis et dicitur a peri i. de et archon principatus
f t Perifrasis i. circumlocucio cum una res pluribus uerbis de-
signatur et describitur ut [illegible] pro uenceslaum et
dicitur a peri i. de uel circum et frasis locucio [illegible]
circumlocucio uel [illegible] dicitur dictatorem et pinxissorem [illegible]
f t paciens / Perisera est id quod conscientia
a t Perimere sit anticipare uel destruo
a q Perire unde id est quod sapio uel inuestigo in
perita i. sapiens / Alios id est quod distruo
n t Peripsima [illegible] [illegible] [illegible] dicitur pes pla-
te pedes uel dicitur rasura uel purgatura ferri uel al-
terius metalli uel dicitur cortex pomi uel piri uel
alterius rei [illegible] metaforice [illegible] inutile et abiectum
et nullius valoris est dicitur peripsima et dicitur a peri
i. circum et soma i. corpus quia cortex quod de pomo
decidit totum corpus pomi circumdat uel dicitur a
peri i. circum et zima i. [illegible]
n t Peripetasma est pictura in templo uel in talamis
uel cortina uel est conni[illegible] circumdans cortinas
et dicitur a peri i. circum et petosma cortina [illegible]

limbq i corpus circadans cortinas vel dr
a peri i circu et odas i sic qr sicalis secta
nt p Parisanda vel persamata est q vestis atinsi-
sima quo in est succintorium vel femorale
cum genitalia teguntur Alij vero dicunt q est
tunica folijs consuta qualem fecerunt adam p lapsum
In historia aut dr q fecerunt vr perisomata
i succintoria et dr a peri i circu et soma cor-
pus vel est braca calcatoris
fi p Perisologia dr fi a q vel porta vici in soloecismu
et dr plus ore verba addito superuacua et dr aple-
onasmus q fit i vna uo est apel i sup et sorisma
zleg l sermo q est supponum sermo i superflum sermo et do
uoc dr macrologia ut ibi veat terra no potant
m b Perisoma i concupiens vel concuty
Parit q est ce ep docti . . . . nq no tedit patiu
tpus aut audire paritu pro in petito pca tenuis consupi
a pas perstrus Et ad sitiu pca lo a zatus gq
m b vel sitius | Parodus dr a pa i circu et ode
finis q est sicalis secta vel pincta
m b Parmi est q sic muat hypermium et dalleitu
muatu zsem in prima as mea tenuis et zmura tu seru
fi p murac | Perla est lapis precios
a t Pelide i valde lidere
m b Pelatori i exortatorij sz lacu mochloze vbi exortat
a p Pelustrare i inquirire
fi p Perma est lata clipea
a p Pemoare est p fusire
m p Pemutad e mutuo dare || uetare
a p Petito as are inca tenuis dr strugulare sericel quere
d p Penicari i valde vel i clorit re
s t Penicap i subtilis in penitaco i subtilitas
fi q Pernicies dr more i tota vel dapnum
fi t Pernicitas est ich cich velocitas
m b Perniciosi i periculosi letalis vel pernitie plec
a t Pernip vel alta tenuis i obliqus i pict destructor
vel mortifer Et pernip est alta lo a i obliqus est id
q felix vel studiosi vt q pernite velop p pnite dico
uonum p nicor pnum pnicio dico sedem
s t Pernox i pernoctas pernoctans

pervecto as ac vel pervector aris id est per
noctem in aliquo loco manere
pervus media longa dicitur pervus vel nervus sic perfe-
licitas et pro oio sunt valde et perfecte ordine
n p pervius i. adibilis i. dign. peregrinus vel tiud
a t peras omis pers est latum talardum quod appellatur vtebal
n b perpauci i. valde de pauci et est va pro additum
cettatum tuente gue ita ponitur ad hebreos tercio
m b perpendiculum est instrumentum cimentariorum sed plumbo
i. sona vel ipsa sona quem muri equalitas perpendit
q t perpendicularis est linea quod sursum vel iusum
recte dirigitur in perpendiculari adverbium
a t perpendere dicitur iterare animadvertere perpetere exstimare librare
et componitur a per et pendo
v t perperam media longa i. obliquus est id quod pro perperus
n p perpessa perpetrata violenter
a b perpetuus dicitur quasi perpetuum et tacens sine ste
ita angelus in perpetuum et perpetue adverbia
n p perplexus i. involutus vel dicitur quasi perrevolutus quantum
colligatum nodatum
a p perpetro as ac dicitur perago et perficere in malo et quae
a per et patro quod super ex positum est in loco suo
d t perpessio perpetrare perpeti perpessum dicitur volo as pati
perpetrare rerum media brevis dicitur pernicies perus in perpetue
adverbium quod i. pernicie male neque recte i. iniuste primo
sepe ponitur perperam et dicitur quod puto ita dicitur angelis
f p perraria ee est cumulus murorum et proraria est
locus ubi petre foduntur et porraria est rus sed
quod nostri lapidem prius sed
d p perscrutari est inquirere
q t persimilis i. valde similis
n p perseverare dicitur perficere in parato manere in perseve-
rancia et dicitur perseverancia et perseverancia perse-
verancia est in virtute perpetua vo cunctis et dicitur a per
et severo as quasi in fine non est usu in perseverans
i. constans vel continuus
a t persequi i. sequi et est semper in malo in persecutor i.
cuius quod ita duo verba persequor et insequor

importat sequela i. malo Unde persequor dicitur qui
perdendo sequor ut iste persequitur me i. perdendo
sequitur me. Consequor dicitur alteri quod est simul et sequor
et quod debitum sequi et ad potest ita duo consequor
et exequor sicut sequelam in bono Nam persequor
dicitur qui [illegible] insequitur et solet i. lenis nos per-
sequimur i. fide. Exsequitur dicitur ab ex quod est i. valde
et sequor [illegible] rem aspectu sequor et com-
ponitur [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] Persequor est iubar [illegible] in per-
sequendo et est [illegible]

ch b Perseus fuit unus filiorum iovis
f p Persia est regio quedam
Persillum vel persilium est herba quedam que [illegible] galeo
m t Persisto sistere perseverare
m g Persona [illegible] dicitur dignitas vel officium [illegible]
ch b Perspicuus i. clarus fulgidus vel manifestus
o t Perspicax -acis dicitur subtilis vel cuius clare vel
acutius plura videns vel [illegible] est [illegible] decorus
vel venustus unde hec perspicacitas
m p Perstare [illegible] [illegible]
a t Perspicere i. valde inspicere
m p Perstrepare dicitur resonando unde perstrepans i. stre-
pitum faciens
m t Perstringo -pi dicitur perfecte stringere vel summatim tangere
vel dicere
f t Persuasio i. inductio vel consolatio et venit a
persuadeo i. inducere [illegible] unde persuasio i. inductio
m b Perterreo i. expavesco unde perterritus
ch b Pertesus i. molestus vel odiosus
f p Pertica est virga mensurabilis decem pedes continens
vel est [illegible] ad [illegible] dicitur pertica vel est
lignum vel falanga in qua pendent vestita [illegible]
o t Pertinax dicitur valde durus vel [illegible] se tenens
unde pertinaciam i. duricias [illegible] vel rebellio
a t Pertimesco i. valde timere
m b Pertimere i. [illegible] esse

m p Pertusum dr pertusum [?] uitiatum [?] ... et asperatum
et dr a pertundo uel a tudeo in pertusura et dr
foramen [?] ... perfussura
d p Pfagor [?] aris ... i ... uel ...
a per et fagar
a t Pertinax ... tenax dr obstinatus i duricia
i duratus contumax inplenus proteruus importunus
et componitur a per et tenax quia ... suam optime uelit
uel quia ponit tenaces ... in pertinacia i duricia
m b Peruius i perambulabilis
c ut Peruigil est idem quod uigil
m t Pes dr a pos ista ... in compos ... bipes
tripes quadrupes et multa alia
a p Pessimare dr pessimum facere uel detestare ... pes-
m b sum i uilis ‖ Pessulum dr obex uel sera lignea
qua seratur hostium ‖ et dr a pello ... pellit et
a p et repellit ‖ Pessundare dr suppeditare uel conculcare
in pessundata ...
m p Pessulo as ac dr ... obstruere
f t Pestis dr quidam morbus quia membra dissoluit et
putrescunt et dr a pestis ... liquor latine uel
dr a pascendo quia uelut incendia depascit unde
ascendit per totum corpus et gignitur ex corrupto
aere in pestilencia i peste plenus ‖ unde pestilens
... i pestibus plenus uel ... pestilencia
et est contagium quia cum unum apprehendit celeriter ad
plures transit et gignitur ex corrupto aere et uisceribus
penetrando concitatur
c b Pestifer est idem quod pestilens
m b Petalum uel petunnellum est aurea lamina in fronte
pontificis in modum lune dimidie facta ...
... habens
m t Petasma atis est cortina templi et
et sicut idem petasma cortina et aulea unde dicit
... aulea pertinet ad aulam cortina ad thala-
mum petasma ad templum
n b Petesium [?] est ... calciamentum
m b Petalus dr ... qui ... alios pedes

a t Petere i. rogare inde petitor nomen verbale
m b Petroselinum est quoddam gramen
f p Petra est lapis vel saxum et dicitur a petros grece i. firmum latine et dicitur quasi pede trita
n b Petrafelium est quoddam genus herbe et nascitur in petre et ideo dicitur petra
c pi b Petriscus stannis quoque regulus ecclesie
m b Petrus est proprium nomen et dicitur a petra quia fuit constans in fide sicut petra et interpretatur agnoscens vel discalciatus
o t Petulans vel petulans dicitur luxuriosus unde petulantia -e
a t Petulator i. defraudator
d p Petulari dicitur importune petere et inde componitur petulantia -e et dicitur importunitas in petendo unde metricus viciosus petulentes
a p Pexare i. frequenter ornare unde pexatus i. ornatus unde et pexum i. ornate ad [illegible]
f p Phala est turris lignea et ponitur specialiter pro turri lapidea et dicitur phalanga et est lignum ad portandum [illegible] ad defensionem civitatis vel castelli posita et dicitur phalanga quasi phala longa et phala proprie est ista turris pro gradi
f t Phalarica est [illegible] turris
f p Phalera est ornatus equorum et ponitur usualiter in plurali et quandoque nomen est ornatus unde phalera [illegible] pluribus unde versus valere ab i. orno et ponitur ornatus equi unde phaleratus
f p Pharetra est corium vel archa in qua tela absconduntur et dicitur a pharetros vel pherein i. ferre [illegible] mortem
m t Pharao est proprium nomen regis et interpretatur divisio quia divisus fuit a fide vel quia dissipavit Hebreos ab
a p Egyptiis | Phares est proprium nomen qui in [illegible] interpretatur

Pharaos est id quod diviso latine
Pharetra est telum rotundum
Pharisei dicuntur a pharaos i. diviso et sunt quidam divisi a fide
Phanaticus est custos templi
Phanum vel cultus dei vel cultor dei idem est
Pharicida i. homicida | Phariaidium i. homicidium
Phanum est id quod templum
Phanos est id quod apparicio latine
Phanula est statua
Phagifacetus i. honeste comedens vel est liber docens honeste comedere
Phagin i. comedere latine
Phas i. licitum unde nephas i. illicitum | Vel est nomen custos
Phaselus est navis cornuta ante et retro vel et dicitur a vase i. custodia velut vase ultra acuta in declinatione est idem quod pasca
Phasianus est avis
Phalanx est id quod vulgago latine
Phagedicus est id quod comedens
Phagedium est id quod comestio
Phebus vel phebe dicitur sol vel luna et dicitur a phos i. ignis quia antiquitus putabant solem esse igneum vel dicitur a phebos quod est novum quia aliqui putabant cottidie novum solem oriri
Phylax et inde phylactes dicuntur custos et corpulenti et dicitur a philos i. amor et tona vel tibi quia est amator tenaxque laborum
Phylacteria erant membrana seu cartule in quibus decem precepta continebant quas pharisei in fronte et sinistro brachio colligata gerebant ut religiosi viderentur et dicitur a phylax i. servans et tora vel toras i. lex quia in illis lex servabatur et phylacterium dicitur a philos i. amor et teneo quia portat in eo sic quod gaudebat se habere amorem dei et eius preceptis obedire | Philantropus dicitur a philos i. amor et antropos quod est homo quod illud vestigium hominum et inde ...

f p Philantropia i. humana vel humanitas unde vel ipsa misericordia

m s Philhistoricus vel philohistoricus est qui usatur in historiis

f p Philargiria vel philargia dicitur amor pecunie vel avaricia

m s Phileotus est proprium nomen viri

n s Philetum est quoddam vehiculum

m s Philippus amator equorum vel os lampadis interpretatur

[illegible] Philistiim potio cadens interpretatur unde philisteus et philistinus

m t Philo dicitur fuit Judeus qui scripsit librum sapiencie

n s Philobalsamum est vinum factum de balsamo

f p Philolatria dicitur a philos i. amor et latria i. cultus quasi amator vanitatis vel vane glorie

f p Philologia est sermo vanitatis

m s Philologister est amator visionis

f s Philomena est nomen avis et dicitur ab amore et melos

m s Philoteus est equus solis et dicitur quasi amans terram quia sol videtur terre proximus apparere et est equus solis occidente

f p Philomena est avis quedam

f p Philosophia interpretatur amor sapiencie et est ars artium et disciplina disciplinarum et dividitur secundum Ysidorum in tres partes scilicet physicam ethicam et logicam quia agit de studio bene vivendi querendi et multe alie divisiones et descriptiones inveniuntur

m s Philosophus amator sapiencie interpretatur

m s Physiologus est sermo de natura rerum vel loquens vel est scrutator rerum naturalium

f p Physica est scientia naturalis i. de natura rerum naturalium et est medicina et est magistra i. physice. Item dicitur a physis grece i. natura latine | Physiarcha est princeps naturalis

m t [illegible] | Physon est nomen cuiusdam fluminis

f p Physonomia dicitur aspectus [illegible]

m t Phiton interpretatur os abyssi vel destructio | Item phiton est serpens vel est divinator | Item spiritus immundus loquens in phitonissa et est divinatrix | Item spiritus phitonis

mcu artem magica operatur sicut phitonicus
et dicitur diuinatorie vel diuinatoris ars phiton
dicitur et ars resuscitandi mortuos
Phitonissa vel phitonissa dicitur mulier que a spiritu vite
lico possidet et eo utitur quasi organo suo ad diuinandum
Phiton est pullus avis
Phitonica est species diuinatoris vel diuinatoris
Phiamoralis hic est eyn kunst der togent et est avis
dastunckes / Phiasimoce eyn kunst der rede
Phisnomalis hic est eyn naturlich wissagar
Philocopus dicitur a philos i. amor et copos i.
laus quasi est amator laudis et sic diligit laudari
ab aliquo / Phronimus i. sapiens cautus et verificatus
et dicitur a phronesis i. sapientia et inde custos qui custos
sani est ...

Piaculum dicitur culpa peccatum scelus mors
ut Eva contulit piaculum mundo
i. culpam vel mortem. Est piaculum
dicitur id quod piat i. cordis ablucio
peccati piacio vel remedium ut Maria
contulit piaculum mundo i. vitam et inde
remedium

Piamen est idem quod piaculum
Piare est purgare vel mundare. Inde compono expio
i. purgo a quo compositus ... et compono
et multa alia
Piaster est arbor que ad nos dicitur pinus
Pica est nomen avis
Picordia est nostril
Pitarium est idem quod ciphus
Pictones ... vel inger ad modum ...
Pigmei sunt homines unius cubiti in statura et sunt dicti
... ut dicit Papias secundum beatum Augustinum ... pig-
mei sunt homines semicubitales et dicuntur pugnare cum
gruibus quorum etas perfecta est 12o anno et in septimo se-
nescunt / Pitacium dicitur i. a ... corium quod solet ...
... est eyn bede vel dicitur ... et ...

dica est dicitur cedula de membrana consuta vel
et dicitur modicum frustum panis vel carnis. Inde hoc
pittaciatum i. repeciatum et vel a pittaciare

m. s. Pittaciarius i. repeciator

f. ant. Pictavis vel a vis est proprium nomen civitatis et dicitur
quasi picta avis. Inde pictaviensis et est a vel a
i. civitas iam dicta. Inde sed avis picta verum non de-
notat certum genus. Sed dicta sic. Inde hic nisi vel ripidensis
et pictavinus pictavina num. i. pictaviensis

m. s. Pictilinus est quidam piscis

m. t. Pictor est ille qui depictat vel depingit vel or-
nat parietes. Inde pictura et pictaturam

m. s. Picus est nomen avis

f. t. Pietas i. benignitas et venit a pius pia pium
i. benignus // Pigardus vel pigargus quaerere in pigargus

m. s. Piger dicitur tardus a pigeo es i. pudet penitet
gravare offendere et dicitur a pigendo. Unde versus cum
piget eum oz facere. Et dicitur piger qui pedibus eger
est cum tardus ad incedendum ac si cui ulterius
pedibus. Alii dicunt quod est pene eger vel pedibus
eger. Unde cum quod non possit manum ad os levare

f. p. Pigre sunt nates i. posteriores partes corporis

n. s. Pigmentum est confectio ex vino et melle et diversis spe-
ciebus suavibus et odoriferis et quasi species aromatica
pro dicta pigmentum. Inde pigmentarius et est ille
qui facit vel vendit pigmentum vel dicitur aliquis pertinens
ad pigmentum

n. t. Pignus oris quod o scriptum in recto dicitur filius vel amor in-
dicium vel signum amoris vel confirmatio amoris vel
confederatio. Inde pignoro as i. confedero vel confirmare
amorem. Et aliquis ¶ Et pignus dicitur c dicitur vadium
quod per re datur. Inde pignero as ac i. obligare
et pignero i. pignus recipio ¶ Et impignero id
est quasi pignus do. Mihi pignus pignoris sit
federis est vel amoris ¶ Et pignus dat creditor

m. s. Pigritia tie i. pigreo es i. esse vel fieri pigrum
inde pigresco et pigritor deponitale et pigredo dinis

fit pigredo i pigricia
fiq pigrities et pigritudo idem sunt
qt pinguis et hec pinguedo a media quibus tam parte
de carnibus sunt pinguedo pinguere et pinguosus
fp pila est [illegible] vas quadrum in quo aqua [illegible] teritur
Item pila est instrumentum scilicet trunccellum cum quo ludere volu-
dam [illegible] forarum est dicta quia pilis plena et est parva
bruis Item pila est parva loca et est tabula vel pes pontis
Item est instrumentum in quo teritur Item dicitur sicut tela unde
est pila pes pontis pila ludus pila tabula pila
terit pulles pila gerunt in hostes
sot pilax est catus silvestris
ms pilatus ois malefactoris et et [illegible] nos vi
pileus .i. mea [illegible] vel pilanum [illegible] vel pilleus
dicitur ornatus capitis et dicitur a pilis et olim [illegible]
est de pilis animalium factus unde pileatus .i. pileo ornatus
[illegible] pilatur et pileatus Item est dicitur [illegible] que est [illegible]
est [illegible] Item [illegible] est [illegible] neutrum et 2e declinationis
ms pilentum dicitur currus et dicitur a pila quia est pes pontis
[illegible] rote teruntur et franguntur in pontibus ponentium
fit pilis est nomen [illegible] ciuitatis
ms pilosus secundum [illegible] glosa ysaie [illegible] sunt monstra
de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] papias [illegible]
fera incipit [illegible] bestiam [illegible] [illegible] [illegible] Item
pilosus [illegible] septuaginta [illegible] sunt demones [illegible]
satiri vel silvestres [illegible] et [illegible] [illegible] qui
plenum pilis
ms pilotrella est parvum instrumentum ludendi Item dicitur a pila
ms pilus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est instrumentum cum quo aqua
teritur in pila Item dicitur id [illegible] [illegible] depelle [illegible] ca-
pillus et dicitur plenum crinium [illegible] Item dicitur [illegible] porri
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Item dicitur [illegible] [illegible]
pilus instrumento [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Item quod terit est pilus [illegible] est [illegible] capillus
Item [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] ut [illegible] pila [illegible] pila [illegible] pilum
ms piludinus est id cum quo pila [illegible]
fp pima est [illegible] [illegible] [illegible]
fit pinax est tabula manualis picta vel tapsa organum

m.i.b Pincellus est diminutivum huius nominis pinnus
q.i.p Pincerna dicitur dispensator vini vel ministrator
qui porrigit suo domino. Et dicitur iste pincerna
i. tellarius [illegible] ad vinum in suo tempore [illegible]
f.i.p Pinna dicitur summitas cuiuslibet rei sed proprie templorum et
murorum. Et pinna dicitur id quod super eminet in dorso
piscis per quod elevatur piscis, aliud in pinnula [illegible]
et inde pinnula. Et pinnula est [illegible]
m.i.b Pinnaculum dicitur altitudo alicuius rei domus vel templi
et dicitur a pinna
[illegible] Pinsor i. pistor et vel a pinsere vel pistare
[illegible] Pinsula est avis quedam
Pinta est genus mensure
Pintrum est iste [illegible] sutoris quod ad hoc dicitur pinta
m.i.b Pin dicitur similitudo latine
f.c.iii Pingo est maculare
a.t Pinus est arbor quedam in pinnis et est truncus vel fructus
f.b Pinetum est locus ubi crescit pinus
m.p Pipiare est clamare ut accipitres proprie faciunt
[illegible] Pipiatri sunt pulli accipitrum qui dant vocem
n.t Piper est quedam species aromatica
f.i.p Piperiterium vel piperteca est molendinum
piperis
m.i.b Piperarium est idem quod piperata
Piperatum dicitur cibus pipere conditus
Pir est idem quod ignis
m.i.iii Pipinnellus est avis quedam
[illegible] Pira est strues lignorum que in modum arce constru-
f.i.p itur ut ardeat. Et pira est fornax talis
Et pira quoque pomum significat
f.i.t Piramis idis media acutus i. oblique dicitur quedam
alta structura quadrata que fiebat antiquitus super
sepultura mortuorum. Et talis edificatio consurgit
ut in alto incipiat et in augusto finiatur et
dicitur a pir i. ignis et idos forma quia in forma
ignis [illegible]. Et dicitur quod piramis et pi-
ramis dicitur idem sunt scilicet id quod late incipit et stricti-
te finiatur et [illegible] ut cumulus [illegible]
[illegible] dicitur dispersio piri
q.i.t Piramidalis est res que formam piri

m. t. Piragmon est faber ionis qui et saltans di-
citur a pir et agmon inde quasi igneum agens incude
uel quasi mittens igne et in incude faber fabricat
f. p. Pirata est raptor in aquis uel latro marinus
n. t. Pirale est et hoc id quod aptum est ad generandum ignem a pir
id est ignis et unde hoc pirale potest dici a pir et dicitur ac
id quod fit ex piro ut tabulo in terra sunt pire
in arca Et hic piralis est quidam et est ad id ad piruspirans
pirare piratare est follis uel fistula uel asspirans dicitur
m. s. pota factus de piris / Pirgus gi ut dicit Hugucio est
signum talca super quod ista scruta rotunda ponuntur
et hoc simodcatim quibus post talca ut dicitur in campis
omnia impirga
m. s. Pirgamus est civitas uel mons ubi civitas erat dicitur
a pir id est ignis et gama mulier quia fuit destructa per
ignem et mulierem et est troyana civitas
m. s. Piropus uel carbunculus est lapis preciosus igneus uel ru-
bei coloris et qui ardet ut ignis et est quedam species me-
tallica que constat ex 3bus denariis auri et sex aeris
uel dicitur visio ignis a pir id est ignis et opas visio et
id est quod tamicus
m. t. Piro est navis pro piratare
f. p. Piromantia est divinatio facta per ignem uel ex igne quia
antiquitus solebant in igne fundere et futura in eo strepi-
tu [illegible] in piromantia et est dictus quibus tres
sunt Et hic est vestis qui dicitur clamidem? pro eo sta divinantia
f. p. Piramida id est piramis cum derivatis in piramidatem
uel piramiator et est hic liber piramidarum in
al piramon iuuenis et id est
f. p. Pirula est extremitas nasi scilicet ad quam narces et rostre
f. s. nasi / Pirum est instrumentum ignis uel est arbor
quedam et fructus dicitur pirum unde piramidale in pira-
midale et est res quasi formam piri in pirodu
et est locus ubi crescunt pira
m. s. Pirgaus uel piritheus est quedam species a visificatur
a pir id est ignis quia cito tuscit ut ignis
m. s. Pirous a um uel pireus a um ~~[illegible]~~ uel
rogata id est quod ignicius ut potest dici pirica uel pirim

seu grece pirreal vel pirrai ethimice et in aphenicum est in meridie quia tunc feruet vel quia efferuet pirrus se mergit aquis filogeos
f. p. Pisa est quoddam genus leguminis et peccat ibi qui dicunt quod pisa sit p. n. et neutri generis sed feminini secundo
m. b. Pisellus i. pistillus et est instrumentum cum quo piper teritur
m. b. Pisetum est ortus pisarum
Piscis est animal in aqua habitans unde pisciculus piscor aris pis-
cator piscatus et est ille qui capit pisces unde pis-
catorium i. locus ubi habitat pisces
f. p. Piscina appellatur aqua in qua pisces et cetera que pis-
cibus plena permanent et cetera et hic glosa de papia
d. p. Piscor aris scilicet pisces capere
m. b. Pistatorium dicitur instrumentum pistorum cum quo pasta mit-
titur ad fornacem et dicitur lanx fornacis
m. b. Pistillum est vas ceramum in quo aliquid teritur vel potius dicitur id quo piper vel aliud in mortario teritur
et hoc est instrumentum fabri quod dicitur cum sprideclang vel
dicitur quod dicitur cum phanbwetsen
m. b. Pistiqus i. fidelis unde nardi pistici et potest dici
f. t. Pistris sunt naues onere et carris plenis uno
m. t. Pistor oris i. pistor unde pistorina vel pistrinum
pistrillum pistorium ia eorum unde sunt scilicet locus
pistandi et hec pistorina quam panis est stapuo in quo
coquuntur panis ante foras
f. t. Pistrix est uxor pistoris vel est nomen speciale
piscis siue monstri marini
m. t. Pistor dicitur a pinso et potest componi pisto as unde con-
stabilitum et hic pistorinus a um i. ad pistorem pertinens
n. p. Pistrine quod dicitur [illegible] et est pasta preparata vel
[illegible] Pitagoras est nomen philosophi qui a antecessoribus
sic pro se consuevit appellari unde pitagoricus a um et
sequens pitagoricorum unde pitagoria et est secta pitagore
m. b. Pitancia i. pulmentum tenue carinarum quod sacerdoti in
frontem gerebant
Pitancia fit lautem quoniam
Pituita est caligo vel flegma oculorum vel ca-

tarq vel morbus et sumitur pro superbia quia sicut
gallina quas pituitam torquet ita homo superbus
m t pitasma est genus ludi qui mirabili arte voluitur
et girat vel est cortina templi
cp b pitacium est vinis viridis tota
m b pius a um i misericors in pietas i misericor
dia
f t pix est liquor fluens de carbonibus
f t pixis est vas ad aroma conservandum
f t pyptrus est avis ceti que et balena dicitur
P[l]acabilis i placidus i pla
tare et est placabilis facile
n a b placatus est vi itum est b
acuitur placet est impersonale
f p quando dati in conpositio
placenta dicitur dulcis panis
de simila adipe oleo et
melle tinctus et dicitur a placeo quia placet comedenti
m b placcibarus est n fanis placentas
m b placentum est vestibulum faciens quod dicitur ein kyttel
n b placitum i libitum voluntas vel complacentia
f t placatio est idem quod leticia
m p placitator quod et tedigen in placitator cum tedinga
in placitorium vel placitatorium et locus placitandi
m t plator oris vel placo ponita i obliquis dicitur tra-
litas mitigatio placatio
f p plaga est rete quo capiuntur lepores et plaga
est idem quod vulnus et idem est quod regio unde i celi
plage tres vel ·iiii· vulnera sunt plage regio pla-
ga vel plaga retis
a p plagatio est vulneratio in plagatus i vulneratus
m b plagiarius vel plagiator dicitur a plaga pro vul-
nere et est qui plagas aliis infert et nota
quod in papia plagiator et plagiarius i corruptor
sensu dicitur sed venditor hominum seu seductor
dicitur i qui rapta vult non gerit sed quod alios
per fraudem quod plagam vendit

mb plagius dr ie qui facit vel creat plagas
np planare dr adequare vel planum facere in
plang·na·ui
fp plana est instrumentum quo planatur unde hec pla-
natorium et idem est unde hec planato et planato.
mp planeta dr stella errans non in firmamento sed in spera
spera et dr a planos grece i errare latine
llon [illegible] in motibus errat sed quia a nobis errare
videtur tamen non est cum [illegible] feruntur et occidit
et est [illegible] magnum aliud est [illegible] et [illegible] est
duo primo cum sit quedam febrem erratica
que certis horis vel diebus affligit egrum
et est quedam vestem sacerdotale latam
circa humeros scilicet infulam et planeta idem est
quod famula
mq planctus est percussio manuum vel lamentacio
vel est nomen poete
mt plangor dr vox plagentis et venit a plango
i contristari et cum manibus percutere unde plangibilis
et hic plangile
fq planicies dr id quod non habet gibbositatem
et potest pro rectitudine vie
fp planta est posterior pars pedis et quia pertinet
ad omnes fructus unde pes pedis est planta radices
dat et planta unde plantare i arborem serere
ft plantago est quedam herba
fp plantacia est ramus qui plantatur
ft plantacio est actus plantandi
nb plantarium vel plantorium est sarculus qui seri-
tur arbori cum plantatur vel dicitur pomerium
quia ipsi sunt ductus in plantis vel in foliis et venit
a planta
fp plantaria est ramus qui plantatur vel id quod
cum semine nascitur
ci plasse i fingo latine inde plasmo et plastes i
et plasso i fictor vel formator vel figulus

qui formas imprimit Et dicitur a plasmo as id est formare Inde plasmator id est formator uel factor Inde etiam
plasma atis id est formatio uel factura et antiquitus po-
nebatur pro concupiscentia uel electuario quod format uentrem
Et nota quod secundum Hugwicionem declinatur hic plastes huius
plaste ad modum poete Dicunt tamen quidam quod hic plastes
huius plastis secunde et tercie declinationis Et quoniam venitur a pris-
ciano in accusativo plastem id est formatorem
·f·p· plastica est idem quod indigestio
·f·s· platanus ni media breuis est arbor quedam habens fo-
lia lata tenera uiridia et mollia folijs ficuum similia
·f·p· platea dicitur a platus grece id est latum latine
·f·p· platanona uel platonona penultima breuis est locus rome
ubi iacuerunt corpora beatorum apostolorum scilicet petri
·f·p· et pauli | platta est corona presbiteri
·m·s· plausus us ui dicitur manuum compulsio cum leticia
et uenit a plaudo id est complectari gaudere
·n·s· plaudacium est idem quod linteamen
·n·s· plaudambium est idem quod clamus
·n·s· plaustrum dicitur currus rotale quo frumentum importatur
scilicet currus Inde plaustellum diminutiuum
·m·s· plebanus id est parrochianus Inde plebania id est par-
·f·p· rochia | plecta dicitur quedam corbis ex virgultis uel
papiro factus et dicitur a plecto tis Est etiam talis
habens duas ansas Et tunc idem est quod platea Inde plec-
tula diminutiuum
·a·t· plecto xi cum pus dicitur punire uerberare flectere
uel coniungere aliquid componere Et antiquitus ponebatur pro complecti
Inde amplector eris tercie coniugationis deponentis Inde amplector
ris coniugationis et composita quod componitur circumplector amplector
ua simplex tamen per coniugationem deponentis | Et plecto mutat
·n·s· c in x | plectrum est gubernaculum nauis uel
lingua id est certe uel potius ultima pars lingue Inde
plectura id est locucio Et etiam plectrum dicitur baculus cum quo ci-
tare quo plectitur cithara inde
·f·t· plebs dicitur collectio ignobilium uel uulgus et antiquitus

declinatur plebes ·bis· Unde plebicula dimi(nutivum) et
Item est plebiscita quasi predicta et collectio
hominum multorum vel sunt constitutiones quas plebes tunc
constituit vel dicitur lex quasi id est de sensu plebis statuta
m·b plebeius i(d est) ignobilis sine [illegible] sine dignitate qui
non tenet honorem
m·b plebicula vel plebeculum est collectio multorum
m·b hominum | plebiscitum est plebis statutum
m·b pleonasmus est quedam figura qua [illegible] fit quando
tamen oratio addit(ur) aliquando ad sententiam que
non necessario requiritur ut ego sic locutus ore meo
hic fore non necessario requiri(tur) et [illegible] a pleon quod
est supplendum et onoma id est nomen quasi superfluitas
nominis vel dicitur a pleonasmo [illegible] quod est
[illegible] [illegible] vel ore [illegible] clamo
m·b plerique media producta id est multi et declinatur tunc ipsi
ut pleraque plereque pleraque unde plerumque est
adverbium [illegible] id est multum vel multo
m·b plerus id est multus unde plenarius
plenus ·a ·um · [illegible] unde plenitudo et plene adverbium
m·t id est [illegible] | pliades ·adis · penultima [illegible] id est [illegible]
est quoddam signum in celo et sunt septem stelle que
pliades vocantur [illegible] sese videntur [illegible]
[illegible] et dicitur a polis id est pluralitas quia plures stelle
sunt in eo
a·p plicare est plicas facere vel rugas et pertinet
ad sartorem
m·t plictor est mortuorum tumulator
m·p plorare est gemere vel flere
m·b plumbum est quoddam metallum fragile et molle unde
plumbatum vel plumbata et dicitur tormentum vel fla-
gellum de plumbo factum quod [illegible] est [illegible]
f·p pluma est avium [illegible] pili quadrupedum [illegible]
pluma est lingua [illegible] [illegible] unde plumarius
[illegible] qui operatur cum pluma id est [illegible] [illegible]
plumarium dicitur opus [illegible] factum vel pictum vel [illegible]

in modum plumarum
m.e.s plumacius id est cervical sic dictum eo quod sit plu-
mis plenum
a.n.s plurimus a um est superlativus quamvis non sit multus et
hic venit et caret comparativo in masculino et feminino genere
licet ponat ... quod venit genere neutro positivo tamen et
hic in singulari in plurali autem sicut comparativum et comparat multus
hic plurimus hic multa plurima hic multum plus plurimum
et ... multi plurimi multe plurime multa plura
plurima ... et ... a casibus singularibus sicut in masculino
et feminino genere non habet comparativum sed neutrum habet
comparativum in nominativo accusativo et vocativo et genitivo ut dicitur alibi
hoc plus genitivo pluris in genitivo habet per apocopam tamen masculinum et
feminino genere habet comparativum in neutro sic est ... in plurali compa-
ratum multi plures plurimi hee multe plures plurime
hec multa plura plurima et a plurimus vero plurimum
adverbium id est valde multum quod componitur ut complurimum
plus complurimus perplurimus complurimus et cetera
m.e.t plus ... alibi ... in singulari et ... et ...
pluris in genitivo et caret dativo et ablativo et in accusativo et in
vocativo et ... plures in plurali ... positivum tamen ... et est ...
hoc ... plus ... in masculino ... vocativo
... et neutrum ... aliis casibus tamen sunt
... est ... plus solus dicitur ... in magis
quod componitur ut complus ... et hic plures et hec
plura ... complures perplures complures et ...
... id est valde plures ... et ... pluralis a plus plura-
lis adverbium ... et pluraliter
a.n.s pluteus est lignum ... figitur ... pendamento
domus vel ... tabula de ligno ... et sunt
... vel est ... ante ... pars
m.e.t lecti pluteale est suda ... de pluteus ...
a.n.t pluto est deus infernalis et ... ...
... ... pater et sunt
... a plutos ... latine vel
... est ... dives ... omnia metalla et ...

dimicatis a tra femininum
fi p pluuia dr a cadendo i terra q cum ille e
resoluta est et cum vaporibus grossis et aquis
et vento aere plus quam sat plui ipso et tu
i superio i pluuia emitto et pertinet quasi ad
deum hinc pluuialis et hoc pluuiale
m t pneuma i spus sanctus
adj Pabulos . ille . mea brus . i obliquus
dr genus vel potius cruatura fo
genus. Et pt dia pabulo ab
nomine . pabulum est quod vas
in quo est bibendi consuetudo et
dicta apotione unde poco est i
quod est i calice Et poculum dictum est vel ab
sepe i valde potu
potor ris vel potator . ce . 3e quod est i vtor
vel fruor Sed potatorie est vn deprecatio vel
cc optata consequi vel potare quasi cum nay
compati quam a poto descendens quod po facto
parti pro derato vel est compatis dicitur
nomine potis et id est quod melior
m b pochinum est discessio paupere
adu potius vz i illud sicut melius
an b potus est pertinet quod
fi p podagra dr i fimus pedis
adj podagricus a, um qui habet podagra
ant poderis ris est vestis sacerdotalis que et alba vocatur
descendens usque ad pedes unde et cui dicitur
pos podis unde nos dicimus pes pedis inde poder=
is [illegible] pedibus adherens
m t podex est pars animalis sitrulus
m b padus est proprium nomen fluvii [illegible]
m b padistus est istud quo purgatur culus
m b podium est baculus pastoralis super quo appodiamus
se podium podio as at et appodio et suppodio

que omnia sunt venalia et absoluta sicut est
possunt iustitia et artium ut podio te
i. podium subpono l vel podio sustendo pto
podonia sunt medietas non magis necessaria dis-
cutientes si quiliora ut sunt [illegible]
f i p Padomeam est diuina q̄ fit ex instabili [illegible]
m t Poema est carmen vel metre vel opus poete
quod ad scriptum redigitur vel est ma[illegible]
versatur [illegible] ideo figitur carmina vel met
m n Poire fit que dictare
g p Poeta dicitur fictor i. compositor carminis
f i t Poesis est ipsa compositio minute parte i. fingendo
f i p Poeta dicitur ipsa ars dictandi vel est liber qui
continet totum artem et omnia i. a [illegible] apono i.
fingo vel compono
f i p Polenta prima producta est subtilissima farina
de fabis vel triticis vel ordeo i. aqua cocta
Et polenta sunt grana tosta et malleis confri-
cata ad modum qui in pilo triti Et pigmentum
· minus · 2a [illegible] dicitur tenuissimus flos farine gerens
in polenta et est genus leguminis vel farina sub-
tilis de faba tritico vel ordeo vel est
cibus in festis
f i t Polentridomo est [illegible] zizania
f i p Polia dicitur armentum vel grex et generaliter pluralitas
vel collectio [illegible] vel [illegible] minutorum
f i p Policia est regimen plurium in civitate
m p Polarcha est princeps urbium vel civitatum et
dicitur a polis i. pluralitas et archos princeps quasi
plurium princeps et [illegible] et dicitur a polos
i. celum et archos princeps quasi polorum princeps
m s Policandre est vallis iuxta urbem ierusalem et
sonat pluralitas vel civitas virorum vel omnium Et
dicitur a polis i. urbs vel civitas et andros vir
vel [illegible] omnis quia ibi viri [illegible] sunt et sepulti
in cimiterio quod nunc [illegible] ubi sepultore
Et dicitur policandrium quasi [illegible] antrum quia sepult

mortuorum polimitur vel dicitur quasi politum id
est ornatum quia ibi sepelitur mortuorum polimitur
i ornatur Et polyandrum dicitur tumulus vel sepulcrum
m t polinctor oris i mortuorum tumulator vel
sepultor cadaverum Et hinc polinctus i sepultus
f p polidome pro barbarus est mulier plures habens viros
a polis i pluralis et ano
m b poligium [illegible] ut i allec
f p polonia est quedam musa a polis quia per eam plura
cogitantur carmina
m t poliades idem i pliades dicitur scilicet quedam stella vel septem stellarum
polimitum tum i opus diversis coloribus contextum
et dicitur a polis i pluralitas et mitos quod est filum
et gutta quasi pluribus guttis vel coloribus tinctum
Inde polimitarius a um i variis coloribus sinctum
Item polimitarius factus in genere et est ille qui arte
vel manu varia pingit Et quod polimitarium
est opus diversis coloribus vel picturis distinctum
vel ornatum
polimita pro a loca est vestis in artificiose contextu
polimitarum fuit mulier romana que multis modis
ampliavit artem dei
polipus vel polipus est fetor narium et polipus
est piscis quia plures pedes habet a polis i pluralis
et pos i pes et est quidam piscis de quo dicitur
dicitur quod cum pedibus suis navem detinet per ymaginem
fortasse tuncium Et alii dicunt quod non quidem est sua natura
sed contra lapidem que est in fronte
n g in polyptoton est quedam figura qua fit cum plures
voces variantur in sensu et idem preterit vel
multitudo casuum varietate distincta ut ibi omni-
tenus nichil i nichilum nil posse reverti a polis
i pluralis et ptotos casus
n g in polisinteton est figura qua fit cum dictio
plurimis coniunctionibus copulata vel est oratio multis
coniunctionibus annexa ut arma virumque sicut est contra

f p politica est sciencia regendi civitatem a polis quod est
i. civitas vel pluralitas dicitur et ycos sciencia inde hic poli-
ticus ca. cum i. civilis || hic policia i. civitas quia civitas
sancte gubernata
n b polisillabus est dictio plurium sillabarum a polis i. pluralitas
m b polisemus est quod est plurium sensuum
n b polinomius est vir qui habet plura nomina
m b polifagus est a pluralitate comedendo a polis et phagin
comedere
n b polipodium est herba quedam
n b politricum herba valde macra
n b pollicitum est id quod promissum hinc pollicitacio et hec id
n t polisima est id quod pinguedo
d p pollicitor dicitur frequenter promittere hinc pollicitacio
i. frequens promissio
m t politor est idem quod planator
d b polliceri i. frequenter promittere
o p politus i. planatus ornatus sculptus sectus rotundus
et dicitur a verbo polire i. sculpere vel ornare vel
clarificare || hinc policies da. cum
m t pollex dicitur maior digitus in manu et dicitur a
pollere i. valere quia talis digitus pollet i. excellit
super aliorum digitorum
m t pollux fuit unus filiorum iovis et castor fuit eius
frater et per hos iurabant antiqui. et per ablativum
fratrum eorum
f p polonia est regio quedam hinc polonus et dicitur a dictis
regione || polluere i. maculare hinc pollutus i. maculatus
hinc pollucio i. maculacio vel defedacio |
m b Polus est stella immobilis et sunt duo scilicet arti-
cus et articus unus in parte meridionali et scilicet
antarticus et unus apparet nobis Alius in parte sep-
tentrionali i. alta parte firmamenti Item polus dici-
tur a polon i. rotundum vel a polio i. orno
quia est ornatus pluralitate stellarum Item polus
pro circumferencia rote Item est brauo a poeis celeste

a polis i pluralis quia plures sunt poli apparentes
tantes
nus Pomarium est locus ubi crescunt poma vel locus
ubi poma conservantur vel est pulmentum de pomis factum
nus Pollere i splendere vel lucere et lz vi i plo et
tact supius
nus Polum vel polus est idem quod rotundum
nup Pollitrigmac i taratantisare
nu Pomatrum est potus de pomis factus
nus Pomerium est locus ubi crescunt pomi scilicet viri=
darium et dicitur quasi pomemia quia antiquitus plan=
tabantur poma menia
nus Pometum est locus ubi poma venduntur
fit Pomilio est idem quod pumilio
fp Pompa i superba magnificentia superbia laus vel gloria
vel processio que solet fieri victoribus triumphantibus
Pompe etiam dicuntur desperata funere vel ymma=
gines ludorum ut dicit papias et ysidorus unde
Pomposus i superbus gloriosus vel vanus unde po=
patice et pompose adverbium et pomposus i superbus
et dicitur pompa a pompen grece i publice osten=
tare latine
nup Pompare fit superbire
fs Pomercitrus est arbor cuius fructus pomercitrum et est
fructus eius
fs Pomgranatus est arbor cuius fructus pomumgranatum
et dicitur fructus eius
fs Pommaciang est arbor cuius fructus pomummaciam
et est fructus eius
fs Pomus dicitur arbor cuius fructus pomum et dicitur fructus eius
chs Ponderosus i gravis
nin Pondo i pondus et dicitur a pendendo quia pedere=
natura
nt Pondus ceris i onus vel gravitas Et dicitur a pon=
dere ras i onerare
at Pone fit locare et appositum id quod post dicitur ap
chs Tesc sub tus de Pons tis est edificium

vel aqua vel valua ad perambulandum aqua
Unde pontifex et dicitur factus potem et fuit tunc
suspectus per quod est factus potens suis sacerdotibus et
doctrinas bonas ad vitam eternam Unde pontificium
et est officium pontificis Unde pontificatus et dicitur
pontifex i. episcopus

m s Pontus i. mare et dicitur a pote quod nimme [illegible] pote
vel dicitur a potu quod nimmo potari potest Aliud est
nomen insule [illegible] in qua quondam habitabat pilatus
Unde ponticus a um i. amarus vel acer vel ad ... habitans
ibidem insula

m s Popinarius i. cocus

m t Popino i. lecator vorax scilicet popinus
Popina i. coquina quasi ponitur a pina i. fames unde
pina est fames scilicet famem laborare Et popina vel pina
sit taberna vel tabernarius Unde popine et sunt meretri-
ces puellarum cum quibus lecatur

f s Poplus pa bre est quedam arbor et dicitur a polim grece
i. vendor latine quia fructus eius venduntur potest
tum dici a pluralitate foliorum Populus pa brevis
est collectio plebis vel quidam multitudo hominum et vel po-
pulus est tum collectio ignobilium in civitate et dicitur a po-
lis i. civitas et est [illegible] masculini

f p Popisma vel popisma dicitur cocus vel sanguis
dealbatus secundum formam vilis vel lac
Popilor aris i. vocare de populo et populus ab i. vocare
activa id fuit secundum depravans docuerit assumo Unde po-
pulamen et populatio Et id fuit secundum eclesie et quo nunc
de popilor a quibus multa valia dimanat

m s Populeus a um est adjectivum dictum arbore secundum quod et in
sic dicta populeus et populeum est a de populo quod est

m s Populum di um et est id quod populus // Item
m s Populetum est locus ubi crescunt populi tectos ar=

g t Poplarius i. ad plebem pertinens

f t Poplaritas i. multitudo

Populatus .i. depredatus sicut populatus .i. depredatus
f p Populonia est dea inuberum Item populonia est iuno que videbatur curare populum
m s Populeus et populneus idem sunt
grecum m Popos .i. pinguedo latine unde papa .i. coquina Item papa est ad se non dictum sed unde est p(ri)ncipal(is) papa coquina sed popa vetus
f p Porca est una porca vel dicitur terra que eminet inter duos sulcos in agro a qua est hec
f t Porceo .i. parco unde parcitur et est proprie carnis porcus Item est ab eo et dicitur quasi purus carens vel quasi purus pergrinus vel secundum ysidorum dicitur quasi spurcus .i. inmundus quia ingurgitat se sordis .i. margine se luto Et ab eo dicitur sus
Porcellus et porculus sunt diminutiva a porcus
q p t Porphirio . onis est auis que in lege prohibita est comedi et quam septuaginta interpretes pellicanum transtulerunt
a t Porrigo .i. porro do vel dono vel presto unde porrectus . tor . trix . et porrecta
m s Porphirius est proprium nomen Et eciam est quidam liber dicitur loyce ad auctores sic dictus vel idem est quod purpureus
f t Porrigo est infirmitas porcorum
aduerbium Porro quandoque ponitur pro certe quandoque pro longe quandoque et valde quandoque preterea quandoque pro sed quandoque et aliquando Item secundum est diuatur a porro / porrum cum quod capitur plantatur vnum post aliud
a ti s Porrum .ri. est herba que acida
m t Porisma est acquisicio vel eciam dicitur questio vel lucre
m s Portatum est res que portatur pro
c m t Portator .i. baiulus
Portatorium est uanus quidam
f p Porta te dicitur quasi apta vel dicitur a portando quia antiquitus homines solebant disponere locum in quo volebant ciuitatem per aratrum faciendo sulcum

ubi debebat erigi murus et ea portabat ara-
trum ad locum ubi debebat fieri porte Et por-
ta est ianua magna Et porta est terra que
eminet inter duos sulcos et est porte urbis uel
ciuitatis et dicitur a portando quia per eam importantur
res et exportantur unde quidam porta in porticu tempore mor-
tis est ianua mortis Claue que sunt porte ne
das tua munera sorti

a. t portendo is di i porro uel longe tendere preue
destinare longe per futurum prostendere Et componitur
a porro i longe et tendo inde hic portendens tis
i pendens uel pregnans unde zacharie tercio
uiri portantes sunt signum portenti i signum futurorum

n. b portentum est signum defuturis et dicitur monstrum
quod contra naturam uidetur et sed non est quia diuina
uolun-te fit cum uoluntas conditoris rei condite sit
natura Et dicitur a porro i procul et tendo Et sic

f. b dicit michael / porticus est atrium ante eccle-
siam scilicet a domo quod post fores est Ornatum apta
et sunt ibi loca in quibus salomon solebat stare ad orandum
i dolo ubi diaconus et accoliti columpnas erant
supra quas orauit sepius columbis cum tunc iudei
solebat stare cum orabat ita dicit in hystoria

a. r portitor i portator
a. s portanarius i ianitor uel custos porte / portarius
idem sunt et porto

f. t portogalia est regnum in quo dicitur a portando dicunt
quia ab eis matrimonia portabantur

a. z portus ris in est status uel littus fluminis uel nauis
uia et dicitur a portando quia ab eis matrimonia
portantur / unde portus di in est et tempus portus

n. s porus est minutissimum et subtile foramen in cor-
pore per quod sudor emanat Et dicitur foramen
terre quia per ea exhalant humores terre Et componitur
po per sui foramine in porosus i plenus poris

(f p) Postica vel posticum vel posticium vocatur hostium in ea
eo quod est posterior pars ianue .i. domus vel
est posterior pars alterius rei cui opponitur antica
vel antica

(m s) Posticus est paruum ostium quod stat in magno.

(a p) Posco .i. postulare vel petere et facit poposci
in preterito et itum in supino

(a p) Possessor .i. heres in possessio .i. hereditas

(o t) Possibilis et hoc possibile et aduerbium quod potest fieri

(f p) Possibilis [illegible] Postela dicitur id quod post equum
ponitur sub cauda equi sicut antela dicitur id quod
ante pectus equi ponitur

Possum est verbum anomalum .i. potest vel potens sum
componitur a potis et sum

(a t) Postpono .i. ab opere incepto dimitto Unde
postpositor trium et postpositus ta tum et
multa alia talia

(a p) Posteriorgo facit .i. inchoata propono in poster-
garo et dicitur inchoati operis propositum

(m s) Postellum est paruum plaustrum

(a s) Posterus est tempus postea sequens scilicet successor
in tempore Vnde posteritas et est generacio subsequens
Item in ysidoro est eodem substituendo quod post pas-
torum etas et tempore denominatur ut dicit ysidorus
ethimologiarum libro

(f t) Postis dicitur lignum quod ponitur iuxta ianuam vel est lignum
in quo ianua pendet et dicitur quasi positus hostium stans

Postliminium est reuersio de exilio vel captiuitate
ad limen proprium vel ad dominium quod quis amiserat
vel ad res perditas Item postliminium .a. um et
dicitur quasi per reuersionem quamquam res vel mera

(f t) Propositum Postulatio est cum per unius petitionem et
aliis pariter concordans

(m s) Postsedeo et cetera est dictus in potestate mea quere

Jn passissio et passissior
(c)ius pos grece est pes latine In podogra et ponit
alios pes i potens et q(uasi) impos ipos q pos
adu postre aduerbium ordinale et temporale ita
q(uod) sit ordinis et temporis suspensiue et procedit vtrum
i(n) q(u)struccione ut p(er) q(ui)b(us) mo(do) deficiat
ppo post est prepositio acto casui deseruiens et quot
temporis ut p(ro) q(ue) natale dni et loci ut p(ro) q(ue) medie
ordinem ut p(ro) q(ue) i(n) et quando po(nitur) sine acto
et sumitur aduerbialiter ut vera p(ro) q(ue) i(d est) postea
quando construitur cum ablto et tunc po(nitur) aduerbialiter
ut ego veni loco tempore post vel veni p(ro) q(ue) logo
adu tpe i(d est) postea media breuis est aduerbium tempore vel
ordinis aliquando sunt due dicciones sicut prepositio p(ro) q(ue) et
pronomen ea et tunc producit mediam sillabam et tunc ipsa
sillaba cor(r)ipi(tur) sicut in metro
adu postmodo vz (id est) ulterius p(ro) q(ue) ea
adu postremo i(d est) vltimo a no(min)e postremus i(d est) vltimus
m t postulamen i(d est) postulacio a postulo i(d est) postere
c n q potentatus dicitur dignitas q(ue)... vel potestas ducere
f p potencia est valitudo sui corporis
o p potens i(d est) fortis sanus vel dignus ut est dux
rex vel princeps Jn potentissimus i(d est) potens Et
potens in illis magis compo(nitur) ut omnipotens cunctipotens
prepotens impotens et sic corripit hanc sillabam po
f p potentilla est herba quedam ... genz(...)
n t potis i(d est) possibilis quando po(nitur) pro bono in comparatiuo
pocior i(d est) melior et potissimus i(d est) optimus Jn potior
et potissime aduerbia Jn potissimum aduerbium i(d est) maxime
d q potiri i(d est) vti vel frui
c n q potus est res que bibi potest Jn potabilis
et potabilis i(d est) postellus et posticus postica
ostia vel sunt et sunt dicta a postis

f t Practica est actiua uel manu-
alis sciencia a practos grece i(d est)
manualis latine et ista sciencia est
diuiditur teorica et practica
quia teorica pertinet ad magistros
et i(d est) doctores sciencie practica
tica ad disciplinam quia ipsa est
inuentrix qua discipuli operantur Et practica est
actiua / teorica uero contemplatiua Et practica con-
sistit in operatione uirtutum / teorica uero in speculatione
ueritatis diuinarum / et dicitur a teos grece quod est deus
uel speculari latine unde teos deus inde teologia
de deo dicta uidelicet
m p Practicare est manualiter operari
a b Practicus i(d est) manualis artifex
m t Pragma i(d est) causa unde pragmaticus et est auditor
causarum unde hoc pragmaticum et est negocium
uel causa scriptum
f p Praga est nomen ciuitatis in bohemia et interpretatur
uisio et uenit a prasin grece quod est uidere latine
m b Prandium i(d est) comestio et differt a cena unde
prandeo unde hoc prandeo es i(d est) prandium facere
et hic pransus sum uel prandi in preterito
a b Prasinus est lapis ualde uiridis
Prasinus est uiridis color quia prasin grece est
uiride latine
m b Prasinum i(d est) pratum uel uiridis coloris
m b Pratum est locus ubi crescunt gramina
a b Prauus i(d est) malus unde peruersus dicitur et dicitur aliquis
prauus cor unde prauitas i(d est) malicia
f t Praxis i(d est) opus uel operacio
f o Prex est precis ablatiuo casu defectiuum et quandoque
sunt pares ut terrenum i(d est) carnale cum certum contemptum
pretende i(d est) ad operationem ... quoque sunt pares
uel a ut langwet pro ... amore i(d est) ab amore

Et sunt composita ut decima est pars et decimatores
i. subordinata sunt que sunt prelati ut prelati i.
vide collectionem et ante ut presto prodiens
a. b. Prambulum pre et vor gank
a. p. b. Prosenedarius est qui accipit prebendam i. clericus
a. b. Prebere i. dare
a. t. Prebitor i. dator
f. p. Prebenda est porcio i. quod datur pro deo
a. b. Precanus est aquis ante hos tanus
f. p. Precaria est res pro vel precio concessa
m. b. Precarium est id quod paulatim petitur utendum concedi-
tur dum ille dum concesserit petitor ut si librum
meum ex permissione tuo usus libris et si idem
precario accepit a creditore et concessa dum petitum
et revocare potest cum creditor si vult
d. p. Precator aris i. rogo et quod ut deprecor i. ob=
a. t. Precator / Precator dicitur iterum a vo pecari
a. q. Precatus vs vi i. supplicatus deprecatus
a. t. Precentor est ille qui vocem premittit i. cantu
Succentor est qui subsequitur canendo rudis
a. t. Precellere i. excellere vel antecedere
a. t. Preceps dicitur velox ad impetum vadens vel
est id quod pertinet ad precipicium et precipicium est
locus altus a precipitando dictus vel dicitur fossa pro=
a. t. Precepta / Preceptor est ille qui mandat in preceptum
i. mandatum
a. t. Precedere i. ante ire in processione et precedere
a. t. Precinere i. precantare vel prelude palmis cantare
Precinctus i. cinctus vel dicitur quod est carus vel varius
a. p. b. Precinctus dicitur / Precinctum a vin i. clavis sedens
assidue iste precinere ad vbium
m. b. Precium dicitur pecunia vel mercedes a verbo precor quod
hoc est i. usu secundum suum quod tibi appreciatur i. precium
f. t. de / Preces igitur et tacet i. sive vel excutit
i. plur. ut preces sunt pauca i. orationes vel peticiones

a p precipitare i subpeditare
n b preclarus i valde clarus
n t precludere dicitur serare vel claudere
n t preco dicitur preconsor vel qui aliquid annunctiat vel
dicitur precentor a pre et cano vel a preconio is
i ancantare vel palam cantare / in precio dei
i nuncius dei
n p preconatus dicitur id est annunctiatio
n b precoquus i tempestiuus et an dies fructum maturus et dicitur
q palam coctus calore solis
o t precoce id est cum periculo et est pena loci et
abo ambo precoquo venit quod est /
n p precocta i valde cocta
n b preconium i laus vel annunctiatio laudis que datur
alicui palam et ponitur quandoque simpliciter pro annunctiacione
et hoc in bono ita dicitur quicquid est quandoque preconium
ponitur pro predicatione pregare vel prouocatione
d p adinuentio / preconari i annunctiare diuulgare
laudem et honorem
n t precordialis i dilectus vel familiaris
n b precordia sunt intestina viciina cordi quibus
sensus percipitur et sunt dicta precordia quia ibi est
principium cordis
n t precursor ein vorloyffer
f p preda est ablatio violenta rerum vel dicitur hoc
id quod violenter rapitur ab aliquo
n t predator est cum depredat de preda
a p predestinare dicitur preparare preordinare premittere
vel ab eterno destinare premisso presciencie presciuntur
ad bonum et malum / predestinatur ad bonum
et dicitur quasi precordinare vel preordinare graciam
in presenti et gloriam in futuro et componitur a pre et destino
f t predestinatio est collatio gracie in presenti et glorie
n b in futuro / predestinatus i preordinatus
n t predecessor i antecessor seu mortuus

pdita ta vinj. vica terra dr palys dedita
ſb liatȝ clenditȝ honoratȝ ornatȝ vel clarus
pdido ꝯtr ꝯt tradita
a.z.b pdiditȝ et pdiucs .i. vl dr ducs ſz palys
a.t ducs // pdiatar .i. ſmo ordinator et venit
a va pdico as .a. ꝯt
n.s pdui dr ager vel poſſeſſio poudꝫ vel allodiu
vel dr res imobilis quadmod ſut ptu ortꝫ
vinea et hmōi plia et dr a pred .i. ducs vel
a preda quia aliqui quos bello ceperat pdia
a.t dicebant // preds dus ꝯtr ꝯt raptar
d.p predor aris .i. ſpoliare et ſignat quis ſub-
vere actiu ut in debia 2°
a.z.b pdurg ꝯtr ꝯt vl dr ducg
f.p pemineā .i. excellencia et vt a vo pemine
.i. extollere .i. gl 2° ꝯt.
a.t pemptor pt
f.t pfatio dr ꝯt plocuto a p et for aris .m
pfator .i. plocutor
a.n pfinire .i. pſcribe vel pordiare
n.s pfato eiud ꝯt domg vbi iſantes alunt
a.z.b pfitus dr ubiqꝫ atq cit et dr a pfaro ꝯt
palys fuus // pfectarig .i. magr
f pfectura .i. dignitas aa vel offiu
a.t pfecte dr ipoue quis ptuli i pto et plato
i tplo quasi palys ee facere
a.t pfingere .i. ꝯtogitare vel ordiare l pſcribe
a.t pfice .i. pſtitue aſſume ad aliquod dignitas
vel offiu et vt offiu vel actu
a. pfocare .i. affligere vel ſtrangulare
n.z.b pfulgorosus .i. pclarus vel pfulgidus
a.z.b pfulgenus vel pfulgorus .i. clarus
a.t pfluo dr palys fluere .i. mo(ue)lis ſz ſſicrys
a.p pſignis as dc dr futura ſignare mſtrare

ministrare designare
n s Profugium dicitur locus unde aliquis profugit
d t Prefabulor, ris i. proloquor vel loquar
m s Preiudicium dicitur quod prelato detrahit quod dicitur
precedens iudicium quod dicitur lesio vel quando
aliquis scienter precedit et quod dicitur vicium iudicii
a p et quod fit ante iudicium || Preiudicare i. prevenire
nocere vel obstare || Preiudicialis i. nocivus
n p Preire i. antecedere
m s Prelatus est excelsior aliis in prelatura et
est dignitatis prelati
f p Prela est quedam forus
m s Prelium dicitur bellum militare vel litigium verborum
in quo sit bellum i. facile et hec per ad mu-
lieres et dicitur a pre i. ante et lis quia precedit
litem et ponitur similiter pro bello vel pugna vel
litigio communiter || Prelior aris deponens
est et est idem quod bellare
d t Preloquutor i. causidicus in placitis et multa alia
m s Prelum, preli vel pressorium ab eo i. eo quod sensu ta-
bentur per torcularia ut ut uve premuntur
vel potius est id lignum quo uve premuntur a pre-
mo premis et hec est trabs
a p Prelibare i. ante libare vel gustare
m s Preludium est prius ludus ante aciem sive et vel
a vo preludo i. ante ludere vel ante maiores ludos
c t ludulum operare || Preclustris i. illustris valde
inclitus insignis vel clarus
d p Premeditari i. meditari || Premeditate i. cum
premeditatione loqui
a t Premo i. torqueo, inde pressus, pressare et pres-
sura et multa alia. Et componitur cum re, co, sub,
de, ex, op, in. Et cum sit 3e et activum inde
a quibus multa dicuntur

n. b. Premium est id quod datur merenti pro dicto duo
et hoc est pretium vel solarium quod huiusmodi datur
et vel a pre et emo. premior. i. apprecior vel appreciare
m. b. Primordium .i. principium inde primordialis i. principalis
a. b. Premonere .i. ammonere
q. t. Premonstratenses sunt monachi speciales
f. p. Premia est genus vestis
l. t. Prandeale est piscis cape et est prandidi
n. p. id est pregnare .i. pregnantem facere inde pregnans
nantis quod idem est quod gravida et partus
f. n. Preneste est nomen civitatis vel dicitur ac preneste
civitas que distat decem et octo miliaria a roma
m. t. Prenomen est id quod ante cum dicitur imponitur ut si
duo dicuntur idem alter vero cum dicitur ...
Cor alter vero a ... Et est quandoque dignitas quod pro
nomine imponitur
a. p. Prenosticare dicitur precurrere vel prenoscere futura
m. b. Prenosticum dicitur a pre et nosco ... a
mente et fit cum a tempus certa ubi folium
evangelii vel psalterii aperitur et invenitur p=
nosticat bonum adventum futurum. Et tale prenosticum
querit iudex quod publicanus ... iactavit quod scri
matha ... publicanum et mercatores ...
vos i. regnum dei et ... et ergo sequar vos
f. t. Prenosticatus .i. presagus
m. b. Prenosticus .i. presagus vel presens
a. p. Prenunciare .i. nunciare
a. p. Preoccupare .i. valde occupare vel reprehendere
m. p. Preoccupator ... est id quod occupat
m. b. Preparamentum est ordinamentum vel paratus ad missam
c. t. Preces per ... sunt ... est ... quod velox ...
... quod prosequimur ... velociter ...
m. n. Prepedire .i. impedire

ōe. p Prepollens .i. excellens vel sublimis et vt ans
prepolle .i. ans excellere .i. fortiter
ma. t Prepositor .i. dapifer sed aliquis princeps fortior
et prepotens idem sit in predictis Et dr a prepo-
nendo Alios est hoc dignitas talis et qui vel calc-
tas vel scolas. hec preposita et e dignitas pre-
positura vel prepositi
ma. t Prepos .i. valde potens a pre et pos potens vel
ca. s a potis / Preposterus .a. vm. dr cui prius
quod est post ponitur. hic posteri .i. pusi vel inor-
m. s dinate / Prepucium est autem pro mori vi-
rilis quod amputatur in circis Et preputia dicuntur
fructus qui immundi dicebantur sed preputiati
ca. p Preputiare est preputium amputare vnde preputiatus .i. pre-
putis vt iudei
m. s Prerugilium est id ad fores obstat intrantibus
a. p Prerogare est excellere vel prestare
m. s Prerogatus vel prerogatiua idem sunt
f. p Prerogatiua .i. dignitas vel excellencia vel honor
ca. s Preruptus dr .i. altus positus preceps vel excelsus
et dr quod pruptus est per aliquo tantum rapit
Et preruptus dr .i. antecedens pre ruptus a pre
et rumpo
ma. t Pres. dis. est id quod dux sed preesse et preuit
ca. s Presagus .a. vm. dr presciens futuri vel pruncia-
m. s tor / presagium est vaticinacio vel diuinacio fu-
ca. q. turi / presagio dr sapiens agere vel presagium
facere et dr a pre et sagio quod est .i. genus scage
m. s Presbiterium vel presbiteratus est dignitas pres-
ca. s biteri / presbiter grece est senior latine non pro
etate vel decrepita senectutem sed pro honore
et dignitatem quam accepit Et dr presbit quod preberi
aliis iter .sed. deleste Et dr quod etc dr quod iter
pres iter .i. via ~~vel presbit dr ...~~ vel presbit
dr pro aliis liberos tar hec presbitera et est vxor

rici q̄ habuit an̄ ordinatum

a.n.s Presagus est aliquis sagax futuri

a.a.ig. Prestrue i. ante aggregare vnde prestructa i. aggesta

a.f.it Prescriptio dr̄ acquisitio dn̄ii sup aliqua re ex spatio temporis possessoria a prescribo dictum

a.i.t Presindo is. c. i. ante alios scindo a pre et scindo

a.i.p Presens i. presencialiter comus a vo presum in presencia et presens quasi presensibus i. ante sensus positus vel prius sensibus sit obs vel ad sensum et q̄po a pre et sensus et quot quidem sensus sentitur et et singula pro quibus dr̄ bergius et priuiris quia nobis priuia sunt quasi presencia sunt

a.p Presentare i. presentem se ostendere

m.i.t Presepe vel presepium id sunt stabula ex quo animalia bruta comedere solent et dr̄ a pre et sapio sapis quia animalia bruta sapiunt pabula et sunt quidem capsa vel gaza pauperum et 2m quosdam est monoptote facit sed ... sape

ad v Presertim i. precipue et est aduerbium temporis presti pst̄i i. precia et est auctor talis testa dolo et papias pat multas fuces qq nobilem preserti dus prestinum i. precaria maxime primo vel precipue

q.i.t Preses idem dr̄ qui preest aliis i. aliquo loco et dr̄ quasi sup alios sedere pre esse vel defendere et dicitur pro ... epo

q.i.t Presidialis est adiectiuum ad presidem pertinens sed presidialiter aduerbium

m.i.s Presidere est ante alios sedere

m.i.s Presidium i. auxilium vel defensio et ... a maioribus et dr̄ a presideo i. ante alios sedere vel defendere et dr̄ refugium vel locus munitus ad quem aliquis refugit ut se ibi defendat ab hostibus

a.p Presignare est idem quod prius designare

m.i.s Prasinum vel presinum est quidam color

a t prestabilis dr multu p alijs valens l' oprtlius
ait prestans dr multu p alijs valens l' p'cellens
et cpat prestans -or sup. i. illustrissimus
prestigium dr fraus vel dolus et est magice
artis sz quando' secundu ludificacio
d p prestigiari i. dimulac sr fatua predic
ch t prestigiator vel prestigilis i deceptor vel di=
mulator
presto as ac i. acomodac et p'sto presti
quis i p'to et ita i sup° dr a ij sedes presse
vel prelles sed prestac i. excellit vel ref=
lucet et presse et dr p'sto qi p alijs sto
vel i puncia sto
d p prestolor sit deponens et c corrupt media syllaba
p° id est tm' i ducere et c peut media syllaba ma
prestolor expecto prestolor tm' tpre dica
ch t presul dr qui qui p alijs sapiens qi p alijs
sapientior esse dz vel dr a p'e i ay et solu
i firmus tm' qi p alijs soliditg et firmus i fide etc
dr presul prinps acq tre et tr dr a pre i. ante
et salu tra qr ay tranj vocando etc pone
quis p defende ut i ympno ps p'sul et custos
f p dia presulpa dr falsucud
a t presumo is c p'st ptu sunt i. pro sumere et i ma
la p°bana ut presumo q° dicere dete i. qsidet
audeo in mala ut ite presumit q° dicere i. audz
p terrere loqui fm p'sumptuosa i. temeraius mag=
nimus arrogans vel superbus fm p'sumptuose
adverbium fm et presumpto i. audacia temeritas
vel superbia et multa aa
f p presumpta est carrer monachorum
a t pretendo i. extende in pretextu
pretor-ore. nea los i aklugis est indeo i tasto
p porty est i eclesia p'sons at i. citate et
dr pretor qi p alijs dat vel stat fm p'tavig
i ad pretorcium p'tinens

n. s. pretorium dr locus i quo ptor resid3 vel est
domus iudiciaria unde pretoriolum dimi. et
est domuncula vel nauis i. parua marcio-
lia unde sunt ptoriola nauis cellaria dicta
pretura est dignitas ptoris
a. i. t. pretergredi apud virgilium
n. i. t. preterfluo i defluo
quest. preterea i ideo
n. s. preualeo i magis valeo
n. p. preuaricare vel pati preuaricari i transgredi
vel infringere unde preuaricator i transgressor unde
preuaricatio i transgressio et q2 a pre et valeo
vel varus quod est tortus dicitur vel deflectere
variare vel claudicare unde varica vel2 ipsum
varix et est vena in tibia q2 lederi solet
vel tumor unde varicosus i tumidus
preuide est idem quod ante vide
m. s. p̄rius est qui via ducit pre ceteris
m. s. priuignus dr a priori viro genitus
f. p. priuigna dr filia a priori viro genita
n. s. prebendum apud
f. t. prex i oratio et tract et vis sibi zeugma usu
m. s. priapus pi uel filius est membrum virile genita
longa sunt quod in iuuenis de lapsata ciuitate
hellesponti qui propter magnitudinem membri virilis de
pulsus est a ciuibus et factus est deus a
feminis et est deus ortorum unde est membrum
priapi deus ortorum quasi priapus
m. s. priapismus est pudibundorum passio
m. s. priamus est idem quod primus amus
adu. pridem i anno preterito tempore longo ante et componitur
pridem pridie priuus
pridie ad u1 m f1 i primo vel pouidie et vetarum
ut pridie kalendas i priori die ante kalendas
m. s. p̄imus est lapis qui post infundato po2 est prima-
rius i primus unde ad u. m. primarie i primo

q. t. Primas atis est primus in populo, unde hic primatus, us, vel
t. primicerius et quilibet positus pro dominus vel
excellens a prelatis, unde hec primas dicitur quedam
dignitas que in ecclesiasticis officiis qua dignitas
dicitur primacia et hic primatus et hic primas est
comunis generis
m. b Primicerius dicitur qui primum cereum ante virginem vel
eum portat et dicitur a primus et cereus, unde hec
primiceria et est dignitas quedam
f. p Primicie secundum papiam sunt fructus primicia quos diis
celebabantur vel offerebantur, secundum Huguccionem sunt
que prius decerpuntur vel precipiuntur
vel que primo deo offeruntur, et eius pars ꝑ vel ꝑ
m. b Primiceps a ceps est qui primus capit vel cepit
m. b Primo / Primipilus, id est signifer vel vexillifer
et dicitur qui primus in bello vel qui primus pilum
vexilli vel teli emittit, telum id est sagittam
m. b in alios / Primiscrinius, id est secretarius, id est thesaurus
m. b vel in aliis rebus / Primitus, id est primus, item adverbium /
m. b Primiplarius est idem quod primipilus / unde primiplaris
et est accusativo primipulorum
f. p Primasinorum est quadam dicitur mensis
s[...] in aqua generabatur et luna plenissima
est et fruenda abicitur, ita dicit papias
f. p Primogenita vel primogenitura sunt dignitates
quas habebat primogeniti in progenitoribus suis
usque ad aaron, hebreus aaron, cum primogenitus veste spe-
ciali in cuiusmodi utebatur tempore sacrificiis offerendo
et recipiebat specialem benedictionem a patre
tempore cum in solempniis vel solempnitatibus et con-
viviis inibi benedicebatur et pro aliis duas
alias partes recipiebat. Et hec primogenita
dicitur esse quod velut unus ipsius post apparuerit
vel quod spectant primogenitis filiis dabantur
m. b Primogenitus dicitur primanatus prius aliis vel dicitur

angelis nisi et peccatis uel quod est natus Et propter
dicitur progenitus beate virginis marie
m t Primor -oris dicitur qui ante uel dignior .i. prelo(?) uel
primus .i. ortus sic primor dicitur diminutiue .i. antiquissimus
primus ita dicit Augustinus Et primor est ... primarius
maximi papias sic et ... Primores .i. primi
m b c electus Primordium est idem quod initium unde primor=
dialis .i. primus
m b Princeps est dictus a primo
Princeps mundi .i. dyabolus qui dominator mundanis
... et inde princeps est nomen dignitatis
m q Principatus est dignitas principis Et est etiam ordo angelorum qui ... uel quasi
aliis presunt Et sub ducibus angelos ad supple-
endum officium disponunt
m b Principium est idem quod initium et ... participare
.i. initiare Unde principari .i. ducari(?)
f b Prius est ... in alio uocatur ... et
prius dicitur ...
m b Priuignus ... et dicitur filius uxoris uel
equi(?) uel dicitur quasi prius uel ... natus et est
vitricus uel nouerca tamen et dicitur quasi priuatus igitur
.i. amore et paternitate ... anouerca(?) unde priuigna
et dicitur filia ... uel ...
m b Priscus est idem quod antiquus
... p Priuatus .i. spoliatus a priori ... quod speciale
Prisceta(?) est locus secretus scilicet cloaca
adu Priuatim .i. singulariter
m b Priuilegium est ... amor uel honor et dicitur
quasi priuata lex et dicitur ... idem quod ...
... et ... fauorabilem causam et ...
pena et cessat cessante pena
Proauus dicitur ... quasi ... auum ...
et ... sunt auus abauus adauus ...

a.p. Probo as. est comprobare confirmare et componitur cum
in. re. con. ad.
probato i. laudato vel demirato
f.p. proba i. demirata. Inde probabilis et hoc probabile
et est quod multis sapientibus apparet verisimile
f.p. probatica piscina dicitur a probaton grece quod est
ovis latine quia Nathanei vel Iudei in ea hosti-
as lavabant. Augustinus dicit probaton grece ovis
latine dicitur. Inde probaticus i. pecualis. Hec est pro-
batica piscina i. bestialis quia ibi cadavera bestia-
rum lavabantur ibi
n.t. proboscida est vox differentiam habens solum ... in plural
n.b. probrum vel obprobrium dicitur culpa vel peccatum congr-
essio vel contumelia iniuria vituperium. Et
dicitur a verbo probro i. vitupero vel arguo
f.p. probra i. abhorrens
a.p. probus est certus vel qui est bonus aut sapiens probus
aut vir religiosus et dicitur a probo
ad. v. probe vel probiter [illegible]
o.t. procax dicitur versus importunus celerrimus petitor
inverecundus i. impudenter petens. Et dicitur et qui
nimia loquitur replicat et i. verecunde petens ut
meretrices
f.p. proca grece ... Hec procella
f.p. procella est vis venti cum pluvia quia procellit aut
sint deflutibus aut devincit. Hinc Ysidorus
in papia est tempestas pluviosa et impetus
i. impetus venti commovens maris fluctus. Et procella
secundum Ysidorum dicitur a procello i. percutio quia percutit que
se defert vel dicitur a pro et cello i. percutio quia percutit alios
in quos irruat vel percutit a cella i. a parte celesti
unde est fluminis tempestas est ociani quia procella
f.t. procacitas vel procacia i. intemperata inve-
recundia vel impudentia
n.b. procaculus est idem quod aquilentum procax
d.p. procari i. petere et est proprie officium ... Hec procatio

n. s. Proceleumaticus est quidam pes metricus ex quatuor breuibus
dicitur a pro et celeuma id est longum canticum quasi pes
a longo cantu

n. t. Proceres penultima correpta sunt principes ciuitatis et quasi
nobiles et primates et proceres dicuntur eo quod precedunt
alios honore quasi procul a ceteris id est precedentes
et est nomen pluralis numeri tantum licet quidam dicunt hic procer
proceris singulari Inde [illegible] id est sublimis Proce=
ritas id est nobilitas altitudo uel dignitas
Procerus -ra -rum pulcer longus in statura cor=
poris uel formosus unde Procere aduerbium ut procerus
corpore et dicitur est ra [illegible] pro [illegible]

n. t. Precessor est idem quod superior

n. s. Processus id est transitus uel processio

n. s. Proscopolium est locus ubi iurant in infimi
proscopolor [illegible] [illegible] [illegible] de quo

n. c. Protoapudor est idem quod confusio

a. t. Procedere id est antecedere uel progredi et inde
procerium facere in processio

n. s. Procinctus dicitur precinctus ad conceptionem uel actum pacis
uel actum pactionis

a. t. Procidere est ante cadere quod est signum humilitatis
Inde processus et processio id est dignitas [illegible]
Procliuus a um et hic et hec procliuis et hoc -ue
idem sunt Dicitur autem procliuus uel procliuis id est inclinatus
Et dicitur ab accliuus Et procliuum est ascensu
Et accliuum est descensu Et dicitur a decli=
ue Et decliuum est decursu inclinatum uel planum
quod decursu accliuis Sed procliuum est conuenien=
ter [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] scedu=
lo et [illegible] [illegible] [illegible]

n. t. Proconsul et proconsulatus dicitur qui uice consulis preest
uel qui ante fuit consul uel consiliarius Et proconsul
[illegible] consilio uel [illegible]

ap Pro ab ac est noīa quinque vel impsonalis pe-
tere et quilr po² ꝑ petere
mp Procrastinare dr̄ i crastinū pficere et quilz po²
tam ꝑ differre
a1t Prodicare vel ꝑdicare i. flectere vel clamare ꝑ-
nt Procurator est q̄ gerit curam p alio et uc a pro
et curo i. pius rem disponere et hic ꝯmma-
tor est q̄ absentis causam defendit vel q̄ ab-
sentis gerit licem
ms Procus dr̄ petitor et hic mulieris vel virginis
nōie et dr̄ a procor i. peto vel a pro et
pello qui pcul pellos alios vel pulsus ab alio
est i. e. q̄ petit et non attingit et dr̄ hic lupu-
cus q̄ petit semper a puellis et non attingit
a1t Prodere i. manifestare vel p alio dicere i. loqui
Prodesse cum accusativo i. utile esse vel pficere
ms Prodigium est monstrum ad defensionem patrum
vel dr̄ portentum vel ostentum est signum defu-
turis Et hic prodigium est signum vel future post
ꝯstructum cursum nature Et dr̄ a pro i. procul et
digitus quasi procul a digito i. a pueri demonstrare
vel dr̄ q̄ porrodictum est porro i. longe
dicat vel q̄ aliquod fatum demonstrat sed est no-
men signum ut cometa et stella vel q̄ dī
ad Prodigus est q̄ vult cupiendo res suas sz
q̄ dat non danda et non dat q̄ sunt danda et
idem est quod vult non largiri et uc a prodigio
i. defestare vel dilapidare Et inde prodi-
gare Et inde prodigalis i. non sumptuosus largi-
tas liberalis vel dilapidatio rerum Et inde
prodigaliter et hic r̄ etc
nt Proditor est idem quod deceptor vel traditor
m9 Prodio is it dr̄ i appti variare qui i antea
ire et ꝑpo a p et ea et ꝑpo de ea capitulo
ue videantur esse duce dō

m.b. Prodium est pars i. agri certa cum terminis
a.t. Produco i. valde duco. Abs sentat. prolongat vel ex duco in productus i. prolongatus absens vel ex ductu in productilis et hec. le. et dicitur opus quod non est fusibile sed productum per successiones malleorum
ne.p. Profanare dicitur violare polluere contaminare
ne.b. Profanus dicitur qui valde a profano i. a templo et dicitur hic sacrilegus non sanctus. quia sacra polluit. [illegible] profanum et dicitur quod non est sacrum. In Bolaym illitterati profanum dicitur quod valde a profano sic
adv. Profecto i. certe et dubitanter
ne.q. Profectus i. spaciatus vel utilis factus
Profecio [illegible] vel uti profecto et prelatu in superius i. vocaliter et pluraliter et hec profectus ad vocales vel verba
f.t. Professio dicitur a profiteor i. obediencia que religiosi [illegible] vel sic fecerit fundamentum In dicitur professor descriptor illis ab Augusto rege facta vel unus [illegible] solucio census capitis profitebatur se esse subditum romano imperio
ne.b. Professus vel professor [illegible] sunt scilicet obediens
m.t. Profecte i. profitendo esse
d.t. Proficisci dicitur grece i. spaciari vel ire
ne.b. Proficuus a um i. utilis vel ydoneus
d.b. Profiteri i. fateri obediencie vel recognoscere vel dicitur professionem facere
Profluus a um dicitur large habundans vel effusus et dicitur qui valde a fundo i. superficie valde magnum flumen
a.t. Profligo is e. et profligo as ac eandem [illegible] pro [illegible] In distruere dissipare defestare vincere et dicitur valde [illegible] In profligato i. afflicto.
Profundus dicitur qui valde a fundo eius superficiem
a.t. Profunde i. quietate

mas Profugus vna breuis dicitur qui procul fugatus et est quasi discedens a patria non coactus sed voluntarie et vel a pro et fugio

fe fi Progenies i. consanguinitas prolitas generatio signum

ma t Progenitor i. generator vel pater vel primogenitus et primogenitores dicuntur antiqui de quibus parentela

de t quod est natus // Progredior quasi porro a pro et gradior i. accedo in progressu i. longior vel prolixior in progressu et vltra alia

ne s Prohemium dicitur a pros quod est pre in et hemos sermo quasi sermo preparans animum auditoris ad sequentia // Et prohemium in esse dicitur prefacio lectio

ne t Proiectus pre

ne s Proiectio i. actio vel ... quia dicitur proiectio i. actio vel ...

ne s Proibeo i. ... in prohibitor i. exhibitor

a t Proiicere i. iacere a pro et iacio a i in i mutando

q mo ... inde ... sed ...

ma t Proles est filius ... prolis vel progenies et ...

a p Prolificare i. plenum facere

ma s Prolixus i. longus vel productus a pro et lixa i. ... et portat aquam ... prolixitas

fe t Prolocutor ... i. sequitur operis prefacio ... dicitur prohemium et prologus dicitur a protas i. primum et logos sermo quasi primus sermo

de t Proloquor prolocutus sum i. pro i. habundanter loquor ... et dicitur a pro quasi ... et loquor quasi ... i. a longe ... grandi ...

fe p Promiscuus dicitur ...

a t Promo is ... i. manifestare de ... vel ...

in promptu i. paratus ex procinctu ad aliquid agendum
m.b. Promercari sicut exspirare et est verbum neutropassivum
m.p. Prominens media brevis dicitur alta vel excelsa a verbo promineo
m.b. Prominus dicitur excellens in prominentia
a.p.b. Promiscuus dicitur a pro et misceo et idem quod promiscuus in promiscuum vulgare et dicitur confusum permixtum promiscuum et promiscuum genus quod sub una voce diversos continet sexus utrumque
m.b. Promissum i. promissio et venit a promitto i. pacto facere
m.b. Promoveo es media brevis promovi i. prima media correpta et promotum in supino. Removeo idem est quod exalto alio. i. expello abigo vel removeo. unde promovet exaltat abigit quoque removet. in significatione non valet
m.b. Promulcum dicitur clavium ex quibus naves vincti sunt i. ferunt vel remittuntur et dicitur a promitudine ex pinto ubi veniunt naves
Promunctorium dicitur locus altus in mari vel saxum vel dicitur locus rupis vel saxi vel collis in alto mari eminens
a.p. Promulgare dicitur manifestare vel pronunciare et dicitur quasi provulgare i. manifestare vel palam agere. Inde promulgatus i. manifestatus
m.t. Promulsidale dicitur minora in ministerio
a.p.b. Promus promi est custos promptuarii unde Claudianus ita dominus quam bonus est sibi promus
f.p. Pronuba media brevis dicitur sponsa vel sponsalis que assistit nubenti et que nubentium vota conjungit et hec Juno est pronuba quia nubentibus preest et invocatur et dicitur pronuba ubi et dicitur in utroque parte sumpsimus accipitur maritus vero et uxor cum et pronuba et paranymphus sibi assistentibus
a.p. Pronunciare i. promulgare vel manifestare pub=

licitas vel predicto

m o s Propinus -a -um i. ebriatus vel plenus et tunc cadit devotionibus vel est idem quod pater

m t Pronepos dicitur qui ex pronato natus pronepote qui filius nepotis

m t Pronomen est quod pro nomine ponitur et dicitur a pro et nomen

f t Propago dicitur quidem dimissio vitis vel progenies et dicitur vitis extensa super terram unde versus
Propago vinum dicit inde
Propago i. progenies etc.

a p Propagare dicitur extendere, dilatare vel multiplicare et componitur in propagatus i. dilatatus

a t Propollere i. permittere

a p Propellare est idem quod manere

n o Propavere i. tremere vel timere

a p Propellare est idem quod pellere

a t Protendere i. extendere vel amplificare

c t Propensior dicitur profundior extensior dilatior in positivo propensus i. largus vel extensus

a p Properare i. festinare unde properanter et tunc

f t Prosphonesis est sermonis affectatio vel quando est fictio quaedam quia exclamat cum letitia dolore vel gaudio et dicitur a pros i. ad et phonos sonus quasi ad sonum perfectus

c t Propheta dicitur a pro i. procul et fari i. dicere vel loqui quia procul eventus ea que sunt fuerint et erunt in tempore futuro vel loquens de verbis ... Paulus a morte ... unde prophetia et est futurorum prenuntiatio et est ... revelatio praeteritorum vel presentium vel futurorum et divina inspiratione manifestatio

n p Prophetare multis modis capitur ... ad prophetare est futura predicere ... narrare ... prophetare dicitur absentia nuntiare unde dicitur prophetas nuntiare et est laudes deo decantare ... id est quod docere ... id est quod proloqui vel predicatoris officium ... id est quod pugnare in prophetia et ...

f. p. Prophetissa est mulier predicens futura
d. p. Propicior -ris -ciari ut in libro verborum deponen-
tale et dicitur a propicius et est idem quod misereri vel
a noc ... id est ... vel benignus
s. p. c. Prope ... aliquo id est ...
et est adverbium ... vel velociter
et formatur ... et ... propior ...
f. t. Propiciatio dicitur placatio vel misericordia a propiciari id
est misereri
n. s. Propiciatorium dicitur tabula aurea eiusdem longitudinis
et latitudinis cuius fuit archa ut ipsam archam
tegere sufficeret de spissitudine autem non legitur
et hec dicebatur oraculum quia deus de celo respon-
debat unde aut dicitur oraculum quia ora-
tibus datum. Item dicebatur etiam propiciatorium quia ex-
inde loquens dominus propiciabatur populo. Item est dies
mensis septimi erat dies propiciationis quia
eodem die moyses rediens reddidit filios israel
placatos deo super offensa conflatilis vituli et eo-
dem die ieiunabant iudei et iuncta et populi
septennas a vespera usque ad vesperam. Item dice-
batur propiciatorium quia in die propiciationis dicebatur
clamare dominum ibi super descendere. In glosa autem super ex-
odum secundo dicitur quod dicebatur propiciatorium orato-
rium seu oraculum quia ibi apparebat angelus domini
loquens moysi quando deus propicius erat populo
m. s. Propicius dicitur benignus mitis misericors
... placatus. Item propicior ... propicial
propiciatus id est placatus
n. p. Propinare dicitur potum amministrare. Unde propina et est
taberna in qua publica balnea ubi pauperes balneando-
res reficiuntur a fame et siti. Item propinatorium
et idem est quod domus propinatoris. Item propinator
est qui amministrat potum aliis

a. p. Propiare i. appropiare vel appropinquare aliquo vel
propinque propinquius et proxime
f. t. Proporcio i. similitudo equalitudo comparacio et dicitur a
ab proporcionare
m. s. Propositum i. intentum
f. t. Propositio est id quod ante proponitur
ad. p. Proprialis i. proprium faciens sicut proprietas cum [illegible]
dicitur propositio propria est quinta
a. p. Propugnare dicitur proprie vel pro aliquo pugnare sicut propug-
naculum et est factum ad modum turris pro defensione
civitatis vel castri
f. p. Prora est pars prior navis et dicitur a prorumpe-
do quia prorumpit aquam impetuose in prorea
i. gubernator navis.
Prorectorium a. prius superius
a. p. Prorogare i. protrahere a p. i. prol
ad. v. Prorsus i. omnino totaliter vel penitus
a. t. Prorumpere i. defestare vel destruere
Prudor est confusio et verecundia predicatoris qui consonat
f. p. Prosodia i. [illegible] Prosa est locutio vel oratio scriptura
a lege metri soluta unde prosaicus -ca -cum
et prosaice adverbium
m. s. Presagium est id quod divinacio
f. p. Prosapia i. stirps i. ordo a prole vel a iure
dicitur a p. i. prol et serpo -is.
f. t. Proscripcio dicitur vere privacio vel honore abdicacio
vel est dampnacio et vel aliqua possessio [illegible]
[illegible] concessa a qua [illegible] sive a civi-
tate sede
m. s. Proscriptus est homo privatus et a patria expulsus
f. t. [illegible] Proseucha est ymitacio i. domo
m. s. Proselitus -ta -tum dicitur adveniens ex gentibus
qui miscebatur populo dei i. qui de gentibus
adveniens in decore convertebatur [illegible]

dicitur proselitus de gentibus ad ritum iudeorum conversi
Et nota quod in papia dicitur advena peregrinus transiens
de vna lege ad aliam. sed de paganismo in
·d· t iudaismum ‖ Prosequi est sequi in bono
·f· p Proserpina est filia cereris vel pro parte terra vel
terra et dicitur a proserpendo quia ea proserpunt
fruges ita et ysidorus dicit aut proserpina
sagitta crescens vocatur celesti plurima
contrarie sui nature speciei
·f· p Proseucha est domus pauperum vel pastorum
a pro i. procul et eu i. bonum quasi procul a bono
et a re sustentatione pro domo meretricum que habet
domos prope palacium vel dicitur domus men-
dicatoria in qua elemosyne distribuuntur vel dicitur
oratio vel deprecatio. inde proseuca i. deprecatoria
·d· p Proseucor i. mendicare vel deprecari
·n· Prosilire i. ante salire vel salire
·f· p Prosodia est vna pars artis docens de accentuatione
sillabarum vel prosodia grece que est accentus latine
·f· p Prosopopeia est figura quando alicuius ficta persona in verbis fi-
ctis loquitur que loqui non potest vel quando fingimus dicere
aliquem quod non potest personam fingimus et dicitur a prosopos
quod est i. persona et poio i. fingo quasi ficta
persona loquitur
·m· s Prosper ra rum dicitur faustus fauendus felix et quasi
a pro i. procul et asper quasi procul ab asperitate i. a mo-
lestia vel ab adversitate inde prosperitas i. feli-
citas vel successus inde etiam prospere i. feliciter
·a· p Prospectare vel prospicere deponens i. prospere agere
prospectare dicitur desuper aspicere vel speculari
·a· t Prosternere i. subprostrare vel deicere
·m· s Prostibulum dicitur lupanar i. domus meretricum et dicitur a
prostando eo quod ibi ludos vel actos ibi prosti-
tuuntur vel mulier dicitur a prostando i. pro statue

quod meretrices se ibi presto statuunt
m t Prostituere dicitur publica vel ad mulieres i. lupanar
exponi lucro ponere vel idem est quod lupinari
f p Prostituta i. meretrix
f t Prostitutio i. meretricatio
a b Protensus i. longus extensus vel productus
a t Protege i. defende inde protectio i. defensio
a p Protelare dicitur prolongare vel deferre differre
et componitur a pro et telo as quod idem est [illegible]
vel dicitur a pro et telon longum inde protelatio i. pro-
longatio inde est protelatus i. prolongatus
n f i Protentum i. longitudo vel altitudo hec
a p Protervitas est protervus et presumere maiorem se quam protervus vi-
tendi vel transcendere
n t Protendere i. extendere
f t Protervitas i. festinus motus i. via obvia precipito
inde protervia et idem fit
a b Protervus a um dicitur valde acerbus contra [illegible]
superbe agens et dicitur a pro et torvus quod valde
torvus et protervare vel protervire i. superbire
inde protervit ad [illegible]
d p Protestari i. testificari dare
ad Protinus i. statim
m b Protocollum ein vorgedachte schrift do man
aues scribebat
a b Prothologus est sermo prius
f i Prothesis et paraloge est via de [illegible] et de via [illegible]
[illegible] sicut [illegible] via de [illegible] ut [illegible]
dicta sunt [illegible] i. ut [illegible] et dicitur
a i p et thesis [illegible] vel [illegible] et paraloge
mutatio vel dicitur a para i. [illegible] et [illegible] i.
aliorum et logos sermo [illegible]
aliorum sermo [illegible] aliorum est [illegible]
g t [illegible] Prothomartir dicitur primus inter [illegible]
a [illegible] [illegible] Prothonotarius i. primus notarius vel [illegible]

primus a protos i loquendo uel altum
m.s Prothoplaustus est primus homo qui fuit Adam scilicet prothoplasma-
tus et dicitur a prothos i primus et plasma formatus
uel etiam ut dicitur prothoplastus et non prothoplaus-
tus ut aliqui dicunt
f.t Prothesis uel cortina est species metaplasmi quando sillaba
i principio dictionis apponitur uel sillaba a prothos i
primum et thesis positio quia appositio sillabe uel littere
principio dictionis
m.s Prothospatarius est ille qui portat gladium ante regem
ad.t Protinus i. deforis
q.t Protoparens i primus parens
a.t Provehere i. promouere uel ad vehere promouere uel
exaltare Inde provectus -ta -tum et dicitur proprie uel
ad vectus sublimatus promotus augmentatus cu-
mulatus Inde provectio
n.q Provenire dicitur proprie uel ad venire habundanter cre-
scere pullulare Inde hic proventus -tus -ui
n.s Proverbium dicitur illud parabola quasi eo ubi aliquid
dicitur et aliud intelligitur et dicitur a pro et verbum pro positum
uel quasi verbum pro alio Inde proverbior -aris -ari
i. proverbia dicere Inde liber proverbiorum dicitur
quem Salomon ipse fecit comparatione nec figuras
verborum et simulacra veritatis condidit ipsam autem
veritatem ad intendam legentibus reservavit
ad.s Providus i circumspectus uel astutus Inde providencia
i astucia -cie et provisio
a.s Providere i. ante videre Inde provisor -oris i circum-
spectus uel astutus Inde etiam hic provisus a um
et adverbium provise et provisio
f.p Provincia est terra archiepiscopatus uel archiepiscopatum
uel est terra alio est genus astuta et pro-
vida et dicitur a pro et vincens Inde provincialis
et hec -le et est aliquid ad provinciam pertinens

a1 p Provocare i. irritare
a1 p Prouulgare i. manifestare
Proximus est vicinus qui est equalis qui dicitur cum alio ut clericus cum clerico miles cum milite et rusticus cum rustico zelus vel dicitur a prope quia est iunctus ipse in propinquare i. appropinquare
a1 t Proceres i. pueros et est compositum ad nova in proca procentes procerum procedere
Prugina dicitur frigidus
f1 p Pruyna est ros congelatus vel sic dicitur ysidorus est tempus matutinum vel tempus matutinum frigoris
f1 p Pruna est carbo ignitus vel ardens et dicitur a puriendo
f1 b Prunus ni est ista arbor et fructus dicitur prunum in prunellum i. prunum
m b Pruritus tus tui et prurigo f. generis tac est ardor libidinis vel concupiscentia carnis inde prurigenosus i. scabiosus
n1 p Pruriens i. pa[...]us ardenter vel ad concupiscentiam carnis rogetur ad scalpendum et dicitur a prurio is ic
Pruritus us ui et pruriens et idem sunt
m b Prutenus est nomen gentilis et venit a nomine prussia que est nomen regionis
m t Psallere dicitur exultare iubilare cantare vel congaudere et hoc psallere est gestu corporis gaudium exprimere vel mentis
m t Psalma actus vel psalma psalmus dicitur hic psalmus et
Psalmus est cantus laudis dei et dicitur psalma inde vel dyapsalma vel simpsalma et dicitur a psallo est i. laudare
m b Psalmista dicitur scriptor psalmorum et sunt

dauid a uoce psalmus et grecos scriptura et alio
nomine dicitur psalmista

ff p Psalmodia dicitur cantus psalmorum

n b Psalterium est quoddam instrumentum musicum decem
cordarum et dictum quia in eo psallebatur et can-
tabantur psalmi Item dicitur liber ubi psalmi
continentur vel psalterium grece dicitur nablum he-
braice organum latine et dicitur a nablo quia
nablum duodecim sonos habet et digitis tangitur
psalterium vero decem et plectro percutitur
et dicitur a psallo grece i laudare tangere vel
cantare latine

n t Psaltes vel psalta dicitur cantor i psaltor
dicitur proprie citharis vel in aliis instrumentis mu-

ff t sicis Psaltria est mulier tangens in psalterio

d iij Pseudo est fallax vel mendax a pseu-
don grece i falsus latine vel decipiens et componitur
falsus propheta vel falsus apostolus

n b Pseudeus est fictus falsus et dicitur pseudo et
deus i fictus

pseudopropheta est falsus scriptor Item pseudo-
grapha i falsa scriptura

n b Pseustes vel pseustes dicitur a pseustin grece
quod est falsus latine et stes quod stans in falsitate
et dicitur falsus testis et est declinabilis et est pro-
prie mendacium et testis falsi

n b Pseudocristianus i falsus cristianus et decipiens

n b Psitacus est proprium nomen auis

n b Ptholomeus est proprium nomen cuiusdam magistri artis
medicine et dicitur a ptolomon i uox regum quia
ipse fuit quasi uox egiptiorum

ptotos grece est casus latine Item monoptota diptota
tetraptota etc

f Pubes -bis dicitur etas pueri decem
et quatuor annorum. Item dicitur collec-
tio pilorum in inguine. Item dicitur prima
barba et pars inferior ventris
pubes id est quasi pubedo genitiuus
pubertas id est iuventus et dicitur etas
f t diffinita scilicet decem et quatuor annorum
vel etas qua puer pubescit. Unde pubertas
-tis id est in pubertate esse vel florere
m t Puber -ris dicitur puer iam emittens pubem
vel habens scilicet qui iam generare potest et hoc
incipit a quartodecimo anno. Unde puberta et pube-
do id est adolescens
f t pubis -is id est pubes scilicet puer habens pubem
n b pubescere id est crescere unde pubens id est crescens
n b pubere idem
a p publicare id est quod factum vel divulgare
m b publicanus est qui vectigalia exigit vel qui
publica negocia seculi sectatur
m b publicus dicitur quia manifestus et proprie pertinet ad omnes
cives cunctos civitatis. Item dicitur a publico ab eo
publicus fuit qui primo sectam egit et publica fecit
f p publetenus ken den kemeliken dingen vbi pro
proprio tastuali
m b pucus est id quod de naribus fluit proprie cum rege
n b pudenda sunt membra genitalia quia pudorem
habentibus inferunt vel que nos ad pudorem incitant
n b pudere id est verecundari vel verecundiam habere. Unde pudet
impersonale
m t pudor id est rubor. Unde pudorosus et compositum impudicus
m b pudibundus id est verecundus
f p pudicicia id est integritas castitas vel verecundia
m b pudicus -ca -cum dicitur quod castus vel verecundus
m b pudoratus id est verecundus

m t Pudor aris i pudicicia vel pudicitia sive
scandalum
m s Puer dicitur a pos i custodia quia pueri debent
habere custodiam et puer pluribus sumitur primo proprie
est ille qui est in pueritia Et sic dicitur puer
etate Alio modo est idem quod insipiens quia pro sua iuventute
uc pueros octo annorum Et sic vocatur puer in virtute
Et sic est quod Samuelis in sol pueri perierunt in
bello [illegible] Insipiens puer Tertius puer atque
infans Et dicitur puer o quasi purus vel innocentie
vel etiam dicitur puer a puritate quia [illegible]
quia pueri delinquentes deberent vitari inde puerilis puerulus
diminutivum et puella et est proprie puer inde
puella Et proprie non differt puer et puella Et
differunt puella et virgo quia puella notat etatem
muliebrem sed virgo integritatem et dicitur puella
a purus et alvus totus quasi est pura et casta
totaliter
o t Puerilis et hoc le est agens ad modum puerorum
pueritia est etas innuentis inde puerilis vel pu-
erorum Et ille est homo qui est infra quatuordecim
annos a septem annis incipiendo dicitur et ipsa puer-
f p tia Puerpera dicitur mulier que proprie in annis pue-
rilibus parit vel dicitur quasi mater puerorum i infante
pariens et dicitur quasi puerorum pera vel dicitur a
puer et paris inde puerperium
Pugil et pugillator differunt quia pugil vocatur dicitur
pugnam exercet Sed pugillator dicitur qui
habet artem pugnandi sed non exercet Et proprie
pugillator quasi bene dispositus est et formatus
ad pugnandum et in membrorum dispositionem
n t Pugillar aris vel hoc re dicitur penna vel tor-
nus vel tabula manualis quia per pugnos tenendi

n t Pugillaris dr ad pugnam ptinens

a t Pugillans et pugnans

m b Pugillatorium est locus pugnandi

m b Pugillum est id quod pugno pt comprehendi

a p b Pugillus dr puus pugnus et pro quantitate
contentis in pugno accipitur pt quod etiam masculi
atque dr pugillum

a p t Pugio dr gladius ex utraque parte scindens
uel gladius breuis acutus

f p Pugna dr prelium uel bellum fit per percussiones
bellorum uel pugnorum

a p b Pugnus dr manus clausa cum compressione digi
torum et dr a pugno uel pugo id est i stimu
lare uel figere et inde pugno as et inde hic
hic pugnus quia pugnat et pugnus est
etiam potatorum i ciphorum uel acialium ve
rondibilium ex vestia clausa se multis pug

a t nus pugnax Pugnax i litigiosus

m p Pugnare i litigare

a p b Pulcher i formosa et speciosus Pulcritu
do et hic aut primum pulcher aut ab pulchritudo
a pulchrum et hec re[...] motorem studii
Pulcre ad ubiu

a p t Pulex est animal paruum i repens uestibus et homines
mordens et dr quia ex puluere nascens uel
i puluere latens unde pulex uel ille qui uel
pulicem confricans lupus sequit

m b Pulmentarium dr quodlibet cibus pt panem

m b Pulmentum dr cibus delicatus ex quibus
confectus et hic pulmentarium per totum

a p b Pullus li dr quodlibet puus fetus ut dicitur de pul
lorum al unde pullus pulla pullum id est niger
uel niger a dr unde uestis nigra dr pulla ut

Item pulla est vestis vel humoris apparatus
tanquam tempore plumosa Item pullula d.e.r.i. [illegible]
m.s pullinarium est sporta pullorum
m.t pulmo est quod latet in thorace Item pulmati-
cacet est quod vena
f.p pulpa est caro sine sanguine sed est caro tumida
et grossa brachiorum et clunium et dicitur a pal-
pando quod palpata palpitat et respondet vel quia
est exterior pars pomi et 2um hoc pulpa dicitur sua
solarium dicitur interior pars nasi
m.s pulpitum dicitur id in quo legitur vel psallitur potius
est in publico ut aspiciatur a populo prout liberius
vel liberius audiatur
f.t puls dicitur cibus ex farina et aqua confectus
h.q pulsus est motus cordis vene
pulvillus vel pulvinus pro eodem accipitur Item
pulvinari vel pulvino et dicitur a pulvinar
m.t pulvinar id est scilicet id quod supponitur capiti a plu-
mis dictum quia fit a plumis Item pulvinar est
dicitur lectisternia regum
f.t pulvis vel pulver i. vita dicitur id quod ex flatu
venti pellitur
f.t pumex dicitur lapis levis et cavernosus et dicitur
quasi spumex eo quod a spuma concretus est et est
aridus natura refrigerativus [illegible] quibus cum si missi
fuerint in vas musti defluit desinat [illegible] dicitur lapis
hic purgat porgamum Item pumicella diminutivum
a.t pungo duo sunt prima significat simulare et tunc pupugi
in preterito Item punctus punctum et est forma [illegible] in per-
gamenis ad scribendum lineas Item punctio i. pun-
ctos facere Alio pungo sunt punctos mare et
tunc pungis in preterito Item punctum [illegible] et [illegible] articulus
sive distinctio [illegible] vel opinio Item dicimus
[illegible] duodecim puncta fidei et [illegible] puncta et

punctus est que dividit ab hoc versus sepe pro spatio et
et distingui potest quod punctus est foramen ad
foramen lineas. Item punctus est clausula vel
distinctio sententie, et quod punctus est duarum partium
quod satis patet. Et pungo compositum cum paulo vel aliis
compungere est absolute.
m b Punicus i. rubeus; unde puniceus, -a, -um et malum puni-
cum i. pomum rubeum
f p Puppa pe est id cum quo ludunt puelle, scilicet ima-
go lignea vel pannea
m b Pupillus dicitur qui caret patre vel matre et dicitur
a puppa, quia sicut ymago nil agit, ita pupillus
ei parum quia sine matre et patre dicitur orphanus
f p Pupilla est medium punctum oculi in quo est vis
f t videndi. Puppis est pars posterior navis et
sumitur pro tota navi
f p Pupulla est id quod scabies vel impetigo, unde
hic pupullosus i. scabiosus vel gibbosus
m b Purgus i. purus
m b Purgatorium est via pro inferni
a p Purifico i. purum facere a purus -a -um i.
mundus, in plurali adverbium i. munde
m t Purificator est ille qui mundatur
f t Purificatio i. mundatio
Purpur vel purpura est genus vestis rube
coloris et ipsi martires dicuntur habuisse purpure-
as vestes quia corpora eorum rubricata fu-
erunt per effusionem sanguinis in passionibus eorum
propter quod notandum quod tres sunt corone, quarum prima
est rubea, i. tincta sanguine martirum et ita fuit
decore. Alia media alba et ita fuit virgi-
nea habuit croceum colorem et ita fuit
m b sacerdotalis. Purpurarius est ille qui facit
m b purpuram. Purpura est ars de purpura
a b Purus -a -um i. sincerus vel clarus; unde puro-

locum i plenum pueri Item pus vel a ... put
decidat et id est quod custodia Item puer alio
pus est i dolo et est correptum non apparet forme
Item sulphur u et id est quod putido a puteo es
et ... tacet p u
pupo onis est parvus puer vel infans qui custodit
domum et venit a pupa ... et dicitur a pos pupu i
custodia quia pueri dicunt hic in custodia
a p b pusillanimis vel pusillanimus ut hic et hec is
et hoc e i cordis strictus i tardus vel desperans vel
est a quis pusillum sensum et animum ... a pusillus
et animus Item pusillanimitas i timiditas
a p b pusillus i parvus et est diminutivum a pusio
pusiolus pusinculus pusillulus id est secundum pusillus
f p pustula est inflatio cutis vel caro vel turgida
Item putreda elevata et dicitur a pos i putredo
et plurimum tamen dicitur tamen de putredine vel est
infirmitas qua quia videtur ... putrida et dicitur a pu=
teo i feteo Item verbum neutrum est pustulare et est
pustulo are
a p puto as avi i reputare estimare dubitare vel opi=
nari Item dicitur putare a caloce ... vineam
puta quietco i videlicet
putamen et putatio i sectio vel purgata vineare
vel alterius Item dicitur tempus putatoris ad ... in quo
vite superflua resecatur
m b putatorium est instrumentum quo vinee amputantur
a p t putator i amputator vel sector et specialiter vini=
nea vel est estimator
m b putere i fetere
n t puteal est statua in foro vel locus in quo cause
tractantur et dicitur a puteo quia sic aque ...
i puteo sic causas ... illo loco
... b puteolus est nomen insule secundum locum ubi vigilans
sunt balnea medicinalia et est diminutivum a puteus

m.p.b Puteus est ymus vel profundus locus in fonte
de quo prorumpunt latices et fiunt . puteus fons aquosus
a quo cum difficultate hauritur . dicitur a puteo
m.i.t Putor id est fetor . unde hic putoris et est alius a putor
dictus quod fetat . ... cum nascitur . hic
putor est ... passi ... in ... unde
quod ... putor ... voce salutor . Et puto
quod ... cum ... de ... sub . cum . ... dis.
f.i.t Putredo id est sordicies
Putrefio . unde an... id est putridum fieri
m.i.b Putrere et putrescere idem sicut cum prodo
m.p.b Putridus id est fetidus corruptus vel ... et dicitur
a pos et teneo . qui tenet pus id est putredinem
q.i.t Putris et hec putre ... gerundium dicitur a puteo
vel putreo id est feteo a quo putresco . unde id est
quasi putridus vel dicitur a pos id est putredo . Explicit de P
f.i.p Quadragena id est perfectio . unde
Paulus ad corinthios quadragenas
quadragenas id est perfectos una
minus accepi
m.p.b Quadragesimarius dicitur unus
e finibus quadraginta unitates
excepto ... additum
a.i.p Quadragesima est quater decem
f.i.p Quadragesima id est ieiunium
f.i.t Quadrans id est quarta assis
m.i.t Quadrans . quarta pars ... quod communiter est quadrans nu-
mi quod habet duo minuta . unde Matthei quinto dicitur
nisi id ... quadrantem ... charitati
... dicitur ... duo minuta quasi pars est
quadrans . Et secundum ... quod est quarta pars nummi
vel libre . Et secundum computistas quadrans est quarta
pars diei naturalis . scilicet sex hore ... in ... liquido
quadrans est quarta pars ... id est quarta pars
m.i.b Quadrangulum dicitur aliquid quod quatuor angulos habet

hic quadrangulum .i. quatuor angulos habens

a.p. Quadrare .i. in quatuor partes dividere

a.b. Quadriduanus est spacium quatuor dierum vel est
.i. qui habet etatem quatuor dierum

n.s. Quadriennium est spacium quatuor annorum

a.b. Quadrifarius

a.t. Quadriformis est aptum quatuor formarum

a.b. Quadrifidus .i. in quatuor partes fissus vel divisus

f.p. Quadriga dicitur a quatuor et rota quia quatuor rotis agitata. Et quadriga dicitur quadriga
est currula a quatuor equis tracta et componitur
a quatuor et ago

a.t. Quadrifrons dicitur ianus vel ianuarius sic depingi
debet quia tempora temporum dividit anni scilicet ver estas
yemps autumpnus

f.p. Quadra est quarta pars panis vel alterius rei

a.b. Quadridenarius est numerus

a.b. Quadrimodus .i. quatuor modorum

f.t. Quadrimembris

o.p. Quadrigenta pluraliter in quadringentesimus et quadringentimus et sunt nomina numeralia ordinalia

f.p. Quadripartita .i. in quatuor partes divisa

Quadrinoctium est spacium quatuor noctium

a.b. Quadrinus a um dicitur aptum quatuor angulos vel latera
habens

o.t. Quadrupes est aptum quatuor pedes habens et similiter

a.p. pecus. Quadrupedare est ad modum equi ad pedes
retro versus protendere

Quadruplator est senex vel contractus qui
duobus pedibus et baculis est sustentatus

m.b. Quadruvium est spacium ubi quatuor vie
conveniunt vel sunt ut arismetrica geometria musica
astronomia dicuntur quadrivium quia .i. una
via .i. sciencia tendunt. Et hec sex supra constituunt
mathematicam. Inde quadrivialis .i.
.i. ad quadrivium pertinens vel est res ex quatuor viis

ch b Quadrulus supra
q i t Qualis est nomen interrogativum inde qualitas
o m Qualismodi
ad v Qualitercumque et qualiter idem sunt
ch b Qualus li vel quadrillus est canistrum ad
uvas tollendas et qualus est sporta cum qua
vinum colatur et hoc est id instrumentum super quod vinum
in quo colatur cervisia unde quaxillus dimi-
Quin quando ut dicit per ... ubi dicit de quando
tur est quando electiva potius vel accidens
quam parum ibidem dicit set ac quando actus in sub-
iectis sed quando aut adverbium simpliciter ... quando
duplicatum pro quando adversativa accipitur
ut hinc quasi pro quamvis et sumitur quam non putat
est non dicit sed pro eos (?) ut quando deest
pro quo ... insuper a quo sapit est
per ... ... quando vel adverbium sit
dicit ... pro ... et ... et ... est
... quando ... ... pro quamvis (?) ...
ut ... est ... ... ad verbum
... ut ... est ... ... ad verbum
eligendi ut melius est ... ... quam ...
... potest ... ... et
nec ... non ... ... ut
ibi ... quando bonum et ... et ...
... a ... ... quantus ...
... admirative quam bonum et suavis est
deus spiritus tuus
ad v Quinoto i sponte vel subito
ad v Quandocumque i qua de causa
ad v Quamplurimes i sepius
Quandiu nunc ... sed tarde
q u a Quamque et quamvis idem sunt
ad v Quamque i iterum ... ...

ut ... (margin)

adv Quando est adverbium temporis et tunc quando vocasti
i. quo tempore et sumitur conditionaliter relative et interrogative
ut tunc veni quando legi et sumitur causaliter ut quando
facias paribus i. quamvis et sumitur pro ergo ut
sequitur vel quia i. si aliquis contis vel est quandoque quia
et est componitur in aliis autem hic est adverbium
adv Quantocius i. velociter cito
adv Quantotius i. velocius vel citius et componitur a quanto et
ocius adverbiis
nis Quanta a um i. quam magnus in quantitate i. magnitudo
adv Quantus et quantum quanto vel idem sunt quotiens vel
adv Quapropter i. quare
nis Quartarius est genus mensure scilicet quartale
fp Quartana est quedam infirmitas et genus febris
nis quartanus vel quartanarius dicitur ille qui patitur talem
infirmitatem
nis Quartusdecimus est nomen numerale a quatuor decem
adv Quasi est adverbium similitudinis i. sicut vel tamquam
et sumitur tripliciter Uno modo sumitur similitudinarie
equaliter ut dicendo nox et dies sunt quasi similia
et est adverbium comparationis aliquando sumitur
similitudinarie ut vado quasi stultus et est
adverbium aliquando sumitur vero varie ut in hoc versu
et quasi urgenti a parte et est adverbium denotandi
ap Quassare dicitur a quatio commovere collidere vel
frangere pre schutten ephil ad birne
fs Quassatus i. percussus vel commotus
conj Quatenus i. quod ut quomodo coniunctio vel adverbium finale
et componitur a qua et tenus vel i. componitur mutatur
et i. ideo ne videantur due dictiones esse Item quatenus
sunt due dictiones quibus utitur iurisperiti ut cum
dicunt non est tenendi nisi qua tenus legittime
constitutum demum i. tenus qua parte vel intentione
et ibi ponitur preposito casuali per anostropham

a. t. Querulare i. cum sono collidere vel quatere
ad v. Querulator pe v.
Querulatiuus i. qstuos[us] facta
o. h. s. Querulacio est nomen verbale pro qstu et
qstuitas
a. h. t. Querulatiuo dr quia tunc vor multas fiebat
o. m. Querulatiuo est nomen adre inuata pro qstuor
dictum / Querulat[us] a vm est nomen et sigt
m. ptat ad ordinem / Quaripare est clamare
ad mod[um] ranarum pe v. cantum gesetzen
quin ... ca p sed vel ad et vel
ad v. id est Querula ad mod[um] glacies
quin alio Querimpinans i. insuper
p. q. vel ptea / Queruus est
arbor vulgo aus sal. ...
quasi quercud[us] ...
dr a querendo ...
querebant ... glandes ad comedend[um]
a. h. s. Querarium a um est ad pertinens de quercu
m. s. Quercetum est loc[us] ubi crescunt quercus
a. t. Quero tu si / si cum mediatur et sequitur
pauorem i. inuidiat ... s. interrogare sicut
discipulus querit a magistro ... s. inuestigare
ut ille querit ... quem amisit i. inuestigat
ubi inuenire possit ... est inuestigo petit
et interrogo quero ... igitur ista et qstu
tu insuper ad ... quere quod ... facit
de se passiuum queror ... potest et
... et ... ... quero
... est ... deponentale idem
... vel ...
... querula i. istica
vel plancta valet ... querela sapit

suos peccatus prout vel a queror in consta querit
requirere queritur qui perdit aliquid Et inde est
passivum quia in queror 2m est unum deponentale =
ch b Querulus est qui facit querimoniam
id est querulosus
Queso quesumus est unum defectivum id est valde desiderare
quero rogare vel absolvere et olim erat integrum
et regulare Sed modo est defectivum quia non utimur
eo nisi in duabus eius vocibus presentis indicativi
ne Queo id est possum vel
f t Questio id est inquisicio est dubii probacio
f p Questa est congregatio vel collectio
ch b Questiosus plenus afflictus
ch b Questionatus plenus
ch b Questinarius id est ad precio vel id est qui
mercenarius
ch Querela vel querimonia id est querela vel querimonium vel
plenus lucre dei
ch t Questor est census exactor et dicitur qui questum
sui toris reinvenit
ch b Quercus ?
Quiescere dormire
ne b Quies est requies laboris agitur
ne b Quietum id est nisi quies
ne b Quietus plenus vitus vitas
ch b Quidem id est aliquis
Quindecim id est decem
ne b Quiete consonum consuetudinis supra id est consonum quiete vel
inquietem esse Et inquietus plenus et quietus id est
quietus plenus
f t Quingenti et id est quinque et quinquaginta vel quinte
dicio et quecumque fuerunt separante sunt dicuntur
ut quiquies et quinte ut quinque
a p Quietare id est quietum facere et proprie passive
ne a debito vel reddere debitum Quinquaginta

dicit quod in grat hinc deponit e et dicit
quinto quintus
f p Quilima i. coagula
ad b Quilibz i. quantitas
Quin i. ut non vel certe et est quinto coniunctio
idem est quod potius et est adverbium eligendi. Item
idem est quod tamen et est adverbium concedendi. Item
idem est quod etiam et est adverbium affirmandi. Item
quin idem est quod insuper et est adverbium ordinis
ad b Quinarius est numerus mu ... quinarius hinc abstrac-
tiue et ... a quinque
ad b Quindecim quindecimus a quindecimus tricesima quin-
quagesima quinquagesimus sicud est in o a in malia
ad v Quinetiam est idem quod insuper vel immo
Quinimmo est ex quin et immo vel quin i. potiusqua-
est vel et est coniunctio
m b Quinquaminium est spacium quinque annorum
ad t Quinomio sunt quinque puncta in tessere
ad t Quinquennis est etas quinque annorum / unde quinquennalis
ad b Quinquagenarius est numerus continens sub se quinquaginta
f p unitates / Quinquatria i. quinfolia
ad v Quinquies i. quinque vicibus
quid Quinquid i. quid
ad t Quintale est quinta pars cuius rei
ad b Quintenus est unus de quinque
ad b Quintenarius sunt decem salda pl legata
f p Quintilla est instrumentum musicum unde hic quintarnista
quod sit hic quintanisator et est ludere in quintarna
ad b Quintilianus est ille qui legales instituciones posu-
it / Quintilis est quidam mensis quintus a martio
ad b Quintius / Quintus est unus de quinque
Quintus est nomen ordinale
ad t Quincodis est quinta pars uncie
ad t Quippe i. certe

f. t. Quiris est idem quod hasta vel miles unde hic
quiris miles dicitur quia quiris hasta vocatur
m. t. Quirites ipsi vel … lo a sunt romani milites
et dicuntur … a quirino i. a romulo qui quirinus dicitur
et hasta quam ferunt … in monte palatino
f. p. Quiritia est idem quod hasta
com. p. Quiscula ein wachtel
m. s. Quisquiam … aintzlechter … quisquam et dicitur
quasi a quis
m. s. Quis est nomen infinitum quod dupliciter utitur scilicet est
interrogativum et relativum … multa componuntur a quis et a qui
scilicet a quis nequis siquis … quisque quisquis
… Quidam quibus … et quisque … com=
ponuntur … a quis et … a qui et fit a sillabica
adiectione … Et … omnia declinantur
tantum infinitiva … ipsi … quod … ex=
parte prima … et tunc est … ut quisquis …
… Quispitas est … et putas
est … sillabica adiectio et …
… Et … quispiam … hugo
f. p. Quisquilie arum dicuntur purgamenta frumenti vel
alterius rei et est nomen … a quis et a … cado
secundum hugo dicitur … quisquilie sunt stipule immixte
… et folijs … quas quidam stipulas
vocant … dicuntur … et …
… est nullius valoris … ut sunt
purgamenta
a. p. Quitare dicitur absolvere a debito vel debitum
reddere
adv. Quivis i. quilibet
adverbium Quo adverbium est ad … loci interrogativum de loco
quasi ad locum Quotes est … et sunt …
… ut in ovidio … per …

Et quis pa[r] poster ut bacio tu quo fat ple[n]e

ad iii Quotiens est idem quod quam sepe

ad v Quotienscunque

ad v Quousque Anglice wo lhey

ad v Quodammodo est idem quod aliquo modo

n b Quod pro o est nomen relativum vel interrogativum componitur a quis et ... cum sequitur est quoto Et quot septendes non male per n tm

ad v Quomodo adverbium

ad v Quondam i. olim et communis generis tam pro preterito et futuro tempus

quin Quoniam est idem quod quia
Quoniam coniunctio causalis est quando pro causa vel ratione et est idem quod quia et est ... quam causa quid et debet habere accentum super ...
Quorsum vel quorsus i. versus quem locum adverbium loci interrogativum Et sunt relative et infinite sed adverbia loci interrogativa

ad v Quousque i. quamdiu et est adverbium temporis Et aliud est quod ad quem locum et est adverbium loci

ad v Quo tempore

q t Quotannis i. quot annorum et vel septennis octennis.

ad v Quottidie omni die

a iii Quottidianus Anglice ... vel

a t Quotisfactus
Quotus ta tum est nomen numerale vel ordinale ut cum dico quotus est iste i. cum quot militibus vel ... et est nomen numerale Cum autem dico quotus scilicet ... in quo ordine et est nomen ordinale Et est nomen interrogativum quod decordie

o t Quotduplex

g i R Rab vel rabab i. latitudo famos vel impetus ... et est nomen mulieris

t i Raca hebraice est idem quod latine

Raach malicia interpretatur
Rabi magister vel doctor interpretatur sive doctus meus
Rabidus a um dicitur furiosus insanus vel vastus
Rabies que est furia ira furor vel insania
vel est idem quod scabies
Rabath multi dominus quia omnis interpretatur
Raboni i. rabi scilicet dominus magister et raba id est sit
Rabo omnis est lusura quedam
Rabosus idem quod rabidus vel loquax
Racemus racemi media producta est pars uve
remanens post vindemiam secundum papiam est prius
ramusculus ad uvas et botris vel est in se quasi
uvarum
Racha inanis vel vanitas sive fatuitas dicitur vel
est signum indignationis papias dicit vocat quod racha
dicitur vanus inanis vacuus vel fatuus que nos vul-
gariter possumus sine cerebro nuncupare ¶ Sed melius
quod racha est interiectio i. indignantis affectum
vindicans sicut tu dolemus dicitur quod cum sed tu
delectamur dicimus vath sic cum indignamur dicimus racha
non tamen sit ut fatuus est prius interpretatur
Rachab ascensus vel ascensio interpretatur
Rachel ovis interpretatur
Racha vel pastor dei vel pabulum interpretatur
Racio est motus animi qui iudicat veraque
et persipirat ... scit secundum papiam est motus
i. cogitacio qui dividit discernit ¶ Vel racio id est quod homo
Racionale est ornatus pectoris episcopi vel sacer-
dotis scilicet id quod fertur in pectore episcopi i. duo
lamine auree ¶ In quo erant duodecim lapides pre-
ciosi et ¶ in quibus duodecim nomina filiorum israel et
ita duo nomina in ordine et vetitas ¶ Et fuit quod
pannus quadratus in pectore sacerdotis in quo erant la-
pides preciosi ¶ Vel est liber quidam ¶ Et dicitur racio-
nale et racionabile licet plerumque videatur
id est quod racionale dicitur illud quod utitur racione

ut agelus aia [illegible] Ratabile at que ratione dicitur
vel agit vel roe agit vel dicit
Ratiocinium est radicio rationis
f.t. Ratiocinatio dicitur quando rationis actus scilicet racionalis et sub-
tilis disposicio vel dicitur disputacio del quaeritur
indagatur. Inde ratiocinator .i. loquutor
g.t. Racionalis .i. intelligens
f.t. Racio primordialis
f.t. Racio naturalis
d.p. Raciocinari vel racionari est per racionem discernere vel
iudicio rationis aliquid subtiliter investigare
n.t. Rades est crines tondere. Inde rasor et hec radibilis
.i. res rasa vel pilosa
m.b. Radamantus vel radamas est nomen cuiusdam censoris
vel iudicis apud inferos et interpretatur verum scrutans
sic et quilibet iudex facere debet
m.p. Radiare .i. splendere
m.b. Radius est instrumentum textoris scilicet pecten vel navi-
cula qua distinguit stamina. Item radius est virga qua
geometri faciunt figuras in pulvere supposito. Item
dicitur splendor solis vel stellarum. Item dicitur id figura
que a mediolo rote usque ad cantum dirigitur
et in utroque dirigitur [illegible] ex speciale
m.p. Radicare est radices emittere. Inde radicitas
n.t. Radiamen .i. splendor vel fulgor
f.t. Radix vel dicitur a rado .i. tondeo quia radices
eradicantur non pullulant arbores et est [illegible]
origo a qua procreant fructum. Et sumitur quandoque pro
principio. Inde radicosus .i. plenus radicibus. Inde
radicatus et est adverbium loci .i. afundo vel a
fundamento. Item Raffici dicuntur medici equorum [illegible]
a collo cum amilis [illegible] [illegible]
f.p. Ralla est [illegible] [illegible] vasorum
f.p. Rama est civitas de qua dicitur [illegible] a Bethlehem
distans et interpretatur [illegible] excelsa vel exaltata
sicut dicit glosa matthei super [illegible] vox in rama au-

dicta est etc.

f. p. Ramata est ramus [...] et dicitur specula vel spectaculum in vinea ramata i. speculationis

f. iii. Ramasse est [...] i. filie egipti

n. t. Ramalia sunt rami

g. iii. Ramatim est more rami adverbium

m. s. Ramentum vel ramenta est rasura cuiuslibet rei

m. t. Ramnos est herba vilis et dicitur ramnos quasi rami-ficatus [...] ibi quoniam

a. s. Ramosus i. plenus ramis

a. s. Ramnus est quoddam genus spinarum et primo est herba mollis et postea vertitur in spinas

g. iii. Ramices [...] ligni vel viridi morte dicitur

m. s. Ramus est brachium arboris inde ramusculus et ramulus i. parvus ramus

f. p. Rana est animal immundum habitans in fontibus et dicitur quasi [...] inde ranunculus diminutivum et sunt parvi bufones || Rancere i. marcere vel sordere

a. s. Rancidus a um i. marcidus fetidus vel vetustate corruptus vel est insipidus inde rancidulus diminutivum

m. t. Rancor dicitur indignatio ira dolor amaritudo mentis vel fetor et proprie dicitur fetor ex vetustate carnium proveniens et dicitur a rancere quod est fetorem habere

f. p. Rapa est herba quedam

a. t. Rapax i. raptor et est ille qui nimis est inclinatus ad predam

f. p. Rapina est preda vel spolium

a. s. Rapidus i. rapax a rapio i. violenter aliquid subtraho vel attraho et inde rapui in preterito et raptum in supino vel etiam rapidus est ille qui est impetuosus vel fluvius impetuose currens

m. t. Raptor i. predator inde raptrix

m. s. Raptus us ui est defloratio virginis et proprie cum puella violenter a domo trahitur et corrumpitur causa ducendi || in uxorem

ad v Raptim .i. celeriter vel festinanter aut impetuose
et violenter et dicitur hic raptim
ap t Raphael medicina dei interpretatur
ap i Raphaim vel raphadim gigas vel medici
ap i t Raphadim locus medicus vel sanitas interpretatur
Rarefieri est vix amoveri
ap b Rarus .i. non spissus vel impolitus unde raritas
et rare adverbium
n b Rasorium .i. novacula unde rasoriolum diminutivum
ap t Rasor .i. tonsor crinium
m b Rastrum et in plurali rastri vel rastra est instrumentum
rusticale cum quo fenum vel alia colliguntur ipsum
vel est id quo palea removetur in agris et
est id instrumentum dentatum cum quo planatur terra
post seminationem ex arte
f p Rasa est species vestis vel pallium vel tunica sine sarlucis
f p Ratisspana vel ratispana est civitas in
f t Ratis dicitur navis vel latus ingens navibus et dicitur
a ratis tis verbum quia fixa sunt facta ut ag
dicatur. Ratus .a. .um nomen .i. firmus vel solidus et
ratus .a. .um participium descendens a reor reris quod est
.i. putare estimare unde ratus sum .i. putavi
m b Ratum dicitur quod non est revocabile et verum
f t Raucedo secundum autem ysidorum est ... est a
puta vocis et arteriarum dicitur eo quod clau
sam et raucam vocem reddit ab arteriarum
ap b Raucus est ... debilem et obscuram
vocem habet
m b Raucere et raucescere .i. raucum esse unde raucitas
g p Raucella .i. campsidium quod clamando efficitur raucus
f p Rea est dea terre que dicitur alio nomine
ops vel ceres a reor reris
.i. opinor quia in fabulis fuit uxor
saturni et sabinum opinabatur

peperisse lapidem album et vocat rea qui
culpabilis est fuit culpa vel satirum
neu. o. i. Re est ipsa dicio separabilis et in compositione quando simul
per se sumpta proposita vel iterum idem ut reparo Quandoque
pro retro ut retego quandoque pro contra ut retundo Quandoque
autem denotat privacionem ut retingo pro re distingo
retingo id est discooperio et plura alia
n. g. Reatus in scriptura sacra multipliciter accipitur scilicet pro pena vel
obligacione temporalis pene vel eterne vel aliquando dicitur pro peccato
scilicet quando pro peccato ad aliud peccatum obligatur vel aliquando
idem est quod culpa Et dicitur a reus rea reum id est nocens
vel culpabilis
m. s. Rebarbarum est species in apoteca
n. p. Rebello as vel rebellor aris deponens dicitur repug-
nari vel adversari iterum pugnare Unde quilibet et quando
rebellis id est repugnans ad bellum redeuntibus id est alio
et resistens
f. t. Rebellio onis et per sincopam rebellium pactum ad bellum rediro
vel iteratum bellum
n. p. Rebellisare id est repugnare ad ius
f. p. Rebecca parum vel multum accepit interpretatur
f. p. Reblata est prope antiochia et interpretatur multa
n. p. Reboare dicitur resonare a re et boo boas.
a. p. Recalcitrare dicitur repercutere resistere retro pedem
iactare sicut faciunt equi insanientes unde se et quandoque
a re vel retro et calcitro quod est calce
percutere et est activum Unde calcitro id est resisto
et est neutrum Unde calcitro onis et dicitur resistens
qui immoderate recalcitrat
m. s. Recalucstor dicitur retro calvus
n. s. Recalvus a um et recalvatus id est recalvaster
n. t. Recede id est locum dare vel repente et est activum
n. s. Recensere et recenseo es id est commendare hoc est iterum
recitare sermone verbis. perdurare. Et recenseo

dr iudicare iude statuere suadere deliberare enumerare
Inde censor i. iudex qui iudicat de moribus
Inde censura i. rigor severitas iudicialis potestas
a t Recens i. novus vulgariter frisch
f p Recencia est idem quod novitas
m t Recensire dr iterare renovare recens facere
Inde cipsius recensitor Inde lavando recensitur
et ipse recens redditur Inde recensitus pe alda
i. renovatus Secundum recensitus pro bonus dr re-
memoratus invitatus vel recitatus unde vasa re-
censita sunt poma recencia dicas
m s Receptaculum est vas vel locus in quo aliquid recipitur
c t Receptabilis receptibilis et acceptabilis idem sunt
scilicet quod est aptus ad recipiendum
Recitatum vel recitum idem sunt vulgariter cum grone l inghe
Recidinare i. iterum cadere vel peiorare
f t Recidivus est morbus cadens vel recedens
m s Recidum est id quod iterum cadit et potest dici recidum
m s Recipro i. reflexivum Inde recipros a um i. reflexus
Inde dicis agens in se ipsum dr reciproca ut eo
a p video me // Reciprocare i. redire in se ipsum et repo-
rtare et pervorare et inportare in se ipsa
a t Recipere i. iterum capere
m p Recitare i. manifestare
f t Reclinaculum vel reclinatorium idem sunt scilicet cervicale
scilicet cui caput recubit et est superior pars lecti
a p Reclinare dr reflectere vel inclinare
a t Recludere i. includere Inde reclusus i. monachus
m t Recole dr rememorari Et dr a colo quod
est honorare Inde dr recolo i. cum honore ad memo-
riam reporto
a p Reconciliare i. reformare vel pacificare
f p Recollectus vulgariter bestalt
f t Recommendatus i. recalandatus et vel a recordo

mendac i laudac
ſt t Recenſio eſt rei actus vel actorum
ſ p Recompenſa et recompenſatio idem ſunt i equalis rei
tributio
a p Recompenſare i ſoluere vel deſinire
a t Recondere i abſcondere
d p Recordari dicitur a re et cor quaſi ad cor reducere et
conſeruare ſeu actu vel effectu
m b Recordium i memoria
a p t Rector i regens ab rego a quo hec rectio
hec rectitudo
a p Rectificare eſt idem quod rectum facere
m t Recumbere i iacere vel dormire ſcilicet recubare
m p Recuperare i reparare hec recuperatio
m p Recuſare i ſpernere hec recuſatio que eſt verſus incongrue
m b Recuſſium i repreſſio
f p Reda eſt genus vehiculi quatuor rotarum et dicitur a re-
do quia agilis eſt ad eundum et redeundum vel
que eſt ſuus i tres equo trahitur equis et ſic dicitur a
vado id eſt quia vadit colla equorum
m b Redagium i fatigatio
ſ t Redargutio i reprobatio vel correctio et venit a re-
darguo i corrigo vel arguo
a p Redamo i rurſum amo et dicitur a re et amo et alias
dicitur redamo et reſpondet ei cum approbatione
a t Reddo i reſtituo hec redditus vel hic i cenſus
ſt t Redhibitio redditio vel redditus omnia ſunt idem
a p Redimire i ornare hec redimitus i ornatus
a t Redigere dicitur reddere reputare reducere ruſticare et
iterum agere
m b Redimiculum dicitur peplum i ornatum quod ponitur ad caput
ut crines maneant plani
a t Redimere dicitur iterum emere vel recuperare et quia
eſt quaſi quod ſuum fuit eſſe deſiit ut quis redemit
m p ſecundum ſeruitia Redire i ruſus ad locum i quo fui
vel ſum quia venie et componitur a re et eo et ſic

a p Redimare est idem quod vestire
n b Redivivus est idem quod secundo vivus
n b Redolere odorem emittere et sumitur de bono odore
f p Redolencia i. fragrancia vel odor
n b Refectorium est locus comedendi vel reficiendi
n b Refectorarius est custos refectorii
f t Refecta eyne erquickunge
a p Redundare i. iterum undare refluere redire et derivare
et undo quasi supra modum est in usu sicut quando ut habundo
redundo exundo etc
n b Reduncus i. recurvus vel obliquus
a t Refello i. iterum fellere refutare recusare
Referre tum a noveris i. pati sustinere sustinere vel dicere
a p Refercire i. replere et dicitur a re et farcio sumitur refer-
tus i. repletus
a t Reficere dicitur iterum facere restituere recreare sumitur refectus
i. iterum factus
Refocillare i. reficere refovere recreare et componitur
per ... et quod a re et focillo as quod est emittere
vel reficere ita est in quinquinis
a p Reformare i. reparare sumitur reformacio i. restau-
racio Refovere i. recreare vel reficere
d p Refragari i. opponere vel se contrariare vel resistere
sumitur refragacio i. resistencia vel rebellio
n p Refrenare i. domare vel compescere
n p Refricare i. reminiscere vel renovare
n p Refrigerare i. frigidum facere vel fervorem re-
fice vel ampliare
n b Refrigerium i. sedacio ardoris vel requies
n b Refugium est locus ad quem quis fugit causa pacis
n b Refuga a um media brevis dicitur etc qui fugit de domo
dolore vel dicitur etc qui fugit patriam propriam et ipse
est apostata quia refugium querit
a p Refutare i. spernere vel recedere
n m Regens gubernans vel patronus etc
n b Regius nomen adiectivum media brevis i. regalis sumitur

regia et est domus vel aula regis a rege sic
dicta et est nomen fixum Et est morbus quidam
f. p. Regina est uxor regis
f. t. Regio omnis dicitur a rege sed proprie regi subdita
m. b. Registrum est quidam liber Et est signum scilicet corrigia
in libro adiudicatum depr
n. b. Regnum | pk
m. p. Regnare i. donare
d. p. Regratiari i. gratias agere
f. p. Regula dicitur a regendo eo quod regat vel quia recte
ducat .. vel quia normam recte vivendi prebeat
Et sic tamen proprie est lignum mensure quo mensura-
tores gradant angulos murorum Et o est precep-
tum alicuius artis regens nos in tali arte Et tunc
est norma vel lex vel institutum et dicitur item vi-
vunt secundum regulam benedicti vel francisci Unde regula
dicitur lignum preceptum regula norma inde regula au-
rea dicitur Inde sic scripto dicitur mitra regnalis capitalis etc
m. b. Regulus dicitur puer rex etate regno vel dignitate etc
Et est quedam avis parva dicta sic a sua parvitate Et
est quidam serpens scilicet rex serpentum hic et basiliscus dicitur
g. t. Regulare i. regulariter vel secundum regulam vivere
g. t. Relabi i. cadere
f. t. Relatio est idem quod fama
Relatus secundum quosdam dicitur ab ablate vel retardatus
licet secundum plures aliter diffiniatur
Relatus a um est participium a refero Inde relatus va-
vum i. aptopost retorre
f. t. Relapsatio i. dissolutio et venit a verbo relapso i. solvo
f. t. Relex i. antiqua lex vel prior
m. p. Relegatus dicitur missus in exilium vel quasi rursus
in vinculatione per exilium et hec est lex qui a
patria pria est expulsus et ita sunt privati sub
spe redeundi Et relego i. in exilium pono in

relegatus i. exilio missus
f.t. Religio omnis dicitur cultus dei vel veneracio cum
pavore Unde ysidorus dicit quod religio est appel-
lata eo quod per eam uni deo religati animas nostras
ad cultum divinum vinculo serviendi Unde augustinus dicit
quod est vinculum in superiori cultum conferat et dicitur a re-
ligo -as quod ligat Inde religiosus -a -um i. deo conse-
cratus vel spiritualis Inde religiositas
f.p. Reliquie dicitur pluraliter res dedicate vel relique id est
ossa et vestita sanctorum que nobis reliquerunt ut
eorum merita recolentes eos digne vene-
remur et eorum vitam imitemur et
tace sibi unio
a.i. Relinquere i. omittere
m.b. Relypondium yz kungelripl
a.b. Reliquus i. alius
a.p. Remendare i. emendare
d.p. Remediare i. remedium dare
n.p. Remeare i. redire
d.p. Rememorari i. recordari vel ad memoriam reducere
d.p. Remetiri dicitur rursus vel iterum metiri et ponitur
i. passiva sive
Remex -gis dicitur gubernator vel qui laborat in
remo / et dicitur qui remum agens vel sic amplius re-
a.p. Remigare i. remum agere et proprie est actus navi-
gandi Inde remigator i. ducens remum
n.s. Remigium est collectio multorum remorum vel est
labor nautarum vel est actus navigandi
d.t. Reminiscor i. recordor Inde reminiscencia i. memoria
a.t. Remittere i. retro mittere vel iterum mittere condo-
nare dissolvere Inde remissus -a -um i. retro
vel iterum missus condonatus dissolutus neglectus
indulgens Inde remissio i. condonatio vel disso-
a.b. lucio / Removere i. deponere
n.b. Remotus i. longinquus Inde remote adverbium
a.p. Remunerare i. respondere Inde remuneratio

a. p. Remurmurare i. cavillando decipere vel fremuisse
m. s. logium Remulcum est instrumentum quo ducitur navis et
dicitur a remulceo quod remulcet aquas a navi
n. t. Ren est quoddam intestinum et ibi renes sunt sedes
luxurie in viris unde Renunculus diminutivum et est
m. s. pluralis renum Renuatlum est locus ubi pagi agunt
n. t. sarcitum Renale est lumbale vel cingulus renum
q. t. renes Renensis est agnus vel aqua de reno
f. p. Renda est caput baltei
d. t. Reniti i. iterum niti laborare vel renisare unde
Renitens id est repugnans
d. s. Renitere i. splendere
a. p. Renovare i. iterum novare vel restituere unde renovator
n. t. Renuere dicitur renutare et componitur a re et nuo. is.
i. annuere assentire permittere vel nutum facere
n. p. Renunciare i. recusare vel contradicere
m. s. Renus est nomen aque dividens germaniam et gal-
d. s. liam Reor raris ratus sum reri i. puto dicitur existimare
vel putare sed prius dictum est
m. s. Repagulum est obex vel vectis vel obiectaculum quod hos-
tium claudit
f. p. Repalsa i. querela que simoniacha
a. t. Repandere i. manifestare
n. s. Repandum i. recurvum et est lingua quod pedes retro
dicitur id quod dicit cornua ad superiorem partem
cornua ut dicitur pandum et aquis dulcibus
respectibus
a. p. Reparare i. reformare
n. p. Repatriare i. ad patriam appropinquare
d. p. Repediari vel repedare dicitur retro vincare
et componitur a re et pedes quod est pedem facere
in vestigium pedis vel dicitur repedare quasi retro
pedem agere vel pertinere unde Repede
cum retro pedem iacit i. patiit
f. t. Repedatio i. reversio vel cum pede pressio

a t Rependere i reddere vel remunerare et componitur a re et pendo quod est solvere reddere retribuere sustinere
adv Repente i subito
o i t Repens tis i subitus a um et vel sponte
a p Repetitum a um id est ad pedem
a t Repere repsi reptum est velire per terram adherere sicut serpentes et quibus pedes plures latet iterum inde reptilia et frequentativum
a n Reperire componitur a re et pario quod aliquando est querere quod idem est quod invenire inde oritur 2 et tam querere i vel qui prius quesivit vel reperit inde iterum et compositum accipit
a t Repetere i resumere
a p Repignorare i pignus accipere
a b Replere i adimplere | inde repletus a um et replecio onis | Replicare est iterum vel resumere
a t Reponere est iterum ad locum pristinum locare
a p Reportare i ad proprium locum portare
a t Reprehendere i arguere vel reparare
a t Reprimere i compescere vel deponere
a p Reprobare i iterato modo arguere
a b Reprobus i iniquus | Reprobatio i iniquitas
n p Reptitare i frequenter raptare
n t Reptile dicitur id quod ventre et pedibus reptat ut serpentes vel quod ventre et pedibus reptat ut lacerta
n b Repudium dicitur repulsio mulieris a viro | inde libellus repudii i scriptum repulsionis et componitur a re et podium i baculus quia immittitur et podium dicitur utrumque finitimum vel est podium vel sustentaculum mulieris vel componitur a re et pes quasi repedium eo quod mulier repudiata a viro tunc recedat suis pedibus et revertitur ad suos | inde repudio i repello

uel reputacio
a. p. Repugnare i. obstare
f. p. Requiem [illegible] teutonice [illegible]
a. p. Reputare i. estimare
f. t. Requies i. quies i. refectio i. tranquillitas
Requiesco i. habeo requiem
a. t. Requirere i. perscrutari uel iterum querere a re et quero e in i mutato et est uer. ipsius et illud i supplico
d. s. Reri i. opinari teutonice wanen
f. t. Rericius est uestis leuis
f. t. Res dicitur a reor et dicitur omne id quod uideri et palpari potest similiter res dicitur de re que intelligitur et quedam pro coitu ut ic habent rem cum ea i. coeunt quedam sunt significatio i. rem ficta ut chimera est res imaginabilis quedam sunt utilitas unde omnis gaudeat aut doleat aut cupit metuit re- quirit ad rem i. ad utilitatem Quedam sunt persona in quo res culpa tacet i. damp[illegible] condemnari non debet uel debet Res quedam sunt uita et [illegible] dicitur non est ita rem i. non est uerum Quedam sunt dispositio ut est [illegible] ille de re i. de dispositione Res res accipit largo et non sunt ac id quod est sunt id sit culpa sunt non
m. s. Resignator uel uid est locum i. quo aliquis resignatur
m. p. Reserare i. aperire
f. p. Resilla est mitra mulierum
m. b. Reside i. sursum sedere a re et sedeo sunt residen- tia i. certa possessio
f. t. Resides p. n. sunt pigri
a. p. Residuus i. superfluus
n. p. Resignare est aliquod officium postergare
n. t. Resilire i. rursum salire
f. p. Resina est gutta quarundam gummi lignorum liquida uel arida et dicitur a resum sunt quod est manare latine Et alii dicunt quod dicitur a resudendo quod in ualle est [illegible]

ethici vel eo ut ait de propriis nominibus arborum
dicitur resina quasi distillat et id quod manat est
cum lacrima sudore liquorum expalata dicitur
et secundum quosdam resina est liquor [illegible]
quod dicitur quia resina humat [illegible]
aut quidam teutonici dicunt quod ponitur cum
a. t. Resipere i. adeo gustare vel recognoscere a
re et sapio et mutat a in i
m. b. Resmarthus est zona pilei
m. t. Resipiscere i. sapere vel intelligere
d. t. Resipiscere i. differre per vorgun
f. t. Resis genitive est ornatus locutionis vel eloquentia
l. u. t. Resistere i. obstare vel contra ire unde resistentia
f. t. resolutio / Resolutio passio quando per mortem scilicet
cum anima separatur a corpore
f. p. Resonantia i. sonus vel consonus et dicitur a resono
quod est a re et sono
m. q. Respectus i. aspectus
a. t. Respergere i. aspergere
a. t. Respicere i. videre et componitur a re et specio quod
in usu non est in usu
m. p. Respirare i. anhelitum attrahere
m. b. Respondere i. responsum dare unde responsor vel et
est quod cantus quo vindicatur unde responsum
a. t. et responso / Respuere i. refutare vel spernere
a. p. Restaurare i. reparare unde restauratio i. re-
m. b. paratio / Restaurum est lignum in quo posita
subscribuntur que a predecessoribus inveniuntur
f. m. Resqua est locus amenus [illegible]
f. t. Resta dicitur funis vel quod sit ex [illegible] ad
tenendum vel ut [illegible] dicitur / dicitur ligatura
lignea cum [illegible] et componitur a re et
teneo eo quod [illegible] teneat unde resticula
n. t. Resticula dicitur id quod mulieres declinato capite
ad manum

m p Resultare i letari
n t Respitus i reputare
a t Resumere i recipere
a h s Resupinus i reflexus a re et supinus
a p Resuscitare i a sompno suscitare
m p Retardare i negligere
a t Retegere i rursum uel iterum tegere
a t Retendere i extendere
m s Retentaculum i receptaculum
m t Rete dicitur a retinendo quia retinet pisces uel aues
Inde reticulum et retiaculum et retiacula e dicitur
paruum rethe scilicet ornatum capillis que fit ad
modum retis uel possit dici ad uos reticulum
uel reticula
m s Reticere i tacere uel silere
m s Retinaculum i refrenatorium
Retiaculum dicitur ~~re~~ ea aticula ad modum retis
facta uel est paruum rethe
a h t Rethor est qui docet rethoricam scilicet orator
discipulus eius
f p Rethorica est ars eloquentie et dicitur a re quod est copi=
osum artibus liberalibus quibus datis potest ornate
loqui Inde rethoricus et est discipulus qui audit re
thoricam uel doctor qui facit uel liber re
thorice dictus ita quod est tertie non solum pro magistro
et libro uel adiectiue mobile uocetur et uos per
ut qui rethoricus quia tantum unum i pertinens ad
rethoricam
m s Retorquere i opprimere uel cruciare
a h t Retributor i reparator
p p p Retorta a um uel retorsus dicitur a torqueo
quod ... i retro et ... uel ... i sursum i cruciare
flectere ioculari uel inmittere
a t Retundere i retro tundere uel tundendo retro opprimere
uel destruere a re et tundo
a t Reuelare i reuestire
m s Reuincta sunt loca quibus uinciuntur capita funere

a.m.b. Retrogradus gr. id est qui retrogreditur
n.s. Retropedium .i. stipendium
adu. Retrorsum quasi retro versum
a.t. Retrudere dicitur idem quod trudere vel claudere unde retrusus .a. um
n.s. Retinium .ii. est sponsum recipiendi
a.t. Repergere .i. rursum vergere
a.p. Reuelare .i. manifestare vel pandere
adu. Reuerenter .i. irati ante ulcisci vel grate
a.m.b. Reuerendus .i. honorandus ¶ inde reuerendior vel honor vel venerandus
a.m.b. Reuerens .i. verecundus vel venerabilis et honorabilis
f.p. Reuerenda .i. preciosa vestis
d.b. Reuereri .i. honorare
a.t. Resistere patet
n.t. Reuiuiscere .i. reficere vel reualescere
n.t. Reuma dicitur tempestuosa maris fluctus vel decursus fluminis .i. inundatio vel dicitur quedam superfluitas humorum ex capite ex flegmate vel corrupto humore a capite ¶ inde reumaticus .a. um qui patitur reuma ¶ inde reumatizare .i. reuma facere
f.t. Reuolucio · et venit a reuoluo
a.m.b. Reus .i. nocens vel culpabilis vel peccator
m.t. Rex est nomen dignitatis
a.m.b. Ribaldus est idem quod latro ¶ inde ribaldia que sequitur

Ricia dicitur avis rapax ferarum vel dicitur id quod est ... vel .i. bestia vilis vel est clamor avium

a.m.b. Rigmus dicitur proprie consonancia versuum in fine consonancium et dicitur a rigma grece .i. numerus latine et constat ex certo numero sillabarum vel est unius in ante cantum
f.p. Rigmachia proprie ludus est tabula geometralis in qua pueri discunt algorismo uti tractatur de numeris proportione

m. b. Rictoptolomus i. tigrulus
Ricula est mitra virginalis et virgunculis
m. b. Ridiculus i. iocosus et venit ab rideo quasi dicens
ridendo alta voce gaude
Ridiculosus i. subsannatus vel ridiculus idem
f. p. Riga grece est linea vel etiam civitas
m. p. Rigare i. humectare unde irrigo as ac i. per-
fundere quid facere
m. b. Rigidus a um i. severus fortis durus inmobilis
unde rigiditas i. severitas vel duricies
m. t. Rigor oris i. severitas frigiditas et duri-
ditas inequalitas et venit a rigeo es
i. indurare unde rigesco i. duresco vel frigesco
f. p. Rima est media pars vel quasi foramen in aliqua
re unde rimare ... i. rimas facere
et rimula diminutivum
d. p. Rimari i. aperire indagare vel perscrutari
unde rimator et hec species quasi
m. b. Rinus id est quasi naris a rinos grece i. nare
m. t. Ringo / Ringere ... cantione indagari irasci
vel sicut aves clamare
m. b. Rinoceros vel rinoceron. hoc est animal habens cor-
nu in naribus vel in fronte ... corpore
ita acutum ut quicquid tangit statim perforat et
est tante fortitudinis quod non venetur nisi ut
capi sic ponatur ei puella in sinu suo apert
i. quod aliud ... tunc ca ... quod vi-
...que et dicitur a rinos et ceros cornu
quasi animal habens unum cornu in naribus vel in fronte
f. p. Rippa dicitur fluminis rivus venit a magno flu-
mine et sunt partes vel sunt siccitate in
flumine vel est ... littus aque ... et dicitur
a rapio quia ... arena rapi a flumine
... est sedes apium vel arbor ... sambuca
vel est foramen in pariete
m. b. Risitus i. superciliosus
m. b. Risus et risio id est a rideo unde risibilis ...

et est genus canis

f. p. Rissura a. m. reyssen

m. s. Ristre [illegible] est foramen vel rima per quod fluit farina in molendino

m. q. Ritus . us . ui dicitur consuetudo a moribus tracta pertinens ad iusticiam et ritum dicitur quia ratus est quia sunt rata et firma ritu debent tradi vel dicitur a rigo quod est unus

ad. v. Ritte id est recte et venit a reo rito vel a uoce

m. s. Riuus i. ripa vel pars fluminis et dicitur a rigando

c. t. Riuales sunt de uno riuo potantes vel unam vitam ducentes vel qui unam uxorem habent vel amant sicut pictores duo unam sibi ueniunt

m. s. Riuulus est diminutivum in [illegible] indis riuus

f. p. Ripa est litus vel extremitas aque unde ripensis etiam riparius . i. ripam facere vel extendere et dicitur ripa a rigo . is . hoc est cum quibus ripa . i. ma-ri [illegible] vel victum facere et quod sit victum patuit supra in hoc capitulo

m. q. R Robsam latitudo [illegible]

Rabarbarum vel rabarbara est herba [illegible] [illegible]

m. t. Robur dicitur fortitudo vel vires et dicitur qui valde firma sunt et [illegible] genus arborum dicitur robur unde robustus i. fortis et firmus

f. p. Robusta i. fortis

a. p. Roborare i. confortare confirmare maiores vires dare

m. s. Rodos dicitur rosa latine unde rodoleon nomen i. [illegible] et est collectum rosarum unum vel oleum et dicitur a rodon et oleum i. unum vel oleum

f. p. Roda est insula grece

m. s. Rodus est clamis piratarum et venit a rodo quia est aliquid dentibus interere unde corrado [illegible]

m. s. Rodomel i. mel rosarum

f. p. Roga i. elemosina que rogatur alias agna et uel a uo
rogo as quod est petere orare implorare Inde roga-
tores et rogito i. frequenter rogo
m. h. s. Rogatorium est idem quod petitio
m. h. s. Rogus rogi dicitur focus uel agmen lignorum in igne
ita dicit papias Sed secundum alios est crates ferrea in
qua homines cremabantur et dicitur a rogando quia ali-
qui cum cremabantur rogauerunt se cremari in ipso
f. p. Roma c. l. tonitruum uel fortitudo uel uirtus et
est ciuitas capitalis ubi residet dominus apostolicus
et dicitur quasi robur manus
m. h. s. Romanus dicitur a dicta ciuitate et est [?]
Inde romana
po[ne] cum b | t. Rompeta || dicitur qui petens roma et est peregrinus
uel -ua- vadens romam
f. p. Romphea · ydest ein tweysnet swert
m. h. s. Rorulentus uel rorilentus est plenus rore
m. t. Ros ris est humiditas que fit in ortu diei super
terram Et dicitur quasi rarus quia non est spissus uel
dicitur a ruo eo quod de aere cadit ad terram Inde
rosidus a um i. humidus
a. p. Rorare est rorem emittere stillare uel rorem
spergere
f. p. Rosa est flos notus pulcher et dicitur a rubeo quia
est rubea uel dicitur a rodo grece i. rosa latine
Inde rosula diminutiuum
m. h. s. Rosaceus a um est color rose uel rebus confec-
ta ex rosis Et rosaceum est ungentum de rosis
m. h. s. Rosetum est locus ubi crescunt rose Rosarium idem
m. h. s. Roseus i. rubeus ut rosa
n. s. Rostrum i. os acutum auium cyffuabile Et rostrum
per metaphoram sunt scabella ubi recitabant nauis sedes
f. p. Rostrata est nauis ad bellum parata
f. p. Rota est instrumentum circulare ad currum pertinens
a. p. Rotare est in rota torquere uel circa [?] girar=
n. s. Rotare || Rotaglum est furca cum qua ignis in for=

patrem mittit

f p Rotula est carta involuta
m b Rotundus a um .i. res sperica vel rotunda
vel circularis signe ad modum rote sicut globus
pomum et similia vel dicitur quasi teres compo-
nitur de [illegible] rotundum hec et cetera

adv in Ruagebrayce provincia grece
sonus dicitur ebraice
f p Rubecula est piscis quidam
f p Rubella est parva sigella
n b Rubellum est genus rubei vini
adv in Ruben filius videns vel visi-
onis filius vel videte filium .i. filii et cetera unde
m b [illegible] in Ruber a um .i. rubeus
n b Rubeo et fit rubesco .i. rubeum fieri
f p Rubeta dicitur sic quia est animal venenosum .i. rubis
moretur quia rubicos oculos et rubeolos [illegible]
te propter nimiam venustatem hic rubeta et cetera
quedam herba [illegible] que rubores sun-
[illegible] [illegible] [illegible] affectu
m b Rubeus a um est idem quod rufus
m b Rubeus a um dicitur coloratus vel colore vel splen-
dido coloratus hic rubicundus et rubedo
f t Rubigo dicitur negativus vel nocivus ros qui rodendo
segetes tanes et vanas facit et rubeas et
eciam segetes id est vero urbem profunditur tunc
tamen [illegible] [illegible] calamum [illegible] [illegible] Ru-
bigo dicitur id est [illegible] ferri hic rubiginare .i.
rubiginosum fieri
f p Rubiola quedam [illegible] apiel blume
f p Rubrica est color rubeus et dicitur regula vel filum
rubrum in [illegible] quo [illegible] distinguuntur Et dicitur
ia acta vel terra rubea que sit de [illegible] [illegible]
ra hic rubricare ad [illegible] .i. dirigere in rubrica
et rarum facere vel rubrica designare vel facere

rubeat unde hic rubricatus i. rubrica tinctus
m p t Rubricator est qui scribit cum rubrica
m s b Ruborus vel rubarum est quoddam piscis
m s b Rubus dicitur deustatus spinarum vel lignum densum et spinosum quod latini appellant rubum eo quod eius fructus vel virgulta rubeat unde hic rubictum et est locus ubi crescunt rubi vel est locus consitus arboribus
f p Ructa frumentum vel rumentum idem sunt et frumenti et ructa fuit in quo est ructus et rumentum et ruma i. gula et rumino i. e. supra dictum frumino i. fetus ut ructa
m s b Ructuola est a. quos rugas
m p Ructo vel ructuo dicitur homines sicut animalia bruta dicuntur ruminare quod superflua cibi et potus ad incita vel ructam in rumine quod quando in temporibus saturato stomacho semper a stomacho ascendunt cibi superfluitates usque ad frumentum unde hic ructo as
f t Rudens est corda navis
m t Rudera dicitur stercus rotundum ut equorum et dicitur id quod accilur de fossa cum purgat. vel est locus ubi quod sordes aque decurrunt
m s b Rudus id est cum petro
m t Rude dicitur rudere clamare sicut asinus. vel rudi i. petio et sumitur in superius quod clamacio asinum vel asinorum vel sicut animalia bruta clamat et ea grossas voces
m s Rudimentum est grossities vel nova instructio secundum doctrinae
m q Rudis est primus aprie unde hic rudibus et quod ut cruda i. quasi est de ruditate pano
f t Rudis crus est virga cum qua antiquitus homines tempticis percuciebant in signum libertatis et liberi vadebant et est modo est forte sicut
Alios dicitur homo non factus vel stultus et est non ad illum est res male disposita et ordinata est est unus finis rudentium et quod sit

rudens dicitur est tamen et rudes quasi
primum rudis a rudo quod est clamor asinorum
et proprie asini rudere i. turpem sonum habet
sic et hec rudimentum quia ... acto aptitatis hoc rudi-
mentum et est nova instructio vel novum in-
itium ut ... nova[?] principales et principiales
et tempora dicitur rudimenta puericie
a ... Rudera sunt purgamenta domus
f t Ruditas i. novitas vel ignorantia
n t Rufere [illegible] rutilum vel rutilum fit rube[?]
ag b Ruffata dicitur in sanguine aspersus
ag b Rufus est idem quod rubeus
f p Ruga dicitur crispatio vel contractio pellis hic rugans
i. rugas faciens a quo rugatus hic et hec rugosus et
plenus rugis
n p Rugire est proprium leonis hic rugitus et dicitur cla-
mor leonum et quandoque pro sonitu seu clamore dolo-
roso vel planctu
Rugimen [illegible]
Rumbus est ... [illegible]
n t Rumen est locus prope guttur ubi esca animalium reconditur
... ruma idem est
n p Ruminare dicitur regustare vel cibum ad rumen
revocare
m t Rumor est locutio ... de novo vel dicitur oc-
culta loquela vel mendacium hinc rumusculus
vel rumusculus dicitur diminutivum i. brevis rumor hic et hec
rumigerus i. rumores portans vel gerens
a t Rumpere i. frangere vel destruere
f p Rumphea i. gladius spata vel framea et dicitur
mediam ... ... i. gladio
armatum ... gladio in quo adam ...
batur de paradiso secundum papias dicitur ... rumphea ...
scribi per o ... ... per o papias ...
... libro ... rumphea ...
... in libro ... rumphea
... per ... dicitur ... rumphea ...

et artem a rupe et rupes corporis hominis vel
cutem corporis vel cavam corporis
f. p. Rumina pluraliter primo est dea que est suge-
ntibus cum rumant id est alia auferunt. Et
rumino ab hoc dicitur quod erbas refellere. Et est
quedam artis [illegible] eghenwij [illegible] et [illegible]
cavantur tabule domus ut una alteri [illegible]
et dicitur a runcione quod est terra ad modum [illegible]
et runco est ferramentum [illegible] mann-
kens [illegible] dicitur [illegible] ad [illegible]
Rupes est lapis abscisus de monte scopatus et
dicitur a rumpo
f. p. Ruppia fuit [illegible] montis
f. p. Ruricola vel ruricolarius id est rusticus
rusticalis
ad. Rursus id est iterum [illegible]
m. t. Rus dicitur villa vel ager vel campus vel est
habitacio colonorum. Et dicitur quasi custos ruris
custos ruris. Unde rusticitas rusticalis et [illegible]
[illegible] a rus id est [illegible] quod [illegible]
[illegible] Rusticus id est custos ruris et
dicitur a rus et [illegible] custos. Et rusticus dicitur
[illegible] vel difformis in moribus et [illegible]
quod rusticus [illegible] rusticus [illegible]
rusticitas id est fatuitas vel simplicitas. Unde
et rusticella id est villana. Unde et rusticitas [illegible]
[illegible]. Unde et rusticatio et est rusticitatio
id est agri cultura
f. p. Rusa est nomen regionis
f. p. Ruscupa est piscis quidam
f. p. Rusum medium est
f. p. Ruta est herba contra venenum multum valens [illegible]
[illegible] pregnantibus
m. s. Rutilus a um et [illegible] et [illegible] rutilus et [illegible] id est
lucens vel splendens et inde a rutilare
id est splendere inde rutilans id est splendens
m. s. Rutarus est baculus pastoralis

futum .a. um i. destructum .a. um. Unde ro-
delis est vulta quod non est a frigore vulta
i. destructa. Dec. ca. iii. de b

f p

Saba secundum glosam
ysaie hebraice diaglosio
nito est ...
quorum i. filius
ethiopie sita. Sz
papias est prouincia saba
est regio arabie
in qua mons sabaim sita-
tur. Alii vero di-
cunt quod est fluuius
a quo tota terra
illa nuncupata est. Et dicitur captiua vel quasi
tenens in sabaim i. captiuantes

Sabaoth est unum nomen de decem nominibus quibus
deus nominatur apud hebreos et interpretatur exercituum
deus militiarum virtutum vel exercituum dominus
dominus quod in eius exercitu vel virtute est. Et dicitur
a saba quod in lingua asiriorum vel septem. Et
celebratur sabbatum. Dicitur septem dona spiritus
sancti quae plenarie in eo continentur

Sabath est mensis februarius et non ianuarius secundum
quod in papia ... secundum aliquos scriptores est
sed ... et multi errant legentes sabath pro
sabath

Sabatum uel est dicitur ... dicitur
... in regula et sabbatum i. requies ... ar-
... non celebrabant sabbata sua quod dicitur
... in ... et sabbatum sabbata i.
sabatum et ... sabato ... ...
die septimane ... saturni. Et sabbatum secundum
... dicitur a saba lingua asiriorum quod
est ... septem ~~...~~. Et dicitur ipsa

septimana est scilicet septem dies. In luce decimo
octavo ieiunabo bis in sabbato id est in septimana. Et
ipsi dies septimane dicuntur sabbata secundum quo-
sdam secundum quod addendo nomina numeri ordinis
scilicet prima dies sabbati 2a dies sabbati 3a dies sabbati etc.
Et secundum eos sabbatum dicitur dominica dies autem
celebrior. Et hec aliqua tamen a digni-
tiori denominant dies septimane ut dictum
est et fit usque ad sabbatum hec computatio
et quare non et non variatur. Est nam dicitur
simpliciter sabbatum vel dicitur sabbatum sabbatorum
per excellenciam aliorum dierum qui sabbata ap-
pellantur in computo ubi agitur de denominacionibus.
In Mathei post viij^o. Dum tres iam mane prima
sabbati apparuit etc. Et hec ratione at sabbati
dies dicuntur septimane secundum astronomos deno-
minantur a planetis nominando dierum dominici
diem solis eo quod in prima hora eius dici regnat
sol et tunc per ordinem nominantur dies secundum pla-
netas unde dicitur dies solis dies lune dies martis
dies mercurii dies iovis dies veneris dies
saturni. Sed silvester papa nominat ipsas ferias
addendo nomen ordinale ut prima feria 2a feria 3a feria etc.
Sabbatum vero dominicam diem appellat quia dicitur hec
est dies quam fecit dominus vel quia dominus in sabbato
in dominica die surrexit. Propterea dicitur dies domi-
nicus. Alii dies ferie a feriando id est cessando quia
in omnibus diebus debemus cessare ab operibus malis
Et dies saturni simpliciter dicitur sabbatum et dicitur dies
celebris. Unde hebreos vero sabbatum Nam
sabbatum idest requies. Exodi quia deus requievit
die ab omni opere quod patrarat quievit
dixit vero ipsi quiescit a laboribus
·n·t Sabbatizare dicitur mille passus ultra quos
non licebat iudeis ire in die sabbati Deu-
·m·6 teronomii quinto / Sabaium vel sabalus est

aggregata minutissimorum lapidum

n b Sabatismus dicitur obseruacio sabati uel vel re-

f t celebracio / Sabatisacio est idem quod celebracio

n b Sabanum est faciterium uel mappa

c iii Saban venerari interpretatur

f p Sabaina uel Sabina est genus ligni et ponitur pro iun-
iperus

f p Sabataria est quedam ciuitas

f p Sabine sunt quedam matrone

m t Sabus est lapis quidam fuscus

c iii Sabin viuus interpretatur

n s Sabatum dicitur spacium mille passuum vltra quod
non licebat ire in sabato

f p Saburra est quod kapla cum crustel

f p Suburra est arena littoris

n p Sabatisare dicitur quiescere uel sabatum obseruare

Sacellus est paruus sacer scilicet sacculus

n b Sacramentum est eo quod geritur intelligitur ut
est baptismus vnctio corporis et sanguinis domini
et dicitur quasi sacre rei secretum. Et sacramentum aliquando est
sacre rei signum et sic panis et vini dicitur
sacramentum, id est est visibilis gracie inuisibilis
forma. Et sacramentum dicitur pignus sicut est ius-
iurandum. Et secundum Hugwicionem dicuntur sacramenta
quia sub tegumento rerum corporalium virtus dei secrete
et latenter coram sacramentum operatur affatum

n b Sacer -a -um i. sanctus uel sacramentalis

c t Sacerdos dicitur qui sacra dans uel docens. Inde
sacerdotissa et est uxor sacerdotis. Inde sacerdocium
et est dignitas sacerdotis

c t Sacerdotalis est quod pertinet ad sacerdotem

[illegible]

a p Saciare i. saturare inde sacietas i. saturitas

adi p Sacius est saturatus deriuatur a satis

n b Sacrarium est locus ubi reliquie sanctorum et alia
sacra ecclesie continentur

n t Sacramentale est spiritualis institutio
m b Sacrificium dicitur quasi sacre factum quia prece mistica
consecratur pro nobis in memoriam dominice passionis
et hoc precepto eius ad corpus et sanguinem Christi / Et est quod offer-
torium Inde sacrificare i. offerre vel immolare
et verbum deponens cum accusativo
ch b Sacrificus est idem quod sacerdos
ch b Sacrilegium dicitur sacrarum rerum furtum et componitur a sacer
et lego i. furor Inde sacrilegium Et dicitur quasi
sacre rei furtum aliter sacrilegium fit fu-
rando sacrum de loco sacro vel sacrum de non
sacro aut non sacrum de sacro Et in. est pollec-
tum per stolere vel tinere enorium
f p Sacristia est locus ubi servantur reliquie
et ad vocatur dicitur almarium Inde sacrista
ch b Sacrosanctus est valde sacrum et componitur a sacer et
sanctus et corripit uti de ca. Et dicitur sacrosanctus
i. in sanctitate confirmatus
ch b Sacta vel a sago quia aliquando sacci fiebat de sago
ch b Sactafer est qui portat sactas
f p Sactima dicitur sacta que equi ferunt
g m Sadan grece dicitur dicitur vel robustus
vel suffitius ad bella peruenienda
ch m Saduceus iustus interpretatur Inde saducei i. iusti quia gloriantur
quia non sunt iusti Et golos Et hii non credunt
resurrectionem futuram et negant animam vivere post
corpus quod de agnosci spiritum et etc. et alia
g m Vitellus / Sadamoth visio mentis interpretatur
c m Sade est decima sexta littera hebrea et inter-
pretatur
ch b Saphirus est lapis preciosus vel nitens
Saga grece fit est ... renovator vel pator
vestium Alio modo est incantatrix vel gemma variis coloribus
f p Sagana et sagacitas idest sagax sapiens vel
adv unde adverbium / Sagaciter est idem quod sapienter
f p Sagana que fit per veneficia vel incantationes

Sel est etc ut vestis sagaciose facta que sit ducti alijs
vestibus. Item est sella equum vel asina et tunc dicat
mea sagma que est. Item Saganna vestis saga-
na vates sagana equum
adi t Sagax sagacis adiectivum omnis generis et idem est quod velox
sapiens astutus cautus eloquens vel sapiens et quasi
sapiens est fatum et hoc dicitur a sagio
Sagena est quoddam genus retis piscatorum
et dicitur a sagino quasi propter sui valitatem
n t Sagma tis emarum sellarum et non tum
et in scripturam est status azimi Hugu-
tio dicit quod sagma e que sit ponens
vel sarcina que post fuit sellam
Item sagmanarius vel sagmarius et est equus
sagmariatus vino vel oleo vel alijs rebus
n t Sagimen .i. pinguedo inde saginatus .i. impinguatus
et sagimentum dicitur id est animal quod aliter dicitur
altilis
Sagina e media longa .i. sagimen inde sagi-
narius
n g Sagire dicitur sagaciose facere sed vir sagare
fi p Sagitta dicitur a sagio id est quasi sagaciter iacta
inde Sagittarius
a p Saginare .i. impinguare vel crassare
Sages dicitur panis
Sagillum est instrumentum ferreum fabri cum ferrum
fi p Sagia .i. alabrum
n g Sagus sacerdos est qui in malo seu venefico vel ma-
lefico sed magico Item est aliquis prudens vel
eloquens Item saga e fatum et dicitur i cantator Item sa-
gum quasi fatum est indutum militare quadrate
formae Item est etiam pannus et vestis tonsus
et abrasa a quo fit saccus Item est operimentum
de pilis caprae factum quo tabernaculum tegebatur ut
n t dicitur in exodo Item est quoddam dixit et rarum

p. u. Hinc salsus .i. sale conditus Et est neutri
generis Et hoc sal .i. sapiencia Et .i. pli[?] st' rep-
gentes per viam asperam Et est idem quod platus
m. s. Sallarium .i. pastum vel stipendium bellicorum
vel redditus et stipendium est quod ... Et sallariae
dicitur ... ...
f. p. Salamandra vel salemandra vel salemandra
est nomen animalis vel vermis in igne viventis
m. s. Salaminum dicitur anona
m. t. Salaticus pecunia vel spectaculum vel missa
a deo intr.
v. t. Salax .i. luxuriosus
n. s. Salaburra sunt .i. dampnata sartinorum et edili-
f. p. um Salebra est via aspera Hinc salebrosus
vel salebrus
m. s. Salem pax vel redditus intr.
f. p. Salina est locus ubi trahitur sal vel est vas salis
n. t. Salinum est vas ubi ponitur sal et sumitur pro
tota supellectili ex sal quia est communis omnium
ciborum et salio unde dicitur salinum
f. p. Saliunca est herba spinosa utilis odoris
et dicitur a salio quia salit ... saliunce ad cal-
cantes
f. p. Saliuncula est herba mediocris quae specialis
nimis odoris est flores sicut rose flos + dicitur
et crescit in montibus
m. n. Salio lis ... salui vel salii per sincopam et in
compositione salui pro vi dicitur ... saltu facere
et ... ... l. et est neutrum genus saltus
in supino Hinc saltus ab salio ... ... per ... l.
et ... est ... sallo vel sale condio et est
activum ... ... l. salio sum ... saltum compositum
... l. ... sallitum tunc ... dicto Sallio
sallo sale sallio ... cautitas ... sallo ~~...~~
Sallio sallium ... sallo li salio compositum salium Et

salui saly dat psallo quoque psalli
Sallio sallitum et sallo salsum tantum supino
dat saltum salio sed sumat psallo supino
Et sallo id est condio est activum quod et est sale
condire Item sallo id est mundo et est inde in ... pro
aditum in superiori et e contra ... Item psallio
... est ... quod est cum pedibus videat ...
tolli ... in ... vel ... in pro ... in supino
... psallo est cum ...
in psalmis cantare vel laudes deo reddere
et est ... que vocatur tacens supino
f p Salicta est locus ubi crescunt salices
f t Salix est arbor ... et dicitur a saliendo quia
velociter crescit in saliend et est locus ubi
crescunt salices / ... est ... in ... pro sal
f p Saliva vel ... est humor in ore ... su-
tum et dicitur a sale quia est salsa vel dicitur a sa-
lio quia salit ab ore ...
an t Salmo est piscis ...
an t Salomon fuit rex sapientissimus
f p Salpetra est quidam lapis
... Salsificat vel salsificat umbra fortunis
f p ... / Salsa ...
... Salsare i sale condire
... Salsarium est vas salis
f t Salsugo dicitur acerbitas salsa quam facit ...
... sterilem facit terram in papia salsu-
go dicitur res que salsum facit et dicitur a sale
... Salsuginosus i sterilis
... Salsamentum i ... / ... salsificare ... salsamentum
... quod ...
Saltem est ... ad ... in ...
et ... diminutionem et ... in ...
... saltem ... ad salutem et
est ... vel ... a capitulo qui ...

rapti erant oportere nam vale in tempore
loqui dicebant saltem saltem saltem
ut vitam et salutem non amitterent Item di-
minutivum est grece usum quasi psaltem dicitur
saltim quod invenitur in biblia quod sibi in longe
aut tunc saltem sufficiat Item eciam dicitur iste
vel saltim est dictum quasi iste vel saltando
sive per saltus et est adverbium Item salte est
dictio completiva
am q Saltus us ui dicitur actus vel passio saliendi
Item dicitur densitas arborum que sunt alte sic
dicte quia saliunt in altum et in sublime consurgunt
vel dicitur saltus silva vasta ubi bestie inter ar-
bores facere possunt salire et tunc garite
st Saltatrix est mulier saltans et venit a salto
cht Salvator oris et venit a verbo salvare id est salvum
fp facere Salvatella ppe
qt Saluber bris et hoc salubre id est salutare
Salve verbum defectivum quia tantum habet voces im-
perativi duas in presenti 2am personam singularem et
2am pluralem et duas in futuro scilicet 2am singularem
et pluralem ut salve salvete salveto
salvetote Unde est de ave et vale et
salve dicitur salutare advenientes et recedentes
sed scilicet optare ad venientem salutem alteri
per recedentem optare alicui salutem Et
quod tunc celestibus quam terrenis ut salve sancta
parens Item vale tamen quod terrenis Et ave
tamen celestibus proprie loquendo Item sumitur vi-
cissim Item tamen ave est salutatio sanctorum celes-
tium ad advenientem Item vale est salutatio
sanctorum terrenis a recedentibus proprie loquendo
fp Salvia media correpta est species herbe quedam

n q Saluia non lota non est a morte
remota
n p Saluificacio est saluum facere
m b Salum li .i. mare vel salsa maria et dicitur quasi sal-
sum id est amarum
f p Salubria et salq id sunt herbe genera
a p Salutare patz
o t Salutaris .i. salubris
m b Saluus est id est sanus
f p Samaria est ciuitas ac etiam regio qua ista ciuitas
est sita samaria vocatur
m n Samathareth vel samatharis est rex asiriorum
qui samariam construxit et uocauit eam samaria
.i. custodiam unde samaritanus et est adiectiuum
de ista ciuitate vel regione Et samaritani
sunt gentiles quos rex assiriorum collota-
uit in terram israel et samarie postquam filios
israel captiuos duxit in terram suam
f p Sambuca vel sambucus est quedam arbor mollis
et parua et fragilis vel est quoddam genus
citharum vel timpanorum et fit de
sambuco dicta arbore
c n Samech est quedam litera hebreorum et interpretatur
adiutorium
f p Samia est lapis acuendi [illegible]
et ipsi dicuntur vasa fictilia

Hic nichil deficit in auro

m b Samia orum dicuntur vasa fictilia a samia insula
ubi ars figulorum est primo inventa
a t Sampson fortitudo vel robustus interpretatur
a t Samuel exauditio dei vel petitio vel nomen
dei interpretatur
f p Sanctimonia .i. sanctitas sive castitas mentis
f p Sanctificatus .i. sanctus factus confirmatus consecratus
aliquo loco et uel ab eo separato sanctus et sancti-

ficacio / et sanctificacio i. sanctum facere vel dedicacio
quasi sancta et sacra consecracio
·f· t Sanctimonialis i. femina sanctitati dedicata
quasi sancta et sacra monialis Et est xa ag° gta
·f· t Sanctio i. confirmacio vel constitutio sancta sed si quis
fecerit pena sanguinis corrigetur
·a· q Sancio is xi vel iiii dicitur statuere vel confir=
mare vel sanctum facere
·m· b Sanctuarium est locus ubi sacra reponuntur
vel sancte res conduntur i. geruntur Et est locus
sacratus templi dicebatur apud modernos sancta sanctorum
ad quem nulli erat accessus nisi solis sacerdotibus
·n· b Sanctus ·ta· ·tum· dicitur mundus vel firmus vel fir=
ma et dicitur a sancior consecro vel firmum facio
et dicitur sanctus quasi sanguine tinctus quia sancti di=
cebantur sanguine tincti quia nichil sanctum
apud veteres dicebatur nisi sanguine hostie esset
consecratum vel aspersum Similiter dicitur sanctus quasi san=
citus est i. fide confirmatus
·m· b Sandalium dicitur genus panni quo consuevit nobilis sepul=
cra cooperiri Et dicitur pannus quo cooperi=
untur funera mortuorum Et sandalia dicuntur
sotulares in quibus papa vel episcopi solent
missas celebrare Jheronimus vestes beatus Bartholomeus dese=
rens sandalia portabat Sed dicit Augustinus Et super
Matheum ... Et Beda quod sunt Salce
vel dicuntur calcea quas portant barboti
Sandapila vel la dicitur feretrum pauperum quod
iste paup b quia ibi pauperes mortui deferuntur
ad sepulturam vel dicitur pannus pauperum quo ligatur
lectica vel dicitur tegumentum capitis i. sandalium
·a· b Sandicus est mensis aprilis
·f· t Sandix est herba coloratus pannus et est quasi
non est tinctura Et sandimarius vel sandiciana
·f· t xxx / Sanguis est ... quod pigracie ut est est
de sanguine meo Et est quod quasi humor ...

quod est effusus est de cruore / vnde glosa
Sanguis alit corpus color est decor suffusa
in sanguinea et colerico in complexionis etc
quod est petus vnde sanguis sanguinem tetigit
et hinc est petum homicidii vnde deus ad david
non edificabis mihi templum quia vir sanguinum es
quod est vita vnde moyses animam animalis id est sanguinem
loca id est vita quod est sacramentum vel eukaristia
vnde qui manducat meam carnem et bibit meum sangui-
nem hinc est effectus carnalis vnde filius es sy-
mon bariona quia caro et sanguis etc hinc est
corruptus appetitus vnde iohannis primo qui non
ex sanguinibus etc vnde glosa Sanguis ex escis
sanguis est de cruor
f p Sanguisuga est vermis aquaticus scilicet erugo
f p Sanguinaria est herba faciens nares cruentari
m b Sanguinarius est homicida vel est arbor
m b quedam / Sanguinolentus id est sanguine plenus
f t Sanies id est putredo vel sanguis putridus
et hinc est vermis venenosus dicta a trahens
quia sanies est fluxus in corporibus viuorum / Tabes
sed tabes fluit a corporibus mortuorum
Sania id est furia vel demencia
m t Sanier lunaticus et sunt aves nocturnales a
sole retrahentes
f p Sanna dicitur compressio nasi cum derides aliquem vn-
de hec sanna est derisio vel subsannatio vnde
subsanno et est idem quod derideo
f p Sapa est species vini vel est instrumentum planandi
m t Sapere id est gustare et quandoque sapit id est sapidus est
item in tempore mea corda sed tunc sapiui
et est sapiendo mea loca
c t Sapiens id est intelligens in sapiencia id est prudens et
vel a vo sapere id est sapientiam habere
m b Sapidus id est odoratus vel bene spirans

n.b Saphirus media producta est quidam lapis preciosus
s media correpta est vitis quaedam que est vitis sapphi-
hec saphira splendida gemma
Saphirinus a um de saphiro existens vel splen-
didus ad modum saphiri
n.b Saphiricus a um est metrum quo metro usus fuit
Sapho quedam puella
n.b Saphonices secretum vel archanum id est
n.b Sapa omnis est pinguedo que est in superficie lactis
a sapio quod habet in se saporem
f.p Sapona est glis
n.b Sapor inde hic saporosus a um plenus sapore et
vel dulcis saporatus
m.b Sapa pro est vinum mixtum cum aceto vel c
ui in dadiu
f.p Sara princeps vel clamor id est et est nomen
mulieris
m.b Sarabella et sarabella in plurali in lingua caldee
vocantur crura hominum et tibie et hec dicun-
tur bracce quibus crura teguntur
n.b Saraballus est tibia vel vestis scilicet braca
f.p Sarcina dicitur pondus vel onus et proprie pro sacco
que est ferida inde sarcinola et sarcinula
diminutivum et idem sunt
Sarcinator alguator
n.b Sarculus vel sarculum li est instrumentum proprium
vel est ferramentum cum in limbrio ad pla-
tendum vel ad purgandas segetes aptum et
dicitur a sarrio id est quod est purgare circumfodere
et herbas nocivas evellere
Sardonicus est risus a quibus fit quando hosti-
lis deridet viciose et odio utitur de eo
m.t Sardus est nomen lapidis preciosi sanguinei
coloris et dicitur quasi sanguis quia sanguinare cum
tur et lapis et ad nomen dicitur sardinus
isto vel etiam dicitur sardinus id est iste
m.t Sardonix est gemma preciosa vel cuius color
in primo nigrescit in medio candidus et in fine rubor

Et hic sardonix et e adiectiuum dictus a lapide sic
dictus scilicet lapis sive rubee scilicet unguis et sar-
do -onis vel sardonius lapis dictus quasi surdonis
f. p. Sarepta secundum ysidorum est terra et civitas media urbs
inter tirum et sydonem. Et hic sareptanus et hec
vel mulier ad sareptam pertinens. A te sepius
Sarratecta vel sarratector est tector tecti
n. q. Sarrio is iui ire dicitur purgare vel circumfodere et
herbas nociuas euellere
m. t. Saraon vel sarron puteus necessitatis
f. p. Sarpa i. sarculus et componitur sarpit i. ad sarpa
pertinens hec est
n. b. Sarmentum vel sarmenta i. perdita dicuntur ramuscula
inutiles de vitibus et aliis arboribus abscise
Sarmaticus est nomen gentile inde dicitur hec sar-
matia et hec et hec sarmatacula i. venditor
ungenti quia medicina fit ex diversis speciebus
que nomina ex diversis speciebus legimus quinque sar-
matica dicuntur
f. t. Sartago dicitur patella hec frixorium
ch. b. Sartasis dicitur turris et dicitur a sario is iui.
i. scindere vel secare quia cum suo scandit trans
vel dicitur a sarrio quia emittit furiosum sonum
nam sarrire est furiosum sonum emittere
n. b. Sartatectum dicitur reparacio tectorum vel dicitur
tributum quod colligitur ad restaurandum tecta templorum
f. p. Sarta te dicitur id est quod sartor absoluit de panno
Sartatecta dicuntur reparata vel restituta tecti et
vel a sarta tecta vel sartatector i. tectorum
a. q. reparator | Sartire i. reparare vel suere hic sartor
est sutor vel vestium reparator a quo vel sartor
et sartus composito a ve et dicitur resarcio i. consuere
restaurare sive restituere et inde sartire vel resarcire
et sarcio est actiuum cum quaslibet aliis
n. b. Sartorium est locus sartorum
Sartimen est id est resuta cum lacis
Sartonaticus dicitur lapis in quo continentur mortuorum

absconditur vel conditur et dicitur a sarcos i. caro et vora-
gin comedere quia corpora ibi condita comedat et
de sepultura in quo ponitur mortuus dicitur sarcofagus
f. p. Sarcina quod in quod sarcinis (?) est [illegible] / deo
.m.f. Satagel idest diligens quia a satago et deo qui adversari-
.m.t. Satagere i. satis agere vel festinare et componitur a satis
et ago et variatur per omnia quia ab ago fit actum preterea adigo dego
.a.p.t. et satago quod fit neutrum / Sathan vel sathanas est adversarius
.m.s. dicitur sic quia transgressor est de diabolus / Sathanicus i. diabolicus
.f.p.t. Satellas dicitur minister facilis et sceleratus vel dicitur minores
tirannitatis malefactore socii et satum et larga est
huius vel dici satellas a satis et luces i. pugnus (?) servicium
Satellicium est locus in socius / ?? sui
.f. Satira dicitur carmen reprehensorium et dicitur a satiro
quia saciat hominem audientem in vitiis et est confirma-
vit vicia atque in satiricus i. reprehensor aut est
comedia et tragedia et elegia que singula vide
locis suis / Satirus est deus silvarum et dicitur a satio
quia saciat nos fructibus arborum
.adv. Satis i. sufficienter inde satisdatio i. sufficientia
.a.p.t. Sator sis quia est auctor et qui labor pro peccatore olim
hie est qui seges seminat in agro vel plantat arbores
et dicitur a sero
.ch. p Satrapa media correpta dicitur sapiens inde vox duos (?)
prefecti principe et est in greco p. dicitur et similiter pro ??
familia principali unde ei dederunt martas et reges
et patriarchas et inde satrapas potius quam rici-
papas et dicitur ab ad hoc sato et alba per quasi
pressius pater vel princeps
.n.s. Satum est genus mensure in modum continet palestine
unum et dimidium in modium tamen et non tractio
est de hebreo sermone
.f.t. Satio dicitur sementis actio
.ch. Satur i. saturatus vel repletus inde saturitas et
vel a verbo saturo as ad i. reple
.f.t. Satisfactio i. contritio
.f.p. Saturegia est herba
.ch. Saturnus est unus planetarum remotissimus et notiores

Saucius .i. afflictus inde sauciatus et dicitur vulneratus vel morbidus
a.p Sauciare .i. percutere vel vulnerare
ch.b Saulus temptatio vel petitio interpretatur
ch.m Saul electus vel petitio vel abutens interpretatur
n.t Sarma(?) est ovis vel pecus vel est herba quedam
f.t Sapatillus vel sapitillus est nomen piscis
f.p Sapa dicitur mustum a sapio .i. fumo inde sapidus et similiter
ch.b insipidus || Saparus(?) est piscis quidam
a.p Sapifraga est idem quod lapicida
q.t Sapo est nomen gentile
f.p Saponia est regio quedam
m.b Sapis(?) .i. petra inde saposus .i. plenus sapis et hinc et sa-
xigenus(?) .i. lapidibus vel est gens de sapis
m.b Scabra est instrumentum planandi
Scabellum est parvum scamnum
Scaber est idem instrumentum quo
purgantur pectes(?) cum vel ferrum cum
quo perfodiuntur ungule equorum a
scabo .is. inde scaber .a. um .i.
scabiosus || Scabere est sepe
a.t scalpendo cutem removere vel fricare
ch.b Scabies et scabiositas idem sunt secundum antiquum(?) dictum(?)
fetidum cutis
f.q Scabies dicitur ab asperitate cutis
et dicitur quasi scavamen(?) vel dicitur a scabo .i. scalpere
quia scabiosi multum se scalpunt
ch.t Scabro omnis(?) est vinum quasi decrevimus(?) pu-
tridum amore(?) [illegible] locum(?) gravia(?)
th.t Scabo est dolus(?) vestis(?) in(?) vinis(?)
ch.b Scabinus pretor(?)
f.p Scata cum scalige(?)
ch.b Scalus et scalabellum est locus resaratore(?)
f.p Scapha dicitur navis piscatorum et fit concava arbore

f. p(er)scrava / Scala est instrumentum cum gradibus aptum ad ascen-
dendum dicitur a scando quasi per eam scanditur
q. t. Scalaris et hec re id est ad scalam pertinens
n. b. Scalus est sporta in qua casei ponuntur
n. b. Scalum est vas per quod calatur vinum
Scabellum vel scalpellum vel scalellus diminutivum
a scalpo et est parvus cultellus scriptoris et scalprum
vel scalprum est ferrum cum quo pergamenum raditur
vel purgatur et dicitur a scalpo id est purgo vel frico
Celtis est ferrum quod ab aliis dicitur celte vel celtes
n. b. Scalpinus dicitur instrumentum lignarii
n. t. Scapulare id est pulvinar scapule a nomine scapula
n. b. Scandalum dicitur dictum vel factum minus rectum aliis prebens
occasionem ruine vel est dictum vel factum vel signum
cum occasione quibus in consensum peccati mortalis trahitur
et dicitur a scandalon grece quod est offendiculum vel
offensio vel ruina latine et est malum genus Scandalizo
vel scandalizo id est offendere ledere vel occasionem
ruine sive vicium dare in consensum peccati mortalis vel
dicitur decipere
f. p. Scandula media brevis est navis scala in anteriori
parte et apta in [illegible] et dicitur a scando quasi scanditur
navis in ascendendo et descendendo [illegible]
et est nomen per scando [illegible] et stadio [illegible]
[illegible] quasi scandile est [illegible] per [illegible] metrice vel
[illegible] Scandere est in altum ire
n. b. Scandalum est tectum templi vel pannus quo tegitur [illegible]
n. b. Scandapulum et [illegible] scandapulum est [illegible]
[illegible] et sunt [illegible] pro mortuo quasi [illegible]
[illegible] et [illegible]
f. p. Scapula est [illegible] vel spatula [illegible] scablarium
et est ob scapule Scapularis scapularie et est vestis
[illegible]
n. b. Scapulum est stropa [illegible] [illegible]
n. b. Scarletum est genus panni [illegible] scharlath

fi p Scarpa est idem quod sotular
m.nj Scarioth est quidam vicus inde hic et hec scariothes
et hec ariotis et est a dicto vico inde scarioth dicitur
a vico a quo natus vel a mercede quia pro vi-
ginti scarioth id est Judas mercedes vel in mercede acci(pien)s
m.b Scarrabeus est vermis qui alio nomine dicitur scabro
quia nascitur de carnibus equorum
m.b Scarrosus est idem quod spinosus
fi p Scatebra est locus plenus ebulicionis aque et
est idem quod scaturigo vel scaturo. vnde scaturita
et scaturum
nt Scatere dicitur ebullire fervere emanare cum proprie di-
citur aqua de flumine per angustias rimas vnde Saturi-
tas saturire et saturitas idem sunt pro qualitate
fi p Sceda est quedam carta dilaceratur ut dividi libris est
redacta inde scedula diminutivum // Scelaratus sce-
lestus idem sunt scilicet viciosus et scelere depullutus
vel flagiciosus
nt Scelus eris id est transgressio quam committitur humana vel
nt idem est quod facinus vel flagicium // Scema atis est
ornatus vocis vel alicuius rei / vnde dicitur ymago seu
figura vel quodam loquendi / vnde dicitur dictus honor
ornatus regalis corona generositas
nt Scenofiter est locus vel artifex faciens taberna-
cula vel umbracula vel fumos
m.b Scematismomus est defectus loquendi a scema
figura et monos defectus quasi simo defectus figure et
et modus loquendi
fi p Scenofactoria dicitur ars faciendi tabulacula vel
umbracula vel fumos a scena dicitur umbra
vel fumus et componitur cum facio ut sceno-
facio id est umbracula vel tabulacula vel fumos facio
m.b Scenofactorius id est ad scenofactoriam pertinens

m b Scenofactorius e qui facit istum i domos et scenam
m t Scenobates dicitur funambulus qui graditur super funem
f p Scena e dicitur umbra vel umbraculum vel um-
bratus locus cortinis coopertus similis tabulis mer-
cenariorum qui sunt a sedibus et cortinis cooperte et
cum hoc dicitur totum theatrum / Scenicus dicitur vitiato scripture
vel apta scripture vel dedito scripture vel alloquio
c y b Dimitare scenarium / Scenolectus i tumulus vel
scena lecti
m b Scenodochium et locus ubi aquas ... ... sc
m b que ... de ... i immediate
f p Scenopegia dicebatur apud iudeos festum tabena-
culorum quod celebrabant iudei in memoria eductionis
eorum de egipto per mare in tabernaculis ... autem
et a scenos et pegim componitur ... solet
m t Simbris ... / Sceptrum dicitur regimen vel
a n Virga regalis / Sciatica vel sistar ebrietas
f ... / Sicera vel satera ... labor vel
... / Scitatus est ... et ... scribis
f p Scena est ... ... / ...
sabilis et intelligibilis
m t Sabinus est unguentum vel color quo alio dicitur corrupta
quo metros solet uti / ... sabinus i ad sabinum pertinens
vel sabini coloris ...
f p Scilla est monstrum marinum vel inundacio maris
a t Scindo dicitur scisso dicitur separare dividere / ... scissura
m t a Scisio / Scissor ... i scissor panis
f p Scintilla est parva particula que resilit ab igne et dicitur
scintilla dum ardet sed pambula dum est extincta
m p Scintillare i ad modum scintille splendere
c y b Scitalus i parva ... vel ...
f p Scirpa est fistula i iunci ... i ...
m b Scirpus vel scirpeus est species iunci
f t Sciron est gutta arboris

qnt Scalenti i. ita et est vanalis ptate
mt Scisma atis dicitur discordia vel diuisio quia fit dicitur
a scissura animorum inde scismaticus et scismatica qui
ab aliis diuisi sunt ecclesie romane non obediunt
et pape / Scrutari dicitur perscrutari i. inuestigare interrogare
vel perscrutare et est scrutinium inquirere et
2m faicy et sic scribitur a scisco dicta s et
addita vel scito est inquirere ut scio unum-
tatarum et addita r scribitur hic scrutinium dicitur
ms inuestigare / Scitum dicitur decretum iudicium vel statutum
ams Scitus i. valde doctus et prudens vel est participium
fp tris / Scissura est idem quod ruina
ams Scius i. sciens vel sapiens
fp Scitolabia est locus qui est circa ...
fp Scoba vel scopa instrumentum purgandi domum / inde scobac
et est idem scoba vel scopa ... ad
gin Scobal vana vetustas interpretatur
ft Scopes dicuntur immundicies proiecta de domo
fp Scotia est nomen regionis
fp Scola i. locus vacatio vel vagatio quia in studio vagamus
et in scola est locus in quo studemus ... et sic scola-
res / alii dicunt quod scola i. ... est locus laicarum
" vocabulorum ubi ... sic ... in scolare / ...
scole i. ... locus lectionum
ms Scolaris est idem quod scolaris
ms Scolasticus est magister scole
ms Scoria dicitur circulus ... rubeus
vel dicitur purgamentum auri vel alterius metalli
mt Scorpio dicitur purgare a scobe ... scobs ... scobis
est ferrum quo ligna planantur ... mutata i. p fit
fp scops / Scoria pectoralia dicitur spuma vel purgamentum
auri et dicitur a scoriis ... quod ... est
separatum ab auro ... sicut spuma ... metalli
... gallicum / Scoria est suffocato ...
... et ... et ...
am tportac ... / Scorio ... stultus vel fatuus

Scorpio onis id est scorpius idem sunt 2 pla sunt In scor-
pio dicitur tormentum uel dorso uel flagellum quod tenuit te
glandes l plumbeas ac de ... uiteolo de ... scriuis
ac de ... dicitur sagitta uenenata ...
Scorpio est signum sagitta et flagellum ...
non lon Sarcio ci metp uel marcos metrici a
a sarcio quod est dulce que sartatur ... dulce uel
dicitur ab consarcio ... scariac ... sunt
Sartor ... i mercatrix In sarta i meltato
et sartarium i lupanar Sartatar i mercatator
Sartago i lupinago uel ...
Sartes ... pellis ... de porta a carnibus
Sarulus ... puwisch
Sarcy est ... de sarma regio
Sclauus est nomen gentile In sclauonia regio
Scraba onis uel scrabinus ... dicitur ... quod ...
... malia que de putride ... animam nascitur
Scrubeos uel scrubetum dicitur asperitas ...
... et rubosa efficiat Scrue dicitur ... de-
mitte In scruatus et est de ... In Scruaine
Scruacio ... Scriba est nomen dignitatis In
scribatus ... est ... uel officium ... de ...
... et tumulabat ... legis
Scriba pla sit ... dispat monuit ... reputat Scribo
tat ... significare In ... de dispono In ...
... est ... quemadmodum In ... scribi
martin ... est ... In ... scribit ... est
... In ... scribe ... est ... In allop
scribe ... et Scripta ... predictas ... Scribit ... minus
scriptor scribit ... poeta ... scribo pla sonat de se
... In ... a scribit ... scribit ...
... scribit ... describit ... manifestans
Scrinium est nomen fictum ... In quo ... sunt
Scriptor est qui scribit ... scribendi
et septimale ... septimale
Serapha ... nomen fictum ... i sunt
Seraphin ... est ... In ... dicitur seraphin l serapha
Serapis est ... uel est ... ubi ... uel est ... scripta ... terram

Scrupulus dicitur animi molestia sollicitudo angustia
anxietas dubietas animi difficultas secundum vulgare questio
et dicitur lapillus parvus qui si incidat in calciamentum vexat
et molestia(m) infert iam(?) ... et ... ponderis ... vel est genus
ponderis in apotheca unde scrupulosus i. dubiosus vel nescru-
pulosus plenus scrupulis ... quibus ... fovente ...
scrupulus est ... a scrupo ... est genus lapidis
d. p. scrupus asperus vel salebrosus. Scrutari dicitur inquirere
investigare et subtiliter ... vel apperire
m. s. Scrutinium vel scrutacinium dicitur inquisitio vel examinatio
f. p. ... Scrutina est lignum in libra
m. s. Scrutinium i. omasum
m. s. Scrutum est vestis pauperis
Sculptor i. lapicida
a. t. Sculptile dicitur id quod sculptitur et dicitur a sculpo quod est
perforare vel alte secare vel dicitur ymago in lapide sculpta
et sculpta unde sculptura et est ...
a. s. Scultatus est ... judex
f. p. Scurra dicitur ... vel comes qui ... et dicitur a sequor
et ... est ... curiam
a. s. Scurro dicitur irrisor ... qui ... ibi
... et ... scurrilis ... et ... scurrilis
Scutarius vel scutanus dicitur ... qui fert scutum ad ...
Scuta est forma rotunda vel vas
f. p. Scutella diminutivum et dicitur a scuto i. rotundo vel a scuta que
f. p. forma rotunda vel ~~...~~ ab ... a se ictus
ictum unde scutarius et scutatus a um ... et ...
scutella ... passio cutis ... prurigo
m. s. Scutum est idem quod clipeus et est defendiculum rotundum
et dicitur a scuto i. rotundo vel a scuta que est forma rotunda vel dicitur ab
excutiendo eo quod a se ictus excutiat unde scutifer
et scutarius et scutatus a um ... a scuto ornatus
f. p. Scutula diminutivum ... de auro vel de argento
m. s. Scutulatus vel scutulata ... vestis ...
f. p. ... Scutra est ...
vas equalis amplitudinis ... ad calefaciendum
... vel aptum ... in historia ...
a. i. ... i. rotundus ... unde scutella
scutra et scutula ... patuerunt

g i S E vz i sy sed sy
f t Ebastus c ciuitas samario
m b Ebastianus c ... non viri
f m Sebasteny ... dr a ...
d p Secare p3 ... secator et ... seca=
mina et secalucy i ... vi
m f Secana est fluuius in francia
n t Seccedere i recedere ... seccessus i recessa
q t Secors i timidus vel muliebris ... stultus igna=
rus qui fugit non fugienda ... secordia i stulticia
m b Secretum est secretum ... et vel a ... secretus
a um i occultus ... secretum sigillum est ... sigillum
f p Secta ... est ... et ... dr a secto as i
... et secta ... est a ... ia=
mo ... est ... vel ... boni ... opi-
nio secta dr i ... vel ... opinionem ... dr
a sector i imitator vel imitator ... imitantur
... secta ... opinio vel secta ... abajis
... quemadmodum ... de secta ...
... de secta ... et ... dr a sector ...
... sectas ... ... secta ... vel opinio
... sectarius et est discordia in fide
d p Sectalis i sequi et ... a sequor
m b Sectarius i male credens
n b Seculum ... dr spacium centum annorum ... ...
et dr a sequor ... seculum ... dies ...
... seculum ... seculare ... a ... et ...
... a religione ... dr ... mundana
gloria ... dr a ... i gloria ...
a gla ... ca ... mundo ut dr viuit in seculo ...
seculum ... ... dr seculum
... seculum dr ... duraue ... humana
... centum ... seculum aut dr spatium ... durare
... familia ... seculum dr a sequor vel a seculus
vel ... seculo ... dr seculo ...
f p Secta dr fortuna vel amicitia et est ...

f p Secundina dicitur pellicula in qua involvitur puer in
utero matris Et dicitur a sequor quia sequitur puerum
cum nascitur Inde ergo quidam vocant eam secundam et non
secundinam
Secundus a um est nomen ordinale et dicitur a sequor
Et dicitur fortunatus vel prosperus Inde secundarius i. alter
f t Securis est instrumentum ferreum aptum ad secandum
ch s Securus i. tutus quasi seorsum a cura Inde securare et
securitas et securitas Et est securare i. se-
curum facere
a p Sedare i. pacificare vel adquietare
ch s Sedarius vel sedatarius
o in Sedecim est nomen numerale Inde sedecimus
ad v Sedecies i. sedecim vicibus
a p Sedecassias [illegible]
f m Sedes proprium Inde sedifer et est a sedes sedis
f t Seditio dicitur discensio civium vel dicitur quasi seorsum
citio Alii vero dicunt quod sit discordia civium
Inde seditiosus a um i. qui facit seditionem et discor-
diam concitat
in t Sedile proprium
in t Sedimen dicitur feces cuiuslibet rei et proprie olei et dicitur
a sedeo es quia sedet in fundo Et nota sedeo es componitur cum
de sessum et obsessum [illegible] mutat e in i et componitur
cum [illegible] [illegible] [illegible] ab re ad sub [illegible]
deo [illegible] [illegible] passedeo et possideo quod
sit activa servat [illegible] passiva
ch s Sedulus dicitur assiduus frequens bonum [illegible] et dicitur
quasi sine dolo Inde sedulitas i. bonitas sollicitudo et
[illegible] officiositas
a t Seducere i. decipere quasi seorsum a bono ducere
Et dicitur seorsum ducere vel separare Et est tripliciter
a bono ducere et est a malo in bonum ducere et acci-
pitur pro seducere [illegible] ubi dicitur seduxisti me domine
ch t Seductor i. deceptor Inde seductus i. deceptus
ch s Segnis est nomen accenti
f t Segetes tis et segetes i. spici durante in [illegible]

sed sepe i agro a serendo dicte
n. pt Segestes est nomen apls
mas Segmenta sunt vasa mulierum
cpt Segnis et gre. ne. dicitur piger frigidus quasi sine igne
vel sequens unde segnicies ei et segnicia .i. pigricia
ant Segor est mons prius quod et Balam dictus est
unde sodomitarum et interpretatur parva vel subiecta
a p Segregare dicitur separare dicitur quasi seorsum agere
dicitur a se et grego as .i. unitare unde hic et hec segrex
unde grege
mas Segmentum .i. monile vel vestis mulierum nobilium
unde segmentatus et a tum veste ornatus
ant Seir .i. pilosus vel hirsutus interpretatur et ita dictus fuit
esau vel seir. Et mons quod de quo scriptum est
i sancta scriptura et idem mons abdon dictus est
f p Sella dicitur id quod ponitur super equum vel est sedes equitis
i quo quod sedetur unde hic sellarius et sellator
et hec a facit sellas
ant Sel vel sela petra excelsa vel petitio interpretatur
ant Seleucus dicitur quidam fuit rex et alii aliqui electi
Sellipedium vel sella pedum et dicitur pedes i sella
ut saggina et aliqui
mas Selosus .i. peccaminosus
n b Sellum dispositio interpretatur
ant Sem nomen vel nominatus interpretatur
adv Semel .i. uno tempore
f p Semella proprium
f cl Semiar est locus i babilonia
n t Semen quod iactatur terre ad gignendum fructum
et semen quod hominis quod i coitu effunditur ad gig-
nandum fetum et ponitur pro semento unde semen
semensque et seminium est aliud quod semente et
sementinum sunt fruges et arbores
f st Sementis dicitur tempus vel actus seminandi unde hec se-
mentis vel seminium et dicitur de semen quod ponitur
i terra quocumque tempus seminandi vicietur plenus

Ite semictinus dr̃ ꝗ̃ semis uel tꝗꝫ rci
ꝗ̃cinctus
ch B Semcarꝗ a vm· i· ad semen ꝑtinens sic vas
uel alius [illegible] tꝰ ponꝰ semen uel locꝰ qd
seminarium uel imaret
m· p Seminare est semen iactare spergere uel mitte
Jn seminarius et seminiū et est semen ꝑgetratiō est
seminatio / Semicintiū uel semicinctiū est zona ma
lata et cpo a semis i· dimidius et cingo· ti·
Jn semicinctium ē esse vestes quo rō late depē
dentes uel vestes nocturne uel sudariȝ Ꝫ
papias et ꝙ semicinctiū dr̃ ꝗ̃ dimidius
v· t· cingit / Semis i· dimidius uel podis sep vuiaꝫ
Et non ꝙ ita dr̃ ꝗ̃ nois semis dicitur
dimidie opio qz cū dicit ꝙ sex ꝗ̃ po
dimidio sit dca̅ Semis· ipsa est· ꝑ podere
vo sit i· decē / cū otō ꝗ̃ oito tenet duo
ꝑ sex ꝑ dimidio sit i· decē et ꝙ ꝗ̃ Ꝫ ꝑ
pondo dca̅ semis / semissis / et ꝗ̃ opio
ꝗ̃ maior et melior
ch B Semideus et i· ꝗ̃ ꝗ̃ e deꝰ et ꝑ ti ꝗ̃
semivir dr̃ ꝗ̃ ꝗ̃ impfectus vir
ch B Semiverbiū est ꝗ̃ ꝗ̃ facit ut pdicator
q· t· Semimestris dr̃ luna cū est in medio mense
a seis i· dimiū et mestris menstis ꝗ̃ ꝗ̃
i· medio mense et sunt ꝗ̃ ꝗ̃ rotunde ꝙ luna
i· medio mense est plena et rotunda
f· p Semita grō a semis et iter ꝗ̃ ꝗ̃ Ꝫ
ꝗ̃ hos dr̃ a semis a vm i ꝗ̃ a vm et
iter i· via Et semita est ꝗ̃ callis semi
et ꝑ ꝗ̃ Ꝫ strames est via ꝗ̃ ꝗ̃ ꝙ ꝗ̃
mittit diffortia viaꝫ
q· t· Semianimus et hic ne et semianimis a vm
dr̃ ꝗ̃ mortuus
v· t· Semivivus uel semivivus dr̃ semi mortuus
Seminecē et hic ~~nex~~ seminex ꝑ ꝑ ꝑ ꝗ̃

semunces vel i. uncia parte notatus

f. p. Semiuncia i. dimidia uncia

f. p. Semivocalis est nomen littere quarum in se nec sonus et
aliquid est additum et littera est vel .i. que est quasi dimidia

f. p. sonum. Semistadia est dimidium stadium

c. n. b. Sempiternus i. perpetuus vel eternus unde sempiternitas et
est quod est sine initio et sine fine

f. p. Semperviva est herba quedam

f. p. Semper est adverbium temporis

Semus -a -um vel seminus est idem quod imperfectus

g. f. in. Sen est vicesima pars libre ponderatorum et dicitur sen

m. b. Senaculum. Domus ubi senatus consistatur

Senarius est nomen numeri a sex et sub numero et duo
res unitates et consistit ex sex unitates

Senescalcus vel seneschallus est nomen officii scilicet ille
qui mittit preparare fercula et ad mensam portare et dicitur
senescalcus quasi callidus et astutus vel quia precedat da-
pifer epulas quas expectant mittit vel est quasi senes-
calcus et fit secundum dominum unusquisque

c. m. q. Senatus dicitur congregatio senum et dicitur quasi senatus
quia dicunt quare multos sequi et tunc dicitur congregatio et
multitudo sapientum et dicitur a senectute vel quasi se-
nes natu quia i. a dignitate eligebant sapientes se-
nes precedentes et dicitur similiter quo quilibet sena-
tores et senator dicitur qui est tenens dignitatem et
est superior consul romae

Senectus dicitur congregatio seniorum vel antiquitas

f. p. Senecta est ipsa senectus vel quedam pars et vel senec-
tus aliter senectus est sexta etas de septem etatibus
que incipit a quinquagesimo anno et durat usque
ad septuagesimum vel octuagesimum

m. b. Senesco dicitur et vel fieri senex unde senesco i. inchoatum

c. l. Senex i. antiquus vel annosus unde senior comparativus
et aliquando est nomen sancti officii scilicet consulendi vel
expediendi negotia in aliqua civitate

m t Senio onis i senex vel duo puncta i tessere
n b Senium i antiquitas
Senoquium i maledicto vel detractio senium
et co(m)p(osi)t(u)m dici senucia vnde senecosi i plorans
detractoribus
f p Sensia est virgo pudica
f p Senopecta est id est sapiens qui senex i perfectus
m ij Senex/ corrupto vel fetor dicitur it
c t Senilis et hoc le
m q Sensus est actus sentiendi ut audire videre et
id est potestas sentiendi sed animam sensibilitatem ...
... pluribus ... respectum
n b Sensum est ratio vel sententia vocis et inde dicitur
sensum esse ... quod sensum ...
n t Sensibile est id quod potest sentire et hoc se ad ac-
tiones et ad passiones ... ut ... sensibile
... ad passiones ... sed res ... quod potest sen-
tire ut lapis
ad u Sensim i paulatim et in sensu
m b Sentus ta tum i sordidus a ... m
f t Sentes i spina vel arbor spinosa vnde sentico-
sus i spinosus
f p Sentina est aqua navis putrefacta vel fovea putida
f p Senta ... est ...
m ij Seor gariney i utile ...
m ij Seor pius ...
ad u Seorsum i utrorsum
n t Septolus i septima pars vnae
a q Sepelire est idem quod tumulare
f p Sepia est ... et quod ... pt
ad u Sepies i septem vicibus
f t Sepis sepis est munimen ... alienatus et ... sepes
m q Sepire est sepes facere et ... septimum i
... et ... sepium et septum i ...

adv. Sepe i. multotiens unde supplatiues sepissime
a. t. Sepenere dicitur qui seorsum ponere
n. t. Seps est serpens qui uno suo morsu corpus hominis et ossa ve-
nenis consumit vel est diminutivum de sepes secundum Hugonem sit
etiam serpens ad aratrum pertinens
n. b. Sepulcrum i. sepelit
n. t. September est septimus mensis a martio
n. b. Septenarius et septenus secundum septem a more
Septena sunt septem psalmi
n. t. Septentrio dicitur quoddam signum a vii stellis in celi circulo
est depictum et dicitur a septem et trio i. boves quasi
septem triones i. boves laboratores i. aratro quia
ideo hoc sicut ut rote et tres ut temo unde hic et
hec septentrionalis et hoc le.
Septimana est spacium temporis continens septem dies et
dicitur ebdomada unde septimanarius i. ebdomadarius
o. in. Septigenta est nomen numerale
n. b. Septisellum est signum celeste septem stellis si-
o. in. gnatum Septuaginta est nomen numerale unde sep-
tuagesies i. septuaginta vicibus unde septuagesimus
et septuagenus
o. t. Septuplex
n. b. Septum iudicio vel fallacia dicitur nunc septem et
dicitur aliquis locus circundatus vel conclusus et munitus
unde et septum a nunc et dicitur sepe circundatus vel mu-
n. b. nitus Sequendo. dicitur est id quod i. refugium et fit
sit aptum separ seorsum quasi seorsum pedes dirigens
quia pedes i. fugiens post pedes seorsum credo
v. t. Sequax dicitur qui sequens aliquem
n. b. Sequester dicitur qui sequens est i. letum et medi-
ator qui dicit litigantes vel quia medius litigantibus
ipse est unde sequestra i. separatus vel reconciliatus
unde sequestro as ac i. separare et quia reconciliare
vel id est quod patiatur et dicitur activum et sequestre

vt + 2 e vel 3 e dr

f p Sequela i sermo

f p Sequencia i fallum est cauda vel q̄ canta post alla ado secundum le est prosa que in sequentur sequentis

Sequi i imitari et ponitur ab sub p x in ss sapientes et est sensus qui sequitur dominum

f p Sera dr firmatura ostij menteur q̄ regulat interius eorum in serat et est aquus serus

m p serus | Serare est seram hostio apponere vel ostium claudere cum vsco et pst vt apparere

ch t Seraph est no i n decl

Seraphim et cherubim p m scripta sunt

nomina angelorum decimo choro et sunt ab esse nc

tm Seraphim et cherubim p u scripta sunt

et u plus u tm et sunt quorum ordines angelorum

et porta duo nocia p n scripta st dicit vnde

q̄ sera ps seraphicus quia seraphi ignem

vel pennis o seraphi ab sc seraph est

per cherub et alia cariet p u ista duo scripta p u sunt nomina et i decl

m p Serenare i clarum facere n serenus i clarus a quo serenitas i quietas

a t Serere seui satum i seiare vel serero seru sericus sunt arbores plantare vnde arbore est seruimus replicat ad sata semi

f p Seria est vas que vel est olla fictilis qua tenet serum

f p Series i ordo in serio i ordinare coniungere vel disponere n seriatim i ordinatim

n s Sericum est genus pannum in serica et dicitur

n s sericum de serico | Serium est opus sapientie n seriosum i plenum serio

ajs Serius a um est id quod pertinet ad serium vel est sapiens et firmus

Sermo i. loquela inde sermonisare et sermocinare

adu Serotinus i. tardus vel vespertinus inde serotine i. tarde et venit ab adverbio sero

f.p. Serophagia i. sera comestio

a.p Serotinare i. tardare vel serotinum facere

Sero i. tarde et ponitur pro hora que est in occasu diei et ideo quod sero est non in die vel potius ad vesperum tempus quando post veniat sic et mane ad dicendum observandum sero et pulcre mane ubi ponuntur notandum

f.t. Serpedo dicitur cutis rugosa et pruriginosa cum pediculis tamen vel idem est quod scabies

a.t. Serpens est aspis vel anguis et dicitur a serpendo quia serpit occultis gressibus et accessibus

f.p. Serpentina est herba quedam

ajs Serpeginus a um est ... sprote

n.t. Serpere repsi reptum i. reptare vel carpere et venire repere

Serra dicitur tenuis lamina ferri dentata mordacitate resecans arbores seu ramos et est nomen fictum a sono stridentis serre inde serro as i. ad serra secare inde serrans tis

a.t. Serrator dicitur laborans cum serra

n.s. Sertum ti dicitur pilliolus sertis compositus floribus et proprie dicitur crinale sertum de floribus pretiosis ad vertices quoniam flores conseruntur alii et ideo dicitur a sero ris vel est textura de serico

a.p Servare i. retinere vel custodire

n.q Servire i. famulari inde servitus et servitium et servimen quod omnia idem sunt inde servulus i. famulus inde servitiosus i. plenus servitiis

ajs Servus a servando dicitur vel a serviendo i. famulus vel minister et mo... quod servus est et ancilla et cetera

cum usu Unde cum arte ordines qui sunt quasi serua
fe p Serula est diminutiuum a sera
adi s Serus a um i tardus et dicitur a sero is pro serio
quia serabiles tardi grossis decoquuntur In
serum i sapiens Et serum est sapientie et tardum
et morosum i loquendo Unde Serus et Sera senex
proximam senectute non pro officii sui tempore
et pro sunt pro maturo
n s Serum est illud quod exit a recenti caseo
in seria et est olla fictilis quicumque seruum
Sese est pronomen et est reciprocum et vide in tu
fe t Sessio Sesso est actio sedendi
adi m Sesilis uel sessilis bisilla id est
adi m Sesquipes est unus et dimidius pes
n s Sestertio est bursa quam cum tritici farina
adi m Setig vel subrectus uel erecta id est
fe p Seta est coma uel capillus uel spina dorsi
porci uel est genus arboris uel est instrumentum
secandi Unde setisex et est instrumentum valens ad
ornandum cutes Unde setare et est cutes cum setistro
ornare
adi m Setinum est nomen montis et regionis et arboris
quarum arbor est felis forme albe i folijs et lignum
est imputrefactibile et quasi incremabile quam
cum homines urit eo tardius inuenit
adi s Seuus dicitur crudelis seuerus uel seuius
Seuerus dicitur rigidus et austerus et dicitur quasi satis
uerus uel sapiens uerum tenet cum sua pietate
iusticiam Unde seueritas i austeritas rigor uel
uehementia ulcionis Unde seueriter et seuere
adi p i austere Unde seuerare i perseuerare uel serio
m n q manere Seuire i insanire Unde seuicies et et
seuicia i nequicia
adu Seu est idem quod sive et ui i uel ut quando
aliquis dicit seu iste et seu ille et hoc est melius

Sexagesima est nomen numerale absolute sumptum hinc sexa-
gesima. Item sexagenus et sexagenarius et sexa-
gesimus nomina ordinalia
a m Sexagesies est nomen numerale
adv Sexies i sexciens
Sexcenteni est nomen numerale a sex et centum
a m b ceterum Sextarius vel sextarium est duarum librarum
mensura que bis sumpta bilibris dicitur et est mensura
liquidorum
a m b Sextilius est metrum sex foliorum
a m b Sextus nomen ordinale
a t Sextuplex
a m Sextus ut in decretis dicitur quando virgo
in sua etate mulierum et dicitur a sexto metro
quod secundum sextum metrum ... dicitur quia secundo prius
vel est ita dictus quod vero sit maior vel secunda
o m Sex est nomen numerale et ... sex summarium
hinc sexagenarius etc.

Si est coniunctio causalis et sunt multe
modi scilicet approbativa sicut affirmative
Alio modo sunt adiunctive determinative
ut si veniam facio i. cum veniam
Quando sunt ablative ut si fecisti
scilicet potuisse etc. Dubitative ut nescio
si moriar. Tertio minative vel imperative ut fa-
cies hoc si fueris quia etc. vocative per compositum vel
quare ut in lectione si deus quia ... Sexto vel
ut si introierit in ... mea. Quando sunt opta-
tive ut si cum bonum ... Unde affirmat dubitat
... si negat optat
f p Sibba est nomen medicum
... Sibilus i. ... minus
n p Sibilare est ... sonus ... nomen ...
... sonum ... secundum ... per se ...
f p Sibilla est nomen mulieris que fuit prophetissa

Et nomine sibille olim nominabantur omnes femine
que diuinam voluntatem interpretari solebant siquidem
de sibillis grece theos dicebatur quia mentem dei loquebat
vel officium. Et dicuntur solo sibille fuisse

n B Siblum est instrumentum prolongum latum et tenue et
artificialiter perforatum et ad modum sibili
sonum facit

Sicania vel sicamia est regio que quondam sub alpibus
et postea paulo post dicta est

f p Sica est gladius ab secando sub vocabulo quo maxime
utuntur in latrocinia committent. Et dicitur a secando
quia vires hominis consecat usque ad mortem vel
dicitur a siccando quia cruorem hominis facit emit-
tendo sanguinem in siccarium et inde sicarius qui defert
secum sicam scilicet gladium tectum vel dicitur raptor

a p Sicarius vispilio / Siccatus est aridus factus

m B Siccinum ... sicut ... id est ... sicut-
adv Siccine ad verbum idem quod sicne et componitur
a sic et ne vel sicine dicitur ab sic et ne ... et ue
tule est syllaba addita addita ad sic et ce
est adverbium similitudinis

Sicilia est regio quedam

Sichem humerus vel consummata vel labor interpretatur
et est pars ... sed ...
nomen ... in ...

Sicilicus ... vox interpretatur

f p Sicima ... dicitur res animata ...

f p Sicera lingua barbara dicitur omnis potus qui inebriat
preter hominis preter vinum. Inde legitur de sancto Iohanne bap-
tista vinum et siceram non bibat

m B Siclus est quoddam pondus apud hebreos quod
pondus unius uncie sed apud latinos et grecos
est ... uncie

f p Sicomachia dicitur pugna anime cum viciis vel viribus

et dicitur a sitharis i. aia et mathos puer quasi puer
aie uel est sitis de puer aie sicut qui i con-
trodicitur dicitur vt tos quasi uicia disputatores
f.i.b Sitomorum dicitur sicut vacua uel fatua i. falsis
moris sitis sicut i. alijs sicut et dicitur qui morus
eo quod sit stultis moris
i.g.m. Sitarius grece est sicut etiam
Sitomorus sicut qui propter que tractatur de diuisis quibus
restructore
Sitophagus i. comedens sitos et est proprio
qui defendit sitis causam
i.g.m. Sitopoleos ciuitas fiunt illa ibi Sitopolita et
est a de tra ciue
i.g.m. Sitopedes sunt vasa cum zbis pedibus ad coquendum
n.d.u. apta Situbi quasi a sicut et alibi et dicitur de-
mores qui mutat se ipsum mulieres ut gubant
n.d.n. cum viris Sicut i. ternio uel tertius et adiectiua sunt
adiectiue sicut nec dicitur adiunct Siccus sunt de-
minatiue ut ita domum dicitur sicut se
m.i.b. Sirus est a de sicilla vissione
f.i.p. Sidonia est regio i. et ibi venatio uel vtilis
f.i.b. Sidon est ciuitas et est ibi venatio Sidones
f.i.p. i. venatores Siderella est genus organorum
m.t. Sidus est dicitur collectio stellarum sicut conglobate
et dicitur a sido is i. resplendeo sicut uel sicut
quod stelle sigunt celum et ita conglobatio stellarum
vt dicitur astre plaustrum uel coma
Siphonum est fetor capitis propter postea quoque thol
m.i.b. Sigillum est confirmatio uel signa atque dicitur uel
est signum sicut quod imprimitur cere et appendi-
tur ad confirmandum rei scripte autem vis Sigi-
gillacio i. confirmacio uel sigillum appendere Sigil-
m.i.t. latum et speciam Sigale grece enim senzal et
m.i.b. i. pli Sigalia Sigillatim i. signum Sigmifer

et signarius et c. qui facit signum regis et c.
n. primum in bello / Signum dicitur signum factum vel sigillo descriptum impressum [?] dicitur et pro quibus sigillatur
m. b. Signum quibus pro stella quia sepe describitur [?] futura ostendit. et est sermocinatio [?] dicitur signum dicitur argumentum vel [?] in papia. indicium. testimonium. vestigium. coniectura et pro [?] nota
f. p. Significantia .i. certitudo [?] et venit a significo .i. ostendo
m. b. Silagus [?] vel plagus [?] piscis quidam
m. b. Silanus dicitur vas [?] fons [?] est
f. b. Silex est lapis qui [?] et [?] durissimus est [?] et est lapis arbore [?] vel ligamentis [?] quo ligatur vites [?] flexibilis vel [?] i. obliquus [?] et papias est lapis durissimus qui ictu [?] ignem emittit et [?] i. [?] ... quasi [?] et dicitur a silendo [?] ... dicitur a saliendo quia [?] quasi salit
m. b. Silicernius dicitur senex vel piger vel morti vicinus / Silicium vel cilicium est vestis de pilis camelorum vel [?] animalium facta
f. p. Syllaba est coniunctio [?] literarum sub uno accentu et una voce [?] et inde syllabicus [?] pronunciatio syllabica et componitur syllaba ut [?] et [?] disyllaba monosyllaba polysyllaba
f. p. Syllaba .i. alabrum [?] cum [?]
f. in Silus [?] est lignum [?]
n. t. Siligo [?] in [?] siligineus panis
f. p. Siliqua vel torta [?] est lignum [?] quo porci comedunt [?] dicitur folliculus quia [?] leguminibus et purgamentum [?] vel est species furfuris [?] dicitur arbor quedam et [?] fructus [?] comedi[tur]

f p Spelta est flos quod quo in sigillis [illegible]
ebulit tota radicem mortem [illegible] dicitur [illegible]
m b uniss || Sylobalsamus dicitur lignum balsami et [illegible]
dicitur a xilos quod est lignum vel est
unguentum factum de lignis balsami
f i t Silo cat lineis [illegible] ubi prius [illegible]
m b Silogismus [illegible] arctus vel conclusio dicitur [illegible]
in silogismis i concludes
Silva est nemus et dicitur a xilon i lignum quia ibi sunt multa ligna
l dicitur a sileo quia ibi nichil loquitur in plurali
et [illegible] de plur
m b Silvester [illegible] quod c e a quod [illegible] in silva [illegible]
[illegible] in silvis et omnis [illegible] in silva / Simia [illegible]
[illegible] in [illegible] dicitur sima quia [illegible] / Simbolum l simbalum
dicitur a sin quod est con et bolus morsus et est [illegible]
[illegible] in [illegible] fidei plana [illegible] appls
apposuit [illegible] morsellum i unum [illegible]
composuerunt [illegible] simbolum [illegible] ad [illegible]
[illegible] Simbalum [illegible] tollere vel [illegible] vel
[illegible] et [illegible] simbalum [illegible]
f p Simia [illegible] in [illegible] a simia et [illegible]
[illegible] naso [illegible] ad modum simie [illegible]
m t Simitor est [illegible] et [illegible] vel [illegible]
a t [illegible] vel [illegible] || Simulis i [illegible]
[illegible] in simulacrum [illegible] || [illegible] sic facere
m t Simon est [illegible] petrus [illegible] et [illegible] l simue
f p Simonia est [illegible] ubi [illegible] spiritualia vendunt || simo=
niacus et [illegible] emens l vendens spiritualia in simoniace
a p t et [illegible] spiritualia emere vel vendere / Simoniades vel
simonides est nomen [illegible] petre || Simphonia [illegible]
dicitur [illegible] [illegible] continua
[illegible] et inde [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] fit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] simphonia [illegible] simphonio=
[illegible] simphonista et [illegible] musice
o t Simplex [illegible] in bona parte et dicitur a sin i sine et
plica [illegible] simplica [illegible] vel [illegible]
[illegible] sed in mala parte et [illegible] vel [illegible]

et dicitur a sin i cum et plico cas unde plica de-
ceptio sed sclat sic sic et mil sat et capit
gonco sin simplicitas quod est pro capi boo vel
i mala pro

m b Simplex a sin cum est id quod simplex

m t Simplesma vel simpsalma est concordia afsa-
ne duarum vocum similis vel concordia quando duobus psal-
mis non variat nec vel parua voce

f t Simulacro i simula vel est genus frumenti vel
farine vel est flos tenuissimus quod dicitur simula dicitur

n p Simulare i assimulare et est fingere facere et non
facere vel non esse

m t Simulator i fictor vel palpo

n s Simulacrum est ydolum vel figura quod sit ymago alicuius
pro bono

f p Simulta est latens odium vel inveteratum et
dicitur duarum adus simultas

Simmista penultima longa est secretarius vel consors dei
secreti vel misterii vel celi dicitur tamen magis et
dicitur a sin quod est cum et misterium vel dicitur a
sima et ystos custos

m s Simus est qui habet curvum nasum i pressum et curvatum
ad modum simee

m Syna vel Synay est mons est iuxta urbem

Synagoga est congregatio latine diuum iudeorum et
est ibi iudeorum sed locus ubi iudei sabbato con-
gregantur et dicitur a syn quod est cum et gogos
ductio quasi conductio i congregatio

f t Synapsis est gracia cum quod synapse sunt dicitur
i vat ... et ... et ... ea in
synapsa et id ...

f t Synapsis i uvulonea vel recompsio a syn et apsys
i volutio

Synarismus est ... quas fieri ... boi moos

aliquid dicuntur i. laudem vel vitia in vituperium
ut tu malus peior pessimus tu bonus melior
optimus Et dicitur a sin i. con et mos moris et tritus
quasi mos per tritus i. laude vel vituperio
f.i.p. Synalimpha est figura collisionis que fieri tempus in metro
vocali vocalis scilicet aa i. diuisis dictionibus et vocali de post sequente
dam et dicitur a sin quod est con
dolens quasi per dolorem animum volens vel dicitur a sin
quod est con et impingo i. agitur quasi confessim agitur per se
va aqua accedit alti ... sic vocalis sequentibus accedit
precedenti mute
f.i.p. Synaptasolia est apostema gutturis quod et
squinancia dicitur
a.s. Synatus idem
f.t. Synaresis est convolucio vel repeticio a sin i. con
et aresis volucio
Sincerus a sine et cera et est sincerus et que rite in
coris ... i. sine cera vel sine mollicia vel sine
fece ... scilicet purus constans firmus undique a sin
i. sine et cera vel carie i. corrupcione et propter hoc
unde multi volunt quod sincerus sit media producta
huguicio tamen dicit quod sin est media correpta
f.t. Sinceritas i. puritas vel mundicia
m.b. Sinfonia est suavis cantilena vel melodia
m.t. Sinciput est anterior pars capitis et dicitur occiput
posterior pars capitis quia ibi viget tota vis
f.i.p. et memoria / Syncopa est figura quando littera vel sillaba
vel silla aufertur de medio dictionis vel dicitur quedam passio
defectus cordis qua et cardiaca dicitur
m.p. Sincopare est dividere i. medio abscindere in syncopam
f.t. Sinciput est summum capitis
Sinderesis est superior pars rationis scilicet vis mo-
tiva anime stimulans et movens ad bonum et
abhorrens malum
a.s. Sindicus est qui constituitur ad agendum et defendendum
causas nomine universitatis

m t Sindo onis media correpta i. obliquis [illegible] generis ue-
ti [illegible] sed camisia et pro sumitur pro lineo panno
Grandis est syndo

m t Sindon onis uel sunum amictorium scilicet
quo humeri operiuntur ut papias dicit et pro sin-
done pro panno lineo uel quod est pannus in quo cor-
pora mortuorum inuoluuntur

f p Sindola est asser quidam

Sindyasinus [illegible] graece [illegible] f. quando duo [illegible] se
ponunt i. quadam ordine ut [illegible] sed lectum

a t Sino is .c. dicitur permittere et dicitur ~~fine~~ finire
tiare uel cessare

f t Sinereses est figura graece f. quando duo uoces sonant
in una syllaba i. diptongon et dicitur a sin quod est con
et [illegible] diuisio [illegible] diuisio i. diuisare scilicet
iunctio cum opposito [illegible] uel dicitur a sineresis
[illegible] quod est conclusio [illegible] quod includere in una
[illegible]

f p Sincedra est sedes in qua sedebat auditores
i. assessoris

m b Sincgraphus est carta conscripta per uerbos et
[illegible] sigilli munimine roborata
[illegible] syngrapha et conscripto [illegible]

a t Singularis i. specialis unde singularitas

m t Singularecertamen dicitur monomachia scilicet quando
una solum pugna unius solius [illegible] et dicitur
a monos quod est unus et machos i. pugna uel bellum
Singultus ui dicitur suspirium ploratu [illegible]
uel [illegible] secundum [illegible] est attractio [illegible]
cum difficultate et dicitur a singultio [illegible]
attrahere cum difficultate et [illegible] singultare [illegible]
singultatum [illegible] singultum [illegible]

m b singulto [illegible] frequentatiuum Singulus i. quilibet

a d Singultiuus [illegible] est gemebundus uel flebilis

chis Sinister tra um sinistra et de manus leua
chis Sinsinctus i cinctus vnanimus / inde hec sinsingia
i cinctio vel concordia
mt Sinthera i consignificatiua
Sinographia i scriptura
chit Sinnon i nota vnde synographus
mt Sinon fuit quidam proditor qui consilio troya prodita
fi fuit / Synodus media breuis est congregatio vel conuentus
et generalis clericorum vel episcoporum vel potest dici a
uitio sol et luce vnde synodalis i ad synodum
gr pertinens / Synodoche est figura qua significatur pars pro
toto et econtra vel quando ea que sunt partis attribuuntur toti
chis et econuerso / Sinnunnus i vnanimis
chis Sinecium est quod fit pluribus dolentibus simul fug
ut cum in tellus terra ponitur id fit
fi Sinopis media correpta i terra est rubea calor rubeus
mt Syntagma vel syntagma pis est coordinatio vel
compositio opus vel documentum
fi Syntostica est constructio vel compositio / Syntesis
et syntes vel sinteresis compositio et est collectio figura
quando aliquid ex duabus partibus ordo eius fit va
do per compositionem et syntesis fiunt partes compo et
est vasis genus quod dicitur componere vas i pa
tas i dos et dos i oros
Sinum vas vini est cum puelle sinum sini
est vas in quo mulgetur lac vel in quo fit caseus
vnde Sinum de vase dicas esto sinus puelle
pueris ponitur sinum binos quod sedi / Item sinus
dicitur pla fit secundum collectionem vestium quedam
dicitur Item sinus dicitur palpebra et dicitur italis
portus maris / Item sinus altare dicebatur in quo
consumebantur ignis quod ponebatur super altare et
vt a sinu ius / Item sinus est abrahe pater et mgr

i hystoria q(uo)d erat locus i(n) superiori mergentis in=
ferni aquarum tenebrosus sic oi pena malis
i(n) quo canit ait p(er) desolatore(m) usq(ue) ad descensu(m) et
ad inferos q(uod) locus p(ro)p(ter) sui tranquillitate(m) sinus
abrahe dicitur / et est abrahe ter ipse fiat sa-
nia secundi ipse cum pius perdiat ... dein
et ... locus ... vocat tenebras p(ro)cedio
apparenti dicit in tenebris strata ...
am. Syon i(nterpretatur) speculatio vel mons et po(nitur) sepe p(ro)
ierusalem vel p(ro) ecclesia / Sion i(nterpretatur) incolatus vel
fidelis anima
ch. t Sipho est spongia mulieris mingentis
m. b Sipharium est olla i(n) qua mingitur
ch. b Siphenus est id(em) q(uo)d sapiens
Siparre est pullos pane frangere
Sicinnis i(d est) ... et sicinus id est q(uo)d a
gm ... i(d est) certe
h. f Sisomosserim hebraice tabula ... dicitur
Sirenes est monstrum marinum vel piscis maris
f. p Sirena id est sicut serpentes sunt tres puelle
que sua dulcedine animas i(n) inferno submergunt
f. p Siria est p(ro)vincia et i(nterpretatu)r sublimis vel humilis
ch. b Sirophenices est p(ro)vincia ...
m. b Sirosticum est pallium ...
m. b Sirobalsamum est unguentum ex foliis balsami
f. p Syrophenissa dicitur mulier gentilis scilicet cananea
ch. b Sirapus est gentilis i(d est) apostata
ch. b Sirpus est iuncus planus sine nodo q(ui) ab eo nomine
dicitur sirpus / sirpetum et est locus i(n) quo crescit sirpus
f. t Sirtis est locus periculosus i(n) mari ab attrac=
tione arene sic dicta a sirmone i(d est) tractus
latine eo q(uo)d ad se trahit omnia
ch. b Sirmus est vestis ... cum cauda
ch. b Siros ...
f. p Situla est vas ... i(n) ... q(uo)d quasi ...

est signum futurarum pluviarum

Sisara grandinis concussio id est vel conclusio

Sistarcia vel cistarcia est vas vel repositorium sicut de sportis vel petra

Sistere tractatur supra et presto quod si accipitur activum multis modis accipitur cum diversas significationes est omnibus absolutum et tunc est residere vel manere et accipitur pro stare et supra in presto et facit steti et statum in supino quod et sistitur tunc idem est quod statuo firmare vel stabilire et est reputare unde componitur restare statim a statuo et supra statutum

Sistre id est stuba a sisto -is vel dicitur platze quasi mulierum ponitur

Sisturna id est cisterna et quod sit dictum de arca

Sitis est passio qua desiderium potus exercens unde sitibundus id est plenus siti et tractatur per in et dicitur a sto sitire id est sitim sustinere unde sitiens id est sitibundus

Sitropes et sitropedes id est plures dicuntur vasa cum tripedibus ad coquendum apta

Situla est urna vel vas aptum ad extrahendum aquam de fonte et dicitur vester tunc corpore quod dicitur sicut quod non novit detur siti pareret sicut dicit ysidorus ethimologiarum decimo

Situare id est locare vel constituere vel ordinare

Situs -us -ui est reputatio ordinatio vel motus nature vel ipsa natura vel quasi modicus vel vetustas vel est sedes anime unde situs tunc situs id est positus et situatus idem est

Sita est a vel deo desiccata regione

Sive vel id est seu vel

Sixtus est nomen pape

Smaragdus est gemma que omnes gemmas viriditate optimat purpuratum unde et herbas virides et frondes superat solo cum in visu implet oculos vel facit eos stupere unde smaragdinus nomen possessivum

scissi in [illegible] inter et smaragdans a um vnde
et smaragdeus [illegible] smaragdinus
ne t Smigma tis est quod [illegible] facto vngenti vel alterius
rei bonum odorem habens vnde dicitur smigma tis
fit Soboles i. progenies i. derivatur a pro-
les a pro et oleo et [illegible]
crescit [illegible] ut [illegible] sunt
soboles [illegible] a stirpe [illegible]
fit pantolam [illegible] [illegible]
vel [illegible] precedentem [illegible] sapientia
derivatur [illegible] pantolam fit et [illegible] a [illegible] et oleo
i. [illegible] sunt [illegible] filio vel filia vel [illegible] sunt
pas et [illegible]
fem Sobol vana vetustas [illegible]
ms Sobrius est ille qui [illegible] et [illegible] mensura
sibi et [illegible] [illegible] est et [illegible] a [illegible]
i. [illegible] et [illegible] mensura vnde sobrietas i. abstinentia
ms Sobrinus [illegible] filius sororis
ms Socer [illegible] pater vxoris vel mariti et [illegible]
[illegible] socer [illegible] [illegible] et socrus [illegible] [illegible] [illegible] filius
[illegible] filia [illegible] et a socio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible]
ms Socius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
a [illegible] i. [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] alteri [illegible] sua vel [illegible] a [illegible] i. [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i. [illegible] vnde societas
et [illegible] [illegible] [illegible]
a p Socordia i. [illegible] in [illegible] et [illegible] [illegible]
ms Socrus [illegible] [illegible]
f Socrus vel socra est mater vxoris vel mariti
h [illegible] Sodalis [illegible] socius [illegible] mensa vnde sodalicium et [illegible]
f p [illegible] in societas // Sodoma est [illegible] vel regio
[illegible] pentapolis [illegible] [illegible] erant igne celesti
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

filius Iude. Sodomita a um. Et sodomiticus a um
et est aliquis dictus vicio vel etate et pertinet rapi
m t prescelerosi. Sol est lux maxima in celo et
dicitur planetarum et dicitur quasi solus super ceteros
eo quod hic planete a sole capiunt splendorem et in-
de solaris dicitur irradiacio que currit inter vi-
tro manente illeso vel dicuntur radiaciones solis vel
irradiaciones que apparent in silvis quasi volitan-
tes solis. Et secundum aquas sol tacet p u.
d p Solaciari vel solari dicitur gaudere. Unde solacium
et solaciosus i. solacio plenus vel gaudiosus
m t Solamen grece est troest. Unde solator i. consolator
q t Solare i. splendidum vel de sole pertinens
m b Solatre est herba quedam
m b Solarium dicitur secundum papiam quod soli in aere pateat
scilicet fuit locus in quo David Bersabee vidit et dicitur
palacium vel alta domus
Soldatus i. stipendiarius
f p Solea ~~un~~ pes vel cy zol
q t Solempnis et hoc solempne. Unde dicitur perfestivus. Unde so-
lempnitas i. festivitas a solum i. sine quod quid sono-
vatur. Unde solempnizare
v t Sollers dicitur sapiens et dicitur a solum i. totum
vel multum et ars quasi totus vel multus in arte et
secundum quosdam corripit solum per vi l. et consolidatus et
ars et producit solum per duas l. Unde sollercia i. sollicitu-
do astucia vel industria
f p Sollerrancia est dicta pellacia volunt velox
d b Savardi. Solectus i. singulariter dictus
m b Soleo es est id est assuescere et opponitur a sub-
f. p. ad in
a p Solatus i. ...ce studiosus curiosus amicus vel como-
dus ad ... pellicitatus. Unde solliciatudo et ... da
a p Solidare i. firmare vel integrare. Unde solidus
da dum i. firmus. ... est ... et est unus

fi p decnadoze Solifonga est al' p'uum et dr' q'
suffices solem
m s Soliloquium est solitarius eloq'um .s3. cu' q's
s' ad i'trogata r'ndz
a s Solitari' a um .i. sulus a sol' a um vn' heremite
dicu' solitarij q' soli i' h'emis co'morantur
et solitarius .i. c'suet' a soleo es
fi t Solitudo .i. solitaria mansio vel loc' cu'us fre-
qu'ncia co'mu'is et p'c dr' desertu' i' q'o nu' h'itat
in solitudinarius .i. solitari' vel i' solitudine h'i-
tans vel ad solitudine' p'tinens et vet audire
sol' alius dr' c'suetudo et vet a soleo es
a s Solit' .i. c'suetus
m s Soliu' est sedes regum
a s Solivag' .i. sol' vagans et q' solitarie vagatur
fi m Solox .i. firmus vel totus
m s Solsequiu' est h'ba vel q'da flos q' th' est natur'
q' q'n sol oritur et ap'itur et q'n occidit et claudi-
tur et dr' q' solem sequens q' se sole claudo et ap-
periendo se
m s Solsticiu' dr' q'si solis stacio s'd p'ma festu' nat'o
iohannis baptiste vel viti
a p Sollicitare est p'suadere a suo loco remoue' aug'o
vel solicitu' a um .i. anxiosu' vel amp'gn' in sol-
licitudo .i. a'imi anxietas et co'po'e a solo
.i. totu' vel multu' et cito scitas q' gt freq'ncia
q'q' [illegible] .i. vocare festinare c'gregare
a s Sol' sola solu' .i. unus vel unic' vel sulus in solitu-
do .i. unitas
m s Solu' est [illegible] id q'd sustinet a solo .i. firmu' et terra
dr' sola eo q' sustinet cu'cta et sola dr' i' fabri
ps pedis eo q' vestigia pedis tre'm imp'miunt
a t Soluo is .e. est .i. p'ta vel i' debit' satisfacere
a servitute liberare religare vel reparare et
c'po'z ab p' re dis et oia sut acta
a d i Solido .i. [illegible]

Sompniac est sompnii capax unde sompniator
et est iii coniugationis vel cotidie sompnia componit
n.b Sompnus est actus dormiendi vel dicitur quies
in dormiendo unde sompnium et est fantastica visio
vel illusio que videtur in sompnis unde sompnolentus
i. plenus sompno unde et sompnolencia
m.b Solarium dicitur i. edificium eminens sole scilicet caminata
vel est locus per quem fluit sonus et dicitur a vo sonad
a.t Sonipes dicitur equus qui ad hoc dicitur dextrarius et
dicitur quia pede dans sonum
m.b Sonitus i. sonus i. sonabilis et sonorosus
n.t Sons tis dicitur culpabilis vel nocens vel nocens unde in-
sons i. innocens
m.b Sophi i. sapientes unde sophia i. sapiencia et
dicitur a sophos i. sapiens vel sapientia etiam
g.f Sophia speculacio idem est
n.t Sophistica dicitur sermo falsis fallaciis involutus vel
sentenciis ubi non est veritas
g.p Sophista dicitur i. loquendo subtilis deceptor vere
imitator apparens et non existens unde sophis-
ticus i. deceptorius et dicitur a sophon i. subtile
f.p Sophistica est ars illudendi gentes
g.p Sophonias speculator interpretatur
m.b Sofronicus i. prudens
m.b Sofronius vel sofronicus dicitur non amasse que mea
a.g sapio a / Sopio is sopii vel sopivi dicitur dor-
mire sedare extinguere placare facere cessare et
est activum unde sopitus ta tum unde etiam sopitare i.
facere dormire vel sopore
m.t Sopor est appetitus dormiendi vel pigricies
vel dormitacio unde soporosus unde etiam soporare
f.i Sorate est mons altissimus est fama quod etiam dicitur
Sospor angustia idem est
m.b Sorba fructus poma silvestria / sorbum
f.b Sorbus est arbor vel venatio ilia apta cum fructu di-

ans Sorbago idem fit uel est locus ubi reseruatur sorbe
Sorbicium est potus lactis et dicitur a sorbeo .i. sorbere ab isto
uel idem est quod sorbillum | Sorbunculum uel sorbi=
unculum dicitur [illegible] mollis et liquidus quod de facili de=
glutitur [illegible] fi desauia
ms Sorbeo bes deuorare uel aqua deglutire molle et
2ª coniugationis dicitur sorbeo es alienum sorbo .is. uel [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] facit [illegible] [illegible] sorptum
np uel sorbitum | Sorbillare .i. [illegible] sorbere paruum
fit Sordes dicuntur quasi [illegible] metallorum [illegible]
ms cupri | Sordeolo idem | Sordere
ms Sordere .i. fetere | Sordescere inpersonatum
et idem fit
ap Sordidare fit desordio uel maculare
ans Sordidus a um .i. fetidus l. immundus
ms Sordus .i. fetidus
fp Sordisa .i. serpens
[illegible] Sorettum est locus [illegible] uel [illegible] [illegible]
[illegible] fructus fiat | [illegible] [illegible] loci
qi Sorex est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fit Soror est [illegible] [illegible] dicitur [illegible] [illegible]
ans Sororius [illegible] maritus sororis [illegible]
fit Sors [illegible] dicitur sortilegium [illegible] possessio
[illegible] successio [illegible] [illegible] uel [illegible]
[illegible] uel dicitur capitale uel pecunia | capitale
[illegible] dicitur casus fortuna uel euentus [illegible] [illegible]
ant [illegible] electorum | Sorpos dicitur [illegible] [illegible]
[illegible] pulle et est idem quod sordisa ut
[illegible] est | Sortor [illegible] dicitur [illegible] diuinare
[illegible] [illegible] [illegible]
ans Sortilegus .i. diuinator
ms Sortilegium .i. diuinatio
ant Sortes [illegible] [illegible] [illegible] uiri
Sospes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sospes [illegible]
saluus [illegible] [illegible] et [illegible] a [illegible] et [illegible] [illegible]
uel a [illegible] [illegible] et sospes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] uel

eri cum spe salutis || Inde hec sospita et sospitas
f t · i · sanitas || Sospes pe [illegible] hole
[illegible] Sotera · i · salvatio · inde sother · i · salvator · [illegible]
m t Sotularis est genus calciamenti vel dicitur · i · qui
laxat scultellas || Inde sotlaris et hec sotlarius · i ·
qui facit [illegible]

Spacium est locus vacuus inter
aliquas res et [illegible] · i · [illegible]
locus non scripta · Inde spaciosus
|| Spaciari · i · ire vel de-
ambulare hinc et illuc et
recreandi || Spacinus · i · obscurus
et tenebrosus vel ut dicitur
f r Spatula · i · scapula vel humerus vel ut est instrumentum
f r sutoris || Spada · i · gladius || Spadix est color f t
fuscus qui placet in equis || Inde spadices et est
m t terminus rubeus || Spado onis dicitur eunuchus vel
castratus et dicitur a spata · i · gladius eo quod
castratur cum ea scilicet potencia in opere luxurie
Inde spadonizare · i · castrare
a t Sperge [illegible] hec sperecy
f r Spatea dicitur ramus vel folium palme vel fructus
palme antequam appareat et dicitur pro spata quia ex
utraque parte acuta || Et dicitur [illegible] in pectoribus eius
f r Specie || Spata dicitur cultellus vel gladius ex utraque
parte scindens || Inde spatium et hec [illegible] vel [illegible]
spatis et [illegible] id est mente quo castratur
[illegible]
m b Spasmus sed dicitur spasta contracta nervorum || Inde spasmo-
sus et spasmaticus et hec paciens spasmum
n t Speculle · i · [illegible] · i · [illegible] vel [illegible]
f t Species [illegible] est [illegible] vel aliquis [illegible]
[illegible] est [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad genus ut [illegible] est [illegible] animalis || Inde speciosus

i spe plenus sed qd fz pulverid disspo qi i facie
in t Speciarey i dispoi
in b Spectaculu est domus publica
g. t Spectabilis i nobilis vel id qd pt conspectari
f p Spectacla dr locus aptus i vineis vel aliis ad
conspiciendu aptus et dr a specto qd i siti comse
visu fri cli ut aspicio inspicio et conspo cu tom
re. in. p. pra. ad. sub.
in p Specto dr prestare in conspectu
in t Specular sive specularie dr locus altus ubi qs spe-
culari pt sicut fenestre et vehicula de qbs spe-
clam spectacula dr
d p Speculari i vide aspice investiga explorare
hic speculator et speculativus et est a. ad speculand
aptus vel id est qd contemplativus
in b Speculu dr a spectator i video qr i eo facies
videtur vel dr a splendeo qr reddit splendo-
rem et est spe vitr cu blumbo offuso ymagines
re visercaus
d. q Specus i spelunca et specus dr locus cavus
vel fossa sotranea
f p Spelea vnca pondera est spelunca vel rupes
cavata l cavea
f p Spelta est qd genus grani et est grossu ordeo
f p Spera dr sfera rotunda et inde rotunda e
dr spera a volubilitate et rotunditate hic sperru-
la dim in. hic est species carnis
Sperma est semen viri qd si mulieri comis-
cetur fetu pcurat hic spermologus i seminator
verbi et dr a sperma i semen et logos sermo
f p Spermia est ide qd dogma
a t Sparnere i refutare
n b Sparo dus est id qd rotundus
f p Sperula est ornatus candelabrorum vel pom
candelabri i mod spere rotundus vel dr sperus

m s tulum || Spersorium i. aspersorium
f q Spes .i. fiducia future prosperitatis et sanitatis et venit
a vo spero i. fiduciam sed spem aliquid habere [illegible] despe-
ro i. [illegible] fiduciam habeo et [illegible] ipse [illegible]
[illegible] ut nolli sinistra [illegible] variis spe-
ciebus [illegible] versificator [illegible] / [illegible] species [illegible]
f p et nos speciebus || Spica est folliculus granorum
scilicet arista in spicatus i. spicas legens
[illegible] Spicatum [illegible] spicatus [illegible] vel despicitur [illegible] in
[illegible] spicatum [illegible] despicit [illegible] est [illegible]
a t et venit a vo spicare || Spicere i. videre sed in simplici
non est in usu sed in [illegible] || Spiculum vel spiculum est genus
[illegible] armorum scilicet telum iaculum vel hinnus [illegible] et
[illegible] proprie [illegible] piriculo
c p s Spicus est avis [illegible]
Spileus vel spileus est [illegible] in spelunca
et est [illegible]
f p Spina est ramusculus [illegible] acutus et dicitur
a spica propter acuitatem dorsi et est [illegible] dor-
si [illegible] in spinosus i. spinis plenus || [illegible]
[illegible] et [illegible] arbores spinose in [illegible]
m s Spinetum || Spinacium est [illegible]
f p Spinula est [illegible]
m t Spinter est [illegible] vel [illegible] spinter
et [illegible] vel [illegible] spinter
m s [illegible] || Spinter i. [illegible]
f p Spinula est parva spina
f t Spinx est [illegible] de volatile vel monstrum ma-
[illegible] || Spinx velut [illegible] pede [illegible] fro-
te puella et [illegible] vel [illegible]
f p Splen [illegible] non [illegible] dicitur [illegible] locum a quo
[illegible] ut [illegible] [illegible] i. aliquibus
[illegible] mutando [illegible] i. [illegible]
[illegible] vel [illegible] non [illegible] se ligat
[illegible]

m b Spiraculum est spiritus vel flatus a verbo spiro
i. [illegible] vel spiritum emittere flare olere vel vide-
re inde hoc spiramen et spiramentum et despi-
ramen vel [illegible] aliud [illegible] spiratur et spiro
[illegible] cum sub [illegible] ab. etc.
n t Spiritualis dicitur ad spiritum pertinens et dicitur quandoque
per sincopam spiritalis et hic spiritalis et hoc spiritale
et legitur [illegible] ille [illegible] dicitur spirituale
dicitur quod ad spiritum pertinet sive sit bonum sive malum
Sed spiritale est bonum quod spectat ad salutem
et dicitur etiam in spiritualibus
m n Spiritus multis modis dicitur quandoque dicitur anima quandoque
quandoque spiritualis intelligentia quandoque vita quandoque [illegible]
[illegible] quandoque superbia quandoque spiritus malignus quandoque
vita quandoque pro actione respirandi [illegible] dicitur affectus
[illegible] spiritus [illegible] salvatoris
m b Spir[illegible] i. alea
m b Spiriolus est animal quod dicitur aspriolus
a p Spissare i. spissum facere inde spissitudo et spissator
Spissus a um dicitur aliquid quod per sui naturam est
[illegible] sicut est aqua corpus [illegible] solidum
m t Splen est nomen intestini inde splenetitus i. ad-
splenem pertinens et [illegible] patiens passionem i. splene et
a splene [illegible] [illegible] cor sapit pulmo loquitur
fel commovet iram splen ridere facit cogit
m b amare iecur / Splendere i. nitere inde sple-
f p ndor et splendiditas / Splendula dicitur gladius quasi
splendens
m t Splendor i. fulgor
m b Spolium et spolia in plurali dicuntur res ablate a cor-
poribus [illegible] vel [illegible] est vestis vel
tectura que ponitur super mortuos
a t Spoliare i. predari
f p Sponda est posterior pars lecti vel exterior
n b Spondere i. promittere vel fide iubere [illegible] spospondi

f i Stipulatio sponsio i. promissio vel fideiussio
f p Spongia i. tolcke ... ein swamp
a ij b Spongiosus i. foraminosus
n t Sponsalia dicuntur future nuptie promissiones
vel dotalicium sponse et corpus ...
m b Sponsarius vel spondaicus est quidam versus
m t Spondile ...
c ij b Sponsator i. sponsor ... promissor
c p Sponsare i. promittere inde sponsalis i. promissus
f p Sponsa i. nova ... inde sposa et alia veniunt
a spondeo
adv Sponte adverbium ... i. ultro vel voluntarie ... spon-
tanee ... sponte quandoque ponitur nomina ut sponte
mea feci ... est ut dicatur ... non ...
ablativus ... et non adverbium ... ponitur ... adverbia
inde spontaneus a um i. voluntarius
f p Sporta est vas de iuncis vel de papiris ... fact...
inde sportula diminutivum et sportella ... diminutivo
... vel ... ut ... pertinet
f ... Sporticies i. immundicia vel feditas et dicitur
a sporcus a um i. immundus fetidus ... per ...
f p ... dicitur sporticia ‖ Spuma est superfluitas que
generatur in metallis liquefactis vel ... liquor
de aquo ... causatur ut ... inde spu-
mosus i. plenus spuma ... est spumare
n t Spuere est sputum abore emittere
c ij b Spurius vel spurius i. immundus ... spurius est
puer natus de illegittimo toro ... modo
a ij b Spurtilentus i. plenus spurcicia et dicitur a spurcus
a um i. fetidus vel immundus ... pravitate
n i b Sputum est saliva ... causata
Scala i. nola ... schelle
c t Squalere est ... vel fieri squalidus
vel sordidum ‖ Squalor est fe-
ditas i. immundicia ... est
... est i. dicitur ... inde
squalidus a um et ... squales

o est i co[m]p[re]ssio sq[ua]lidus sordidus et asp[er] et ffre[quens] est
nom[en] t[er]tie [con]iugac[i]o[n]is declinacionis
m b Squalus est id[em] q[uod] immundus. Inde squalitudo-
f p Squama est p[ro]p[ri]e [cor]tex piscium vel piscium superfluitas sive
vel lorice. Unde ysidorus squama est lorica ex
laminis ferreis aut ereis [con]catenata in modum
squame piscis. Inde squamidus et p[er] dici squameus
et d[icitu]r squama a squaleo es i sordere vel splen-
dere q[uia] squama est aspera et splendida. Inde squa-
mosus et squamiger.
f p Squamulica est herba q[uedam]
f p Squibula est secretum [con]gelatum
f t Squinancia est apostema in gutture et squinencia
idem est.

STabilis i [con]stans. Inde stabilitas
i [con]stancia. Stabilire i [con]firmare
sive stabilitare
m b Stabulum d[icitu]r domus q[ua] ob itinera-
tes recipit vel hospicium venale
vel publicum. Et d[icitu]r locus ubi
stant boves et d[icitu]r a sto et bos q[uasi] stacio boum.
Inde stabularius et est q[ui] p[re]est stabulo. Inde stabulare
i stabulum facere. Stacten est gen[us] p[ro]prie resine
i gutta mirre arboris vel mirre. Inde stacte
idem est et e declinacionis p[ri]me est
f t Stacio est [con]gregacio vel portus ubi naves stant
et [con]gregantur et d[icitu]r vita quam a[liquis] gerit ad tempus
stans. Inde stacionarius q[ui] [con]tinue stat.
m b Stadium est octava p[ar]s miliaris [con]stans ex passibus
m t centum et xxv. Stagsimon vel stagnum est
m b herba quedam. Stellium
m t Stamen d[icitu]r fila i longius extensa in tela in tex[tura]
et d[icitu]r a stando q[uia] sic ordiantur stando
m b Stagnum est aqua stans et non fluens ut fons vel
m p puteus. Stagnare est aquas [con]gregare
m b Stannum est gen[us] metalli medium inter argentum et plumbum

et argentum. Hinc stanneus -a -um i. de stanno compositus
hinc etiam stanno -as -are i. stanno ornare
m t Stater est quoddam genus ponderis scilicet medietas
uncie appendens tres aureos et dicitur quia constat tribus
solidis stans i. valens tres aureos. Et etiam
stater pro decem nummis i. solidis ponitur et ita
per oblatis est
f p Statera est pondus quod est dragmas quatuor
et dicitur trutina i. libra et est media pars
f p producta Statua dicitur ymago vel simulacrum et
dicitur a sto vel a statu quia statum alicuius representat
hinc statuncula vel statiuncula diminutivum. Et statua
dicitur columpna. hinc statuarius -a -um i. ad statuam
pertinens. Et hic statuarius et dicitur qui facit statuas vel
fusor statuarum vel ymaginum. hinc obstatuarius
et dicitur candela cum qua regitur statua vel candela-
ecclesia vel altare
adv Statim i. mox a sto
f p Statura dicitur status hominis secundum magnitudinem corporis. Et quandoque
dicitur quod dicitur signum post ictum lapidis in aquam. hinc sunt
circuli in aqua
a t Statuere dicitur ordinare fabricare edificare construere
hinc quere pro sub- et super- omnia actiua
m m Status i. statura vel longitudo vel magnitudo vel prauitas
m s vel est dispositio vite. Statutum dicitur constitutum
m s Staurum dicitur lignum in quo posita suspendunt ita quod
a pedibus ... et tibi restaurant. hinc instau-
rare i. instaurando ponere. Stephanus grece corona
dicitur latine. Stella dicitur corpus lucidum in celo et dicitur
a sto -as -are quia semper stat in celo firmiter et fixe
m t Stellio est quoddam reptile dispositum tamquam la-
certa tale stellatum sed ... maculas ni-
gras et glaucas ... Et
ceda animalia venenosa ... viride prima
in mundicia corporis. Et ... lucibus
... Et ... talpa ...

ahs Stellionatus a um dicitur fraudulentus vel suppellis
malefactor Et stellionatus us ui dicitur malefac-
tura vel fraudulencia vel versucia
ahs Stellens i purus vel clarus
m t Stema est nobilis genus vel ordo ymaginum no-
bilium honor vel dignitas corona vel orna-
mentum ita est in Anguis
ahs Stematismus vel us est defectus loquendi
fp Stera vel steria est pellicula in qua moratur puer
in matre
m b Sterquilinium i cloaca vel prifeta
m p Stercorisare vel stercorare est stercus emittere
m t Stercus est fimus et dicitur a sto stas luto unde ster-
quilinium et hec stercus ris totus stercore plenus
ahs Sterilis i infecundus unde sterilitas i infructuositas
ahs Sterius est puer qui in matre formatur
at Sternere dicitur pacificare preparare lectum sellare
fit obruere / Sternutacio est cum inflacio a pectore ascendit
et cum capitis poros non invenit cerebrum tangit et
angustia apparet per nares cum tinnitu capitis totius corporis
quatit unde sternuto as in gallice
m t Stertere dicitur sonare dormiendo sonare unde stertacio
et e flactus et tractus supra
m b Stibium dicitur unguentum vel color cum quo meretrices
depingunt facies et sua supercilia causa ornandi
unde stibinus i ad stibium pertinens vel stibi colore
m b depictus Stibium est id quod congelatur in mortalia
fp Stigia dicitur stimulus secundum usum cum ferro quo pungitur
bouum vel dicitur aculeus quo pungit malefica ratio
m b Stigium vel stegium i tectum
qui m Stige gis est dicitur ruga lux vel visus
m t Stigma est signum quod fit cum ferro ignito in fronte
latronis et dicitur punctus signum victoriale supra
m b plaga / Stilarium est instrumentum stili et stilus
est instrumentum scribendi vel calamus et est officium
scribentis vel modus scribendi

f p Stilla dicitur gutta cadens unde stillo as ac
n b Stillicidium uel stillicidium dicitur quasi stilla cadens
c t Stillus i. marcium et ulter uelox uel dicitur stillum
tunc marcium quasi stillans bona quod barala est
placta et sunt duo gebluv
a b Stillebus est inflatus oris et stillopus idem
d b Stimulus dicitur aculeus molestacio et dicitur lignum
cum quo pungit boves quibus rusticiori parte ferrum
acutum unde stimulus est instrumentum quo incitatur p-
gat bunc Stimulare i. cum stimulo punire
f p Stiua est idem vas in quo butirum laboratur
a p Stipare dicitur coartare constellare cingulare congregare
replere componere fulcire
n b Stipendium dicitur fructus labor suptus uel salarium
quod militibus datur uel est elemosina unde stipe-
darius et dicitur a capiens stipendium
f p Stipa est stacca in qua ligatur fures qui abscidunt
bursas et stipa grece est elemosina uel arbor
n b Stiparium est precium quod datur pugili pro pugna
c t Stipes tis est arbor uel truncus arboris
infixus et dicitur quasi stans pes et sunt pro statua
et sunt pro baculo uel reliquia uel est victus qui
datur pauperibus
a b Stipicus est piscis quidam
c b Stipius est mendicus qui petit stipendium
c t Stips i. obulus uel podus
c b Stipticus i. avarus
f p Stipula est folium uel vagina uel alius cum quo ca-
lamus circumdatur atque fulcitur ut ne frangatur spicas fructus
continet et dicitur a stipo as quod stipula fit culmus
uel dicitur dimminutivum a stipa quod est arbor grece
f t Stipulacio est confirmacio uel promissio uel sponsio quod per
secus interrogat daturum uel facturum se uel
et fiebat olim his uerbis spondes ego promittis
et promitto uel dicitur interrogatio petitio adiuncta
responsione promissa ut dabis dabo

d p Stipulari dicitur interrogare proprie petitione ad re-
sponsionem factam et promissionem ut interrogans dicat dabis
in eo quod interrogatus dicit dabo
m t Stipulator, i. promissor vel est ille qui rimas ma-
nuum stipat
f t Stirax est gutta arboris l. arbor sed proprie plus
in stirace i. populeo
f p Stiria vel stiria est glacies decurrens pendens
vel est nox hiemis
f t Stirps est progenies parentes proprie feminini sed
maris vel patris et tunc est generis feminini. Aliquando est radix
arboris et tunc est generis masculini. Inde stirpes a un-
de stirps est truncus arboris
m p Stirpo as. dicitur stirpes auferre et componitur a stirpe
vel dicitur evellere vel eradicare. Inde stirpatus i.
f t eradicatus. Stix stigis est flumen infernale et ponitur pro
inferno et est grecum vel a. i. [illegible]
f p Stoa grece porticus atheniensis vel porta athe-
niensium. Inde stoyca et sunt stoici qui felicitatem
ponebant in sola virtute grece
f p Stola est vestis longa sacerdotalis desuper vestes aptata
et proprie pro purpureis veste alba
adj Stolidus i. fatuus. Inde stoliditas, i. fatuitas
Stolon grece et mittere vel longum latine
f p Stolopendula est herba. Inde
Stomaticus qui non digerit stomachum vel dicitur indigens et venit
a vo stomachor, aris, i. irascor
g Stomachos grece dicitur os latine. Inde stomachus est os
m t ventris. Stoma est locus [illegible]
f p Stopa est mensura vini vel dicitur fallacia vel cu-
f t piditas. Storax est arbor arabie cuius gutta
storax appellata est
m p Sto stas, steti, et componitur cum ob, circum, de, dis, con, in, per,
pre, pro, ab, re. Resto restas [illegible]
et non constat presto et presto quod est activum. Inde vasta

m t Strabo vel strabus est aliquis habens oculos tortos vel visu
vel tortuosum
f t Strages strigis vel strages ei dicitur prostracio occisio
mors et dicitur a sterno quod obruo
f p Stragula est vestis que discolorata que de manu ar-
tificis diversa varietate vel varietate distinguitur
n s Stragulum dicitur stratorium quod substernitur sedili
vel lecto vel dicitur pannus grossus vel spissus
a p Stragulare i. variare unde stragulatus i. stragulo vel
stragula ornatus
n t Stramen et stramina i. plurali dicuntur calami abscisi
n s Stramentum dicitur illud i. sellatura
n s Strangulum i. patibulum unde strangulatus i. suffocatus
a p Strangulare i. suffocare unde strangulatus
f p Stranguinia est urina stringens horas
f p Strapa dicitur ligatura que ligat duos parietes in angulo
reflectens se et dicitur a strophos i. conversio
f p Stropolita i. stropodium de strosale
f p Strata est platea vel via publica et strata
c t Stratilates dicuntur spoliatores viarum
c t Stratilates dicitur dux militum
n s Stratorium dicitur lectisternium quod ibi lecta sola sternuntur
vel est cubiculum vel cella dicitur sellatura
m t Stratores sunt illi qui sternunt lectos
c t Stratos grece dicitur exercitus latine
c g Stratum verbum in et hoc stratum aliquando sumitur pro lecto
et strata sunt plura
c t Strenuus qui in quibus agit prosperatur et valet et
dicitur assiduus strenuus habilis efficax fortis in aliquo
opere unde strenuitas i. arduitas
f p Strena dicitur munusculum parvum sive donum sicut pire
vel pomum et dicitur quasi strena vel quasi seorsum a
trena i. alamentacione unde strenosus et est tempus quo
data et accepit strena. Et strenare est strena dare
f p Strepa dicitur id a quo ascendens ponit pedem vel calcar

p strigilis
Strepere i strepitum l sonum pedibus facere
in strepor et strepitus et e(st) sonus pedum
strictus / Strictitudo
f t Stridor oris dentium grassio
n b Stridere et stridere 3e con(iugationis) est sonitum facere uel
dentes conterere et utrumque tamen proprie 2e in preterito
f p Stribeal i ornatura
f t Strigill(um) est instrumentum ferreum dentatum cum quo equi
purgantur a puluere Item e(st) instrumentum ferreum
ad modum ... quo aurifices ... que
...la dicitur Item est stirpa lignea ... =
... habens foramina ... ... Item est suppel=
lex ferrea habens multa foramina ... tasce
Item est tegimen ... Item est instrumentum textorium sc(ilicet) radius uel nauicula per ... telam et
dicitur ... ...
a p Strigilare i equos ornare
f p Striga i ...
f t Striges gis sunt fantasmata l aues sic dicte
a stridore ...
a t Stringere sit claudere ... angustare unde constringere
restringere et nomina ...
n b Striparium i strepa
a b Stripaticus ... ...
f p Stripa uel ... est ... ... capillorum uel
stripa ... est ... uel ...
... ... Alio modo est
... super ... ...
c t Strix gis ... aues nocturne Item
dicitur incantatrix a stringendo quia stringit ...
hominis quia facit ea apparere que non sunt Item aue eo
dicitur a stringere quia stringit i decipit auditum
hominis ... ...

f p Stroma est opus varie contextum vel varia
textura

m s Strophetus dicitur quidam circulus in gemmis et ...
p ... [illegible]

f p Stropha dicitur ... quod est ... Et dicitur fraudulencia unde strophosus et strophatimus i. dolosus
Stropo dicitur ...

f t Struto est nomen alicuius spetiei avis ... quanas
que ... et ... avis ... potest ...
... avis i. acer volat ... et ...
calidum ... ferrum deglutit et digerit

m t Structor i. constructor unde structura i. constructio

m t Struo i. construo vel compono

f t Strues dicitur compositio vel congeries lignorum

f p Struma dicitur inflacio in dorso i. pectore vel in collo
vel est ... pes ... vel ... ubi ...
... unde strumosus a um et ... gibbosus
... vel gibbosus

m s Strumulus ... piscis quidam

f p Stuba est ...

m s Hoc ... studium est ... diligencia ... investigatio
unde studium i. diligencia Et sunt ... loca ubi ...
... amministrant ut studium parisiense Et
... Studium est vehemens animi applicatio ad
aliquid ... cum summa diligencia et voluntate Unde
... est ... iteratio ... et est
... in malo et ... in bono Et scola est ...
... in quo ... ad ... discendum et est
hec ... in quo ... ad ... Et studium
in quo ... adulti et ... sunt ...
unde ... et studiosus i. diligens

m s Studorium est camera studendi

f t Studes est portica ... vel
est ... [illegible]

m s Stultus i. insipiens unde stulticia et stulticia i. ...

inde stultiloquium et est sermo stultus Inde stultisari

f p i. stulte agere Stupa est exod' vas

n b Stupere i. admirari inde stupescere i. tremere

pre timore Inde stupefacio verbum anorbud

a b Stupidus i. stupefactus

a t Stupor i. admiratio

f p Stuppa est purgatio lini vel canapi inde stupposus

i. plenus stuppis

n p Stuprare i. defflorare virgines Inde stuprum violenta vel

licita coitio ad virgines

c t Sturio est avis quedam inde sturnus et est nomen piscis

asino

f p Stura i. scultella in qua sacerdotes sacrificia tractabant

n b Suadere i. consulere inde suasor

i. consiliator

n b Suauium est osculum luxuriosum

quod datur cum fit propter libidinem

a t Suavis et hoc suave i. dulcis

et gratum i. gemst inde suavitas

n p i. dulcedo Subarrare i. desponsare

a n Subaudire i. exaudire

n b Subpallium est iterum superpositio ad palliam

f p Subsella est concavitas pedis

a b Subcinericius est panis sub cinere coctus

n t Subcumbere i. subiacere

a t Subdere i. suppeditare

a p Subaribac heymelich spreysen

Subdiaconus est unus ordo de quatuor ordinibus

inde subdiaconatus et dicitur ab subdyacono

a b Subdolus dicitur qui dolum sub lingua habet sicut qui

aliud habet in corde et aliud in ore et corripit

a t mediam Subducere vnd fueren vel est naves ad

portum ducere inde subductura Inde subductus et subductor

a t Subemptor afterkeuffer

a t Suber dicitur cortex quedam arboris et adget ligno

fast Inde suberinus et suberus et est cortex de

suber

Subesse vnder andern i. ipsum esse vel
Subfumigare i. turificare vnde subfumigatus i. tu-
n.b rificatus // Subfulcire i. parare fulcire
n.b Subfultura i. substructura
Subfunicale constructa molendina
a.t Subiacere i. infra iacere vnde subiectus a um.
a.t Subigo -is -egi -actum dicitur arare impellere arare sub iugare
et dicitur quasi sub agere
n.q Subire i. attemptare aggredi et cetera persecutum
ut subire laborem // Subiugalis vel subiugus
dicitur bos quasi sub iugo positus
a.p Subiugare dicitur subicere vel sub iugo ponere
a.b Subitaneus i. repentinus
ad.u Subito i. repente vel statim
a.p Sublevare i. sursum levare
a.p Sublimare i. exaltare
q.t Sublimis et hoc -e vel sublimus a um
altus inde sublimitas id est altitudo
Inde sublime id est alte
n.b Sublectum i. testum vel magistra vnde sublectia i. testa
n.b Sublinguium est id quod est sub lingua et dicitur sublin-
quod ponitur sub lingua et pendet ut aves decipiet
n.t Subligar dicitur hoc ein vnder gegurtel
n.b Subligaculum i. tenaculum
q.p Sublecta est herba missa
n.p Subnavigare dicitur consequi navigare vel latenter
navigare
Subnervare dicitur nervos cidere vel scindere
q.p Subnixus a um dicitur sustentatus adiutus vel
firmatus et venit a verbo nitor -eris i. sustineri
vel apodiare.
n.p Subministrare i. servire vnde subsistere cohibere
n.b Subolere i. crescere vel fetere
a.b Subpeditaneum -i vnum dicitur quod sub pede ponitur

vel quod pedibus succumbit

f t Subpectus vel subpectoria vel subpectoria i. au=
m b xilium Subregulus i. prius rex etate vel
regno vel est qui ante principatum fuisse

a p Subrigare i. irrigare rigare

a b Subridere i. subsannare

a t Subripere bud nauwen

a p Subrogare i. substituere et dicitur a sub et supplex
inde subrogatus a um

m b Subrufus vel subrubeus i. aliquantulum rubeo colore tinctus

a p Subsannare i. deridere inde subsannatio i. derisio
et subsannator

d p Subsidiari auxiliari inde subsidium i. auxilium

m b Subsidere i. cum sedere vel cum fallere

m t Subsidere i. pariter splendere

Subsistere i. in loco quiete stare vel manere

m b Subsolanus est ventus orientalis eo quod sub ortu
solis nascitur

m b Subsellium dicitur sedile selle vel dicitur suffragium
laus consensus vel adiutorium

f p Subsolia est gravitas pedis

m t Subtamen est filum quod in manicula textoris per telam
quod transversum inseritur

f p Substantia est quod substat vel constat omnia
et ferre / est dicitur possessio agri vel divitie. Sed
res quibus possidemus / inde substantionabilis

a t Substernere i. subiacere

m b Substitutus dicitur assistio decenti re

f t Subtalaris est vestis tensa ad talos

m t Subtel est solea

m t Subtelar autem dicitur talaris talaris

m t Subtegmen vel subtegmen est a fila tela
que ducuntur et subducuntur stamini et subtilitate dant

m t Subterfugere i. latere vel fugere

Subter est prepositio et est idem quod sub et per construi

314

cum acto vel ablto
q·t Subtilis inde subtilitas
a·t Subtiligare [illegible] wendig
q·t Subtilitas i. paze [illegible]
Subtus [illegible] subtus [illegible] labacij
f·pt Subvectio [illegible] vel pro [illegible] suffercio
inde subvectio [illegible] infirmatis a sub et vecto
f·t Subverso i. eversio [illegible] destructio [illegible]
f·t Subvectio et [illegible] [illegible] sub[illegible] vel asso-
rare i. ampliari
a·t Subvehere verfuren
f·p Subula [illegible] corta est [illegible] sutoris et dicitur
a suo [illegible] [illegible]
m·b Subulcus est custos porcorum
Subunnans i. [illegible]
Subuncula dicitur [illegible] quod supponitur [illegible] [illegible]
vel dicitur tamen [illegible] stricta [illegible] aliis vestibus
induitur
f·p Subula i. [illegible]
m·b Suburbium vel procurbium [illegible]
m·b Suburbanus i. villanus [illegible] [illegible] morans
m·b Suburbana [illegible] edificia [illegible] urbe sita
m·b Sucamus est [illegible] vel [illegible] vel [illegible]
m·b arborum [illegible] Succinus dicitur [illegible] arboris
a·t Succedere dicitur [illegible] vel [illegible] vel [illegible] asso-
rare [illegible] et dicitur a sub et cedo pro locum
m·t [illegible] Succendere i. accendere vel [illegible]
m·b Successive i. tardus inde successive i. tarde
m·t Successor dicitur qui locum [illegible] obtinet vel [illegible]
m·[illegible] Successus i. [illegible] [illegible]
m·t Succentor est qui [illegible] [illegible] canendo
a·t Succidere i. subcadere
a·t Succingere i. vestes elevare [illegible] ad labores
vel ad itinerandum
f·p Succina i. [illegible]
Succinus i. [illegible] vel est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

a.t electre // Succubere i. subiacere
Subcalcare vel subtulcare i. pedibus calcare
Succosus succulentus i. plenus succo
n.t Succruere i. fervere
f.p Sucula i. glubina // Et sucula i. saropsia
a.n.b Succussarius equus qui leniter succutientem
Sudarium est pannus quo sudorem tergimus
a facie vel dicitur pannus quo caput tergitur et vel
dicitur pannus in quo corpora mortuorum involvuntur
ad sepeliendum et sic dicitur a sudo -as vel potest dici
pannus quem Christus induit quoniam debebat luere
a sudore suo scilicet caput sudarium
n.t Sudale sed cum swetystuch
f.t Sudes est acutum lignum sive palus acutus
cum quo sepes paratur
a.n.t Sudor est humidus ... per calorem vel laborem
in sudo -as -are et est sudorem emittere
Sudus -a -um i. serenus nudus et componitur a sub
et udus i. humidus et inde dicitur tempus serenum sine
pluvia // Suevia est nomen regionis in Suecia
f.p Suevia etiam est nomen regionis in Suevis
n.t Suere i. consuere
a.n.b Suffectus dicitur aliquis loco alterius substitutus
vel constitutus
n.t Sufferre i. sustinere unde sufferencia i. sustinencia
a.p Suffragare spe beslop
n.t Sufficere et suffragare substituere et inde est sufficere-
ministrare et habet satis esse et i. valet quod suppleri-
ponatur
n.b Sufflatorium i. follis vel locus a fabrica et
dicitur sufflare i. spiritum emittere
a.p.p Sufflecta cyclade kuceclyt et alii est quod palpo
Suffocare i. strangulare et componitur ubi habet suffix
adverbium sed contrahere et corripitur habet suffix sic
Suffocat corrumpit suffix // Suffocat guttur strangulat
Suffocatus i. strangulatus

Suffodere .i. subtus fodere unde subfossio
Suffragium suffragatio .i. auxilium et uenit a uos su-
fragor -aris .i. auxiliari
Suffragator .i. adiutor
Suffulcire .i. illuminare uel subtus fulcire
Suffundere .i. parum fundere
Suffusus est aliquis aquoso liquore perfusus .i. ebrius
unde suffusio et est superfluitas potus uel ebrietas
Suffusorium est uas olei uel in quo aqua funditur
Sugere proprie ad pueros pertinet qui ex ore lac a mamilla
trahunt sed suggerere .i. ad .i. submittere substernere sub=
ministrare indicare dicere suadere unde [illegible] consulere
Suggestio dicitur persuasio uel consilium uel consultatio in
malo. Suggestum dicitur tribunal uel sedes principis
uel accusatoris quia ibi multa in aure principis suggerit-
Sugillare .i. strangulare suffocare gulam
stringere et dicitur quasi subgulam capere et ita [illegible]
[illegible] a papia
Sugestus .i. porcus [illegible]
Suilla a um .i. porcina a um et suilla dicitur porcus
sus et dicitur a sus suis
Sulcus est fossa quam facit aratrum in agro unde sulculus
diminutivum sulco -as -are et inde sulcator
Sulfur est fomentum ignis [illegible] [illegible]
ignium [illegible] [illegible] [illegible] et dicitur
a solfora .i. terra et [illegible] ignis [illegible] adiungit [illegible]
est unde sulphureus a um
Sumen [illegible] est [illegible] ubera ad [illegible]
[illegible] est pinguedo [illegible] de carnibus [illegible]
et dicitur a sumo sumis quia pinguedo libenter sumitur
ab hominibus uel dicitur a sus suis quia pinguedo a
suibus et porcis pinguibus [illegible]
Summa dicitur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
uel dicitur [illegible] in summo [illegible] .i. summam facere
unde summatim .i. breuiter [illegible] [illegible]

papiam · i · stete vel festinater
ams Summ · a · um · 2m quod est superlatiuus a super
sed 2m alios est uz sicud supremus sed alii dicunt
quod sit superlatiuus huius nominis celsa um · sed summitas
i altitudo
ant Summates dicuntur uiri potentes
Summanus dicitur summus manium · i · deus inferni qui est
summus inter manes sed pluto chamas aut deus inferni
infidelis
am Supter · i · compensa sed supturalis et est qui vagat
super aliquid sed est supertuosus et est qui multa querit
mit Sumo is · i · accipio
mit Suo is sere i · filo non est inusi sed qui a consuo con-
suo insuo
Summoope · i · diligenter uel toto studio sic
tota conamine
Summanum est nomen locale et interpretatur silua capta
et est arca predestinata adversum celorum uel
aera malis cogitationibus et operibus · sic operibus in-
uoluta · Supremum · i · magnum est et pena superaria
ozem · i · ostendere uel superari ozem celsum est · sed 2e
decimis dicitur si malta ornata ad manifestum
ua sup alia inducta et sunt sepe in uiola vel
similitudine velorum · sed aliud est suparum scilicet
pe et est nomen adiectiuum · i · alta uel excelsa
in superari ipse et dicitur deus
mb Suppedium est elevatio ictuum ad deum
fp Superbia est amor animi excelsi honoris uel
errore aliquem superare gaudens · et dicitur
ab arrogantia sed arrogancia quandoque intus
Superbia non istas sed superbus et est · i · qui uidat
quod non est · sed est superbire et est preterite
uel preteriti facere quod facere non debet
mb Supercilium quod ponitur pro superbia sed supercilios

i. superbus / Supercilia dicuntur cutes super oculos
ap. p. eminentes / Superadultus i. super etatem uel super=
ad. p. districtus / Superare i. vincere
f. ij. Superficies i. extremitas
com. b. Superfluus pt. / Superfluere i. habundare inde superfluus
i. habundans / Supellex ectilis i. que dicitur festa
uel facultas uel res instrumentum et ornamentum domus
Et est ectilis generis femini est essencia i. pluri
vero nauis / Et dicitur supplex eo quod supplet defectum
domus / Supinus i. supinus
mt. Superliminare uel superliminare dicitur superius
liminis eo quod transuersum ponitur super hostium
m. b. Superpellicium est uestis
Superstitio i. falsa religiosa inde superstitio et dicitur
vitiosa et vana religio superflua uel superin=
stituta observatio / inde superstitiosus et dicitur senex vi=
tiosus uel secundum alios ita dicit papias et
grecismus ad ysidorum
mt. Superhumerale i. humerale
com. b. Superuacuus i. superfluus inutilis inde superuacuitas
f. p. i. vanitas / Superna i. auri
com. b. Supinus i. eleuatus sursum respiciens et per contrarium pronus
et uide a quo supinare i. eleuare
n. b. Supinum est quod simul voce et dum generum respicia quod
respicitur super aliquod descendit
ap. Suppeditare i. calcare sub dare subiugare et
dicitur suffragari auxiliari subuenire
mt. Suppetere i. ad subsidium venire
ap. Supplantare i. supplantare inde supplantator
a. b. Supplere i. replere inde supplementum et suppletio
o. t. Supplex i. humilis uel deuotus scilicet qui supplicat
ap. Supplicare i. petere inde supplicatio i. humilis petitio

Supplicium dicitur supplicatio a supplicando vel
dicitur pena eo quod quis dampnatur ita quod bona eius
consecrantur et in publicum ad erarium templorum redi-
n t guntur. Supplodere .i. suppono vel sustentare
a p Supportare .i. sufferre tollere vel elevare in
supportatum .i. elevatum
a t Supplingere .i. supplentare
a p Supputare dicitur frequenter putare
f t Supputatio .i. inus
f p Sura est pars pedis carnosa descendens retro
usque ad talus
m b Surculus est ramus qui arbori inseritur vel dicitur
eciam surpus
Surdaster .i. surdus et surdus quia dicitur quasi solo parte
defectu auditus sed quia non potest audire et per quis
vel loqui licet linguam non habeat defectum
a t Surgel augustum vel robustum vel decem mensium
m b i t / Surgus est tselan
m b Surmurusculus erectus i t
Surripare dicitur frequenter rapere subtrahere furari
et per rapi per se suggerare
Surreptio est id est fraudulencia
Surrectum .i. sursum erectum a verbo surgo .i. sur-
sum erigo. In q. in. vr:
adv Sursum vel sursus .i. superaltum et est adverbium conplexi
q t Sus suis .i. scropha inde suinus .i. suillus
f p Susanna est proprium nomen mulieris
Suscipere .i. accipere
a p Suscitare est de sompno aliquem vocare
m b Suspectum dicitur quasi sursum aspectum
Suspendium dicitur claudio devotorum ad dampnum
Suspensus dicitur sursum pensio a suspendo et sus-
pendere dicitur sursum pendere. Suspiciosus

Suspiriu est gemitus in suspirancia ÷ inde est
suspirare i suspiriu facere
Suspicari est malu dicere uel cogitare ÷ inde suspicio
i suspicio spiritus uel est quedam coniectura ÷ suspi-
ciosus ÷ et est ille qui suspicatur dicens
Et suspectus sub coniectura uel iudicio uel
auctoritate ÷ sustentaculum et sustentaculum id est
sicut est id quod aquis portat et uel aliud
a.b sustentor ÷ sustineo i pati ÷ inde sustinentia i pacientia
Susurrare dicitur murmurare et est uox facta
de sono loquentis et qui susurrat non istatim
audit sed tantum loquitur de alto
act Susurro dicitur murmurator aliquis et est dictum
susurrio onis
act Susurrus dicitur murmurans detractor et est
qui discordiam inter alios seminat
act Sutor est aliquis faciens calceos ÷ inde sutoria
et est illa ars ÷ inde est sutrix et est uxor eius
fa a suo ÷ suere e non alias
fp Sutella i astucia
Sutura pro .. nota
fp Swadella i consilium ÷ inde swasio ÷ inde swasor
i consiliarius

Tabanu est domus refugii
uel auxilium
Tabula i hostis uel est
alveus
ne Tabardu est genus vestiti
fp Tabella est usuale inter
scolares ÷ inde tabellarius et
est aliquis faciens tabellas
ms Tabefactu est id quod putrefactum
act Tabellio onis est scriptor quidam ÷ inde tabellina
id est publicus notarius in aliqua iuramento in
tabellionatus et est officium tabellionis

hi. le Tabiel vel thabeel hebraice bonus deus interpretatur vel ydolum
hi. t Tabernio est qui vinum vel aliud potum vendit
in taberna hic tabernarius et tabernator idem sunt
fi. p Taberna est domus tabernionis et dicitur a tabula
quia antiquitus appendebant tabulas in domibus ubi ven-
debant pocula et cetera
m. b Tabernaculum est idem quod tentorium
m. b Tabeo es ere dicitur putrescere liquefieri vel macerare
deficere vel languescere. Et caret supino. Inde tabescere
verbum inchoativum
fi. t Tabes dicitur putredo et proprie mortuorum et declinatur
hec tabes et tabi unde versus Tabes putredo stillat
de corpore vivo / Corpore non vivo stillat tabi
quasi tabia Et tabi vel tabo est nomen aptote
forme et dicitur sanguis corruptus vel putrefactus
Tabitudo id est sanies vel liquefactio
h. b Tabidus id est languidus putridus id est immundus Inde tabi-
ficus idem est
fi. p Tabita hebraice dorcas grece damula latine capra
silvestris et sic vocatur dicitur quod interpretatur puella
hom Tabitacumi interpretatur puella surge
h. iiij Tabor est mons sublimis vel hebraice nomen vi[rorum?] a quo
mons iste dicitur vel quod sunt iste mons
fi. p Tabula dicitur mensa proprie dulitus quia tenet cibaria ate-
nco dictum
Tabulatum vel uti et est tabulatum id est tecta sive de lignis
quasi tegula vel dicitur pariete ex tabulis vel constitutum
coaptatis tabulis sive vel durius magni assercis
Tactus est unus sensus de quinque sensibus corporalibus
h. t Talares sunt calcei vel sutulares vel caligule vel vestita
pertingentia ad talos
h. b Talamus dicitur cubiculum vel lectus genialis vel ca-
mera sponsi et sponse et dicitur a thalamo id est volubis
m. b vel voluptas / Talentum est genus ponderis et est
triplex scilicet minimum medium et maximum Minimum est quin-
quaginta librarum medium vero septuaginta duarum librarum

Thapi[n]m vo et s[u]m est tentu[m] et pp lib raze
q t. Talis et q[ue] le p[ro]d[uci]t in ter adv[er]biu[m]
s t. Talis o[mn]is est c[aus]a r[e]a i[n]q[ui]p[ro]pe[r]sa[n]s indicta pl[ur]is
delicto ut de[u]s p[er] de[n]te oc[u]lus p[ro] o[cu]lo vel est
pl[ur]is pene obligatus vel ite[rum] eos in malo
s p Talia mea lo[cu]a est in mu[n]sa q[ue] i[n] t[an]t[um] capacitas
l[ibe]r potens i[n]ge[n]uo
Talus i[n] modo d[icitu]r tassev vel dectus in taxill[us]
di[cit]ur zoo est vetta p[ro] pedes
n s Talli d[icu]nt[ur] vasa offertoria q[ue] i[n] p[ro]p[ri]is fes-
tiuitatib[us] offerebant ita sc[ri]b[itu]r s[ecundu]m Mathe[u]m Jo[hann]es
et de[clinat]ur q[ue] tall[us] h[uius] talli
n s Talmg x oc[u]lus in mo[n]o talmg i[d est] v[ir] oc[u]l[us] t[ra]ns
v i[n]g Talis[m]odi &c
n s Talass[us] i[d est] mari[n]us in talassio et d[icitu]r p[ro]fu[n]dis maris
c p Talpa est al[ia] d[ict]a et ite[rum] vermens a[n]i[m]al [illegible]
et d[icitu]r talpa q[uod] dampnata cecit[ate] p[er]petua
s Tecais est i[d est] q[ui] s[e]ch[ym]ectus
[illegible] Tam i[d est] q[uo]m[odo]
g[e]n[us] Tamos est d[icitu]r male lic[ite]
Tamir est u[er]miculus c[ui]us sangui[n]e lap[is] marmor
p[er]fusus facilit[er] secatur
[illegible] Tamlor est [illegible] indeo c[on]similis
s t. Tamis est nom[en] ci[vitatis] in egypto in q[ua] moyses s[ign]a
fecit et h[ic] tamis vel tes i[d est] tato
adv Tamp[er] i[d est] sicut
n p Tamio ab est i[d est] q[ui] adu[er]sari et d[icitu]r quic[um]que tam
q[uod] est adu[er]satio na[m] dicitur tamia est a[b] va[ri]sando
in tamiator et est ite[rum] q[uo]d sat a[c]ci[pere] q[uo]d tamiatio id
est uacu[n]dia in tamato et est iste actus et t[empu]s neu-
trale legi q[ui]d [e]st actus s[ecundu]m q[uo]d tumi[di]o attamio
Tanatos i[d est] mors vel mortalis in attanatos id
est i[m]mortalis
adv Tandem est i[d est] q[uod] ultro
a t. Tango p[ro]d[uci]t in attingo intingo et multa alia
o in Tandem i[d est] s[e]c[un]d[u]m modo
ad v Tantum modo d[icitu]r i[d est] s[o]lu[m]

m. s. Tantus ta tum quantitatis alterius grossus in tantillus i. parvus
in tum et tunc signa comparativa
Tautologia pen. producta est idem sermo iteratio sermonum
et eiusdem dicti superflua et inutilis repetitio
n. s. Tapetum vel tetrapedium dicitur id est quatuor pedibus ster-
nitur ad honores atque delicias. Tapeta idem
f. t. sensus. Tapinosis per i scriptum est quaedam figura quando
magnitudo rei humiliatur ut si mare diceretur
gurges. Et dicitur a tapin quod est humiliatio vel
subpeditatio in taphnus et est scriptum in epita-
f. p. phium. Taratantara vel taratantrum est instru-
mentum cum quo farina colatur et est clanstor
tabarium id est tantarisator vel taratantarisator
m. p. Taratantarisare vel tantarisare est farinam
per taratantrum mittere
n. t. Taratantarisamen est illa actio in taratantarisa-
bilis et est adiectivum aptum ad taratantarisandum
m. s. Tardus i. piger ~~vel~~ a verbo tardo as at
Tarentum est nomen civitatis
g. m. Tartare grece est defectus lucis in tartarum et e longa
in fuore profundissimo. Et est coelestum vere fine et
terre et tartarus et tartari in plurali et similiter
Et tartarum est fex vini. Inde et tartarus a
um i. horribilis
Tarentula est vermis venenosus
m. s. Tarinnus est vermis quidam vel est piscis in fluvio
f. m. Tarsis est civitas Cilicia vel secundum quosdam in pali-
pomenon dicitur locus Indie vel sunt qui interpretantur
virtus eo dicta sunt Tharsis
m. s. i. Tassea i. tapillus
n. m. Tau est ultima littera hebreorum et interpretatur signum
m. s. vel consummatio. Taurus est unum signum de duodecim
signis in circulo zodiaco. Et dicitur a brutus in
taurus a um id est taurea scilicet et e secunda ba-
gellum de corio scilicet de tauro in auctoritate. Inde
taura et est vacca sterilis

a. p. Tapare dicitur uitare continuare dicere prius rusticare
quod tedio et cetera continue debriare
f. t. Tapato est res continue debriata
m. t. Tapator i. ebriator
m. s. Tapillus est dolium a tali re prius tasser
f. p. Tapincta uel tapuncla est breuis tapato
f. p. Tapata vt idem sicut tapato
f. s. Tapus est nomen arboris cuius fructus uenenosus est
et dicitur a tegendo quia ... apes tangit fructum
eius uel gustat moritur. Aliter taxus est nomen
... et est genus ... et dicitur a tagendo est tagt
locum ubi est mel et alio nomine dicitur melotus
f. p. Teagra est furca que krewl
n. s. Teatrum est spectaculum et dicitur
a teoros quod est i. spectare uel
videre. Inde in amphiteatrum
Et theatrum dicitur prostibulum
eo quod ludos complent meretrices
Tebe est ciuitas grecie uel regia
f. m. Tebethus mensis ianuarius dicitur ebrayce
f. p. Teca grece i. repositorium. Inde sicut repositorium ubi aliquid
seruatur uel dicitur quod sagitta. Et dicitur folliculus
in quo granum clauditur uel est genus ... pi-
sarum que scheyde. Tecarius est repositorium auri uel
dicitur tesaurus uel gasa. Tectum est coopertorium
domus. Inde tector et tectura et est coopertorium
lecti ... quem ... per quod tegitur ...
Tecum i. cum te et sunt due dictiones sicut mecum et
f. p. ablatiuus. Teda est lignum ignis accensum inde tedifer
et est lignum uel lapis uel ferrum super quo po-
nuntur tede inde tedarium et tedale uel tedi-
fera quod idem sunt sicut instrumentum in quo ponuntur tede
m. s. Tedaret i. tedium quia in tedis ...
n. s. Tedium i. anxietas. Inde tediosus vordrossenheit
f. p. Tedula uel tedicula idem sunt sicut instrumentum quae

aui[b] tendunt vel leporib[us] capiendis
f p Tega ex alti- tego quod etiam dicitur [illegible]
f p Teges dicitur parua domus que et tugurium dicitur
et hec est domus pauperis
a t Tego i cooperire et ꝯpo ut de- ꝯ- coy
f p Tegula est domus metrica
m t Tegimen vel tegumen hec ex decide ccl tā
p defensione
f p Tegula pz vel est id quod sutor noiat swelche
m b ꝯpagines / Tegumentum pz
f p Tela dicitur a tego ut stamina et est paruus lineis
m b Telorium ex tellg
f t Tellus vris est terra eleuata ab aratro vel
ꝯfundi[b] in arbore radices tenent vel dicitur
humus fructifera et tact- p- n
a t Telo dicitur id lignum ut quo aqua [illegible] de fonte
a t Tello est [illegible] ad [illegible] in tellor et [illegible]
m b ꝯsualis / Telonium dicitur citara lyra vel testudo
et dicitur a thelon [illegible] quod est [illegible]
i [illegible]
m b Teolonium dicitur tributum et hec de mercibus maris
ꝯtra littus [illegible] dicitur locus ubi colligitur tributum
in teolonarius et est qui exigit tributum
m b Telum dicitur a thelon i longum quia longum habet
hostile [illegible] longe iacit [illegible] dicitur
telum vel [illegible] dicitur similitas [illegible] telum
absconse [illegible] p gladio
f m Temo est [illegible] currus
m t Temia [illegible] dicitur primo quando [illegible] ꝯstituntur
inde [illegible] temia [illegible] voto temia
a b Temeraria dicitur qui [illegible] fanda et fugit
audienda et [illegible] et dicitur hec [illegible]
[illegible] vel fatuus [illegible] temeritas, et est au
a b datiui [illegible] / Temeloq i [illegible]

m. b. Temetum dicitur forte vinum vel bonum et quod te-
nens mentem. Inde temulentus ta tum i. teme-
to plenus. Inde temulentia i. ebrietas et tor-
mentum sitis.

a. p. t. Temo, onis dicitur lignum longum quod tenditur a curru
vel dicitur gubernaculum navis

a. p. Temperare i. abstinere a intemperantia i. mode-
rate vel moderate vivere. Inde hic et hec tempe-
ratus i. moderatus

m. ij. Tempe est locus delectabilis et amenus et est
plurale numeri tantum.

f. t. Tempories est lenis ventus vel est tranquil-
litas seu temperies aeris

f. t. Tempestas dicitur ventus validus et fortis et quando-
que pro tempore et maxime pro tempore pluviali aut autumpnali.
Tempestivus i. maturus vel oportunus vel
ad tempus pertinens vel in tempore veniens

q. t. Temporalis hic et hec le quod gallice dicitur quod vel temporalium
habet et ... est

a. p. Temptare i. examinare degustare investigare

a. b. Temperatus i. maturus vel oportunus

m. b. Templum dicitur a templando vel a tectum amplum quasi ... est
enim sic dictum ut contemplator quia ibi deum con-
templatur quia sit nobilis utilis et ... et ...

a. p. decalcitrabilis / Temperare i. moderare

n. t. Tempus multis modis accipitur. Quandoque dicitur pluralitas ...
quod est verum de dare ... Quandoque dicitur spacium
sive mora in quo diuinum ut ... mensis vel dicitur
dimensio rerum et secundum quod tempus sit differt est
mora motus rerum mutabilium quod cum mundo in-
cipit et cum mundo desinit. Quandoque dicitur aer
vel aeris qualitas secundum quod dicitur tempus est pluviosum
est serenum et non nubilosum. Quandoque ... oportunitas
aliquid faciendi ut tempus est ut ... quandoque dicitur
mora quod sunt in pluralitate ... et ... ...

ſcilicet a dicitur quod uni tempus loca uio dona temptus
est acceptus vel conceptus vere venalium
cum [illegible] dicitur tempus est tardum i tarda et deficiens
cepto vere vel vendito. Temptus dicitur actiuus ui
ſed modo ſcindi et 2 coniunctio est Tetulus ui co-
ponitur ſit vere ſuam pertenua vel poſtice vel ſutile
Tempus est ps faciei vel capitis circa dure
ut ſit occulto ſprimum temporibus meis Tet dicitur
a tepeo es ere quod est esse vel fieri calidum
Temere i presumptuose vel stulte et fatue unde te-
meritas i presumptuositas fatuitas vel violencia
m p Temerare i corrumpere violenter
m b Temesa vel tenica fuit candite pedes ab insula
epiſcopore
f t Tenacitas i cupiditas vel duricies
m b Tenaculum dicitur quod tenz agere
Tenarus ui. vel [illegible] et tenaria ore ipſi
dicitur a teneo et est vallis per quam fit descensus
ad inferos. et illum i [illegible]
a t Tenax i cupidus tenacitas vel strictus
f t Tenda i intento
f p Tenca est piscis quidam
m t Tendo tetendi tentum vel tensum in ſupino i vado
et est neutrum unde intendo attendo contendo
Aliquando id est quod extendo vel dilato et
est actiuum cum quo componitur cum dis. in. con. ad
ex. pro. pre. re. etc.
Tendecta per [illegible]
f p Tendicula e vel tendiculum id est ſit scilicet laqueus
vel instrumentum quo tenduntur avibus vel aliis animalibus
f p capiculum / Tenebre per u. tantum dicuntur [illegible] tenent
umbras unde tenebrosus et vel a vos tenebrae
a quo vel tenebrisco [illegible]
ch b Tenellus i tener paruus mollis [illegible] per sa-
[illegible]
f p Tenella est instrumentum fabri et dicitur a teneo etc.

tener- factum

a.g.b Teneri .i. pueri vel innocens

f.p.t Teneritudo .i. mollities vel puritas

n.b Teneo tenes est p[illegible]

a.b Teneri .i. debitum tenere

a.t Tenor est series vel forma

m.p Tenorizare est tenorem cantare

m.b Tentorium .i. tabernaculum vel cortina Etiam est
instrumentum [illegible] aves decipiuntur

f.t Tentigo .i. libido vel est erectio membri virilis
[illegible] tetigo [illegible] a [illegible] [illegible] est
[illegible] extendo [illegible] [illegible] i [illegible]
[illegible] extensa et erecta

a.t Tenuis .i. subtilis
Tenuis est [illegible] ablativo casui et ut plurimum
[illegible] casuali et [illegible] ut colle tenus
vel pube tenus [illegible] cartam vel pubem et [illegible]
construitur cum [illegible] ut tenus auriculum
.i. tenus auribus

f.t Tenuitas .i. famos vel penuria et venit a [illegible]
tenuare .i. tenuem facere

a.b Teopegilum est [illegible] vel

f.p Teosebia est cultus soli deo impensa

a.g.b Teologi dicuntur qui de deo [illegible] faciunt

f.p Teologia .i. sacra scriptura [illegible] [illegible] de deo

f.p [illegible] / Teophania est ostensio [illegible]
[illegible] de deo [illegible] de deo [illegible]
a teos .i. deus et phanos apparitio [illegible] apparitio
dei Etiam theophania dicitur [illegible] epiphanie [illegible]
[illegible] baptisatus est a iohanne et dicitur a [illegible]
.i. deus et phanos apparitio [illegible] divina apparitio
[illegible] baptisato tota trinitas apparuit
[illegible] voce filius [illegible] spiritus sanctus [illegible] columbe
[illegible] [illegible] anno etatis sue baptisatus est
eadem die qua magi adoraverunt eum

m t Theofraſtus eſt qui divina loquitur
f p Theorica i. ſpeculatio contemplatio vel divina th. conſpe-
ſio et dicitur a theos i. deus et a theoron ſpecula-
ri et eſt ſua ſpeculatio
Theoricus eſt idem quod divinus
n h Theoricus eſt idem quod contemplativus
c m Theothocos mater dei interpretatur i. beata virgo
quia ipſa tota eſt divina
Theorare i. ſpeculari vel divina conſiderare
n t Theorema eſt regula vel maxima propoſitio vel prin-
cipium dictum a theoron i. ſpeculari
f p Theodoxa eſt diligens bonorum ſcrutator vel
miſterium divine ſcripture
m p Tempſeus pz in tempus
Tempo i. tempus ſicut in tempore eſt unum inchoatum
m t Teptor eſt idem quod ſemitalor
m Interaſtus eſt veſtis ſacerdotalis qua induitur
n b Pirdolo / Terebrarium eſt magnum terebellum
a p Terebrare i. perforare
n b Terebellum et terebrum idem ſunt ſcilicet inſtrumentum per-
f p forandi / Tertiana eſt febris que ſuccedit qualibet
m b die que vult tertiam diem / Tertius eſt nomen ordinale or-
f p dinale in tertiam / Terebella vel teredo idem
ſunt ſcilicet vermis ligni teres et comedens et
non quod teredo eſt vermis ſed teredo vermis
eſt putredo / Eſt vermis teredo pulvis dicta
m b teredo / Terebintus eſt arbor cuius reſina
ſic dicitur terebintina et eſt arbor que ſecundum du-
rabilitatem reparit et unguentum quod colore et
dicitur quod ſit ſus quadri
n b Terſolium eſt herba quedam
q b Teres dicitur rotundum et longum ſicut haſta et
veratrum et cum per ſe eſt tertie omnibus ligni
cum alteri eſt tertie gradus
n t Tertdecima. atque eſt tertia figura vel quibus ſicut

qui plebs ad tragacos ponit in aqua dicit
dicitur orane et dicitur a tero i varium et
n b tema ma / Tersimum est fructus tragi
a t vel vagi / Tergo i mundo
f t Tergiversato i simulato decepto vel omnibus
conversato vel dicitur tergiversato et dicitur a
verbo decipere li tergiversor vel tergiversor qui
frequenter vertens tergum alteri / Inde tergiver-
sator i deceptor eo quod animum habet et illuc
m b Utit Tergotium i aliquid et quod est va
do et de adverbium pl / tergum sunt due dictiones
est primo eius suo casuali
m b Tergum tergi et terga in plurali dicitur dorsa
dorum quod ponitur pro parte ad quam ancopa
n t Terminus / Tergus dicitur est tertius i dorsi tru-
q t tera abscisa a corpore / Terribilis i horribilis
m b Terrestre est vestis tenuis quam mulieres
i capitibus gestant et pendet per pectus ita dicit
ysidorus / Sed papias dicit quod de genere vestimenti
genus dicimus pelliolum
f p Terpalma i ter victoria
Terma grece ey made / Unde terme sunt
balnea sulphurea vel est locus calidus ut bal-
neum / Et dicitur a terma grece quod est calidus latine
g i Termos grece est id quod calidum latine
m t Termen i calidum
Terme sunt loca balneare vane vel dicuntur
domus vlaonis
m b Termitida i mitimentum
m b Terminus dicebatur quidam deus apud gentiles / Inde ter-
minalia et sunt festa in quo deo / Terminus est finis

vel comitas decurionis vel dicitur tempus deputatum
Et dicitur quasi dicto et multis aliis modis circa quos
obmittam ¶ hic ternus finis ¶ hic decies et decies
et plura alia
ap ¶ Ternus omnis dicitur ille qui est 3us milites sub se
vel dicitur collectio trium eorum ordine ¶ pro o est generis
masculi ¶ 2o est generis feminini
ms ¶ Ternarius est nomen numerale absolute sumptum et
non nomen numeratum
ms ¶ Terni a um i. ternarii
f p ¶ Terra est elementum scilicet elementum infimum Et dicitur a tero
quia teritur pedibus ambulancium ¶ hic terremotus
non in usu sed terre motus
ms ¶ Therma a um et a terra colens
ap ¶ Tertius sequitur secundum ut et primus ita tercius est tercius
ap ¶ Tercius est aliquid dextra sinistra
ms ¶ Terrare quasi in sanctuarium ¶ hic terribilis
ms ¶ Terrificus est i. serpens cuius auris terrebatur
ap ¶ Trigona dicitur aliquis grecus dextra
ms ¶ Territorium i. possessio prima vel terra
ap ¶ Terror i. imago ¶ hic terribilis
ms ¶ Thesaurus dicitur locus ubi ponitur aurum vel potius
ipsum aurum depositum ¶ hic thesaurarius et
est camera tezauri ¶ unde thesaurarius et est cus-
tos auri vel est dignitas prelatorum ¶ hic thesaurizare
i. thesaurum congregare vel dicitur thesaurare
ms ¶ Tesqua pluraliter sunt loca aspera ut alii dicunt
quod sunt loca amena et sic utitur actor et vulgus
tenui plenum
f p ¶ Testa dicitur que testa a terreo Et testa quoque dicitur olla
vel quecumque fit de argilla sive terra dum sit cocta
et dicitur quasi est apud scutellam
¶ Tessarius vel thesaurius dicitur proponitur armus ¶ hic fur
f p ¶ Tessara dicitur vas vel mensura quasi et dicitur bellicum
signum vel tuba quod hostes nunciantur venientes

Vel potest (dici) tesserus hostilis quod accipitur pro talo et
pro tabula vel dicuntur quadrati lapides ad modum
tabularum
Tesseredicus i. quater denarius et dicitur a tessera
quod est quatuor et decas i. decem et componitur
... tesseresedicus
Tesiphone ... est ... infernalis a tesis
i. positio et phonos i. sonus ... per ...
... effectus
Testamentum est ultima testatoris i. ultimum eloquium
quo quis discedens disponit de rebus suis et venit
a vo(ce) testor, aris i. testamentum facere vel testimonium
dare vel in testem adducere; inde testamentorius et
est locus ubi ... testamentum i. testamentum
Testiculus est membrum virile sic dictum et est diminutivum
a testibus quia eum ... esse testatur quod habent
testiculos; inde testicularius vel testicularium et
est saccus testiculorum
Testiculator est i. qui habet testiculos
Testificator ... testator et est qui scripto vel
voce testamentum facit; inde testificatio i. testimonium
Testis i. testificator
Testudo est instrumentum musicale dispositum ad modum
arcus ... unde ... civitas murorum quod fit
in ecclesiis vel fornicibus ... testudo ...
... dicitur concha sicut domuncula in animali
Tetricus i. odiosus vel asperus
Teta est nona litera grecorum et ... pro ...
Teter, tetra, tetrum i. niger vel crudelis
Tetragrammaton est nomen dei ineffabile quatuor literarum
et dicitur a tetra i. quatuor et gramma litera
Tetragonum est ... quatuor angulos habens
Tetrum i. obscurum
Tetrarcha dicitur princeps qui quartam partem regni tenet
vel qui ... civitates et

dicitur a tetra id est quatuor et archos princeps
m s Tetrauauus est quartus ab auo
f t Tetis prima pars scilicet correpta? ... fuit mater achil-
lis et tunc tethis cum e secundo sicut prima pars scilicet longa
tur fuit mater omnium uel deorum uel prima
mare et tunc tetios id est quatuor n g dicitur tetis et
tetrados secundum dicitur mater achillis sed tetios duas
est dea neraidum et tunc dicitur a tetros id est quatuor
f s Teutonia est regio teutonicorum inde teutonicus
et ce a um de ea regione inde teutonizare et est loqui
m t Texale est fr(enu)m textoris
m t Textor est qui texit inde textrix et ce uxor
eius textorie et hic et hec ... quod satis texitur
Textrinum est artificium pertinens ad textorem
f p Textrina et hoc textorium est locus ubi texitur
n s Textus pe secundum pro textu liber et dicitur a texo sed
pro serie scripti dicitur a texo quia sic filum filo iungitur
ita litera litere et sermo sermoni id est uerbum Tela est textura
telarum secundum textus tui est liber
Textorius uel textoriatus id est textus coopertus
m t Texo texui uel xi xtum pertinet ad telam uel
contextum ? alias pro componere ordinare uel construere inde textura
n s
n s  habens apprehendens participium
id est ? Theodolus est proprium
nomen poete uel libri quidem
et dicitur a theos et dolos quod
loquitur de uite et falsitate
Theobaldus est proprium nomen
n s
n s Theolonarius est qui exigit theloneum
n s Theolonium id est theloneum
m s Theosophus sapiens deus id est ...
f i Theos grece deus latine
m t Thimiama est unguentum uel species aromatica
est autem confectio uel confecta diuersarum specierum quod
sacerdos in altari thimiamatis adolebat

m. i. Thimiamateria sunt vasa in quibus thimiama
fiat vel dicuntur vasa in quibus terunt species ex
quibus conficitur thimiama
c. Thimia herbe vel flos gallice thym dicitur
a. b. Thimus est flos herbe redolens
a. b. Thimalus vel thimallus est piscis qui plenus sua-
g. i. vitate / Thimus est pos[illegible] dicitur etiam
Thimus est quasi sub plorans
a. b. Thimotheus est proprium nomen viri et interpretatur
f. t. / Thisbe est femina que tempore colli consulit
et ea se morte
a. p. Thadeus est proprium nomen viri
a. p. Thomas abissus vel geminus vel didimus interpretatur
[illegible]
m. t. Thorel est litcamen vel lectus
Thorap est [illegible] [illegible]
a. b. Thorax est pellis rugosa pendens in collo
vel bovis vel est [illegible]
Thorisare est [illegible] thorares
Thoronus vel tronus est sedes imperialis
Thuran est nomen civitatis in prussia in thoruniensis
[illegible] et [illegible] a. decem [illegible]
Thuribulum est vas in quo ponitur tus
m. t. Thus, ris est species aromatica
f. p. Tia producta vel tiara
est [illegible] vel tiri [illegible]
dicitur mitra vel [illegible]
Tiacterium est [illegible] dicitur etiam
Tiactas est [illegible] dicitur etiam
c. g. m. Tiasses dicitur laudes [illegible]
f. t. Tiberis est proprium nomen fluminis apud romam
Tiberiades et thiberiades [illegible] est civitas ab he-
rode [illegible] in honore tiberii cesaris
f. p. Tibea est pes [illegible] vel genu [illegible] dicitur [illegible]
tula / in tibitem et dicitur a tangens in tibia / in [illegible]

tibicina pe a ibi eius et est mulier canens in tibia a tibia et cano

m s Tibinus est wyn noyn vi

n p Tibisare pe dwery

f p Ticia vel ticiam vel ticio onis est lignum combustum de foco semiustum et extinctum ut teda

m s Tigillus est instrumentum scindendi lingua

n s Tigillum i tegula

m s Tignarius est qui tigna vel trabes tecti inducit vel imponit et alio nomine dicitur architector

m s Tignosus i superbus unde tignositas i superbia

m s Tignum vel tignus est lignum quod ascendit ducte ad culmen edificii ‖ tigris est bestia quedam variis distincta maculis virtute et velocitate mirabilis ex cuius nomine flumen tigris appellatur tigris eo quod rapidissimum sit omnium fluminum ‖ Et scias quod tigris pro bestia est communis generis et est tigridis in genitivo set pro flumine est generis masculini et est tigris in genitivo ut putatur sine crement i domi declinatur

Tilia vel tela est arbor quedam

n ii Tile est quedam insula

m t Timeo i pavere et per eo pavida, et est pertossa

m s Timidus i pavidus unde timor i pavor

Timeo es i timidus habeo vel pavesco

Timpanum est instrumentum musicum de pelle extensa vel corea super lignum copula pre/est a pres significatione et cum vetera sonitu unde timpanator et est a canens in timpano

f p Timpanistria est mulier que pulsat timpanum et pertinet ad ditum generis feminini vel que timpanistrix et est timpanistria

m s Timoratus i timidus

m s Timpus est pars maxille prope aurem

Tina est instrumentum vestarium ad portandum aquam vel vinum in lectubinum cum doliis ‖ unde tinale tobrunish

f. p. Tinea est vermis vestimentorum
f. p. Tincta vel tineta est [illegible] vel piscis [illegible]
a. i. Tingere i. tangere
Timens i. sonans in tinnitu i. sonitu vel [illegible]
[illegible]
m. s. Tinnulus i. sonus leviter [illegible] et parvus
m. t. Tinctor i. colorator [illegible] tinctura et est color
quo pannus vel alia res tingitur
n. s. Tintinabulum dicitur a tinno [illegible] [illegible] est nomen fictum
a sono vocis quia sonat tin tin et est parva campana
Tino dus et tindei [illegible] dicitur [illegible] qui
dicebat quod [illegible] [illegible] uxorem
sua in strata vel in platea
m. s. Tipus -pi dicitur [illegible] vel [illegible] vel [illegible] vel [illegible]
[illegible] quia [illegible] nascuntur et [illegible]
[illegible] et ambitiose [illegible] et [illegible] tu-
mor et superbia [illegible] tipus in tipicus i. figuratus
et tipice i. figualiter vel misterialiter
Tapsana dicitur [illegible] pila [illegible]
et decorticatum et fit in [illegible] apta [illegible]
dentibus et [illegible] [illegible] et dicitur a [illegible]
[illegible] quia [illegible] pila [illegible] decorticatum
f. [illegible] Typho dicitur [illegible] [illegible] vel draco
Typhana est [illegible] tartharea
Typhonicus est [illegible] et [illegible] dicitur et dicitur a ti-
[illegible] i. flatu quia [illegible] [illegible] [illegible]
m. s. Tirannus est rex fortis quia olim tiranni reges
fortes dicebantur [illegible] [illegible] tirannos [illegible]
[illegible] [illegible] reges et [illegible] est aliquis qui
[illegible] [illegible] publica [illegible]
[illegible] [illegible] Tirannicidium i. occidio tirani
f. [illegible] Tirannus [illegible] dicitur crudelis [illegible] [illegible]
f. p. impietas / Tiara [illegible] [illegible] [illegible]

l' glacies de tecto p[ro]cedens mg. Tiria dep[er]dit
q[uasi] tiria feria vendit
f. p. Tyriaca vel tiriaca est confectio q[uaedam] vel c[ontra] nobiles-
ch. t. sed medicina/ Tiro onis est novus miles
novit[er] ad miliciam electus et d[icitur] a tiro i[d est]
forte vel augustia q[uia] fortes d[ebe]nt ad q[uo]d
officium eligi vel q[uia] ad exercendum p[ro]b[ari] talem
miliciam se angustiant. Et[iam] in aquos est regio
ut ... regione tiro q[ue] forti milite tiro/ d[im.]
tirunculus
m. b. Tirocinium est offic[i]um tironis
ch. b. Tirsus est summitas omni[um] olerum vel herbarum me-
dia fructus et d[icitur] q[uia] alta sursum ascendit
Tecam est genus tibialis in modo fenestre quadra-
tu som q[ui] ab utroque manu tenetur et tertio ap-
periendo et claudendo sonat. Et d[icitur] bacchus
cum frondibus quo utebatur a sacrificiis bachi
f. p. Tirsa est sessura am
ch. b. Tirus est no[men] regionis et d[icitur] ab hyppos quod vi-
tenc vel lede no[n] p[otes]t se habitat q[uam] vice p[ro]p[ter]
est tunc nocendo
ch. b. Tirius fuit q[ui]dam iuvenis te[m]p[or]e salomonis facile
vel facilit[er] i[sta] et enigmatibus erudiebus
f. p. Tisana gerste wasser
f. t. Tisis est infirmitas q[ue] totum corpus consumit in tisica
ch. t. Titan ipse est tit[an] i[d est] illuminans q[uia] sol illuminat
terram/ Titanes dicuntur q[ui]d[am] fortissimi viri
q[uia] terram illuminant sua p[ro]bitate et famositate
f. p. Titana i[d est] luna
f. t. Titillacio est stimulus sive lupanie s[ecundu]m q[uod] m[ultum] iuvenes
titillant puellas circa mamillas et d[icitur] a tio

326

titillare et est tenerum actum facere
m h s Titiuilla i. dyabolus
m h s Titirus est ad uatum capello et oue
Titulus est signum uel memoria uel inditium uel
dicitur breuis prenotacio corporum que in sequenti opere diffusius
continetur et dicitur a titan i. sol quia titulus illuminat
totum opus sequens sicut sol terram. Et sic dicitur paruum
Et dicitur precium quo acquiritur possessio uel decus
a p Titulare dicitur titulo designare uel titulum apponere
n p Titubare i. vacillare uel dubitare
n p Tela est auis que quando uolat ossa
tenuibus tamen sic est immobilis
m h Todingus i. cursor
f p Toga est pars a tego tegis quia
tegit et defendit uiros. Item toga est quasi uestis precisa qua romani tempore pacis utebantur
m t Togal est cosmus que sedi imponitur
f p Togilla i. mensale uel mappa
m s Togiferius est locus ubi scolastici disputant
f p Tolleranda i. sufferenda
h t Tollerabilis i. parabilis
n p Tollerare dicitur sustinere pati uel sufferre
a t Tollo is ere dicitur eleuare auferre portare uel sufferre
et nutrire et tunc preterito et supino caret sed similiter
accipit ab alio suffero. sustuli. sublatum unde uersus
Tollit alit remouet generat erigit accipit aufert
m s Tollus est summitas templi
m h s Tolomeus fuit primus rex egiptiorum
n p Tonare i. tonitruum facere et est solius dei
a s Tondere dicitur capillos secare uel capud diminuere unde
tonsor et tonsura

nuy Tonitru et h' tonitrus et h' tonitruum ij
fuit et oia ve'nt a noc tonq i sonq et ter
ro est qq di sonq maxie terrat lux aut
q appact an tonitr fulgor vocatur quia
clarum est lux
m b Tonq i sonq
f p Tonna est quoddam vas
f p Tonstrina vel tonsterna est dom i q ones
m b tondent / Topasius vel topazion idols est
qia q om lapidum colores q ius cet politur
obsonat s vo non reliquus clarior est
f p Toparchia pca pducta dr locq pncipatq
vel pncipatq unde hic toparcha e d pnceps
m loci / Topheth est locq ia vllq et ubstat
uchana aut ampla et fit orteram i fualde
i quod pitiunt petores
m Topica est liber arist
Topographia est loci descripco / hic topographus
et est descriptor loci
q Toracq ebrayce dr lex hie
f t Torax dr lorica pectoralis q pectq defendit
et dr anterior ps corporis sz pectq et thorax
dicq attam i s t sz an vel a
f t Tortio vel torsio dr torquendi actio vel af-
f p flictio i tortione / Tortela est istrum torquendi
m t Torcular est istrum ad exprimendum vinum et ol
iveris torculare i eod sensu
m b Tori sunt sperculles q ers
m t Toreuma dr tornatura vel vas tornatum
vel quod tornatur sz vas sz lignum et capi
t lecti vel nobilium / hic gtd est sponsi sponse
ubi torus toreuma et lectus
m s Tormentum dr est torquens unde hic tormentu

i affligere uel cruciare / Tornabilis uel tornatilis et hec le dicitur torno factus uel velocitatis a modo tornandi
f p Tornatura dicitur opacio facta i torno
m t Tornator est qui tornat
m s Tornatus i tornus uel lima
Tornamentum i hastiludium
m s Tornus ni est instrumentum quo vasa tornantur et tornus a um dicitur rotundus uel tribilis et ponitur quandoque pro superbo et quasi a tortus et vultus quia tortis vultis vnde tornosus i superbus / hic tornosus
f t i superbia / Tornale est instrumentum tornandi
m s Torosus i superbus uel pinguis
m t Torpax acis dicitur tinea arans sequitur sepe auem et currit
n s Torpere i pigritari vnde torpescere uigilare
f t Torpedo est piscis quem si quis tetigerit corpus torpescit i pigritiem facit
f t Torques est ornamentum colli virginum uel aureus et torques sunt hec fuit circuli aurei a collo usque ad pectus dependentes
m f s Torquere dicitur cruciare uel punire unde tortus a um uel tortus a um et hic tortor uel tortus
Torrens est aqua veniens cum impetu ex inundacione pluuie uel dicitur aqua pluuialis / Et dicitur
a s torrendo / Torrere dicitur urere assare siccare cremare vrere unde voluitur vnde torridus a um i velox tostus uel siccus ustus cremans
m t Torris dicitur lignum adustum quod vulgus stirom
m t vocat / Torsor i speculator
f p Torta c et tortella diminutiuum dicitur panis volubilis
m s et similis / Tortellus est a panis tortas
f t Tortile i crispus vnde tortilitas
m s Tortiom onus gomboue kerze

ap t Toruipes i. toruus pes
ms t Tortuosus .a. vm .i. plenus tortuositatibus unde hec tortu-
ositas i. ~~plenus~~ i. curuitas
f s Tortura est tormentum actio vel i. tortore
m q afflictio Tortus vs. vi.
ms Tortus ti est flachtin
ms Toruus i. toruus vel crudelis
Tostus est idem quod adustus
a t Tot aliquot vil
q t Totaliter alzumall
o m Totidem a tot
n s Tostrinum vel tostorium est locus ubi bina fide quoque posita
a t Toduplex manchfeldig
m s Toduplex .a. f t unde toduplex adverbium
n s Totus pes
ms t Toxicator est a. inficiens aliquem cum veneno unde
toxicatio id est infectio
ap Toxicare i. inficere
n s Toxicum est idem quod venenum
a t
Trabale est lignum positum
super apertum i. curru vel id
est quod stabellum
Trabalia est nauis longa
et stricta
Trabea est vestis nobilium
imperatorum vel regum et
f s
dicitur a trabalis recta vel kleyn scu unde trabeatus
i. trabea indutus sicut pretextatus
ms Trachinus est agnus detructhia
f s Trachiburte est uor et ks
Tractus est locus sed tractus vel est ad dicta via
sed tractata tractus
n s Tractum est ... falsa ... wofuit allecta
q t Tractabilis et quod leniter dulcis simul ...

niger placidus et uel aio tractac in tractum
f. p. i. leuiter Tractula est instrumentum cum quo terre ignis
a. p. deformatus Tractus ptz et po espacium ut in le-
genda sancti martini et est motus [illegible]
m. s. Tractatus dicitur sedito q. decerpta ab aliis
libris uel dicitur liber cum capitulis distinctus
a. t. Tradere i. dare uel decipere et cpo a trans et do
f. t. Traditus i. decepto uel donatus
a. t. Traditor i. proditor uel dator
f. t. Traductus i. ultra ductus et dicitur publicatus manife-
status et dicitur mors eius hominis de quo vita
traducitur
a. t. Traducere dicitur ultra uel trans ducere Et traducere
dicitur publicare defamare uel in apertum ducere
a. t. Traductor ductor
m. t. Traductorium est nauis uel flumi
m. s. Tradelus uel alabzer idem sunt
m. t. Traduce dicitur a tracio et pro originali peccato i. ueht
et dicitur a traduce i. utero suo sicut enim a patribus
filii propagantur sic originale peccatum ab adam in
posteros transfertur uel dicitur que apobir fuerunt
f. p. Tragedia dicitur a trages i. hircus et oda laus l
cantus quia laus hircina i. fetida et decuru-
delisse uel sic de illo quod proprium i. inpiat et co-
medit filium uel [illegible]
m. s. Tragedi uel ut alii dicunt traici sunt poete
dicti a tragos i. hircus quia sicut hircus est
ad fetidus ita tragedi uel traici fetida re-
prehendunt uel contraria coram fetida erant
f. p. Tragenda est fabula que tractat ut ves seua et
aspera et compilata
m. s. Tragelaphus i. ceruus et cpo a tragos i.
hircus et laphus i. ceruus quia ab utroque et
ceruo genitus
m. s. Tragum est nauis piscatoris

f p Traga est genus vestitus et dicitur a tragedo
tragus quod vetus (?) Trica dicitur id est instrumentum declara-
tum quo equus trahitur super terram quasi sella de novo
seriatum id est tragedo subtractum et glose quod torcul
f p Tragia metrum quod ...
f t Traiectio id est quantitatio vel transmigratio et
p° pro mercatura transportatio et dicitur a traicio
quod est valde iacere transfigere vel perforare in va-
lia
f o Traiectus vel traiecta est ripa quod
f p Trama est instrumentum textoris quod est ...
m t Trames dicitur filum per quod intrat stamen et
... trama / Trames dicitur via parva
... / Trans est prepositio designans
actum transitum et idem est quod ultra et semper ca-
... per ... gradior transgredior
m p Tranare id est transnatare et componitur a trans et no nas
... Tranquillus id est mansuetus vel pacificus inde tra-
m p quillitas / Tranquillare id est pacare facere
f t Transactio est lis decisa ... pacto
vel promisso litigantes a quo transacta ...
et dicitur actus transactio id est ... transpositio
m t Transcendere a trans et scando ... transcendere
Transfretare ... transfretum id est mare per fretum
ire vel navigare
a p Transfigere id est perforare
q p Transfuga dicitur qui ad hostes vel qui se transfert ad
aliam partem ... transfuga id est ... sed
confuga ... vel perfuga ...
d t Transgredi componitur a trans et gradior
f t Transvectio ...
... Transitus ... et venit a trans eo
Transilire dicitur a trans et salio ...
f p Transitoria est navis ...

m. b. Transitorius i. momentaneus
f. t. Translacio i. transposicio vel translator et est
qui grecum mutat in latinum
n. p. Transmeare et transmigrare idem sunt sed transire
f. t. Transmigracio actiue vel overgange
d. t. Transmittere i. legare vel transmissus a mitto i. le-
o. t. gatus Transparens i. perspicuus vel transparen-
m. b. cia i. perspicacitas / Transtrum est tortorium
dolei et transtra i. plurali dicuntur tabule in navi
super quibus navigantes sedent Transaga quali-
bet actio pagine littere dicitur actio vel trans-
actio et dicitur i. lege scilicet / est dicitur dubia et
littera i. clausura vel sigillum vel constituta acta et di-
f. t. citur actor transitio Transumptio i. translacio
dicitur ab transsumo
f. t. Transsubstanciacio actiue
m. t. Transvadare i. vel vadare scilicet transvadum transire
dicitur et componitur a trans et vado i. vadum transire
vel per vadum dicitur
Trapeta vel trapezeta ut quidam dicunt est mensa
m. b. nummulariorum / Trapetum est locus olei vel ma-
m. b. la oliua Trapezeta est mensa trapezete et
trapezeta dicitur nummularius vel campsor num-
morum vel venditor panorum
o. m. Trecenti drey hundert
m. t. Tremere i. trepidare vel tremiscere vel inchoativum
vel tremidus et tremor i. timidus
f. p. Tremula est arbor quedam
a. b. Tremulus i. trepidus
f. p. Trena vel trenum i. dicitur lamentacio vel can-
tus lamenti vel funeris vel etiam lacrima
a. b. Trenus i. lacrimosus
a. b. Trenosus i. trenis plenus
n. p. Trepidare i. tremere vel trepidus i. tremidus

q. t. Tres est nomen numerale p. u. t.
f. t. Treveris est quedam civitas
f. p. Treuge arum p. u. t. dicuntur induciae et di-
es pacis sed treuga ge i(dest) fidei est instancie
vigilia vel securitas hinc treugo as ac i(dest) secu-
rare pacificare treugis facere et coniugatur
a. b. Triangulus est aliquid habens tres angulos inde
triangulare et triangularitas
f. p. Tritula est instrumentum ad triturandas fruges
vel est genus vehiculi cum quo operantur
fructus Juvenalis et quod terrem in eo fert
Tribulatio i(dest) angustia vel pressura a tribulo
as ac i(dest) tribulacionem inferre
a. b. Tribulus est herba spinosa / distinguitur / et dicitur
a tribulo quia tribulet tangentes
n. b. Tribulum est instrumentum cum quo salsa fiat
vel quo spice aristae teruntur
f. q. Tribus i(dest) progenies et est idem quod cognatio
per tribus et dicitur a tribuo quia solebat sibi
invicem munera tribuere
n. t. Tribunal est sedes iudicis et dicitur a tribuo
quia eo quod ibi ius tribuit unicuique quod suum
a. b. est Tribunus est qui preest mille militibus
vel qui habet preesse tribuenda castra vel civitates
vel milites vel dicitur qui colligit tributum et
dicitur a tribuo non quod det sed quod sibi datur
a. b. Tribunatus vel tribunatia dicitur i(dest) quod plura
tributa tribuuntur
n. b. Tributum dicitur id quod datur tribuno
f. p. Trica dicitur deceptio morae et impedimentum
mora vel inscio vel radix vel dicitur invo-
luta crinis mulierum / quia tricant crines suos
id est per discas et dicitur capilla capites
a. p. Tricare dicitur trica agere decipere impedire

vel tmorari et pro commorari ponitur
a. m. Tricta vt in trecentenarius
a. s Tricentenus tricesimus idest ut et sit
nomen numerale ordinale
Tricesimus etiam est nomen ~~ordi~~ numerale
Triclinium est tenaculum cum 3bus ordini=
bus mensarum dispositum
a. s Triclinus est domus habens 3 tenacula
a. t Triconus est 3a pes vnus
a. t Triceps est vestis quod tria capita vel 3s
facies a tribus quod est 3s et caput
a. t Tricorpor de aquis tribus corpore
q. t Tricuspis est lancea quod habet 3s aces
a. s Tridecimus dreytzehenthalb zehen
a. t Tridens vnde est furca ferrea 3s quasi
dentes et dicitur fuscinula coquere et proprie
fuscina est quasi magnum et quo a tres i. tres
et dens qui 3s dentes quasi
a. s Triduanus i. tribus diebus in longis
q. t Triennis est tribus annorum spacium in tamen
f. t Triennis dreyjarig magis tamen 3o ordinatis annorum
a. s Trifarius i. trifaria divisus
a. s Trinidus dreyfeldig
n. s Trifolium est herba quedam
q. t Triformis dreyerley gestalt
a. s Trifanus est vir qui 3bus uxoribus nupsit
a. s Trigamus dreyhig tage et trifanus et trigesima
q. t Trilibris drey punttig
a. s Trimus drey mechtig
a. s Trimus a um i. tribus annorum vnde trimatus vs vi
et est spacium tribus annorum et componitur trimus a tribus et
yemis quasi vivit 3s yemes et vivit 3s annos
vel versus ab 3m annum et dicitur a tres et annus mu=
tata a in i
q. t Trimembris est tribus membris
a. s Trimagister i. tres magistri

ns Triamiu pt
m s Trimatꝰ est agꝰ seu anorum natꝰ
f t Trimatrix vel trimatria est mos conbibia vel
conuiuia ꝫ ubi mulieres tricliniis conuiuabant. Ab hoc mulieres
... inde dicuntur trimatrices vel trimarices ...
m s conbibia viri vel Trimaricij dreij ghel cayl
f t Trinitas pt in sing. a. vni
m t Trio onis dr bos et dr a terendo in
septem et T va pt celi i. oriundo
f p Tripa pe et ... tripe arum ... intestina
animalium cocta et confecta ... cocta dicun
m t Tripedalis est vas tres pedes habens
o t Tripes cy dreij fuss
n t Triptire i. ... pt diuidere
f p Tripeda vel tripedia dr mensa ... pe
dibus et tripedes idem id
f p Triploida vel triploya dreij foldibus
o t Triplex dr ... habens ... pt ... nunctas
a p Triplicare triplare i. triplum facere in triply a vni
n s Tripendium cy gewichte ... tripundio et e
a triplicatus quasi ter podera ... habens
n s Tripudium i. gaudium vel leticia ... tripudiare
i. letari. ... vel triumphare
m t Triremis et ... me dr nauis tres habens
ordines remorum
f p Tristega vel tristegum dr locus ... triamerat
et dr a tre i tres et tectum ... tectum ...
est elsata et dr ... ... tectus
n s Tristegum vel tristigium cy ... et dr ... tegma
vel tecta ...
m t Tristis dr ... stat in tristicia et uel a ... tris
tari ... i. et mestus ...
m s Tristicia i. tristis vel tristicia plenus
m s Tritauus ... ... tritauia
n s Tritarium ... ...
n s Triticum dr a tritura ... quod ... cum tribus ...
... a vni et est ... ... detritico

n t Tritile est quod potest teri pe
f p Tritilla cum flexil unde tritulator
a p Tritilare triturare idem et est tritura facere
Tritura est messis a tero is quia teritur
est grund canapi
f p Tritus i corrosus vel celi id est quod expertus ut
ic est tritus in illa arte
n s Trivium est locus ubi tres vie queunt unde tri=
vialis
m s Trivir est vir tres quibus fuit servos
m s Triumphus est plena et perfecta victoria cum quis
perfecte superat suos hostes et est a tris i tres
et phonos sonus quia tres sonus fuit letitie quod
fiebat cum cum per victoriam solebat cum
totus populus occurrere obviam victori cum conultu
et est cat prima leti*a* Alia est quod hostes captivi li=
gati post eum a manibus sequebant triumphum et
et erat 2a leticia Tertia est quod iste sedens
curru iovis sedebat i curru quem trahebant
quatuor equi albi et cum talis honore ducebatur
ad capitolium ut tanta molestia accepit quod po=
neba quidam servus vilis cum eo i curru quod semper eum
colaphizabat ne ipse nimis superbiret et ut dic=
tur spes videntium quantumque honoris vilis est
perveniendi ad similem honorem si sua probitas
meretur et dicebat ei gnotos olitos i cognosce
noste te ipsum i tuam fragilitatem et noli superbire
quia sicut tu fuisti victor ita poteris vinci Item tri=
umphalis i nobilis vel bellicosus et licet a vo tri=
umphare i victoriam tenere
n p Trocare i ad tres ludere
f p Troca est id quod ponitur i terra super axem
f p Troclea i trochea scilicet rota parva super puteum
per quam puteus hauritur vel est id quod suppo

malo nauis et est vertas p[er] q[ua]s funes tra-
hunt[ur] uel id est q[uo]d torclar

m[asculus] s[ecunde] Trocheus .i. mora p[ro]ducta est et q[ui]d pes in
metro a trochos q[uod] est rota uel volubile
q[ui]a celerum q[ua]si p[edes] fac[it] in metro et velociter it
ut rota

m[asculus] s[ecunde] Tronus est solium regium uel est sedes regia
in qua reges sedent s[ecundu]m intellectum corporis
Et troni in pl[ura]li sunt angeli decem q[ui] [illegible] do-
mino sedes dicunt[ur] et sunt vocati troni q[ui]a ille
conditor p[er] eos et p[er] eos sua iudicia disponit
Ergo p[at]et q[uod] tronus communi[ter] dicitur solium uel sedes
regia in pl[ura]li vero tantum p[ro] p[ri]mo ordine angelorum

f[eminina] p[rime] Trorna est instrumentum carpentarii

m[asculus] s[ecunde] Troz[illegible] corpuscul[um] [illegible] et dicitur a troxos .i.
[illegible] uel volubile [illegible] trotes dicunt capita [illegible]
q[ue] [illegible] parietes [illegible].

m[asculus] s[ecunde] Tropheus .i. victoria in tropheum et dicitur
victoria [illegible] de hostibus in fugam [illegible] et [illegible]
[illegible] et dicitur a tropos .i. [illegible]

m[asculus] s[ecunde] Tropicus est [illegible] [illegible]ativus. [illegible] tropicus cancer
et est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sol sit [illegible]
ad inferiora [illegible] tropicus capricorni sit [illegible]

f[eminina] p[rime] ad superiora. Tropologia est sermo moralis uel
[illegible] uel sermo tropologicus uel modus [illegible]-
dendi tropologica [illegible] [illegible] est [illegible]
ad mores [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]

m[asculus] s[ecunde] [illegible] Tropus est sonus [illegible] est [illegible]
[illegible] uel dicitur [illegible] in [illegible]
in tropice adverbium

a[dverbium] [illegible] dicitur [illegible] singulare

a[dverbium] Trude .i. impellere

f[eminina] p[rime] Trupha .i. iocus [illegible] trupha .i. trupha [illegible]

et dr sibi p sim l f

f p Trulla est instrum cementariorum ad complanandum
murum et dr a trudo i impello impingere vel
i trusto dum i claudo vel dr vas fictile ad con-
gelandum inorentes ad curandum pavimentum / Item
trulla dr tps sibilis ptr i feriore quod est
dengs zuitti

a p Truncare i secare
n b Truncus pz ex bloq

n t Trusile pz q trusorium est i strum ad
n b Trutilletus i acutus vel malus in truticoia
f p Trutina dr libra et c instrum in ponderale
in trutinare i ponderare
f p Truta est pisces quid
o t Trux dr crudelis austerus tri lis vel penalis
q t vatos ... leis et vola
f p quos tu Tuba est instrum
f p ex are vel argento fcm Tu-
bana sit tumor ess ff blosinge
a p t Tuber duo sunt po est i flato
1a q appaclt i arboribus vetustis
et antiquis vn tuberosus a um i superius
rugosus / In est tuberositas i superia / 2o tuber
est idem q boletus et dr a tumeo eo q cresit
ubi terra est i flata et tunc fcta in vnum sicut
boletus tuber a fungus quos iz effunctis erit ~~gaut~~ zwint
tamtry pluma q Ad aff eig ... ssqqt
ingt / Tubcani dicebant indei q ex aliquis
vocati i ampillud / vn venarunt et dicebat tu-
biam est tubis vocati vel q ducti

n b Tubilus i parillus
a p Tubicen est q canit in tuba / vn tubicina et tubi-
cinator et id est qd tubicen
n p Tubicinare est i tuba cantare
f p Tucla dr i b ad q purgat limi

·d· s. Tueri · i · inspicere uel defendere / inde tutela · i · de=
·m· s. fensio / Tugurium dicitur parua casa pastorum
uel dicitur cabella quam faciunt sibi custodes vinearum
ad tegimen sui contra ardorem solis
·f· t. Tuitio · i · defensio
·pron· Tuus pronomen · tu ipse eius
Tum · i · dum uel deinceps
·f· p. Tumba est nomen generale ad tumulum sepulture
corporum humatorum
·v· neu· Tumet · i · turgit
Tumidus dicitur inflatus in corpore et elatus in anima in
et tumidus dicitur superbus inde tumor et est inflacio
corporis uel superbia et uenit a uerbo tumeo es tumere i =
·m· s. flare / Tumulus uel tumulus est mons terre
uel sepulture uel terra aggesta uel mons terre
est tumulus super aggesta tellus
Tumultus dicitur sedicio uel agitacio ad bellum
et dicitur quasi timor multus i. clamor armorum strepitus
inde tumultuosus et tumultuose et tumultuorare
uel tumultor aris · i · tumultum facere
·a· p. Tumulare · i · sepelire
·a· t. Tundere dicitur percutere iterare gladere · confringere ·
et cedere et inde tundi i. pulsari et tusio i. percussio
·f· p. Tunica est uestis artissima et dicitur quasi tonica
a tono i. sono quia in motu incedentis sonum facit
inde tunicatus · i · paratus
·f· t. Tusio uel tunsio · i · percussio
·m· s. Tubalcain est ferrarius ... sicut aurifabri
·f· p. Turba · i · caterua
·m· s. Turbidus · a · um · dicitur inquietus et dicitur a turbu=
lento quia turbidus est a turba sicut turbulentus
·a· p. est nam Turbare et turbelare ... sicut
·m· t. turbam facere / Turbo onis est ... uiri
Et turbo inis est uolubilis uectore et a turbo
as quia turbat uisum uel dicitur a terra quia ... uentus

consurgit freq[ue]nt[er] i[n]tantu[m] mittit. Vnde impetus
est venti s[cilicet] turbinis. Adde[n]d[um] Turbo onis
cu[m] voce frequentis s[cilicet] tonus

·f·t Turbacio i[d est] tristia vel betrubd
·f·p Turbulancia est ab hoc turbulentus i[d est] mestus
·m·t Turbor oris i[d est] ... ab hoc turpitudo a terreo q[uia]
ito nascitur
·f·p Turdela vel turdella est nomen avis
·c·b Turdus est et est nomen avis
·m·b Turgidus a um i[d est] wassergus i[d est] inflatus tumidus
et dicitur a verbo turgeo es et i[d est] inflare tumere
hinc turgescere vnde ...
·f·p Turigia est nomen vasis hoc turigium et est a dicta
thure visione
·f·p Turma i[d est] turba
·m·t Turmalis i[d est] ordinalis
·f·p Turmulla est piscis qui fundulus dicitur
·m·t Turpis i[d est] horribilis hinc turpitudo i[d est] malicia
vel horribilitas
·n·b Turibulum est vas ad thurificandum aptum et dicitur a thure
et dolor vocatur
·f·t Turris dicitur a terreo quia terret hostes. Hinc tur-
rentor vel dicitur a teres i[d est] rotundum et longum quia
antiquitus turres fiebant ... rotunde hinc tur-
·f·t ritus. Turtur est avis et sic est femininum ge-
neris que est piscis et sic ab hoc dicitur turrigerens
vnde versus Turtur sit avis et turtur sit piscis
Etiam turresima dicitur panis niger et alio
nomine dicitur troncla a truncus et quia male
turtus i[d est] divisus est
·f·p Tusa est nomen vasis
·f·t Tussis est passio hominis hinc tussire et est
tussim facere
·m·b Tusianus est a regione tusiana

m t Tutamen tutamentum id est defensio
et venit a verbo tutare i. tutum facere
f p Tutela i. defensio sive custodia vel scrinium
f t tab Tutis i. fortuna unde tutitudes i. fortunati
ad b Tutus a um i. certus et venit a verbo tueor
i. defendere unde adverbium tute id est secure
m t Tutor oris qui tuetur pupillum et vel unde
p m Tuus patet
ad t Tus turis est nomen arboris vel gummi ex illa manans
et dicitur a tundo i. deo quod in sacrificiis deorum adolebatur et cetera
m p Vacare dicitur i. tendere i. ipsi
operam dare quasi tre
et i. liber ferre quando non
deo ut ille vacat lectioni
Item dicitur cessare vel frequentatum facere unde dicitur Iudei vacabat in sabbato
ab omni opere servili Item id est quod sumdantur
servus vacat domino suo Item id est vel scholae portae
Item est carere et vacuum esse et in hiis sensibus
requirit ablativum
f p Vacca est quoddam animal bruta lac porrigens ad usum
hominis unde vaccula diminutivum
f p Vaccamulsaria
m s Vaccinium est quidam flos niger vel fragum
f p Vacciola est sella asini
m p Vacillare dicitur titubare hesitare tremulare unde
vacillans antis i. titubans hesitans vel instabilis
et dicitur a vacuo as are et vacuum esse vel fieri
f p Vacuna est dea vacationis et ocii apud gentiles
vacuna id est
ad b Vacuus i. ociosus unde vacuitas quod quidam proprie

Vacat i vacuu est vel litz vel ocium
n t est Vadare s i su i pergere et adire
qd ut & neutru pl vados qd est actiu et idem
facit pretitu assi et supin ise
n p Vadare est aqua ptrasire
n s Vadimoniu vadiu idest pignus vel fideiuss-
sionu vadiare i vadiu ponere
n s Vadum est locus brevis in aqua p quem equi
et iumenta pedites vadunt et ambo quod
facile ad vadandum vel vados ab re i prudu
infere vel p vadum ducere
Vaver a avi i conti talis facile grassi
onu i aqila sup ilus vel est sapiens quasi
varia i diuisa fert vel uel quibus fortiu
d p boni et mali Vagari di spaciari errare
huc illuc distrahere in vagans i errans
vel vagabundum i instabilis et errabundus
m t Vagetabor vel vagedabor qd ab nagis risum
aut mus litis et di lib uni vel more
f p Vagetra vel vagetora qd bivaire lenitus
aut instrialis litis di
f p Vagina est i scam de cors qualitu Invaginio
as ac i invaginas facere invaginio i extrahere
de vagina et invagino i mitte i vagina
vel vaginarius i vagina
m s Vaginaculu est id qd vo ipse vagine
n n Vagire di fee, plorare et de bac i infancium
adue icumis quatuor vel vagitus i plorans
m n Vagitus i ploratus clamor vel fletus i facim
m s Vagulus est anulus qui vaga i digitos
m t Vagorrio est q partu vagatus
m l Vacca spnis sit grandia et est i victo genu
dol utroque vel dorison et de victu dedecl

adv v Valde i magne
in d Vale est verbum participiens ad salutatorem
n b Valere dr̄ tunc vigere vel sanum esse et posse
et denotat precium ut decem libras valet florenus et
invalere dicitur perire vel infirmari
a t Valefacere i sanum facere
n b Valerius i vir nobilis et bonus
ad b Validus i forte et potens
f t Valitudo dicitur quandoque infirmitas quandoque sanitas
vel vigor
ad b Valitudinarius quandoque idem est quod patiens unde vali-
tudinarius a um et est qui sepe infirmatur
a p Vallare i fundare vel munire
f t Vallis ein tal
n b Vallum dicitur municio vel cathenatura que fit de
palis supra aggerem vel terra castri. Item dicitur spatium
inter duas fossas vel inter fossam et murum
vel potest dici terra erecta de fossa pro muni-
tione agri vel alterius rei
m b Vallus dicitur palus acutus et dicitur quasi validus
f p Vallicula a fossa et est inter vallum et fossam
f t et murum. Item vallatus est palorum fundatio
f p Valva i ianua vel hostium a volvendo dicta
f p Vanga est instrumentum vinetariorum
m b Vaniloquus est qui vana loquitur
f t Vanitas eytelkeit
n b Vanus est instrumentum purgandi fruges
m b Vanus i frivolus a um in adverbio vane
m t Vapor dicitur quasi exalans per calorem vel a ca-
lore et dicitur a vaporo as i calefacere urere
vel vaporem emittere
f p Vappa dicitur vinum vile et marcidum quod ad nos
dicitur villus et quandoque pro contemptu ponitur. Item vapidus

a. vm i. insipidus a vm | vapulare i. verberari
et est vatem actiuam et sic passiuum quia sic
passiuum ab ad illatam et est vm passiuum
f. t. varix | varos vel varix vel varica est
vena i. dorso qua si leditur itinerare vel per-
cussione reddit habens tumorem | hic varicosus
a vm i. tortis labiis [illegible]
f. t. varietas [illegible]
o. b. varius i. multiformis vel discolor | hic varius | opus varium
f. p. varicia dicitur [illegible]
o. b. varus quod est tortus [illegible] vasa [illegible] clau-
f. p. dicat | varinucla est vasa parua
vas. dis dicitur qui pro alio fideiussor et dicitur a vado
quia dato vadibus licet vadere vel abire unde
depositis vadibus potest ire quo vultus | hic
vadium et vadimonium i. pignus | hoc vas
sis est vas continens liquores | hoc vas fic-
tile et dicitur vas [illegible] fragile quod de terra
o. b. vasabelli dicuntur instrumenta belli scilicet arma ma-
chine sed vasa papiria sunt vasa de papiro
o. b. [illegible] | vasellus dicitur feodalis scilicet a domino recedat
vastus a um dicitur amplus vel fundus latus magnus
claustrum dolosum et desertum [illegible]
et [illegible] | hic vastitas i. profunditas vel latitudo
vel [illegible] destructio vel solitudo
a. p. vastare i. euellere vel destruere
f. t. vastitudo i. vastitas ut dictum est
n. b. vastigium est summitas edificij
n. b. vastrum est antrum magnum
q. t. vates dicitur sacerdos poeta vel diuinator
qui predicit futura
o. t. vaticon i. [illegible]

d. p. Vaticinari i. diuinare vel prophetare
n. s. Vaticinium dicitur prophetisacio vel prophetia va-
ticinacio vel predicacio futurorum et vaticinia
dicuntur poetarum carmina
m. s. Vaticanus vocatur quedam [illegible] est locus rome in quo
vates id est deos romanorum vaticinantes et-
[illegible] inde vaticanus i. deus paganorum
c. t. Vaticinator i. vates inde vaticinatrix et
est mulier predicens futura
m. t. Uber dicitur mamma et dicitur
ab uva eo quod fit humore
lactis in modum uvarum
et uber i. fertilis vel fecun-
dus et cetera [illegible] inde hec uber-
tas i. habundancia vel fertilitas
inde ubertim i. habunde vel affluenter
a. p. Uberare i. habundare neutrum quod [illegible] ut exuberare
i. valde habundare vel superhabundare vel
ad u. super crescere | Ubi adverbium loci ubicunque id
ubilibet ubique i. toto loco
Udus i. humidus inde uditas i. humiditas
Ue est interiectio dolentis atque
aut est coniunctio disiunctiva idem quod
vel et est enclitica
m. s. Vecors est privatus corde
o. t. Vecors dicitur demens vel fu-
riosus quasi qui [illegible] ve cor [illegible]
inde vecordia i. demencia vel furor inde ve-
corditer i. furiose
n. t. Vectigal est publica accio que ad victum pertinet
vel est tributum quod omnes dant [illegible]
[illegible] inde [illegible] vectigalis [illegible] i. vecti-

gal solucio vel ad vectigal pertinens
t vectis dicitur id ferrum quod confirmatur hostium sive
et illud vehitur causa sedendi et vsandi
et dicitur catena manuum | Item dicitur quilibet
quod omne forte instrumentum cum quo pondera ad
machinis vectis
m t vectalis dicitur id quod vehit vel vehitur sicut
vectura | vectare est verbum frequentativum a veho · is · e-
vegetare dicitur viuificare sustentare valitudinem
conferre | inde vegetabilis
m s vegetus · a · um · i · fortis viuidus · validus firmus
i · robustus · hilaris · et venit a vigeo · es · quasi vigens
qui ipso · i · viuo · vigorem habere valere vel robustare
inde vegetatus · i · confortatus firmatus et consolidatus
f t vegetatio · i · motio inde vegetabilis · i · mobilis
vegetes · etiam vna lecus dicitur dolium a vegetando
o t vehemens vehemens dicitur fortis quasi vehens mentem
aliquando dicitur acer vel verax inde vehementia · i · for-
titudo | Et vehemens dicitur furiosus vel de-
mens et tunc dicitur quasi dicens quod sit mens inde ve-
hementia · i · demencia inde vehementer · i · fortiter
vel furiose
a t vehere · i · ducere in vehiculis · i · vecta | inde veho
ab actu capitum non sedare
m t velamen dicitur tectura lecti cum decet latus
a p velare · i · tegere vel occultare | inde velatum · i ·
velamen vel velamentum
velle est infinitiuus ... de volo
a t vellare · i · eradicare extirpare
m p vellicare est verbum frequentativum a vello · i · eradicare
vel carpere | inde vellicatus
m t vellus dicitur lana ouis et ponitur pro ... coma
m t velox · i · celer | inde velociter aduerbium

ap Velter est tantum velox cum unum quint
m s Velum dicitur cortina et dicitur tectura vel coop-
torium et est etiam pro panno quo deauguflari pedes
in templo vel pro panno quo sete moniales
coronatur in capite Item dicitur instrumentum navis
et dicitur a velo id est cito quia movente eo vehitur
sive ducitur navis ~~et dicitur a velo~~ Vel
cortina templi vel velamen capitis dicitur
ap t a Velox ab Velites sunt milites levis
armature qui quondam apud romam erant
adv Velut id est sicut vel tamquam
a p Velifico as 2 in Gugwitonis velificor aris
id est velis potentibus navigare vel vela facere vel
vela ostendere sine spigare
f p Vena dicitur a veniendo quia per eam sanguis vo
vel dicitur a via quia est via sanguinis
m s Venabulum dicitur ensis venatoris
f t Venalis est id est quod vendi potest Item venale 2 vendi
bile et vendi id est sunt et descendunt a venus
id est vendor
f t Venatio venatur id est cum iaguge et venor aris
venor aris id est feras capere Inde
venator qui aliquando dicitur adulator
et ponitur etiam pro latrone
a t Vende pt in vendico
a p Venditare id est frequenter vel sim multa attribuere
f p Venetia vel venetus est civitas que venetia dicitur
m s Veneficium id est maleficium
c s Veneficus dicitur mistrens et parans venenum et
qui dat venenum
m s Venenum dicitur a vena quia venenum per venas

veict ad aiā inbria ul' dr a vena et qͥ
p venas vadit
n.p. veneficio .i. venenū facio ff. veneficiū .i. ttē
maleficiū
a.s. venenosus .i. veneno plenꝯ
a.s. venenulentus est qui accipit venenū
Veneo .i. vendor et est vnū neutre passiuū
qr hꝫ vocem actiui et signi. passiui et cōponitur
a venū et eo vñ venū dr venale ul' vendo
venaticus dr canis venaticus
d.p. venerari .i. honorare ul' reuereri ff. vene-
venerandus
f.p. venia .i. indulgentia et qñ ponitur pro
si vos nō ...ci est qr licentia ul' libertas
veniē pñt est a scis hꝫ vñ veneo tñ id est qr
vendere ... pñt est a scis hꝫ vñ venio tñ id
est qr accedere ul' appropinquare Et venio
cōpo. cū con. sub. in. ob. inter. re. pro. pre.
per. ad. cir. am. cōia qrte qꝫ venit est p ter
in. con. cir. pre. qr sunt actiua
a.t. venter dr a ventꝯ tñ qr ventū capit
a.s. ventilabrum dr pelliarum ul' iustrum ventiladi
n.p. ventilare dr ad ventū dispergere ... ...
opertere ul' inuestigare
n.s. ventilogium dr ventimabilis
n.s. ventiopnū .i. velū acris
f.p. ventosa .i. ventosiū ff. ventosare .i. ventosas
a.s. ponere ventosus .i. vanus ul' superbus l' mendax
n.t. ventrale est pñia imp ventrem
a.s. ventrosus est qui hꝫ magnū ventrem
a.s. ventus dr a venio ... qr vel velociter volat

fit ꝯ vetustus a um i veto plenus instabilis
vetustus vel veto inflatus
m b venum vnoo id est res venale vel vendito
ro est supinum a veneo i vendor
a p venundare i vendere et q[ua]re a venundet do
a b ꝯ venundatus / venustus a um ornatus pulcher
decens et decorus ꝯ venustas i pulcritudo
ꝯ et venusto as ac i venustum facere vel
ornare et est duplicat
f t venus est una planetarum que et lucifer dicitur
et capitur quandoque pro luxuria
f t vepres est genus rubi sive spinarum vel 2m a-
quos est arbor spinosa et dicitur vepres in
vepretula diminutivum
a t ver est tempus anni ꝯ vernus a um i ad ver an-
ptinens et est clarus splendidus et delectabilis
ꝯ quod et ꝯ vernalis et quod li t cad sensu
verax i verus ꝯ veritas veracitas et vera-
citer adverbium
n t verbale est nomen quod venit a verbo et significat
sicut actionem agentis passionem patientis et
sicut verbum medium
f p verbena est herba quedam
n t verber i ictus ꝯ verberare i percutere
a p verbigena est aliquis natus de verbo sicut christus
m b verbum plura sunt quod non venit de se et
quia ista est unum de partibus
de loquela ꝯ verbalis i ad verbum pertinens ꝯ
et valitur ad verbum ꝯ verbosus i plenus verbis
adv vere i veraciter
d p verecundari i verecundiam habere ꝯ verecundus i

verecundia plena
ms veredarius dicitur auriga vel nuncius in reda portatus
ms veredus dicitur rustici laboris vel vectoris equus
equus qui vadit in temone vehens redam et dicitur a
veho et reda quia vehit redam alias secundum quosdam dicitur
auriga
mf verecunda i. pudibunda
ms veretrum dicitur quasi verecundum scilicet puellarum pudor scilicet
genitalia virorum vel dicitur vesica virilis
d verieri dicitur verecundari vel timere et componitur cum
quibusdam ut revereor. Inde verecundia i. rubor vel reve-
rencia vel pudicicia
a t vergere i. vertere vel tendere. Inde vergens participium
ms veridicus est ille vera dicens
a p verificare i. verum facere warmachen d' wort glaich
ms verilaquus i. veridicus in vulgari i. vatas
ms t vermis pl. in vermiculus et dicitur color ru-
beus ex stercoribus frondium confectus in quo lana
tingitur
q p verna i. famulus pulcher
ms vernaculus vel vernulus dicitur famulus in domo
nutritus qui vernat i. claret in domo vel dicitur
a ver veris quia sicut ver est tempus delectabile sic
servus est delectabilis domino suo
n p vernare i. splendere florere vel amenum esse
ms vermiculum est quidam color ut habent pictores
ms veronus i. dongron prius clarus vel splendens
f p veronica est proprium nomen mulieris vel signum pro quo
portatur de roma
f p verrina dicitur a b clampedia
ms verass i. very
ms t verres est porcus non castratus alias est proprium nomen
ms verri / verriculum est navis piscatoris
f p verruca est tumor cutis

n t versale vel p(ro)ducta de magis la(tin)i usu
a p versare i(d est) frequ(en)t(er) vertere
n p versificare i(d est) v(er)sus facere
m t versatilis i(d est) gladius bis acutus vel cuspis
q t versipellis et h(uius) [illegible] d(icitu)r astutus vel dolosus
vel deceptor qui ad diversa vertitur et mutatur
utit(ur) et co(m)po(nitu)r a verto et pellis q(uasi) diversus vel
deceptor et in varias pelles se transfert
m t versificator [illegible] i(d est) q(ui) facit v(er)sus
versicolor d(icitu)r q(ui) vertit vel est [illegible] vel
mutans colorem et p(er)t(inet) [illegible] i(d est) q(uod) versipellis
f p versucia est id(em) q(uod) astucia
m q versus d(icitu)r actus vel passio vertendi et d(icitu)r cer-
ta dimensio pedum et [illegible] est id(em) q(uod) q(uo)
oppositus et [illegible] est [illegible]
m t versutus a um d(icitu)r astutus aliq(uan)do maliciosus
necessitosus et fallax
n b vertibula sunt cardines et d(icitu)r [illegible]
q(uo) carbones i(n) fornace vertunt(ur) [illegible] i(d est) [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quo [illegible] vel [illegible] pul-
[illegible] generat(ur) [illegible] vel vertibula sunt
p(ar)s ossium
n b vertebrum est id(em) q(uod) [illegible] in fuso
f p verticula est cardo [illegible] vertibulator
f t vertigo est motus circularis swindel et [illegible]
i(n) [illegible] ab errore [illegible] vertiginosus et est q(ui)
vertiginem capitis patitur [illegible] motum cerebri
vel est [illegible] vel pulvis [illegible] volvitur [illegible]
vento utitur et venit a verto vertiginare i(d est) circula-
re moveri
n b vertinella est foramen ferreum in quo utitur
vectis [illegible] et d(icitu)r a verto [illegible] et vectis
m t vertex d(icitu)r p(ar)s capitis qua capilli colliguntur

ctum necessariis utitur
m. p. Varum est instrumentum fraudis vel liquendi a quo tarmes
assaltum ct ... est ideo ... ipse quia varia
varium vel varulus
m. t. Varix i. avis et dicitur a varietate quia portat
in capite
f. s. varula i. virgo sed arborum [illegible] barke
n. s. varus i. varus
n. s. varpus pi. gall. dicitur est in aliquo sed vinto
et quia varpus est medius digitus quia inde
ipse unde tales qui patiuntur fluxum sanguinis et
quia ... ... in digito ... signatur
m. s. Vertibi / varitudo i. varum quia dicitur sed tamen
varum sed dicitur tamen varitudo
n. s. vesanus i. demens inde vesania id est stultitia
furia vel vecordia
f. p. Vesica est ... in animali et dicitur vel ... vel quia
sit vesica ... et est ... omnis
f. t. vesicatus i. superbia inde vesicatus id est superbus
d. t. vesca i. ... comedere vel nutrire et ... as
m. t. ... / vesper vel vespera est hora vespertina inde ves
pere ad ... in
n. s. vespertinus a um i. serotinus vel ad vesperam
q. t. p. vespertilios / vespertilio est avis volens in vespere sine
plumis loco quarum quandam pelliculam lucidam
cum optentam ita alas qua mente volat est
dicitur ... mortuos sepelit et abscondit
m. p. Vesperare i. vesperam facere inde vesperascere inco-
atum et p. ... ad vesperascere ... oportet
... ... dicitur quando ... ut ... est dici dies
ad vesperam vel advesperascit i. tendit ad vesperam
f. p. vespa vel vespera est ... congruum volatile ... alas

venenosum et de asmore cavernis putride
nascitur / unde vespertilio et dicitur domuncula etc.
ap b vesperus est stella orta de nocte que de vespere apparet
post plenum / vespilio est raptor mortuorum
m b vel occisor / vestiarium etc. vel
est locus in altare ubi thuri et tauri cremantur
m b liantur / vestibulum est locus ante fores que dicitur porta
m b teca vel atrium / vestigium est signum pedis
et verbum activum vestigare i. scrutari sicut canes
m b vestimentum i. veste vel amictum et verbum activum vestire i. vestito ornare unde vestitus a um et vestitus us ui et est tertie actio
ap b veteranus i. senior antiquus
m p veterare i. veteranum fieri unde veterascere
ap veteratorius / veterator i. antiquus vel callidus insidiator
m b veternum vel veternus est morbus i. infirmitas que facit homines diu languere et ultimo facit senium et potest sepe per pigritia
ap b vetitus i. prohibitus ut Adam cecidit de pomo vetito i. prohibito et verbum activum vetare i. prohibere
ap b vetulus a um i. diminutivum veteris unde vetula i. antiqua
ot vetus i. antiquus vel senior unde vetustas i. antiquitas vel senium / vexare i. commovere vel
ap p irritare unde vexator et vexata
m b vexillum est dictum a velo unde vexillifer et vexillarius i. fortis vexillum ante tenens unde et vexillifer et dicitur qui facit vexilla
f p Via i. iter sive semita unde via regia i. publica via
m t vialis dicitur signum per quod transitur
ap b viaticum est quidam liber vel dicitur

pcium quod datur eunti per viam unius diei vel
po² quis pro corpore xpi quod est dat² ab eu-
tibus ab hoc seculo vel exilio vel quia cristus est
noster via ad vitam eternam

ant viator i ambulator unde viatorius in hoc viaticum
ans ticis / vibex i vestor
fet vibex est lesura quem vel est nomen arborum unde
vibeo et e agis unde de vibice
fp vibrantia i tactus et dicitur a vibro as ac i
crute ad tactum
mas vicarius dicitur quasi vicem gerens alterius vel quasi locum
alterius possidens unde vicaria pro a pelicta ecce et
mas possessio / vicecancellarius dicitur quasi gerens vicem
cancellarii / vicesimus a vim sup nomina numeralia
fp ordinalia a pp / vicia est genus leguminis quod
comeditur equi et dicitur a vice quia vice panis quod
comeditur vel dicitur a vicio as quia viciat et cor-
rumpit segetes / unde vicium vicij quod dicitur l peccatum
mas tertia a vicio dictum / viciator i vituperator
et vel a vo viciare i vituperare
ms vicium i peccatum in moribus et e a corporis plenum
mb vicis / vicinus est aliquis in propinquo manens ab alio
vicis vicibus g. cum et pl. / vicis vicibus vices
dicitur alternatio vel quincatio vel retributio vel
est hora vel officium ~~fet~~ unde locus et vice et vices
suppleaviti / vicissitudo est vicis alternatio
vel quincatio unde vicissitudinarius et vicissitu-
ad v dinarie ad verbum / vicissim i alternatim
victima dicitur sacrificium quod hostibus devictis oblatum
sicut hostia quod victuris et ca² pro agno pascali
unde victimare i sacrificare
ant victor i superator unde victoria et victus belli

scilicet superatus sz victoriosus i. plenus victoria
m Victus vs vi i. nutrimentum
m Vicus ci . quedam strata et est quedam villa
est citra in urbibus dicimus
a.b Video es vidi visum in actum a quo plura venit
et multa sunt primus est actum primitivum colorem spe-
ciei sensu capere ut video murum vel hominem et ideo
est quasi aspicio Alio est actus proprius [illegible] appre-
hendi quasi dicit occulus interior unde dicimus video
rem i. intelligo Alio sit manifestum vel evidens
ut i. per experientia videre aut vere [illegible]
esse sicut dici i. manifestum est Alio ad est [illegible]
assimilo unde dicitur [illegible] i. assimulat-
ur Alio sit actum naturam vel potentiam naturam
et [illegible] dormientes dicitur videre i. visum que
Alio est fantasiari vel ymaginari in sompnis
Alio quod significat addi quod unde video ad [illegible]
tu [illegible] sit tactum [illegible] [illegible]
[illegible] dicitur palpa et vide [illegible] durum [illegible] et vide
[illegible] dulce et [illegible] et in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] agnosco vel considero Et id est quod audit
unde i. [illegible] [illegible] videbatis [illegible] i. au-
diebat et id est quod probat unde in genesi vidit
deus cuncta [illegible] et [illegible] vide bona i. p-
bavit et id est quod miseretur unde video vidi
afflictionem populi mei id est misertus sum et id
est quod pati unde accipit [illegible] a [illegible]
f p Vidua dicitur que viro viduata i. privata
a p Viduare i. privare vel viduam facere sz viduitas
m p Vigenarius est nomen a [illegible] [illegible]
f p Virgella [illegible] [illegible]
f p Vidula id est [illegible] in vidulare sz vidulator

m b Vigenus et viceſimus ſunt nomina numeralia
adu. Vigeſies et viceſies idem
q t Vigil -lis omnis generis id est vigilans ſtudioſus diligens
unde vigilantia et vigilatus et vicet a vo vigilare
i. non dormire
f p Vigilia -e eyn wachtwecke vel celebracio
o m Vigilati et vigintenarius ſunt nomina numeralia
m b Vigeo -es i. floreo et est vigere in prato et tactu
ſuperius / Vigor -ris i. acreſcentia mentis vel fortitudo
et pertinet ad corpus / unde vigoroſus i. fortis
a t ſtrenuus / Vilipendere i. parvipendere
q t Vilis -le est malus unde vilitas et est res que vilis
est reputata / Villa est pagus vel civitas ruſ-
ticorum unde villanus
m b Villicus est ville procurator vel gubernator
et est ville custos unde villicatio et est villi-
ci actus / Villus est pilus vel crinis vel fullonis
lane et est crinis capri / unde villoſus i. plenus villis
m b Villum est malum vinum et parvum
m t Vimen est virga mollis et videtur unde vimineus
-a -um i. aliquid factum de viminibus / unde viminetum
et est locus ubi vimina creſcunt / unde vimino
-as i. viminibus ſepire vel ligare
m b Vinacium est pellis uve post expreſſionem quia vi-
num tenens et quidem est est post eam
quod est vinacium est et tunc fit totum vinum
m b Vinarium i. vinea / Vinarius i. vinator
n t Vinco -is ci vici victum i. ſuperare unde victor
victrix et victoria / Vincio -is vinxi est ligare
unde vinctus -a -um i. ligatus unde est vinculum i. liga-
men unde quere et plura alia
m b Vindemia est collectio uvarum unde vindemiator

i uuaz colletur Et ab hoc dr vindemia

v p. Vindemiare est uuas vel vinum colligere

a t. Vindex quod est vltor vel vindicator hinc vindicta quod est
etiam dr virga quedam cum qua percuciebantur
servi qui mittebantur manum in signum libertatis
Et vindicta dr gladius militis quem accipit
ordinem militarem Et vindicta dr pena quam
accipit aliquis pro crimine commisso

Vindicare i. ~~vlcisci~~ vlcisci

f p Vinea est locus vbi inserit plata vel arescit
Item vinea dr quedam machina bellica qua dicitur quedam
cattus et est facta de asseribus ~~vinea~~ vindicatur

a t Vinitor est qui vineam colit

a t Vinolentus i. vino plenus vel vinosus

n s Vinum est liquor aptus et dr quia vite natum

f p Viola est herba quedam vel eius flos vel dr potus
factus de violis

n s Violarium vel violacium est locus vbi crescunt

a s Viole/violentus i. crudelis austerus hinc violenta
et venit a vio violare i. offendere violentus facere
vel deturpare

f p Vipa vel vippa est i. bucca panis vel aque vel
vini i. tippus et dr quasi panis aque vel vini mixtio

f p Vipera est genus serpentis et dr quasi vi pariens
vel vipperarum vel vipparius et de aliquo
serpentes aduersaria

a s Vir dr a virtute quia vincit in multis sexu femine
vel dr a vi quia aut est i. eo vis quam femina
dr aut secundum mores hic vir vnus vir vnde etate
Sponsus seu sponsus hereditatem

f p Virago virago dr que vult agere Alias dr
a viro acta i. facta et est ovam
viratum sub mollia virgulta

uiretum est locus ubi crescunt pre virore velut
[illegible] et dicitur viretum
f i t Viretas qui curam gerit in viretis et dicitur
ortolanus vel custos viridarii
Viresco cis ere i. florere in iuventute vel [illegible]
Virga e dicitur a viribus et est ramus vel ramuscu-
lus et dicitur mensura vile in virga pastoralis
et virga toptare
Virginalis dicitur secretus locus virginum ubi sit qeepta
Virginale idem est
q i t Virgo inis dicitur integra vel incorrupta
i. casta et virgo secundum primum vidue et matrimonio
quantum distinctum est virgini debetur fructus cen-
tesimus in celo vidue sexagesimus matrimonio
quia tricesimus et virgines coronantur duplici corona
spirituali scilicet aureola et post se per puellas que
sunt virgines a iuvenum et virginalis idem et virginis virgini est
et virgino virginas i. caste vivere in decipio i.
desflorare et plura alia in virguncula dicitur vi. ix
f p va virgo / virgula est brevis virga
m b Virgultum dicitur multitudo virgarum vel locus ubi
multe virgule habundant
m b Virilitas i. virilis plenus
m b Viridarium dicitur locus ubi nove arbores crescunt
q i t Viridis est color quidam et viridis
et quod vide
m i t Virilia i. genitalia viri
q i t Virilis i. audax vel fortis
f i t Viriditas dicitur talis color
m t Viror i. viredo
Virtus est vigor sive vis et dicitur a virtute secundum
sunt vis est vis anime secundum vires scilicet

virtutes aie mes dnt corpore esse. Inde virtuosus
i. virtute plenus et virtuose adverbium et virtuositas
n. iij virus i. venenum. Inde virulentus i. veneno plenus
venenatus. venenosus. virosus. oia que sunt mede
f. t. virolenta i. venenum infectio / vis est potestas aie
unde vis racionalis et vis apprehensiva vel vis
irascibilis
viscus aci est pellis intestinorum vel testiculorum
et dicitur sarcina quod dicitur bitumen cum quo
aves capiuntur. Inde viscosus i. visco plenus.
n. t. visitare i. frequenter videre vel ad egrotos venire
q. t. visibilis est res apta ad videndum
a. t. visitator i. inquisitor et venit a verbo visitare
a. t. iij. tercie / visor i. videns
a. t. vispilio i. raptor et dicitur qui vi spolians
i. violenter aufert res alienas
a. q. visus i. visio / eloge
f. p. vissura dicitur quo aves capiuntur per pedes eius
et dicitur a findo i. divido quia idem est quod fissio
i. divisio
vita dicitur vegetatio vel est anime cum carne a vivo
is quia est status corporis vincti. Inde vita activa
et vita contemplativa
q. t. vitalis est que disponit bene ad vivendum i. bo=
ne complexionis et est comparativum non sunt et est communis
generis et dicitur a vita et alo
n. s. vitellum est medium in ovo ab toto
n. s. vitalicium ein leip gedinge
a. p. vitare i. refutare vel vitam ornare et disponere
Inde . iiij . dec . cij . Inde vitabundus vitabilis vitatus
f. t. vitamina // vitis dicitur a vinciendo quia innititur
i. ligatur et est id quod ... vi in vel ...

vi in tenes
a y t vitriator est qui facit vitra
a h b vitreus est a de vitro factus
a h b vitriculus est 2a pro id est vitricula et e 2a nuo
vitriolus pt
m b vitrum est res perspicua et clara
f p vitta dicitur zona qua caput sacerdotis ligatur et
a vinco cet est ~~vittra~~ vittra quod virginum religat
et qua crines sacerdotes religantur ... dicitur corona
qua vocatur id est vitta etc. id est ligatura vel ligatio
capitis unde vitto as ac id est vittam imponere
a h b vitulus est iuvencus bos vel vacca
m t vitulamen id est vitulatus secundum dicunt aliqui quod vitu=
lata dicitur planta prima id est infructuosa quae nascitur
a radice vitis secundum illi surculi qui non sunt vitales
secundum vitulamen dicitur generaliter de aliis plantis nobilibus
ubicunque ille sit
a p vituperare id est reprehendere vel repetere vel viciare
unde vituperium id est crimen unde vituperamen
et vituperatio et est tertiae activum
v t vivax pertinet ad ingenium 2am ... dicitur id est vivax
ingenium id est forte et subtile unde vivacitas id est
a h b agilitas vividus a vivus ... dicitur id quod est
signum sanae vitae 2o a dicitur quae colore vivido
id est pulchro vivificus id est vivus unde vivificare id est vivi=
ficum facere vivinus id est vivificus
vivus est vir nobilis ... multa non a dicuntur
secundum vita vivus vitalis vivificus
ad v vix ... ... sit ... vel tarde
a p Ulcerare id est vulnerare unde ulcero=
sus id est ulceribus plenus
f t Ulcio id est vindicta et venit a volo vl
ultor id est vindicator et ulcio est
poena

m t Ulcus est infectio que apparet in carne ut patet manifeste
ut apostema vel dicitur locus qui est dicitur vulva
et est concavitas que est a vulva vel in virga viri
et dicitur ab olere i[d est] fetere
f t Uligo dicitur sordes humi vel humor terre vel
pinguedo terre dicitur humor surgens de locis pa-
ludosis vel paluscribus sed nebula vel nubes
matutina. Inde uliginosus i[d est] plenus uligine vel
dicitur aer vel terra scilicet humida
m t Ulixes dicitur ab olon i[d est] totum et xenos peregrinus quasi
peregrinus totus in sensu et sapiens. Ab hoc est
ululare i[d est] plorare ut canis inde ululatus i[d est] fle-
tus et ululatio et plorare activum
adv Ullatenus i[d est] ullo modo
m b Ullus i[d est] aliquis ullus componitur innuat
b Ulmus est arbor que numquam facit fructum
f p Ulna est extensio utriusque manus secundum quosdam
unde est per cubitus ut magister verum est ulna est
in mensura duobus palmis mensurata
a p Ulnare i[d est] mensurare cum ulna
m b Ultimus positivus in ultimatim et ultro adverbia
m t Ultor i[d est] vindex
pro Ultra i[d est] ultraque
adv Ultro i[d est] voluntarie spontanee vel libenter
m b Ultroneus est idem quod voluntarius
adv Ultronee i[d est] spontanee
quip Ulula vel ululus est avis in magnitudine cornicis vel
corvi secundum maculis aspersa et est avis nocturna
m b Ulnatus i[d est] ultra
f p Ulva est herba crescens in paludibus
m b Umbilicus est medium ventris
f p Umbra i[d est] tenebrositas et que in corpore sunt grata

separata a corpore / hec umbracula et est parva
umbra
n p Umbrare i umbram facere / hec umbratilis i
obscurus opacus tenebrosus
a b Umbrosus i plenus umbra
ad b Una i simul vel pariter et coacte
q t Unanimis sive unanimus et est unius et
eiusdem animi ... q. dicitur i concors
vel unius animi quibus ut ...
sunt unanimes i non discordes
f t Unanimitas i concordia
a p Unare i concordare
f p Uncia est duodecima pars assis vel est quoddam genus
a b ponderis / Uncinus i uncus ferreus vel ligneus
vel instrumentum cum quo attrahuntur rami cum fructibus
vel aliquis cum fructu
f t Unctio est unum sacramentum de septem sacramentis
m b Uncinus est ferrum i modice falcis curvatum
f t Uncialis est litera magna que in capitibus ad ornatum
ch t librorum ponitur / Uncus eius diminutivum / hic uncatus
f p i admodum curvatus / Unda dicitur quasi aqua munda
o m ab unus et decem / Undecim undecimus undecies un-
decenarius omnia inde sunt
ad u Undique i ubique
f p Ungaria est quedam regio / hic ungarus et c agis
m b dicta regio / Unguentum est quod conficitur ex diver-
sis speciebus vel herbis
a t Unguentare i unguento linire
m t Unguen i unguentum vel est simplex liquor adhuc
non compositus ut oleum vel unguentum simplex
a b Unguentarius vel unguentarius est qui facit unguenta
ch t vel confert / Unguis patet
f p Ungula dicitur proprie animantium -

m b Vnicornus i. vnicornis vel est al[iu]d vnicornu
m b Unus | Vnicus est vnus per se
a t Vnicolor est qui vnius coloris
c t Vniformis i. vnius forme
m b Vnigenitus pro eo in vnigenita
m t Vnio plurale sunt vniones est lapis est preciosus vnio pro-
pinin[?] quod est mas pro primus quo reliquis mulieribus
a n Vnire i. concordare vel coniungere
f t Vnitas i. concordia vel est vnus numerus
n b Vniversum gallice dy gancze werlt
m b Vniversus gallice dy gemeine
Vnquam est adverbium temporis et affirmat tempus preteritum
a quo nunquam quod negat tempus illud
Vnus i. vnicus vel solus et caret plurali nisi cum vnitati
repugnet pluralitas
m b Vniversitas sunt cum duarum vel plurium rerum est va
m b Differentia Vnusquisque i. quilibet
V Vobiscum i. cum vobis
adv Vobiscum i. cum vobis
n b Vocabulum i. verbum sive dictio que accipitur
vocanus sive significans
c t Vocalis i. sonorus adiectiue est nomen
quorundam litterarum et est genus feminini. Et est qualitas
per se ad inspirandum et respirandum
a p Vocare i. appellare. vocatum idem est
a p Vociferare sunt vocem formare
Vociferor idem sunt
f p Vola est manuum concavitas vel certum sterilis
vel est fructus cuiusdam arboris
c t Volatilis est aliquid quod volat.
m n Volatus rumoris vi pertinet ad aves
a p Volitare et volare idem sunt i. volare vel a laborare

f p Volema est qui in manu capi pt
m s Volemus est arbor que et volemus est eius fructus
m t Voliter vel que et que volucris et que rec i velox
f t Volucris quod est sextum ls ich est quod avis hic quod
est adiectum ls ich est quod velox et est gen i
g t Volubilis et que le i aptus ad volvendum
f p Volucella est quoddam lignum quod volvitur in astrolabio
n t Volumen i revolucio ait et liber dicitur volumine
per multas revolutas cartarum
n s Voluptabrum est locus luti vel lutosus in quo porci
volvuntur et dicitur a volvo is et per sussup dicitur
quod turpi dolo ... volvuntur hic voluptas
m s Voluptuosus i delectabilis hic voluptas i mala
delectatio
m t Vomer eris vel vomis dicitur ferrum aratri quod
sed cultellus scindit terram vel pt dividenda
spica aratri
m n Vomitus pt et vel a vo vomere i vomitus
f t face Vorago dicitur edacitas vel gulositas
et sussupcio ca per insuptos destructo citus
ex ps loca profundo vel insaciabilis sed bara-
trum et ls ... pt duit eius vasis ... stroy
c t Vorax vorator ich ... et venit a vo vo-
rare i avide comedere
m t Vortex dicebatur apud antiquos quod apud nos dicitur
vertex et est tumor in liquido et est volucio circu-
laris aque cum impetu et fit ubi aer est ...
m s ditas Votivus i promissivus vel desideratus
n s Votum dicitur promissio vel desiderium a fonico
et dicitur votum que quod promittitur deo ... ipis suis
a s Vovere i votum facere promittere vel optare
f t Vox pt

Upupa est avis que in immunda
Ur grece id est ignis inde
a 1 s Uranicus id est celicus celestis vel ig-
f p nitus. Urania est nomen cuiusdam
muse apud poetas que interpretatur celestis
quia tractat de celestibus
Uratislavia est quedam civitas in Slesia capitalis
a 1 s Urbanus id est curialis vel facetus ab urbanitate dicitur
f t Urbs id est civitas unde urbani et sunt qui morantur
m s in urbe. Urceus est vas aquaticum unde hic urce-
olus diminutivum
f t Uredo est vetus urens vel corrupto ex ve-
to urente proveniens scilicet cum segetes quasi com-
buste videntur
a t Uro is ussi id est cremare in composito a quo et uredo et
inde ... cum composito in composito aduro comburo
in ustum ... et ustio onis et multa alia
f p Urina id est mictura unde urinale et hoc vas uri-
ne unde urinare id est urinam emittere
m t Uriel interpretatur id est ignis et lux dei quasi ignis
dei et est nomen angeli
m p Urias est proprium nomen viri
f p Urna est vas aquarium unde urnale idem
f p Ursa est fera ursi. Item ursa dicitur quedam constellatio
in celo que et septentrio et plaustrum dicitur unde ursa
maior et ursa minor et sunt due constellationes in celo
et sunt se proximo oppositi ex firmamento quarum una
est in septentrione alta vero in australi regione
m s Ursus est nomen animalis ab urgeo es quia urget
et stringit quod apprehendit
f p Urtica est herba que urens ab uro is dicitur unde
quidam versificator: Urtica palpantibus est inimica

f p Usia est forma ad ma[teria]m
ch g Usiolus i materialis
a p Usitado i operar[e]
adv Usque et usque idem sunt scilicet i adverbia loci
usque est adverbium et significat locum vel tempus ut usque
quaque i ad illud locum / Usquequaque i ad id tempus
Item usque i assidue vel frequenter Et hoc est quando
desinens accusativo casui ut usque mortem et
sunt inclusive et exclusive ut Ego usque ad
civitatem a feria secunda fuit septem dies inclusive
scilicet fuit 6 exclusive tenendo civitatem Et eius
usque componitur cum accusativo suo ad casum ut usque ad
ad h illud / Usquequo i aliquantum tempus ut in psalmo usque
domine usquequo i aliquantum tempus et usquequaque i
undique et est adverbium loci Unde zacharie oc-
tavo usquequaque veniet populi i undique Item
usquequo i quousque vel usque dum ad verbum hoc
ut in psalmo usquequo domine oblivisceris me in finem
Item sunt quando donec et est adverbium temporis Unde in 2o ma-
chabeorum 4o talis sacerdotes psallebant ympnos
usquequo consumptum est sacrificium et sic ad modum
dactili componitur i ipsa
f p Usura est incrementum pecunie vel alterius rei ultra
proprium capitale concessa ad tempus Unde usu-
rarius et usurator et est compositum vel aperiens
recipit quam dat
a p Usurare i usuram capere
a p Usurpare i accipere i iniuste accipere Unde usurpator
a g Usus i consuetudo
a g Usta i combusta
a g Ustarius vel ustulatus ... ut ... combusta
Ustulo as ... ... vel ...

sacrificium et sera ablatis supius qq ut vero ad-
dita lo sit vasculo. ab
n. t. Utensilia i. supellex vel utensilia
dicuntur vasa vel instrumenta que sunt
ad usum necessaria. Uter utris est
v. n. t. vas in quo vinum deferetur fm ita
dicit Hugucio
n. m. s. Uter. a. um. nomen adiectivum est distributivum et in-
terrogativum inter duos ut uter istorum est sanctus
inde alteruter i. alter de duobus inde etiam neuter
a. um. negativum inter duos ut neuter istorum est
et uterque i. quilibet inter duos
n. m. s. Uterus i. venter et proprie pregnantis et dicitur ab
utero quia concepti ibi sit tollitur vina in modo
et quod venter generi i. dextro latere est masculus
in sinistro est puella in medio ermafrodita
n. m. s. Utrarii dicuntur qui divisis pueris de viro aut
utero sunt de uno vero generati
d. t. Uti i. sicut velut i. sicut et est adverbium
q. t. Utilis i. sicut. Utinam est adverbium
Utinam id est. sicut
Utique id est sicut ita
Utputa et utpote idem i. sicut vel tanquam
adv. Utrobique i. ex utraque parte
Utrum est quesito dicitur vero et ubi vero sermo du-
bitatio i. in an sed quando dicitur utrum id est sicut
q. n. d. vel sicut quod est quesito et sicut
...
ego dedi tibi tu utere i. ... utere ...
... et ... adverbialiter
sed vel etiam est adverbium ... velut
f. p. Uva dicitur multorum granorum unum adunatio sed

vua passa et dr vua a calore solis vel ig=
nis consiccata palijs matura quod tunc percoqui=
m s a sole / vuidque l vnique i quidque si in dicit
tunc quidque dr optatum quibus quamque vuidque
f p vo atq / vespalia est no ni virgil in vespa=
lis et e a dattu ad sone
viana est ci b in austria
vilhalmus est pr m no i scti
q p vilhalmita est vua de ordine scti vilhalmi
wlcanus est vna deorum sic dr cu clandus et
tenens malleum et fabrile arte operans
m s et est faber iouis / welsq dr primum scipi
nihil do in welscic i manifestare
p welgatus i minime vsitatus vel minime
m t wlnus ac dr plaga violenter facta i corpore
in vulnerare et est wlnus amm i facere
m p wlsus dr facies a volo quod per vultus ani=
mi ondi
m t wlpes est no ca animalis in wlpecula diminutivum
m s wlnus est quod vena collateralis
f p wlua dr qu valua quod e ianua vel hostium
matris quod per ea fetus procedit
f t vxor dr qu vnxor quod antiquitus vxores vn=
gebant in vxorare et e vxorem ducere

Xandrigle xandrix dr medici
laphis / Xenia dr. xeniodium
vel s... portus peregrinus
xenodochium vel xenodochium
est domus peregrinationum vel
hospitale in xenodochi=
m s um i custos eius / Xenus i peregrinus in
xenodochinus i custos peregrinorum
f p Xerophagia / dr abstinentia liberatione

et a petros vel petram i. petra et pelagium
commede quasi sita hinostis
gn in Xilon grece dicitur lignum latine inde xilobalsa-
mum et est lignum balsami
fe in Xia i. via inde galaxia et dicitur a gala i.
lac et xia via quasi lactea via
ma s Xilophagi dicuntur vinces fructus comedentes
Xpus est nomen quod dignitatis et interpretatur unctus
crismate sed dicitur ihesus appellatur interpretatur nomen proprium
vocabulum salvatoris Inde xpianus i. xpo colens
xpum
f p Xppa est signum galee
gen in Xpeleyson i. xpe miserere
ma s Zabulus i. gravans et est ipse
dyabolus et hic idem est quod are-
na et tunc scribitur per s inde za-
bulosus i. arenosus
gen in Zabulum civitatis interpretatur
f p vel forte Zaba est no-
men regionis vel idem est quod mamintebo
Zaberna est taurea ubi vestes kaliores
ma hamitz Zacharias memoria domini interpretatur
ma s Zacheus iustus vel iustificatus interpretatur
f p Zagrapha i. pictura inde zagraphus i. pictor
fem in Zay est septima littera hebreorum et interpretatur
doctrina armis vel fornicatio
ma t Zalatores dicuntur ioculatores rustici lacratores
vel detractores vel vaniloquitores
f p Zara fulgens interpretatur
ma s Zebedeus donatus interpretatur
Zelia est sacerdos iovis
f p Zedoal vel zeduara zitbar [illegible]

vi q Zeduar an datur morsum fugat i venatum
post hec datum mollet uetre viscera tollit
hinc zeduarium et dicit

m t Zelator i. dator et venit a vo zelare quod
emo° id est q aaretiude sunt prosequi

f p Zela est dispo psalmorum et po° p dm u tu vel
a ro° qz ff est ut dcq

m s Zelotipus a um qui zelo plenus i. invidiosus
suspiciosus sed quasi suspicionem decipare sua
et dicitur adultera // hec zelotipa dicitur adultera
vel mecha // hec zelotipia et dicitur suspicio
adulterii vel furor cum vancod int ambos

m t Zelotes dicitur coactus casti [illegible] a fideli aia
ut sponsus a sponsa

n s Zelotipum dicitur [illegible]

m s Zelus dicitur invidia emulatio amor in bono vel
in malo // hinc zelo as i. verbum activum et zelor aris
verbum deponens i. aare unde vel emulacio sunt
prosequi pro invidia // hinc zelosus et dicitur i. deceptio
pleni hec zelus

m e Zemectum est tertia lecti hec zelamentum dicitur
amor invidia vel emulatio

f p Zenodoxia i. vana gloria

m s Zephyrus est ventus qui et i. flores quia quasi
flatu flores floret et genitiva vivificat

m s Zorus fuit unus filiorum [illegible]

Zorolaphon i. ter wes serens crocus vel
ligneus a zezaron i. flos et tappos i. [illegible]

f p Zorophagia i. seta quaestio
seta grece dicitur camara latine vel getaniis alios
est nomen [illegible] et [illegible] et i. [illegible]

nt Zama est ... quasi ... Zebub musca inde in bel-
zebub id est deus muscarum quod idolo
fp **Z**izima fermentum et ponitur quasi pro
pecto in azima et azime panis
id est panis sine fermento et zizania
sarcita tamara sive zizimata
... sarcita d. i. ...
Zinziber ... vel zinsiber species porta
id est tunc quod purgat clarificat visum zinsiber
mane quoque dicitur humores flegmaticos
de corde expellit
ms Zipros apud hebreos est mensis maius secundum
glosam ...
ms Zirbus est pinguedo ...
nt Zizania est herba que alio nomine dicitur lolium
Zodiacus est circulus obliquus
in spera mundi in quo duodecim
sunt signa et dicitur a zoa id est
animal et ... circulus quasi circulus
animalium ... in ... animalium
animalium quorum nominantur
fis Zona id est corrigia vel vestis unde parazoma et
dicitur a pono id est ... et zona corrigia circa vestem
fp ... corrigia Zona id est cingulus vel circulus
est ... vel signum in celo vel circulus
... alio nomine Zodiacus
ms Zonarius est qui facit zonas
ms Zonifractus est zonarius fracto
nt Zorobabel apud hebreos ... id est ...
... ad ... 30 ... est ...

vel id est magister babel i. babilonia id
est magister de babilonia
m g Zoticus a. vm. i. vitalis
f p Zozima est nomen civitatis
f p Zodoma est nomen civitatis et earum
fuerunt quinque que submergebant propter
enormia et inexpressibilia peccata earum
A quibus peccatis dignetur nos custodire
et conservare deus gloriosus una cum ma-
tre sua et illibata et castissima virgine ma-
ria et omnibus eius sanctis quibus laus ho-
nor reverencia debetur in secula seculorum
Amen Explicit

Explicit liber per manus Nicolai de Sac-
lig Anno domini M° cccc° xxx x° viij
inmediate post Gerlicz per andream loca-
tum de glogovia etc

84

[illegible] ... adgustu ... [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ... est ... [illegible]
... per vapores grossos ... [illegible]
... vel per ... [illegible]
... [illegible] ... dulce ... [illegible]
... [illegible] ... apparent ... [illegible]
... ad sensum ... [illegible] ... est
... [illegible] ... est ... [illegible]
... [illegible] ... sapores et ... ad sensum ... [illegible]
... [illegible] ... et est ... [illegible]
... [illegible] ... saporis et ... [illegible]
... [illegible] ...

[illegible] ... de tactu ... [illegible]

Et iste sensus ... [illegible] ... organo
tactus ... [illegible] ... tangibile ... tactus est
... [illegible] ... tangibiles ...
... [illegible] ... tactus
... [illegible] ... et ... [illegible] ... sentit
... [illegible] ... est ... [illegible]
... tangibile ... organi tactus et ... [illegible]
... organum et ... tactus ... [illegible]
... [illegible] ... est ... [illegible]
... [illegible] ... et ... [illegible] ... et ... [illegible]
... et ... [illegible] ... et ...
... [illegible] ... et ... [illegible] ... tactus
... [illegible] ...
... [illegible] ... tangibiles ... [illegible]
tactus ... [illegible]
... [illegible] ... tactus
... [illegible] ... tangibile et
... [illegible] ...
... [illegible] ... est ... [illegible]
... [illegible] ... tactus ... [illegible] ... est ...
... [illegible] ... est ...
... [illegible] ... est tangibile ... [illegible]
... tactus ... [illegible]
... [illegible] ... tangibile
... [illegible] ... tangibiles ...
... [illegible] ... est
... [illegible] ... et ... [illegible]
... [illegible] ... et ... [illegible] ... tangibile
... [illegible] ... tangibile ... vel ... [illegible]
... [illegible] ... tactus est ... [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ... tangibile ...
... [illegible] ... et ... [illegible]
... [illegible] ... et

[illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
na ordinantur [illegible] [illegible] [illegible] tactu ut de[illegible]
[illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tactus est a
[illegible] vina et [illegible] disposita pia per carnis [illegible]
non potest fieri tactus [illegible] [illegible] sit [illegible] et [illegible] disposita
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia sit [illegible]